

de Portu

Lectura accuratissima Mauritiij Hyber-
nici in. q. doc. subtilis super J sagogis
Porphyrii. Modorum quoq3 si-
gnificandi seu gramatices spe-
culatiue eiusde3 subtilis
Scoti: vt fama est:
tractatus puti-
lissimus.

✚

Jacobus Philippus de pellibus nigris troianus
ad lectorem que Mauritius donat suo libello.

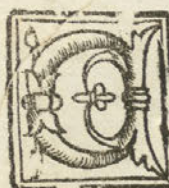
Rursum lector opus legis politum:
Quod rantebo veneto dicant olim
Frater Mauritius pater sophiae
Hybernas generatus inter oras.
Et quaquā nitidum (vt pater legenti)
In lucem exierit prius: modo exit
Illae sum auctus eruditusq3.
Coram liuor edax licet labores
Hos damnet stomachosus vsq3 ⁊ vsq3:
Intentus tamen hunc domi libellum
Evoluit: stupidus legit: probatq3:
Ac cunctas numerat perinde chartas:
Tantum Mauritij iuuant lepores.
Ergo cuius amas libelle donum
Post rantbum fieri: nouum patronum
Fas est nunc tibi comparare: sed tu
Lectoris gremium petis disertum.
J foelix: nimium liber sapisti:
Illo vindice nam nihil timendum est.

H 10923

NVL 20ma 27.2.1589

C Frater Mauritius de portu Hybernas ordinis Arminorum artium et sacrae Theologiae professor Lectori foelicitatem.

Commentarij nostri quos super quaestiones Joannis Scoti superiorib⁹ annis emisimus: Enim vero non fuissent tot exemplis editi nisi me Xanthus Maurus Venetae reipublicae ornamentum et omnium virtutum specimen impulisset: Is quidem me ut praecceptorem veneratur: Is nostrum mirum in modum extollit ingenium. Adde quod iuuenis doctissimus omnes litteratos ita fouet et recreat: ut non nisi peritissimorum virorum commercio delectetur: Istis igitur de causis impulsus: non potui eius petitioni honestissimae non morem gerere: Illi itaque labores nostros iam pridem (ut sole clarius patet) veditauimus. Nunc autem quoniam omnibus quo ad posse facere satis exoptamus: alios commentarios super eandem lectionem exaramus: non quod eorum iam impressorum me auctorem extitisse poeniteat: nam illos laudo: et si aequum est laudo iterum et praedico: Verum quia pinguiorem sapiunt doctrinam: sic rudibus logices scholasticis: tunc me gratum fore existimaui: quiaque et ipsi sunt sale conditi et difficiles: nec inutiles: Illi autem quos illis superaddere mihi visus est: ita tersi ac politi nunc in lucem exeunt: quod nec vnus quidem labor ad nostri doctoris terribilium sensus super erit. Suscipe igitur lector candidissime et has et illas accuratissimas lucubrationes in vnum collectas: quibus si eo animi feruore vacaueris: quo ad manus tuas libentissime deueniunt: te scotistarum numero subtilissimorum breui adscribendum non dubito: quoniam in ipsis et Scoti et Porphyrii: imo omnis dialecticae: ut rectius loquar: archana recondita a nemine ante hac: ne dicam intellectas: sed nec quidem excogitatas aperimus: Quod si confecerim res ipsa studentibus ostendet. Ad haec studiosissime lector: ut nostras vigilias aliqua corionide exornarem: tractatum de modo significandi: cui grammatices theoretica inest: titulus: libellis nostris inseruimus: opus apprimae aegregium ac necessarium: quod ob eius mirabile et perenne diuinum ingenium plerique omnes viri alioquin disertissimi: aut Scoti: aut Alberto referri volunt. Et enim in hoc vni aliquam non facio: sit ut cuiusque: utroque auctore dignus est libellus: Ego propterea quia eum propediem in florenti nostro Patavino Gymnasio ad vnguem explicare intendimus. Ideo nostris scriptis non abre impraesentiarum coniungimus: ne opus lector amicissime te lateat quod emolumenta complura tibi est exhibiturum. Vale: et ut Bellis nigrae vtar clausula: Sumi memor usque tui: Sis memor usque mei.

C Fratr^{is} Hieronymi Bononiensis ordinis Arminorum Sacrae Theologiae Bacchalarij Carimen ad lectorem.

Accipe Mauriti^j dialectica turba libellum
Sicui diuinae palladis ardor inest.
Hic Scoti nodos: et sensa recondita cernes
Omnia vel medio lucidiora die.
Hinc laberinthaeos euita mille reatus:
Et maeandros effuge mille sinus.
Billuc crisippi crescentes lector acervos:
Et stragiraei solue canilla senis.
Euganei iuuenes et dines hybernia solis.
Si sapitis grates saepe referte viro.
Hoc vobis prescripsit opus: quod in orbe britanno
Progenitus: vestrae gentis alumnus erat.

C Mauritius de Portu Hybernici ex ordine Minorum Theologie cōsulit: in quēstiones dialecticas Diui Joānis Scoti Expositio accuratissima.

Quia intētio

psentis lucubratiōis est doctoris Subtilis difficultū qōnū in logicaz Aristotelis et aliorū ambiguitates enodare: obfcuritates de clarare: atqz ipsius literā p modū expōnis de verbo ad verbum breui quodā cōpēdio examinare: Ideo illa

octo capitula seu pzeambula: que recitat Auerrois in prohemio suo in phycā: duxi nō omittēda: que. v3. itērio libri utilitas: ordo: diuissio: pportio: via doctrine: nomē libri et nomen auctoris. Intentio nāqz hui⁹ operis et auctoris est indagari veritatē: et in hac sciētia et in ceteris alijs: vt postea clari⁹ dicef. Sinit aut intrinsecus ei⁹ est cognitio sui subti et reducibiliū ad ipm. p3. z. metaph. c. illo. Qm autē simplr ens. iuxta pñm. Extrinsec⁹ vō et immediat⁹: p applicatiōē subti ad alias scias discernere vep a falso. Mediat⁹ tus quoqz: vt moralit post hā habitū: sequat vltimata felicitas. Voluit igit doc. iste: vltra cōe ingeniū hoium vitates logicales inuestigare: vt p3 itūeti pcessus ei⁹. Utilitas logice et maxime harū qōnū est: vt nisi ipfis habitis et bñ discuffis: nemo artificialr: nec logicaz: nec alias scias adīpisci valebit. Nā (vt vep fatear) pmpitudo i his qōnibus reddit quēcūqz ita habile: vt fere absqz labore oēm speculatiua possit pseq. Ordo vō hui⁹ opis ad cetera isti⁹ viri et aliorū d3 eē vt statiz post grāmaticā positinā et speculatiua: et parua logicalia mēti apprimat: et si immediate a puero: tāto melius: s3 ad plenū nisi a puectis cōprehendi minime posse censet. Diuidit aut hoc opus fm diuisionē logice que h3 diuidi (vt vulgo d3) in veterem et nouā vt infra. q. 3. tāgef. Verūm apud paucos repiunt qōnes huius in noua logica pterqz in lib. elenchoz. Propoztio ei⁹ ad alias scias: gñaliter loquēdo: pōt assignari tāqz instrū vel modū sciēdi: mālter itelligendo: ad illud cuius est. Si vō spālter comparet ad speculatiuas rōnales: vt pueniūt in aliquo cōi. dic vt dicit Lōmē. vbi supra: q est pportio partis ad totum. Uia vō doctrine est certissima: nō mō: qz omni genere demfandi pōt vti: s3 qz oēs alias demfare docet: loquor de logica in cōi. Nomen lib. est dubia vel qōnes logicales: de quo statim magis. Nomē auctoris: spūali regnōne est Joānes cui⁹ numē et omen non deseruit. Dicif vō Duns cognomento: vel poti⁹ a loco generationis sic dictus. Patria Scot⁹: s3 vt reor de maiorib: Artū oronū. et theo⁹ Parisi⁹ dignitate doctor. ordis seraphici Minorū religiōe. Cui⁹ laudes addidisse (vt ingt diuus Ambrosi⁹) aliqd decerpisse est. Supuacuis eni laborat ipendys q soles facibus nitiē iunare. Possem pfecto prerogatiuas illas: q3 cuz periculo sui Auerrois attribuit Aristō. loco pzeallegato: huic homini sanissime et maiora applicare: sed facta sat virū cōmēdant. Solent pmitti quedā vba in pñm hui⁹ opis: que an sint doc. an alteri⁹: parum refert: sed nolo ea pterire: et sunt ista. Circa logicalia diligēter itēdēs vt vitates que in eis sunt dubie clari⁹ elucescāt. mouendo dubia pmo supra lib. Porphyry. Lū dicif circa logicalia. Iostēdit vltimatē opis et determinatiōē itentiōis. bñ addit. Diligēter. Nā diligētia cui⁹ opus obtusitas pmo lūf: vt de disciplina scholastica

ingt Boetius. sequif [intēdēs. Intendere est in aliud tēdere siue a se siue ab alio hoc bēat itēdēs: et cōuenit libero arbitrio vt includit intellectu et volūtate: dūz addit vt vitates que in eis sunt dubie Iostēdit finē sui opis: vt supra dcm est. et loquif de veritatib⁹ incōplexoz in ordīne ad intellm: et de veritatib⁹ complexoz: quaz di. bēs ab ipso. 6. metaph. sue. Dubie. Inō sibi sed alijs. qz q dubitat ignorare videt. pmo metaph. mouēdo dubia. Inest enī ingt Aristō. 3. metaph. t. cō. i. inuestigare volētib⁹ pōpere bñ dubitare. posterioz enī inuestigatio pōz est solo dubitator. Soluere nāqz nō est ignorantis vinculū rē. sequif supra libz Porphyry. qz s3 nō ordine pfectiōis: doctrīne tñ pms est. S3 vt lector ordinē: in quonō mō minimarū rerū: verū totius vniuersi plenitudinē perfectionis pssit. iz. metaph. t. cō. 5. z. vniūormes in sequētib⁹ repiat: hunc fuabo. p titulū qōnis cui⁹ libz declarabo: qōnis diuisionē et rōnez ordīs subiūgā. z. lram expōnā. et 3 dubia aliq mouebo et soluaz: vt sic nūero ternario oīam pfectis. fimo: et 3 ppos. vt. i. ce. t. cō. z. b3: pteus: Diuine trinitatis auxilio fret⁹: rē pncipalē aggrediar. Questio. I.

Quero

vt rō logica sit scia. De pmo. qō est dubitabilis ppositio: que aliud querit et aliud suppoit. 7. metaph. si. ad finē. Supponit enī logicā esse: sed querit an sit scia vel modus sciēdi: vt voluerūt nōnulli. Nō est duplex. s. gñalis vt oīs ppositiō cū nota interrogādī. Specialis: vt ppositio necessaria dubitabilis: et sic sunt tñ qtuor in genere: q pōnunt. z. posterioz. v3. Si est qd est. ga est. et ppter qd est. de quib⁹ aliq tāgā. q. 3. (Utrū) est nota qōnis pblematicē. vel generalius cui⁹ s3. Et h3 locuz in oppositiōis vt h3 pbs nōnter. io. metaph. t. cō. i. 7. rōne p. ad pte affirmatiuā pmi dubij ibidē disputati in textu. Logica est duplex. s. nālis que est qdā pās itellec⁹ qua nālter assentit vero et dissentit falso: et sic pcedit de notitia notī ad ignoti notitiā. Alia est artificialis: que est qdā habitus intellectus cōiter acqst⁹ per inuentiōē vel doctrinā: quo iudicamus de rectitudie cui⁹ libet rōcinatiōis: vel est illa q data est p certas regulas artis logice: quam sic diffiniunt alig. Est que a pbātasy que vñr et nō sunt nos libat: errores dānat: falsitates ostēdit: et in omni ope pteplatiōis lumē rectū pber. Vel sic. Logica est scia rōnalis directiua actū rōnis. Vel sic 3 Boe⁹ de disciplina scholariū. Logica est rō discernēdi vep a falso. et multa alia q sequunt pulchra ibidē. Et fm Aug. Logica ē ars artius et scia sciaruz: q apta oēs alie apiunt: et q clausa oēs alie claudunt. cuz q qlibet et sine q nulla. Multi alij diuersimode diffiniūt ipsaz. cui⁹ neccitatē et vtilitatē tāgit pbs: Lōmen. et alij in plerisqz locis. Cōis aut itēpretatio nois est q logica d3 a logos qd ē fmo et icos scia: qsi fmocinalis scia: et s3 sermo accidat sibi: qz tñ disputatio logicalis aptissime h3 fieri p fmonē. iō antonomatice d3 fmocinalis: nō denotiōē obtinua: s3 poti⁹ instrūali. Logica vō artificialis pōt diuidi in docētē et vtrē vt statiz dicef. Docēs vō quotiens sumit qstū ad pres subtiuas et alias sui et subti ipsi⁹: patebit. q. 3. Scia pōt sumi qdrupl. vt accipit a Lyncontēse sup p posterio. s3 in pposito sit fmo de ipsa vt diffiniū duplīciter p posterio. ab Aristō. que sic describi pōt. vt. i. re. pōzationū. q. i. i. pñm solonis habet ab isto doc. et in. 3. z. 4. di. Scia est: pñis neccie: per cām vel pñm: ei per demfatiōē applicata: certa et enidēs notitia. In q descriptiōe quatuor aditōes tangunt. v3. neccitas obtiē: euidētia: certitudo: applicatio syllogistica. pñm excludit bitū ptingētū: vt puta artē fm aliquos et prudentiā. z. excludit fidē. 3. vō opiones. 4. habitū pncipioz. Vel posses assignare septē

logica duplex

cōditiones scie. vt ponit Franciscus in cōflatu in plogo. q. 14. q̄s omitto gr̄a breuitatis. Nec q̄o sicut alie cōiter diuidit in tres ptes pncipales. In p̄a arguit ad vtrāqz ptez quesitū: p̄mo cōiter p parte falsa. In sc̄da soluit. q. 2. 3. re spōdet ad argumēta pncipalia. Ordo hui⁹. q. ad sequētes p̄z: qz p̄us est scire logicā eē sciam q̄ sciam cōem vel p̄o p̄ia: 7 q̄ assignare eius subm. Das vō tres. q. circa logicā in cōi nō ab re p̄misit doc. doctrinā Aristō. p̄mo physico. t. cō. 4. 7 alibi sepe secutus. Et vltiorib⁹ ad minus vltia p cedens. deinde descendit ad sp̄alia vt post dicit.

De secundo arguit tripl̄ q̄ logica nō est scia. di cit igit p̄ videt q̄ non iubi nota q̄ triplex est videre. sc̄l̄chū: topicū 7 posterioristū. p̄m in cludit negōnē: qz illud q̄ sic videt nō est. In p̄posito sic sumit: vlt̄e t̄pice: nō aut posterioristice: sequit̄. Mo dus sciēdi nō est scia. It̄ pbat a simili: qz modus videndi nō est visus. Ubi aduertendū q̄ modus accipit. vno mō p manerie vel nālī dispōne cuiuslibz rei. 2. vt est rei de terminatio accit̄alis: vt in modalib⁹ accipit. 3. p dispōne syllogistica. 4. p accit̄ali modo ip̄s vbi. 5. p significatio partis oionis: q̄ modus significādi appellat̄. In p̄posi to sumit p̄ vel sc̄do mō: 13. vlt̄ quocūqz capiat̄: modus nō sit id cui⁹ est modus. Modus nāqz videndi est clare vel obscure vel pudice. 7 sic de alyis. videt̄: cūz igit dīl Mo dus sciēdi iōbit̄ determinatio p determinabile. sequit̄ mi nor: logica est modus sciēdi q̄d pbat p̄ Aristō. 7 Cōmē. 2. metaphy. s̄le h̄z. 4. metaphy. s̄t. cō. 8. p cuius radicali declaratiōe nōndū q̄ Arist. ibidē in. z. r. cō. 15. postq̄ p̄mi sit facilitatē 7 difficultatē: que accidūt circa cōsideratiōnē veritatis: 7 q̄ ad metaphycūz spectat ingit̄io veritatis: ostēdit modū acgredi veritatē: p̄mittens p̄ vtutē cōsue tudis dicēs: q̄ vt cōsueuimus ita dignamur dici. t. cō. 14. Deinde adducit quinqz modos: quos diuersi obseruāt in acq̄sitione scie. p̄mus est: qz alig n̄bil recipiunt nisi dicat̄ eis mathematicis: 7 hoc: vel p̄pter cōsuetudinē in mathe maticis: vel fortitudinē imaginatiōis. sc̄dus qz alig n̄bil recipiūt nisi per exēpla sensibilia: 7 hoc: vel p̄pter cōsuetu dinē: vel p̄pter debilitatē intellect⁹. tertius qz alig n̄bil re cipiūt nisi per auctem poetarū: vel alioz: 7 hoc: vel p̄pter cōsuetudinē: vel defectū iudiciū intellectus. q̄rtus qz alig per certitudinē 7 diligētē ingit̄ionē volūt oia dici: 7 hoc: vel p̄pter cōsuetudinē: vel subtilitatē itell⁹. gnt⁹ qz alig n̄bil per certitudinē ingunt: 7 vocat Aristō. hunc modū tristabile: 7 hoc eis p̄tingit: vel p̄pter ipotetiā cōplecten di: vel mycrologiā. i. puoz rōinationē: fm ipos inoppor tunā: 7 exēplificat de illib⁹ cōputatib⁹ pua in p̄uiuis. Ex q̄b⁹ isert̄ p̄hs regulā: 7 modū puenientē acgredi verita tem vel sciam dicens: p̄pter q̄d opz erudiri quō singula sunt recipienda: 7 absurdū est simul querere sciam 7 mo dū sciēdi: est aut̄ neutrū facile accipe. Ubi Cōmē. expo nit exp̄se per modū sciēdi logicam debere itelligi: qz est via in alias scias. Ideo d̄z acgri nō simul cū alyis sciētys sed p̄us: 7 exēplificat de docente viā cū addiscit eā: vel de medēte cum addiscit medicinā: sicut q̄daz fecit q̄ accessit ad egrotū 7 volēs p̄pinare medicinā in sperit post libū 7 mortuus est egrot⁹. Sicut errabit in acq̄sitiōe aliarū scia rū q̄ ignorat logicā: vel ē tunc simul cū alyis querit eam. Cōmē argu⁹ pncipale fundat̄ sup illa diuisiōe trimē hui⁹ speculatiue. 6. metaph. t. cō. 2. que pōt reduci ad bimē brē: per hoc q̄ est sepabile a m̄a sensibili: vel nō: eē mobi le: vel nō. Scia enī ois speculatiua realis: aut est de isepa bilib⁹: 7 mobilib⁹: 7 sic est physica: aut de inseparabilib⁹ 7 imobilib⁹: 7 sic est metaphyca. q̄rū vlt̄eror p̄secutiō: nō bicis alibi. Diceret tñ aduersari⁹ ponēs logicam esse practicas.

vt Aureolus 7 alyis plures: q̄ arg⁹ doc. cōmittit p̄ns. 502. mē 5 argu⁹ sic. ois scia aut est practica aut speculatiua: 13 logica nō est practica nec speculatiua. q̄ 7. Maior p̄z. ex illa cōi diuisiōe: 13 alig ponāt tertiā. vt infra. articu. 3. tangā. Minor p̄ p̄ pte p̄babit̄ ibidē: 13 p sc̄da: pbat eaz doc. in l̄ra: qz nec est physica: nec mathematica: nec meta phyca. C̄ 3. arg⁹ pncipale ē: qz scia p̄cedit ex p̄p̄ys. lo gica aut ex cōib⁹. q̄ 7. Maior p̄z: qz dem̄ratio est ex p̄o p̄p̄ys. p̄ posterior. t. c. 5. 7. 22. cū igit scia sit effect⁹ dem̄ratio nis: 7 dem̄ratio sit ex p̄p̄ys principys. igit 7 scia. Minor vō p̄z: qz illa de q̄b⁹ ē logica sunt cōia oib⁹ alyis: vt postea dicet̄. Aduerte q̄ 13 tex. logicē cōiter diuidat̄ per caplā: 7 nō per cōmēta: vt tñ facit̄ in lib. ip̄ressis inueniant̄ loca. notauit semp cōmēta: q̄re lector nō sine cā attēdat 7 d̄tra ctioz castiget̄. C̄ 3. argu⁹ ad oppo⁹ p̄z. 7 magis in solo ne. q. C̄ 3. argu⁹ fundat̄ sup illa regula. Al̄cōcretis ad ab stracta t̄z p̄ia. vbi in p̄cretis est p̄dicatio p̄ se: q̄ est famo sa apud Scotū. vide. 13. q. q̄libet̄: 7 vbi ibi notant̄: quam p̄pōnē ifra. ca. de genere. q. 3. p̄tractabo. S̄z p̄ nūc itelli gat̄ in p̄cretis: accit̄alib⁹ 7 abstractis: nō vlt̄imatis: de q̄ bus pleni⁹ in loco p̄allega. Et qz alig p̄teruendo negāt il lud assumptū. s. q̄ logicus est sciens. pbat sic. p̄ ex cōi vsu auctoz. 2. per rōnem: qz q̄libet dem̄ratiue cognoscēs est sciēs: logic⁹ ē h̄s. q̄ 7. Maior p̄z. minor pbat in solone. q. 2. ifra declabit̄. It̄e logicus est bitualr per intellm̄ cognos cens: aut igit cū certitudinē: aut cū formidie. si p̄mo mō: 7 nō solū certitudie fidei: igit aut per sapiāz: aut per itelle ctū: aut prudētā: aut artē: aut sciam. non p̄mis q̄ttuoz mo dis: vt p̄z. igit 5. mō. Si vō cū formidie. igit erit opio: 7 p̄ p̄ns erit: nō modus sciēdi: 13 poti⁹ opinādi: q̄d est 5. te. Si vlt̄er⁹ p̄teruiat̄: p̄cede p̄nter. C̄ Consequēt̄ ridet̄ ad q̄ affirmatiue dicens: q̄ logica est scia: quā p̄nē pbat ou pliciter. p̄ qz sicut v̄itates metaphysicales vel geo. ostēdū tur dem̄ratiue ita v̄itates logicales. Sic enī de ente i cōi vel de suba seu q̄ttitate: sic de alyis: ostēdit passio aliqua dem̄ratiue: ita de syllo in cōi: vel de aliq̄ ei⁹ pte subriua: vel itegrali ostēdit passio in logica ē dem̄ratiue. Sed qz forte alig diceret̄ q̄ regit̄ta ad dem̄rationē nō h̄ntur in logica. It̄ 2. adiūgit̄: q̄ cū dem̄ratio sit syllys faciēs sci re. p̄mo posterior. t. c. 5. ad dem̄rationē aut̄ regunt̄ tria. s. subm̄: passio: 7 mediū. p̄ posterior. t. cō. 22. q̄ est diffō subri in h̄ntibus diffōnez. vel passio p̄oz respectu alteri⁹: 7 hoc in dem̄ratiōe q̄d: vel effectus siue signū: in dem̄ratiōe ga: oia illa repiunt̄ in logica. vt p̄z discurrendo: de his in. q. 3. sequēt̄ clari⁹ dicā. Deide cū dicat̄: itelligēdū est 7. ad ma iorē declarationē dictoz: 7 vt ois cauillatio tollat̄: 7 ne in equiuocis videat̄ laborare: distinguat̄ logicā in docentē 7 vtētē. h̄ac distinctionē videt̄ Cōmē. tāgere. 2. metaph. cō. 15. ad finē dicēs: q̄ ars logice q̄dā est vltis oibus sciētys 7 q̄dā p̄pria vniciūqz scie: 7 h̄o nō pōt eē istruct⁹ in q̄libet arte: nisi sciēdo vltia 7 p̄pria d̄ eis. Similē ē distinctionē h̄z iste doctor sup p̄mo elēchoz. q. 1. 7. 2. ponēs d̄iaz inter dem̄ratiuā 7 dialecticā: 7 cōparans logicā 7 sophisticā ad rōnē scie. Et volūt alig seq̄ces hui⁹ exponētēs cōmē. vbi sup̄ra: q̄ logica vtēs sit modus sciēdi. docens vō scia. S̄z posset p̄babit̄ vici q̄ ista nō est it̄erio doc. si b̄n aduertat̄. Vult q̄ doc. ponere d̄iaz it̄er dialecticā 7 dem̄ratiuā logicā: ne 5 illa ḡnialis possit reprehēdi: cū dixit q̄ logica est scia absolute. p̄cedit enī dem̄strator ex p̄p̄ys: 7 dia lectic⁹ ex cōib⁹. It̄ syllys dem̄ratiū ḡnat scias: 7 dialectic⁹ opionē. Et adducit doc. p̄bationē hui⁹ distinctiōis q̄rū ad 2. m̄ p̄te ex Arist. i nālīb⁹. vbi vocat rōnes logicas rōnes cōes. hoc enī facit Arist. in pleriqz locis. vt puta. 4. physsi corū. t. c. 87. 7. 6. physsi. t. c. 1. 7. 8. physsi. t. cō. 70. 7. 76. 7 p̄ ce. t. c. 70. 7 alibi sepe. Et sup p̄mo phy. cō. 35. dicit Cōmē. q̄

logica vñta duplr. vno modo fm q est instm diuidens
veru a falso: i iste modus est ppr: Alio modo fm q illa
que sunt declarata in logica accipiunt p maximis in de/
struendo aut pstruendo aliqd: i ista pñderatio cū vñta in
artib' particularib' nō est ppr. in arte vñt. i. i p' phia
est ppr: eadē sniaz bz. 7. metaphy. cōmē. z. Quere eū
z alios exponētes illud. 4. metaphy. Circa idē laborāt zē.
Quere et Boetii in scōa editōe sup' Porphyriū in pbe/
mio: vbi expse bz q logica est scia z ps phie: z cū hoc in/
strumētū z suppellex vel modus sciēdi aliarū: z declarat
optime. Nota tñ p maiori declaratiōe dictoz ea q tangā
in 3° art' de dialectica z demōstratiua. Cōsequēter respō/
det ad argumenta pncipalia. Et ad p^m ponit rñsonē alio/
rū. vñta Egidij vel poti^o eoz q pcedit logicā esse sciaz
z modū sciēdi vicē: dī q modus sciēdi zē. i. vbi aduer/
tendū q cōter doct. in rñsonib' ppr. vñt bis verbis.
dico. vel pōt dici. vel dōm. In rñsonibus vñt alioz hoc
vñt. dī. Vult q bec rñsio q bec pñcatio sit vera: modus
sciēdi est scia: formalr loquēdo. Cōtra quā rñsonē ar/
guit doc. duplr. pmo per quādā maximā apud ipm. vñ. q
ois vera pñcatio in abstracto est per se p mō: qz eēntialr
vera: s3 modus sciēdi est abstractū: z scia ē. q modus sit
abstractū. pñ. qz sibi corrdit pñtū: vt modale vel modū
ficatū: veritas aut hui' regule z limitatio patebit in 3° ar/
ticulo. Qz aut illa pñcatio nō sit in p mō ostēdit qz in in/
tellectu subtri zē. i. bec pbō pñt ex diffōne pñi modi dicen/
di p se: q hētur p postērio. t. c. 9. q. vñ. illa pñcant in pmo
mō quēcūqz ponunt in rōne dī qd qdēst subtri. Cōtra rō
quā adducit doc. 3° illā rñsonē: pcedit ex ordie scie: scire
z modū sciēdi. Scia enī est act' pñus. scire vñ ē act' secū/
dus: s3 modus sciēdi est accñs ipsius scire. pone exēplū ex
dictis eius. p elēcho. q. i. 5. de eē: intelligere: z signare: z mo/
dis eoz corrditēter. Lū enī qd qd est postērio: postēriore sit
postērio: pñt. vt bz in theozematib': sequit q modus sciē/
di sit postērio: scia: qz postērio ē ipso scire: z scire scia: vt
pñ. Vbi aduertēdo q nō arguit doc. ex rōne postērio abso/
lute loquēdo: vt ifra tāgā. alr nō valeret argu' pcedit et
hoc argu' z pcedēs loquēdo de pñcatōe formalr. vt pñ.
Ultio doc. ponit rñsonē ppr. pmo negando mī. pncipa/
le: z b formalr loquēdo: s3 mālīter pōt pcedi: z sic pcedit
expō Lōmē. 2° posset dici ad argu' q maior est falsa mā/
līter: vt hñt qdā lib. Et s3 aliq velint q nō sit lra doc. tñ
satis pñcordat dictis ei'. Nā si verū est q logica ē modus
sciēdi mālīter: verū ē q scia ē modus sciēdi: cūz logica sit
scia: z vñtra sequit. q modus sciēdi ē scia: pñuersionē sim/
plicem. 3° dicit q si expō Lōmē. vñ. copula. i. ly. et. in illa
auēte. Absurdū est zē. opz cadere iter qñere sciam z qñere
modū sciēdi. z rō est: qz frustra fit per plura qd pōt fieri
per pauciora. vñ preferē Parmenides ceteris antiquoz
in pñe pñcipioz. pñ pñs. t. c. 4. i. cū igit vñico qñere pōt
logica: que est vere scia: vt tñ doc. z modus sciēdi: p te sal/
tem: acgri p qto ipsa logica est formalr z eēntialr scia: z
mālīter atqz accñtalr modus sciēdi: vt dñm est. iō s3 vñū
nō sit formalr realitū: frustra nibilomin' diuersis qñōn/
bus simul querunt. Exēplū de querēte fortē z albedinez
eius. S3 aduerte q doc. i hoc nō cōmēdat expōnē Auer/
rois. Nec illa fuit itentio ipñi Auerro. vt postea tange. z
Vult igit doctor breuiter illā absurditatē referre: posita
vitate sue solonis ad sñm qñōnis: nō aut ad idētatē qñi/
toz: cū in vitate nō sint idē formalr: nec realr. z iō tanqz
diuersa pñt qñi: z si nō sñt plurib' qñōnib' pp cām iā assi/
gnatā. Cui vellet recurrere ad logicā pñiam z cōm/
pñctā oī scie: vt dñm ē. s. de mēte Lōmē. posset alr expō/
nere: z forte magis ad mētē ipñi. naz an alias dñ hēri: sed
querēdo alias cōcomitātē qñi: s3 nō addiscēdo: s3 diuī

dēdo z modificādo. pōt igit copula poni iter ipsa cōnue/
niēter tāqz iter diuersa: s3 nō iter ipsoz querere siml sine
absurditate: s3 bñ seorsuz quo ad logicā tenēdo ipñas esse
in se sciam: qd forte nō poneret Lōmē. S3 adhuc querē/
do ipsammet logicā sciētificē: querit sñ logica modificā/
tiue: vt alicui vidēret: qd tñ nō assero: qz respectu aliarū
pōt poni quo z qd: s3 respectu sui ipsi est tñ qd: nisi recur/
rēdo ad logicā nālē. Argu' q pncipale varie pōt solui: ad/
rem z ad formā: vt pñ practicatī. Elige expōnem que ma/
gis gustabit bñ masticando. z applica ad pñpositū ea que
ifra solūdo p^m pncipale. 3. q. bz doct. z que ibi notabo de
syllō: s3 illa expō iā dēca satis placet. Et iuxta h pñ ad istā/
tiā de subto z passiōe de qd diuerse. q. querunt pmo po/
sterioz: ibi enī est pmo de rñonibus formalibus questioz
hic loquit de reali inuestigatiōe epñitē z cōcomitantia ac/
cidētali: s3 necessaria. Solo scōi argumenti satis clara est
z magis ifra clarescet. Solūdo 3^m pncipale recurrit ad
illā distōnē de logica docēte z vtente. Et tñ de scōo.

Tertio pncipali circa dēca doct. in hac
q. occurrunt quedam difficul/
tates. Et pmo circa solonē. q. deide circa argu/
mēta z solones eoz. Tenet nāqz doc. q logi/
ca est sciētia. vñt aut sit vna vel qualiter nō
determinat. pma q difficultas est de vñtate logice. Circa
hanc difficultatē diuersi diuersimode opinati sunt. Sed
breuiter dico q vñtas hitus est duplex. i. intrinseca z for/
malis. Alia est extrinseca z mālī. Uoco vñtatē intrinsecā
z formalē cuiusqz: illā que pñtegitur ens inquātū ens redu/
ctiue loquendo: sicut enī vñū vel vñtas est passio entis:
ita h hui'. Adāle vñ vñtatē appello: que maxie repñt in:
accñb': illā quā participāt rōne mālī. Et cūz mā scie sit du/
plex. vñ. in qua z circa quam vel de qua: iō vñtas mālī
scie pōt poni duplex. i. subtriua z obtriua. Obiectiua vñ du/
plex. i. specifica z gñica: z gñica adhuc duplex. i. pñpñā z
remota. Uoco vñtatē specificā obtriua scie que sumit ab
obto cōplexo vel icōplexo formalr in se z p se pñderato.
Bñica vñ pñpñā appello q respicit obm cōplexū vñ icō/
plexū vñualr actualr pñderatū vel pñtū. Bñica at remo/
tā dico q pñernit obm cōplexū vel icōplexū pñissine vel
potētiālī appñēfuz. Et h sumo specificū z gñicū nō ex mō
entitatis obtriue: s3 ex mō pñderandi. Nā de obto i se sin/
gulari: vñ saltē spe^o pōt eē scia gñica: z de obto gñia^o spe/
cifica: vt nunc pbabilr suppono. Cōtra hñs rñr ad. d. p q
logica ē vna scia vñtate intrinseca z nūero vt est hit vñtas
pñs: z spe^o vt albedo respñt h^o z illi^o: z forte gñie vt color.
2° dico q est scia vna vñtate extrinseca z mālī subtriua nu/
mero tñ i vñico itellu: z spe i plib': z forte genere in alyz.
3° dico q est vna spe vñtate mālī obtriua vt respicit sylłz
in se: gñie pñpñā vt respñt alia p rōnē sylłz: z gñie remoto
vt respñt alia p rōnes eoz: z b dico supponēdo sylłm eē
subz logice: vt. q. 3. sequētiōnē. Cōtra pñlixior pmo pñdi/
cto: z alyz. Nō vñteri^o q pñter vñtatē illā quāz assignant
ex pte obtri z subtri: posset poni vñtas hit^o ex pte act^o gñia/
tiui ipsi: s3 de b eē vidēdū an act^o sit cā hit^o vñtate pñpñā
an vñtate obtri: z si scia q pncipali^o sumi dñ vñtas hitus: z
an pñse hēbit vñtates aggregatiōis ex pte act^o. Alias qz
trāscēdit ppo^m. qñ. 3. dī. pñ ad finē: z. i. 7. eīnsdē. z in 3° mā
de vñtib': z i. q. collatiōnū. z alibi. z alios bñ pñderādo.
diffi. ē: vñtrū logica sit scia realis. Ad quod
breuiter rñ q sciaz appellari reales pōt
itelligi duplr: aut denotiatiōe intrinseca: aut denotiatiōe extri/
seca. Uoco denotiatiōe intrinsecā q appellat formā denotiā/
to inextrinseca. Extrinseca vñ dico illā q appellat formā alteri
a denotiatiōe inextrinseca. Ex qd ad ppo^m dico q logica est scia
real denotiatiōe intrinseca: cū sit vñ res pñ intētiōal reponibil

in p'dicamēto q'litatis. 2° dico q' est scia rōnalis v' rōnis denominatōe extrinseca: nō mō subtiua: q' sic oīs sciētia est rōnis: sed obtiua. Aduerte tñ q' absolute dī scia rōnis: q' scia iporiat bitudinē ad obm: l3 in veritate sit habitus realis. Tange igit dīaz inter bitū r' sciam. Sed qualiter sciētia realis pōt esse de ente rōnis r' plura alia q' faciunt difficultatē circa logicā videbit' infra. q. 3. sequēti.

Tertia diffi. est: cui pri phie supponit. pōt dici q' capiedō phia p apprehēsiōne vītatis cuiuscūq' entis siue a nob siue a nā cātī: l3 amor sapientie vel amor fabularū posset appellari: vt p metaphy. i. plogo de p'ho ingt Arist. tūc pōt diuidi in sermocinalē vel rōnalē r' realē: l3 Plato. vt dicit Aug. 8. de ci. c. 4. diuidat ipsaz in p'elatiua: actiua r' rōnalē. vñ posset arg^m sumi ad ponendū logicā esse tertiā a speculatiua r' practica: duo tñ pma mēbra cōtinent' sub reali phia: ideo diuisio bimēbris placet. Sermocinalis vōq' triuū appellat': diuidit' in grāmaticā rhetoricā r' logicā: cōsiderat' enī pncipalr modos signifiandi: r' modos intelligēdi: r' colores q' sunt respect' rōnis: l3 dñr sermocinales pp cām superius assignatā. dñr ēt organice vel modi sciēdi: ad sensum tactū: r' sic p3 ad dubiū. Ulterior diuisio habitūū alibi r' logicē: infra. q. 3.

Quarta diffi. est. an logica sit practica vel speculatiua: cōt' qdā vt. S. o. ponit i plogo suo in li broz ethic. q. 3. q' nec est practica: nec speculatiua: diuidit' enī q' aliq' bit' ē p'ficiēs itellctū vt speculatiu' est vt meta^a: al' vt practic' ē: vt moralis phia: al' vt factiu' est: vt mechanice: al' vō vt itellctū est idnter se hñs ad oēs alios bitus: r' sic ē logica. Quidā vō alij vt Aureol' r' Occbā. q. p. nultia plogi sniarū volūt q' logica sit practica: q' diuidit' in docēre r' vtēre r' ē directiua aliarū sciarū r'c. Sed q'qd sit de istis opt. r' p'fili' sequēdo tñ viā doct. subtilis: q' i p' sniarū. q. de practica r' practi: fērt p icōueniēti logicā esse practica. ibidē ēt sustinēdo diuisionē illā famozas scie in practica r' speculatiua. h3 p icōueniēti ponere tertiā. dico q' logica est speculatiua: q' nulla scia est practica: que nō ē directiua praxi. pprie dicte mediate vel imediate. Pro cuius vltiori declaratiōe aduertēdū: vt h3 Eustracius. p ethi. cōmē. p q' praxis pōt sumi q'drupl'r. vno mō p opatiōe cuiusl3 potētie. alio mō. p opatiōe agētis p cōgnitiōē tñ. 2° mō p opatiōe exñte in nra p'tate. 4° mō p opatiōe elicita p'ormiter dictamini rōnis r' electōi volūtatis. ad quā cōiter occurrūt q'ruoz. p itellctū ostēsiuus finis ipsi volūtati. 2° volūtiō finis r' p'filiū de his q' sūt ad finē. 3° snia dictatiua. 4° electio. Et praxi illo mō sumptā describit Cōmē. vbi. s. q' est opatio h3 electionē: r' doc. subtilis vbi p'us: q' ē act' alteri' potētie q' itellctū. Ex q' sequit' q' nullus act' itellctū ē a volūtate iperari' ē vere praxis: nā liter posterior ite^a. Ex q' sequit' q' solū act' elicit' vel imperat' a volūtate ē vere praxis. nat' elici p'ormiter itellectui recto vt sit rect'. Ex q' sequit' q' act' elicit' ē p r' p se praxis: sequit' ē q' praxis ē act' q' pōt recte r' nō recte elici. Actus elicitū volūtatis vōco: velle r' nolle. Impatū vō alteri' potētie siue cognitue siue non: l3 semp p'supponat actū impantē q' est elicit'. vel terti': si posset assignari. di p'ci vō sup'ra: imediate vel imediate: pp quasdā scias practicas: q' cōiter diuidunt' i theoreticā r' practica: l3 i vītate sint simpl'r practice. Cū g' logica non sit directiua praxi: nec mediate nec imediate: relinquit' q' nō est practica. Et nō obstat q' sit directiua aliarū sciarū: cū itellctū in tali directiōe nō ēt se tēdat. Et si obiciat q' cognito mō syllogi cādi r' ar^o volūtas vult syllare r' arguere r' impat potētie inferiori orgāice. igit logica h3 rōnē practice scie: cōsidera vt scis. Alia argu^a alioz p' illa pte facill' solunt' ex dict'. sequit' g' q' logica ē speculatiua: l3 diuisio illa Arist. sit p im

mediata: siue de' p dīas eēntiales scie: siue p passiōes: vt numer' p par r' impar. nā nullus est terti': l3 sicut scia diuidit' in realē r' rōnalē: ita speculatiua. De speculatiua reali loquit' Arist. 6. metaph. r' stricte sumpta r' acq'sibili viā sensus: logica vō ē speculatiua rōnis: ad h' est snia Cōmē. 7. metaph. cō. 2. C' S3 occurrit tūc du^m: cū real' scia diuidat' in practica r' speculatiua: q're rōnis scia nō sic diuiditur. C' pōt dici q' nō icōuenit vñū diuidētiū scie realis repiri in scia rōnis r' alterū non: sicut ens reale diuidit' in sub3 r' accēs: l3 oē ens rōnis sit accēs tñ: r' nu^m suba.

Circa illud dñm doc. in p' argu^a post oppo^a r' in solutōe pnci^a q' i logica multa demfatiue pcludunt': r' cū dñfatio sit syl' facies scire seg^a q' logica sit scia. Occurrit du^m r' est 3^m pncipale: cū p'misse sint cā p'nis: r' nullus respect' nec realis nec rōnis sit de genere actiuoz: quō igit scōe itētōes pñt in genere cāe efficiētis eē cā p'nis. Itē ex fundamētis h' doc. ponit' distinctio saltē ex nā rei iter illud qd est mediū in demfatiōe: r' illd qd pcludit' vel de q' aliqd pcludit': l3 in scōis itētōib' nō est distō ex nā rei: l3 p'fice rōnis. g' ibi nō pōt assignari de mōstratio. S3 illa de qb' est p se cōsideratio logici: sūt se cūde itētōes. Multa alia tāgā in. q. 3. sequēti ad h' ppo^a pferētia. C' Pro solone h' dubij p'mitto qdā oca. C' 2^m p' cōsideratio lo^a nō ē p'fice de scōis itētōib' q'dditatiue sumptis: q' sit p'ntent ad me^a. C' 2^m q' cōsideratio logicalis nō est p'fice de p'mis itētōib': q' sic eēt realis. C' 3^m q' cōsideratio logicalis est de scōis itētōib' suppo^a p p'mis: r' h' est p'cretiue sumptis: r' iō oēs diffōnes r' demfatiōes logicales vificant' in p'mis: vñ recte auctas vulgata h3 q' logica est de scōis itētōib' applicatis p'mis. Et si dicat q' cōsiderat tūc ens p accēs. Nō sequit': sic nec de nāli cōsiderate oīa vt p'ucta mae sensibili. Nō p't enī relo cōsiderari nisi in vltiata abstractiōe vel in metaphyca p'cretiōe vt p'inet ad metaphycū nisi i ordine ad fundamētū r' terminū: r' filr de mō itellctū resp'cū illi' cui' ē modus. Cōsideratio vō logici de scōis itētōib' est vt respect' sit r' vt modi itellctū: de q' infra. c. d. genere diffuse erit fmo. C' 4^m dictus est q' illa p'pō cōis: p'misse. v3. sunt cā p'nis. Nō p3 itelligi p'prie cōparādo icōplexa p'missarū ad icōplexa p'nis: q' sic idē esset cā suiipsi': l3 cōparādo cōplexa ad cōplexū: vel vītates ad veritatē. sic pcedit' p'missas eē cās nō p'prie effectiuas: q' tūc distō essentialis. nec p'p'e pductiua: q' tūc distō realis: capiēdo semp cōplexa significatiue: l3 tñ elicituias: r' tunc ponit' vt argutum fuit: distinctio ex nā rei. C' 5^m dñm est: q' l3 distō ex nā rei r' formalis p'p'e repiunt' in p'mis itētōib': suo tñ mō nō icōuenit ipas attribui scōis itētōib'. Nā l3 spēs vel gen' nō habēt eē seclusa opatiōe collatiua itellctū tñ positū i eē duenit distō ex nā rei r' formalis r' realis r' eēntial: capiendo rē p rē rōnis. sic doc. subtilis capit rē in diuersis locis. Alr non video quō possent diffiniri: nec adinuicē referri: nec vñū poni accēs vel passio alteri'. Nisi forte dicas q' oīs distō in ipsis h3 reduci ad fundamēta: r' si h' sit verus origialr: tñ formalr iter se pñt cōpari vt hñt entitates tales q'les: r' pñter identitatē r' distōnē. Dec tñ q' dico erunt aligb' mira: vide tñ nōnter istū. q. 2. q'libet i ad finē. r' alibi plerūq3. C' 6^m dñm est q' logica pōt accipi vt hie' intellectualis in aīa subtiue exñs hñs vītates sup'ius assignatas. Alio' istralr vt tradit' in libris logicalib'. C' 7^m dñm est q' actio qdā est cū trāsmutatiōe: r' qdā sine trāsmutatiōe. C' Ex his dict' p3 solo ad du^m: siue enī sumat' logica p bitu qdā gñico siue p qdā aggregato ex oib' libris logicalib'. p3: q' in logica multa demfatiue ostēdunt'. vtpu ta de syllo r' p'ib' el' subtiuis r' itegralib' r' reducibilib'. ad ip3. vt p3 discurredo p oēs libros logicē. Illa aut' q' sic demōstrant

demānt p̄dicatōe signata in scōis itētiōib⁹ vīficant in p̄mis: t̄ ibi pōt assignari distō p̄missarū t̄ p̄nis suo mō vt in p̄mis itētiōib⁹: t̄ ibi l̄ nō inueniā p̄nci⁹ actiū actiōe trāsmutatiua. pōt n̄b̄ilomin⁹ inueniri actio sine trāsmutatiōe: aut tota ex pte itells: aut ex pte iten^m p̄riat: aut recurrēdo ad fundamēta: vt in. 3. q. 7. agēt alt⁹ cōsiderando. Ex his p̄z ad instātiās iductas: sunt enī p̄misse cā p̄nis in cognoscēdo l̄ nō in eēdo: t̄ ita subm quodcūq; h̄z p̄ncipia q̄tūcūq; simplex: t̄ sic f̄m aliquos subm est cā sue passiōis: s̄z q̄gd sit de hoc: p̄dicta t̄n h̄z iste in p̄logo p̄. q. 3. t̄ sup lib. elencho. q. 4. t̄ alibi. Aliud q̄ t̄gīt ibi de his que regunt ad demfatiōē. f. subm passio t̄ mediū: qualiter in scōis itētiōib⁹ inueniant tange^r. q. p̄dicta.

Sexta diffi. est circa illā distōnez quā ponit doc. de logica docētē t̄ vtētē qd intelligit his nōib⁹: an eandē: an diuersam logicā. Pro cui⁹ declatiōe aduertēdū dimissis mltis modis dicēdi t̄ p̄lixiorib⁹ circa hāc mām q̄ p̄ logica docētē intelligit doc. illā p̄tez logice q̄ docet de/ mōstrare ex p̄p̄is p̄ncip̄is p̄p̄ias p̄nes q̄ tradit maxie in lib. posteriori: quā aggenerat vera scia. per logicam vō vtētē intelligit illā p̄te logice q̄ tradit in lib. topi. que p̄cedit ex p̄ncip̄is cōib⁹ ad p̄p̄ias p̄nes in oī scia: t̄ f̄z alios: illā p̄tez q̄ tradit in libris elencho. Un p̄ hoc mediū: tria b̄nt fieri circa idē: q̄ locū dialecticū: tria maxie dicim⁹: t̄ maximā sibi cōrūderē: tā p̄ h̄s nālis q̄ meta^m q̄ ēr lo gicus: oīdūt p̄nē sibi p̄p̄ia. S̄z p̄ter talia mediā q̄l̄z scia h̄z mediā p̄p̄ia ad p̄nes p̄pas ex q̄b⁹ vera scia generat. Jō docet. subtilis. q. 3. p̄. elencho. dicit: q̄ scia tradit per de/ mōstratōes: vsus vō i p̄babilib⁹ cōstitit. Docet igit demō strator in lib. posteriori. in predicatione signata q̄ in p̄p̄is terminis in q̄libet scia: imo i ip̄amet logicā exercet: cū enīz dicit: q̄ demfatio p̄cedit ex p̄p̄is notiorib⁹ t̄c. exercet. in metaphy. sic. Qd vñū est verū. oē ens est vñū. ḡ t̄c. Jtē oē aīal rōnale est r̄sibile. o. b. est aīal rōnale. ḡ t̄c. Jtē i lo gica. oīs oīo in q̄ q̄busdā positis r̄c. c̄cludit in aliq̄ trium figurarū: sylls est h̄s. ḡ c̄cludit in aliq̄ triū figurarū. Uel sic: oīs argumētatio cōstās ex p̄p̄onib⁹ vbi vere saluat di ci de oī t̄ dici de nullo est vere illatiua: s̄z sylls ē h̄s. ḡ t̄c. In hac demfatiōe est p̄n^m: subm t̄ passio: t̄ sic de alijs. Ex doctrina igit tradita in demfatiua scia scit demfator de/ m̄fare t̄ syllare t̄c. ¶ Sed dices vñ ḡ q̄ logica nō sit scia ḡnāl capiedo ip̄az. ¶ Ddm q̄ logica in cōi est scia t̄ q̄li bet ps logice ē scia cū p̄cedat ex p̄ncip̄is p̄p̄is ad p̄nes p̄p̄ias: ut ita dīa^m est scia: t̄ sophistica: de q̄ minus vñ est scia: vt h̄z doc. subtilis p̄ elēcho. q. 3. Jta enī p̄babilitas de syllo dialectico: t̄ appentia de sophistico: t̄ necitas illatio nis de syllo simplr sup̄to demfāt p̄ p̄p̄a p̄n^m. sic p̄cedet ex necis de syllo demfā^m. ¶ Si obiciās q̄re ḡ potius demfatiua dī docēs t̄ scia q̄ dialectica t̄ sophistica: cū in illis eq̄ doceat p̄babilr: vel deceptorie syllare. sic h̄z dm̄fa tiue. Ddm q̄ p̄ q̄to sic docent t̄ scias per p̄is ḡnāt sunt demfatiua exercētēs t̄ nō dialecticā nec sophi^{cam}. ¶ S̄z tūc vñ q̄ demfatiua pōt dici vtens sic dialectica. Dbz q̄ nō seq̄t: q̄ p̄ tāto dī dialectica vtēs: vbi semp̄ itelligo p̄ actiua passiua: ponit enī qd p̄ quo. sic cū dī q̄ aīa gaudet vel tristat. p̄ q̄to eis dēz medys formalibus q̄ ponunt in dialectica in p̄blematis t̄ scibilib⁹ ad vtrāq; p̄te dīctio nis p̄cedentib⁹: vtunt aly artifices: vtputa nālis vel me/ taphic⁹: s̄z eisdē medys q̄b⁹ vtēt demfator nō vtēt aliq̄ ali⁹: q̄ semp̄ i oī scia p̄cedim⁹ ex p̄p̄is ad p̄p̄ia demfatiue. Ex his igit q̄ dī sunt breuiter recolligēdo. p̄z q̄ dī q̄ demfatiua nō didit i vtētē t̄ docētē sic dialectica. Un sc̄tus Thomas sup. 4. meta. t̄c. 5. ḡ optie imaginat hunc modū dī in fine dīc. Et sic appet q̄ dī p̄tes logice b̄nt in ipsa scia: t̄ doctrinā t̄ vsus. sicut dialectica tentatiua t̄

sophistica: quēdā aut doctrinā t̄ nō vsus sicut demfatiua. q̄re eū ibi elegāter. Hāuissus enī erā dū iueni illū i hac p̄bātassa postq̄ sic scripserā p̄cordātē: q̄ p̄ib⁹ est deferē/ dū. 2° celi. 2° p̄z q̄ logica vtēs nō p̄cessit docētē: t̄ mul tos alios. Nā vt dīcū est. s̄. logica artificialis didit in vo centē t̄ vtētē. Jō p̄us fuit artificialr iuētā q̄ vsa: verū t̄n est q̄ logica nālis p̄cessit artificialē: t̄ nō solū vt iclinatio q̄dā est: s̄z exercitiū t̄ p̄suetudo ei⁹: t̄ sic forte accipiūt ali qui logicā vtētē: q̄d ip̄p̄rie dī. 3° p̄z q̄ in oī scia pōt repe riri dialectica t̄ sophistica t̄ demfatiua p̄dicatiōe exerci ta: l̄z i sola logica repian^t p̄dicatiōe signata. 4° sequit vñ tas dialectice t̄ logice i cōi atq̄z vtilitas: vt p̄z de fine dia/ lectice triplici. f. exercitatiōe obuiatiōe t̄ disci^{na}: t̄ vtilita te logice q̄druplici. f. facilitate discernendi verū a falso: t̄ p̄mptitudine argu^{vi} t̄ respondendi t̄ habilitate soluendi palo^m peccātes in mā t̄ forma: atq̄z docilitate diffinien di diuidēdi t̄ demfandi. 5° seq̄t ei⁹ necitas t̄ delectabili tas atq̄z bonitas. 6° sequit t̄ alios q̄ eadē: t̄ si nō oīs logi ca est docēs t̄ vtēs: l̄z nō eodē mō. Nā dialectica est vtēs q̄ ad mediā cōia: s̄z est docēs q̄ ad p̄p̄ia. 7° ex his oib⁹ p̄z distōne doc. ēē sufficiētē. Cūis p̄dict⁹ modus dī sit satis subtilis t̄n pōt p̄babilr sustineri p̄p̄ dīa doc. q̄ q̄libet ps logice p̄t sic didi vt aly volūt. Logica enī vtēs pōt duplr accipi. vno mō p̄ bitu scientifico logico acq̄sito p̄ demfatiōē: q̄ vtimur in singulis sciētys didēdo diffiniēdo t̄c. Alio mō p̄ bitu acq̄sito ex frequenti arg^m siue dubia siue certa t̄c. p̄ mō pōt dici logicā docētē t̄ vtētē esse eadē. 2° mō nō: vt qdā t̄ p̄babilr ponūt. vñ iste doc. sup li. elēch. q. 1. ingt: q̄ l̄z logica q̄tū ad doctrināz sit ex cōib⁹: diuer sus t̄n est vsus doctrine q̄ tradit in dialectica t̄ demfatiua. Nā dialectica est ex cōib⁹: t̄ in singulis sciētys ad p̄ p̄ias p̄nes arguit ex cōib⁹. oīdīt enī q̄ amor t̄ odiūz sint in eodē susceptibili p̄ hoc mediū. Cōtraria nata sunt fieri circa idēz. Jta t̄n ps logice q̄ est demfatiua in singulis sciētys arguit p̄ p̄p̄iū mediūz t̄c. q̄re ibi valde notanter. videf igit velle q̄ vtrāq; pars logice est vtēs: l̄z forte nō docēs. Alius etiā est vsus quo ad demōstrationē medio rū cōiūz. Alius quo ad directiuitatē. vnde logicā dīct vtē tē itelligo vel per applicationē denominatiuā itētionū vel cōiūz mediōz. p̄ble^m vel per viā regularū directiui tatis t̄ sibi t̄ alijs. p̄osset etiā: alio mō exponēdo: oīa alia scia p̄ter logicā appellari logica vtens. videf etiā alicui q̄ logica vtēs esset verior scia: cū pp̄ ipsam est docēs. s̄z p̄ p̄lixius hīc p̄tractare non expedit. videant aly q̄ hoc dis/ fute dixerūt. Cōparari breuiter pōt logica ad subz p̄p̄iū t̄ p̄p̄ias passiōes suas: t̄ sic est vera scia t̄ ex p̄p̄is p̄cedens. alio mō pōt cōparari ad subta t̄ passiōes aliāz sciētiarū: t̄ sic est scia virtualr: l̄z aliq̄b⁹ videat q̄ etiā forma liter: t̄ alie t̄n māliter: sed p̄mū magis sapit. administrat enī alijs instrū demfatiōis: p̄ qd aḡnātur scia. 3° mō cō parari pōt ad p̄ncipia t̄ p̄nes aliarū sciārū: t̄ sic est t̄n opi nio: q̄ ex cōib⁹ t̄ p̄babilib⁹ p̄cedit: ex q̄b⁹ opio t̄n ḡnāt. Dec oīa probabiliter: t̄ qd magis placebit erigat: p̄ma t̄n expō satis currit. Jō p̄p̄rie dī^m vtētē cōtra docētē: dia lectica est vtens t̄ nō sciētiā: t̄ sic itelligo doc. hīc.

Septima diffi. est circa p̄m arg^m an oppo^m: t̄ p̄ circa ma. in q̄ dī q̄ modus sciendi nō est scia: t̄ solonē ei⁹. Utrū illa ppō sit vā aliq̄ mō. R̄ndef enī i l̄ra q̄ ē scia cōis: nō aut spālīs. S̄z illa r̄ssio ip̄p̄bat t̄ i seq̄n ti. q̄ magis appebit qualr logica sit scia cōis est spālīs. Al ly vñ distinguūt de mō sciendi obituo t̄ directiūo t̄ vtrūq; subdiuidūt in vles t̄ p̄ticularē t̄ applicādo p̄cedūt tā logi cā docētē q̄ vtētē esse modū sciēdi directiūū. p̄mā vles t̄ sc̄bz particularē. S̄z ista nō vñr de mente doct. q̄ simplr tenet istā p̄dicatiōē ēē falsāz formalr loquēdo. Jō tenē

do cū doctore: dico q̄ ista est falsa formalr loquendo: mo-
dus sciēdi est scia: mālter aut est vera. Pro cui⁹ declaratio
ne videndū est qd est p̄dicatio formalis ⁊ qd mālter. Aliq
sic notificat ip̄as. Formalis p̄dicatio est illa q̄ signat idē
esse p̄ q̄ supponit subz ⁊ p̄ q̄ supponit p̄dicatū. Mālter at
sine cālis est illa q̄ signat illud p̄ q̄ supponit p̄dicatū seg
ad illud p̄ quo supponit subm. S; l; ista sint bñ deā: pōt
alr dici: q̄ gñalr oīs p̄dicatio directā in q̄ vificat sup̄a
tū de subro i recto vt logica est ab Arist. tradita siue sit p̄
mi modi siue scōi siue q̄rti est formalis. Dico aut: vt logi
ca est ab Arist. tradita ad dñaz p̄dicatiōis idē tice de q̄ nō
tradit ipe logicā. Nō nego ēt p̄dicatiōē aliq̄ mālter ēē in
p̄ mō: vt h; Linconie. p̄ posterio. c. de p se. Mālter vō po
test dici oīs p̄dicatio indirecta vel tñ in obliq̄ vificabil.
Voco aut cōiter p̄dicatiōē directā in q̄ p̄dicat sup̄a de
suo iferiori vel passio de subro: vel accis de subro: vel mo
dus de qdditate: v; dñtia de gñe. Indirecta vō ē: cū igr
ista p̄dicatio. modus sciēdi est scia: nō possit vificari in re
cto: segt q̄ nō est formalis: nec h; se aliq̄ dictoz modoz
p̄dicatiōis formalis: s; poti⁹ ē: qz p̄dicatū est act⁹ p̄mus
⁊ subm determinatio accitatis act⁹ scōi ipsius. Est q̄ māl
vērā ad hūc intellectū: de mō sciēdi est scia. i. de syllo vel
argu⁹ q̄ sunt modus sciēdi p̄ substrato saltē: vbi melius
dñ modus sciēdi est syllo q̄ syllos pp̄ p̄dicatiōē ab⁹ de
ab⁹: qz ibi posset oriri eadez difficultas que inter sciam ⁊
modū sciēdi. S; forte cōcederet hāc esse per se p̄mo mo
do. syllos est modus sciēdi. Ulteri⁹ aduertēdū q̄ cū dicit
doc. q̄ illa. modus sciēdi est scia: nō est vera aliq̄ mō. itel
ligit p̄dicatōē formalit: ita q̄ sic nō est sciētia nec cōis nec
spālis: s; magis stricte loquendo de formalis p̄dicatiōe
queratur iste. 7. metaphys. q. 4. singularissime.

Octaua diffi est circa illā ppōnem doc. fa. mofaz. Oz
oīs p̄dicatio vera in abstracto est p se p̄mo
mō ⁊ cēntialr vera: vbi aduertendū q̄ triplex est abstra
ctio. f. a subro: a fun⁹ ⁊ a supposito: l; nō oēs in oib⁹ de q̄
b⁹ magis infra. q. 3. de genere. 2.º intellndū q̄ p̄dicatio ab
stracti de abstracto pōt ēē vel i recto vel i obliq̄. Exēplz
p̄mi. vt albedo est color. Exēplū scōi. vt hō est ex alitare.
3.º nōndū est q̄ talis p̄dicatio pōt ēē i terminis limitatis
vel trāscēdētib⁹ vel formalr infinitis siue ip̄is compo⁹.
4.º aduertēdū est q̄ talis p̄dicatio pōt esse: aut in vltimi
tate abstractis: aut in nō vltimatis. Pono enī nō mō tria
gñā abstractionū: imo in q̄libet: gradus p̄les: vt magis in
p̄dicta. q. h; tāgi. Vltio itellndū est q̄ abstractio b; fieri
aliq̄ p̄ noia p̄ itētōis: aliq̄ p̄ noia 2.º itētōis. Vis bitis
dōm ad diffi: q̄ nō oīs vera p̄dicatio i abstractis saltē vl
timatis: nec i trāscēdētib⁹ siue iter se siue deli⁹: nec i for
malr infinitis siue iter se siue de nō formalr q̄tis est p se
p̄ mō: imo nulla talis saltē i recto. 2.º dōm q̄ oīs talis p̄di
catio est vā p̄ idētitate: dū mō nō fiat abstractio p̄ noia 2.º
itētōis. Iste enī p̄dicatiōis: vnitas ē entitas: bonitas di
uina ē deitas vel cēntia: p̄nititas diuina est cēntia: sūt vere:
nō formalr s; idē tice. Qdlibz enī formalr i finitū idētifi
cat sibi q̄qd ē sibi cōpole. Trāscēdētia vō: aut pp̄ i finiti
tē p̄missiua: aut: vt al; volūt: pp̄ ambitū sue cōitaz: s; p̄
magis placet: vificant de oib⁹. Iste tñ p̄dicatiōis: p̄nititas
diuina ē filiatio: vel p̄cept⁹ siue rō formal entitat⁹ ē p̄cept⁹
vel rō formal vnitat⁹: vel hūanitatis: ⁊ sic de alijs: nō sūt
vere: nec formalr: nec idē tice. p̄ nō: qz ē i nō q̄tis formalr:
2.º vō nō: qz est i abstractis 2.º itētōalr fact⁹. 3.º dico q̄ nul
la p̄dicatio tal ē vā: nec formalr: nec idē tice in vltimate ab
stractis limitatz saltē i recto: l; s; enī bec sit vā in p̄ mō: hūa
nitas ē ex ali⁹ bec tñ ē falsa: hūanitas ē alitaz: l; mlti te
nēt opp⁹. Rō at falsitaz hui⁹ assignabit iſra loco p̄alleg.
Scio q̄ q̄ pla p̄dcōz trāscēdūt nego: s; p̄uēt: sūt vti

lia: ⁊ ad radicalē declarationē doc. neēia. Igit ea introduct.
Posses vltieri⁹ difficultati circa illā 2.º rōnē doc. vbi
dicit q̄ modus sciēdi est posterioz scire: ⁊ sci
re q̄ scia. verū ē enī q̄ scire posterio⁹ ē scia: sic ignire igne:
⁊ vlr act⁹ scōs actu p̄s; v; q̄ modus sciēdi: cū vt v; capia
tur p̄ syllo vel argu⁹ nō sit posterioz: imo pōz ē ipsa scia q̄
est effect⁹ cāt⁹ ex syllys ⁊ argu⁹. Dñz vno q̄ l; simplr mo
dus sic sup̄a sit pōz: tñ vt iduit rōnē determinatiōis nō est
icōueniēs q̄ dicat posterio⁹: sic l; hō sit pōz sua albedie tñ
cū dñ: albū hō: h; se vt posterio⁹. Vcl dici pōt alr. vt. s. tetiv
gi: q̄ modus sciēdi pōt sumi p̄ formalis vel p̄ notato seu
substracto. p̄ mō est posterioz. 2.º mō pōt ēē pōz: ⁊ t; argu⁹
doc. d posteriozitate accitatali ⁊ nāe vel p̄ntic. vt. s. dixi.
Alia ē enī posteriozitas cēntial coordinatiōis: alia cēntial
entitatieue depēdētie vel ordis. de p̄ nō loquit h; s; de 2.º.

Decima diffi. ē circa illā expōnē Lōmē. cū dñ q̄ p
modus sciēdi itelligit Ari. logicā: an. v; sit
ad mētē p̄hi. p̄ dñ dici q̄ l; sat auctētica ⁊ cōit accepta
sit: iſra tñ Arist. alr declarari posset. postq̄ enī (vt. s. tetigi)
Arist. posuit diuerſos modos diuerſoz in acgrēdo vitarē
ponit illā ppōnē. [Absurdū ē tē. Jdeide reprobās vñū il
loz modoz dñ. Acrobologia vō ma⁹ nō in oib⁹ est expe
tēda. Vult q̄ nō in oī scia pcedendū est s; certitudinē
ma⁹: s; s; mae subte exigētiā. vt dñ. i. ethi. c. 2. Opz igr
in oī scia vti mō p̄uēti sibi. Aut. v; certitudie: aut testi
aut p̄ma⁹. S; dicēs q̄ logica docet hō oia. hoc poss; nega
ri. dicit igr p̄nter: aut tenēdo: aut dñcēdo Lōmē. Letera
hui⁹. q. satis patēt ex his ⁊ i sequētib⁹ patebūt. Qd. II.

Secunda qd: q̄ breuis ⁊ facilis ē. An. v;.
logica sit scia cōis: occurrit p̄
tractāda. C De p̄ qd logica ⁊ qd scia ⁊ q̄riens
sumant qōne appuit p̄eute. Lōe vō l; poss; su
mi toties q̄tis vlr: aut. v; i cādo vt de: aut
in cognoscēdo vt intellus: aut in rep̄tando vt spēs intel
ligibilis: aut in distribuēdo vt signa vliā: aut in p̄dicādo
vt hō: aial tñ in p̄posito audīt cōe vt distinguīt 3.º spāle
vt in solone tangā. Diuisio est cōis. ordo p̄s: p̄us enī vidē
dum erat an logica esset sciētia q̄ an cōis an spālis.

De secundo maior p̄mi argumē. p; ex hoc q̄ en
titas ⁊ vnitas: ⁊ per p̄is cōitas scien
tie sumunt ex parte subti tanq̄ cause ip̄s. Scie nāq̄ cō
munes. vt ingt Auicē. in metaph. sua fm q̄ sunt notitīe
qdā vles dñt p̄ suba de qb⁹ sunt: ⁊ p̄pēa in diffōne sciētie
semp cadere d; p̄ oia subali subm: de q̄ l; ille scie inq̄ā
tū sunt forme qdā detorquētes intellectū exites de reb⁹
eifdes apud diuerſos hoies dñt indiuidualr p̄ subta in
qb⁹ sunt: sicut est aia: cū nō sint nisi indiuidue qdā forme
cōparatōe eoz q̄ informant ab eis: l; sint vles cōparatio
ne eoz a qb⁹ abstracte sunt. Mdi. vō p; per illud. 3. de aia
t. c. 38. Secat scia quēadmodū ⁊ res. C Argumentū post
oppo⁹ satis cōe est: vt tactū est. s. ex illa auctoritate Boen
ty: ⁊ magis in q. sequēti declarādo eadez auctoritatē: ⁊ il
lā. 4. metaph. circa idē tē. Rñdet doc. distinguēdo de cōi
tate scie sumpra a pte subti: q̄ dupl pōt dici cōis: aut cōi
tate p̄dicatiōis: aut cōitate vel vlu applicatiōis. S; ista
distō p̄supponit aliā distōnē quā statiz addā. dicit igr ap
plicādo q̄ logica alyz scientys non est cōmūnis p̄ mō: qz
subm eius nō p̄dicat de subtis aliarū sciariū: ⁊ hoc suppo
nēdo syllos esse subm logice: vel aliquā aliā scōaz intētio
nē: q̄ l; applicet: nō tñ cēntialr p̄dicat de alyz. Iste enī
sunt false. ens est syllos: nūerus est syllos tē. l; forte in ob
liq̄ nō negaret talis p̄dicatio. p. d. nisi forte p̄ accis. vbi
aliq̄ exponūt: ⁊ satis subtili: s; debere referri ad incōple
ra ex qb⁹ b; fieri syllos: vel ad aliq̄ reducibilia ad ip̄m: vt
puta l; nō pcedat q̄ ens sit syllos: pcedi tñ p̄ q̄ ens ē p̄e
dicatū

dicatū vel subm vel incomplexū vel maior extremitas vel minor vel mediū vñ subm vel pdicatu rē. Sz si volueris illud referre nō ad talia: sz ad subz in se. pōt sic exponi. q vñ subm logice est pdicabile p accūs. de subitis aliarū sciarū. i. applicabile eis. et iō adiūxit doct. imediate. Si subm eius sit applicabile oibus alijs sciētys: sicut pbat scda rō: quā lram adiūgit aliq: r male: clausule sequēti. f. scdo modo rē. Ubi aduerter q ibi pōt esse fmo de subo pdicationis logice cui⁹ est itētio scda. Nā doct. nondū assignauit subm logice. Iō loquit dubitatu: si subm ei⁹ rē. Ens enī rōnis aliqō vel itētio aliq scda ē applicabile subo cuiuslibet scie. Aut si volueris referre ad ipz sylm in se: ēt syls pōt applicari subis aliarū sciarū. pbat enī aliq passio syl logistice de qlibet subo. et ita syls est applicabilis cuiuslibz subo vel pdicatione māli vñ formali vt pz p̄siderāti. D. d. 2. mō logica est cōis: qz oēs alie rē. vult g q logica sit cōmunis cōmunitate vñus: nō aut p̄fecte pdicationis.

De tertio circa dicta. Prima dif. est: q̄tens dī aliq scia cōis. ¶ Rñō: q̄ dupl: aut cōitate i. trinfeca: aut extrinfeca. p mō illa est cōis: q̄ hz plures ptes subitinas: et sic logica est cōis. 2. mō illa est cōis: cui⁹ subm est pdicabile de subitis aliarū sciarū: et sic metaphysica est cōis. Aut cui⁹ subm ē applicabile oib⁹ alijs sciētys: et sic logica est cōis. aut 3. cui⁹ p̄siderat: de oib⁹: de qb⁹ alie scie p̄siderāt. et sic logica ē cōis: vt magis. q. sequēti dicet. Aut cui⁹ subz cadit i vñuz aliaz sciaz. et sic ēt logica ē scia cōis diffi. ē q̄lter differt 2. mēbzū dī. doc. a p.

Secunda Nā vñ q idē est eē applicabile alijs sciētys: et cadere in vñuz aliarū sciarū. ¶ Dm q p cadere in vñuz aliarū sciarū itelligit doc. accipi in alijs sciētys tāq̄ media ad iferēdū hñes in eis. et p eē applicabile alijs itelligit eē denotatiū accitale itētiōale respēc aliaz eo mō q̄ itētiōes scde pdicant et attribuunt ab itellu p̄mis itētiōib⁹. Et cū dic doc. q oēs alie scie vtunt syllo et alijs: de qb⁹ est logica. noīe sylli itelligo nō quēcūq: sz dialecticū: nō formāl: sz p substrato: et maxie q̄tū ad mediū. loci enī dialectici: siue oīa maxie siue maxie sūt cōes oī scie. sec⁹ est de syllo simplr sup̄to: vt ē subm logice: qz sic ē scda itētio q̄ nulla alia vñf: sz us qb⁹ vñf applicari possit. vñus g: vt dixi p̄s: circa pbabilitā. ē applicatio vñ circa oīa intentionalia. Aliqñ tñ vñuz p alio p̄fio. Adde ad B ea q̄ supra q. i. notau de demfatiua et dialectica: et vñ vñusqz.

Tertia diff. ē: qz vñ repugnātia in dictis doct. bic. et q. p̄eēte. ibi enī dic distiguēdo logicā in docēte et vtēte. q logica vtēs nō est scia. bic vñ dicit q logica ē scia cōis: vt ea de qb⁹ p̄siderat cadūt in vñuz aliarū sciaz: sz sic est logica vtēs. igr logica vtēs est scia cōis. et vñtra se. quif q si scia cōis: q scia a determinatiōe nō diminuente ad determinabile: vel a pte in mō ad totū. ¶ Dm breuiter vt supra tactū ē: q logica vtēs vt vtēs nō est scia: sz vt docēs. dī enī vtēs q̄tū ad media cōia q̄ mīlstrat alijs sciētys: sz ē docēs: vt p p̄pā media docet illa et passioēs d suo subo. Iō: vt dñi est: dialectica est docēs: et ē vtēs diuersi mode loquendo. Est g logica cōis scia: ab alio tñ scia: et ab alio cōis: sic ars fabrilis ē ars cōis. ab alio at ars et ab alio cōis: cōis nāqz est q̄tū ad infīra que alijs artib⁹ admini strāt: sz ars est q̄tū talib⁹ et talib⁹ p̄ncipys et reglis dirigit et opat. Vel dic alr distiguēdo d logica vtēte: vt. s. q. i. dubio 6. vñus finē terigi. Pōt dici q ista ppō. logica vtēs ē scia cōis. ē vñ i sensu diso: falla at i sensu cōposito. p̄sidera alr. Mō ita alia possent hic tāgi de p̄fectiōe et p̄zitate scie cōis et spālīs: sz alteri⁹ negocy ē. Qd. III.

Equitur 3. q. de sbo logice: an sit syls. ¶ De p̄. subiectus solet sumi multipl: vt pz p bos vñus. Obiectū vñā possit

tum: sub: cui: qd: inheret. Qd p̄us est copula ppzū logicalr ifra. Qd simul ars et habz bis sunt suba q̄terna. In proposito capif vltio mō p illo. vñ. circa qd speculā intells in scia: qd verius oīm q̄ subm dici oī: sz vt alijs vñ id qd to tale est: vt p̄ scita: oīm et p̄pinquū dicat. id vñ qd partiale vt extremū p̄nis: pprie subz dī et remotū. Aliud ē enī qd scit: qz p̄. aliud quo vel p qd: qz mediū. aliud de q: qz p̄nis subz. aliud qd de alio: qz pdicatu p̄nis. iō aliud est dicere scibile et aliud subm: vt. q. 3. plogi sniarū. hz iste. Scibile enī est p̄. subm vñ extremū p̄nis. Solet ēt distingui i māle et formale. Itē in p̄me itētiōale et scde itētiōale. Itē pōt dī uidi in subm pdicatiois: attributionis et p̄ncipalitatis. Sz de nēitate subī nō ē vt p̄dicet de oib⁹ in scia cōsideratis pdicatioē dicēte. h est B. Nec illud qd est p̄ncipalis pars subiectiua subiecti in scia assignat cōiter subz eius: nec illud qd ē formalis rō subitua dī subm: sz pot⁹ rō subitina: nec itētio 2. appli⁹ substrato scibili: q̄ subz dī: pōi⁹ subz: nec p̄ scibilis ponit subm. Pz igr q i p̄posito capif subz remotū p̄me itētiōale: vel scde itētiōale (oīmō p sub. strato) māle et attributionis: qd sic d̄scribi solet. Est qd hz p̄ceptū additatiū: nō clausuz vñualr in aliq̄ priori ad illā sciam p̄inēte. p notū f̄z rōne formale: p̄p̄ia: et absolutā vñualr p̄ p̄inēs notitiā oīuz vñatiū: adeq̄tū illi scie cuius est subm. In q̄ d̄scriptiōe ponunt sex p̄ditiones subī in scia: vt hz iste in p̄ reportationū. q. i. Sz ex dictis ei⁹ ibidē meli⁹ colligi pōt rō subiecti mālis et formalis: et p̄ditiones vñusqz sub ys vñis. Cui⁹ passioēs et p̄p̄ietates p̄siderāt: tur: p̄ncipys subycif p̄mo occurrentis alia p̄ eius rōne intellectui occurrūt: de q̄ p̄siderata reliq̄ pdicant: vñgnificatiū: determinatiū et p̄specificatiū eius existit. Uocō scie subm māle p̄mū. Et illā sub q̄ oīa cognoscibilia de subo infra ambitū scie p̄inētur: et p̄ncipys subycif: alio de ipso: et nō eō. querunt ab intellectu p̄fecte considerate scit: et fm quā illa est de ipso: et q̄libz alia p̄ participationē et imitationē illi: dignitatēqz sortit: appello rōne formale subitina. Uocō subm pdicatiois logice ens rōnis vñ itētiōne scdam. Attributionis sylm: sz p̄ncipalr sylm demfatiū: sz alr alr assignēt. Ex. i. metaphyca: pdicatiois ens attributionis subam: sed p̄ncipalr gen⁹ subarū sepatarum subm ponim⁹. Sed teneo pbabilr q idē est subm in scia duob⁹ vñimis modis. cui aliqñ p̄uēit: sz nō nēcario inq̄: tū subz: p̄m⁹. vide hūc. q. i. sexti meta. Quid logica. pz. q. i. Syls grece: vt qbusdā placet: disputatiōne signat latine et syllogicare disputare vñ pbare. vñ syls collectiū possz dici. sz p̄hs diffinit eū p logos qd et argumētationē et oīōnē et curā: et pene oēm cōplexionē signat. Dū defūt enī nomina grecis dicūt logos: et errare nequeit. Didif at syls in simplr talē et tēte. Sz p̄us in p̄me itētiōale et scde itētiōnale diuidi vñ. scde itētiōnalis vñ in illa duo. vñō enī prime itētiōale sylm in voce vñ in scripto vñ in mēte extrib⁹ p̄ponib⁹ formatū. scde itētiōale vñ appello respēc rōnis habitu p̄missaz ad p̄nē. vñ signi cōplexi discursiū ad suū significatū. vñ fm alios ē qdā relo rōnis q̄ ex multis cōneris aliqd aliud cogscif inferri. Et dī simplr talis absolutē sumpt⁹. q p̄mo p̄iozuz sic diffinit. Est oīō in q̄ qbusdaz positis nēce est aliud accipere: eo q h sunt. illud qd cōiter addif. et p̄cessis: nō est nēcariū ad rē. sz forte ad hoīem: vñ ad dialecticū pot⁹ q̄ ad posterioristīcū spectat. Contrahif aut illa itentio sylli penes diuersas mās qb⁹ applicat. sicut cōiter scde itentōes varianf penes fundamēta. dicim⁹ enī syllogismoz aliū topicū seu dialecticū: aliū demfatiū: aliū vñ elēcbū apparentez seu sophisticū. q̄ dī uisio est accitis in suba. mā enī pbabilis vel nēcariā. vel f. i. p̄positiōes tales q̄ dñr mā propinq̄ sylli accidit ip̄i syllo. sicut et eō. sicut hz doctoz iste sup p̄mo elenchoruz:

q. 4. Nō est iquit de rōne sylli q̄ procedat ex veris neq̄ ex necessarijs neq̄ ex probabilib⁹. q̄ nēcitas seu pōritas ⁊ veritas ⁊ probabilitas sunt proprietates ipsius rei. Luz igitur sylls sū suū formale significat⁹ sit ens rōnis: ille p̄prietates nō erūt sylli inquantū sylls est. vñ l3 sylls p̄cedat ex falsis: observatis tñ alijs cōditionib⁹ requisitis ad syllm: debet dici syllus verus. Nā sylls se h3 ad syllm dialecticū ⁊ dem̄ratiū: sicut circulus ad circulū ligneum ⁊ enēū. Circulus vō nullā materiā sibi determinat. vnde i quacūq̄ reperiat⁹: siue forti siue debili: dūmō forma circuli saluetur circulus dī. ita de syllō dōm est: ⁊ que sequūtur alias diuisiones ⁊ acceptiōes sylli primo ⁊ scōdo pōrū. habent p̄tractari. ⁊ aliq̄ infra in. z. art⁹ ⁊ 3. Diuisio. q. cōis est: nisi q̄ secūda pars subdiuidi pōt: vt statiz dicā. Cōdo vō p3. postq̄ eniz visum est: q̄ logica est scia ⁊ cōmunis ⁊ specialis: diuersimode loquendo: congruū erat p̄ter que rere de subo eius. Et tñ de primo principali.

De secundo ad partē negatiuā arguit trib⁹ rōnibus. Prima aliquantulū tediola est in forma. ideo forme sic. Dis scia est per syllz. sed de syllogismo est scia. igit scia de syllo est p̄ sylm. discurfus bonus: q̄ in tertio p̄me. s3 p̄is est falsus. igit aliq̄ p̄missarū. Nō maior. igit minor. Maior enī p3 per illud p̄mi posterior. t. cō. 5. Scire est effect⁹ dem̄ratiōis. dem̄ratiō vō syllogismus faciēs scire. ibidez. Minor vō est pōnētis syllz esse sub3 logice. de subo nāq̄ scie habet⁹: ⁊ est scia. falsitas aut p̄is p̄bat dupl̄. q̄ data veritate ipsi⁹: aut erit p̄cessus in infinitū: aut idē erit notū ⁊ ignotū. ⁊ p̄ p̄is notū ⁊ nō notū: q̄ est oppositū p̄mi p̄ncipij. p̄mū p̄bat: q̄ si de syllo habet⁹ scia: aut igit per se: aut p̄ aliū. si p̄ aliū. quero de illo alio: aut de ipso est scia: aut nō. si nō. igit nec de syllogismo in cōi: q̄ suppono illū aliū esse syllz particularē. p̄ia p3: q̄ eadē est scia hoīs ⁊ hui⁹ hoīs. q̄ enī scī p̄mo ⁊ per se de cōi scitur p̄ se: l3 nō p̄mo de particulari ipsius: vt habet⁹ p̄mo posterior. t. c. 40. Si vō def q̄ de illo alio ē scia: q̄ro vt p̄is: aut p̄ se: aut per aliū: ita p̄cessus in infinitū. In infinitū autē nō pōt p̄trāfiri. z. meta. t. c. 13. Idē p̄ posterior. t. c. 6. 34. 35. ⁊ 36. ⁊ z. de gētiōe. t. c. 36. ⁊ ē ignotus. ibidez. z. meta. ⁊ p̄mo p̄phys. t. c. 35. ⁊ aufert nām boni. ⁊ nemo conat⁹ ad ipm. z. meta. t. c. 8. q̄ est p̄tra rōnē scibi lis ⁊ scie. p̄ metaphy. Dēs hoīs zc. Scōm p̄ncipale p̄bat. f. q̄ tūc idē esset notū ⁊ ignotū: que particula ponitur cōiter in fine tot⁹ argumētū: s3 d3 applicari imēdiate ante illō scōm tot⁹: q̄ illud de quo querit⁹ scia est ignotū anteq̄ de ipso habet⁹ scia. igit querēs scias de syllo anteq̄ aut p̄ inuentionē: aut per doctrinā sciat p̄prietates ipsius de ipso dem̄ratiue h3 ipm tāq̄ ignotū. Et cū: vt prius: oīs scia habeat⁹ per syllm: sequit⁹ q̄ scia de syllo habeat⁹ p̄ syllogismū: aut igit per seipm: ⁊ tūc idē erit notū ⁊ ignotus. erit enim notū si per ipm acgrit⁹ scia: q̄ per ignotus nihil scit⁹: sed semp esset petitiō p̄ncipij. Si vō per aliū: vt puta particularē syllz: tunc ē segtur idē: q̄ sicut scito cōi scī q̄libet particularē: posita cōstātia subti. Ita p̄ oppositū ignoto cōi: ignorat⁹ ⁊ particularē. ⁊ B q̄tuz ad notitiā q̄d dīratiū ⁊ passionale ipsius. Nactenus p̄mū p̄ncipale. **Scōa** rō p̄ncipalis patz. Nā. enī illa quā assumit fundatur super illud tertij de aīa. Secātur enī scie vbi s. q. 4. ⁊ sup illud. i. posterior. t. c. 43. Scia h3 gen⁹: sub3 p̄tes ⁊ p̄fiones ⁊ p̄ncipia hñs. Sicut igit tota scia ad partem scie: ita subm totius se videt⁹ hñe ad suba partiū scie. Minor vō cōiter ponitur ab oībus. **Tertia** rō clara est: ⁊ auctoritas q̄ allegat⁹ in de sensu ⁊ sensato est formāl⁹ ista. Nec enī ingt itelligit intellectus: que exterius nō cūz sensu. Si milis auctas in p̄ncipio p̄mi posterior. ⁊ alibi sepe. Argumētū post oppositū tāgit iplicite tres cōditiones subti:

quas infra ponit Doc. cū enī dicit q̄ passiōes sylli in logica p̄ncipalr de eo dem̄rānt: ostendit q̄ sylls h3 passiōes: ⁊ q̄d q̄dest tanq̄ mediū: p̄ q̄d de ipso dem̄rānt. ⁊ q̄d postea addit. ⁊ de alijs p̄pter ipz: denotat attributionē oīz aliorum ad syllm. In scōa p̄te. q. 3. facit. p̄ recitat. 6. op. de subiecto logice. ⁊ reprobat. 5. p̄ores: ⁊ rōnes eaz soluit. 3. sūstinet vltimā ipsam declarādo ⁊ p̄bando. P̄ia op. ponit cōceptū formatū ab actu rōnis esse subm logice. Vbi aduertēdū q̄ p̄cept⁹ pōt sumi q̄dupl̄. Vno mō p̄ actu p̄ci p̄iēdi vel sp̄e itelligibili: vt habet⁹ p̄ p̄hermenias. i. p̄n⁹: q̄ voces sunt note passionū vel p̄ceptū aīe. Scōdo mō p̄ potentia cōcipiente: l3 iproprie. Tercio mō p̄ additate cōcepta: vt est sub p̄cipi. aut motiue: aut terminatiue. vnde resert dicere oīm sam p̄cipi ⁊ cū p̄cipi: vt h3 Bonetus p̄mo meta. Quarto mō p̄ respectu rōnis cāto vel derelicto in obo cognito. S3 doc. nī in theozematib⁹ suis sic describit p̄ceptū. Conceptū ingt voco q̄ actū intellectus terminat. Dic o⁹ dī: vel intell⁹: vel intellectū: vel intellectio. p̄mum cōissimū est: q̄ ad oēs potētias. z. cōe ad oīm intells in potētia vel in actu. 3. p̄pziū. 4. vtunt⁹ arabes. vt Auic. ⁊ Auer. sic autē intērio equoce dī de obo: potētia: ⁊ de actu. ita ⁊ cōcept⁹. Nec ille. In p̄posito igit sumit q̄rto mō: vt dicit doc. infra. iprobādo has op. dicit enī p̄mā ⁊ scōaz non differre. ⁊ arguit iplicite p̄ illa op. sic. Illud est subm logice: q̄d oīb⁹ in logica p̄sideratis est cōe: s3 p̄cept⁹ format⁹ ab actu rōnis est h3. igit zc. Vel entib⁹ sic: ⁊ magis ad itētiōē doct. Cōceptus format⁹ ab actu rōnis est cōis oībus in logica p̄sideratis. igit est subm ei⁹. Assumptū p̄bat discurredo per act⁹ rōnis. Rō enī est v̄tus aīe itellualis faciēs currere cām in cātū: vt aligb⁹ placet. sed in p̄posito rōnē ⁊ itellm p̄ eodē capio. Vñ Augu. de spū ⁊ aīa ingt. q̄ rō ē animi aspect⁹ quo p̄ seipm verū intuet⁹. ⁊ h3 est itells. vt p3. Cui⁹ actus est triplex. s. diuisiuū in itelligētia: p̄pō: ⁊ disio: ⁊ discursus a noto ad ignotū: s3 Arist. 3. de aīa. t. c. 1. ponit tñ duos p̄mos: l3 ex scōdo possit tertius inferri. 3. vō pōt subdiuidi in discursus ⁊ decep⁹: opinatiuum: ⁊ scientificū. De varietate actū intells. ⁊ an formaliter: seu obtiue: an certa obone distinguant⁹ habet videri als: q̄ trāscendit p̄positū. Nō op3 oīa hic ad plenus p̄tractare. cōiter dicta supponāt⁹. vide ea que als sup formalitates notauit hic ⁊ alibi. Luz autē dī: indiuisibiliū itelligētia. aduertendū q̄ termini incōplexi appellant⁹ in logica indiuisibilia: q̄ resolo logici stat ad terminos. vñ p̄ pōrum. in p̄n⁹ diuiniū terminus: q̄ est in quē resoluū p̄pō. ⁊ sumit in logica per similitudinē ad geometriā: in qua terminus indiuisibile dī: vt h3 doc. in p̄ma. q. anteq̄dicamentoz. Sicut enī resolo grāmatici est ad lram tāq̄ ad minimū: ⁊ ad oīonē cōpō tāq̄ ad maximū. Ita logici ad terminum. vt ad minimū ⁊ ad syllm tanq̄ ad maximū. Et bñ addit: itelligētia: ad oīaz memoriē ⁊ intellect⁹. Nā itelligētia dicit itellm sub actu. Appellat⁹ enī itelligētia quo ad p̄muz actū: mēs quo ad z. ⁊ rō quo ad tertium ipse itells p̄ter cognitiōē simplicitiū est nēcarius: scōa actus. v3. cōpō ⁊ diuisiō: in quo veritas ⁊ falsitas p̄sistūt. p̄mo perihermenias. in p̄n⁹. ⁊ vltra scōz est adhuc nēcari⁹ tertij: p̄ quē aut scia aut op. aut certe deceptio aggenerat⁹ applicādo dicit op. q̄ de cōceptu formato a p̄mo actu zc. vbi itelligit ordo ⁊ originatio: ⁊ non cālitas. Vult enim dicere q̄ intētiōes scōe: de q̄bus est liber p̄dicamentozū. vtputa generalissimū: subalternū: spālissimū: oīaz: ⁊ generalr incōplexum fundant⁹ in incōplexis: que p̄mo actu itelligunt⁹. ⁊ ita de alijs duob⁹ actibus itellige. Non q̄ per illos primos act⁹ causent⁹: sed p̄ frequentes collatiuos. l3 possint poni modi itelligendi in primis actibus. vt. q. sequentibus tangetur. Vel forte logtur ibi doct. eo modo

quo infra. q. i. antepredi^r. videtur ponere logicaz de me^o inter rem et vocē. qd̄ qualr̄ intelligi d̄z notari copiose ibi dē. et sup̄ p̄ peribermenias. et alibi. Multi enī ibi palpitāt et varie loquunt̄ de intētiōibus scōis et subo logice. s̄z oīa in sequētibus p̄tractabo. Et qd̄ ibi additur de noua logi^ca et subo ipsius itelligenda est illa nouitas metaphorice q̄ vt totū d̄z nouus respectu partiū: ita scia de toto respectu scie partiū noua appellari pōt. qd̄ de syllo et suis p̄tib⁹ integralib⁹ p̄pings. de qb⁹ in lib^o peribermenias. et remotis in lib^o p̄dica. s̄z oīa itelligēdū est. vel forte illa nouitas p̄p̄e posset itelligi penes inuentionē et auctores: vt aligb⁹ videt. Diuisione autē logice statim tāgā. ¶ Scda opinio ponit intētiōes scōas esse subm: vt vult Boetius. et arguit ex cōmunitate earū contentis in logica.

Sed quia hic fit sermo de scōdis intētiōib⁹ p̄nci palr in vs qōnib⁹: ne videamur transgre^d di. ¶ Pro declaratiōe eoz que sequūtur in sequētib⁹ cōuenit videre intētiōnū secundarū: ortū: originē: cālitate et entitatē. vt recitat enī Lōmē. 3. de aia. cō. 4. Maximus sermo debz esse in p̄ncipio: s̄z Platonē: q̄ fm Arist. p̄mo ce. t. cō. 33. Minim⁹ error in p̄ncipio fit maximus in fine. Notandū igit̄ p̄mo qd̄ intētiō pōt sumi toties quoties cōceptus: vt supra: pro sp̄e. v3. vel act⁹ sensus: vel intellect⁹: pro potētia: pro obiecto cognito: vel respectu rōnis: vt cōparatione passiua. et sicut solet distingui p̄ceptus in conceptū essentialē et accidentale: p̄marū et secundariū et c. ita et intētiō. Scda aduertēdū: qd̄ de scōdis intētiōib⁹ diuer^s si diuersimode opinātur. Quidā enim vt sanctus Tho. et sequaces voluerūt dicere: qd̄ scda intētiō est scdaria rei obiectalis cōsideratio vel cōceptus secundarius: sicut p̄ma intētiō s̄z ipsos est rei p̄ceptus p̄mar⁹. Et alij subtilius indagātes volūt tam p̄mā q̄ scdā posse cōsiderari in abstracto vel in cōcreto. vocāt enī p̄mā intētiōnē in ab^o p̄ceptū essentialē rei: quo. v3. itelligit intellectus essentiam rei ab^o: sed ipsam cōcretiue sumptā dicūt obm sub cōcipi. Scdaz aut intētiōnē abstractiue dictā appellant cōceptū accidentale rei: quo. v3. itelligit intellectus aliqd̄ superadditū entitē rei: vt esse in plurib⁹: vel esse i vno solo. et sic de alijs. Cōcretiue vō sumptā appellāt scdā intētiōnē obm sub sic concipi. Hūc modū dicendi reprobāt Grāciſcus may. in cōflatu sup̄ p̄mo sentētiarū. dist. 23. q. i. et posset tāgi ex dictis hui⁹ doc. ibidē et in. 4. dist. i. q. 2. et in ista logica sepe: vt infra tāgā. Alij vō vt Grāciſ. i loco p̄dicto volūt p̄mā intētiōnē: nec actū intellectus: nec speciem intel^l: nec qdditate in esse cognito: nec qdditate in esse intel^l debere dici. Similr scdaz intētiōnē negāt esse scdariū cōceptū: seu accidentale: vel obm sub sic concipi: et qd̄ magis absurdū est: nec respectus rōnis: sed aptitudines quasdā ex nā rei cōueniētes ipsis qdditatib⁹. Alij vō altius volātes: sequentes vestigia doct. subtilis assignant ordinē et modū p̄ducēdi seu cāndi scōdas intētiōes B mō. Nā in p̄mo signo ponūt obiectū reale: siue qdditates mālē. In scdo intellectu agentē. In tertio opationem eius abstractiua. In q̄rto opus eius operatū. s̄z qdditates ab^o vel sp̄em itelligibile. In q̄nto motionē actiua ipsius sp̄ei itelligibilis respectu intellectus possibilis: vt passiui. In 6° ipsum intellectū possibile cū sua motionē passiua. In 7° p̄mū actus intellectus qd̄ p̄ductiuus de genere intētiōis. In 8° 2^m actū intellectus p̄ductū per p̄mū: qd̄ est actus itelligendi cū sua dictionē passiua. et est de glie q̄litate p̄ quē nihil reale p̄ducit. In 9° fundat⁹ eius in intellectu possibili per aliū actū de genere actiōis. In 10° actū comparatiuū seu collatiuū cōparatē duas vel plures intētiōes p̄mas adinuicē. In 11° p̄ductionē intētiōis scdā cōfurgentē ex cōparatiōe p̄dicta. In 12° ipsam scdaz intētiō-

nem causatā cum sua cālitate et p̄ductione passiua. In 13° eius receptionē in obiecto: siue in qdditate prius cognita. In 14° aliū actū reflexū quo ipsa intētiō sic causata itelligit. et est simplex et nō cōparatiuus: q̄ vt vult Bonetus: alio actū p̄ducit et alio itelligit scdā intētiō. Ex vs ife runt quasdā diffōnē scdā intētiōis. p̄lixaz nimis q̄ in forma breui et absqz nugis est talis. Intētiō scda est relatio rōnis: fundata in aliquo extremo actus itelligēdi collatiui inquantū cognitio: plura obiecta adinuicē cōferētis: terminata ad aliud extremū eiusdē actus: cāta per actus itelligēdi scdāriū: reflex⁹: collatiuū: p̄mitus moto ipso itellellectu ab aliqb⁹ p̄p̄riatibus p̄tibus nāliter talia obta cōparata. ¶ Sed 13 p̄dictus modus dicēdi sit satis apparēs et subtilis: plura tamē addit et plura omittit si cūcta considerentur. Nō opz enī (vt video) ad cāndū scdādas intētiōes operationē intellectus agentis numerare: q̄ suppono qd̄ intellectus diuinus: q̄ fm cōmuniōrē opinōnē nō diuidit̄ in agentē et polem: causet vel possit causare scōdas intētiōes et alios respectus rōnis. ¶ P̄. dubiū est: an scdā intētiōes possint cārī per actū voluntatis. Itē ex quo illū p̄cessum ponūt: q̄re omiserunt p̄cessum in cōgnitiōe sensitiua exteriori et interiori: que necario saltē p̄ hoc statu p̄supponit cōgnitiōi intellectiue. Ideo omittendo tot labores q̄ fastidiū potius et obicē ad lram Doct. in itelligēda iuuenib⁹ inducūt. Ultimo id qd̄ expeditius p̄ iuuenūz introductione videt. hoc mō declarabo. P̄mo quasdā distinctiones p̄ponēdo. 2° ex vs dicta qd̄az inferēdo: in qb⁹ supradicti modi diuidi inquantū saluari p̄nt collocabo. p̄ma ergo dist. sit ista. Intētiō est duplex. p̄ma. v3. et scdā. et vtraqz potest sumi p̄o formali: vel p̄o conno^o seu substrato. voco formāl⁹ et de vtrūte sermonis ipsaz intētiōnē tā p̄mā q̄ scdā id quo potētia intēdens intēdit: vt h3 iste in. 2. dist. 38. sicut enī formāl⁹ albedine aliqd̄ dī albū: ita intētiō intēdens in aliud tendit. et hoc mō forte capir p̄ma op. superi⁹ recitata ipsaz intētiōnē. P̄o cōno^o vō atqz substrato potētia tēdēs: et obm in qd̄ tēdit: atqz sp̄es q̄ ipm rēp̄sentat pōt dici intētiō. dī quip̄pe intētiō ab in et tēdo tendis. cui opponit̄ p̄p̄ice remissio. Verūtā tē cōiter logici nō capiūt intētiōnē illo mō. vñ refert dicere intētiōnē p̄mā vel scdā: et rem p̄me vel scdā intētiōis atqz termini huius vel illius. Intētiō enī est potentia actus vel habitus: vt supra dixi. Res vō obm cognitū. vel aliqd̄ in ipso. Terminus vō habitus vel illius rei signū ad placitū signifi⁹. Conceptus enim aīe naturalr rēp̄sentātes nō appello terminos cōtra aliquos diuidētes terminū in sic et sic signifi⁹. Dico enī p̄cise terminum vocē nō quācūqz: s̄z que est dō: et nō oēm talem: sed duz est pars oīonis: de quo als. P̄ma ergo intētiō: vt in sūma dicat. et vt n̄fates acutissimi itentiona⁹ cōmuniter de mente doc. subtilis ipsaz capiunt: est obm cognitū vel cognoscibile actu recto vel reflexo: vel formāl⁹ vel equalēter. qd̄ dico p̄pter scōdas intētiōes ad modū intētiōnū p̄marū actu simplici cognitās: sup̄ q̄s actu collatiuo app̄benfas cōuenit fundare alias scōdas intētiōes: vt ifra dicet. Terminus vō p̄me intētiōis est qui h3 obiecta p̄me itentiōalia p̄p̄rie sumpta significat. vt hō aīal: fortes rissibile: rōnale albū. et sic de alijs. Scda vō intētiō est relatiōis p̄tens ad extremū actus intellectus cōpōnētis vñ diuidētis: vel saltē p̄ferentis vñ ad alterū. Nā intētiō scda fm oēs causatur vel derelinqtur in obō cognito per actū intellectus negociātis circa rē p̄me intētiōis: q̄ non pōt cārē circa obm: nisi tñ relōnē rōnis: vt h3 doc. iste dist. 23. p. 2. di. i. scōi. q. i. art. 2. dist. 9. itentiōes scdā p̄ducunt p̄ itellm: et nō hnt eē in mēoria p̄us q̄ in itellm: ita Aureolus et alij p̄les: et nō ab re certe: volūt ipsas nō cārī p̄p̄rie

vel effici vel pducit: sed potius derelinq ex comparatiōe
obiectoy cognitoy. Est nāq scda itentio tanq ens in pri
mo cōsiderato. et tale vt in summa dicatur non est nisi reso
rōnis: qz nihil bz pscie eē in cōsiderato: vt cōsiderato: nisi
cōparatio q cōsideratū cōparat ad aliū per actū cōsideran
tis: vt vult iste i. 4. dist. i. q. z. quere Aui. pmo meta. Exē
plum in pmpu est. Intellect⁹ enī itelligens hoīem et aial
diuersis actibus cōparat sic cognita aditūcē fm rōnē ma
gis cōmunis et minus cōmunis: vel superioris et inferioris:
que cōparatio passiuā est relatio rōnis ex parte extremo
rum fm eoy diuersas pprietates diuersimode nomiata.
Exēplifica eodez modo de hoīe et risibili: de hoīe et forte:
de hoīe et albo: de hoīe et rōnali. Termini vō significātes
bz rēsones rōnis sunt genus: spēs: dīa: pprium: accidēs:
superius: inferius: pcedatū: subm: id iudū: complexum:
ppō: syllogus. et sic de alijs. Alij vō conātur ad tātas abstra
ctionē: se ducere: vt dicāt tam pma qz scdam itentionē eē
respectus rōnis: sed qz illa via est multū itricata: loqmur
vt plures. et maxime fundari doctores. Ex ijs pz pmo qd
bene et qd sinistre hnt pdicte op. ¶ Scdo sequit q reg
rit aliq pprietas ex parte rei: qua originalr mouet itel
lectus ad causandū bz scdas itentiones. Et hoc vel in ob
iecto imediate cognito et cōparato: vl saltē mediate. ¶ 3°
segut q in omni illo qd pōt cōcipi ab itellectu actu sim
plici pōt fundari aliq scda itentio: siue sit ens reale: siue
rōnis: siue poss^m siue nō. ¶ Quarto pz qre prima itentio
(vt hic loqmur de ipsa) pōt eē ens absolutus: formalr lo
quēdo: lz scda sit semp respectus. ¶ 5° segut error dicen
tium terminū scde itentiois significare terminū qui nō
est res: qz entia rōnis eo mō quo entia et res sunt. ¶ Sex
to segut q primeitas et secūdeitas pnt cōpetere itentio
nibus pdictis: aut rōne substrati vel cōnotati: aut etiāz ra
tione formalis significati. ¶ 7° segut q secūde itentio
nes pnt dici eē in itellectu obiectiue vel subtriue: vel viro
qz mō: vt ifra clarius dicā. ¶ 8° pz q in secūdis itentioi
bus pōt fieri pcessus in ifinitū: saltē fm numerū: qz intel
lectus milies pōt reflectere sup se et actus suos et obiecta
cognita: et toties negoci^r cōparatiue. ¶ 9° pz q logica cō
sideratio que est de secūdis itentioibus: nō est de ipsis ab
stractiue: sed cōcretiue sumptis: qz vt sunt respūs in ob
iectis cognitis: subtriue: vt ifra videbī. ¶ Decimo et vlti
mo pz: q oīs itentio scda est ens rōnis. et nō ecōtra. Vtrū
aut rōnis per essentia tm: vel etiā rōnis per participatio
nē: nō hic: sed alibi pscrutādū est. ¶ Alia dī^o eēt hic pon
derāda de oīb⁹ prime ipositiois et secūde ipositiois. No
men enī prime ipositiois est nomē rei realis vl rōnis: ex
tendēdo rem ad oē attributū rei. i. negatiōes priuationes
nō entia et c. Nomē aut prime ipositiois diuidit in nomē
prime itentiois et secūde logicalis: et dico logicalis: qz no
mina secūde ipositiois sunt itentioes secūde grāmatica
les: qz modi significādi: de qbus ifra magis. Exēpluz pri
mū: vt hō. scdū: vt spēs. terty: vt nomen: genus: numer⁹ et c.
Noīa tamē secundariū itentionis possent appellari quodā
mō noīa secūde ipositiois: vt pz. ¶ Tertia dī^o possit i
troducti de actu itellectus simplici et cōplexo: et iterū sim
plici: seu cōplexo absoluto et collatiuo. Et adhuc simplici
recto: sub quo forte cōtineat vt subdiuisio: diuisio imedia
te pcedēs. vide. 5. meta. q. z. et alibi in doctrina hui⁹: et sim
plici reflexo: lz reflexus pro collatiuo in doctrina hui⁹ ple
rūqz ponatur: qd pōt itelligi p modū cōmitatē non for
malr. Quarū diuisioīnū mēbra als declarabuntur: et de se
fatis patēt. An etiā bz subdiuisioes possint recte poni
in actibus cōplexis. cōsidera. Itē an idē actus sit rectus et re
flexus: et que sit rō reflexiois in potentys reflexiuis. vide
in Gran. may. dist. 3. cōstatū. i. q. z. et alibi. lz in doctrina

hui⁹ ponat cōiter imālitās rō eius sequēdo Aui. An aut
actus collatiuus sit vnic⁹ vel plures forte ifra pertracta
bitur. Dec breuiter sub cōpēdio itersosui de secūdis iten
tionib⁹ in generali ppter faciliore itelligentiā dicēdozū.
spālius aut de ipsis in sequētib⁹ ptractabo. quere. 5. o. sa
tis copiose in logica sua ad hec et noīales suo modo. vide
Decbaz in logicalibus suis: et qlibetto scdo. q. iz. et qlibet
to. 4. q. 19. et quolibetto. 5. q. 25. et alibi. et alios: quoz belira
menta nō sunt digna vt hic colligātur: salua semp melio
ri sentētia. sed expedite et singularissime vide hūc sup. 5.
meta. q. 19. in solone. pclone. z. in quodā notabili et dubijs
sequētib⁹: et alibi sepe. Ad istā doct. mō. ¶ 3° op. ponit
ens subm logice: auctate Ari. 4. meta. t. cō. 5. vbi ingt cō
mētator. q genus scibile phie logice et sophistice est vnū
sed phia cōsiderat de eo cōsideratione demifatiua. logica
autē cōsideratione pbabili. sophistica vō diuidit ab eis
per itentionē itētā in vita. Sophista enī itēdit se vide
ri phm: vt acgrat gloriā: aut aliqd gratiarū humanarū.
phs aut tm itendit scire verū: differūt igit in modo sciē
di phs et logicus. et hi duo a sophista vite pberest. ¶ 4°
opio ponit oionē eē subm logice: qd pbat: qz de ipsa cō
siderat i tota logica: tū qz pōt syllo: sicut diffiniē diffini
to. ¶ 5° op. quā sequūtur ex fundamētis Alberti thomi
ste: ponit argu⁹ esse subm: arguens ex cōitate adeqtiōis et
cōsideratiōis. ¶ 6° et vltima: quā sequit Doc. ponit syl
subm logice. ¶ Pro cuius declaratione tria facit. p condi
tiones subtri attributionis pmittit. z^o eas a pms qnqz po
sitionib⁹ remouet. 3° ipsi syllo ipsas puenire oñdit. Scdū
ibil due pme. 13° ibi. Dabet enī. ¶ Dicit igit pmo q tres
sunt aditiones subtri in scia. lz p reportationis. q. i. sex po
nat: vt supra notauī. que tamē iplicite pntētur in his tri
bus. ¶ Prima est: q de ipso sit notū qd est et qa est. q sunt
precognitiones subtri. p posteriorū. t. c. z. et qōnes. z. poster
rior. t. c. i. quozū vltior declaratio in 3° art. ¶ Secūda
cōditio est: q per suū qd qdest demōstrētur passiones de
ipso: vt pz p phm ibidē. Ex quo segut p: q loquū Doc.
de qd rei: et non noīs. Scdo qd qd subiecti et non passionis
est mediū in demōstratione potissima. de quo statū. ¶ Ter
tia cōditio est attributio oīum alioy ad ipsum: et cōsidera
tio ppter ipm. hoc pz. 4. metaphy. t. c. i. et ifra apte. Exē
plū de aīa. in lib. de aīa. habet enī qd est: qz diffōnē: et quia
est. qz passionē inherētē: vel inherētiā passionū: vel saltez
nō repugnantia boz. z^o de ipsa demōstrant passiones per
bz qd quideest. 3° oīa ibidē cōsiderata hnt attributiones
ad ipsam. Deinde remouet pceditas aditiones a qnqz pri
mis pōnibus et p tribus prioribus saltē duas primas mi
nime cōuenire ostēdit inductiue: et ob nimia eoy cōmuni
tatē. Non solū enī logicus: sed et grāmaticus et rethor con
siderāt secūdas itentiones et entia rōnis: vt supra notauī.
Et q nugatorie ponūtur: vt diuerse op. ostēdit ex identi
tate eoy inter se: qd manifestū est de duabus primis. et de
tertia pbat optie dī^o ens in ens reale et rationis. et vltra
ens rōnis in ens cōsideratū et cātū: vel derelictū: vrraqz
diuisio est equoci in equocata: lz alig tenēt oppositū. Et se
eniz in itellectu cōtingit obiectiue et subtriue. Exēplū scdū.
vt spēs actus et habitus. Primū ptingit duplr: aut vt pmo
cōsideratū: aut vt aliqd in ipso derelictū. pmo mō adhuc
duplr: aut sez habitualr cōsideratū: aut actualr. et neutro
modo est ponēdū subm logice: qz oīs scia realis est de ta
li ente. Restat ergo q ens rōnis derelictū vel cātū sit po
nēdū subm logice. et sic cōincidit cum alijs duabus pos
itionibus: vt patet. ¶ Ad rōnes illarū triū op. cōsequēter
rūdet. Dicit igit q pma pro prima pcedat ab ifufficiēti
et cōmittit fallaciā pntis. quod cōiter accidit arguendo
affirmatiue ab yna cōditione vel ab yna causa veritatis

habētis h̄ plures ad ip̄m. Exēplū. ad idēitatē reales requiruntur tres cōditiones. Prima est impossibilitas separationis a cā itē infeca. scōa negatio originis vni? ab altero sic eozūde. tertia negatio separationis et existētie in reali distinctis. Modo non sequit̄ vniū istoz (dēmōstrando aliq̄ duo) nō originat̄ ab altero. ergo sunt eadē reali: sed collēctiue ex oibz illis tribz? p̄ditionibz? sequit̄ idēitas talis. Idē arguēdo ex vna expōnētiū affirmatiue ad expōsitaz? puenit vt nō sequit̄. hō currit. ḡ tñ hō currit. Sic i. ppositō: cūz? p̄dicatē tres cōditiones regat̄ ad subm̄ in scia: l3 alicui cōueniat vna illarū: nō segtur ip̄m eē subz? nisi eadē cōueniāt oēs simul: et pōt reduci ad p̄mū modū illius fa? qz ibi arguit̄ a pōne p̄ntis. Vel poti? ad z? qz ab insufficiēti enumeratiōe vel iductiōe: vt dicit Doctor. vbi melius diceret̄: iductiōe q̄ diuisiōe: vt plures libri habent. l3 vtroqz modo possit stare: vel sine vtroqz: vt alij habēt. Ad rōnes aliarū duarū op̄. satis clara est r̄sio. A q̄rta pōne remouet̄ duas vltimas cōditiones. sed q̄re nō p̄mā etiā: cū fm̄ ip̄m oīo sit equocū: cuius nō est qd: statim tangam. Ad rōnē illius vīe negat̄ assumptū q̄tuz ad diffinitionē sylli: qz ibi ponit̄ oīo p̄ argumētationē: vel aggregatō ex pluribz? oīonibz? Qdō enī h̄z aliā rōnē p̄uēit discursiue et simplici oīoni. id equoce. Vbi nota p̄ntiaz quā format Doc. dicēs. equocū nō est subm̄ i scia: qz nō pōt diffiniri: de qua diffōne p̄z itelligi vt statim tangaz? ante pōnē ostēdit nullā illarū triū cōditionū puenire. Ex remotiōe p̄me cōditionis p̄z q̄ logitur de logica: vt p̄cise est tradita ab Arist. et nō ab alijs. p̄us enī erat artificialr tradita: quā Boetius diffinit argumētationē: vt p̄z: p̄z etiā q̄ capit qd pro diffōne p̄prie dicta: vt infra magis. Vbi aduerte cūz dicit Doc. scōm ēt deest sibi: vt manifestū est fm̄ rōnez ḡialē: q̄ illa rō ḡialis pōt eē talis. Argumētatio nō habz qd̄dest. ergo per suūz qd̄dest n̄b̄l dēm̄strat de ipsa. Antecedēs p̄z ex remotiōe p̄me p̄ditionis. p̄ntia vō manifestā. Ex remotiōe tertiē p̄ditionis p̄z exp̄sse q̄ itēdit Doct. ponere sylm̄ subm̄ attributiōis et nō p̄dicatiōis. Vbi aduerte q̄ p̄supponit nō vniuocationē eius. Infert̄ igit̄ conclusionē respōsuā ad q̄nē. Deinde predictas cōditiones ostēdit puenire syllo. et p̄mo p̄mā ex p̄mo p̄oz. t. c. i. Vbi aduertēdū q̄ diuisiō toti? logice est fm̄ diuisiōne sylli in partes subtiuas vel itegrales: vt p̄z in applicatione tertiē p̄ditionis: et qz facit mētiōē de veteri logica et partibz? syllogismi: applicatō primā conditionē: duxi logice diuisionēz hīc merito iterserēdā. Partii igit̄ sylli qdā sunt integrales: quedā subtiue. partes integrales: q̄ mā sylli appellantur: diuidūt̄ in p̄p̄nquas et remotas. de partibus remotis: hoc est de icomplexis est p̄mus liber veteris logice. s. lib. p̄dicamētorū: cui adminiculat̄ liber Porphyry. De partibz? vō p̄p̄ngs ipsi? sylli: cui? sunt enūtiatiōes est scōs liber veteris logice. s. p̄b̄mētiās Aristotelis. Liber vō diuisionūz Boetij deseruit alijs partibz? logice. Noua aut̄ logica diuidit̄ in resolutoria et in inuētiua. Resolutoria iterū alia sylli in p̄p̄ones. et harū in terminos: q̄ traditur in lib. p̄oz. q̄ est de syllo simplr sumpto: siue nō scōto. de quo etiā est tota logica: l3 alr et alr. Vel l3 vniformiter vt statim dicet̄. Alia quoqz est resolutoria effect? in cām. et econtra. que tradit̄ in lib. posterioz. Inuētiua autē alia est veri loci: que tradit̄ in lib. topicoz. Alia apparentis. q̄ tradit̄ in lib. elēchoz. subdiuisiōes hoz in locis suis tangēt̄. Qualis aut̄ diuisiō sit sylli in topicū et elēchū dicet̄ statim. et quomō debz itelligi q̄ icōplexa et enūtiatio sint partes integrales sylli. Cōsequēter applicatō scōam conditionē subti scibilis. dicit q̄ in eodez. s. p̄mo p̄ioz. multas passiones ostēdit Arist. de syllo: vt modū et figurā i illis de inesse: et de mō. i. de syllo formato ex p̄missis d̄ iesse et mo-

dalibz? et segtur: et hīc tres terminos in illo cap. et est. z. s. p̄. p̄ioz. Qm̄ igit̄ in ys figuris. et qd segtur nō est de textu Arist. ibidē. l3 est lra Doc. cū dicit. p̄ hoc q̄ est ex necessitate accipe p̄clonē. hoc est dictū: q̄ per illā particūiaz diffōnis sylli dēmōstrant̄ passiones p̄dicte de ipso tanqz p̄ medius. quā lram multi forte p̄rāseunt sicco pede. Verūta men aliq̄ volūt̄: q̄ modus et figura sunt p̄ncipia formalia sylli. dicit enī q̄ sylli h̄z p̄ncipia in triplici oīia. qdā. v3. mālia: vt terminos et p̄p̄ones. quedā formalia: vt modus et figura. et qdā regulatiua: vt dici d̄ omni. et dici de nullo. passiones autē ipsius appellat̄ constare ex tribz? terminis: p̄stare ex duabz? p̄p̄onibus: p̄cludere vlr: cōcludere particulare: cōcludere affirmatiue vel negatiue. Partes vō subtiuas eius dicit̄ esse sylly factū in bar? et alijs modis: sed sufficit ad p̄positū doc. q̄ habeat aliq̄s passiones: siue tanqz passiones: et nō refert an sint enumerata vel nō. Vel dōm q̄ potius credēdū est doc. Formale enī in syllo est illatio vel euidētia illatiōis: vel meli? sylly scōde itētiōalis. de quo hic: nō h̄z p̄ncipia formalia: cū sit forma simplex: nisi vt supponit p̄sonalr. Applicatio tertiē p̄ditionis satis p̄z ex p̄dictis. Et q̄ aliq̄ hic pōderat̄: q̄. s. aliud est ponendum subm̄ logice: vt est cōplete tradita: aliud vt incōplete. s. ab Arist. tñ. scōm mō est sylly. p̄mo mō argumētatio: nihil valet: qz argumētatio nullo mō pōt esse subm̄: vt p̄z ex dictis: et qz falsuz supponit̄. Cōpleta enī notitia logicalis habet̄ ab Arist. et h̄ est ip̄citate vel explicite: vt p̄z cōfiderat̄. Demū ad argumēta p̄ncipalia r̄idet. Ad p̄m cum v3. q̄ oīs scia est per sylm̄: p̄cedit p̄ntiam et p̄ntis. Cum pbatur falsitas p̄ntis p̄mo: qz tunc idē notū et ignotum. Dicit doc. q̄ nō inconuenit q̄ idē fm̄ diuersa sit notum et ignotū: nec isertur p̄tradictio: nisi per ignorātiā elēchi. Verū est enī q̄ sylly in cōmuni est ignotus q̄tā ad passionem de ipso dēmōstrabile anteq̄ dēmōstret̄. Capud p̄mo addiscere dico? et silr quātum ad hoc ēt sylly in p̄culari per quē dēmōstrat̄: vel p̄ cuius fundamētus est ignotus: imo magis: qz passiones p̄mo cōueniūt cōmunibz? et secūdario particularibz? Sed ille nihilominus syllyas particularis est notus quo ad duo. s. veritatē p̄missaz? et euidētiā illationis. cum sit sylly p̄fectus. p̄mo p̄ioz. cap. i. Ad aliā p̄bationē negat̄ p̄cessum in infinitū: qz de syllo p̄ quē accipitur scia nō est alia scia p̄ter sciam cōmunis: qz eadē passio que per se p̄mo puenit cōmuni: p̄ se l3 nō p̄mo puenit particulari. Nō est igit̄ icōueniēs q̄ idē sit quo: et qd scia: tur: eadē ēt scia: sicut lux in corpore luminoso est quo. et qd videtur eadez visione. Sed p̄fecto l3 bec r̄sio sit optia. nō esset tamē icōueniēs dare illū p̄cessum in infinitū: maxime in actibus rōcinationis. sicut enī alia dēmōstratione demonstratur risibilitas de boie: alia de forte: alia de platone: l3 non alio medio. Ita posset dici in p̄posito. iuxta illud p̄. posterioz. t. cō. 29. Augens dēmōstrationes: nō per media: sed in post assumēdo et in latus. Ad scōm p̄ncipale duplr respōdet. p̄mo distinguēdo de p̄p̄rietatibz? syllogismi. Nā quedā sunt p̄p̄rietates formalr ip̄m p̄sequētes. quedā potētiāl. Vel sic. quedā p̄p̄rietates cōtinentē virtualr actualr in syllo. quedā virtualr potētiāl. quo ad p̄mā sit sermo de ipso in lib. p̄oz. quo ad alias in tota logica. p̄sideratio enī de syllogismo in lib. p̄oz est precise de ipso nō cōtracto ad mām determinatā: sed absolute sumpto: et de suis partibz? subiectiuis simplr ipsius noie nominatis: et de p̄p̄rietatibus sibi p̄mo cōuenientibz? et p̄ rōnem illius suis partibus subtiuis. In tota vō logica ponit̄ subm̄ attributionis: in qua nō modo de p̄p̄rietatibus ipsius. imo suarū partiū determinat̄: vt supra dictuz est. et sic idē diuersimode p̄sideratū pōt poni subz? toti? et partibz? Exēplū de corpore mobili nō te p̄turbet: q̄a consuetudo

Expositio

De tertio dubitari potest de veritate illius propositionis in
propositione ante oppositum. quod veritas scilicet est per syllogismum
videtur enim quod sit falsa. primo quia primus iuveniens logicam iuvenit
scias: sed non per syllogismum. 2. Maior propositio minor vero probatur: quia
logica docet scdmare syllogismum: ut propositio. Item syllogismus ut de ipso sit
hic sermo est scdm idem titulum siue resolutio rationis: per quam nulla sci-
entia accipitur. Item per eam speciem argumentationis accipitur scientia
tunc. ergo non solum per syllogismum. 2. per propositio. 3. per plures sci-
entias utuntur alijs speciebus argumentationis: ut nuncius: aut raro syl-
logismo: ut propositio de moralibus scientiis. C. Nuncius propositio per mit-
tendo multiplicem acceptionem scientie: ut superius. q. i. 2. distinguo

Secundo dubitatur circa alia pponē in eodē argu-
mento qua dicit Doctor. q in syllis eē p-
cessum in infinitū est incōueniēs. ⁊ pbat: qz tūc nihil sci-
ret. ¶ Ddm breuiter q pcessus in infinitū esse in syllis
pōt intelli duplr: aut. v3. per multiplicationem medij: aut
minoris extremitatis. primo mō est incōueniēs: imo im-
pole pcedere in infinitū in ipsis: fm Arist. pmo postero-
rū. vbi supra in solutiōe argumēti pncipalis. ⁊ 2o mō nō.
Nam pcessus in infinitū in numeris: figuris: actib⁹ refle-
xis: ⁊ et in intentiōibus scōis nō negamus. Illa autem p-
batio procedit primo mō procedendo in infinitum.

Quarto dubitari posset circa illaz auctatē. 4. meta.
quā in. 3. opione introducitur. ⁊ circa solonez
ei⁹. Circa idē. v3. laborat metaphisic⁹ ⁊c. ¶ Dōm breuiter
vt supra q. vera est. s3. diuersimode. q3 metaphisic⁹ cōsi-

derat entia realia per se. logicus vo per actus. et cōtra de entibus rōnis. Est enī vt inqt iste sup pmo elēchoz. q. i. ens duplex: nāc: et rōnis. Ens aut nāc in quātū tale est cui? esse nō depēdet ab aīa. S; ens rōnis dī de qbusdā itētiō nib? q̄s adinuenit rō i ipsīs reb? cui? modi sunt gen? spēs diffinitio rē. Ens aut dictū scō mō epperatur fm gddi tatē entī dicto pōzi mō. Nō enī est aliq̄ ens nāc qn possz cadere sub ente rōnis: et qn sup ipz possēt fundari intētiō aliqua scōa vt spēs generis indiuidui: vel saltē cāe vel cā ti vel trāscēdētis. qz ergo logica est de scōis intentioni bus appli^o oibus entib? realibus de qbus per se est me^a. Ideo lo^a pōt dici: et sīr suo mō sōph^a laborare circa idē cum me^a. Sed longe diuersa est cōsideratio earū.

Quinto dubitat circa illas tres cōditiōes subi quas assignat doc. Vides enī p aut hic diminut? aut alibi supflu? qz p repta^{us}. q. i. assignat. 6. cōditiōes subi. p? qz sit scie spec^{um}. 2^a qz sit iph^o dignifi^{um}. 3^a qz de ipso cō siderata i scia dicant. 4^a qz sit p^o qd occurrit intellectui in illa scia. 5^a qz possit eē subm pncipioz scie. 6^a qz ei? passio nes i scia cōsiderant. vt. s. collegi in descriptiōib? subi mā lis et formalis. Itē ptra pma cōditiōē spālīt arguit. Aut enī intelligit de qd nois: aut de qd rei. Si p mō: nō entī pos set puenire: qz nō entia hnt qd nois. Posset ēt puenire i tentiōi scōe in cōi: et entī rōnis et pceptui formato ab actu rōnis a qbus negat ipsaz. Si z mō cū qd rei: hoc est diffi nitio non pueniat nisi soli spēs. 7. meta. t. c. 13. sequeret qz nec deus nec ens nec plura alia que assignant suba sciarū possent poni suba. Itē ptra 2^a cōditiōē: si p qddest subi neciō demonstrari debēt passioēs eius de ipso: sequit qz cū nulla passio entis sic posset de ente ostēdī: nec de aliq̄ infe riori ad ens: qz ens nō erit subz me^a. et ita de deo in theo^a. Itē hoc est cōtra cōem doctrinā huius et sequaciū. qz vult qz passio posterior p pziōē tanq̄ per mediū possit ostē di: nō ergo necessario per qddest subi. Item hoc videtur ptra Arist. z. posterior. t. c. 8. vbi dicit qz mediū dīratio nis est rō pziū i termini. i. maioris extremitatis: vt cōiter exponit. sed huius est passio et nō subm. ergo rē. Itē ptra tertiā cōditiōem arguit sic. perfectiora nō debent redu ci ad iperfectiora nec attributionē hnt ad ipsa: sed in lo^a plura sunt pfectiora syllo simplr sumpto cōsiderata: g rē. Ma. videtur manifesta. et pz ex dictis hui? q. 3. plo. Ma. pbo: siue loquēdo de fundamentis intentionū que a logi co cōsiderant: siue de ipsīs intentionib? Nā syllos demō stratiuus est pfectior qz syllo simplr sumptus: tū rōne fū damenti. tum qz ps subina. ergo rē. ¶ Pro solone huius duby pmittendū pmo qz qd est et qz est: pnt cōsiderari du pliciter: vel vt qōnes: vt. z. posterior. t. c. 1. vel vt pconi tiones. i. posterior. t. c. z. vt enim: qz est: capitur vt ipm est subi vel dignitatis est pconitio. Ut vo pnis vel passiois est qd: sīr quid est subi ab^o cōsiderati est qd. s; qd est subi in ordine ad passionē est pconitio. Non est enim incō ueniens idēz successiue esse certū et dubiū. ideo illa duo. i. quid est: et qz est pmo possunt esse questionēs: et cū fuerint determinate sūt pconitioēs. secus de ppter qd est. qz lz post demōstrationē vel qōnis terminationē sit cog ni tio: nō tū pconitio. Reducitur aut si est ad: qz est: et pp quid est ad qd est. ¶ Un ad vltiores notitiā istoz ter minozū: qui inueniūt extranei vident: notandū qz oīs qd aut est de incōplexo aut de cōplexo. Si pmo mō: aut de ipsius entitate: et sic est si est. aut de ipsius gdditate: et sic ē qddest. Si secūdo modo aut de inherētia passiois: et sic est: qz est. aut de cā illius inherētie: et sic est pp qd est. Ex^m. bec ē: luna est eclipsa^o. ante qz demōstre pōt esse du^o et qz ad se totam et quantū ad incōplexa ipsius. Pōt enīz queri an eclipsis sit in rerū nā: quo ad qōnē si est. Habito

aut qz sic potest queri qd est. Est aut eclipsis carētia lumi nis in aliq̄ receptiuo ex interpōne corpis opaci impediē tis lumino sum cāre lumē in huius corpe receptiuo lumi nis. Quo habito pōt qri an bec ppō sit vera. luna est ecli p^a p^a qz ad qōnem: qz est. Cognito aut expimentalr qz sic: pōt qri pp qd. Habito aut qz hoc est pp interpōne terre iter soles et lunā: cessat oīs qd de pdicta pōne. Scōo aduer tenduz. qddest tam vt qd qz vt pconitio. pōt accipi aut pro qd nois: aut pro quid rei. qd nois est oīo explicās rō nem vocis in suum significatum: vel qd de tali oīone: qd vo rei est oīo explicās ipsaz rem vel questio de illa. Quid rei est tū entū. quid nois est tam entū qz nō entū. Vlti rius aduertēdū qz in habentib? quid rei idē est quid nois et rei: qz ratio quā significat nomen est diffinitio. 4. meta. t. c. 28. cū quo stat qz eiusdē sint plura quid nois et ynum rei. Secus in non habentib? vt doc. subtilis bz in. 4. q. z. di. 1. Alterius sciendū qz quid rei pōt sumi duplr aut p diffinitioē. aut pro p^o gdditatioē. Sciendū 4° qz demon stratio est duplex. s. qd vel pp qd. et qz. pma adhuc duplex generalis: que fit per quācūqz causas siue intrinsecas siue extrinsecas: dūmō sit ppinq. ppria: que pp quid et poris sima appellat et fit per causas intrinsecas tū. 2° ē duplex. vna ab effectu ad cām. alia a cā remota ad effectū. 5° notā duz qz subm cuiuslibet scie pro statu isto nālīter inuente assignat aliqd cōe: qz cognitio nra intellectiua est vltim et pmo taliū. Ideo dicit Arist. 1. posterior. t. c. 43. qz subm scie bz pres p^o et passiones. dixi: pro statu isto: et nālīter in uente: ad oīam notitiā brōuz et theo^a atqz fidei que sunt de fin^o potius pmo. 6° scienduz qz alia sunt pziōra quo ad nrm moduz cognoscendi. alia vo quo ad nām. 1. phys^o. t. c. 2. z. 7. meta. t. c. 10. et alibi sepe. 3° attributio vel redu ctio in scientys potest esse vel ad ea que sunt pōra simplr vel quo ad nos siue nrm modum cognoscēdi. vbi tū dan tur gradus: qz de numero taliū aliqd dī pziū attributio ne aliqd z^m. aliqd 3^m rē. 7° aduertendū qz qd rei exp^o puz per diffinitioē nō est oīuz: sed pprie est solius sube et nō cuiuscūqz: sed precise spēs. Pziū bz iste doc. in. 4. d. i. q. z. vbi dicit: qz diffinitio pprie dicta est entis positui: per se vnus: realis: compositi realr: vel pcepti^o. vltis et solius talis. z^m bz Arist. 7. meta. t. c. 12. z. 15. et alibi ibidē sepe. 3^m etiā pz per ipsum in eodē. 7. t. c. 13. sed nihilominus quid tale est atioz entū et maxime predicabiliū et realiz pre dicamentaliū et rōnis. vt pz. vbi pus ex Arist. et doc. subtili. 8° notandū qz nō icōuenit de subo scie psupponere qd est siue nominis vt cōiter dī: siue ēt rei: et cum hoc in illa scia inuestigare et venari qd eiusdē. pzesupponit enīz scia oīs et qd nois et qd rei. i. cōceptū gdditatioē sui subi: sed quid rei. i. diffinitioē quidditatiūa venat: vt pz in li. de aīa et in logica: vbi earum suba diffiniūtur et maxime de subo attributionis est hoc verū. Nec ex hoc sequit aliqū sciē tiam probare a pziōri suū subm esse: qz aliud est entitatē rei declarare diffinitiuē. aliud ipm esse per cām probare. Nam si ad esse diffiniti ostendenduz accipere p medio quoddest ipsius: petere manifeste p^o. Vnde optime sniam huius sup li. elēchoz. q. 3. soluēdo. i. pncipale ad p po^m. Ex bis pz solo duby. Dico ergo cū doc. qz ille tres cō ditiones de subo attrib^o bene assignantur. ¶ Ad pmiuz ar^m in opposituz dico qz nec hic diminutus nec alibi sup fluit est doc. Illud enī qd explicite p repozta^o dixit hūc implicite assignauit. nec hoc est incōueniēs qz p mae exi gētiā alr et alr in diuersis locis loquunt doc. Ex^m i. hac. q. assignat doc. iste tres actus intellectus: sed alr explicādo 3^m illoz ponunt alios tres: qz sub discursu a noto ad igno tuz inuenit triplex discursus. vt pz supra. ar^o 2°. Vel dici potest qz hic imitat fundamēta Bris. pscie. ibi vo igenio

se et resoluunt et addit plura. ¶ Ad 2^m dico qd cōter exponitur de qd nois. sed saluo meliori iudicio pōt dici qd hz veritate ē de qd rei. Et cū pbat qd qd rei nō cōuenit nisi soli spēi. potest dici vno mō qd hoc est verū ppyssime loquendo. sed hoc quo ad ppositū de syllo nō nocet: qz forte est spēs spālissima: vt infra tangā. Sed qz arg^m est cōe ad oēs scias et suba ipsarū: dico aliter qd equiuocat de qd rei: vt in vltimo notabili p3. accipio enī in proposito qd rei p 2^m qdditatio: et tale qd p̄cognoscitur de subo cuiuslibet scie siue cōis siue spālīs: et hoc exēdendo rez vt extenditur ens. Uide notanter ad hec ea que dicit. q. 4. r. 5. an p̄redi. solūdo io^m p̄ncipale illius. 4. et in solutiōe p̄ncipali. 5. ¶ Ad 3^m qd tangit bonā difficultatez pōt dici qd loquit^r doc. appropriate de subo attribū^o scie nāliter inuēte: qd cōter hz vera diffinitio: secus est de subo p̄dicto et scie supernālīs: et in hoc saluat^r difficultas de ente et deo. Loquit^r ē de demitatioē ppter qd potissima: et in hoc saluat^r cōtrouersia ibi introducta et auctas Arist. Est enī alia auctas in oppositū. i. posteriorū. t. cō. 25. vbi dicit: qd ratio vltimi termini est me^m demōstratiōis. s3 ibi posset distinguī de or^o nature vel syllo^o. Aliter enī logicus et alr me^m accipit qd qdest. Ideo doc. hic proprie logice loquēdo interpretatur verba Arist. in meta^o autē vel theol^o aliter: vt p3 in prolo. p. q. 3. et super. i. meta^o. ideo impugnando opi. de argu^o hic dicit qd nūq3 ab Arist. diffinit^r. vbi p3 expref se qd per qd est intelligi: diffinitionē. Vel vdm qd cōditio est generaliter vera: sic. v3. qd eo modo quo subm hz quod quid est. suum qd qdest potest poni me^m demōstratiōis. si diffinitio ē: diffinitio. si conceptū quidditatiū: concept^o quidditatiū: et qd ibi tangitur de passionibus entis: dic vt prius: excepta p̄ma passione que per cōceptū quidditatiū ostendi potest. Verūtamē ppter carentiā nominūz cōceptus talis: et habentis ipsum: ne videamur petere p̄ncipiū: vt imur alijs pro medio et nō 2^m quidditatiū. Eligē viam quā volueris: et dic cōsequenter. ¶ Ad 4^m patet ex. 6. notabili. Est enī intelligēda illa attributio s3 cognitionē: et nō fm entitatez. Et si arguas qd vñquodq3 sicut se hz ad esse: ita ad cognitionē. z. meta^o. t. cō. 4. Dicendū qd verum est in se et in intellectu cognō^o entia p̄portionaliter suis entib^o: cuius qd nō est intellectus viatoris. Vel posset alr ad arg^m p̄ncipale dici qd mi. est falsa quo ad per se cōsiderata in lo^o. qd dico ppter fundamēta que p acciis cōsiderant^r. Et ad p̄bationē potest distinguī de perfectione positua et permissua: vt cōter distinguitur. Sed ibi esset specialis difficultas. an intentiōes secūde dicant aliā quam perfectionē: cum dicere perfectionē negetur a relationibus realibus vt volunt aliqui. sed de hoc infra.

Sexto dubitat circa p̄ne nūsuā h^o. q. q. tenet qd syllo est subm lo^o. ar^o p̄mo qd nō. Dis scia hz entitatē et nobilitatē ab obo: sed logica nō hz entitatē nec nobilitatē a syllo. ergo rē. Maior est Arist. i. de anima. t. c. i. et 3. de anima. t. c. 38. et 6. meta. t. cō. 2. Mi. probatur: qz si sic aut causalitate intrinseca aut extrinseca. Nō p̄mo mō: vt p3: nec scōo modo. probō: qz nec vt finis: qz ex. z. phis^o. t. cō. 23. finis non solum est vltimū: sed est optimū eorūz que sunt ad finem: ens autem rōnis. cuius est syllo: vt hic logmur de ipso: nō est nobilius seu perfectius ente reali. logica vō est ens reale: vt supra dictūz est: ergo rē. Nec est efficiens respectu logice. qd pzo^o: qz si sic aut vñuocū aut equiuocū. Non primū. manifestū est. nec 2^m. qz tale est nobilius effectū. ¶ S3 dices vt aliq^o hic respōdent qd verū est de equoco totali cuius est obm cū pō: maxime fm doctrinā Scoticā. nō autē de p̄ti cuius est obm vel subz trīn. ¶ Cōtra. ex p̄ncipis bñ^o. Quicūq3 p̄currūt due cause p̄tiales ad eundem effectū semp sapit nām impfectiōis.

qd depēdet ex plurib^o nō pōt eē cōditōis p̄fectiōis quocūq3 illoz: vt. q. i. 4. quo^o. ar^o. i. h3 iste. Et^m de p̄missis re^o p̄nis: deo et boie in gñatiōe hois: et sole et vme in gñatione vermīs: sed obm: saltē in p̄posito: est ignobilis pō: igit si esset cā equoca p̄ti^o lo^o: sequeret^r qd logica esset ens rōnis: qd est falsūz. ¶ Sorte dices qd causa p̄ncipalis equo/ ca cui^o est intellectus in p̄posito assimilat sibi effectūz: s3 hoc bēat veritatē de assimilatione effectiua vel virtuali: nō tñ de assimilatione formali. Immo sic magis assumilatur cāe min^o p̄ncipali ēt actione magis p̄ncipalis: vt h3 expresse iste. 3. di. p. q. penultima. ¶ Itē 2° p̄ncipaliter ar^o sic. Subm scie cōtinet p̄mo vñu^o oēs veritates illius scie vt. 3. q. prologi sniarū h3 iste: sed syllo nō p̄ncet sic vñu^o tes logicas. ergo rē. Ma. est nota apd Scotistas: et ppter ibidē. Mi. vō pbat: qz sic p̄ncet 2° subo rōne causalitatis effectiue: sed vt pbatū est: talis causalitas non puenit syllo. Itē 3°: scia est de necys et impossibilib^o alr se bēre: vt patet p̄mo posteriorū. t. cō. 5. r. 1. 5. r. 6° ethicoz. c. 3. r. 7. meta. t. c. 53. sed syllo nō est h3. g. rē. Mi. ppter dictis bñiūz. 30. di. p. q. intētiōes 2° nō hnt esse nisi dū actu intelletas negociat^r. sunt igit p̄tingētia: sicut et actus intelligēdi. Itē 4° de subo scie p̄supponit qd est: sed qd est nō puenit syllo: saltē rei seu diffinitio vt h3 iste in. 4. di. i. q. z. Itē 5° subm scie est causa passionū suarū ēt effectiua vt h3 iste i plerisq3 locis. Itā qd posito subo insurgit talis passio vel causat^r. sed syllo sicut nec aliq^o alia intētiō scda nō h3 aliā quā causalitatē respectu suarū passionū: cū etiā a relationibus realib^o que sunt maioris entitatis neget^r omnis cā/ litas. Nec insurgūt ad pōnē ipsius syllo: qz tūc nō eēnt intētiōes scde: qd est incōueniēs. Plura alia media possent hic itroduci: sed his solutis dat facultas solūdi oia alia. P̄nt etiā applicari hec motina ad p̄mā. q. p̄bado logicas non esse sciam. ¶ Pro solutiōe huius dubij sunt quedaz premittēda ex quib^o eius solo inferetur. P̄mo aduertē dū est qd aliqd cognoscit qd nūq3. v3. intuitiue: abstractiue: arguitiue: et deductiue. P̄mo mō cognoscit ex nīs vt p̄ns in seipso vel in em^o p̄ti^o et nō in rep̄tatiūo formali eius: vt dictū est supra. Secūdo mō ecōtra in rep̄tatiūo. v3. et nō i se. 3° mō fit discursus ab intuitiue noto vel ēt abstractiue ad aliud intuitiue vel abstractiue notūz. 4° mō econtra. ¶ 2° notandū qd eoz que cognoscuntur quedaz se hnt motiue quedā terminatiue: quedā vtroq3 mō: que dam etiā forte neutro mō ad intellectu nīm. ¶ 3° sciēdū qd obm intellectus aliud est primariū: aliud scōariū: aliud actu recto: aliud actu reflexo cognoscibile. ¶ 4° itelli gendum: vt supra tactum est: qd p̄sideratio logici de scōis intētiōib^o est in ordine ad fundamēta. et iō p̄cretiue sum p̄tis. Notitia g scōariū intentionūz originalr est ex p̄prietatib^o reptis in fundamētis a qb^o origina^o hnt eē: et hoc occasio^o et motiue: s3 effectiue ab intellectu bēant eē. imā ginoz enī hūc p̄cessus. P̄mo nāq3 intellect^o p̄supposita cognitiōe intuitiua sensus et opatiōe intellect^o agētis: quas aliq^o volūt extēdi ad actū et habitū inclusiue. aliq^o vō in cā/ tiōe spēi intētiōe terminat^r: qd ad p̄sens omittat^r: itelligit obz reale. vtputa boiem vel aīal vel aliqd tale. 2° plura sic cognita sub diuersis bitudinib^o ad inuicē compar. 3° illā cō/ parationē ex pte oboz diuersimode notatā intelligit. et b aut tñ terminatiue vt cōter ponit. aut motiue si respectu bus rōnis aliq^o actiuitas pcedat. Motiue enīz se bēre respectu actus vel habitus est vt cā p̄tialis cōcurrere cū intellectu ad causandū actū vel habitū. 4° etiāz illos respectus et ad se inuicem et ad fundamenta potest intellectus cōparare et ita ipsis alios modos intelligēdi vel alias secundas intentiones: qd idem est applicare: et ita in infinitū pcedendo. forte posset cōcedi: vt supra notatū. Intel/ ligo maxime

ligo maxime B de intellectu pmi^o has itētiōes fabricāte: sicut de modis signandi grammatilib^o est dōz. Con^o. n. o^o. "doctrina p^o addiscē h^o modos q^o fun^o eo^o: vt saltē fundamēta sub ipis cogit^o: vt q^o. sequētib^o tagēf. 5° p^oinētie v^otualis quā obo cuiuslibet scie cōiter schola Scotistarū attribuit: descriptiōez singularē: quā Scotus in originali p^opo oxo^o. scripsit: p^omitto: q^o talis est. V^otualis p^oinētia est q^odā re^o oisquāntie: intrinsecus adueniēs: fundamētal^ois et trāscēdēs: p^o quā cā equoca p^o pducē effectū p^odu cibiles de nō eē sui simplr ad eē sui simplr. Un^o aduertēdum q^o p^oinētia alia est potētiālis seu p^omissiua p^obica vt mae re^o foiaz. meta^o vt supioris re^o inferiorū: et g^ois re^o oziarū. alia actualis seu foialis: sicut eē. alia v^otualis sicut cāe extrisce re^o effect^o. alia eminiētiālis sicut in eēntys ordinat^ois et maxie in eēntia dīna re^o oium aliaz. Alia v^onitua q^o regrit idētitatē sicut et ois^o. q^ore in. 4. di. 4. 6. q. 3. et maxime repit in dīnis et in creaturis suo mō. vt p^o in potēty aie iter se et ad aiaz cōpatis. Cōtinent igit v^otualr p^ones in p^omissis: et p^omissa mē^o. sicut q^o sit in imēdiata. p^odi^o vō imēdiata in ipi^o subo format^o: sicut est p^omi mod^o: vel v^otualr si scōi. igit a p^oad vlt^o oēs v^oitates habit^o p^oinētiā v^otualr in ipi^o subo p^o tang^o in radice ois cogit^oibilitatis. Nec B o^oz itelli gi de p^oinētia potētiāli vel p^omissiua v^otual^o: q^o talis nullo mō est po^o nisi multū remote exponēdo. Nec etiā est ois distinguēdum recte de subto p^oinētie v^otualis adequatōis p^odicā^o seu p^oncipalitāt^o in scia: sicut aliq^o ita fingāt. Idē. n. est subz in scia oib^o his modis nisi q^o ei accidit q^o sit p^odicabile de oib^o: q^o tū in meta^o p^otingit B tenere: cetera to^o que dicta sunt. C^o Ex his ad du^o rīdet cū docet. C^o Ad p^o ar^o dico vno^o q^o illa cālitās scie ex pte oib^o: si qua est in p^oposi to est extrinseca mediate tū: q^o imēdiata cātur ex actib^o frēq^ontatis vel vno itēso. Et cū q^orit aut finis: aut efficiēti^o: p^o p^otrūq^o pcedi. Et cū pbat q^o nō q^orit ad finē. Dico q^o l^oz scia possit dici nobiliōz obto seoz sum sup^oto: nō tū obto scito: sicut p^oit finis ei^o: vt h^oz iste in plo. q. 3. soluēdo argumēta p^oncipalia p^o lateral^o et alibi. albed. n. vel aliud tale ē reale nō est finis scie: sicut albedo sic vel sic cognita: ita in p^oposito de syllo. Luz 2° o^ondiē q^o nō est cā effectiua: B p^o negari. Luz q^orit aut equoca tē. dico q^o equoca. Et cū pbat q^o nō ex pfectōe cāe talis: satis cōpetēter rīsum est p^ous: q^o. v^oz. veruz est de cā totali: et cū vlt^ora pbat q^o tū logica eēt ens rōnis. Dico q^o B nō seq^o: q^o nō est affilabili in entitate ent^o rōnis. si aut eēt et cū B ens rōnis p^oone re^o altera cā p^oit^o: pcederet ar^o de mēte doc. B^oz in p^oposito nō itētiōez: sicut fundamētū itētiōis pono cām p^otiāle: et q^o h^oz est vltiāte ens reale: iō habitū cātur p^ogrue ponim^o ens reale. ab obto. n. motiuo vel q^o. et nō termiatiuo vlt^o q^o. h^oz suā entitatē. Un^o p^o. q. q^orti egregie ing^o doc. q^o obz re^o notit^oie h^oz triplicē p^oditōez. sicut cāe mēsurare et terminare. Due p^o nō pueniūt itētiōib^o: nec artificialib^o: sicut tū 3° nāsi recurrēdo ad fundamēta et nālia. Alio^o possit totalis cālitās habit^o logicalis poni ex pte itells. Nā l^oz in actu recto obm sit cā p^otiālis et B p^omarū: in actu tū reflexo possit to talis actiuitas attribui po^o. Videat iste. 3. di. 1. q. 7. cōtra Rod. et alios. Uel dic 3° q^o l^oz in actu recto itētiōes nō possent h^oz cālitatē: et sicut alie relones et forte q^otitates: i actu tū reflexo nō incōuenit. Elige vīā quā volueris. Prima rīssio est securioz. Possit ēt p^obabilr dici q^o itētiōes scōe p^oinētiā sub obto motiuo itellus: eo q^o p^oinētiā quōq^o mō v^otualr in g^odditate sensibili. in^oz declarōez hui^o in q^olibeto q. 1. 4. vbi dicit. q^o itelligit noie ei^o: in se vel in suo iferiori sensibile vel iclusuz v^otualr seu eēntialr in g^odditate sensibili. hec pōdera bñ vbiq^o. vide ifra. q. 3. an^op^otoz soluēdo 3° p^oncipale ad p^opo^o aliq^o bñ pōderādo. Possit ēt sustine ri q^o syllo p^oinētiā v^otualr oēs v^oitates logicales: q^o tales ve

ritates sunt re^o vel p^oformitates in intellectu cōplexe vel in cōplexe que p^obabilr ponunt re^o rōnis: vt 6° meta. et alibi in doctrina hui^o h^oz videri. Difficultas aut est de fundamētis talīū p^oformitatū et v^oitatū vt tūgūt alia arg^o bñ. Cōti nētia ē v^otualis de q^o logmur est obalis et meta^o et nō realis physica: q^ore nō dicit nisi simplicē emanatōez in incōplexis et illationez itētiōale in cōplexis: de q^o ifra alti^o deo duce dicemus: q^o paulatine itroducēdi sunt iuniores scholastici. possent vba doc. q. vlt. plo. ad fi. bñ pōderari de vni^o oib^o re^o habit^o oim inuta saltz. et sicut quō obz ē mē fura scie q^o vñr itelligi debē de obto termiatiuo vt v^o. sicut tu dic p^oit bñ masticādo: q^o ad alia festino p^o nūc. C^o Ad 2° de p^oinētia v^otuali p^o ex p^odcis. Eo. n. mō q^o syllo puenit cālitās eodē mō et p^oinētia v^otualis. Si aut totalis actiuitas ponat ex pte po^o regula doc. h^oz v^oitatē in sciētya re^o b^o: q^oru suba hñt actiuitatē p^oit^o et p^oportionalr p^oit^o v^otualē. Possit ēt pōderari q^o soli scie hñti euidētiā ex obto puenit illa p^oinētia v^otualis. vt p^o. q. 3. plogi. Cōtinentia. n. v^otualis p^ope loquēdo p^o subto scie hñtis v^oitatē specificā: cuius nō est logica in cōi neq^o syllo. C^o Ad 3° dōm q^o iten tiōes z: sicut et entia realia p^oit^o considerari vel fm eē g^oddita tiūū sue eēntialr: vel fm eē ac^o p^oit^o ex^oit^o. Primo mō sunt necia et ipolia alr se h^oz. 2° sunt p^otingētia: et sic itelligit doc. vbi allegat supra: q^o log^o de relonib^o rōnis vt hñt eē in fundamētis cōparatis q^o est eē ex^oit^o in ipis. Uel dic aliter recurrēdo ad fundamēta. Possit ēt dici ex p^odcis hui^o in plogo. q. 4. q^o de p^otingēti est scia. et idē ibidez. q. 3. vbi dicit. q^o necessitas oib^o nō est p^oditio scie: sicut ad p^oz p^oz ibidez q^o scia est necioz. sicut dictoz de p^otingētib^o vel neciys obis: et h^oz sapit. C^o Ad 4° dico q^o syllo h^oz q^od nois et quid rei: eo mō quo est res. sicut p^oz g^odditatuū: et diffōnē exp^oflaz p^o gen^o et oiaz. Et cū pbat ex doc. in. 4. q^o diffinitio nō p^o entib^o rōnis. v^oz est diffinitio p^opryissime sumpta de qua dōm est du^o pcedēti. Itētiōes tū scōe diffiniunt vt logi cus diffinit: ex g^one. v^oz. et oia: vt doc. ibidem exp^oflē dicit. Sic ēt p^opryissime loquēdo soli sube est diffinitio. Eo eniz mō quo dant gradus in entib^o dant et in diffōnib^o. Uel possit dici: l^oz forte nō ita ad mēte doc. q^o diffōnes scōarū itētiōnū sunt diffōnes entis realis originalr et occasiona liter et fundamētalr: l^oz nō foialr et imēdiata: et hoc sufficit. C^o Ad 5° dōm q^o eo mō quo aliq^o h^oz p^oit^o eēndi ipm p^ose quunt sue p^opetates. Si ex nā rei: ex nā rei. Si opatione itells: opōne itells. Mō syllo h^oz fundamētuz tanq^o p^oit^o originale occa^o eēndi et itells cōpletuē effectiūū sui eē: et ita passiones ipsius eodē mō hñt eē. Ex p^oncipys. n. subi orit passio. Et q^o tagit ibi de subo q^o est cā passionis: h^oz difficultatē spālē. de quo ifra. c. de p^opo aliq^o dicaz. Possit ēt p^obabilr dici q^o posito ente rōnis in esse p^o opus colla^o itells imēdiata ipm p^oseg^o aptitudo talis vel talis que ēt est itētiō 2° fundamētalr et idētie et ēt foialr: l^oz nō imē diate cāta actu collatiuo itells: sicut h^oz plura eēnt pōderāda que altiori indagini omitto. Possit ēt pōderari illd arg^o q^o fit cōiter. v^oz. q^o nulla scia format vel fabricat suū sub lectū: sicut logica format vel docet foiare syllo. Dic q^o v^oita tē h^oz in scia reali: secus est de scia rōnis. Uel dic q^o syllo v^otualis vel nāliter acq^osit^o p^ocessit artificialē. Uel recur redū est ad fundamēta: sed p^o via est securioz: vt p^o. Uel dic vt prius ad. 4. rōnē est dictū: q^o sapit. Possit ēt obuci ex dictis doc. in mā de subo theoz. vbi pbat ens in cōi eē subm meta^o. et p^o metaph. idē habet. g^o eodē modo dice ē de logica respectu entis rōnis in cōi. Rāssionez quere.

Septimo possit dubitari circa diuisionem logice quā supra assignau^o fm diuisionē subti. Et breuiter dicēdum. vt supra. q. 1. de v^oitate scientie dictum est. Eo nāq^o modo quo scientia habet v^oitatem ab

obiecto: habet etiam et sectione ad subiecti diuisiones.

Octauo dubitat circa dicta doc. in applicando tertiā additione subtri. Ubi dicit q. incoplexum et enūtiatio sunt ptes integrales sylli. syllus vō dialecticus et demfatiu ptes subtriue. Elēchus aut puatio ei. Cōtra p^m. forma simplex ptrib⁹ integralib⁹ caret: s; sylls est hui⁹. g. rē. Maior nota: qz oppo^m p^mdicati ifert opp^m subtri. Ad i^m nor pbat: qz vt hic semp loquimur de syllō: est re^m rōnis. Itēz spēs distincta nō est pars alteri⁹. enūtiatio vel incoplexū et syllus sunt hui⁹. g. rē. Cōtra z^m est exp^msa inia hui⁹. 1. Elēch. q. 4. vbi vult q. diuifio sylli in topicum et necluz rē. est diuifio accētis in subtra: vt supra art. 1. hui⁹. q. recitauit. Tūc sic. Alia est diuifio toti⁹ in partes subtras: alia accētis in subtra. p. 3. qz vna est p se: alia vō p accētis: s; diuifio sylli in illa est accētis in subtra. g. nō toti⁹ in ptes. Aliud qd dicit ibi de li⁹ pōz. q. ibi de pte subtriua sylli fit fmo. v. falsuz: qz tūc idē eēt pars subtriua fupius: cū ibi de syllō in cōi tractat: vt h doc. pcedit ifra soluēdo. z. p^m cipale. Cōtra z^m. sylls sophisticus est eque re^m positus applicat⁹ mae appa^m: sic topicus vel demfatiu⁹ mae pportionali. g. nō est tñ puatio veri sylli. Itē de puatioē alicui⁹ nō est distincta scia a scia illi⁹ cui⁹ est puatio: s; de syllō sophistico est distincta pars logice: vt puta li. Elēch. et p istū p Elēch. q. 3. Cōm cū doctore q. recte loquit. Ad p^m dico: q. l; pncipalis intētio logica fit de syllō z^m itēntionalr sumpto: nō tñ pscindēdo a fun^m: imo psciderat de ipf^m fundamēto: l; igit sylls foialr sumpt⁹ nō habet ptes integrales: mālter tñ accept⁹ non caret ipfis. Vel alr dōm q. sic iste p^mdicatōes genus p^mdicat de specie: vel oīo pstituit ex noīe et vbo: hnt exerceri in fundamētis: vt in fra magis. Ita ista: sylls pstituit ex incoplexo et enūtiatio ne: habet exerceri in fundamētis: ita gñalr q. itētio logi ci est de istis pceptib⁹ aīe pro fundamētis vltimate cūcta ipfis attribūdo. Itē expōnes et filis supra: parēter sunt de mēte isti⁹: vt ifra. c. de gñe et de oīa expse habet. Per hoc ad aliud p. 3. q. pscipit falsum. Vel dic vt in sylli de numero maiori et minori cōiter dī capiēdo ipsos mā lter vel formalr. et filr in pposito: l; nō sit oīmoda filitudo. Ad z^m dico q. doc. et hic. et p Elench. optime dicit: nec cōtrouersia vlla est nisi in voce: si qua sit. hic. n. dicit q. syllus dialecticus rē. sunt ptes subtriue: qd veruz est capiēdo illa pro foiali. Primo vō Elēchoz dicit q. est diuifio accētis in subtra: qd vep est accipiēdo illa pro substra to. Aliud. n. est psciderare mām: aliud itēntionē mae appli catā. Per idē ad aliud q. sylls applicat⁹ tali vel tali mae de quo fit fmo in li⁹ pōz. est pars subtriua sylli in cōi: qz ille pscindit ab oī mā. Vel posset dici pars impropē. put idē sub minori extēsiōe et p^mntētia pōt dici pars respectu fupius sub maiori: et h mō logē ifra in solone. z. pncipa lis. Vel dic q. ibi determinat et de toto et de ptrib⁹ subtriuis eius: ideo verū dicit: l; aliud tacuit. Ad z^m pōt dici q. sylls elēchus pōt psciderari formalr vel mālter. p modo pcedēdo ipm eēt itēntionē scām posituā. Alio⁹ māl et h vel vt cadit in vsu sophisticē et deceptiōe argumētatiōis. Alio⁹ vt tradit per determinata p^m. p mō vltime distin ctis pcedit ex falsis: nec de ipso est scia. z^m mō sic. Vult g doct. p Elēch. q. de syllō sophistico scē itēntionalr et fun damētalr. z^m mō: sit scia. Hic vō vult q. ille p^m itēntionalr vt pcedit ex falsis: et scē itēntionaliter vt supponit pro ta li sit puatio veri sylli. de hoc magis p Elench. p.

Nono dubitat circa solonez pmi pncipalis vbi dicit doc. q. de syllō in cōi per syllm p^miculares ha bet scia: et q. non est scia de p^miculari nisi per seipm scito cōi. Cōtra p^m. sylls per quē acgrif scia est fundamēta lis: aut in voce: aut in scripto: aut in mēte. sylls vō de quo

querif scia est respect⁹ rōnis: vt sepe dictū est. videt⁹ g q. nūcio nō est ad ppositū. et filr nec ar^m: qz facit euadi pos set dicēdo: q. pcedit de syllō fundamētalr sumpto et non formalr. Eque. n. vt videt⁹ posset ostēdi per idē mediū q. de boie nō est scia: ga sicut hō est quoddā incoplexus de quo habet scia per syllm: ita sylls scē itēntionaliter sum ptus respectu sylllogisimī pme itēntionaliter dicti. Itēz cōtra z^m videt⁹ q. de particulari possit eē scia distincta a scia cōis: sicut ipm est aliud a cōi. Ad ista facilliter rādet ex p^mdictis. Ad p^m dico q. quis pncipalis itētio sit de syllō scē itēntionalr dicto: hoc tamē est vt supponit pro fundamēto: et ita intelligit vltas et p^micularitas per respec tū ad fundamēta et p^mdicatiōē exercitam. Ad aliud: trāscendit. n. negociū: sed breuiter pro nūc dōm q. nō est alia scia de p^miculari: nec dicit aliā entitatē formalē saltē a suo cōi: l; addat aliquam entitatē materialē.

Decimo circa solutionē secūdi pncipalis posset du bitari. An videt⁹ totius et p^mis possit idē esse subiectū. Et breuiter dico q. nō incōuenit sub diuer sis rōnibus: vel saltē fm rationes subordinatas: vel fm eādēz rationē: cōpletiorē tamē et minus cōpletam. Dubi tare circa solutionēz vltimi argumēti magis pertinet ad p^miam naturalē q. ad logicā. Igit pertrāseo ad p^mens: ne preter vtilitatē iuuenum p^mixus videar.

Ultimo pōt breuiter dubitari circa solonez. 4. opi. quare euz oīo puenit equoce enūtiatiōi et syllō per te potius ab ea remouet⁹ z^m vel z^m cōditio q. p^m: euz equoci nō sit diffinitio. Pōt dici q. illa diffinitio que ponitur p piber⁹ de ipsa puenit ei pro vno signato. i. pro enūtiatiōe vt videt⁹. Sed ptra: qz tūc nō esset genus enūtiatiōis: qd cōiter nō tenet. Ideo dōm q. vel illa est descriptio nois: vel si vera diffinitio: tūc caput hic equoca tiōē extēsiue pro analogia. Vel dōm potius sustinendo p^mā rñsionē ad instātiā ptra illam q. oīo que est genus enūtiatiōis est per se vna et p^minet sub se ne dum indica tiū: sed impatiūz: et alias h⁹. et sic negat p^mia illa. oīo aut que est argumētatio nō est per se vna nisi vnitātē or dinis vel integritatis: fm aliquos.

Remissis tribus qōnib⁹ circa logicaz in cōi dirigit fmonē in ista / gogas porphyrianas. Et ante q. textū dubita tiue tāgat. Mouet sex aut nouez (oib⁹ cōpu tatis) circa ipm vlt in cōi qōnes. Et qz intē tio sua est pstituit vlt subm huius libzi. de subro vō inclu dēdo inherētā passionis: quatuor pnt queri. v. 3. si est: qd est: ga est: et pp qd est: ideo valde ordinate pro iformatio ne radicali iuuenū hec quatuor ptractat pūsq. ipm subz eē asserat. Quātū igit ad qōnem qd est dicit. In spāli querēdū est de vlt: et qz oēm qōnem pcedit: qd dī per no men rē. vbi aduertēdū vt supra tactū est: q. quid: est du plex. i. rei et nois: et l; questio si est pcedat qd rei fm ordinē quē tenet Aris. z^m Postē. questio tñ qd nois pce dir oēs: vt hic. z. 4. sniariū. dī. i. q. z. habet iste. segt in ista distinctio trimēbris huius nois vlt: sicut ceteroz cōcre toz accidētaliū: et pōt reduci in bimēbraz sic. Omne cō cretū accētale: aut sumif pro aggregato ex significato et cōnotato: aut seozluz: et tūc vel pro significato vel pro cō notato. Isti. n. termini: pro signato: pro formalr: vt pro eo qd significat: seu pro forma: sunt synonyma: sicut ex altera pte: pro substrato: pro cōnotato: vel pro eo qd denoiat. Sicut ergo albi pōt sumi pro illa qualitate quā albedo signat: vel pro subiecto ei⁹: vel pro aggregato ex vtroqz. Cōcretū nāq. et abstractū ex principys huius vbiq. et p^mixue ifra in antēp^mdicamētis idem signant: sed differūt in modis signandi: et magis ifra dicit. Nā h per modū per se

per se entis: illud vō p modū alteri liberētis: z b vel subtri-
ue vel suppositiue signat. Vel magis ad ppo^m ponat exē-
plū in pcreto p^r itentionali re^o. Sile nāq signat illā rela-
tionē equipantiē quā silitudo signat. pnotat vō subm vt
boiem vel asinū: z q regriū neōiū fundamētū ad eē re^o.
cōnotat etiā ipm vputa albedinē vel calozem vel aliqd
b3. In quo fundamētō ēt posset fieri distinctio fm remo-
tius z minus remotū. Pōt igiē fm variationē pūtoz ta-
le concretū accipi: aut pro formali tñ: aut pro abstracto
tñ: aut pro aggregato. Exēplūz pmi: vt albū per se p mo-
do est coloratū. Exēplū scōi: vt albus currit. Exēplū ter-
ty: vt albū est ens per accñs. Itā in pposito vlt pōt sumi
pro respectu ratiōis causato vel derelicto actu colla^o in-
tellect^o moti ex aliqua ppetate indifē vel cōicabilitatis
ex parte rei quaz p signat: sicut vltas vel intēio vltis. 2°
modo pōt accipi pro substrato vt hoīe vel aialī: et sic de
alijs: vel pro fundamētō in tali substrato: z hoc vel ppin-
quo vel remoto. Uoco fundamētū remotūz vltatis in-
determinationē pūtiatiā vel negatiuāz sen cōicabilita-
tē absolute sumprā. Fundamētū vō ppinquū dico inde-
terminationē dñā vel cōicabilitatē cōparatiue cognitā.
3° modo pōt sumi pro aggregato ex vtroq. Protēstā g
doc. se locuturū deinceps de vlti p modo: qz sic est de cōsi-
deratiōe logici. z hoc itelligit vlt plurimū: qz aliqñ loquū
de vlti pro substrato. 2° modo pūtiat ad cōsiderationē arti-
ficis re^o: vputa metaphisici vel phisici. 3° modo nō est
de cōsideratiōe alicuius artificis per se: cūz sit ens per ac-
tidēs: vt 6° metaph. tex. cō. 6. z. 7. habet. C^o Circa pdicta
posset dubitari vtrū pcretū z abstractū idem significēt.
Sed nō opz hic imozari: qz ifra loco suo disputabiē. Itē
vtrū signare z pnotare idē dicāt. Ibidēz ēt bz ptractari.
Itē vtrū de ente per accñs sit scia. Nō hic: s3 6° meta. Itē
qualr vltē pro substrato pūtiat ad cōsideratiōem logici su-
pra dñm est. C^o Sequit de qōne si est. Qō. III.

Vltē sit ens. C^o Quo ad p^m: vltē dī-
ffert fm aliquos a pdicabili: ga diffinit per
eē in pdicabile vō per dici de. de quo ifra. Et
l3 vltē possit sumi triplr. vt pz ex predictis: tñ
aliter capi solet pro substrato saltē. Nāz aliud est in cau-
sando vt deus. Aliud in cōscēdo vt intellectus. Aliud in
repñtādo vt spēs itelligibilis. Aliud in distribuēdo vt si-
gna vltia. Aliud in pdicādo: z hoc: vel cōiter vt omne qd
enūtiat de aliq in ppōne quacūq: vel pper: tūc vel trā-
scēdēs: vt ens limitatū vel ante rem nā tpe vt est in in-
tellectu prime cause. Nā tñ: vt iam ens: vel in re vt sub
pditionibus indiuidualib³: post rem vt in eē cognito: de
hac vltima distōne magis ifra. q. 8. de triplici acceptione
signati termini cōis: in pposito est in pdicando: z pro for-
malit vt tñ applicabili: vt pūz dictū est. qd sic describitur
p^r Periber. tex. cō. 5. vltē est qd est aptus de plurib³ pdicā-
ri. Itē 2° Postef. tex. cō. vlt. vltē est vñū in multis z vñū
ppter multa. Idem p^r Postef. tex. cō. 25. sed nō ita expse:
de quibus diffōnibus erit sermo amplior ifra. q. 6. Qōdo
qōnis pz ex predictis. diuissio eius est cōis.

Quo ad 2^m arguit tribus rōnibus ad pte negatiuā.
Prima ratio habet originē ex Boetio in li-
bello de vnitatē z vno: l3 scūs Tho. q. libretto. p. art. 6. di-
cat illū lib. nō eē Boetij: de quo nō opz hic discutere sal-
tez auctoritas famosa est: z cōiter acceptat. vbi aduertē-
dūz qz itēio Boetij vel illius auctoris ibidē est ostēdere
qz oīa appetūt vnitatē. dicit. n. ibidē: qz creator nature
vere vnus est: ideo rebus quas cōdidit b in munere de-
dit: vt z vnaqueqz habeat eē z vna eē. Enumerat igiē ibi
de multis modos vnitatis de qb³ ifra. ca. de specie. q. z.

forte erit sermo. vba aut que recitat doc. nō apte habent f
ibidē: l3 iplicite possint conuici: ex dictis Boetij. De vit a-
te aut illius pponis in se ifra tāgāz. 2° ratio fundat in oī
ctis Ari. in pñtis. ca. de suba. 3° ratio sumit ex distinctiōe
entis in id qd nā est z in id qd sola rōne ratiocināte fabri-
cat. Due rōnes ad oppositū ex duplici aucte pcedētes sa-
tis patēt. Cōsequēter pñē affirmatiuā tenet in qōne ista:
cui³ ratio fundat in obto z rōne obtiua itellect^o creati sal-
tez viatoz. Intēiones. n. logicales sunt modi itelligēdi:
sicut grāmaticales signandi: vt dictūz est supra: z magis
ifra. z in tractatu de modis signandi: deo subueniēte z vi-
ta comite. Est igiē vltē: de quo hic loqmur: modus itelli-
gēdi: intātū qz etiā ipm singulare itelligēdū sub mō fin-
gularis: sed vltis: vt habet iste. z. dif. 1. q. 3. solūdo 2^m rō-
nez opi. hoc idē in theob³ suis: vbi ingt qz vltē per se z pūz
intelligit: qd tamē verūz est de vlti pro substrato. Idem
7° meta. z p habet. Modus aut itelligēdi ens nō pōt esse
z nō ens. igiē vltē nō est nō ens. gēns: per locū ab opposi-
tis. Tāgīt ibidē de motiōne itellect^o ab itelligibili: qd ba-
bet expse Lōmē. 3. de aia. cōmē. 4. Auctas vō Aris. quaz
adducit est. 3. de aia. tex. c. 5. 14. 17. 18. z. 27. z alibi sepe.
Nō legi in ifra (qz mot^o vel potius mouere est act^o entis
in actu.) habet. 3. de aia. tex. cō. 27. Mot^o nāq pōt cōpa-
rari ad mouēs: vel ad mobile. p modo itelligit doc. hic. z
Ari. ibidē. 2° modo itelligit doc. z. snia. p. di. 18. z Arist. 2°
phisic. tex. cō. 3. Vel si volueris totū itelligere ex pte mo-
bilis: de actu est distinguēdum. v3. p vel eēntialit: z 2° vel
accitālī. z verba doc. itelligi debēt p modo: nō 2° modo.
Primū z 2^m pncipale vnica solutione soluit: sed l3 possit
obyici ptra solutionēz vt referē ad vtrūq: vt statim ostē-
dā: arguit pñse ptra eaz vt applicat. Ad 2^m pncipale ostē-
dēdo: qz 2° sube nō sunt pter opus itells: imo qz sunt scōe
itēiones: aliter nō opponerent primis. z per pñs diuissio
Aris. nō esset pueniēs: cum oīs diuissio debet dari per op-
posita. Ad formaz ergo argumētū negat minor pro secū-
da pte. z sifr minor pbatōis. Est. n. vera: l3 indirecta pdi-
catō: vltē est suba 2°. Ad 3^m cōcedit vltē nō esse ens natu-
re. sed ex hoc nō sequit ipm esse figmētūz: qz buic corrn-
det ppetas ex nā rei. illi vō minime. vnde vult qz vltē est
effectiue ab itellectu. occasiōalr aut z originałr a ppetas
te reali. pro quo adducit auctez Boetij in cōmēto.

Quo ad 3^m. Circa hāc. q. occurrūt nōnulle difficulta-
tes. Primo dubitat circa vitates illi³ ppo-
nis Boetij ante oppo^m. Omne. v3. qd est: ideo est zē. quā
etiā habet Auit. 3. meta. c. 1. z. 7. meta. c. 1. Uidef. n. gbusi-
dā qz oppo^m est dōm. f. omne qd vnus est: ideo est vñū: ga
est. Itē Boetij ibidē enumerat plura que sunt: nō tñ vñū
huō sunt: qz illā assignat ab alijs distinctū modūz vnita-
tis. C^o Pro solone huius pmittēdū est. p qz aliqd (vt cōi-
ter dī) pōt dici vñū numero: aut qz cum alijs ponit in nu-
merū: aut vt distinguū ptra vñū specie gñe z pportione:
qd vltē³ distinguū solet in vnuz diffōne ppro z accitē:
C^o 2° notādū qz pñ^m vnitatis numeralis aliud est intrinse-
cūz aliud extrinsecū. Intrinsecū ppetas indiuidualis: ex-
trinsecū subm vel aliud b3. C^o 3° sciēdū qz esse pdicatē
qñqz 2^m: qñqz 3^m adiacēs: tūc. n. pdicat 2^m qñ nihil addit
rei vbi specificatiuū. 3° vō qñ sic absqz specificatiuo quo-
cūqz extrinsecū pdicat qz in ipo est. B aut est ens pncipi-
sumptū: qd idē sonat cūz expñtia actuali. Regulr g tenef
qz qñcūqz hoc vbuūz est pdicat 2^m adiacēs dicit existētiā
actualē de subto. vnde l3 pcedat qz cesar est bō: nō tñ qz
cesar est: de quo ifra in qōnib³ libri piber^o. C^o Ex his: te-
nēdo cum Boe: dico qz ppositio sua est vera maxime lo-
quēdo de vnitatē numerali a pñ^o intrinsecū: que: vt p babi-
liter teneo: pcedit in qñcūqz (nā dico) expñtia actualē: ma-

ime in indiuiduis: qz exstia est modus: et ppetas indiuidualis: est de rone intrinseca ipsi indiuidui: per cōparationē ad nāz aliter sit dōm. S3 pro altiori declaratione et castigatione istoz aduerte diligēter ea que bz iste in. 2. di. 3. q. 1. in solutiōe qōnis. Valer g̃ hec pñtia. hoc est. g̃ hoc est vñū: nedū per locū extrinsecū: imo per intrinsecū: ita v3. q. possit eē demfatio pp qd: vt ita loquar. Lōcederes eniz sco^a istā. est verū g̃ vñū. quare nō silt vel potius p̃ dictā. Vel posset dici aliter qz cuz dicit Boeti⁹. ideo est: et nō reddit cām p̃cisam neca p̃iori: sed p̃ditionē p̃comitā tē: qz vnitas numeralis est p̃ditio p̃comitās omne per se exis. Vide tñ pro vltiori declaratione hui⁹ ea que dicit iste in. 4. di. 4. q. 3. soluēdo z^m p̃ncipale. Vel posset dici qz auctas est vera loquendo de vno numero p̃ mō: qd̃ factis pbabile est: vt p3 ex itētiōe ei⁹. ¶ Per hec ad obta. Prima istācia Foxal pōt negari ex p̃dictis. ¶ Ad z^m di. co: qz l3 sint plures modi vnitatis ibidez enumerati: vnitas nihilomin⁹ specificata per exstia actualē et p̃seitatez terty modi in vnoquoqz: p̃comitāter saltē: est numeralis. S3: vt supra dixi: illa additio de vnitate numerali nō bz exp̃se in Boe⁹: ideo dic qz doc. vulgariter allegat: qz non incōuenit plerūqz in his logicalib⁹. vt supra habes. Sed elige potius modū dicēdi p̃iori: vt calūnia ois abigat.

Secūdo posset dubitari: vt singula tāgam: circa mī. primi argumēti. vbi dicit doct. vñ non est vñū in numero: qz p̃dicat de pluribus. vtrū illa pñtia tenet. hoc p̃dicat de plurib⁹. g̃ nō est vñū in numero. Dico breuiter qz valet logice loquēdo et p̃dicatione vniuoce vniuoce sumpta: sed theo^a et p̃dicatione equoca et vniuoce nō vniuoce sumpta: habet istācia. Exēplū p̃mi: vt eēntia diuina de tribus psonis et alijs que sunt in deo. Exēplū secūdi: vt fontes de hoc et illo fonte. Exēplū terty: vt fontes nūc albus et statim niger de albo et nigro.

Tertio circa z^m p̃ncipale et obiectōez p̃tra primā solutionē ad ipm et vltimāz solutionē eius: in surgit difficultas. Utrum vñ. vt hic sumit: sit scōa suba vel econtra: et qz nō. p3 arg^m in textu: qz sic habet vltima solutio. ¶ Pro solutione huius sciēdū qz suba tam p̃ma qz scōa pōt accipi vel pro formali vel pro substrato. p̃rimo modo sunt itētiōes scōe. Nam p̃ma suba sic accepta idē importat qd̃ singulare vel indiuiduū de p̃ito sube. scōa aut idē qd̃ genus vel spēs: que p̃stat esse scōas itētiōnes: et h̃ modo accipit doc. hic p̃ma et scōam subam: et infra. de suba. vbi ing^r qz diuisio sube in primā et scōam est subū in accētia: qd̃ itelligo: nō vt suba in subas: s3 vt per p̃meitate et secūdeitate: que sube accidūt diuīdī z^m modo: vt. s. accipiunt pro substrato. sic idē denotāt qz fontes et hō velaial. sicut g̃ hec p̃ceditur: vñ est genus vel spēs: ita ista. vñ est suba secūda p̃mo modo sumpta. ecōtra vñ est p̃dicatione per se: nisi qz dicat qz est determinatio p̃tra: bēs: vt albū respectu hoīs vel ecōtra: qd̃ forte verius est: nisi qz nō ponit ex pte eiusdē extremi. vt infra. c. de specie dicit et alibi. Nā tam p̃ma qz scōa suba pōt sumi trāscēdēt vel limitate. ad h̃ pōdera ea que bz in p̃. dist. 26. et in q̃libetto. q. 3. de suba p̃ma et scōa: et ita vñ respectu scōe sube pōt eē determinatio et determinabile diuersi. modo loquendo: et in hoc exponi pōt doc. vbi dicit: qz vñ est qd̃ cōius ad scōam subam: et qz scōe sube sunt accētia nō realia sed itēntionalia. Nō est. n. incōueniēs qz ens reale p̃bat ens rōnis et ecōtra. sicut subū suū accis et ecōtra. vt infra. c. de specie. q. 3. ¶ S3 videt adhuc qz arg^m nō soluit: qz l3 aliq̃d vñ sit ens. vtrū illud qd̃ est suba z^a. hoc nō arguit omne vñ eē ens: nec vñ in cōi: de quo querit hic. ¶ Pōt dici qz oia vñia reducunt ad genus et spēm: et ita ad subas scōas: pono. n. pbabilr subas p̃mā et scōam

in omni genere: s3 anthonomatice p̃hs posuit eas in p̃ito sube tñ: de quo als. Vel alr qz inq̃tū ostēdit de inferiori entitas: in h̃ habet p̃ticulr saltē: de supiori: et hoc sufficit doc. et maxime p̃tra aliā rñsionē quā ipugnat. Vel 3° dōz qz vñ in subys est suba z^a: et sic dī de. in accētib⁹ vñ est p̃pū vel accis et sic est in p̃mis: nec seq̃ in eisdē termi nis a p̃dicatione signata ad exercitā qz p̃ suba est vñ: vt infra dicef copiosius: s3. n. albedo in cōi sit in hac albedi: ner: et albedo in cōi sit vñ vel accis: nō tñ hec albedo. sic nāqz ar^o est figura dictiōis et fa^a accētis. silt et albedo sit vñ: et albedo sit in sorte: nō ideo sor. est vñ: qz si attribu tū alicui⁹ eñeat ei⁹ per se supposito: multo fortius: vt videt: ei⁹ per accis supposito: et h̃ inq̃tū est talis. sunt. n. b3 accētia in p̃mis fm eē mālē: sed forman⁹ iten⁹ fm eē cognitum: vt infra dicef. Adhuc posset fieri vis de syllo et enūntiatione: et sic de alijs eodē mō arguēdo. Dic qz oia reducunt ad p̃positū. Vel aliter: vt p̃ius.

Quarto circa eādē obiectōez vbi dicit doc. qz suba p̃ma et scōa nō opponunt^r vt sunt p̃ter opus intellect⁹: sed vt sunt secūde itētiōes. sic occurrit dubiū: quare magis opponunt^r sic qz sic. ¶ Pōt breuiter dici qz sicut p̃mitas et filiatio que sunt rēlones oppositē: vt saltē cōparant^r ad idē et fm idē: fundant^r in indiuiduis eiusdē spēs: vtrū in sorte et platone: vel in eodē indiuiduo re^a diuersoz. vt p3. Ita respect⁹ rōnis: vt in p̃posito: suba p̃ma et scōa: p̃nt fundari in his que sunt eadem realr: s3 nō fm idē. sicut igit pater et filius pro formali sunt re^a opposita et nō pro substrato: ita hic. sunt g̃ respectus oppositi et nō fundamēta: s3 bñ p̃petates in fundamētis. ¶ Sed p̃tra p̃dicta ista: qua rōne suba z^a est itētiō scōa: eadē et p̃ma: vt et doc. exp̃se tenet hic: et infra. c. de accētie. q. 3. exp̃se p̃bati pōt: sed h̃ est falsus. qd̃ pbat: qz Arist. diffiniēs subas primā diffinit ipaz vt opponit^r z^a: s3 illa diffinitio nō pōt cōpetē itēntiōi. g̃ zc. Ad i. p̃. p̃ p̃ncipalr: et maxie substar: et nō eē in. nec dici de. nō p̃nt cōpetere itēntiōi scōe. vt p3 inductiue per singulas p̃riculas. g̃ zc. Itē oppo^m nō est in opposito: nec destruit^r ad destructionē ipsi⁹: sed sube z^a sunt in p̃mis et destrunt^r per Arist. ca. de suba: destructis p̃mis. g̃ zc. ¶ Ad p̃m p̃cedo p̃mā subas eē scōam itēntiō: ne sicut scōaz: et p̃cedo illā diffōnē sibi puenire: sed qualiter: qz lōgiore tractatū expostulat: loco suo habet videri. ¶ Ad z^m p̃cedo qz oppo^m vt sic nō est in opposito: accētiō oppositiōē p̃pe. oppositū aut dici de opposito: nō tñ vt oppositū: in p̃dicatione signata nō est incōueniens. Non sunt eiz relatiua opposita nisi respectu eiusdē et fm idē. h̃ ergo est falsa. suba p̃ma est scōa et ecōtra: saltē capiēdo vtrūqz vt qd̃ vel vt modus: hec tamē est vera: suba secūda p̃dicat de p̃ma et forte ecōtra: qz sic supponit pro fundamētis: vt infra de alijs dicetur.

Quinto circa eādēz solutionē pōt dubitari vbi ing^r doc. qz sube scōe sunt accētia: nō realia qz p̃uenit esse in. sed itēntionalia gbus cōuenit dici de. videt enim qz vtrūqz sit minus verū. p̃m: qz omni accēti puenit eē in. et maxime tenēdo: vt iste infra tenet: itēntiōes scōas h̃c eē subitū et nō modo obitū: vt alijs placet. z^m etiā: qz accētia realia p̃dicant de suis inferiorib⁹ et subit. vt p3 in nouē gñibus accētiū. ¶ Dōm qz doc. loq̃t de itēntiōib⁹ psonalr siue pro substratis supponib⁹: et vt modus nō vt qd̃ de quo infra: et sic verū est: qz aliq̃d scōis itēntiōnib⁹ puenit dici de: et nō eē in: vt sunt z^a sube. aliqbus aut eē in: et nō dici de: vt p3 infra. c. de p̃prio. q. 3. Aliqbus vñ vtrūqz: et aliq̃d neutrū: s3 igit z^a sube foialr sumpte et vt qd̃ h̃nt eē in: nō tñ pro substrato nisi vt sup^r est in inferiorib⁹ qd̃ non est ad p̃po^m. Et sic p3 ad p̃m. ¶ Ad z^m dico qz quis accētia realia dicant de suis inferiorib⁹ vt gñia vel spēs: nō

spēs: nō tñ. vt accētia: q̄uis etiā dicant de subro. p̄us tñ
bñt eē q̄ dici de. ideo per eē in. p̄nt distingui ab illis que
nō sunt in: s; dñr de. bñ ḡ dicit doc. q̄ sunt accētia itētiō/
nalia q̄b; per se p̄dicatōe. s; signata puenit dici de: vt pro
fundamētis in p̄dicatōe exercita supponūt. Nā hec: suba
scōa dī de p̄: est per se: vt ista. s; est bō: q̄d pōt applicari
p̄tra eos qui dicit s; eē per accēis minus logice p̄siderat
tes. dicit autē q̄ nō sunt accētia realia de q̄b; ponit Arist.
aliud mēbrū. s; eē in. i. pro q̄b;. Ex quo seq̄t ḡnālī q̄ ma/
gis puenit oib; scōis itētiōib; dici de: q̄ eē in: s; vtrūq; si/
bi pueniat. vt p̄z alti; intuēti. De B magis ifra. c. de p̄po.
q. z. r. c. de accētia. r. ifra. c. de ḡne. q̄d eē est rerū r. dici itē/
tionū. applicant. n. itētiōes fundamētis nō pro eē mālī
vel ḡdditatio sed cognito: r. itētiōib; attribuimus illa
que fundamētis pueniūt: vt ifra ad lōgū dicā. Nō negat
iḡt doc. vlt ab oib; itētiōib; eē in: r. maxime vt quid
sumptis: sed vult q̄ aligb; puenit appropiate dici de: ali/
quibus esse in: oib; autē dici de: r. maxime vltibus: q̄a ra/
tio vltis est p̄dicari. oib; etiā cōuenit esse in: s; verius
hoc cōueniat accidētibus realibus. vt p̄z. Tenēdo vō: vt
alys placet: intentiones habere p̄cise esse obiectuum:
simpliciter vera sunt dicta doct.

Alterius hic inuestigari posset circa dicta f̄ris. Jo.
foyal: an hec sit vera. suba p̄ est suba z^a:
r. hec: suba p̄ est vlt. Dico breuiter q̄ non sunt de rigore
f̄monis r. p̄pe loquēdo cōcedēde. p̄nō: q̄z suba z^a est vlt
nō q̄d cūq; s; applicabile fundamētis p̄me itētiōalibus
metaphysicalib; ḡnīs sube: cuius nō est suba p̄: nec reali/
ter: nec p̄ceptibilī p̄siderata. scōa etiā nō: q̄z vt infra. q.
de sufficiētia vltim habet. Indiuidū s; sit spēs inten/
tō: nō tñ vltis. s; siter dicat de substantia scōda.

Alterius etiā posset dubitari de illo vlti q̄d cōce/
ditur esse substantia scōda: quale sit: an
scilz genus vel spēs: an indifferēs. r. ita sextū. Pōt dici q̄
est indifferēs indeterminate determinate tamē: vel dic/
vt ca. de dīa in fili habet: plura p̄siderando.

Serto circa solutionē p̄ncipales in qua tenet doc. vlt
esse ens per hoc q̄ est ratio vel modus intelli/
gēdi omne intelligibile: r. in q̄one sequēti idem de intelli/
ipsius habet: r. in. z. sniaz. dif. i. q. 5. vlt de oib; scōis
itētiōibus. hoc dicit. imo: q̄d fortius est: q̄ sunt modi in/
telligēdi p̄mas itētiōes in p̄ actu: occurrit difficultas nō
modica. Nā ex p̄habitis. q. 3. itētiōes z^a causant vel de/
relinquunt actu collatiuo qui supponit actū simplicem
sen absolutū circa extrema comparata r. p̄cognita. Tūc
sic nōbī est modus: nec ratio intelligēdi anteq̄ sit: sed vlt
ante cognitioēz ḡdditatum realiū nō hz eē. ḡ in illo pōi
nō est ratio: neq; modus intelligēdi. falsa est ḡ illa p̄positi/
tio: q̄. v3. quicqd intelligit: intelligit sub rōne vltis. Maior
est hui; in fili. di. z. scōi. q. 10. Maior vō nota est. Hec ra/
tio facit mibi singularē difficultatē. ¶ P̄. Ad ibi tangit
de motione itells ab intelligibili. videt falsus. tñ q̄ omne
q̄d mouet habet mās. z. meta. tex. cō. 1. z. tuz q̄ corpus nō
agit in spūz. tūm q̄ p̄stātī est agēs passo f̄m Ari. r. Auer.
3. de aia. tex. cō. 19. ¶ P̄. Circa illa alia que tāgunt in ea/
dē solone. v3. q̄ itells est vtus passiua: r. per p̄ns nō opaf
nisi moueat ab obto: r. q̄ nō ens nō pōt mouere vt obm:
r. q̄ mouere est entis in actu: s; trāscēdant negociū: q̄z ad
lib. de aia. r. ad p̄hiaz realem magis spectāt. Breuiter tñ
p̄tra p̄ est q̄ itells agēs est oia facere. 3. de aia. tex. cō. 18.
r. q̄ a nullo mouet. p̄tra z^a est q̄ nō entia intelligunt. p̄tra
3^a q̄ mās p̄ r. plura alia potētia intelligunt a nobis.

Pro solutione p̄dictorū p̄mittēdū est q̄ p̄ du/
plex est cognitio: cōfusa. s; r. di/
stincta. p̄fusam appello qua aliquid cognoscimus vt per

diffi^m exprimit. distinctaz vō qua vt per diffōnem decla/
rat. ¶ C^a z^a sciēdū q̄ idē intelligibile apud diuersos diuersi/
mode cogit. Exēplū. bō apud me^{us} vt ḡdditas vel ens:
apud physicū vt cōpo^m ex mās r. forma vel mobile vlt bō:
apud geometrā vel astrologū vt subycit passionib; eoz:
ita apud logicū vt spēs vel diffi^m vel subm r. bō. Uñ. 3. di.
z. q. 1. in solone p̄ncipali dicit iste: q̄ quidditas realis vel
q̄cūq; vt talis ne dū est indifferēs de se ad eē vlt r. singu/
lare. S; r. ipsa hñs eē in intellectu nō habet p̄ ex se vltā/
tē: s; n. intelligat sub vltate vt sub modo intelligēdi ipas:
tñ vltas nō est pars p̄cept^a eius p̄m: q̄z nō p̄cept^a meta^a
sed logici. logicus enim p̄siderat scōas itētiōes applica/
tas p̄mis f̄m Aui. Prima ḡ intellectio vel itētiō est ipsi^a
nature vt non cointelligit aliq; modus: neq; qui est eius
in intellectu: neq; qui est eius est intellectū: s; illius intellecti
modus intelligēdi sit vltas: sed nō modus intellecti vel in/
tellectus: hec ille. Nota valde h̄ vba r. pro argumento et
pro solone ipsius vt ea itroduco. ¶ C^a 3^a aduertēdum q̄ ea
que apud nos sunt p̄n^a opationis: apud p̄mos inuentores
erāt finis r. opatus. Exēplū in meca^{us} serra vel incus est
p̄^m quo opaf iste oparius: s; a p̄ inuētoze alijs in f̄ris for/
mab^a: ita apud grāmaticū nomen vel vltū: r. sic de alijs
modis signandi: sunt p̄n^a discernēdi dictiones signatiuas
adinuicē: r. intelligēdi distincte ipas. ¶ Silr ex his ad p.
positum dico q̄ loquit doc. hic de modo intelligēdi distin/
cte r. logice r. p̄supponēte inuētiōē siue fabricationē se/
cūda: itētiōnum. habet. n. logicus ifras itētiōes tanq̄
p̄n^a r. p̄us nota: r. etiā glibet alijs artificiali^a intelligēs: in/
telligit iḡt boiem sub modo vltis vel subti vel supioris:
r. sic de alijs. r. s; intelligit singulare: nō tñ sub rōne p̄pria
eius. Vel posset dici q̄ loquit hic de vlti aptitudinali vel
in pō^a p̄pinqua vel de specie intelligibili: que apud ipsum
pōt dici vlt: sed hoc esset p̄tra p̄tationē ipsius doc. qui
deinceps p̄misit se dicturū hic de vlti scōe itētiōalī di/
cto: sed hoc parum est: q̄z p̄tstat^a est vt in plurib; sed nō
sp se sic locuturū. Breuiter ḡ dici pōt q̄ p̄positio doc. est
vera de cognitione viatoz nālī r. logicali: vel ḡnālī^a qua/
cūq; arti^a: r. hoc loquēdo de actu non quātumcūq; p̄mo:
nec in quocūq; intelligēte: sed qui teneret itētiōes scōas
eē aptitudines reales: facili euaderet. ¶ Per hoc ad ar^m
p̄cedo q̄ nihil est ratio intelligēdi q̄n nō est: r. cum dī q̄
itētiōes scōe p̄supponūt cognitionē extremoz: verum
est in p̄mo inuētoze: vel si p̄tēdas ipas fabricari a quo/
cūq; p̄mo: recurrēdū est ad cognitionē p̄fusam r. distin/
ctaz r. multiplicē modū cognoscēdi ab eodē idem. Aliter
posset p̄babili dici q̄ loquit f̄m illam opi. que attribuit
actiuitatē oēm intellectui agēti. vt videt log. q. sequēte: q̄
vlt est finis eius. r. tūc facili dicere ad motiū. Sed q̄a
hoc nō videt p̄sonum dictis huius alibi: r. maxime q̄z cō/
ferre vnum ad aliud videtur. ipsius intellectus pō^{us}. ideo
dicēdū vt prius. posset enim dici q̄ sicut doctor appellat
vlt actū r. obm actu intelligibile ipsam ḡdditatez habi/
tialiter cognitā r. in pō^a p̄pinqua. vt. 3. di. i. q. 6. habet: ita
appellat vlt logicus modū intelligēdi omne intelligibile
etiā in p̄ actu: pro quāto est in pō^a p̄pinqua ad esse r. ap/
plicari: vel dic aliter vt supra: vel vt alij imaginant q̄ si/
mul tēpoze sit imp̄ssio passionū taliū r. cognitio obiecti:
sed hoc est satis vñbiū. ideo pōdera bene modū: r. vide
ea que dicit in. z. dif. i. q. 1. ar. z. de cognitioē r. p̄ductio/
ne scōaz itētiōnū. Qz aut dicit doc. q̄ relatio rōnis est
modus obiecti in p̄ actu intellectus: pōt dici q̄ est ambī/
bologia: vel q̄ ponit gradus pro gradu. nihil enim aliud
vult nisi q̄ itētiōes scōe sunt modi intelligēdi p̄maz:
r. prime p̄ intelligunt: r. secūde scōario. r. ideo p̄mo sunt
quo: r. secūdario q̄d. Posset etiā dici q̄ ibi ponit p̄positiū

vel suplatiuum pro cōparatiuo: vel nomē pro aduerbio: ut solet sepe poni. vide. 6. di. pmi in fili: posset hic applicari illud qd supra. q. 3. artic. 3. dubio. z. ad finē notauit ex 9° meta. tex. cō. 1. 4. pōdera bene cogitādo vbiq. (Ad 2^m ar^m quo ad p^m moriuū dico q^d p^m loquit^r de motu phy- sico z p^m dicto: nō autē meta^o vel aia^o z spūali atq; trā sumptiue dicto qui est in pposito. obm. n. mouere itelle / ctū: qd sit dictū est supra. q^d nihil aliud est q^d p^m currē par / tialiter ad actū vel habitū causandū: per idē ad 2^m z 3^m. Agēs eiz totale est p^m tātū: z corpus modo corporali nō agit: sed bñ spūali z sine trāsmutatiōe in spūz. lapis. n. nō est in aia: sed spēs vel imago eius. 3. de aia. tex. cō. 38. U de op^minā declarationē illius auctis in p^m huius. di. 3. q. 7. soluēdo rōnes p^m op^mionis. ibidē etiā. q. 8. p. 3. q^d itellec^t nō mouet ab obiecto nisi vt supra notauit: imo post mo / tionē ipsius itellec^t. (Ad 3^m dico q^d loquit^r de itellectu possibili z quo ad p^m eius opationē. Qd addit de nō en / tibus z entibus in po^a. Dico q^d itelligunt ē terminatiue: nō autē motiue. Sed adhuc posset obijci p^m illaz p^monem. Quicqd itelligit: itelligit sub rōne v^lis: ga tūc seque / ref. p^mcessus in infinitū: ga ipm v^le itelligit. ergo sub rōne v^lis: aut sui: aut alterius. nō sui: vt videt^r. g. alteri^o. Et de illo alio querā eodēz mō. Itē tūc qd itelligeret z modus itelligēdi repugnarēt: ga singulare itelligit. g. sub modo v^lis per te: z sic repugnātia iter quo z qd. Pōt dici ad p^m q^d ppositio est vera quo ad p^m actū: nō autē quo ad actus reflexos. Vel aliter z melius: q^d nō incōuenit v^le z ceteras z^m itētiōes itelligi sub mō v^lis. Et cū queris: aut sui: aut alteri^o: dici pōt q^d sui f^m rez: sed alteri^o f^m rōnē: z B eo mō quo ponimus in itētiōib^z idēitatē vel dist^o realē: vel si pcedat q^d alteri^o: nullū incōueniēs est: ga in itētiō / nibus nō incōuenit pcedē p^mcessus in infinitū. vt p^m dixi. (Ad aliud dico q^d qd: z modus mō opponunt^r: z nō modus qd vel ecōtra: vt ifra dice^t: z supra etiā notauit.

Septimo dubitari posset circa solutionem duorūz arg^m p^mncipaliū vt applicat^r ad p^mū. An v^lz. ppositio Boetii sit vera tū in his que hñt eē fecula opatione collatiua itellec^t. Et dico breuiter q^d maxime z p^mncipalr in illis habet v^litatē. tū ga ex^mia p^mseitatis tertii modi illis p^mse puenit: l^z nō oibus. tū ga sunt de p^mfectione z cōplemētō vniuersi: de quo loquit^r ibidē. vt supra. Sed qui voluerit obijcē p^mra solutionēz vt est ad p^m: z defendere ipsam vt est ad 2^m: p^msideret euasionez z instātiā. Altiori enim indagini plura omitto.

Octauo circa solonem tertii p^mncipalis: vbi dī q^d v^li aliqd corrūdet in re: figmento vō nihil. Cō tra. ptes figmētū sunt in re: l^z totū nō. Dico q^d l^z ptes cor / respōdeant p^mribus: toto vō nihil: imo partiū incōpossibi / litas. ideo figmētūz z impossibile dici^t. Ipsis vō intētiō / nibus corrūdet cōpossibilitas z occasionatiua p^mrietatis z applica^o veritas: ideo entia possibilia sunt.

Nono circa illā p^mponē Boetii. spēs est tenuis silitu / do zc. Et silitis snia habet a p^mho. c. de suba. p. p^mrietate 3^a. ad finē: dī inqt genus plus cōplectit^r zc. dubi / tat^r qualr est ad ppositūz. Dico q^d pro tāto est ad rem: ga p^mrietas corrūdet in qd ditate specifica p^mme intētiōnali ipsi spēs scōde intētiōnali est minus abstracta z a paucio / ribus q^d p^mpetas qd ditate genericē. istud igif magis te / nue qd in plura p^mit. est g^o spēs p^m iten^o tenuis silitudo. i. p^mcept^o vel forma declaratiua singulariuz z genus magis tenuis spēs. vide hūc. 5. meta. c. de refone: z alibi. z. 3. di. 1. ad h. vel si volueris itelligere de ipsis scōis itētiōib^z ap / plica in ordi^{ne} ad fundamēta p^mportionalia. Cōicabilitas g^o z indīa re^o ex nā rei: l^z maior z minor: corrūdet ipsis itētiōib^z gñis z spēs: ita de alyz itētiōib^z suo modo

est dicēdum. Et si obijciat^r de secūdis intētiōib^z fun / datis in alyz. de genere enīz dī spēs: z de hoc genere indū uiduum. Dicēdūz q^d v^lit^o reducit^r ad p^moprietatē rea / lem: z hoc sufficit: vt infra magis.

Ultimo dubitat^r vtrū itētiōes scōde fiāt effectiue ab intellectu. vt dicit doc. Pōt dici q^d loq^r extēsiue eo modo quo rēlones reales intrinsecus adueniē / tes dicunt^r effici: que tū nō hñt aliā passiua causalitatē a / cālitatē fundamēti z termini: vel tenēdo itētiōes eē re / spect^o extrinsecus adueniētes suo modo. pōt dici q^d sicut respect^o tales reales causant^r z efficiunt etiā aliqñ per mo / tum z alia cālitatē a cālitatē fundamēti z termini: ita in pposito hoc modo magis loquit^r doc. vbiq. l^z Aureolus z alij aliter opinent^r. elige v^liam quā volueris. S^z de hoc ifra forte erit pl^mxiōz sermo. Questio. V.

Quinto querit an v^le sit per se intelligibi / le: z p^minet ad qōnez: ga est. vnde quo ad p^m p^mz ordo ex ordine. qd est. z si est. ad ipm: ga est. Quorīes sumit^r v^le z qualr in ppo / sito capiat^r z qd sit: p^mz p^mus. Dicit aut^r: per se: ad dīaz eoz que per accidēs itelligibilia sunt vt entia per accūs z negatiōes z p^muationes zc. de q^d nō ponit per se aliqua scia: z itelligitur de p^mseitate scōi modi z nō tertii. Itelligibilitas vō est passio entis simplr. i. cōmunis deo z creature p^mis omne ens f^m gradū sue entitat^{is} qua mer / diātē vnaqueq^z entitas est manifestatiua sui ipsi^o z est in / telligibilitas pcedēs itē^o. vnde doc. iste in theob^o. p^mpone p^m. Itell^o itelligibile nā pcedit. qd pbat: qñ passio p^mup / ponit agens: z ois actio circa aliqd est: z illud circa qd est itellec^tio est alterū: quap^mpter p^m itelligibile inte^o cau / sari est impossibile cōparādo inte^o z itelligibile ad eū / dem itellec^tū. Per se igif itelligibile audiat^r: aut p^m in / telligibile: aut aliqd per se inclusuz in ipo: aut modus in / telligēdi ipsi^o: dūmodo possit aut mo^o aut p^m se terminare actū itellec^tus. Multa ad ppositū supra. q. 3. z in seque / tibus articulis tāgent^r. C. Diuissio. q. cōis.

Quo ad 2^m arguit duabus rōnibus ad partē negati / uaz. Prima prius habita est. q. 3. z^a pcedit ex ordine obri ad po^m qd p^msupponit in actu: q^d nō dīz itel / ligi de actuali ex^mia ipsius: l^z potius itētiōnali z rep^mta / tiuo: z qd addit q^d v^lz. po^o caput suū actū ab obto per quē pōt opari: pōt itelligi de specie itelligibili: qua habita itel / ligimus cum volumus: vel de actu p^m itelligēdi nō totalr sed partialr: quo habito itellec^tus per se pōt in actus se / quētes z habitus. Quod addit ex Cōmē. habet p^m de aia. cōmē. 8. An loquatur de itellectu agēte vel possibilia di / uersis diuersa dicunt^r. (Ad oppositū v^lica rōne ostēdit affirmatiua arguēdo ex diffinitibilitate itelli^o: vel ex dif / finiri itelligi: z B per se. Rūddēdo ad. q. tenet partēz affir / matiuaz ex hoc q^d p^m obm: qd appellat^r: qd gdest: itelligit sub rōne v^lis: cui talis modus non est: saltē eēntialr: idē: l^z accñtat^r sit: quare itellec^tus pōt distinguere iter illa: z per p^mis vtrūq^z per se cogit^r ex. z. de aia. tex. cō. 1. 4. 5. z in seque^tib^z atq; pcedētib^z. Nā sic Ari. arguit sensuz cōēs esse aliū a parti^o. z addit q^d ille modus cognoscēdi est re / flexiuus nō solū modi itelligēdi o^o p^m. sed z actus z po^o z alioz que i sunt eidē. (Ad p^m arg^m rūdet vt supra: z ad / dit aliū modū dicēdi nō lōge diuersuz. (Ad 2^m dicit^r q^d itellec^tus possibilis sit v^lus passiuus: nō tñ itells agens. v^le vō est obm itellec^tus possibilis: sed est: non obm: sed finis itellec^tus agētis: cuius obm est qd gdest ifan^o: que solutio est satis ambigua vt ifra. Sed est p^mformis dictis huius in theozematibus. 3. ne. 3. sed ambigue ibi loquit^r. vt p^mz subit^r p^msiderant. Idem etiam pōt sequi ex dictis eius in p^mo. di. 3. q. 6. z in. z. di. 3. q. 1. z alibi.

Quo ad

Quoad 3^m circa solutione pncipale dubitat. Uidef enim qd vlt nō sit per se intelligibile. tuz ga intelligibilitas est passio entis realis. ergo nō conuenit vlti scōe intētionālī sumpto. pntia pz. Anz pbat: ga intelligibilitas puenit pccise illi qd est obm adequatuz intellect: bō est ens reale. ex pncipys huius doc. subm eniz meta^c. obm intellectus: z formalitas sunt equalis ambitus: vt habet. 4. metaph. sed subm meta^c est ens reale. ergo z obiectū intellectus. tum z^o est pbatio pme pntie. de quo nō pdicat pmo modo subm passionis: nec z^o modo ipsa passio: sed ens reale nō pdicat per se pmo modo de vlti: nec vlt de aliqua alia scōa intētionē. igit nec intelligibilitas z^o modo. tum 3° qd puenit per se subro cōuenit per accidēs accnti illius: sed intelligibilitas per se puenit ipsi qd quidef: cuius accntalē modū ponis ipm vlt. ergo nō per se puenit ipsi vlti. Maior pz a fili de hoīe albedine z motu: albedine similitudine z visibilitate. Minor autē est nota z discursus bonus. alia argumēta grā breuitatis omitto. **C**dicēdus fm Aris. z. meta. tex. cō. 4. q. vñ qd qd sicut se habet ad entitatē ita ad vitatē z itelli^{cm}. Si ponere igit ens vniuoūenti reali z enti rōnis: ita etiā intelligibilitas. Sed ille modus dicēdi nō est de mēte Scoti: lz in quolibetto. q. 3. videat euz tāgere: si tñ bene intelligat hoc nō intēdit. vt pz in pmo. dis. 29. z in his logicalibus sepe: z maxime logice loquēdo: qd in. 25. dis. primi reportationi: z in. 29. eiusdē: nō asserēdo tamē: ponat enti reali z enti rōnis aliqd cōe vniuoū: vt qtitatē numero z quātitati pntue: z pñ^m pñ^m eēntialē z notionalē. vñ forte aliquos opinati sunt bō vniuoūcationē ponēdā. Ideo tenēdo equocationē entis ad illa: posset vno modo negari aliqd vñū esse adequatū obm intellect: vt tāgit (lz nō asseritue) iste in. 2. dis. z 4. ad finē. qd forte pbabilr teneri posset: z in hoc distingueretur poⁿ nō organica ab organica. vt ibidē dicit. Sed sustinēdo cōez modū dicēdi: z de vni^m z adaequatione obriua entis realis cōis deo z creaturē: pōt breuiter dici: qd sicut entia rōnis hnt esse pccia: bīle: z de pccideratiōe meta^c. s. reductiue ad entia realia. Nō tñ nego inter ipsa trāscēdētia aliqua: ita hnt itelli^{cm} totalr motiue reductiue: lz terminatiue vt entitatē: ita z intelligibilitatē formalr hnt. Ens ergo reale est obm intellectus pncipalr z antho^c: in quo etiaz dant gradus cōparādo subas ad accidēs z subas iter se: hoc tñ nō obstat itētionē scōe ob modo quo z esse z diffiniri: ita intelligi z sciri sortiunt. Ad hoc vide pñm 4° meta. in prin^m z hūc z alios doc. z specialr ifra. q. 4. antepitōz. ad fines. ad idē etia facit qd in. 26. z 32. dis. 1. z 5. q. quolibetti. z alibi sepe bz de eo: qd est esse de se formalr tale z ab alio originatiue siue fundamētalr. vide idē. 4. 3. dis. 1. dici g resolute pōt qd vt habet doc. 3. dis. 1. q. 3. Ens qd est obm adequatū intellect^o habet duplicē pmitatē respectu oim intelligibiliū sub diffiniciōe. s. vel vniuoūe vniuo^m vel vniuoūaliter. z^o modo continēf sub eo intētionē scōe. vt pz speculāti. z hoc effectiue recurrēdo ad intellectū: z radicalr recurrēdo ad fundamēta: z hoc facit mihi fidē stabiles in hac difficultate: imo posset pbabilr dici qd pntentur sic sub qdditate rei sensibilis: vt iste doc. exponit illā esse obm intellect^o. 3. di. 1. z 2. z 1. 4. q. quolibetti. vt supra. q. 3. notant z alibi. Per hoc ad pñ^m arg^m pz: intelligibilitas enim equiuoce analogice sicut z ens puenit vtriqz. s. enti reali z enti rōnis: sed per anthonomasiaz dicif passio pñ^m. Vel aliter qd est formalr vniuoū z reductiue alteri^o. Sifr ad z^o pcedo qd passio entis realis nō pccicat de ente rationis sed sua ppria. **A**d 3° dico qd habet vitatē in limitatis: nō autē in trāscēdētibz. Vel melius: pcedo qd intelligibilitas que per se puenit fundamēto per accidēs

cōuenit itētionī fundate in ipso: sed hoc nō obstat qn sua ppria per se sibi pueniat. vt pz in exēplo tuo: lz enim moueri ad motū hoīs per accidēs pueniat albo: si tñ separatur ab hoīe moueri per se sibi puenire posset. Uide supra. q. 3. plura ad faciliorem declarationē dictoz: z pccidera altius: si vales: in oibus. Posset enim pcciderari qualiter dīe vltimē z alie: de qbus nō pccicat ens qdditatiue: sint intelligibilia. Et sustinēdo qd per se oportet dicere pnter itelli^{cm} esse passionē entis trāscēdētis ad qdditatiue z nō qdditatiue ens. vt pz supra: vel aliter speculati: quere hūc in meta^c sua z in theob^o.

Secundo dubitari posset circa illā ppōnē qua plerūqz in his qōnib^o vñf doctoz. v3. q. qd quidef: est obm pñ^m intellectus. Dico breuiter: vt tactū est pñs: qd intelligit de obro motiūo intellect^o creati viatoris: nō autē de obro terminatiūo. vt pz. **P**ro cuius vltiori declaratione nota qd obiectū intellectus aliud est terminatiū: z sic est ens in sua maxima coi^o z analogia: aliud motiūo: z hoc vel nāle vel volūtariū seu supnaturale. Primo modo ad huc est duplic: ga vel ex nā potētē vel pro isto statu. pmo modo est ens finitū absolutū: vel si re spectiūo: ad finitū tamē terminū. z^o modo est qdditas rei sensibilis: z hoc vel formaliter in se vel in suo inferiori vel vltualiter. Motiūo autē supnāle est deus. vltiori psecutio istorum non hīc sed alibi.

Tertio dubitat circa illā ppōnem que est tanqz pñ^m Scoti. s. qd oīs poⁿ ponēs dīaz iter aliqua duo cognoscit vtrūqz extremū sub ppria rōne. Uidef. n. falsa. tum ga nos ponimus dīaz iter singulare z vlt: sed singulare non cognoscimus sub ppria rōne. ex fundamētis huius. tum ga deū a creatura. Itē nō ens ab ente. Itē fm gmetā a veris entib^o distinguimus: quoz aliter sub ppria rōne non intelligimus. **C**dōm qd aliqd intelligi sub ppria rōne pōt duplicr pcciderari. Uno mō qd ipm sit motiūo z terminatiū actus intellectus: z qd sua ratio qdditatiua sit ipsius intellectui nō manifestatiua. Alio mō qd sit illud ad qd terminat actus intellect^o: z nō solū pars pcepti vel modus eius: ipsi^o tñ ratio qdditatiua distincta z pccisa nō sit ratio intelligēdi: nec in pprio repñtatiūo mouet intellectum: sed vel in pceptu cōi vel in pceptu aggregato: vel a pōri: vel a posteriori. Primo mō ppositio doc. nō est vera: sed z^o mō. z tñc ad pñ^m de singulari pz. intelligi. n. terminatiue vt qd. deū etiā in pceptib^o cōibus sibi z creaturis. Nō entia etiā intelligimus terminatiue negatiue saltem. Idē in pposito de vlti: z alius intētionibus scōis est dōm. sunt. n. quo scōariū z accntale respectu intellectiōis aliozū z etiā sui ipsius: sed nō pmarīū nec motiūū: sunt tñ qd terminatiū ppe cognitionis: z hoc sufficit ad itētionē doc.

Quarto circa solonez scōi argumēti vbi dicit doct. qd intellect^o possibilis est vñs passiuus: dubitat an hoc assertiue velit. Dōm vno modo qd loquit fm viam cōez attribuētē dōm actiuitatē intellectui agēti: z lz pblematicē in quibetto. q. 15. pcciseat hanc mām: magis tñ de mēte sua attribuit actiuitas intellectui poⁿ qz neget: ipm autē in mā re^o in his logicalib^o log fm viāz cōez dixi pñs. Vel dōm aliter qd vult intellectū possibilē eē passiūū vno mō: z actiūū alio mō. est. n. passiuus vt recipit: z actiūus vt opat^o z dicit. Et ideo appropriate vel per quādam spālitate log^o vt ponat dīaz eius ab intellectu agēte: z ga intelligere est qddā pati z istius intelligere. ideo zē.

Quinto dubitat: ga videf velle ibidē doc. qd intellectus possibilis presupponat vlt tanqz obm. Circa qd laborat qdaz hic multū. vt supra. q. 3. tetigi assignātes ordīnē z modū pducēdi vlt z qdaz scōas itētionē. Dico pbabilr: z saluo meliori iudicio: qd idē intellect^o

intelligit et intellecta comparat. cuius ergo intelligere pueniat in intellectu possibili. sequitur etiam quod pferre puenit eidem: et per pns care scdas iteides: et tunc dico quod itells possibilis bz se p effectiue respectu ipsaruz: et ita nō psupponit eas. ipsas aut adinuētis bz se receptiue respectu itellectionis ipaz: et ita psupponit vte vt obm et pcedit vt cā. Qui vellet recurrere ad p^m inuētoze iteionū. vt. s. posset alr imagnari: sz iste modus dicēdi est satis securus vt video.

Ultimo cum dicit doct. quod vte nō est obm intellectus agēis: sed qd qdest in pbāta smatibus. ipm aut vte est finis eius. dubitari posset. Dicēdum pbabilr absq argumentis quod vte: nec reale: nec logicale in actu est obm intellectus agēis. vt. 3. di. 2. q. 1. habet iste: sed bñ vte in po^o et hoc in pmo actu vel recto et loquendo de obiecto mo^o qd spēm cum pditionib⁹ mālibus et individualib⁹ gignit. pmo in po^o exteriori: et pster in pbāta circa quam opaf intellectus agēs aliqd omittēdo et aliqd abstrahēdo vt in theo^o ppōne 3ª habet iste: et tūc facit vte itatē. s. reale et repitantiā in rebus. causat nāq spēm itelligibilez que est vte in repitādo et de vte in po^o remota mediāte illa specie facit vte in potētia ppinqua: et tūc vte reale in actu: et etiā logicū est finis eius. vt ingt egregie doc. Non dixit enim: effectus eius: sed finis. i. ad qd terminat opatio sua exclusiue. vt in fili habet. i. z. di. 4. q. 3. de actione accidētis et termino duplici eius in p^o solutionis: sed nō obstat obitio soral dato quod b loqueret doct. de vte re^o: qd lz vt in plurib⁹ vel principalr prestatus est se determinatū de vte scde iteionalis: nō tñ semp. Sed pōt verificari vt dixi de vte logico. Est eiz terminus exclusiue opationis itellect⁹ agēis et effect⁹ po^o atq: modus itelligēdi in actu recto: obiectuz vō in actu reflexo. Et sic terminat snia pfundissima huius. q. vbi recurrēdus est in pluribus ad ea que supra. q. 3. et 4. notauit. Qd. VI.

Ex querit: an vte habet aliquas pprietates: et ptnet expli^o ad qōnez: qd est: impli^o vō ad qōnez ppter qd est. C Quod ad p^m p3 ordo qōnis: et diuisio est cōis. Quid sit vte: et quoties accipiat: p3 prius. pprietates: vt pposito spectat: capif pro passione cōiter sumpta: que est entitas quecūq de aliquo demōstrabilis: quo mō nō solū accētia ibertia alicui sunt passionēs: sed etiā diffōnes mālēs que per formales demōstrant. vt 2° Postef. vocaf etiā ppria passio. i. adequata: vel verius: vte fm qu ipm et p subto suo pueniēs. vt p postef. Quoties aut sumitur ppriū patebit ifra. c. de ppo. et ppter hoc sumit p^o iteionalr et scde iteionalr: et 2° modo vt qd vel vt modus: vt statim dicef. ppriuz aut vte logici: si qd est: erit intentio secūda: aliter excederet subm suum.

Quo ad 2^m: quatuor rōnibus pars negatiua pbat. p^o ratio iteōdi ostēdere quod si vte bzet aliquā pprietatē: quod tūc aut singulare esset passio vte: aut idē eēt passio suiipsius. p^m est incōueniēs ppter nō puerit^o que regit iter subm et passionē: imo oppositū eēt passio oppo sitū. 2^m aut est incōueniēs ppter diuersitatē in eētia passionis et subti: vt ostēdit ex pbo p topic. ca. 4. C 3° ratio infert hoc incōueniēs: quod v3. posita hypothesi aliqd cōtineref sub specie: et puerteret cum gñe: qd est absurdū. Et quod hoc sequat p3: qd ppriū spēs est vte: ppriū aut pdi cat de omni ppria passione: saltē limitata. gpdicaret de passione vte: si qua sit: que passio puerit^o cum vte. vt p3. C 3° ratio fundat in pbo. 4. meta. tex. cō. 14. vbi dicit: quod accidēs accēti nō accidet: nisi qd ambo eides accidūt: vte aut est accidēs. vt p3: et ppriū eius non est suba. vt p3. g 2°. C 4° ratio pcedit ad b incōueniēs quod. i. ppriū vte esset nihil. qd p3: qd minus ens minimo ente est nihil: vte

aut: cuius sit ens rōnis: est minimū ens: ppriū vō eius: si qd est: est minus ens ipso. sicut vte in alijs: qd posterius et de pēdēs et ibertēs et accidēs eius. C Ad oppo^o arguit aucte Porphyry quā pfirmat aucte pbi. p Postef. tex. cō. 22. et alibi ibidē. C Consequēter pñem rñsuam affirmatiue dicit: quā ostēdit hac rōne. Omne habēs diffōnem indi cātez sufficiēter essentia eius: et pter hoc aliud pueribile atq: per eādez diffōnē de ipso demōstrabile habet ppei tatem vel passionē: vtputa tale pueribile: sed vte est bz ergo 2°. Maior est nota. Minorē ostēdit aucte pbi p Periber. tex. cō. 5. et p Postef. tex. cō. 25. et 2° Postef. tex. cō. vltimi. vtrobiz enim assignat ratio vte. quaruz vna pōt poni diffinitio: et altera passio: sed huius vterior inue stigatio artū. sequēti. C Ad p^m pncipale pcedit passionē vte eē vte: vt modus: nō vt qd. Et ne hos terminos trāsi grediamur: qd singulares et in bis qōnibus pluries repli cati et iunenibus obscuritatē ingerūt. C Notādus quod vte vel qdlibet aliud accipit: vt qd: est ipsum pñderare in sua ppria qdditate et eētia. Quiditas nāq eētia: natura et suba: vt cōiter apud formalistas: idē dicit: sed nō puer tibiliter. Qd eniz est suba est natura: et qd nā eētia: et qd essentia qdditas: sed nō puerit^o. Unūqōq eniz in suo ge nere est quid p Topic. ca. 7. hoc habet iste. q. sequēti. vbi hos terminos breuiter declarās dicit: quod qñ aliquid est il lud qd itelligit est qd: qñ vō ratio sub qua aliqd itelligit. tūc modus. Sicut g vte habet entitatē ita qdditatē: et vt dictū est pus: iste iteionēs dicunt modū itelligēdi et ma xime vte. vt. q. duab⁹ pceutibus. Nō solū aut sunt modi itelligēdi pma: iteionēz: imo etiā et scdarum: et aliqñ idē suiipsius. sicut de modis signandi dicimus. Nam vt nomē vel declinatio vel numerus est modus hui⁹ vocis signatiue Mauritiuz: ita qdlibet suiipsius vt nomē nois: et declinatio declinationis: et numerus numeri: et vnū alte rius. vt p3: sz posset assignari diffinitio dincinde: que pa rum refert. vt ergo hō itelligit sub modo vte: ita spēs et genus et ppriū ipsius vte qd vocē. a. et ipsum tūc vte qd est alioz modus: est etiā suiipsius modus: et respectu eius dem pōt idē esse qd et modus: vt clare habet iste infra in postpitis soluēdo vltimuz arg^m prime. q. vel. z. numerā do laterales. Quādo igif vnūqōq accipit vt itelligibile: vt obm: vt determinabile: vt gñalr principale. tūc dī qd: quādo vō vt modus itelligēdi: vt determinatio: vt accēs obit: et vt accessoriū vel minus pncipale sumitur vt mo dus. Pnt poni plura exempla grossa que omitto lectori. querat iste in quol. q. 3. et s. rāc. mayr. in p pñla. di. 29. q. 1. ad finēz. Pulchre igif dicit doctor: quod vte pñcat de oia: tūc de suo pprio: nō obstat quod sit eius subm vt qd sum ptū. Ex quo habes quod aliqd est ppriū alicuius et subiectuz eiusdē: et quod subm est accidēs per accidēs sue passionis: lz nō vt subm: et plura alia mira: sed bz stupore aufert pūlle giuz scdaz iteionū. multis enim imunitatibus gaudere pñbent. Rōnez aut huius assignat iste in quol. q. 6. ar. pmo in fine. Sile habet in determinabili et determinā te. subm. n. ponit qñq determinatio sui accētis vt hō re spectu albedis de quo ifra. q. 2. de specie. Qd ibi tāgif cūz dicit doctor. A. est vte: nō quod sit eētiāl idē suo subo: pōt itelligi de subo illius locutionis. s. a. vel econtra de ipso vte: qd est subm passionis: et quocūq itelligat: subandia tur ibi: eētiāl: vt idēz est qd de essentia: vt cōiter hic lo quif doc. Vel dic quod opi. famosam segtur semper vbi oci currit pñderatio meta^o. sed p^m magis placet. Vult igif doc. quo ad primū arg^m et replicas eius quod vte vt quid nō predicat de sua passione nisi per accidēs vel māliter: sed vt modus bene pñdicatur formalr. Per idēz soluit scdm principale quod ppriū vt quid nō predicat de a. sed bene vt modus

ut modus sicut de risibili. Igitur sit inconueniens aliquid contineri essentialiter et additativum sub specie: et converti cum genere contineri in modum vel denotativum sic: et converti sic: non inconuenit. **Tertium** per se soluit de subro distinguens. Nam aliud est propinquum vel immediatum: Aliud remotum et mediatum. et per assignari plura iter media: quod dant extrema multum remota: et maxime in proposito. In suba. n. fundat immetas: in quantitate quantitas: in qualitate relatio: in relatione realiter relatio rationis: et ita de alijs. Non tamen sic intelligo quod non posset in suba fundari iterio: nisi mediante quantitate. et sic de alijs: sed quod iterio subiectata in posteriori habet ultimum quo ad esse resolui usque ad suba: sed de hoc est bene difficultas: ut infra tangam: quod ut aliud sit de accidentibus realibus quo ad hoc. et aliud de accidentibus rationis: ut infra. q. 3. antipredicamentorum habet notabiliter solutio 2^a per se. Posset et distingui de accidente per se et per accidentis. de quo infra. Posset et de absoluto et respectivo accidente fieri vis: et filr de accidente reali et rationis. **Ad 4^m** dicitur: quod est latitudo entitatis in rationibus vel entibus rationis suo modo: sicut in entibus realibus. sicut igitur in genere sube ponit ma^o pmo in ultimo gradu: quod vix est: loquendo de rebus: sed aliter sit de realibus. et in alijs generibus sua ultima suo modo. vide in filr. s. di. pmi. q. vltia. pre 2^a. in solone principia li: ita in entibus rationis ponit latitudo uniformis. proprium autem vltis pmet infra illas latitudines. ideo est ens. sicut habet sup. s. meta. q. de diuisione logica vnius.

Detertio pmo dubitat circa pntia pmi argumenti 3°. quod si proprium vltis non est singulare. ergo vltis. Contra. proprium entis. vtpote vnu vix bonum non est singulare: nec vltis. igitur illa pntia non valet. p^o ps antistis p3. scda pbat: quod sic ens non est vltis: ita nec ei^o proprium. quod autem ens non sit vltis: videbitur infra. **Ad 2^m** vno modo quod loqr de ppe lo gice loquedo et pdicamentale. ens autem est habet proprium: non tamen pdicamentale: sed trascendens. vltis quoque et ei^o spes applican^o dntaxat limitatis et pdica^o. Abstrahit namque ens sic a causato et icausato: ita ab vlti et singulari. Vel ddm alr. quod ens est equocui: logice loquedo: ut infra magis. id negat ipsum hie proprium: ut logice loqr. **Ad 3°**. sustinedo vniuocationes entis pot distingui de vlti trascendeti et limitato: in genere et extra gen^o. vno modo assumptum est falsum. alio modo verum. Vel distingue de proprio pme interioalr et scde interioalr dicto: ut infra. c. de proprio. q. 1. et applica ad passionem entis. Aliud quod tangit in eode argumento: an proprium sit ides illi cuius est: vel possit esse pmet ad metaphysicu. et forte infra in quonibus. c. de proprio tangetur.

Secundo circa solone illius pmi argumenti. et circa 2^m pntia: pot dubitari. vtru vltis vel proprium sumptum: ut qd: et sumptum ut modus sit ides simpliciter: vel aliud sic et sic acceptum. vbi quod aliud: alr de eode re^o eiusdem verifi carent extrema dictionis. vtpote modus: non modus: quod non qd. et sic de alijs. Quod autem sit ides videtur: quod alr pcessus in infinitum: quod si vltis ut modus esset aliud ab vlti ut quid quod denotat: adhuc ille modus in suo genere est qd. igitur sibi pot applicari vltis ut modus. et de illo argua^o ut pus. g. re. Itet hoc vbi ex lra doc. vbi dicitur: quod non est inconueniens aliquid converti cum genere et denotari a spe: sed proprium ut qd est spes vltis et denotativum sumit ut modus. g. ut qd. et ut modus est ides. **Ad 2^m** quod iste intentiones pnt coparari iter se: vel ad sei inuicem: vel ad alia: vtpote. aliud est dicere: gen^o est spes: et spes est spes. primo modo claz est quod illud ides: etia in numero: quod est in se qd est respectu alterius modus: ut p3 in accidentibus realibus. hec. n. albedo in se pconsiderata est qd: et respectu lapidis est modus. Secundo modo est maior difficultas. vbi breuiter: saluo meliori iudicio: dico quod cum dicitur. vltis est vltis. vel: spes est spes: vbi a pre subti sumuntur ut qd. a pre vo pdicati ut modus: subm et pdicatu distinguuntur

sola rone: et non additativum: nec essentialiter: eo modo quo tales distinctiones in scdis intentionibus inueniunt. Et tunc ad arg^o dico: quod non inconuenit extrema dictionis: quorum neutrum est re^o verificari de eode additativum: diuerso tamen rone: quod sicut distinctio ex na rei tollit dictionem rationalem: ita distinctio rationis rationalem. Ad alia argumenta que pbat idem: tunc ex dictis et altiore indagine.

Tertio dubitat circa vltates illi^o pponis in 3° argumeto. et solone eius. 3°. quod accns non est subm accntis. **Vide** n. quod sit falsa. tunc quod accntia in eucharistia non sunt subtiue in suba fm fide: sed ibi vnu accns est subz alteri^o etia vltimatu: vtpote quantitas quantitas: et quantitas relatiois. et sic de alijs. tunc quod accntia respectiva coter insunt absolutis accntibus: ut similitudo quantitati: et equalitas quantitati: tunc quod spes accntiu: sicut et sube hnt pprias passioes d ipsis demfribiles: alr ma^o perirer. **Dico** p quod text^o Ari. corrupe allegat hic: et h forte fecit doctor vulgarez allegatione sequedo. Corrigat aut in 4° sniaz. illas allegatione di. 1. z. q. z. ut supra art^o p. notauit textu. Secdo dico quod illa ppo coter glosat: ut ea glosat doc. in lra distinguendo de subo vltimato vel propinquo. et fm h ad istatias facit rñ: de^o pma eniz trascedit logicu et psm: ut talis. Sed quod veritas non dicitur vitari: et vera phia inirit pme vitari: et reuelatis ab ea. **Id** dico: quod 3° accntia in eucharistia sint se parata fm actu a suba: non tamen fm aptitudinem. et ideo semper suba est vltimatu subm. **Ad 2^m** dico: quod vltimatu subz respectum est illud quod est propinquu absolutorum salte vltimorum. **Ad 3^m** per idem. **Tertio** pot dici ad illa auctes. quod intelligit in accntibus disparis. i. non hntibus ordine quo ad inherere. de qb^o explicat Ari. ibidem: ut albu et musicu. de accntibus vo hntibus ordine inherere: ut quantitas et quantitas: vel respectiuu et absolutu non est va. 4° et vltio pot dici: quod illud dcm Ari est illatu tanqz inconueniens non affirmatu tanqz vix. Arguit. n. ibidem negates p^o pntia ex 2° via principali. s. ex nois pdicatione. Arguit enim sic. si dictionaria sint simul vera. g. ois pdicatio est per accns. et per pns necesse est pdicatione in infinitu ire. sed in infinitis non est ordo: quod 2° meta. t. c. 10. vbi non est aliqd pntia non est aliqd habitum. igitur nullus accns habebit ordine ad aliud accns. et per pns non magis accidet hoc accns illi qz e conuerso. et huic modo exponedi psonat lra. Non eniz ait quod accides non accidet accnti: nisi quod ambo 3°. Sed dicit quod accns accnti non accidet: nisi quod re. per quod inuit se illas pponne non asserere tanqz vera. sed ex ppoz^o inferre tanqz inconueniens. **Sz** adhuc obicit. Sicut substantie couenit subistere: ita accidenti inherere. ergo sicut sube repugnat inherere: ita accidenti subistere: sed coe est omni sube in subo non esse. c. de suba. in pdicamentis. ergo coe erit omni accnti non subistere. Itet nihil terminat depedentia eiusdem rationis illi qua depedet. sed omne accns depedet ad subm. ergo nullum accns pot subtrina depedentia alterius terminare. **Ad** primu dico. quod vltimate subistere est propriu sube: et tale non couenit accnti. Vel alr et redit in ides. Prima pntia pot negari: quod arguit a remotioe vniuoci ad remotione equiuoci. **Ad 2^m** dico quod maior est vera d depedentia oimoda eiusdem rationis: quoniam non est in proposito. sicut eniz alia ides pendetia regit in vltimo terminare: et alia in propinquo. ita depedentia ad hoc et ad illud est alia et alia. **Exemplum** de depedentia ois creature ad deu: ut ad cam efficientem tunc quo stat depedentia vnius ad aliam: ut ad cam talez. Multa alia discutienda hic relinquo me^o. Sed adhuc posset obici quod responsio doctoris non satisfacit: quia non est ordo in inherencia accidentis intentionalis: sicut est in accidentibus realibus: ut patet. Ideo posset dici quod doc. soluit argumentu ex comuni modo dicens: sed proprie lo

quēdo auctoritas nō sit ad ppositū de scōis intētiōibus.
Uel dōm sustinēdo rñsionē eē optimā: qd ē in inherētia
intētiōnū est vltimata resolo ad subaz: vt notauī pū.

Quarto dubitat circa 4^m arg^m 7 solonē ei⁹. Uidef
eniz q illa ppo. ois passio est min⁹ ens rē.
sit falsa. tuz pp vñ 7 ens que significant eandē nām. 4°
meta. t. c. 3. tū qz gñalr ois passio: vt nūc suppono: est eadē
realr suo subo. 7 per pñs nō min⁹ ens. Itē illud qd dī in
solone illi⁹ argumēti. q. v3. in ente rōnis sunt multi gra-
dus. arguit. Minoris pfectiōis vident^r eē entia rōnis q̄
entia realia: s3 bze q̄ritatē vtutis remouet ab entib⁹ rea-
lib⁹: salte respectiuis. ergo multo magis ab entib⁹ rōnis.
Maiozitas vō vel minozitas entia in pposito bz itelli-
gi: vt videt^r. ppter q̄ritatē vtutis. Itē oia entia rōnis sūt
minozis entitatis q̄ mā p⁹: sed mā p⁹ est ita minime enti-
tatis q̄ est ppe nihil. i. gñt entia rōnis oia: aut erunt nihil:
aut fere tale. ¶ Dōm sustinēdo doctorē q̄ aligd esse ma-
gis ens pōt itelligi duplr: aut qz pfecti⁹ in entitate: aut qz
prius pōritate originis vel nāe. Scōo aduertēdus q̄ pōt
esse ordo eoz que sunt vñ⁹ gñs ad illa que sunt alteri⁹:
vel hoz 7 illoz seozus. Tercio pmittēdus q̄ subz 7 pas-
sio pñt p̄siderari: aut fm rōnes suas qdditatuas: aut fm
realitates subtrinas. Ex ys ad instācias. ¶ Ad pñā dico.
vno mō q̄ loquitur doc. logice de passione 7 subo: vt supra
dixi. 7 ita excludit ens: tū qz trāscēdēs: tuz qz equocū. Alr
pōt dici q̄ itelligit de entitate foali 7 qdditatuā. 7 q̄ritū
ad maiozitatē pōritatis: 7 sic ensest magis: s3 abstrabat a
q̄to 7 non q̄to. ¶ Ad 2^m data hypothēsi stat maiozitas
formalitatū: aut q̄ritatū: aut alia. ¶ Ad 3^m l3 Grācise⁹
may. teneat illaz minozē. Nō tamē est de mēte doctoris
subtilis: vt pz exp̄sse 7 in pmo Anglico. 7 in pmo reporta-
tionū. dī. 26. Non habeo ḡ pro incōueniēti q̄ entia rōnis
dicat sicut entitatē. ita suo mō entitatuā pfectionem. Et
sicut forte in relationib⁹ realib⁹ esset recursus ad funda-
mēta. ita hic 7 multo magis. Uel dic q̄ itelligit doc. hic p
maiozitatē: p̄ioritatē: aut originis: aut nature: aut pñtie.
Bradus. n. ali⁹ est essentia: alius formaz: alius pfectio-
num vnitiue cōrētaz: vt bz alibi iste. ¶ Ad aliud de mā
pma pz: qz l3 sit minimū in gñie subeion. tñ in latitudine
entia: imo formalr loquendo: est maiozis entitatis q̄ oia
nonē gñā accitūz: in qb⁹ 7 inter que dāt ordo entitatis:
l3 igit entia rōnis per cōparationē ad alia sint fere nihil:
inter se nihilominus hñt ordinē: vbi tamē fm p̄prietā-
tes substratoz attendit maiozitas 7 minozitas in eis: sic
7 entitas. De gradualī vō latitudine entium: vltēri⁹ inue-
stigare: est altioris speculationis.

Contra etiā illa vba doc. in fine arguit alig sic. ca-
pio ens rōnis in vltio gradu: quero: aut est
intelligibile: aut nō. si sic. ḡ ipso dāt min⁹: cū passio: cui⁹ est
intelligibilitas: sit minus ens suo subo. si nō. ḡ nō est ens.
Ad b̄ facillr rñdēt. Vno mō negando suppositū. i. q̄ dēt
ens rōnis in vltimo gradu: qz in ip̄sis est p̄cessus in ifini-
tū: vt dñi est sepe. Uel alr. q̄ si dēt tale: nō erit intelli-
gibile nisi per accis: qz est ita quo q̄ nō qd: s3 pñ⁹ modus
dicēdi satis securus est. Itē posset alr argui illā solonez
doc. qz ab⁹ d3 illa cōcedi. Minus ens ente rōnis est non
ens: sicut forte ista. Min⁹ rōnale hoie est nō hō. qz cōpa-
ratiuus gradus pfundit cōfuse 7 distributiue sūū casuale
nisi ipediāt. Intellus igit est: q̄ illud qd est min⁹ ens isto
ente rōnis 7 isto. 7 sic de singulis est nō ens: qd est vep⁹: ēē
p re: videt^r igit ex ignorātia hui⁹ distributōis pcedere in
solone: imo ista est fa⁹. passio est minus ens ente rōnis: qz
sic eēt minor seipsa. Possz dici q̄ p̄supponit hāc distribu-
tionē tāq̄ notā. 7 pcedo illā: q̄ passio est min⁹ ens ente ra-
tionalī. 7 q̄ min⁹ ens ente rōnis est nō ens. 7 cū dicis q̄ pas-

sio esset minus ens seipsa. nego pñtiāz. p̄supponit eniz fal-
sum. i. q̄ passio entis rōnis sit ens rōnis: qd nego: ppe lo-
quēdo. 7 hoc negando vniucationē entis talis. Uel dato
q̄ sit vniucōū adhuc negat: qz sicut in entibus re^{b⁹}: ita in
entibus rōnis imaginor suo mō. bec aut est falsa. risibili-
tas est hō: sed est aligd hois: ita q̄ vlr passionēs non sunt
res alie a suis subis: s3 quedā realitates vel formalitates
suboz. sic silt in entib⁹ rōnis est veruz q̄ passio entis rō-
nis est aligd entis talis: nō tñ aliud ens ab eo. 7 ideo non
sequit^r. passio entis rōnis est min⁹ ente rōnis. ḡ est minus
seipsa. 7 bec declaratio videt^r ad mēte doc. in lra. vbi di-
cit: q̄ in ente rōnis sunt multi gradus. quoz q̄libet est
ens: l3 nō p̄prie loquēdo: vt iaz dixi. sed qz nō sunt nihil.
ideo sunt ens. verius aut dī q̄ sunt aliquid entis. L3 bec
imaginatio satis pbabilis sit 7 subtilis: posset tñ alr dici
q̄ doc. in lra illaz distributionē exprimit: cū dicit. in ente
rōnis sūt gradus rē. 7 nō ignorauit ip̄saz. Et tūc bec ppo-
sitiō nō habet ab ipso: passio. v3. entis rōnis est min⁹ ens
ente rōnis: nisi referēdo ad illud idē in nūō cui⁹ est: sicut
pū dixi q̄ passio est min⁹ ens: nō ab⁹: s3 suo subo. Elige
qd magis sapit. Aduerte tñ q̄ ibi est cōparatio abusua.
oē ens min⁹ ente rōnis: qz alter terminoz nō participat
illud in quo fit cōparatio. alr nō eēt nihil. plura alia lectori
omitto. vide. 8. dī. i. q. vltima. in solone. lra.

Quinto circa solonē pñcipalem qñs dubitat que
illaz rōnūz sit vera diffō: 7 que passio vltis.
Et v3 pmo q̄ neutra illaz sit ip̄s⁹ diffō: tuz qz dant p re-
spect⁹ aptitudinales: tuz qz si quelz idifferēter pōt eē dif-
finitio vl passio: vt v3 sequi ex dictis doc. tūc nō erit dīa
inter passionē 7 diffōnē: qd est 3 p̄hm p 7. 6. topicoz. diffi-
nitio eniz idicat essentia diffinitū. passio vō est ex essentia
subri. Itē tūc posset dari demfatio circularis 3 Ari. pmo
posterioz. t. c. 6. ¶ Dōm breuiter q̄ illa rō que ponitur
pmo peribermēnas est poti⁹ ponēda diffō q̄ illa que po-
nit^r p 7 2° posterioz: tuz qz Porphyrius in diffōne oīum
gnqz vltimū vtif illa vel sibi equalenti. tuz qz formalior.
alia vō magis bz rōnē posterioz 7 mālīs diffōnis. Uel
ruz tñ forte neutra illaz rōnūz est ppe siue stricte diffō:
ex gñie. v3. 7 dīa. 7 p̄cipue fm po⁹ p̄dicabile: 7 eē in mul-
tis: esse passiones vltis circūlocutiue ad min⁹ veraz rōnū
pñt eē. 73 sustinēdo illaz pñā eē diffōnē: pōt dici q̄ p̄di-
cabile est gen⁹ qd 3 hñt p plura 7 vñū que sunt scōe intē-
tiones: vt ifra. c. de dīa. q. 5. Esse aut in multis psequitur
p̄dicari de ip̄sis: tanq̄ passio vel diffō mālīs. cōuenit eniz
vlti fm esse mālē ei⁹: vt infra. q. 8. vel. 9. siue ergo ponatur
passio siue diffō mālīs pōt demfari de vlti sic. Omne qd
p̄dicat de plurib⁹ est vñū in multis 7 de multis. vlti est
hō. ergo rē. Triplex nāqz eē vltis tangit in illis verbis. i.
esse mālē: cū dī vñū in multis eē qdditatuū 7 essentia-
le. cū dī: vñū de multis eē intelligibile vel cōparatū: cū dī
dī vñū pter multa. Et q̄uis ista verificānt pñcipalr de
vlti pro substrato: nō negantur tñ ab vlti formalr sumpto:
vt infra. q. sequētī. Et si obycias q̄ pū bz eē in multis q̄
dicat de illis. Negat^r vt vlti in actu est: l3 vt vlti in poten-
tia forte sit vep⁹. Prius ergo q̄ritū ad rōnez qdditatuam
est illud qd fm esse qdditatuū: q̄ qd p⁹ fm eē indiuisibi-
le. vide singularissime istuz sup. 7. meta. q. de singulari 7
vlti. Ex ys ab oba. ¶ Ad primū dico q̄ per vba vel alios
terminos aptitudinē ipotātes circūloquimur dīas vel ge-
nera plerūqz: vt pz in diffōne hois. Uel sicut distinguit de
rōnali: ita distingue de p̄dicabili. Uel dici pōt q̄ sunt de-
scriptiōes p̄uertibiles circūloquētes veras diffinitōes.
¶ Ad 2^m dico vno mō q̄ doc. nō specificat que illarū sit
diffō: sed dicit q̄ si vna accipiat^r pro diffōne: reliquū erit
passio. Uel alr q̄ nō incōuenit idē esse diffinitio 7 passio:

vt sumit passio in pposito: vt supra art^o p^o de m est. circū-
logitur enī passionē per diffōnē. z ecōtra. Et hoc cōfir-
mat p^o p^o m. z. topi. vbi dicit q^o diffō z p^o p^o m. nulli aliud
est. ¶ Ad aliud dico q^o Ari. h^o p^o incōueniēti circulari-
ter demōstrare in eodē gēie cāe z demōstratōis: nō aut in alio
z alio: vt est in pposito. Posset ēt dubitari quō passio h^o
segitur vel emanat: z quō causat ab obto: sed bec sunt su-
pra tacta. q. 3. ideo zc.

Questio. VII.

Eptimo viso q^o vlt h^o p^o ditiōes reg-
sit ad subz. v^o qd est: z ga
est: z passiones demōstrabiles: de q^o supra. q. 3.
Ubi aduerte q^o cōiter libri hnt sic. ga. v^o est
ens z diffini^o: sed loco diffinibilis posset poni
intelligibile: q^o tū ad scōz trium qōnūz pcedentiū. Doc
tamē nō obstat: q^o esse diffinibile includit esse intelligibi-
le: l^o nō ecōtra. z hoc diffi^o dī^o quid rei. Nunc querit an
vlt sit subiectus libri Porphyrū.

De primo qd vlt. qd subz. p^o de m est: z quotiēs
sumatur. liber hic ponit pro cōtentis:
in eo. s. pro habitu sciali instīat p^o libzū importato. P^oz
phyrū vō cōstat auctore z cām efficientē: l^o nō pncipalē
b^o lib. fuisse: vt cōiter tenet. Ordo. q. p^o. Diuisio ei^o cōis.

De secundo parte negatiua arguit trib^o rōnib^o.
p^oma pcedit per locū a diuisiōe
vltis vt itētiō: vlt vt rei applicabile: q^o vt. v^o pōt reduci ad
istā. Vlt pōt p^oderari: aut inq^o tū in se gdditas vlt ens vlt
abstractū: aut inq^o tū alteri inherēs vel pcretū: vel in alio
ens. Nec sic nec sic est subm. g^o nullo mō. Mōbz pban^o
satis clare in l^ora. z magis ifra patebunt. Scōa rō pcedit
ex distōne obtrina scie realis z rōnis. Tertia rō pcedit ex
negatiōe p^o ditiōis subtrinalis: pncipalis. v^o. p^oderatōis z
determinationis. ¶ Ad oppositū vnica rōne arguit que
pcedit ex vnitāte scie extrinseca saltem.

Aliam qōnez ortū hntez ex arg^o post oppo^o d^o vni^o
vltis re^o istoz. s. mouet: quā laterales appella-
re possum^o. z p^o siles plerūq^o in oī facultate in qua scribit
mouet iste. z h^o vel ga cōnexionē hnt in solonib^o: vel g^ora
breuitatis: vel q^o dūz vni^o: l^o min^o pncipale vel cōe. inter-
duz discutit: alyez mēti occurrūt. z tales laterales hic sub
eodē nuō cū pncipalib^o cōputo: l^o possent ponere in nu-
merū: vt cōiter numerant: s^o in alyz h^o nō fuabo. Quid
vniucum p^o ex p^o p^o ditiōez. Solet apud scōristas
vniucuz accipi triplr. v^o. metaphysice: physice: z logice.
Itē vniucū aliud vniuoce de m. aliud denoiatiue. z hoc
aut denoiatiue a p^oz: aut denoiatiue a posteriori. Item
vniucū aliud vniucōis: aliud vniucōatuz. Itē aliud pro
substrato: aliud pro formali. Itē vniucōatōis q^o tuor solēt
assignari gradus. De ys oib^o ifra forte erit sermo. z alibi
vbi occurrēt. Breuiter in pposito itelligo vniucū logi-
cuz vniuoce de m pro substrato: z vniucōis ifra vltimū z
p^omū vniucōatōis gradum. Qd addit in titulo. q. p^ome ad
bec q^o p^oz. ga l^o h^o est p^onomē demōstratiū ad intellectū
vel sensum. p^omo mō sumit h^o gnar^o vō est spēs numeri
iparis: cui^o p^ometates p^oderare spectat ad arithmeticum.
Ordo qōnis: l^o videat^o p^oderat^o: saluat^o tū ex p^ozitate so-
lutionis. Diuisio fere cōis. Arguit vnica rōne negatiua: z
rō clara est: nisi q^o maior est ambigua. de qua in 3° art^o.
Eandē ppōnē h^o ifra. q. 4. anp^o ditiōez post opp^o.
ratiōe 3°. z v^o regula famosa in his logicalibus. Adiungit
eua^o imediate: quā ifra tenet: qd sepe solet facere: vt idu-
cat replicas alioz vel p^orias. Cōtra quā arguit duplr in
p^omo arg^o. cū dicit q^o spēs opposita nō p^o ditiōe de alia euz
hoc vbo est: h^o itelligi vt dispate sunt. i. separe vel distin-
cte: non tū formāl^o opposite: nisi large sumpta d^oietatē.
Sunt aut spēs sube dispate: tā in cōcreto q^o in abstracto.

Accētiuz vō in abstracto tū. Dicit etiā cū hoc vbo est. ad
dūz vboz accētiuz actū signatū iporantiū: vt genus
p^o ditiōe vel d^o vel referē ad spēs. Alia rō est ex P^ozphy-
rio. c. de dūz. vbi dicit. q^o neq^o gen^o fm magis z min^o p^o diti-
cat d^o eo cui^o est gen^o: neq^o generis dūe fm quas diuidit^o.
p^o bādo minozē dicit. q^o gen^o est vltius q^o spēs: q^o p^o ditiatur
de plurib^o. l^o p^o lib^o. debz accipi cōparatiue z nō p^o ditiue.
¶ Consequēter soluit scōz qōnē. p^omo q^o ex eius solone
depēdet solo p^ome. p^ous. n. vidēduz est vlt esse vniucū q^o
subm alicui^o scie ipm assignare: cū de equocis nō sit scia.
Et p^o ponit op^o. alioz. z maxie Alber^o tenētiuz analogiam
vltis ad h^o. s. Imaginan^o. n. analogiā tāq^o mediū iter vni-
uocationē z equocationē: z male. Analogia nāq^o iungit^o:
nūc equocationi: nūc vniuocationi: q^o pōt eē in sola voce.
z tūc est in equocis. z maxie a p^o filio. pōt eē in ceptu: z
tūc stat cū vni^o. inter vni^o vō z equocationēz nullū cadit
mediū: alr iter p^o ditiōia mediū. vt p^o ex rōnibus eaz in
anp^o ditiōemētis. Quotiēs aut sumit analogia ifra. q. 4.
anp^o ditiōemētōz h^o iste egregie. z sup l^o elēch. q. 1. opti-
me logice ad p^o p^o m. h^o. ¶ Consequēter rīdēt ad p^o m. a. q.
ponētes. s. vltia subm h^o lib. z nō vlt: q^o sic nec puz equo-
cuz: ita nec analogū eē subz alicui^o scie opinant^o. z in h^o cō-
cedūt arg^o p^o m. illi^o. q. Ad arg^o vō post oppo^o rīdēt q^o
vntas scie nō sumit a subo adeq^o tō: s^o a p^o p^o m. ei^o quaz
in pposito gen^o eē asserūt. Arguit doc. d^o hūc modū dicē:
di. z p^o solonē z^o. q. ex itētiōe Ari. 10. meta. t. c. 5. z. 6. z 7°
phy. t. c. 31. Ubi aduertēduz q^o q^o tuor assignantur gradus
vni^o. p^oz. p^oz. z maximus est q^o nō est idētiā rōnis: modi
essendi: ordis z gradus pfectiōalis. z^o vbi sunt tria p^oza:
dempto 4°. 3° vbi remouent duo vltia. 4° z minim^o vbi
tū p^o m. repit. Ex^o p^o m. vt spēs spālissima ē vniuoca. Ex^o
scōi. vt gen^o aliq^o subalternū: z g^oalissimuz ēt. puta aial
vel suba. z h^o in spēs imediatas diuisuz. Ex^o tertiū. vt nu-
mer^o vel fig^o. Ex^o q^orti. trāscēdētia. puta ens zc. Equoca-
tiōe g^o p^o ditiōe: vlt vt opponit vniuocatōi strictissime dicte
latere in gnib^o d^o nālis. Jō Aureolus ait. q^o alia occulta
vt gnīs. alia manifesta: vt spēs spālissime est vniuocatio.
Cū h^o tū stat q^o logice loquēdo gen^o sit vere vniuocū. z h^o
applicat doc. ad p^o p^o m. de vlti: qd est gen^o ad bec gnq^o. Et
cū dicit in fine argumētū: l^o gen^o sit aliq^o mō pfecti^o alyz:
optie dixit doc. Aliq^o mō z nō ab^o. Nā hūdo respectū ad
substrata spēs vel dūa eēt pfecti^o. s^o hūdo respectū ad h^o
qd est de p^o lib^o p^o ditiari. v^o quodā mō id pfecti^o tale qd ex-
tensius p^o ditiat. z h^o loquēdo de pfectiōe p^o m. issua z nō po-
situa. de qua forte statiz in 3° art^o.

Consequenter p^o solonē z^o. q. arguit ex itētiōe
p^o m. 7. meta. t. c. 4. z. 5. Rōnē at
cui inītant ad ponēdu analogiā. z ad negādū vni^o vltis
ad h^o gnq^o. quā dicit doc. eē tertiā ad p^o m. p^o m. f. negatiua
scōe. q. que tū est z^o replica d^o euasiōnē rōnis vnice: s^o pro
q^oto facit ad p^o m. pōt dici 3°. vbi dicit arguēs q^o gen^o est
magis vlt: q^o p^o ditiat d^o p^o lib^o cōparatiue: vt p^o diti tollit doc.
p^o istātiā sumptā ex diffōne nūerū: quā pōt p^o m. 10. meta.
t. c. 4. z Boe. p^o arith^o. c. 3. ¶ Cōsequēter t^o p^o ditiue vni-
uocationē vltis ad bec gnq^o. z in h^o soluit scōz. q. Deinde
rīdēdo ad p^o m. arg^o p^ome. q. tenet rīfionē p^ous datā supra
q^o. v^o. itētiō gnīs. i. gen^o pro formali (vt modus tū) ap-
plicat vlt re^o istoz gnq^o: q^o vt de m est p^ous: nō mō p^o m. z
itētiōnū: imo ēt sibi inuicē sūt modi itelligēdi scōe itē-
tiōes. dicit igit applicat^o: vt denotet p^o ditiatio modalis z
denoiatiua: vt distiguit^o z gdditiuā. Et addit q^o p^o p^o m.
stinctōez z distigatōez istoz iter se nullū eoz p^o ditiat essen-
tialr z in actu exercito d^o alio: s^o bñ i actu signato. Nec ēt
sic aliqd aliud d^o vno eoz sub rōe alteri^o p^o ditiat. Ubi bre-
uiter pro nūc sciēdu q^o act^o signat^o vlt signat^o: vlt p^o ditiatio

signata vel significata. pōt. n. vtroq; mō dici: s; meli⁹ so-
nat signat⁹ vel signata. vbi actiū d; itelligi p passiuū: sit
me⁹ vbi: v; alys termis vbalib⁹ scōe itētioalib⁹. v; puta
predicari: dicit: subycti: signari: excludi: excipi: diffiniri rē.
p̄dicatio exercita sit maxie mediātib⁹ vbi substantiuis:
vel sibi equalentib⁹. D; n. p̄dicatio signata q̄t signatiua
vel figuratiua: vel iplicite siue obscure iportās in cōibus
cōceptōib⁹ p̄dicatōez exercitā. Exercita vō q; ad exerci-
tiū r opationē v; practica; (vt ita loquar) deducit id qd
theorice r mystice r p̄fule r idifferēter p̄us deū est. Naz
cū d; gen⁹ p̄dicat⁹ de spē: vel diffō p̄uertit cū diffinito: v;
sub; ifert p̄dicatū: nō h; aliqua determinata notitia. sed
adhuc expectat exercitiū hui⁹ locutōis: r vificatio in fun-
damentis vt dicēdo. hō est aial. vel aial rōnale est. g hō.
vel hō est. g aial. r sic de alyis. Dia. n. in fig⁹ r mystice p̄tin-
gunt illis p̄dicatōib⁹. iō merito signat: qd meli⁹ d; q; si
gnificate: q; magis idifferēter ad actiū r passiuū: qd tñ
paz refert: dicunt: de qua p̄dicatōe magis ifra. c. de gūe.
q. i. habet. r vbiq; in his logicalib⁹ p̄suppōit notitia ei⁹.
Bñ etiā addidit doc. ibi ly essentiali: q; lz hec sit vā. gen⁹
est spēs: nō tñ p̄dicatioē essentiali: s; denotiatiua accñtali.
Sed ad p̄bādū illud z^m deū. vbi dicit. q; nec aliquid de
vno istoz sub rōne alteri⁹ p̄dicatioē exercita r essentiali
p̄dicat⁹. In quo magis dubitari posset: adducit p̄bationē
satis obscuram multis: dicēs. q; rō gnīs extraneas vli qñ
vnif istis per hoc vbi est: sicut r aial cū d; hō est aial.
Vbi aduertēdū q; fm diuersas acceptiōes signati ter-
mini cōis vel singularis ēt termino tali attribuitur di-
uersa p̄dicata. r aliq; sibi vno mō pueniunt: r alio mō ea-
dez discōueniūt. signati aut hui⁹ termini hō: vt. q. seque-
ti habet. pōt accipi 3⁹. v3. fm eē māle vel suppo⁹ v; p̄phē-
fici: fm eē gdditatiū vel p̄dicabile: v; metaphysicū: v;
fm esse itelligibile: vel actu v; vel cōparatū vel logicū.
p mō pueniūt sibi accñtia cōia r p̄bica. z^o mō predicata
gdditatiua. 3° mō itentiōes scōe. Eodē mō itelligēdum
est de aiali r alyis fundamētis. r nō mō istud b; vificari:
lz tñ p̄ncipalius in p̄mis itentiōib⁹: sed ēt in scōis: q; suo
mō p̄t hie illō triplex eē. In duab⁹ igit p̄mis acceptio-
nib⁹ p̄p̄e sit actus exercit⁹: r extrane⁹ est actus signatus.
variā tñ actus exercit⁹ ibi q̄tū ad esse exñtie r essentie:
caute itelligēdo illoz. distictionē. In 3^a vō p̄p̄e sit acc⁹
signat⁹ r extraneas exercit⁹. Et si queras qualr h; di-
scerni illa triplex acceptio termini. Dm q; fm exigētiā
p̄dicati. iuxta illaz regulaz Boetii de tri. lz eō ponat eaz.
vt p; ibi. sed b; paz refert. Talia sunt subta q̄ia permit-
tunt p̄dicata. i. fm exigētiā p̄dicati variā acceptio r sup-
positio subri. Refert ergo dicere. hō est aial. r dicere. aial
p̄dicat⁹ d; hoie: q; variā suppo⁹ r acceptio: lz nō signatio.
Scōmō sibi puenit rō gnīs p̄p̄e: p mō extraneatur ei
p̄p̄ descēdū ad p̄cularia: quoz nullū est genus. Vult g
breniter doc. q; rō gnīs vt est itētiō scōa: r modus itelli-
gendi cuiuslibet cōicabilis p̄lib⁹ spēs⁹. r per p̄is vlis re-
spectu istoz quinq; sit extranea vli: cū d; genus est vle:
vel spēs est vle: q; in talib⁹ p̄dicationib⁹ supponit vle
personalr: sicut aial cū d; hō est aial. dum aut sibi puenit
rō generis: vt modus: supponit simplr: sicut r aial cū d;
aial est gen⁹. vel aial p̄dicat⁹ de hoie. Vlt enīz itentiōes
scōe attribuitur p̄mis suppo⁹ simplr. i. pro signato ade-
quato r ab⁹ sumpto: vt h; tñ esse cognitū qd est eē dimi-
nutum. In suppone nāq; simplici idēz supponit termin⁹
qd significat. r hoc formalr r non mālter: cōtra ineptias
quozdaz d; istis supponib⁹ logicā destruetū: cōtra quos
in tractatu per se: forte erit sermo. de his etiā ifra magis
vbi locus p̄p̄e cōsiderationis occurret. Et in tertio arti-
culo vltērius circa ista aliqua tangam.

Beinde ad duas replicas 3 rñssiones hic r supra in
pede. q. datā rñdet. Dicit igit vno mō quo
ad p̄mā: q; nō est incōueniēs spēs eiusdē gnīs accñtales
de seinuicē p̄dicari: denotiatiue saltē: r aliqd de vno sub
rōne alteri⁹ codē mō. Sed obicit: q; h; nō est vep ēt
in acci⁹. r exēplificat de albedine r nigredie. Dicit ad b;
doc. q; lz forte istātia hēat locū in ab⁹ accñtib⁹: nō tñ in
relatiuis. Idē h; ifra. q. 6. an p̄dicamētōz. soluendo z^m
p̄ncipale. Et bñ dixit: forte: p̄pter p̄ntum q̄titatis. cuius
vna spēs denoiat aliā. vt ifra. c. de q̄titate rāgit. Propter
etiā aliquas q̄litates: dispatas saltē: que de seinuicē p̄di-
cant: vt albū est musicū. r sic de alyis. S; ibi posset forte
negari p̄dicatio denotiatiua que p̄p̄e est qñ qd natum est
subycti subycti: r qd natuz est p̄dicari p̄dicat⁹: r vt breui-
ter dicat: que est accñtis de subo: nō aut accñtis d; accñtis:
nō hñte magis rōnez subti q̄ accñtis: qd dico p̄p̄ ea que
tacta sunt. q. p̄cedēti. Declarat aut q; h; est vep in accidē-
tib⁹ respectiuis: q; hec est vā. p̄z est filius. qd p̄bat: q; nō
magis repugnat cōe cōi: q; p̄ticulare p̄ticulārī. s; hic p̄z
hic fili⁹ dicunt de eodē. r p̄ p̄is de seinuicē: vt demōstrato
forte vep est dicere q; est p̄z hui⁹. puta ciceronis. r filius
hui⁹. puta platonis. S; ad p̄ies hui⁹ seq⁹ p̄z. sicut totuz in
mō ad p̄rē. r ad filiū hui⁹ fili⁹. sic ḡ añtia stant fil. f. p̄z b;
r filius hui⁹ respectu diuersoz de eodē r in eodē nō fun-
damētalr: s; subriue. Ita r p̄stia. puta p̄z r fili⁹. vbi rāgit
dīaz iter re⁹ r re⁹ opposita p̄p̄ istantiā vel obiectionez
tacitā. ne q; dicat q; opposita p̄dicarent de eodē. Nō oia
enīz re⁹ vt sic sunt re⁹ opposita: sed opz p̄ter b; q; cōpa-
rent ad idē r fm idē. Relatiue. n. opposita includūt duo. s;
relonē r oppōnē. In q̄tū relatiua sūt diuersa. in q̄tū hñt
oppōnēz hñt cōparari ad idē r fm idēz: qd forte non est
gñale oib⁹ oppositis: de quo magis ifra in postpredicamē-
tis r alibi. Tangit vltēri⁹ de relatiuis p̄mo r nō p̄mo ici-
dentalr. r applicat. Aliter rñdet ad arg⁹: recurrēdo ad
illaz distictionē de qd r modus describēdo vtrūq; vt su-
pra tetigi. r applicat. Bñalr ergo tenet q; iste itentiōes de
seinuicē p̄dicant denotiatiue capiēdo vñū vt qd: r alterū
vt modus. r nō seq⁹ oppō aliq; q; nō opponunt: nisi duz
vniformiter accipiunt. r sic nō p̄dicant de seinuicēz for-
maliter r per se saltē. Pōdera tñ optimā in stātiāz hic vt
h; ifra. c. de q̄litate. q. vltia añ op⁹. r. c. d; oppōnē. vbi hec
resoluitur egregie. vt p; . Et exēplificat in modis signifi-
candi grāmatalib⁹: vt plurale est singulare. qd exēpluz
est difficilīus aliqb⁹ ipso p̄ncipali. Vbi notādū q; nume-
rus est gda; modus significādi attribut⁹ parti oionis ad
designādū rez suā p̄ modū vnitatis actualis: vel plurali-
tatis talis: vt hui⁹ dictioni hō: singularis. hui⁹ d; dictiōi
hoies. pluralis numer⁹ applicat⁹. Sicut igitur hec dictio
hō. declinat in numero singulari r plurali. ita hec dictio
plurale. vt hic r hec pluralis r hoc plurale. vel hoc plura-
le absolute hui⁹ pluralis. plurale igitur est singulare. i. sin-
gularis numeri: vt modus: sicut hō. materialr capiēdo
vtrūq; . Illud. n. qd significat per singulare. i. ille modus
significādi. v3. vnitas actualis est modus eius qd signifi-
cat per plurale. i. pluralitatis actualis: imo dīco q; plura-
le pōt esse modus suiipsi⁹: vt pluralia est pluralis nūeri: r
singulare singularis: vt singulare est singularis nūeri: sic
nomē est modus significādi nedum aliaz. partiū oionis
formalr vel mālter significatarū: imo suiipsi⁹. vt nomē
est nomē: sicut verbū est nomē. Aduertēdū tamē q; isti
modi significādi sunt in intellectu effectiue. r in voce si-
gnificatiua subriue. r in reb⁹ significatis fundamētalr r
originalr: q; sunt respectus rōnis vt itentiōes logicales.
Ideo cum d; q; singulare est modus eius quod significa-
tur per plurale. debet itelligi q; est modus illius vocis

plurale: significatiue tñ capiēdo ipsas. ideo dī modus si
gnificati: qz modus vocis significatis: subitue dico: l3 fun
damētalr ab^{re} veyz sit. Sed doc. dicit qz aliqb^o vī oppo^m
hui^o qd dī in exēplo. v3. qz cū dī. plurale est singulare. su
mī plurale vt modus: z singulare vt qd: qz signatū plu
ralis nō est singulare vt modus: s3 poti^o plurale. Sed qz
disputatio vterior hui^o nō est ad ppositū: s3 poti^o spe
ctat ad grāmaticū speculatiū. id dicit doc. qz nō refert
siue sic: siue sic dicat: qz vtroqz mō hī intētiū. v3. qz duaz
spēz diuidētū aliqd gen^o. vna denotat aliā vt modus: sic
p3 in his duab^o spēb^o numeri scde intētiōnalr accepti: sed
aliqūatūlz de b3 in 3° arr^o. z magis in tractatu modoz
significati: quē intēdo vita comite adiūgere huic expositi
ōni: sine quoz cognē qsi ipole est in doctrina h^o docto
ris pficere. ¶ Demū soluit 2° replicā pncipalē p distō
nez hoz terminoz magis z maius: z satis clara ē. Deide
pmā qōnē soluit tenēdo pñē affirmatiuā: quā pbat appli
cādo tres pōitiōes subti. de qb^o supra. q. 3. ad ppo^m. v3.
qz h3 qd est. z qd est: z qz p suū qd est. demōstrā. iplicite
saltes. in b3 lib. passiones ipsi^o de ipso. Ubi nota in appli
catione scde pōitiōis subti: qd vī determinare se doc. vbi
pus. q. pcedenti. pblematicē pcessit. v3. qz illa rō que po
nit p peribermētiā sit ppa rō diffinitiuā ipsi^o vli. Itē
ibidē cū dicit doc. qz mediū demōstrationis equat passiōi.
alr pñs. i. fallacia pñt. vbi lib3i cōiter: z male. hñt: cōius.
Ex^m hui^o. Nā si qd velle demōstrare rībilitatē de boie p
sub3z aiātā sensibilib^o. cōmitteret fallaciā pñtis: sic arguē
do. hō est suba aiātā sensibilib^o. g rībilib^o. est pō pñtis: vt
p3. vel si velle qd pbare aliqd nō ē sensibile p b3 qz nō
est aīal rōnale: cōmitteret pñs a destructiōe antī. Reg
rīf g adeqz pōitiōis z mediū demōstratiōis. Idē tāgit in
fra. q. 2. an pcedit. ad fi. z. q. 1. c. de relone. z alibi sepe. h3
etiā tertiā pōitiōnē. vt p3 reducēdo spēm ad genus. Est g
subm attributionis hui^o lib3i vltē formalr dictū.

Ad primū pñe. q. dicit: qz diuissio illa nō est conue
niēs q diuidit vltē in intētiōnē z in ap
plicabile rei: qz mēbra coincidūt: cū oīs intētiō sit applica
bilis rei. Incōueniēter. n. corp^o aiātū diuidere^r per aīal z
hoiez. tenet g qz vtroqz mō est sub3. ¶ Ad ar^m 3° pñē mē
brū vno mō rīdet p distōnē entis realis z rōnis. Alio^o cō
cedēdo qz metaphysic^o pñderat ēr entia rōnis vel inten
tiōes scōas: inqz hñt rōnē entis. i. gdditatis nō tñ ex b3
segt qz pñderet intētiōes inqz tales: qz aliō est intētiō
inqz intētiō: z aliud intētiō inqz ens: qz p mō pñderat
in pcernētiā ad sub3. 2° mō abstractiue z absolute vt sal
tes respectiū puenit ab^o pñderatiō. de quo statiz. 3° p
modū regule dicit qz b3 vlt^o accēi^o rē. Et iō ex^m de boie nō
est ad ppo^m: qz hō signat ab^o ēēntiā: cū significet sub3z
que nō pcernit sub3z nec fundamētū: sec^o est d mō^o z vlt^o.
¶ Ad aliud 3° z^o mēbz negat assumptū. Aliud. n. est ens
absolutū vlt^o ad se. aliud est ad aliud: aliud ens p se: aliud
ens p accēs. vt hō pī. lapis: lapis alb^o. Intētiō g vt appli
cabile rei nō idicat ens p accēs: sed ens ad aliud: de qz bñ
pōt ēē scia: alr de nullo accēte scia: cū oē accēs dicat ordi
nē z depēdētiā ad sub3z: l3 diuersimode tñ. Dicit g optie
doc. qz cū dī. Intētiō vt applicabile rei: nō dī totū p acci
dēs: cū vna ps est itētiō z alia res. S3 dnotat pcernētiā
apri^o. vlt^o respect^o ēr actualis ipsi^o itētiōis ad fundamētū
z terminū. cadit g res ibi vt terminās illā depēdētiā. Idē
dicit expse. z. q. 4° sniaz. arr^o p. z l3 intētiō sit subitue in
illa re. abstrahētū tñ nō est mēdaciū. ¶ 2° pñē soluit p
distōnez vltis supra habitā. Et cū dicit ibi: logica: intelligē
diz est partialr pro scia hui^o lib3i: vel si vlt^o intelligēdū est
de vlt^o vt mō. non vt qd. ¶ 3° argumentū soluit ex his
que dicta sunt in corpore qōnis: applicando secundam z

terrtiam conditiones subiecti.
De tertio circa p^m arg^m p^o. q. z solonē ei^o posset du
bitari. Uf. n. qz aliud sit itētiō inqz tū in
tētiō. aliud itētiō inqz tū applicabile rei: siue ly inqz tū re
neat ppe redu^m siue specificatiue. z maxie si reduplica
tiue: vt hic vī accipi: qz appli^o ad rez p^o intētiōis nō est
de rōne foali ipsius scde itentōis. Unūqz qz aut est for
malr ip3. Itē vī qz metaphysic^o pñderet itētiōez inqz tū
intētiō: qz pñderat nō solū absoluta: s3 respectiua: z vñū
qd qz fm suā rōnē formalē: l3 plerūqz in ppetarib^o cōib^o:
cū igit intētiō sit formalr ad aliud pñderat a metaphy
sico: vt ens ad aliud. z ita segt qz si intētiōnē inqz tū ens: z
intētiōnē inqz tū intētiō: cū nihil possit gdditatiue pñde
rari absqz illo qd icludīt in rōne sua gdditatiua: hui^o in
respectiuis est depēdētiā: ad terminū maxie. Per idē pos
set pbari qz idem sit mobile inqz tū mobile: z mobile in
qz tū ens. Itē 3° illud qd dicit in pñ^o rñssionis. v3. qz intētiō
inqz tū itētiō est applicabilis rei. Abstractū vt tale nō est
applicabile rei: s3 h^o est itētiō inqz tū itentio. g. z. Assum
ptū p3 infra. c. de ppo. q. 2. soluēdo 3° pñē. vbi dicit qz p
prietas supposito qz sit 2° itentio signat sub mō oppo
tō ei cui puenit actū accidē. i. sub mō abstractiue. igit rē.
Item qz intentio vt applicabile rei sit ens p accēs. pbo.
Omne cōplexū icludēs plures cōcept^o ex qb^o nō sit per
se vñ^o cōcept^o est ens. vel totū p accēs. h3 est b3 totū. g. rē.
Itē qz nō sit idēz hō inqz tū hō: z hō inqz tū ens videt: qz
hō inqz tū hō icludit ens z sub3z z alia gñā z dīas vltqz
ad vltimā: sed inqz tū ens nō icludit illa: qz prius est ens
qz substantia. z sic de alijs. ergo rē.

Pro solutiōe hui^o dubij sciēdū p qz aliqz sūt de
pñderatione metaphysice p se z p.
aliqz p se nō p aliqz reductiue: aliqz p accēs. p se z pmo vt
ens z passiones entis. per se nō p vt pres subitue entis. re
ductiue z p accēs: vt nō entia: puationes: negatiōes: scde
intētiōes. ¶ 2° aduertēduz qz pñderare aliqd inqz tū
ens est pñderare ipm sub pñssimā rōne entitatis tran
scēdētis. Cōsiderare vñ ipm inqz tū tale est pñderare euz
nō solū sub rōne entis: s3 pñy qd qd est: qd plerūqz plura
addit ad ipsaz entitatē. ¶ 3° notādū qz aliqd ēē applica
bile alteri pōt itelligi apitudinalr vel actualr. z b3 vlt^o in
rōne termini vel fundamēti vel subti. ¶ 4° pñderādū
est qz depēdētiā vel habitudo ad terminū in formaliter
re^m est de rōne formali depēdētis. 3° Ari. c. d. ad aliqd.
diffinēst relationē inquit. qz ipsius ēē. i. gdditatiū z for
male est ad aliud se b3. ¶ 5° pñitēdū est: qz ens per
accēs soler ex fundamētis hui^o doc. distigui in metaphy
sicū z logicū. p mō icludit pcept^o diuersoz generū. ex qz
bus nō sit vñū p se. 2° mō sumit in elenchis pro exneo.
qñ. v3. aliqz quātūcūqz eadē nō dicūt eundē cōceptū for
malez: vel quoz vñū nō icludit formalr alterū: vltambo
saltes nō icludunt in cōceptu tertio.

Ex his ad oba rñō. ¶ Ad p^m dico qz appli^o talis si
iporiat respectū ad terminū est de rōne for
mali ipsi^o itentōis. si ad sub3z cū sit apitudinalis non est
aliud. imo idē sibi. ¶ Ad 2° dico qz qñt illā difficultatē
nodosaz de pñderatiōe metaphysici. v3. an in vlt^o an certe
in pñculari pñderat gdditares. ¶ S3 breuiter ad pposi
tūz dico: qz nō segt de forma. metaphysic^o pñderat intē
tiōnē inqz tū ens. igit inqz tū intētiōnē: qz pma pñderatio
abstrahit a scōa. dato ēr qz pñderaret itentioē inqz tū
talē ens. puta ens ad aliud. Nō sequitur qz vt applicabile
rei. i. subo tali vel tali: qz sic pñderat eā logic^o. p passiōes
entis alias z alias cōiter pñderatoz differt logic^o a me
taphysico. Intētiō aut inqz tū intentio icludit: aut formā
liter aut concomitanter vel identice illam applicabilitatē

tem: et hoc cōcretive designata: vt logicus eam cōsiderat. Ad hoc vide optime ea que dicit iste sup p̄ elēchoz. q. 1. ad finē. Et cū dicit q̄ respectus ad terminū sit de rōne for- mali intētiōis: data veritate huius: nō op̄ metaphysicum cōsiderare intētiōē cū illo respectu in p̄ticulari: s̄ in vli tū: vtputa q̄ est ens ad aliud. vel si cōtēdas q̄ metaphy- sicus cōsiderat hoc in p̄ticulari: pōt dici q̄ h̄ est p̄ accūs. logicus vō hoc per se p̄siderat. et in hoc dīnt. Vel alr: q̄ lo- gicus p̄siderat applicatiōē subtiua et p̄dicatiōē actua / lem. metaphysicus vō obtiua tū abstrahēdo: vt in alyis. ¶ S̄ q̄ rōne logica est scia: R̄no. q̄o p̄bia nālis scia: et q̄o differt a metaphysica in p̄sideratiōe rez nālium: Sicut ibi saluas apparentia: ita hic meditare. ¶ Ex his pōt dici ad ar: q̄d fieret d̄ mobili inq̄tū tale. ¶ Ad aliū dico: q̄ doc. hic p̄ intētiōē itelligit rez scōe intētiōis con- cretine sumptā: quā cōiter logici intētiōē appellāt: l̄ im- proprie: vt supra dixi. q. 3. Vel alr dato q̄ eēt ab: adhuc est applicabilis aptitudinalr: et in p̄o remota saltez. et sic cōsiderat eā logic. Et p̄ h̄ p̄ ad p̄firmatiōē. et facit op̄ time ad p̄pō: et veritatē huius p̄sonis. cū dicit doc. ibi. cū cōuenit actu: nō dicit aptitudine et potentia: sed actu. ¶ Ad aliud dico: q̄ si res ponit ibi tanq̄ terminū: vt dicit doc. nō accidit: imo necio et formalr depēdētia talis pue- nit intētiōi. Si aut tāq̄ subz: adhuc cū ly applicabilis di- cat iheretiā aptitudinalē. et si ibi est p̄ accūs logicū: nō tū metaphysicū: q̄d negat doc. in p̄posito acciderē. Breuiter enī aliud est aggregatū: aliud totū p̄ modū iformalis et iformātis. aliud p̄ modū terminabilis et terminātis. Ad h̄ nota ea q̄ tangit ifra in antep̄dicamētis. q. 8. ¶ Ad vltm q̄d tāgit bonā difficultatē. dico vno mō q̄ nō asserit doc. in solone: boiez inq̄tū ens et inq̄tū tale eē oīno idē: s̄ dī- cit q̄ ibi min⁹ apper diuersitas. p̄pter entitates ab: quā signat h̄o in qua nō includit respect⁹ ad aliud extrinsecū. Ideo minus apper diuersitas hic q̄ ibi. ¶ Vel alr: q̄ h̄o inq̄tū h̄o includit p̄ se et formalr entitatē. et ideo est idēz formalr et p̄ se enti. h̄ est igit p̄ se. h̄o est ens. Intentio vō inq̄tū talis vt includit appll: ad substratū. forte nō est per se et formalr ens: q̄ de p̄ceptu non formalr vno nihil formalr et per se p̄dicari pōt. Non tū ex h̄ seq̄ q̄ sit ens per accūs: meta: loquēdo: vt dixi. Cōsidera instātiās vltēriores que trāscēdūt p̄positū. Vñ aliud est dicere intē- tiōē cū re et intētiōē applicabilēz rei: et rez sub intētiōe. quare in fili Bonetti p̄ meta. vt supra notauī.

Secundo p̄ncipalr posset dubitari circa z^m p̄ncipa- le. vbi dicit q̄ oīs scia est de vli: q̄ singula- rium nō est scia. Instātia de theo: et de singularib⁹ per se predicabilibus. Sed q̄ hoc est altioris negocij. Dico bre- uiter q̄ p̄positio illa est vera d̄ scia nāliter p̄o statu isto acq̄sita respectu obiecti per se et p̄mo eius.

Tertio dubitari posset circa illā p̄pōnez ma. in p̄mo arg⁹ scōe q̄ōnis. De vniocū mltis rē. Vñ. n. falsatū tenēdo vni: entis: q̄d negat iste alibi eē vltē: ruz quia deus de tribus suppositis diuinis vniuoce predicat. ¶ Dōm breuiter q̄ p̄pō est vā de vniuoce vniuoce dō et logice sumptō: q̄d p̄cise ē limitatū et p̄dicabile. ¶ Vel q̄ logē de vli taz in gñe q̄ ex gen⁹. Ens igit pōt dici vltē trāscēdēs: vel ex gen⁹: l̄ nō in gñe. de quo ifra. Ad tāgit de deo respectu p̄sonaz diuinaz. posset negari assumptū loquēdo de p̄dicatiōe vniuoce vniuoce sumpta et p̄cise. de quo als. Vel dicit: dato q̄ assumptū esset vez: q̄ nō est ad p̄positū: q̄ nō limitatū rē. bñ etiā dicit doc. De vniuo- cum multis: ad dīaz vniuoctōis singularis. p̄one. n. dī- nine nō sunt plures vel multa: nisi cū determinatiōe dī- (minuēte. vt p̄ in p̄ huius. dīf. z. 4.

Quarto dubitat circa illā p̄pōnē in scōa rōne p̄tra

eua^m. v. 3. q̄ genus nō p̄dicat de spēs⁹ fm magis et min⁹. Videf enīz h̄ esse falsus: vt p̄ in numeris et figuris. et in p̄posito de vli: et vlt in oī gñe. 10. meta. t. c. 5. r. 6. et aliq̄r idēz ibidēz. t. c. 3. r. 4. In oī gñe est vñū p̄mū q̄d etiam infra. d̄ op̄. doc. asserit. et p̄z ex illis gradib⁹ vniuo⁹ supra. ¶ Dico breuiter q̄ spēs gñis p̄t cōparari: vel fm rōnē gñis: vel fm rōnes dīaz: q̄d abūdant a gñe. p̄mo modo oēs sunt coequēz et eiūsdē p̄fectōis. genus. n. cū sit p̄por- tiō⁹ mae nō suscipit magis et min⁹: nec aliqua fm rōnez eius. et sic logē doc. z^o mō spēs sunt sicut numeri: vt h̄i s⁹ meta. t. c. 10. q̄ dīe sunt vt forme: inter quas daf p̄ et vltīma fm entitatē et p̄fectionē. et illo mō solūtur instātie. genus igit vt genus non dicitur fm magis et minus: sed bene genus vt contractus per tale vel tale determinans. Ideo latent equiuocationes in generibus.

Quinto posset dubitari circa illā p̄pōnē in p̄o rōne d̄ op̄. vbi dicit: l̄ gen⁹ sit q̄dā mō p̄fectius. ¶ S̄ dicit breuiter vt supra tetigi in expōne: q̄ logē d̄ extē sua vel p̄missua p̄fectionē: nō aut p̄positua vel infētua.

Sexto posset dubitari circa illā p̄pōnē et meta. q̄ ad determinādū de analogo sufficit determinare de p̄ analogatoz. ¶ Dico breuiter: q̄ alterius negocij. q̄ logē anthonomasice: vt h̄z Lōmē. ibidē. q̄ suba ē p̄ oīz gdditatū ad quā mltiplicē d̄pēdētiā h̄nt oīa alia. Idē ip̄a cognita facilt alia cogscūt. nō excludit tū ex h̄ alia a cō- sideratiōe meta: vt p̄ ibi. t. c. 1. 4. S̄z sec⁹ forte ē de alyis analogatis. l̄ aliq̄r pōt vīficari in oib⁹. S̄z de ys als.

Septimo q̄d ibi tāgit de nuō et diffōne ipsi⁹ posset h̄ie spālēz difficultatē. ¶ Sed breuiter dic q̄ est ens p̄ se formalr capiēdo ip̄m: et q̄ vnitates sūt ipsi⁹ mālia: suā vō formalez vnitatē: vt cetera entia h̄z. l̄ aut doc. dicat ip̄m vniuoce p̄dicari de suis spēs⁹. et p̄ p̄is nō analogice vt excludit vni: nō tū ex h̄ intēdit in nu- meris negare ordinē et analogiā vni: cōcomitatēz: imo maxime in numeris reperit. Diuidit. n. per par et impar: p̄fectū et ip̄fectū. et sic de alyis. Inter quos est ordo: vt p̄z. Utruz tū ille ordo dicat simplr p̄fectionē dubius h̄z p̄p̄ p̄cessus in infinitū: de quo ad metaphysicū spectat p̄tra- ctare. Quere singularissime istū sup 4° meta. q. z. et p̄mo reportatiōnū. dīf. z. 5. et alibi. et alios.

Octauo circa solonez z^o q̄ dubitat. Vñ enīz q̄ vltē nō sit vniocū ad bec gnq̄. Tū q̄ nullum vniocū h̄nt ad vniocata p̄ equoca. sed vltē vel rō eius h̄nt p̄ equoca. puta p̄ in qd et in q̄le ad h̄. 5. g. rē. Maior vñ manifesta. Minor est isti⁹ ifra. c. de dīa. vbi rē q̄ in qd est equocū ad gen⁹ et spēs. Eodē mō vel magis in q̄le: ad q̄le essentialē et accitālē erit equocū: tū q̄ sicut aialī: h̄oi: rōnali: rīfībili: et albedini nihil est cōe vniocū logice loquēdo: vt iste concedit sepe in his logib⁹. Ita vñ: q̄ nec istis gnq̄z iten⁹ illis appll⁹: cū sicut entitas: ita et vnitas scōaz intētiōnū accipiat a p̄mis. Alias instātiās p̄sidera- bis: q̄ cūro p̄cise dare occasiōē iunenib⁹ iuestigādī sub- tilitates in his q̄ōnib⁹ latitantes. ¶ Ad p̄m tenēdo cū doc. suaz p̄nez patebit ifra. c. de dīa. q. 5. ¶ Ad z^m dico q̄ ma- ior pōt eē vniocatio in inten⁹ q̄ in fundamētis. de quo infra. c. de genere. et alibi plenius.

Nono circa solonē p̄mī argumētī scōe q̄ōnis dubita- tur. p̄. n. illud q̄d dicit q̄ nullus istoz de alio p̄dicatiōe exercita et essentiali p̄dicat. pōt argui sic. Per te enīz maior vnitas erit istaz intētiōnū q̄ fundamētōz: vt supra iam iam dcm est: sed fundamētuz generis et spēs sic sunt vñū vel idē q̄ alterū de altero p̄dicatiōe exerci- ta et essentiali p̄dicat. vt h̄o est aial. ḡ s̄r vel poti⁹ genus de specie. spēs igit genus essentialr erit. Itēz cōtra aliud q̄d immediate sequit. Nec aliquid de vno istoz sub rōne

alterius arguit sic. vlt vere predicat de istis. s. predicatione exercita. Naz gen^o est vlt z spēs filr. z sic de alijs. Sz oē qd pdicat pdicat sub rōne alicui⁹ vltis: ex pncipys hui⁹. Igit⁹ zc. Alterius ex hoc seq^r qd rō gnīs non est extranea vlt cū pdicat de istis per hoc vbi est: qz nō sub rōne alterius vltis predicat de istis: vt pz inducit: essentialr aut z nō extranee d ipsi dī. ergo modus sub quo dī nō est sibi sic extraneus. per idēz pōt argui qd rō gnīs nō est eēnea aiali cū dī. hō est aial. ¶ Ad p^m dico qd iste intētiōes pnt cōparari: vel inter se. z hoc vel vt abstrahit a cōcernētia substratoz: vel cū illa cōcernētia: vel quelibet illaz seorsum pōt cōsiderari. vel 3° ad sua superiora in gbus cōueniunt. Si pmo mō z in pmo mēbro sic sunt incōpōles: sicut quelibet alia disperata. In scdo vō mēbro pmi mōdi cōcedo cōpōsitatē illoz: sicut fundat⁹: nō tñ in eodem gne pdicatōis: sed iste predicationē signata. z illa exercita: lz illis. s. fundamētis pōt vterqz modus prediciādī puenire: sz tñ diuersas acceptōes. Istō igit mō qstū ad vtrūqz mēbrū nō est maior vnitas: imo minor intētiōnū qz repz: qz eo mō quo cōcedit pdicatio vni⁹ de altero: cōcedit in eis vnitas vlt idētitas: vt supponit p fūdamētis. z^o vō z 3° mō pncipali cōcedo maiorē vniūcationē in eis z vni⁹. z sic intelligit doc. magis. n. in se z in aliquo cōmuni hnt vni⁹ vel vniūcationē ista qz oia fundamēta qb⁹ ap- plicant⁹. Nō seq^r igit qstū ad formā argumēti. hō est aial. s. spēs est gen⁹: sicut nō seq^r. hō amat. g nomē est vbi: qz denotat pdicatio essentialr vlt modalis: quaz nulla est in ppositō. cōsiderant⁹. n. in eē gdditatio vt sic de seinuicē pdicant⁹: z cū sint dispata: affirmatiua falsa: nisi alterū vt modus subaudiat: forte tñ ista pdicatio: gen⁹ est spēs: vt supponit pro substratis posset pcedi. z esset vera in sensu quo fit. i. illud qd ē gen⁹ est spēs: vt aial respēu diuersoz: in sensu tñ quē facit: sec⁹. Spēs ē absolute dicta accipit pro spe⁹. ¶ Sz dices. qre ista pcedit. albi est dulce. cū pceise sit ibi vltas rōne idētitatis subri. pz rñso ex pdcis. Vel dic qd alr pmittit ille modus pdiciādī in pms intentionib⁹: alr in scdis: tuz pp p̄suetudinē loquētiū: tū ppter diuersitatē modi inherēdi. ¶ Ad 2^m dico qd illa ppō. oē qd pdicat zc. vera est pdicatioē signata: vt iste bz ifra. vlt si gñalius intelligēduz est in pō p̄pina: vt supra. q. de entitate vltis dcm est in illa ppōne. Quicqd intelligit zc. Extraneat igit rō generis ipsi vlti: sicut z alijs fundamētis qbus applicat⁹: vt modus intelligēdi quādo predicat predicationē exercita. z hoc ppter rationē in scdo articulo assignatam: habent enim se in illis diuersis accep⁹ tanqz duo termini: vt infra dicit.

Decimo dubitat quare magis spēs eiusdē generis pnt de seinuicē pdicari in acci⁹ qz in sub- stātijs. ¶ Dico breuiter qd rō h⁹ est mior pueniētia spēz sube qz acci⁹. nec. n. iter se gdditatio: nec in 3° pueniūt. z h⁹ loquēdo d spēs nō subalternat⁹. Spēs at acci⁹ cōueniūt in 3°. Itō p̄cretiue: p acci⁹ tñ vna de alia pdicat⁹: lz forte formalis dnoatiua sit in spēs q̄ritatis. de h⁹ tñ ibi erit sermo. Sic tñ puenire: z d seinuicē pdicari arguit potius ip̄fectionē qz p̄fectionē in acci⁹ibus.

Undecimo dubitat vtrū h⁹ sit vez in oib⁹ acci⁹ib⁹. ¶ Rñso. acci⁹ū qdā sūt ab⁹ for- malr saltē. qdā respectiua. Absolutoz aut qdā dīa: qdā dispata tñ. Dico igit qd tā in acci⁹ib⁹ absolutis qz respectiuis dispatis saltē pōt vīficari illa ppō: lz forte nō in oib⁹. In dīys at absolutis dūmō sit extrema dīetas non erit vā: vt arguit doc. in lfa. In respectiuis vō est vā: lz nō in oib⁹ decē genēz. Sz dubitat qre potius in respectiuis qz in ab⁹ est vā. dico qd pp formale repugnātiā in absolu- tis qd nō est in respectiuis: vt iste bz. 10. di. qrti. z 2° scdi.

Duodecimo dubitat vtrū pdicatio vnus acci⁹ tis de alio pp pueniētiā eoz in 3° debeat dici denoatiua. ¶ Rñso. qd pdicatio denoatiua

est triplex: ppa q est p̄creti acci⁹alis d suo subo: cōis que est p̄creti cuiuslibet: aut de subo: aut de supposito seu cō- tractiō quocūqz. cōissima cuiuslz pdicari de quolz subo. Siles distōnez bz iste ifra. c. de acci⁹te. q. z. Alij distinguūt pdicationē denoatiua in denoatiua a posteriori aut a priori: siue p̄s sit de p̄ceptu posterior: siue nō: z ita est iterum triplex. Ex^m pmi. vt hō est albus. Ex^m scdi. vt rōnale est suba vel aial. Ex^m terty. vt hō est aial. sz alia distō ma- gis est hic ad ppositū: lz vtraz bona. Itē acci⁹ū quedā hnt ordinē subriuales: vt q̄ritas: q̄ritas: relatio. qdaz nō: vt spēs eiusdēz generis: vel diuersoz aliqu. Dico ergo qd pdicatio vnus acci⁹is de alio ppter solam cōueniētiā eoz in 3° nō est p̄prie denoatiua. cōiter tamē vel saltez cōmuniissime sic: z ita intellexit doctor.

Posset vltius dubitari circa illa q t̄agit de re⁹ z re⁹ oppositis z relatiuis pmo z nō pmo: sed vsqz ad cap. de relone z de oppōne omitto.

Decimoquarto dubitat qūo differt 2° rñso de gd z modus ab illa p^a de denoatiua pdicatioē. ¶ Pōt dici qd in pma cōparantur intētiōes adinuicē ppter pueniētiā eaz in 3°. In 2° vō vt vna est acci⁹ vel modus formalr denoans aliā. Vel dici pōt alr qd nō dnt nisi in vbis tñ. Naz intētiō q pdi- cat de alia: vt modus denoatiue sibi cōuenit. Scda igit rñso est declaratiua pme in terminis specialibus.

Decimoquinto dubitat qd illoz duoz mo- doz dicēdi in illo exēplo de plurali z singulari sit puenientior. ¶ Dico: saluo meliori iudicio: qd pmi⁹ tū qz qd nō pdicat de mō: ppe loquēdo: sz cō: tū qz modus significādī re⁹ illi⁹ cui⁹ est modus non est qd. singulare aut vt modus significādī attribuit ipsi plurali z nō eē. gñō sumit vt qd re⁹ ei⁹: tuz qd rō illi⁹ in- tellect⁹ male assignat⁹: vt dcm est in 2° ar⁹. Nō attribuit eniz singularitas reb⁹ signatis per plurale ab⁹: sed vt per vocē singulare vel singularis numeri ipoztant⁹. vel alr qd falsuz supponit. plurale. n. vt modus significādī z non si- gnificat plures res: sed vox cui adiungit vt modus. vt ly boies. vel lapides zc. Verū tñ est qd differt dicere plura vel pluralitas: z dicere plurale vel pluralis numer⁹ vt in tractatu de modis significādī bz p̄tractari. facit ad hoc mibi fides modus exemplificādī eodez exēplo hui⁹ doc. in pmo. di. z. q. z. vt pz ibi soluendo argumēta op. infra ē cap. de dīa. q. penul. idem habet.

Decimosexto posset dubitari. vtrū vlt verū sit qd quēlz intētiō pōt sumi vt qd: vel vt modus. Et v⁹ qd nō: qz lz aligd sit quo z qd respe- ctu diuersoz. aligd tamē est qd ita qd nō quo: aligd quo ita qd nō qd. Itē sicut in mouentibus z motis. 7. z. 8. phy. est reperire mouens z motū: mouēs z nō motū: z motus nō mouēs. Ita videt in modis intelligēdi. ¶ Sed dico breuiter qd secus est in respectib⁹ rōnis: secus in reb⁹. In qz enim cōtingit pcedere in infinitū. in illis vō non: quā- tūcūqz nāqz sit aliquid quo vel minime entitatis intelle- ctus: adhuc potest ip̄sus comparare ad aliud: vt aliud ad ipsum: z ita habebit rationēz qd.

Decimosextimo dubitat. vtrū illa ppositio sit tñ vera in secundis intē- tionibus: ¶ Dico qd nō: lz maxime habeat veritates in illis. Acci⁹ia ē re⁹ z quedā sube pnt sumi vt qd: vel vt modus: vt albedo est modus cognoscēdi cygnū vel mar- garitā: in se tñ est qd itelligibile. Itē diadema est modus cognoscēdi regem: z habitus cū chorda fratē minorem.

Signa sensibilia sacramentorum gratiam inherentes vel substantent. In quibus oibus verificantur ille descriptiones notabiles doctoris. Quia. v. sunt quod intelligimus sunt quod: quoniam vero quo alia cognoscimus sunt modus. Sed quare in rebus idez non est modus simpliciter in intentionibus vero sic. ut species est species: non tamen album album: nisi per se vel identice. Responsione querere ex iam habitis.

Decimo octauo dubitatur circa solones ultimi argumenti. z. q. tuz qz videtur dictio in dictis doc. cum dicitur. quod genus non est magis: lz sit maius vlt. et hoc qz magis dicitur intentione forme que prius net ad perfectionem gradualez rez: supra tamen dixit in primo ratione contra op. quod genus est quodam modo perfectius alijs: tum qz maius et magis idem videntur significare. et valet argumentum ab vno ad aliud per locum a casibus: sicut sequitur. iustus est bonus. ergo quod iuste fit bene fit. Ita hic. genus est maius vlt. ergo quod generice predicatur magis predicatur. Ad primum dictum est prius: quod non intelligit perfectionem positivam lz intentionem: lz excessivam. Contra. primum analogum est perfecti. Dico quod verum est quod est analogia concernens entitatem vel perfectionem: cuiusmodi non est in proposito. Sed qualiter genus predicatur de pluribus comparatiue quod species loquendo de intentionibus infra capitulo de genere dices. Ad secundum dico quod maius et magis conueniunt dupliciter: lz differunt quadrupl. conueniunt. n. qz utrobique comparatio: et comparatio non quocumque: lz disquisierat. differunt autem: qz maius dicitur comparatione duorum per se. magis vero in ordine ad tertium. maius est est nomen: ideo quod dicitur vel formam signat. magis vero aduerbiu ideo modum forme dicit. Item maius de ipsa forma. magis vero de partibus formam dicit. Ultimo maius presupponit magis: et non e contra. Ex his ad argumentum primum quod non significat idem penitus. aliud. n. est log de coniugatis: aliud de casibus: qz ibi vnum ab alio. hic ambo a tertio oriuntur. Et quod ibi arguit. Forze posset concedi ad bonum intellm: quod illud quod generice predicatur magis predicatur. Vel melius quod locum a casibus tenet saltem cum ly magis. in suscipiendis intentionem et remissionem: cuius non sunt intentiones: ut supra tactum est: nisi forte ratione fundamenti. Denique est autem in quarto dicitur: quod vbiusque est magis: ibi est maius: et non e contra: ut primum de quantitate. Maius etiam molis: magis vero virtutis quantitate concernit.

Circa solone primum. q. nihil p nunc gratia veritatis dico prater ea que dicta sunt supra. q. 3. de illis tribus predictis: subiecti: et alia que in quonibus de vltima supra dicta sunt. Sed per scrupulum synderesis occurrit ibi vnicuique vbi non potest sciri scire ignoto de ipso quod est. Contra. prius cognoscitur species que genus: et indiuiduum que species secundum alios. Dico breuiter: quod lz sit verum de cognitione confusa: non tamen scientifica et distincta. id dixit optime doc. scire: et non absolute cognoscere. Q. VIII.

Stauo principaliter querit in quo est vlt: ut in subiecto cuius sit actus: presupponendo est actus esse in subiecto. iuxta illud. 7. metaph. t. c. z. accidens est ens in eo quod entis. et alibi sepe idem habetur: et quod omne actus subiectum existens: aut est in anima: aut in rebus extra animam. id specificat se ad illa duo. et strictius: quod in anima sunt plures potestates propter essentialitatem eius: lz autem respectus rationis possunt causari operatione cuiuslibet potestatis collatiue: intentiones tamen secundum de quibus loquitur logicus fiunt operatione intellectu maxime. ideo specificat se ad intellectum ad differentiam aliarum potestatum. vel potestati exponi intellectus per essentialitatem: vel per participationem: ut supra de ratione dixi.

De primo quod sit vlt: et quotiens dicitur. supra habitum est. Actus qualiter hic accipitur vide infra ca. de accit. q. 1. in diffinitione accitis valde notabili. Subiectum hic intellectus pro subiecto inbessionis vel informacionis: vel pro

ma in qua. Res hic amplissime sumi debet: ut debet de omni illo quod non est nihil: vel ut debet a reor: et non modo a ratus. Intentiones enim sed sunt applicabiles: ut dicitur in eis prius: oibus que prius ab intellectu apprehendi. Vel forte potest loqui doc. ut infra dicam de rebus hic que habent esse in esse subiecto: et non intellectui vel obiecto. Sed primum magis placet: quod tenet vlt esse in re: lz non nisi ut in esse cognito. Inreditur igitur nomine rei omne pluribus concipibile: siue sit reale siue rationis: siue positivum siue negativum: dummodo plib' possit concipi: ut infra in antepredicatione metris. q. vltima hz exclusio solo intellectu. et qualiter illa exclusio hz intelligi in 3o arti. forte tangam. Quid quoniam est: quod prius determinandum erat de vltima hz esse additamentum et scientificum cum et obiectum: quod secundum esse subiectum. diuisio vero concipibilis. Alias duas quoniam laterales introducit. primum est de veritate predicationis: in qua intentio scda predicatur de prima. ut dicendo. homo est vlt. Vbi aduertendum quod veritas hic intelligi debet pro veritate complexa: que hz esse in intellectu formalis: lz me actu complexum et obiectum que est habitudo conformitatis et similitudinis actus complexi ad obiectum complexum. primum sumit hic pro denotato: quod dicitur homo: quod vlt: quod intentio: quod res: prius dicitur est. et infra de homine magis. Quid huius ad precedentem primum: quod prius accitio igitur vlt predicatur de aliquo. 3o. q. de inherencia precedentis. q. d. veritate inheretis inheretie. Tertia quod est de preterite talis predicationis. Quid sit per se: et quotiens accipitur primum posterior. t. c. 9. et infra in 2o arti. magis. Breuiter secundum quod hz iste per repositionem. dicitur. 2o. q. z. illa est per se quod in subiecto non includit causam predicari. Illa vero per accitio quod in subiecto non includit causam predicari: ut primum inductiue. Quid huius primum ad precedentem: prius enim conuenit de veritate que de preterite propositionis disputare. cuius ois per se vera: non e contra: et communiora ordine doctrine sunt priora. Diuisio hanc duarum concipibilis.

De scdo triplici ratione arguit ad. 1. q. q. vlt non sit in re subiectum. primum ratio infertur hinc inconueniens: quod vlt si esset in re extra intellectum inesset indiuiduum: et tunc indiuiduum esset vlt: quod in quocumque est albedo est album. vbi tangit illas duas accitioes concipibilis. et per se: quod hz primo sunt indiuiduis. illa vero species. Sed scdario hz illis. et illa istis: quam ponit Porphyrius in conitibus. ibi etiam tangit auctores Arist. posterior. t. c. 8. 9. 2. 1. 1. q. v. 3. p. se presupponit de ois. Secunda ratio precedentis fundamentis Arist. 3. de anima. vbi supra. q. 1. de vlt. et per topicorum. t. c. 2. et potest affirmari ex. 2. de anima. t. c. 5. 1. et sequentibus. et maxime. t. c. 59. 2. 74. Tertia ratio precedentis ex auctore Auerrois super 3o de anima. c. 5. lz non formalis in eis de vltibus: sed in subiectis saltem. vbi comparat vniionem intentionis intellectus in actu cum intellectu materiali ad vniionem materiae cuius forma. Vbi aduerte tres prius que patet ex supradictis. Ad oppositum triplici ratione arguit: quare prima precedentis ex illa auctore vulgata que imponit Arist. 2o phy. sed non habet expressum in textu. elicit tam potest. t. c. 70. vbi vult quod tres causas. scilicet forma efficiens et finis coincidunt: aut in idem numero: ut forma et finis: aut in idem specie: ut forma et efficiens. Ex quo elicitur quod quarta causa. scilicet materia non coincidit. nec in idez specie nec in idem numero. Ibi et doc. adducit aliam propositionem eodem de materia accitium. que habet originalem. 8. metaph. t. c. 12. Secunda ratio fundatur in auctore Comen. primo de anima. commento. 8. Tertia ratio precedentis ex denominatione intrinseca. scilicet accidentis. et patet.

Consequenter ad negatiua primum lateralis arguit triplici ratione. Quare prima ostendit ibi esse predicationem ois de ois. que vlt est falsa. vbi tangit distinctionem de ente nature et ente rationis: vel secundum intellectum. Scda ratio infertur homines: posita hypothesis esse scdas intentionem nem que potest affirmari per illas regulas antepredicationales. Quia alterum de altero 2o. et per locum a specie ad genus concipitur. Tertia ratio innititur illi regule supra. q. 1. habite. et infra

ifra. q. 3. de genere. ¶ Ad oppo^m vnica rōne arguit p locū
a diffōne pstructiue. Demū ad affirmatiuā scōde laterali
arguit triplr. Prima ratio pcedit p locū a diffōne pstra
ctiue. 2^a ex itelli^{te} que per se vli puenit. z. de aia. 7 p. po.
sterior. 7 alibi. 3^a ex abstractiōe subti in tali p̄dicatiōe
ab oib⁹ p̄dic^{ti} acc̄ntalib⁹. q^o ḡ sic sibi puenit necesse est vt
p se ei pueniat. ¶ Ad oppo^m vnica rōne arguit que pce
dit ex fundamētis Ari. p. Poster. i. cō. 8. 9. z. 11. Deide ad
p^m qōnez rīdet vbi tenet p̄clusiue q^o vlt est in re subti
ue: qd pbat resumēdo 3^m rōnem post oppo^m. In intellectu
tū est vt in efficiēte: sicut vlt ois effect⁹ dī esse in sua cā: z
etiā vt cognitū in cognō^{te}. sicut lapis dī ēē in aia: vel alia
obta cognita vel in se vel in suis rep̄tatiuis. ¶ Pro ma
iori tū declaratiōe hui⁹ p̄nis: z pp solonez ar⁹. vt etiā cauili
lationes 7 impugnatiōes plures excludant. adducit vnā
distinctionē siue regulā valde in his logi⁹ neciam: valet
certe nī fallor aureū talētū. Im̄pme igit ipam synderesi
terq³ quaterq³ resume: que talis est. Signatū terminū
cōis signāntis verā nāz triplr pōt p̄siderari. dixit nota^{te}:
signatū terminū cōis: z nō termin⁹ cōis. p̄tra terministat
vltia vel cōia realia negātes 7 asserētes terminū cōmunē
signāre adequate oia sua singularia: z bestialr certe. Nā
qd vnū nō signat nīl signat: saltē vniuocē. 4. meta. tex.
cō. 10. qūo ḡ magis vniuocum hō q^o canis: sed de h⁹ p̄tra
istos alserit fmo. Itē ex hoc qd dicit signatū: z nō termi
nus nota p̄tra eodē q^o suppositio simplex: sicut psonalis
puenit terminū nō p̄tra signatū mālī: qd ponūt aliud a for
mali. ideo subdit signāntis verā nām: qd etiā forte addi
dit p̄tra terministat. Itē ad dīam terminoz signāntiūz
nō entia 7 que nō hnt esse mālē: l3 possint hīc ēē qddita
tiū vel saltē cognitū: de quo magis in 3^a art. Vbi vlti⁹
aduertēdūz q^o p^m ēē vel p^a acceptio talis signati pōt dici
esse p̄physicū. z^m meta^{te}. z 3^m logicū. Esse nāq³ mālē est in
diuiduale ēē qd appellat mālē silitudinarie: qz sic ens est
in vltima subycti⁹ 7 susceptiū oīum p̄dicatoz re^l sup
posito psonalr pueniētū. vtp̄ta cum hic 7 nūc 7 ceteris
circūstātis indiuiduātib⁹ vt mā oīnz formaz: z sic isunt
ei. ingt doc. acc̄ntia cōia. s. p̄z etiāz p̄p̄a: sed nō p̄mo. Ue
rūtāmē sciētiifica p̄physici p̄sideratio abstrahit suo modo.
Esse qdditatiū est ēē abstractū ab hic 7 nūc 7 p̄dicabile
7 ingnabile 7 incorruptibile 7 eternūz. p̄cernit tū sua sup
posita de qb⁹ qdditatiue p̄dicat: z h⁹ vt etiā p̄ntalr p̄side
rant: z sic puenit sibi suppositio p̄sonalis determinata:
indeterminate tū nīst nā adiuncti aliud expōstular. p̄ vō
mō cōiter supponit determinate 7 determinate plerūq³:
sed interdū indeterminate fm exigētiā additi vel p̄di^{ti}.
Esse vō itelligibile vel cōparatū vel cognitū: l3 cōparatū
aliqd addat: est qū per formā itelligibilē. i. spēm vel re
p̄ntatiūz app̄bēdū ab intellectu tale signatū 7 sic suppo
nit simplr. i. p̄tra ipsa nā ab^{te} sumpta nō hūdo respectuz:
nec ad p̄tēta: nec ad p̄tētiā: z sic itētiōes logicales insunt
p̄mis: z etiā sibiip̄s ad modū p̄maruz. vt supra de vli: z
ifra magis dicit: z tāgit qualr mouet intellect⁹ ad causan
dū scōas itētiōes. vt supra dixi: z exēplificat in modis
signāndi. Nā aliud est eoz subm 7 aliud efficiēs. Et no
ta breuiter q^o sumaria cognitio huius diuerse acceptiōis
pōt hū fm exigētiā p̄di^{ti}. Nā talia suba. i. talr accipiunt
7 supponūt q̄lia p̄mittunt p̄dicata. vt ingt Boetius p de
tri. l3 ecōuerso videt dicere: sed nīl refert ad p̄positūz.
vt p̄z. Exēplū cuz dī hō currit: accipit fm ēē mālē: qz ta
le acc̄ns nō puenit sibi vt abstrahit a p̄ditionib⁹ mālīb⁹.
Cuz aut dī hō est aial vel rōnalis vel ens vel risibilis ac
cipit fm ēē qdditatiū 7 cēntiale: qz siue actu existat si
ue nō talis p̄dicatio est vera. Cum vō dī hō est spēs vel
vlt vel p̄di^{ti} vel subm. 7 sic de alijs: tūc accipit fm ēē co

gnitū 7 cōparatū: qz illi respect⁹ rōnis nō attribunt sibi
nīst dum actu est vlt vel cōparatū vel cognitū ēē habet
q^o ēē pōt vocari recte ēē rōnis 7 hīs illud ēē pōt vocari
ens rōnis: vel ratio vt singularissimē h3 iste. q. 3. q̄libetti.
art. z. z alibi vt notauī ibi q^o declarat plura dicta auctoz
de talib⁹. Vbi aduerte q^o l3 exēplificauī per p̄pōnes: itel
ligo tū in duob⁹ p̄mis mēbris cōpōnē ex nā rei p̄cedētes
oēm actū itells que in 3^a mēbro nō pōt esse: z ita variant
quo ad ēē cognitū vel quo ad ēē cognitū p̄cise 7 nō p̄cise.
In 3^a enim mēbro regit⁹ p̄cise esse cognitū: in duob⁹ alijs
reale ēē vel actu quo ad p̄mū: vel possibile quo ad 2^m: vt
ifra magis. Vult ḡ doc. q^o itētiōes z^a puta vlt ēē subti
ue sunt in reb⁹ 7 nō in intellectu. hoc tū d3 itelligi nō fm
quācūq³ accep^{ti} rei: sed p̄cise in illa 3^a accep^{ti}. 7 hoc idē
habet exp̄sse. 35. di. 1. z alibi sepe: z sic ad. q.

Ad primum arg^m rīdet q^o pcedit de acc̄nte rea
le qd cōuenit. i. reb⁹ fm esse mālē
vel qdditatiū: nō aut de itētiōib⁹: qz suba eaz suppo
nūt simplr abstrahēdo ab omni p̄cernentia ad supposita
7 suba. hoc idē habet ifra. c. de acc̄nte. q. 1. optime. ¶ Ad
2^m dicit: q^o intellect⁹ nō attribuit aliqd ex se per trāsmuta
tiōē reale: qz nō est vltus factiua: sed bñ actiua. respectū
tū rōnis qui est habitudo rei ad intellectū vel vni⁹ cogni
ti ad aliud: vbi semp cōnotat⁹ habitudo ad intellectū: pōt
attribuere. Exēplificat de modis signāndi: vel posset ali
ter dici q^o nō agit ex mītēdo: qz obm cognitum cui attri
buit itētiōes nō est ex ipm. vt magis in 3ª art. ¶ Ad 3^m
valde sing⁹. p̄ excludēdo intellectū falsum auctis Lōmen.
glosat ipsam siue illa fuerit itētiō Lōmē. siue nō: saltē vt
pōt saluari illa debuit ēē itētiō sua: z vult breuiter dice
re q^o intellect⁹ 7 itelligibile sūt verius vnū q^o mā 7 for
ma: qz nūq³ mā est forma: nec ecōtra: z hoc itelligēdūz
est de mā p^a 7 forma spe^{ca} vel quacūq³. aliqd. n. respectu
vnus pōt dici forma 7 respectu alterius mā vel q̄si mā:
7 ecōtra. vt p̄z in formis ordinatis in hntibus plures for
mas. p̄z etiā in genere 7 dīa. Intellect⁹ aut fit itelligibi
le: qz intellect⁹ nō modo alia: s3 seipm pōt itelligere. 3^a de
aia. tex. cō. 8. l3 nō ante itelligere alioz ibidē. tex. cō. 5. cū
ḡ itelligit seipm. tūc idēz numero est itelligēs 7 intellectū.
fit igit verius vnū: qz ex mā 7 forma fit 3^m: nō tū vnum
est atq³. Ideo minus vnū q^o intellect⁹ 7 itelligibile: z hoc
cuz itelligit seipm. vbi aduertēdū: q^o etiā nō omisit doc.
q^o ille actus quo intellect⁹ itelligit se est reflexus. Et notā
ter dicit: intellect⁹ in actu etiā: qz l3 ista sit vera: mā est in
po⁹ ad formā: vel forma est in po⁹ materie: vel mā habet
formā in po⁹. 7 sic de alijs: nō tū ista: mā est forma. sicut
ista. intellect⁹ est intellect⁹. vel itelligibile in actu zē.

Deinde ad p̄mā. q. laterale dicit partē affirmatiuā:
7 hoc accipiēdo suba taliū p̄pōnum in illa
3^a acceptione p̄dicta. Sed statim obicit iferēdo q^o po
tius fm esse mālē itelligēdo suba tales sunt vere. Respo
det recurrēdo ad p̄dicatiōē exercitā 7 signatā. Nam p̄i
ma puenit fundamētis itētiōnum fm duas p̄mas acce
ptiones. secūda vō fm tertiam.

Ad primum p̄ncipale rīdet: q^o l3 vera nā possit
sumi triplr: vt iam in solutiōe p^a. q.
dictū est. p̄positio tū nō est distinguenda in qua nō vera
nā p̄dicat de vera nā: sed simplr p̄cedēda: z hoc in illa ac
ceptiōe in qua nō vera nā. i. entia rōnis vel itētiōes fe
cūde nata est puenire vere nature. i. enti nature: z h⁹ est in
illa 3^a acceptione p̄dicta. vbi notabilr dicit q^o diuerfitas
suppōnis stat cuz vnitare subti vel signati: z hoc est verū
fm variatiōē p̄dicati. vt dictū est p̄us. In istis. n. tribus
p̄pōnib⁹: hō est albus: hō est aial: z hō est spēs. iste termi
nus hō idēz signat. suppositio tū alia 7 alia. Dī igit q^o ibi

est multiplicitas figure dictionis si qua sit: quā pbāstā i-
cas multiplicitate appellat. Et ponit exēplū de hac ppō-
ne. for. est bō: que l3 sit multiplex: non tamē distingueda.
Ad 2^m dicit: q illa est falsa. spēs est itētio: qā pdicatur
ab¹³ supius de pcreto iferiori: vt albū est color: quā dicit
eē falsaz. Statim obicit: qā ad minus b: spēs est itētio:
nale: vbi pcretū supi¹³ de cōcreto iferiori pdicaf: est vera:
vt ista: albū est coloratū. si g vere bō est spēs vere est itē-
tionale: qd: s. est falsuz. Dicit doc. pñtiaz nō valere ppter
accidēs. Mutaf. n. me^m respectu extremoz: qā respectu
vni¹³ est gd. ex p¹³ Topi^c. 7. respectu alteri¹³ vt modus. Est
et figura. d. Ad 3^m negat assumptū pro 2ª parte m.

Ad secundam q. lateralē tenet pñez negatiuā dis-
currēdo per oēs modos dicēdi per se. Ubi aduertēdū q quatuor sunt modi dicēdi per se. p¹³
postet. vbi pñs. vbi dicit Linco. q ppositio per se est il-
la: cuius qdditas vnius extremi egredit a qdditate alte-
rius. Qñcūq; igit qdditas subtri egredit a qdditate pdi-
cati talis pdicatio est in p modo dicēdi per se. Habet aut
pñus modus vt cōiter dī: quatuor gradus. Primus qñ
per se supius in qd pdi¹³ pdicaf de suo per se iferiori: siue
tale supius sit trāscēdēs: siue genus: siue spēs. Scds gra-
dus qñ pdicatu itrinsecū dicēs: quale pdicaf de illo cū¹³
est itrinsecū pñtitiuū: siue sit dīa: siue modus intrinse-
cus: fm aliq. Tertius gradus qñ tota ratio itrinseca p¹³
dicaf de suo pñtitiu. Quart¹³ qñ idē pdicaf de seipso: sed
de b vltimo varia est opi. Linco. tñ vbi supra. aliter affi-
gnat illos gradus. Scds modus dicēdi per se est qñ gd-
ditas pdicati egredit a qdditate subtri: z bz duos gradus.
pñus qñ passio adequata pdicaf de suo subto adequato.
scds qñ passio adequata supiozi pdicaf de iferiori. Sed
Linco. assignat 3^m gradū: qñ. v3. passio iferioris de supio-
ri pdicaf. B tñ minus recte dicit: qā per se pñsupponit de
omni: l3 posset sustētari. Tertius modus: vt cōiter dī: nō
est modus pdicādi: l3 pot¹³ eēndi: z sic omne illud est p se
qd non est in alio vt de¹³ z sube p¹³: reducū aut hic modus
ad agere z opari. Quart¹³ modus est qñ effect¹³ foizalis pdi-
caf de aliq mediāte sua cā formali: vel qñ act¹³ egrediens
a cā formali dī de effectu formali mediante cā formali.
Vel qñ effect¹³ per se de suo immediato pñ¹³ pductiuo. Exē-
plū pñi: vt bō est albedine alb¹³. Exēplū scōi: vt albū al-
bedine disgregat. Exēplū terti: vt itells itelligit: volūtas
vult. Vel fm Linco. quartus modus est qñ subm est cā
quare pdicatu sibi inest: z bz tres gradus fm ipm. pñus
qñ subm est cā immediata q pdicatus inest sibi z aly. vt
aial rōnale est risibile. scds qñ subm includit eēntialiter
cām pdicati vt bō est risibilis. terti¹³ qñ act¹³ alicui¹³ cause
formalis pdicaf de effectu illi¹³ cause: vt calefaciēs calefa-
cit. Sz alius modus assignādi magis sapit. Differūt aut
isti modi: qā duo pñi modi sunt modi dicēdi siue pdicā-
di. terti¹³ vō eēndi z qñt¹³ cāndi. Dicit igit doc. q ppositio
ista de qua querit nō est in p mō: qā itētio 2^a nō est pars
diffōnis: nec tota diffinitio rei p¹³ itētionis. vbi tāgit impli-
cite tres gradus. de 4° vō pz: qā nō sunt simplr idez: z q
nō sit: nec diffinitio: nec pars eius ostēdit: qā tūc talis res
pñm eēt ab itellu. pro qto depēderet eēntialr ab itētioe
2ª que bz eē ab itellu: z pñm a nā: qā ens reale vel res p¹³
itētiois: z ita a diuersis nō ordinatis: l3. n. ab his que hñt
ordinē in cāndo qñtūcūq; iter se diuersa: aliqd possit pdu-
ci vel pñtitiu: secus in nō hñtib¹³ ordinē. vt sunt res p¹³ itē-
tionis z z: ex qb¹³ nihil per se vñū: l3 bñ per accis pōt cō-
stitui. Oz aut nō sit in 2^a mō ostēdit: z pz. Oz etiaz nō in 4°
mō ostēdit: z videt log fm Linco. vel fm aliū modū assi-
gnādi 4^m modū: remouet a pposito 3^m partē diffiūctiue
pdicte. sed an quart¹³ modus sit modus inherēdi dubius

est: de quo forte ifra. z pmo Postet. fm diuersas opi. ba-
bet videri. Et addit: ne omittat 3^m modū: q nec vñ aliq
alio modo: qā tūc res eēt sufficiēs causa talis pdicari vel
accntis. qd falsuz est: qā fit ab intellectu. z si assumptū eēt
verū. tūc cūz illa nā vt bō: etiā seclusa opatione itellec¹³
sit in suis indiuiduis fm eē mālē. Illa itētio sibi inēct:
z etiā indiuiduis fm tale eē. sicut igit bec est vera. bō est
alb¹³: vel risibilis: vel ridet. z p pñs for. vel pla. Ita seque-
ret de specie: qā accntia que ex nā rei seclusa opatiōe in-
tellectus isunt cōib¹³: z etiā isunt suis iferioribus.

Ad primum arg¹³ illi¹³. q. negat m. cūz dī. bō per
se pdicaf de plurib¹³ zc. Sz statim
repliat. Si nō per se igit per accidēs: z ifert. igit bic. bō
est aial. est per accidēs: vel vt hñt aly li. b. For. est bō: z
est magis ad ppositū: l3 vtraz lra possit stare. Vult dice-
re doc. si bō pdicaf per accidēs z nō per se de plurib¹³. igit
mutādo. l. pdicationē signatā in exercitām: b erit per ac-
cidēs. for. est bō. vel sic: vt saluetur alia lra: qua rōne bō
per accidēs pdicaf de pluribus pari rōne z aial: b igitur
per accidēs. bō est aial: z adiūgit q talis rñsio est pñra cō-
munē modū dicēdi. Ideo aliter rñdet dicēs: q ly per se:
pōt determinare inherētiā vel inherēs: qui termini sunt
spāles. Ideo itelligēdū q pter eēntialia pñōis que sunt
mā z forma eius. Materiā aut pñōis appello subiectū
z pdicatu: z loquor hic de pñōne pñie itēntialr sumpta:
z filr de subto z pdicato. Formam vō copulā l3 pdicatus
respectu subtri sit forma maxime in pdicatione formali.
Addunt alia accntia vel determinationes quedaz: vt ly
per se. per accis: formāl: in pmo modo: vel scdo modo:
mālter: z sic de aly: z bz determinationes aliqñ deter-
mināt inherētiā que est respect¹³ fundatus in copula pñi:
gēte pdicatu cum subto: saltez imediate. sicut filitudo in
forma cōi vtriqz filius. vt cum dī: homo per se est aial. ly
per se: pōt determinare inherētiā. z est sensus. Inherētiā
aialis respectu hois que fundat in hoc vbo. est. exprime-
te vñū esse in alio: vel includē aliud: est inherētiā pñeica:
z nō per accidēs. Vel forte verius est ipsam inherētiā fun-
dari in ipso pdicato z terminari ad subm. vt ifra. q. 13. pñi
mi¹³ periber. habet iste. est. n. habitudo pdicati ad subm:
z pōt diuidi in actualē potētiālē seu aptitudinalē. vt ha-
bet videri. 7. meta. bñius. z. 1. dñst. 4. sunt igit in pñōne
subm z pdicatum que cōponunt. sicut mā z forma: z est
cōpositio que est ipm vñū: qd se tenet maxime a pte pre-
dicati: vel vt totum: vel vt pars: vel vt specificatio eius: z
pter ista sunt habitudines forte plures: quoz vna est ibe-
rētiā talis. Aliqñ vō determināt inherēs. i. ipm pdicatus
vel respectū in pdicato: vt tñ pñonalr pñsupponit. Inbe-
rēs enim inherētiā inheret. sicut file filitudine est simile.
Pdicationē aut pro quāto pñsupponit subiectū velut for-
ma mām: merito inherēs nuncupaf: l3 nō semp accidēs
eius cēseaf. Et de hoc mēbro est exēplū in lra cum dī. ho-
mo est per se spēs: vel bō per se pdicaf de pluribus. Sed
cum dicit doc. Accidēs est per se ens. pposituz enim doc.
est de vno mēbro distinctionis: z exēplū de opposito: qd
cōueniēter pōt fieri: qā vnum oppositoz facilius cogno-
scit reliquo intellecto. Itētio igit scda: cuius est spēs vel
pdicari de plurib¹³: nō inheret per se: sed per accidēs vñū
prime itēntionis. Ideo illa inherētiā nō est pñeica: sed de-
noiatiua accntialis. Cum tñ vñūqz nō per accidēs vñū
sit qd in suo genere: z ipm per se sit ipsum: z questio que-
rēs. quare ipsuz sit ipm est nulla. 7. meta. tex. cō. 59. Ideo
spēs est per se spēs: z pdicari de pluribus per se est tale: z
album per se albū. z sic de aly: quare l3 bec pdicatio nō
sit per se: bō est spēs vel homo pdicaf de pluribus. ideo
inherētiā nō est pñeica: vt tamē ly per se cadit sup ipm
pdicatus

predicatur qđ inherēs dī. in se tūc est vera ppositio: et est sensus: homo est spēs: que spēs est per se spēs: et potest distinguī in talibus sūm cōpōnem et diuisionē: ga est multiplicitas potētiālis in eis. vt pz ifra. c. de accīte. q. vltima. Inherētia igit est per accidēs: et inherēs per se. ¶ Notā: dū vltērius ad maiorē huius passus declarationē qđ ali quādo ly per se (et ita ptingit in alijs determinatib⁹) dēter minat tam inherētiā qđ inherēs: vel saltē determinare pōt: vt hic. homo per se est aīal. Aliqñ inherētiā tñ vt in exēplo doc. Accidēs est per se ens: ga si ly per se dētermi naret inherētiā et inherēs: tūc cum ens diuidit in ens per se et in ens in alio. Ens vō per se est suba. In alio aut acci dēs. eēt sensus: qđ accidēs esset suba: qđ est impossibīle. Ali quādo aut inherēs tñ vt in pposito qōnis. Aliqñ neutrū vt cum dī: hō albus est aīal currēs: et vlt vbi de ente per accidēs vno aliqd dī. vel ipm de aliq: vel aliqd de ipso: et maxime qñ ponit a pte p̄dicati. Et sicut dixi de ly per se: ita itelligit suo modo de alijs determinatib⁹. Scdm pncipi pale soluit recurrēdo ad eādem distinctionē. Tertius vō recurrēdo ad illaz distinctionē significati termini cōmu nis: et duplicem abstractionem hōis respectu duplicium accidentium sibi cōuenientium.

De tertio posset pmo dubitari circa titulū. q. tum ga videt qđ vlt non sit accidēs: ga tunc nō esset genus ad alia quatuor. Tum ga illa diuīso non videt pueniēs euz dicit. vtrū in re vel in intellectu: ga mē bza coincidit. Intellect⁹ enim est res. vt pz. ¶ Ad p^m di co qđ est accidēs vt modus: vel melius: qđ accidēs est eg uocum. vt ifra. q. 1. de accīte. Sustinēdo primā rāionē posset dici qđ sicut in ordine ad sua inferiora eiusdē de noiationis vlt puenit modus spēi et alterius denoiaōis modus generis. Ita in ordine ad subiectū puenit sibi mo dus accītis. vt est. 5. vlt. Naz sic pōt dici p̄dicatū in qua leaccītale nō pueribile sicut albus. Et si obiciat qđ tūc inesset pmo indiuiduis sicut albedo: et tūc indiuiduū eēt vlt. Posset dici qđ illud famosē dictum de accīte cōi de ber itelligi de fundamēto accītis qđ habet eē ex natura rei. nam sic orit ex pncipys indiuidui: secus est de funda mēto eius fabricato ab intellectu. ¶ Ibi. n. sufficit saluari qđ eēntiale est in accīte: et si nō qđ accītale. Et si instetur de eē mālī vltis. vt supra dictum est: distingue de accīte cōi plura addēdo. ¶ Ad 2^m dico qđ accipit rem nō simplr: s p̄tracte vt puenit p̄cise his que nō sunt intellect⁹: vel gīa lius: que nō sunt ipsa aīa: sed eē saltēz gdditatie: lz non subtrine vel obtrine. Si obiciat qđ intellectus p̄dicat de plu ribus: sicut alie gdditates: igit est vltis. Pōt dici qđ docet. hic loquit de intellectu hoc vel illo per modū pō et nō per modūz gdditatis p̄fī. Intellectus. n. pōt p̄siderari subtri ne vel obiectiue: sicut alie res: et ita pōt titulus. q. intelli gi gīaliter noīe rei de quocūq; de pluribus p̄dī et nomi ne intellectus de pō vt p̄siderat est: et nō vt gdditas obie ctia. Vel posset negari assumptū: vt aīa hz tractari.

Secundo posset dubitari circa p^m arg^m et solutionē eius: quare accītia cōia indiuiduis: p̄pa vō spēbus pmo iūnt. et quare nō ita de acci^o iten^o eque vificatur: sicut de re^o. Sed hoc ifra. c. de p̄prio et accīte. habet examinari. Breuiter pro nūc dicēdum qđ accītia cōia sequūtur pncipia indiuidui. vtp̄ta mām vel quali tates actiūas vel passiūas. vt in fra. c. de p̄prio. q. 3. vel. 4. sūm aliūz ordinē. Accītia vō per se sequūt pncipia spēi vel specificā formā: et hoc quātū ad p^m. Accītia etiā rea lia pueniūt subiectis suis suppo^o p̄sonaliter. Inten^o vō suppo^o simplr. Ideo illa verificant de indiuiduis ime diate vel mediate. h vō minime: et h quo ad 2^m. ¶ Quā tum ad 2^m arg^m et solutionē eius p̄trāscō: ga difficultates

que ibi occurrūt ad p̄m naturālē et p̄spectiūū pertinēt. Et supra. q. 4. et 5. aliquāl tacta sunt. Et qđ ibi rāgīt de modis signādi et subto eoz: videbīt in tractatu suo.

Tertio dubitari posset circa 3^m arg^m et solones eius. Utrum glosa illa doc. qualr ex intellectu et intelli^o fit verius vnū: et sit ad mētez dōmē. Et dico bre uiter: qđ lz nō videat log ibi saltē. vbi supra. f. cōmē. 5. ad hoc ppositū: sed ibi illas ineptas balbutiētesq; imagina tiones: quas nec ipse: nec aliū de mente sua expmēre va let: de p̄tinatione intellectu agētis cum mālī itroducit. vt tñ aliqū bonū intellectu hīe pōt subtilissime euz doc. glosat. Est g glosa aurea sup textu plūbeo. Ibi etiā posset inuenire p̄dictionem in dictis Auer. et in p^o p̄physi. cō. 17. de 3° entitate: quam negat ipse: et Scotus ponit.

Quarto dubitat vtrūz argumēta post oppositū suf ficiēter ostēdant ppositū doc. videlz. qđ in re subiectiue est vlt. Dico breuiter: qđ lz p̄suadeat ad bo mines: non tamē simplr pcludūt: imo p^m eoz soluit doc. in fili. ifra. cap de p̄prio. q. 3. vel. 4. sūm alium ordinē. vbi distinguit de materia et effī. ¶ Secūdū vō pōt solui ex dictis eius. 7. metaph. de vlt distinguēdo. Facit enim in tellectus de vlt in pō remota vlt in potentia p̄pina: et illud est vlt reale: et logtur sūm aliquos: de intellectu agē te. ¶ Tertiu arg^m efficacius est. Sed posset distingui de denoiatione intrinseca et extrinseca. pmo modo ma. est ve rae: sed sic forte posset negari mi. scđo modo ma. est falsa: et forte mi. esset vera. Oportet igit p̄bare mi. de denoia tione intrinseca: et tūc arg^m esset efficax. Posset aut facili p̄bari mi. sic: sed omitto gratia breuitatis.

Quinto dubitat circa solutionē pncipales huius. q. Videt enim p̄radictio hic in dictis huius doc. et in. 7. meta. ibi enim tenet vlt esse in intellectu et non in re: et nō p̄cise tanq; in efficiēte sed subtrine. Itēz videt qđ sicut esse cognitū puenit lapidi per denoiationē extrin secam a cognitōe. v3. que est in aīa et nō in lapide forma liter. Ita esse vlt cōuenit homini vel aīali. ¶ Rñō. hic est triplex modus dicēdi. qbusdā enim videt qđ intētio nes secūde: et vlt entia rōnis nō habet esse subtrini in ali quo: nec videlz in intellectu: nec in rem extra intellectum. et hoc forte p̄pter minimam eoz entitatē: et facit ad pposi tū ipoz hoc motiū: lz quodāmodo altioris negocij. Se cūdum veritatē enim theo^o in deo nullū accidēs cadit subtrine: sed de deo dicunt aliqua entia rōnis. vtp̄ta dñs creator: p̄seruator indiuiduuz terminus incōplexū subie ctuz p̄dicatū et c. Immo intellectus diuinus cōparat et se et suā essentiaz ad alia: et ita videt causare respectus rōnis: lz nō nonos. In quo ergo erūt subtrine: si in deo. igit acci dēs in deo. si in intellectu diuino: idēz: ga deus. Nec valet dicere qđ transirēt in idētitatē cum eēntia diuina: ga ens rōnis trāsire in idētitatē cum ente reali videt impossibi le. vt habet iste. 5. metaph. et 3. q. quolibetti. et alibi sepe. Videt aut alijs qđ in intellectu habet esse nō modo obie ctinū sed subtrini. Alijs quoq; videt qđ in rebus cōpara tis. vt tñ habet esse cognitū vel volitū. Sed tenēdo cum doc. placet mihi p̄clusio sua. Vult eiz plerūq; in his qđni bus qđ logicus p̄siderat intētiōnes scđas vt p̄cernūt p̄ce tiones ad subm et fundamētū p̄mas. et hoc vult Boetius. Nec dicit sibi ip̄sī doc. Vult enim. 7. meta. qđ vlt habet eē obtrini in intellectu vel si p̄tēdas qđ itēdit de eē subie ctio. ad huc pōt saluari p̄trouersia: ga itēdit in meta^o: qđ vlt logicū nō est in re. extra vt rem p̄siderat meta^o. v3. sūm eē gdditatiūz: vel vt rem p̄siderat p̄physicus. v3. sūm esse mālē. Nō tñ ex hoc segtur qđ nō sit in re vt rem p̄si derat logicus. v3. sūm esse cognitūz. Ideo dixit qđ vlt est in intellectu. s. mediate: ga in re que habet esse in intellectu

immediate. sicut albedo que immediate inheret quantitati
dicitur esse in subiecto: mediate. Vide eum supra. 5. meta. q. 1. de re-
latione. 3. ad finem. ubi expressit hoc glo. habet. Dic ita
dicitur quod est in re. immediate: ut tamen habet esse in intellectu.
Ideo illam distinctionem de signato termini cōis non ab re
adiungit. Nec motiva pme vie mouet. Cum pmo dicitur quod
propter eorum minimam entitatem habet tamen esse obiectum: facit ad
oppositum. Accidens. n. ideo esse subiectum exigitur: quia per se esse
negat: aliud pcurrat: quanto autem minoris entitatis tanto
magis eget subsistēte sustinere. minusque per se stare valet.
igitur si minime entitatis maxime subiectum regit. p. 3. sequē-
tia per regulam. 5. Topi. Si simpliciter ad simpliciter: magis ad
magis: maxime ad maxime. huius etiam cōfirmatio est quod
accidentia respectiva non modo subiecta: sed fundamēta ex-
positulāt. Quia tamen de respectibus rōnis deo pueniētibz.
Posset vno modo dici: quod non est necesse ponere hō respectus
in deo ad creaturā: saltem quia pōt terminare relatio-
nez creature ad ipsum absque quocūque respectu in ipso. ut
30. dis. pmi. habet iste: et alibi sepe. Vel dici pōt 2° quod sunt
in deo ut habet esse obiectum in intellectu creato: quod non in-
cōuenit. Vel dic 3° quod non est incōueniens ponere hō respectus
in deo: ut etiam habet esse cognitum vel volitum in intelle-
ctu vel volūtate sui ipsius. Et quod dicitur de accidentibus habet
intelligi de accidentibus rebus pficiētibz suis subiectis atque sup-
ueniētibz post eius esse cōpletum: quod non puenit deo. tales
vero respectus rōnis non sunt hō. Non magis repugnat deo
ut video: quod sibi attribuam finem esse cognitum modi intelli-
gendi logicales vel saltem transcēdētes quod modi signandi
grammaticales: quos nullus sibi puenire negat. Vide hūc
in. 2. dis. 1. q. 5. 2. 35. di. pmi. Et alibi sepe expressit ad h. Sed
videat repugnātia in dictis doc. ga supra. q. 4. dixit quod esse
in. puenit accidentibus realibus: et dici de. item. Ad hoc ibi
dixi satis diffuse: et infra. cap. de accitē. q. vltima patebit.
Ad hoc facit expressit quod habet iste in. 4. dis. 1. 2. q. 1. in solu-
tione pncipali de inherētia accitenti accitenti respectivo-
rum: 2. q. 1. eisdē dis. Sed cōsidera instācias altius. Alij
duo modi dicēdi possunt pcordari ut prius. Stant enim
simul quod itērationes scōe sint in intellectu: et quod sint in re ex-
tra. Intelligēdo ista ut pdixi. habet enim esse subiectum:
diminutū tamen: ga in hōtibus esse obiectum ideo dicunt hōe
esse obiectum cum accidēs non sit maioris entitatis suo sub-
iecto: et in hoc saluabis cōtrouersias: plura addēdo dis.
de esse obiectum et subiectum ut nosti.

Sexto dubitari posset iuxta illā regulā doc. de signa-
ti termini cōis triplici esse. Vtrum signato termi-
ni discreti particularis possit puenire hō triplex esse. Dico
breuiter quod sic: alio tamen et alio modo: habet namque p^{mo} esse: non
quod sit in suis inferioribus: ga nulla habet. Sed ga cōsiderat
ut indiuiduum circūstātionibus: ut. v3. bīc et nūc: et cum tali-
bus et talibus accitibus: et ut gñabilis et corruptibilis: non
modo ut quo: sed ut quod. sicut. 20. Jo. fili. trīlustris alb. 22.
habet etiam finem esse. v3. qdditatuū non quod sit pdicatuū: nec p
hōis rōne qdditatuā. Sed ut indiuiduum signatū heceti-
tate tamen: vel certe ut indiuiduum vagus de quo pdicant p
se et necio sua superiora: et de quo vere est scia: 13. non p
hūc sequar. 13. alijs aliter videat: et sic per se est in gñe et
ingene: et incorruptibile ut qdditates specificē. Habet et
3° esse: ga non solū qdditatuū cōibus: v3. ipis singularibus:
et modos intelligēdi et signandi: 13. aliter intellectus attribuit.
dicunt enim supposita: psonae: singularia: indiuidua: particu-
laria suba 22. Dixit tamen doc. signatuz termini cōis. tum ga
in talibus magis p3 illa triplex receptio. tum ga in pposi-
to loquitur de vli quod non puenit nisi cōibus. tum ut termi-
nistaz nouitates excluderet. Quare autem dicit verā natu-
ram tetigi supra. Non solū enim hoc in istis habet vificā-

ri: sed etiam in oibus in quibus coordinatio repit ut tactū est
prius de vli: verūtamē est quod in entibus rebus expressius p3.
Posset ptra regulā istaz adduci aliqua ex dictis huius
in quol. q. 3. 2. 4. que relinquant sagaci lectori.

Septimo dubitat iuxta eādē regulā: ga non videt
cōgrue log cum dicit assignādo p^{mo} modū
finem esse in suppositis: ga suppositū puenit p3 se substatū
etiā viuētibz. Dico quod 13 psona ppe capiat pro supposito
vel subsistēte in nā itell^{li} vel gñalius in nā sensitua.
Suppositū vo repiat in nā sensitua vel saltē viuēte. In
diuiduū q3 vel singulare quod triplr accipi pōt (ut supra)
repit in omni gñe: imo ex genus saltē meta. Doctores
nihilominus vtunt indēter his terminis et maxime sup-
posito et indiuiduo vel singulari: loquitur igitur doc. ut plu-
res: 13 sentiat ut pauciores. iuxta doctrinā scōi Top. Exē
pluz. suba. nā. eēntia. qdditas. vel formalitas accipiuntur
plerūque indēter: 13 ppe loquēdo hōt se ut maius et min^o
cōe. Ita bīc. quere in. 5. di. pmi. q. 1. ad hēc. Quid autem sit
p3ona. vide. 23. dis. p. Quid vo suppositū. p3. 9. q. quol. Est
enim per se ens hōis vltimatā actualitatem non ordinabi-
lē ad vltiorē per se actū: nec est alteri ratio essendi for-
malis. Quid etiam sit indiuiduū. p3 ex. Porphy. ca. de spe-
cie. et alibi sepe habet. vel posset aliter describi suppositū
est ens cōpletū non pstitūes cum alio aliq3 vnū: nec alteri
inherēs: nec ab alio sustētatur: que descriptio pōt colligi
ex. 9. 7. 19. q. quolibetti: et alibi sepe.

Octauo dubitat circa solonē. 1. q. lateralis cum sol-
uēdo obionē immediate factā ptra solutio-
nez: dicit doc. quod spēs inest homini ut predicat de indiui-
duis: loquēdo de pdicatione signata non exercita. Cōtra.
talis pdicatio accidit rebus per ipm. infra ca. de gñe. q. 1.
Itēz cum glosando se dicit. i. nō finem quod est idē suppositis.
videt igitur quod homo finem esse cognitū non sit idē suppositis.
quod videt falsum: ga sicut euz idēitate signati stat diuer-
sas acceptionis vel supponis. Ita et idēitas signati euz
qūq3 non variat ppter variationē acceptōis etus. Ad
p^{mo} dico quod stant simul accit^{io} pdicatiois signate hois de
suis inferioribus: p3 veritas pponis enūtiātis inten^o spēs
vel vli de hoie. Vel posset dici quod loquitur doc. infra de re-
bus finem esse qdditatuū vel māle. bīc vo finem esse cognitū:
in quo forte non accidit eis talis pdicatio. pma tamen rñsio
magis sapit. Ad 2° nego illud quod infer. Nā 13 homo
in esse cognito abstrahat a suppositis: maxime cum sibi
applicat itērio secūda. In re tamen est idēitas: ga abstrahē-
tiuz non est mēdaciū: et non est abstractio diuina sed pci-
sua: pro tāto tamen est non idēitas: quia non supponit pro eis:
nec pdicatuū quod sibi sic puenit vificatur de aliquo: nec
pro aliquo suppo^o: secus in pma acceptōe. Vel posset di-
ci quod non est idēitas totalis 13 partialis: vel quod est idēitas
meta^o vel p3ica non autem logica: vel quod non est idēitas in
esse finem quod: sed hō in esse finem^o. Cōsiderat enim in pdica-
tione exercita hō vel aliud cōe maxime respectu predi-
citiuz realiū non ut aliud: nec abstractū a suis supposi-
tis: sed pro vno vel oibus. In pdicatioē vo signata ut cō-
mune et abstractum: et ex nā rei distinctū. In scōa etiam ac-
ceptione forte similiter est dicēdum.

Nono dubitat circa solonē pmi argumēti eiusdē
q. videt enim pmo quod non soluat formāl^o ipm
arg^o. Itē illa ppositio. v3. quod diuersitas supponis stat euz
vnitate signati non videt vera. tum ga tūc terminus sup-
ponēs māliter psonal^o et finem idē signaret. quod est falsum:
maxime finem ponēs signatum māle et formale: etiā finem
ponēs terminū cōem signare sua singularia saltē secū-
dario. aliud g signatū in suppone māli: q3 māle: et psona-
li: ga formale scōariū saltē et simplici: ga finem alios mate-
riale: vel

riale: vel fm alios: et melius: pmarium formale. Item vi
det q terminus in illa triplici accep^{te} predicta: ad quas
referunt vba doc. hic. no significet idem: ga qd est sim^{te}
tale: et qd est fm qd tale: no sunt idē. sicut homo et homo
mortuus. homerus et homerus in opione: imo ar^{do} in tali
bus fit fallacia a fm qd ad sim^{te}: et videtur secundus mo
dus equocationis. vt habet pmo Elēch. sed homo fm eē
male est simplr homo. fm esse vo cognitū vel itelligibi
le est fm qd hō. ergo nō manet idēitas signati sicut nec
supponis. Eodem modo posset argui de scda accep^{te} et 3^a.
Maior est nota. Minor vo pz fm istum in multis locis:
qui tenet q eē actualis exītie cuiuslibet est sim^{te} et pfe
ctissimū esse eius: saltē inquātuz tale: l3 nō ab^{te}: et hoc ma
xime in ordine ad intellectum pfectiores entitate cogniti.
Itē rīdēs ad multiplex nō pfata distinctione de facili
reducit ad metas. Multiplex nāq indistinctio parit cō
fusionē: videt igit minus recte log doc. cum pcedit ppō
nēz in qua pdicat scda intētio de hoīe esse multi^{te}. ipaz
tū dicit nō esse distinguēdam. Itē q figura dictionis nō
includat tū pbāta^{cm} multi^{te}. vt videt velle doc. arguit
sic. qd vere impedit formā syllo^{cm}: veraz opaf multi^{te}.
sed figura dictionis est huius. ergo rē. Maior pz: ga si nō
eēt vera multiplicitas mediū in vitate posset vniri extre
mis. Minor pz: ga oēs loci in dictione et extra peccāt:
eo q sunt immodificati. Itēz Aris. pmo Elēch. ca. 4. dicit:
q equocatio amphi^{te} et silis figuratio peccāt fm duplex:
sed vbi duplicitas ibi multiplicitas. Item oēs loci in di
ctione fiūt ex hoc q eisdē noībus et oīonibus nō idēz si
gnificamus: sed figura dictionis est locus in dictione. er
go rē. Ad p^m dico: q l3 nō expresse: implicite tū rīdet
doc. ad formā argumēti negādo pūtiāz: ga est fallacia fi
gure dictionis ppter var^{te} vere nature in maiori et mi
nori: et hoc formādo argumētuz syllo^{cm} sic. Quicūqz pēdi
cat non vera natura de vera natura pdicatio est falsa: ga
oppositi de opposito: sed dicēdo. homo est vniuersale. p
dicat non vera natura rē. Sed alij distinguūt hic de ve
ra et nō de vera natura: aut. i. formalr: aut māliter loquē
do: sed hec distinctio parū valet hic. tum ga manifestuz
est q loquit doc. de substratis illoz extremoz. tūz etiā:
quia forte illa distinctio nō est vera. tum etiā: ga capiēdo
illa formalr adhuc pdicatio vnus de altero saltē signa
ta pōt sustineri. Illud igit qd est non vera natura. i. intē
tio secūda que nō est ens nature pōt pdicari de illo quod
est vera natura. i. de re pme intētionis: vel de pma inten
tione vt cōiter loqmur: et hoc non fm quācūqz accep^{te}.
sed pēse fm esse cognituz: et quādo sic pdicatur nō opor
tet distinguē ppositionēz: ga talia sunt subiecta rē. Ideo
dixit egregie doc. q si qua est multiplicitas tū figure di
ctionis. pōt enīz teneri q nulla est multiplicitas: ga mul
tiplicitas figure dictionis nunq opaf nisi addat mī. vel
psequēs ad ma. vel antecedēs. di^{te} igit ab^{te} homo est vni
uersale: vel spēs: nulla est multiplicitas ppter. Sed si ad
datur. fortis est homo. ergo rē. tūc est figura dictionis.
Ad formāz tamē argumēti doc. soleo aliter respōdere. si
cut ad illud ex. 5. pphysic. tex. cō. 8. quo pbat materia
nō esse ens. Qd mouet est rē. distinguo enim de nō vera
natura: aut sumit pro illo qd nullo modo est aliqd pos^{te}.
nec reale: nec rōnis. Aut pro illo qd nō est ens nature seu
pter opus intellectus: sed pēse habet esse per opus collati
uum intellectus: vel habet esse diminutū. Eodē modo pōt
distingui per oppositum de vera natura. pmo modo sunt
opposita pdictoria et vnus nō pdicat: nec gdditatie: nec
denotatie vere de alio. 2° modo: l3 vnus nō possit pdi
cari de alio gdditatie: denotatie tū sic: et ita est in ppo
sito. pōt poni exēpluz de substantia et accīte etiāz reali et

appli^{te} vt scis. C^o Pro 2° argumēto solūdo dico pmo q
voces significatue rerum posituaz: saltē vt habet vide
ri sup lib. Periber^{te}: nō sunt pmo rerum vt exīstētiū: ga
exīstētia actualis accidit signi^{te} vt sic: nec rerū vt in esse
cognito: ga etiā cognitio accidit eis: sed sunt reruz vt in
differēter se habētuz ad talia esse. Equitas enim est tū
ipsa. Nec obstat q voces dicant note passionū in aīa. ex
pmo Periber^{te}: ga hoc denotat ordinē signoz in signi^{te}.
vox enim: l3 significet rem mediāte p^{te}. et per pūz vt co
gnitam pmissiue: vel speci^{te}: nō tamē redu^{te}: nec tū ipsuz
pceptuz vere significat nisi eo modo quo pma pars me
dy illuminata illuminat scdam. C^o Scdo dico q bestia
lis et fatua est illa imaginatio quorūdam dicētuz termi
nos cōēs significare pmo et adequate sua singularia: imo
posito q nulluz singulare haberēt idem significarēt. de
struūt enim tales et sciētiam et diffōnēz et demōstrationē
et vni^{te} vt als dicet: pōt tamē quodāmodo dici q signi
ficat sua inferiora secundario: pmario autē ipsas gdditates
cōēs. C^o Tercio dico: q l3 significare et supponere disse
runt loquēdo de suppone psonali: nō tū loquēdo de sup
positione simplici: quia sic terminus supponit qd signat.
vt ifra in antepūtis. q. 8. habet iste. ideo refert dicere ter
minū aliqd supponere: et ipm pro aliquo vel aliqubus sup
ponere. C^o Quarto dico: q illa dist^o multoz de signatio
ne māli et formal terminoz: saluo meliori iudicio: vide
tur mihi nulla. Voces enim ita sunt signa: q nō signata
saltē vocum: l3 etiā supponunt pro seipsis: qd est māliter
supponere: quaz tū supponē aliq: et inepte: ad supponem
simplicem extēdūt: nō tū seipsas significāt. Ex his pz ad
arg^{te}. Non dixit enim doc. q in omni suppone terminus
idē signaret: ideo qd tangit de suppone hōīe p^{te} significatū materiale: sed negādo dic psequēter:
loquit etiāz de significato pmario et nō secundario. C^o Ad
aliud pz: q iste terminus homo significat quidditatē in
differēter ad esse cognitū et exīstētie actualis. Et qd tāgi
tur de fm quid: et sim^{te}: et de fallacia equocationis: pz q
iste terminus homo nō habet illa diuersa eē tanq diuer
sa significata: sed adueniūt ipsius significato. ideo iter se
cōparata causant fallacias fm exigētiāz vbi vel pēdi^{te}.
nullo enīz hoīe exīstēte ista est vera: homo est animal: l3
ista fit falsa. homo est. de quo tamē altius sup lib. piber.
habet ptractari. Arguēdo igitur a significato termini in
differēter sumpro ad determinatam ipsius acceptionēz:
vel ab vna acceptione ad aliaz: accidit illa multiplicitas
vel fallacia que nō est ex parte ipsius significati in se. Ad
aliud dī cōmuniter et maxime de mēte huius. i. Elēch.
q. 19. q multiplex aliud actuale: et hoc vel in voce tū vt
equocatio vel in oīone vt amphi^{te}. Aliud potētiāle: et hoc
iterum vel in voce vt accētus: vel in oīone vt compositio
vel diuīso. Aliud pbāta^{cm} vt figura dictionis. respōdēs
igitur ad multiplex actuale vel potētiāle nō pfata distin
ctione cito redarguit: secus in multiplici pbāta^{te}. C^o Ad
alia argumēta que pbat figurā dictionis includē veram
multi^{te}. et nō solum pbāta^{cm}: qd forte verum est: nō hic
sed sup pmo Elēch. alij enim voluerūt q dicit tū
appa^{te}. vt Alexā. Lōmētator: cuius auctoritas est in ifra
bica: quam recitat hic. pmo Elēch. q. 35. et 36. (numera
do singulas.) Alij vo q includit veram. Doc. aut noster
ibi mediā viam tenet. quere ibi eum valde subtilē.

Decimo

dubitāt circa solūtiōnez secūdi argumēti
eiusdē. q. vbi negat doc. hāc pditionem
spēs est intētio. videt enim qbusdā q hic nō loquit fm
opi. pūtiāz. Nam cōiter ipse et oēs logici appellāt h. 5. in
tētiōnez scdas: et bñ sequit. spēs est intētio scda. ergo intē
tio: ga equalr est abstractū vtrobq: et ga nō arguit cum

determinatione diminuere: nec distrahere: q; tamen posset negari. Item ad qd referet relatiuuz iherius per se primo & relatiuuz supius per se: lz no pmo. igitur sequit. species est generis spēs. igitur spēs est itēio generis. sicut sequitur. dupli est dimidi duplex. igitur est multiplex dimidi. quere hūc in primo. dist. 25. in fili. Sed sustinēdo hāc respōsione esse de mēte doc. vt satis reor: potest dici q; siue sumat itēio pro actu cōci^{bi} vel pro respectu rationis. vt supra dictū est de multiplici acceptione itēionis. h; pōt negari. spēs est itēio: et etiā h; spēs est itēio secūda. & hoc stricte & ppe logice loquēdo. vt loquitur doc. hic: quia nō vt plures: sed vt pauciores hic sentit. gratia tñ beatitatis & vulgariter sic cōiter loquimur cum potius itēionale: vel res secūde itēionis: vel respectus rōnis dicere deberemus: & hoc itelligo loquēdo de p̄dicatione formali. vt loquitur doc. hic: q; forte p̄dicatione idētica eēt pcedēdum: sed de tali p̄dicatione nō tradidit Arist. logicam. vt. 8. dist. pmi. habet iste. habet etiā talis p̄dicatione loquimur in his que sunt formali vel pmissiue infinita: cuius nō est itēio secūda: dato q; sit trāscēdēs. habet etiā loquimur dum ab^{tm} de ab^{tm} vel cōcretū de cōcreto verificat: qd p^o in p̄posito. vt patet. Ad illam rationē de re^o inferiori & superiori. patet q; procedit accipiēdo illa vniuniformiter. s. concretue: qd non p^o hic.

Undecimo dubitat circa solutionē replicē imē^o se^o. vbi doc. pcedit istam. spēs est itēionale: & tñ negat istam: hō est itēionale. videt enim bñ seg. si homo est spēs: q; sit itēionale. sicut segtur. homo est albus. igitur coloratus: & gñalr: de quocūq; p̄dicat cōcretūz iherius & supius. Pōt dici vno modo q; doctor nō negat hāc p̄dicationē: homo est itēionale: sed negat p̄ntiaz de forma valere ppter accidēs. Aliter enī arguitur hic. homo est spēs. igitur itēionale: & hic. homo est spēs: spēs est itēionale. ergo &c. sicut in alio exēplo de homine albo & colorato. Vel aliter posset dici q; illa p̄dicatione hō est itēionale. posset simpliciter negari nō solū ppter causam dictā: sed q; hō p̄dicationē itēionale vel est eguocum: vel si in vno sensu sumat adhuc est p̄cretū multū ab^{tm} a p̄cernētia p̄pina ad subm. nec causat a p̄prietate rei imēdiate: sed abstrahit a sic originatis: & hoc etiā in p̄cretis acci^{tm} realium est verū. Nam lz pcedat q; homo est albus vel coloratus: nō tamē q; sit qualis: vel lz cōcedat q; hō sit pater: non tñ q; re^{tm} suppo^o vel re^{tm} absolute: & forte verius est hoc in respectu q; in ab^{tm}: & in respectu rōnis q; re^o. vnde frater Adam in p. di. 8. ingt. q; aliquid sunt p̄di^o que nō sunt nata in sua forma regulari nisi de illis de qbus imēdiate dicunt. Exēplum: accidēs dā de albo & nō dā de socrate qui est albus: q; acci^o non est natū puenire nisi illis qbus p̄ & imēdiate puenit: & applicat ad p̄positū de p̄di^o que dicunt a deo per cōicationē idiomaticū & que nō. Nam dī q; deus est passus: sed nō q; sit creatura vel cōpositus vel distinctus a deo: sed nō dicitur ppter qd. Sed posset obici de quāto & alijs. Respōsione quere. Prima rñsio videt sufficiens ad mētem doc. Si volueris seg scām considera plura alte & vi armata te defende. Multa. n. que vniiformem hñt vitates ex pre rei vel significati difformiter se hñt quātuz ad p̄cedi vel negari. vt habet iste in 3. dist. 1. q. z. ad finem. vbi dicit: q; bec p̄cedit nā est assumpta ad vnitatem psonē: nō tñ bec natura est assumpta ad vnitatem nature: posito q; termin^o p̄mus illi^o vñionis eēt natura: vbi p̄cise est varietas modi cōstruēdi & loquēdi: sile. 8. di. quart. & 5. di. pmi. ita in p̄posito: denotat enī ex vñu loquēdi q; h; hō est itēionale. signat vel formali vel idēticē ipm esse respectu rōnis. Et ad hoc potest applicari illa regula doc. in quol.

q. 6. art. 2. dicētis: q; nihil dī vere cōpetere alicui p̄m. a. si a. sit ratio trāscēdēs: & hoc siue ratio formalis siue fundamētalis: & hoc inquit ipse verus est logice loquēdo: ita igitur est dicēdūz hic q; bec denotatio est nimis trāscēdens. ideo &c. vnde si cōcederē ista p̄sequētia: homo est spēs. igitur itēionale. posset p̄ter pbari p̄ntia facta in ista per illam regulāz famosam. Omnis p̄ntia ensime^o tenet &c. sed tu consequenter stude.

Duodecimo dubitat circa solutionēz. 2. q. late^o ralis. videt enim q; p̄dicatione itētionis scēde de fundamēto sit in scēdo modo dicēdi per se. iuxta illā descriptionē scēdi modi supra tactā. ex Lincoñ. Item videt q; itētionis scēde possint diffinire p̄mas: q; acci^o magnas partē p̄ferūt ad cognoscēdum: qd gdel^o p̄mo de aia. tex. cō. 11. Itē q; ecōtra: q; omne acci^o habet diffiniri per subm: & re^{tm} per fundamētū: & materiātū per mās. erit igit ad minus p̄dicatione fundamētū de secūdis inten^o per se p̄mo modo saltē in obliquo p̄m doctrinā Linco. Itē videt q; male dicat q; itēio & res sunt diuersa nō ordinata: q; suba oīuz prior: & acci^o habet ordinē ad subm. Itē videt q; res sit cā efficiēs itētionis: q; est cā eius & nō in alio genere. vt p̄s discurredo. Item qd dī in fine solonis de p̄seitate terty modi illa^o. s. in quo cūq; igit &c. videt falluz. dato enim q; sol. per se trahat nauem & sit sufficiens cā tractus: non tñ segtur q; vbi cūq; sit trahat nauēz. Ad ista rñdeo. Ad p̄m dico: q; illa descriptio itelligit qñ p̄di^o ex natura rei egredit ex principiis additatis subit: qd nō p^o in p̄posito. Ad 2° dico: q; illa auctoritas itelligit de acci^obus re^o: quorū cognitio p̄cedit cognitionē subiecti: nō de inten^o: quorū cognitio segtur. itelligit etiāz maxime de acci^obus p̄p̄is: & ita nō est ad p̄positum. Ad 3° dato q; diffiniant per fun^o: non tñ segt p̄seitas p̄di^o: q; in additatis diffi^o & nō in addi^o habet attēdi p̄seitas talis. Vel vt ista videbit: posset negari acci^o itē^o diffiniri per subm. Qd tamē gī de p̄dicatione materie in obliq; dico: q; et si verū sit de mā ex qua: non tñ de mā in qua. Si querat de ista p̄dicatione. itētio est ab intellectu: vel ppter cognitionē fundamētū: posset forte p̄cedi q; eēt per se. Ad 4° dico q; lz ibi possit repiri ordo quodāmodo in eēdo: nō tñ in causando vel intrinsece cōstituēdo aliq; 3°. Ad 5° dico q; nō est p̄prie causa itētionis: efficiēs vñ: nisi dicat q; causa occasionaria vel sine qua nō habet reduci ad causas efficiētes. potius igit reduci ad cām mālēz: q; mā in qua & quodāmodo ex qua. vt p̄s cōsiderātū. Ad vltimū. p̄s supra. art. 2. Et breuiter hic dico: q; lz non teneat illa p̄positio doc. in libere agētibus: tenet tñ in necessario: vel naturalr agētibus: cuius esset fundamētū respectu itētionis: si bñt acti^o p̄seitatis terty modi.

Decimotertio dubitat circa solonē p̄mi argumētū illius. q. videt. n. q; prima respōsio ibi data sit pueniēs: q; sicut spēs per acci^o & nō per se p̄dicat de hōie: ita diffinitio spēi nō per se: sed per acci^o sibi puenit. bñ igit negat mī argumētū. Nam sicut hō per acci^o est alb^o: ita p̄ acci^o est coloratus disgrega^o visus. Nec obctio seu re^o sequēs valet. p̄t. n. p̄cedi p̄ma p̄ntia eius & negari scēda: q; arguit a negatione p̄seitatis in p̄dicatione signata ad negationē p̄seitatis in p̄dicatione exercita: & lz valeret ex inten^o p̄p̄o ad fundamētū: nō tñ ex fundamētis ad fun^o. Itē videt q; illa distinctio de determinatione iherētie vel iherētis sit incōueniēs: q; sic oīs p̄positio esset per se: & ita ista: hō est asinus: q; asinus est per se asinus: qd coincidit cum illa demētia q̄rū dā dicētū hūc eē in p̄modo: distinguētū de for^o & reduciue p̄seitate p̄mi modi. Item videt q; h; sit vera. acci^o est per

est per se ens: vt etiam ly per se determinat inherēs: et hoc ponēdo equocationē entis. vt cōiter hic ponit doc. qd tūc ens accipit pro ipomet accitē: et accidēs est per se accitēs. Ad p^m dico qd quāuis illa respōsio possit sustineri: quia tamē est p^{ra} cōem modū dicēdi: nec ita subtilr inuestigat illā distinctionē. ideo doc. postponit eam. Arguit autē p^{ra} ipsam ex cōiter apparētibus et t^o. Et forte arg^m tenet vt p^{ra}dicatio signata supponit pro exercita. Et lz nō tenet p^{ra} illa de forma. vt infra patebit: tenet t^{ri} de materia. Ad aliud nego p^{ra}tiam: qd nec p^{ra}dicatio: nec p^{ra}positio dⁱ per se nisi vt ly per se determinat inherētiam. dⁱ t^{ri} vera aliqui sic aliqui vt determinat inherēs: aliqui vtroq^{ue} modo. vt supra notauit. Vult igit doc. subtilr inuestigare v^{er}itatem et falsitatem illius p^{ra}di^o. hō per se p^{ra}dicat de pluribus: vel hō per se est spēs et. Nec illud qd infer^r de p^{ra}dicatio ne p^{ra}mi modi s^um illos balbutiētes est file: qd quādocūq^{ue} dⁱ p^{ra}dicatio p^{ra}mi modi denotat p^{ra}feitās inherētiae: que ibi nō habet: de quo alⁱ forte erit sermo. Notabilis igitur et valde singularis est illa dist^o doc. quā etiam in materia alⁱ tiori. vt in theo^o et meta^o recitat. Ad vltimum dico qd et si ista possit cōcedi: accidēs est per se accitēs. vt ly per se determinat inherēs. Nō t^{ri} ista: accidēs est per se ens: qd statim cum dⁱ per se ens: intelligit substantia p^{ra}pter famosam diuisionem entis in ens per se: et in ens in alio: et equocationē: logice loquēdo. Refert ergo dicere accidēs est ens et per se ens: qd in p^{ra}ma accipit ens pro significato qd est accitēs. et in scōa pro suba et maxime ex vsu loquendi. de quo sup lib. Elēch. q. 16. et infra. ca. de accitēte. ad huc ista habet videri et alibi.

Questio. IX.

Nono querit de numero vltimū. De p^{ra}mo. Quid vlt^o qd numerus: qd t^{ri} qd quinaris: satis p^{ra}z: lz de numero et gnario multa possent dici: que arith^o relinquenda sunt. ly t^{ri} in p^{ra}posito dⁱ exponi rōne pluralitatis et nō alie^o: qd addit termino numerali. p^{ra}ma expo^o est. gn^oq^{ue} sunt vltia. et nō plura. 5. diuissio cōis nisi qd in 2^a p^{ra}te tria facit s^um qd tres modos dicendi adducit. p^{ra}imos duos in pugnat. 3^m tenet. Ordo vō satis p^{ra}z. p^{ra}us enim de entitate itelli^o scibi^o et vnitatem atq^{ue} modo eēndi et p^{ra}dicādi ipsius vltis habēdus erat sermo: qd de ipsius in partes subiectiuas diuisione: sufficientia: numeroq^{ue}. vt patet cuilibet speculanti.

De secundo arguit partē negatiuā quadruplici rōne. p^{ra}ima ratio ostēdit p^{ra}mo contra p^{ra}mas expo^o: qd nō sint. 5. tum qd t^{ri} quatuor. tum qd t^{ri} tria ex fundamētis Aris. p^{ra} Topic. cap. 3. vbi quatuor p^{ra}dicata. s. genus diuissio p^{ra}priū: et accidēs assignat. 2° cōtra 2^{am} expo^o ostēdit qd sunt plura. 5. 2^a ratio est cōtra 2^{am} expo^o ex Aris. p^{ra} Topic. cap. 12. 3^a ratio est p^{ra}te eādē expo^o. 4^a ratio est etiam cōtra eādē expo^o ex fundamētis Aris. 3. metaph. tex. cō. 10. et 4. metaph. et 10. et 8. exp^o s^um. tex. cō. vltimi. de qua erit sermo p^{ra}xiōr statim. Ad oppositū arguit autē Porphyry t^{ri} 5. po^o. vt p^{ra}z ex p^{ra}cessu suo cum quo pueniūt oēs logici. Deinde p^{ra}nem affirmatiuā ponit: sed circa modū ponēdi sufficiētiā vltimū tres modos dicēdi recitat. p^{ra}imus est penes signare subam et accidēs: qui satis clarus est. Cōtra hūc modū duplici medio arguit. p^{ra}ima ratio ostēdit qd talis diuissio nō est per se: nec p^{ra}ma. Secūda qd est insufficiēs vel nō per opposita. Scōs modus dicēdi est penes coor^o / dinationem p^{ra}dicamētale eiusdē generis et alioz ad alia. Cōtra hūc modū arguit. 5. rōnibus. tres t^{ri} vltimas ponderat. vt p^{ra}z in l^{ra} cum dicit: p^{ra}pter istas tres rationes et. p^{ra}ima ratio ostēdit qd ex hoc modo segtur qd potius penes p^{ra}dicari deberet sufficiētiā eoz assignari. Scōa ratio

idem p^{ra}firmat. Tertia ostēdit qd tūc dⁱa potius ab Aris. habuit poni iter p^{ra}dicata q^{ue} a Porphyrio iter vltia: qd nō directe ordinat: formalr t^{ri} et g^{ra}dditatie p^{ra}dicat. 4^a ratio ostēdit qd indiuiduū tūc esset vlt qd per se in genere ordinabile: et hoc vt abstrahit ab hic et nūc. vt dictum est p^{ra}us: et maxime verū est loquēdo de itētiō^o. 5^a ratio ostēdit qd tūc eēnt. 7. vltia. Tertius modus: quē segtur: ponit sufficiētiā eoz penes p^{ra}dicari sic: qd omne vlt p^{ra}dicat de plurib^{us} que est ratio vltis in cōi. sicut omne aial est suba aiala sensibilis. Aut igit p^{ra}dicat in qd: aut in quale. Si p^{ra} modo: aut p^{ra}dicat p^{ra}te eēntie sui subti et maxime indiuidui: aut totū. si p^{ra} modo sic est genus. si 2° mō: sic est spēs. Si aut p^{ra}dicat in quale: aut in quale subale vel eēntiale: et sic est dⁱa: aut in quale accitēte. et hoc dupl^o: aut. s. conuertibilr: et sic est p^{ra}priū. aut nō p^{ra}uerit^o: et est accidēs per accitēs vel cōe. Quid aut sit p^{ra}dicari in quid declarat doc. nota^o dicens: qd est p^{ra}dicare eēntiā per modū eēntie. i. per modū subsistētis et nō denoiantis. Sicut. n. p^{ra}physice loqn do mā est tanq^{ue} basis fundamētuz et receptaculū forma^o rū. ita meta^o vel logice genus habet se tanq^{ue} fundamētū dⁱaz et receptaculū eaz et p^{ra}mi radi^o g^{ra}dditatiū spēs: et sicut totūz p^{ra}physicū est quoddā p^{ra}fectū ex p^{ra}tibus: ita spēs vel g^{ra}dditas spe^o meta^o. et sicut forma subalis est tanq^{ue} p^{ra}fectio eēntialis et intrinseca ipsius cōpositi ita dⁱa spēs. Vult igit doc. qd p^{ra}dicari in qd. sicut diuissio puenit p^{ra}ncipio māli. vt p^{ra}ta generi qd p^{ra}dicat essentiā per modum subsistētis et p^{ra}te partē: appropate t^{ri} per modum totius. Impositat. n. partē g^{ra}dditatis: sed qd p^{ra}creitue et in recto p^{ra}dicat. ideo ex p^{ra}ti totā g^{ra}dditatē dat itelligere. Spēs vō p^{ra}dicat totā g^{ra}dditatē indiuiduoz. vt etiam p^{ra}mus modus dicēdi asserit: qd p^{ra}bat doc. qd aliter in essentia indiuidui aliqd p^{ra}ter spēs et in specie inclusa p^{ra}tinere^o: et qua rōne in vnius pari rōne et in alteri^o: et ita distinguere^o abinuicē eēntialiter per talia: et sic possent diffiniri indiuidua et species vt genera diuidi. v. g. si in sorte et in platone p^{ra}ternāz humanā includere^o. a. et b. igit nā humana p^{ra}beretur ad vnuz per. a. et ad aliud per. b. sicut aial per ratio^o et irrō^o que accipiunt ab alijs rebus vel realitatib^{us} a re vel realitate corrōdēre aiali. et tūc nō eēt status ad spālissima cōtra platonez. De indiuiduis esset scia et demōratio et plura alia p^{ra}te p^{ra}mi p^{ra}hie et veritatē sequere^o. Qd aut genus nō dicat totā g^{ra}dditatē: salte^o ex p^{ra}maria istōne vel signatio^o ne ostēdit. et idē infra magis. ca. de genere. q. 3. et penul. vbi ista oia tractant p^{ra}xius. Quid autē sit p^{ra}dicari in quale ostēdit dicens: qd est p^{ra}dicare essentiā subti vel suppositi per modū denoiantis. vbi distinguit de denoiatiōe eēntiali et accitēti. vtrūq^{ue} tamē formalis. Qd aut dⁱa possit p^{ra}dicari in quale et qd sit qualitas. p^{ra}z. 5. metaph. tex. cō. 19. p^{ra}dicari vō in quale accitēte subdiuidit. vt p^{ra}us s^um qd duplex est accitēs. p^{ra}priū. v. 3. cōmune: et adducit pro scōo testimoniu^o Porphyry. ca. de genere. vbi dicit: et accitētia cōiter et nō p^{ra}pa alicui: de qbus in locis suis videbif. Ex p^{ra}pla p^{ra}dictoz patet in his p^{ra}dicatiōibus. sortes est aial. sortes est homo. sortes est rōnalis. sortes est risibilis. sortes est albus. Vel potius ex p^{ra}plifica accipiēdo spēm pro subiecto p^{ra}terq^{ue} in scōo. Cōcludit p^{ra}ter hāc diuisionē eē sufficiētem et pueniētes et per se: qd generis in spēs per dⁱas essentialis: et qualr ordo determinatiōis Porphyry cor respōdet huic sufficiētiē adiu^ogit. Deinde obicit p^{ra}te dⁱcta: sed remittit se ad solutionē p^{ra}mi argumenti vbi talis obiectio euacuat. Dicit igit ad p^{ra}mi p^{ra}ncipale qd aliter et penes alia assignat Aris. numerū p^{ra}di^o. p^{ra}mo Topic. et Porphyrius hic numerū vltimū. Diuērsificat nāq^{ue} Aris. p^{ra}di^o penes has duas cōbinationes: quāz vna nō est subdiuissio alterius. videlz penes p^{ra}dicare essentiā vel nō: p^{ra}uerit^o

biliter vel nō: et suppleſſam vt ſcis. duo. n. de numero. 4. p̄dī p̄uertibilē p̄dicantē. ſ. diſſinitio et p̄p̄m: alia duo nō p̄uertibilē. Itē duo p̄dicat eſſentiā. ſ. genus et diſſo: alia duo nō. vt p̄p̄m et accidēs. p̄p̄m eiz l̄z ſit idē eſſentialit̄ ſubto: nō tñ p̄dicat eſſentiā: qz nō eſt de eēntia: nec for maliter ipſa eēntia ſubri. h̄ aut. 5. diuerſificanē penes p̄dicari in qd et in quale ab¹⁶ nō habēdo reſpectu ad eēntiā: nec p̄uertibilitatē: et ita p̄z ad p̄m partē argumētī. Deide oſtēdit. quare dīa ponit̄ hic et ibi nō exp̄ſſe. vocat enim Arif. ibi aliqua annexa p̄dī: vt dīa et ſpēs reſpectu gene ris. Eadē ḡ doctrina p̄ſtruere et deſtruere genus et dīam docet Ari. 4. topiē. Aſſignat aliā rōnez. quare forte dīaz nō poſuit Arif. p̄dī^m per ſe vnum: qz duplex eſt dīa: vlti ma. v3. et intermedia. vt iſra patebit. reducit̄ ḡ vltima ad diſſonē et intermedia ad genus. ¶ Quātū ad aliā partē ar gumētī de diſſonē declarat. quare hic nō ponit̄ diſſinitio vt v̄le: qz. v3. nō habet vñū modū p̄dicādī hōz de gbus hic agit̄: l̄z bene illoz de gbus ibi: qz. n. includit genus et dīam. ideo rōne vñius puenit̄ ſibi p̄dicari in qd: et rōne alterius in quale. ideo remanet quale qd. nō ḡ v̄le. Quare aut̄ ſpēs nō ponitur ibi iter p̄dī^m. aſſignat duas rōnes. vel duos modos dicēdi. p̄ma qz eſt annexū diſſonīs: imo oīa p̄dī¹⁰ ſunt annexa diſſonīs. vt ibi h3 Arif. vel vt p̄us dictū eſt: et habet Arif. exp̄ſſe ibidē: habet reduci ad gen²: qz pueniūt in modis p̄dicādī de gbus ibi: et p̄firmat hoc ex. 4. Topiē. 2ª ratio vel ſcōs modus dicēdi eſt: qz ſpēs nō eſt p̄dī^m: ſed tñ ſubm in p̄pōne dīa^{ca}: qz ſpēs eſt cōis tñ ſing²: et hoc loq̄ndo de ſpecie ſpāliffima. p̄poſitio v̄o dīa^{ca} nō eſt ſingularis ſaltē cōiter qd̄ pbat auctē Arif. p̄ Topiē. ca. 9. vbi dicit ſic. Non opz aut̄ omne p̄blema: nec oēs poſitionē p̄ſiderare: ſed qñ dubitabit aliqz rōnis in digētū et nō pene ſenſus. Nam qui dubitat vtrū opoz teat deos vereri et parētes honorare vel nō: pene indigēt: qui v̄o vtrū ſit nix alba vel nō eſt ſenſus. Neqz eiz quoz p̄pinqua eſt deſcriptio. neqz v̄o quoz valde lōge. Nam h̄ gdez nō ſūt dubitationē: illa v̄o magis: qm̄ ſm̄ exercita tiuā. h̄ ibi. Silem ſniam ibidē. ca. 8. habet p̄hs. Propter ergo minimā cōitatem ſpēi videt̄ potius in p̄pōne dīa^{ca} debere ſubyci q̄ p̄dicari. ¶ Ad 2^m p̄ncipale r̄ndet nota biliter gloſando illā p̄pōnez famoſam. Quot modis rē. qd̄. ſ. debet itelligi quo ad cōrriēntiam ſignatoz nō ſup. poſtoz: hoc eſt dictū: ſi vñū oppoſitoz eſt equocum et ſignat: aut duo: aut tria rē. ſignata: alteruz ſignabit tot. vt p̄z de acuto et obtuſo: ſano et egro. et hoc ſi ſm̄ oēs ſigni ficationē opponunt̄: ſecus ſi nō. Nō opz tñ qz ſi vñuz op. poſtoz p̄dicat̄ de multis iſeriozibus tanq̄ de ſuppoſitis et vñiuoce qz alterum de tot dīcat̄. vt p̄z de rationali et ir rōnali: ſano etia et egro in vna acceptione ſumptis: albo et nigro: et ſic de alijs. vt iſra ca. de dīa. q. vltima tāgitur. Sicut igit̄ v̄le aliud in cauſando: aliud in p̄dicādo: aliud in rep̄ntādo rē. ita pōt diſtingui de ſingulari ſi forte ſm̄ oēm ſignationem opponant̄: de quo iſra. ¶ Ad 3^m dicit: qz l̄z indiuiduū ſit ſpēs itētionis ſecūde: nō tñ v̄lis: et qz il la ſit p̄dicatio modalis. Indiuiduū eſt ſpēs et qualr poſſi bilis. vt modus dictuz eſt p̄us. q. 7. et alibi. ſumitur eiz in diuiduū vt qd̄ cōmune reſpectu huius indiuidui et illius et ſpēs vt modus. ¶ Ad 4^m negat ens eē v̄le: qz equocū. omne aut̄ v̄le vñiuocuz eſt. In equocis. n. nō eſt p̄dicatio: neqz p̄tradictio: neqz p̄ntia: neqz ſupioritas: ſaltem re ſpectu equo². Sed replicat ſtatim: capiat̄ ens pro vno ſi gnificatoz. vtputa pro ſuba tñ: tūc videt̄ eſſe v̄le: et nul lūz iſtoz. 5. vt p̄us. ergo 6^m. R̄ndet et videt̄ reſpōſio alie na: qz ad huc eſt equocū ſm̄ qz in p̄dicamēto ſube ſunt tres coordinatiōes. vna. v3. ſpecieruz in recta linea: et due dīaz collateralit̄. Nō videt̄ po¹⁶ aliqd̄ vñiuoce p̄dicari

de ſpēbus et differētis niſi p̄heret ad illa per aliquā vñā dīam que vñiuoce p̄dicaret̄ de illis: ſicut nō p̄dicat̄ aial de aſino et hōie vñiuoce: niſi qz cōtrabit̄ per ſe ad hōiem p̄rō¹⁶: et ad aſinu per irrō¹⁶: et qz ratio aialis. vtputa. ſuba aiata ſenſibilis puenit̄ vtriqz vñiuoce: ita dīco de ſuba re ſpectu oīuz ſpeciez ſube corporee: in qb² vñiuoce icludit̄ h̄ dīa. v3. cor¹⁰⁰: que ſubdiuidit̄ per alias dīas p̄ſtitutias ſpērum iſerioz. Si ſic inqz p̄dicaret̄ ſuba de corporeo et incorporeo: et de alijs dīis iſeriozibus opozteret qz p̄be ret ad illa per alias dīas. et ſic dīe eſſet dīa: et dīa diui dere et p̄heret per dīas alias: ita dīe que erāt collate rales in recta linea eēnt ſpēs: et ſic dīe ſpecierū eēnt ſpēs diſgate et diſtincte vel oppoſite p̄tra ſuas ſpēs: et eēnt gñā reſpectu aliaz iſerioz: et ita p̄ceſſus in iſinitū: et multa in cōueniētia ſequerent̄. Breuiter igit̄ vult hec reſpōſio qz ens nō eſt v̄le: qz equocū ſine ſumaf indifferēt ad oīa gñā ſine pro vno ſignatoz: qz ens p̄dicat̄ de dīis et ſpeciez: l̄z equoce in vno tñ ſenſu forte ad huc vñiuocū: et in alio et alio ad illa et illa vt ſtatim tāgā: et p̄firmat h̄ auctē Auiē. et p̄z iſra. Textus tñ cōiter diſcorrectus et obſcurus: quē ſtatim amplius declarabo in 3ª art.

De tertio p̄mo circa p̄m arg^m et ſolones eius: l̄z poſ ſent moueri plura dubia: ſub vno tñ oīa tāgam ne lectorē tedio afficiā. P̄mo videt̄ qz illa p̄poſi tio ſit falſa. v3. qz p̄dicari ſit p̄p̄m vlt. tum p̄pter trāſcē. dētia. tum p̄pter illi¹⁰. tuz p̄pter ſingularia. Itē ibi poſſet queri qd̄ ſit p̄dī^m. vt de eo loq̄tur Ari. in Topiē. Itē vi det̄ qz illa p̄poſitio vulgata. ſ. dīa vltima p̄uertit̄ cū ſpe cie. ſit falſa: qz a pte ad totū: loq̄ndo de pte eēntiali vel gdditatu: nō tenet p̄ntia: ſed teneret ſi cōuerteret̄. dīa aut̄ pars ſpēi eſt. Itē videt̄ qz male reducit̄ topicū ſpēm ad genus: cū ecōtra deberet fieri p̄p̄ p̄fectionē ſpēi. Imp̄ ſectū aut̄ ad ſpectū et nō ecōtra habet reduci. Idē pōt ar gui de dīa et genere p̄pter eādē cām. Item videt̄ qz ſpēs poſſit eē p̄dī^m p̄pōnis dīa^{ca}. vt p̄z ex diſſonē p̄dī^m p̄pōnis dīa^{ca} et p̄blematis. p̄ Topiē. Et. n. p̄dī^m dīa^{ca} qd̄ aptū na tum eſt p̄dicari de aliq̄ in p̄pōne dialectica termina¹⁶ per artē dialecticā nō reducibile ad aliqd̄ p̄us eo ſm̄ eaſdes p̄ſideratiōes: vbi tāgunt̄ tres cōditiones. p̄m qz ſit natū p̄ dicari: per quod excludunt̄ indiuidua. 2^a qz poſſit eē p̄ntia dialectice p̄ locū dialecticū: p̄abile. 3^a qz nō ſit re ducibile ad aliqd̄ p̄us: per qd̄ excludunt̄ annexa p̄dicato rū. de gbus ibi. P̄poſitio dīa^{ca} eſt interrogatio p̄babilis: aut oib²: aut plurib²: aut ſapi². et bis vel oib² vel plurib² vel maxime notis nō extranea. 1. Topiē. ca. 8. Problema dīa^{ca} eſt ſpeculatio p̄cedēs ad electiōez vel fugā: vel ad v̄tate et ſciam: aut ad ipm̄: aut ad adminiculās: aut aliqd̄ aliud h̄s. c. eodē. vbi tāgit̄ p̄hs tres diuiſiones p̄blema tuz. P̄ma qz quedā ſunt de qb² neutro mō opinamur: et qdā de qb² plures. i. vulgares p̄riant̄ ſapiētib²: et ſapiētes plib²: et qdā de qb² ſapiētes p̄riant̄ ſapiētib² et plures plurib². Exēplū p̄mi: vt vtrū mūdus ſit eternus vel nō. Aut vtrū aſtra ſint paria vel iparia. Exēplū ſcōi: vt vtrū dīa^{ca} ſit melior futuroia arte. Exēplū tertij: vt vtrū q̄libet ſtella fixa viſibit̄is a nob̄ ſit maior tota terra. Ex^m q̄rti: vt vtrū gdditas gñis ſit diſt¹⁶ foialr ex nā rei a gdditate dīe vel a ſpecie. Exēplū q̄nti: vt vtrū ars pelliparia ſit melior arte futuroia. 2ª diuiſio eſt: qz p̄blemata quedā ſunt p̄p̄ ele ctionē et fugā: vt vtrū voluptas ſit eligēda vel nō. quedā p̄p̄ ſcire tñ: vt vtrū mūdus ſit etern² vel nō. qdā volum² nō p̄p̄ ſe: ſ3 p̄p̄ aliud ſcire. ſ. vt per illa alia cognoſcamus. 3ª diuiſio eſt qz p̄blemata neutroz: quedā ſūt rōnes p̄ babilis ad vtrāqz partē: quedā de gbus nō habemus rō nes p̄p̄ eoz diſſi¹⁶: vt vtrū mūdus ſit eternus. Proble ma v̄o neutrū appellat de quo p̄nt eſſe dīe rōnes. Diſſe rūt aut

hant aut ppō dīa^a et pblema: qz ppō dīa^a querit solum
vnā prem dīctionis: vt putas ne aīal gressibile bipes sit
diffō hoīs: problema vō querit vtrāqz ptes dīctōis: vt
putas ne aīal gressibile bipes sit diffō hoīs vel nō. Sunt
tū eqlia nūō: qz oīs ppō sit pblema et cōtra transumpto
mō interrogādī. h̄ pmo topi. c. 3. Positio de qua ē doc. fa-
cit mentionē in lra vt hic accipit est opi. extranea alicui⁹
notoz fm pbiāz: vt q nō cōtingit dīcere: vel addiscere:
sicut dicebat Aristoteles. aut q oīa mouent: sicut dicebat
Democritus. aut q oīa sint vnū ens: sic dicebat Delliusus.
Cōtra quos nō debemus disputare: vt etiā pmo de phico
auditu. t. c. 9. habet. vel positio est ppō de qua rōnez ha-
bem⁹ dīa opionib⁹: vt q nō oē qd est factū vel eternum
vt dicit sophiste. Qis aut positio est pblema: sed nō ē.
h̄ pmo topi. c. 9. alr tū diffinit p posterior. t. c. 5. Ex descri-
ptionib⁹ inqz pdictis quas pro notitia hoz terminoz iue-
nibus isolitoz ad plenum itroduxi. vī q spēs possit poni
pdi^m dīa^a cōtra doc. Ad ista sustinēdo cuncta dicta
doc. rīdeo. Ad p^m dico q pdicari sicut pdicabile vī pdi^m
pōt duplr pīderari. vno mō cōmuniter: vt. s. est vnā scōa
itētio cōmunis omni illi qd est aptum natus pdicari: vel
omni extremo ppōnis posito post copulaz siue sit singu-
lare: siue vī: siue equocū siue vniocū siue limitatū siue
transcēdens. et sic est in plus qz vī: et per pīs non est pro-
pziū eius. alio mō capīē spālīter q pzie. s. pro scōa inten-
tione fundata sup nā limitata nata pdicari de pīb⁹ vni-
uocē: vel saltē que in se est vniocū: et sic est pziū vīs: et
lī vocat^r sonat actū pdicādī: qz tū itelligi vt dicit apriū
dīcē: et sic logē doc. Uel alr pōt distingui de vī tū limi-
tato: vel de vī indifferēti ad trāscēdēs et limitatū vt scīs.
Pōt et distingui de pziū et dīci q in pposito nō acci-
pit quarto mō. Pōt etīā ponderari dīa iter dīci et pdi-
cari. Nam pdicari est pzie pa⁹ dīci vt doc. q. pīti in fi.
bz: et cōuenit stricte loquēdo his que pīnent in coordi⁹
pdicamētalī: qbus et nō alyz applicat itentio vīs: vt hic
accipit. Quo mō tūc pziū vel accīs pdicant pīdera.
Tene viāz quā volueris: pma est secūra: semp pmittēdo
dist^m de pdicari pīne iten^m et scōe iten^m sumpto. Ad
2^m p3 ex dictis. Ad 3^m dico q alia est pueribilitas dif-
finitōis cū diffinitō. alia pzie passionis cū subō. alia vī-
time dīe cū specie. pma enim est ex cōpleta idēitate to-
tali et formalī. 2^a ex idēitate reali et necessaria inherētia.
3^a vō ex vīlī⁹ actū⁹ et spec⁹ forma. Nō. n. dicit totam rei
essentiā cōprehēsiue: s3 bñ vltimate et cōpletīue. est nāqz
vltima dīa vltime forme vel rea⁹: qua posita necessario
ponit hīs spāz: et hoc alyz regitū presuppositis corū-
dens. est igit puerit⁹ vltimī act⁹ cōpletīue dātis esse re-
spectu illius cui⁹ est. Et si obiciat q quelz pars diffōnis
est in plus qz diffinitū: dico q dī itelligi de partib⁹ cōiter
diffinitib⁹: cuius nō est dīa vltima: qz ei⁹ notitiā minī-
me habem⁹ nisi circūlo⁹. logē igit Ari. vt exp⁹ est: nō q
ita sit in res: dīa vltima cognoscere. Jō. 7. meta. t. c. 35.
dicit q ptes rōnis sunt pōzes. aut oēs. aut qdā. vbi nota-
ly quedā: pp dīaz vltimā. Ad 4^m dico q illa reductio
nō est rōne pfectōis entitatiue: s3 modī pdicādī: qui pmo
cōuenit gū: vt p3. Per idē ad aliud de dīa. Ad vlti^m
dico q doc. nō asserit spēs nō esse pdi^m sed tāgit h̄ tanqz
vnū modū dīcēdi. Uel alr sustinēdo illūz modū dīcēdi:
pōt dīci q diffō pdi^m nō sibi puenit qstū ad vltimā ptes
eius. Est enīz annexū gnīs: vt dicitū est pus. Quidāz tamē
tenēt sup pmo topicoz: taz spēm qz dīaz esse pdi^m. sed
tene cū doc. vel dīcēduz q lī sit pdi^m: nō tū distinctū mo-
dū pdicādī a gūc hīs: vt logē ibi Ari. ideo ne supflus
videre: posuit tū quatuor. hic aut ponit distinctū: quia
aliū modū pdicādī bz: vt infra dīcetur: vide ad hoc et ad

solonē. 4. ar⁹ huius. q. dī. 8. p. q. z. in fine solonīs. optie ex-
positionem huius de. 4. p. dī⁹.

Secūdo dubitat circa illud dictū doc in solone. z.
pncipalis. Si fm oēm significationē altez
alteri opponat: qz vī q oīa opposita fm oēm signationē
opponant. Dico breuiter q nō incōuenit aliq fm aliqua
signata opponi: s3 non fm alia. Ex^m p3. 5. meta. vbi ponit
signata vni⁹ et multi⁹. que non opponit fm oīa: vt p3 ibi.
vel si dīceres q ista nō sunt opposita equoca: vt infra vī
debis: pone ex^m in alyz: vt forte in acuto et obtuso p⁹: vel
etiā in pposito de vī et singulari: cōsidera bñ. Adhuc ē
infra. c. de dīa. q. vltia de rōnali et irrōnali. p3 exēpluz: de
ente ē reali et rōnis posset exēplificari.

Tertio dubitat circa solonēz tertū argumēti. videt^r
enīz q idīuidū nō possit dīci spēs nec vt qd
nec vt modus. nō vt qd p3: q nō vt modus. pbo. qz indī-
uidū fm Porphyriū predicat de vno solo saltē vniocū
ce. equiocū aut nō est spēs vt p3. Et si dīcas q itelligit
illa descriptio Porphyry pro fundamēto vel vno⁹: nō
aut pro significatione. Contra: fm doctrinā huius: diffōnes
logicales itelligunt pncipalr ex itentioib⁹: et pro iten⁹.
Itē si idīuidū est spēs: ergo vī: sicut p3 de boīe. pīs est
falsum: qz predicat opp^m de opp⁹. Pōt dīci q lī ibi dīffī-
nitur intentio idīuidui: vt tū supponit pro fundamēto:
qd tū de vno solo predicat. Intellect⁹ tū ab hoc indī-
duo et illo abstrahit intentionē idīuidui in cōi: cui appli-
catur itentio spēs vt modus. Et si obiciat q ab hoc forte
et illo nō abstrahit aliq vniocū. Dico q pōt esse maior
vnitas in inten⁹ qz in rebus: vt infra magis. Uel posset
dīci q descriptio illa Porphyry est itelligēda de indī-
duo signato: nō aut de idīuiduo vago. hoc tū bz infra. c. 8.
substātia. q. 1. amplius itelligari. Ad aliud dīco q vī
vt modus et idīuidū vt qd nō opponunt. secus ppo⁹
acci⁹ vtrūqz: qd enīz qd. vel modus mō. et nō modus
quid. vel cōtra aduerfatur.

Quarto dubitat et est pncipale in hac. q. circa so-
lutionem quarti argumēti. s3 vt singula dī-
ligentius videant recitabo pmo ar⁹: deinde solutionē: et
vltimo adducam motina cōtra doc. Dicit igit q ens est
vī: et hoc p3 per locum a diffōne: sed nullus istoz. 5. ergo
sextū. dīctia p3 cum ma. Adī. pbat inductīue. pmo q nō
est genus: de quo magis videt alle⁹ Arist. vbi supra. vbi
aduerfēdum q Ari. disputādo illam. q. vtrū pma prin-
cipia sint pma generum. i. genera gūalissima: aut vltima
pdi^m de idīuiduis. i. species spālissime: et pbandū q non
sunt col^m genera: dīct q nō pma genera: sed alia cōiora
eis: vt puta ens et vnū sunt pma pncipia. ens aut et vnum
nō sunt genera: qz tunc dīe eoz sunt nihil: qd est impos-
sibile. hanc aut pntiaz pbat: q impossibile est spēs pdi-
cari. s. qd dīctatiue vt ibi logtur de suis differētys nec ge-
nus sine suis specieb⁹. dīas aut cuiuslibz generis necesse
est esse ens et vnum. Ex quo habet q ens predicat de dif-
ferētys generū per se: vt dicit doc. in lra. Sed forte hoc
nō sequitur si aduertat. Argumenta enim Ari. in illo ter-
tio plerūqz paralogizant. vt habet iste in pmo dī. 3. q. 3. ad
ppositum optime. Tene tamē iste idem ens per se pre-
dicari de aliquib⁹ differētys: et si nō de omnib⁹. Refert
nāqz ad hoc q sumantur ab alia re vel ab alia realitate
ab illa a qua sumitur genus: de quo infra. Ibi etiā habe-
tur q genus non predicat per se de differentia. Idem 4°
topicoz. Ens ergo nō est genus: nec est spēs: qz tūc nō su-
premiū: cum supra species genus ponat: qd maxime verū
est de specie subiecta: sed an de specie pdi^m: infra videbi-
tur. nec est differētia nec pziū nec accīs: qz illa pdicant
in quale. Ens vō in qd de omnib⁹. Nam est primūz quid

nō bñs qd inclusus in cuiuslibz qd. Ad h̄ ar^m rñdet: que
rñsio satis clara est vsq; ad rñsionē replīce que sic incipit.
dī q ad h̄ est eguocū ad. 3. ipole est enī aliqđ vniuoctum
pdicari per se pmo mō dī spēs⁹ r dīys. s. s. bñ denoiatine
denoiatōe a pōi r nēcio. vel de dīa vna: r alia oppō nīst
dīa supior de dīys īferiorib⁹ oppositis pdicare⁹ vniuo
ce: qđ. s. est incōueniēs pp ea que sequūtur. v. 3. q. 2. tunc re⁹
eius. s. oīe supioris dīe spēs. i. dīe īferiores essent spēs
in recta linea. Nam si aīal pdicare⁹ vniuoce r per se de
rōnali r irrōnali sicut de boīe r asīno. qua g rōne sensibī
le per se dī de boīe pari rōne r de rōnali. Et tunc rōnale
esset spēs cōstituta ex aīali r a. vel saltez ex sensibīli r a.
sicut hō ex aīali r rōnali: r hoc in linea recta. s. aliaz spe
ciēū: vel ad modū illi⁹ recta. lineā enī spēs quarūcūq;
rectā appellam⁹. vides g q illa lra. s. r tunc respū ei⁹ rē.
pōt hīe duplice intellm fm q ly eius. pōt referri ad gen⁹
cōstitutū: s. nō vt gen⁹ per dīam supiores vel ad ipsam
dīaz supiorē: qđ magis vī: r seqt. Et per nīs differen
tie respectu spēs quaz sunt: vbi aliqui volunt loco spēs:
debere scribi dīaz. Sed lra pōt intelligi vt iacet: differē
tie essent gñā. vel vt aly placet: essent spēs: qđ magis sa
pīlīz vīraq; lra saluat. Vult dicere doctor q si ex hypo
thēsi pdicare⁹ dīa supior vniuoce r per se de īferiorē
vt sensibīle de rōnali vī aīal me⁹ sensibīli fm aliū itē⁹:
tūc rōnabile re⁹ hōis: cui⁹ est dīa pstituta: esset spēs. s.
dispata in recta linea: sicut affinis vel leo. Vcl fm aliam
lram dīe. s. spēs subalternaz essent gñā vt sensibīle re⁹
aīalis esset genus: nō aīalis: sed rōnalis r irrōnalis: que in
illo casu essent spēs eius. Esset ergo sensibīle gen⁹ subal
ternū dispātū dīaī. Vcl dic 3° q dīe. s. supiores essent
gñā re⁹ spēs. i. dīaz īferioz quaz sunt dīe. s. supiores.
Vcl dic 4° vt exponit Goral. Duo tñ pmi itells mibi sa
tis faciūt. h̄ aut dicit doc. esse ipolīa. Nā ipse ostendit 7°
me⁹ dīaz īferiorē nō includere formalr nec per se supio
rem: tū qz tūc pcessus in īfinitū in dīys. tum qz tūc dīa
esset spēs vt hic īfē: r tūc plura gñā pma q. 10. tūz qz ē
in dīfōne nugatio. quare ibi r. 4. s. nīaz h̄z idem dīf. r. 1. r.
īfra tāge⁹ aliqđ. 3° aut meta. ostēdit q gen⁹ nō pdicaf
per se de dīa: quere. Alia originalia sic hñt. Impossibile
est enī aliqđ vniuoctū pdicari per se pmo mō de spēs⁹ r
differētys: vel de dīa vna r alia opposita per dīaz supe
riorē: que de differētys īferiorib⁹ oppositis pdicaf vniuo
ce: quia tūc re⁹ spēs re⁹ quaz sunt dīe essent spēs: qđ est
īmpole rē. r expōne vt pus: vides q̄obscura r ambigua
sit h̄ lra puidens lector. ideo plicitati pce. Cōcludit ergo
eguocū⁹ entis ēt pro vno signatōz. s. suba tñ: r p3 lra sa
tis. Qui aut veller postponere tāā difficultatē r hāc rñ
sionem ambigūā que videt ēē aliena: posset breuiter ad
illaz replicā rñdere sic. cū enī dī. Accipiat ens in genere
sube ibi est vniuoctū. trāseat g vī: cōcedo: s. nullum isto
rum. s. nego: qz ens in gñe sube est idē q suba. sicut igitur
suba est gen⁹: ita r ens sic sumptū. S3 qz doc. cū nō oby
ciat dī illā rñsionē vī eā sustinere. Nec obstat q incipit a
dī cū sit vltima. Jō meli⁹ est saluare ipsaz vt īfra faciāz:
īmo sic⁹ est melior: r ista quā nūc notauī patī īstātiāz:
logice loquēdo. C tūc circa h̄ ar^m r solonē ei⁹ occurrūt
difficultates. v. 2. n. qz ens nō pdicēf per se de dīa: qz tunc
dīe nō essent sim⁹ simplices: nec pmo diuerse: īmo dīe
esset dīa. Jtē alig formaliste tenēt ens esse gen⁹ r modos
īntrīnsecos dīas ei⁹: vt Bonet⁹. Jtēz quō valet illa pñā
qua pbat ens nō ēē spēs. tenēt. n. pleriq; doctorz essentia
diuinā vel deū ēē spēs: nō tñ alicuius gñis. Jtē multi po
nunt spēs pdicatā tñ. īmo vī de mēte hui⁹ īfra: qui tenet
rīfībile ēē spēs: sed tñ sustinēdo fundamēta ipsi⁹: vt cōi
ter Scotiste tenēt: nō est alicuius gñis spēs: qz tunc ppry

ppriū in īfinitū: tūc ēt esset per se in pdi⁹: tunc ēt forte vī
ītingueret re⁹ a subo. Jtē vī q sicut ens abstrahit a q̄li
tate r suba q sic a pdicari in qd r in q̄le. Male igit dīē
q pdicaf in qd d quoliz. Jtē istud est falsū fm istū alibi
vbi excipit plura de qđ nō pdicaf in qd ipm ens. Jtē
vī exp̄sa dīctio in dīctis hui⁹ hic. r 4° meta. r p sniārū.
dī. 3. r. 8. r alibi sepe: vbi tenet vni⁹ entis deo r creature
sube r accēti. Jtē vī q illa expō hui⁹ vbi: pdicaf: sit dīmi
nuta. Jtē quō de pus vniuoctū: cū diuisū sit pus diuiden
tib⁹. Jtē quō valebit illa famosa dīctio pdi⁹ in eguocaz
vniuoctā r denoiatīnā. Jtē cū rō vīis. s. pdicari de plurib⁹
pūciat entī: q̄re n̄ dīfī⁹. Jtē q̄tr valet illa pñā replīce: est
vniuoctū igit vī: s. īnglare igit n⁹ vniuoctū. Jtē vī q vīe
in cōi possit applicari vt modus alicui: dato q suoz sup
positoz nullūz illi pueniat: r ita nō seqt posito q ens sit
vīe: q ēē aliqđ istoz. s. sic. n. fundamētū ad fundamē
ta: ita vī denoiatīnū ad denoiatīuā. Jtē illa vltima rñsio
vī mirabilis: īmo alig volūt q nō sit de mēte doc. Jō dī
cit: dī r nō dico. Ens. n. sumptū in gñe vī pro gñe sube est
īdez qđ ipsa suba. quō g pcedit cōiter q suba vni⁹ sit: s.
ens pro ipsa acceptū est eguocū. Jtē q̄re pot⁹ suba genus
gñāllīsimū q̄ ens sic dēnī. vī g h̄ rñsio d oēs rōnē. Jtē
ar⁹ 3° aī o^m. q. 3. d gñe īfra vī īste alle⁹ Ari. velle q dīa
supior icludat p se in īferiorē. Jtē quō valet ille pñtie de
illis dīnīys supiorib⁹ r īferioribus. Jtē quō tria p⁹ entia
in oī gñe. Ad ista breuiter rñdeo. C Ad p⁹ dico q l3 de
alig⁹: nō tñ de oib⁹ dīys: vt dēnī est supia: ens p se pdi
cat⁹. Nec h̄ seqt ex dīis Ari. 3. meta. dū igit generi r dīe
cōrīdient alia r alia res: talis pdi⁹ cōcedit. S3 tūc non
erit dīe dīa. s. bñ modus īntrīnsec⁹ r h̄ tē⁹ vni⁹ entis.
Tenēdo at eguocatōez poterit ēē pdicatio eiūdez de se
forte. h̄ aut alī⁹ īuestigare p̄tinet ad me⁹. Dīe. n. vltie
tñ sunt sim⁹ simplices. C Ad aliū dico q ppe accipie
do gen⁹ r dīam nec ens est gen⁹ nec modi īntrīnseci dīez:
s3 forte metaphozice. vbi tñ plus est dīfīlī⁹ q̄ sīr⁹. Vcl
pōt dīstīguī de gñe. v3. res: limitato r trāscēdēti: vel dī gñe in
gñe: r gñe ex gen⁹. vide hūc. s. dī. p. an⁹. r reptationū. vbi
disputat an de⁹ sit in gñe. Nā ibi hēs q̄tr ens possit vī nō
possit dīci gen⁹: r pōdera vba p̄hī. 4. topī. ībidē. C Ad 3°
dico q doc. accipit hic cōplete r ppe spēs que nō mō est
pdī⁹ s3 ēt suba. In diuinis aut dī ēē spēs me⁹. An at deē
spēs suba dīfīctā dīdicatū vīē. īfra. c. de spe videbīf.
Qđ tāgīf ibi de rīfībīlī⁹ ēt īfra. c. de p̄pō h̄z locūz. C Ad
4° dico q pdi⁹ in qd r in q̄le sic qd r q̄le r q̄tr vī suba
q̄tītas r q̄lītas sunt trāscēdētia: r sic pdicari in qd cōue
niēti entī: r pdicari in q̄le passionib⁹ entis. C Ad aliū dico
q illud est vīe accōmodatū. pdicaf. n. ens in qd de quolī
bet. s. qđ est qđdītas nō sim⁹ simplex: r in h̄ excludunt
passiones entis r modi īntrīnseci r dīe vltīme. An autem
excludat de⁹: alī erit fmo: s3 pro nūc tene breuiter q nō.
An vō pcept⁹ dei sit simplr simplex. dubiū est d quo alī.
Alr posset dīci r fin⁹ ad ar^m: q illa vīe est vīr vera: acci
piendo qđlibz vt qđ: l3 nō vt mo⁹. q̄re hūc. 4. meta. q. 1. r
pōdera bñ. C Ad aliū l3 īfra in ānp̄dī⁹. q. 4. prolīx
h̄z dīscuti illa difficultas satis grauis. pro nūc tñ breuiter
dico q loq̄ doc. hic de eguocatōe strīcte r logice loquē
do: r nō mō p̄hīce: vt alig⁹ vī: qz sic etiā oīa gñā eguoca
sunt. Sicut g vniuoctū est duplex: limitatū. v3. r transec
dens: ita per oppo^m r eguocū. Vloco aut vniuoctū limitā
tum cōceptū pdicabīlez de multis fm habitudinē alicu
ius. s. vīuz a Porphyrio assignatoz. h̄ quoq; mō ens nō
est vniuoctū: saltē non vniuoce pdicaf. Jō dīct Porphy
rī⁹ q sīgs oīa entia vocet eguoce nūcupabit. Trāscēdēs
aut seu me⁹ vniuoctū dico pceptū ex nā rei natū pdica
rī de oībus vel multis gñib⁹ gñāllīsimis vel de vno gñā

lissimo: vel repo^l in ipso: et de aliquo qd nō p̄tinet in gñe. Nō obstat igit̃ vniucatiōe meta^l ipsius entis v̄le m̄ nime dicit̃: qd p̄cise p̄ceptib⁹ limitatis p̄uēit: et reponib⁹ in p̄di^o. Itē v̄le includit ip̄fectōes q̄sdā. v̄z. diuisibilitates et determinabilitates et p̄o^l et p̄lifica^l v̄t h̄z iste in repta^l tis di. 19. q. 5. et alibi sepe et alij: que v̄t alig⁹ v̄t nō p̄nt cō uenire enti: eo qd additatiue includit in deo. Sed p̄fecto ista nō impediūt: qd si bñ videat̃. oīa ista enti conueniūt: l̄z nō nāc diuine in se vel enti īfinito. vt. 5. di. 1. h̄z iste. Sed potissima rō qd ens nō est v̄le: v̄tputa gen⁹ vel sp̄s: ad q̄ oīa alia redcūt̃: v̄t supra dixi⁹ qd nō est diuisibile nec p̄hibile per realitates: nec constitutū ex ipso et suo d̄ctiuo est cōpositū v̄t p̄cise tale nec cōpositiōe rerū: nec cōposi tiōe realitatū. vide hūc p̄ reportationū. di. 25. q. 2. et alibi. Et si dicat̃ qd qdaz sequaces Scoti ponūt ens esse vniuo cum nō mō me⁹ sed logice. et exp̄esse v̄r dicere ipm̄ eē v̄le. Dico qd nō repio h̄ de mente Scoti: l̄z in. q. li. de aīa: que sibi attribuitur aliq̄l̄ repia^l: v̄t infra. q. 4. an̄ p̄di^o tangā. S̄z v̄t ip̄sis satisfaciā: dico qd accipit̃ multaz am/ ple vni⁹ logica et v̄le pro vni⁹. v̄z. cōcep^l sub aliq̄ iten/ tione 2^a. siue sit limitata siue trāscēdens. accipit̃ et v̄le pro cōi vel trāscēdēti vel eē gen⁹. hic v̄o logē doc. imitā/ do Porphyriū: cui⁹ p̄sideratio de v̄li est v̄t appli⁹ est his que Ari. in li. p̄top̄ p̄siderat. Nam ex p̄hemio suo hunc li⁹ v̄t itroductionē in Ari. cathe⁹ ordinauit. illa autē tñ sunt limitata et nō trāscēdētia. Qui vellet dicere qd doc. logē hic de equocatōe entis f̄m v̄ā cōem: f̄m quā cōiter loquit̃ in his q̄onib⁹: vbi aliq̄ meta^l vel re^l occurrunt. b̄et alr̄ dicere: sed. v̄t infra in an̄p̄dicamētis tāgā: credo qd logē simplr̄ f̄m p̄p̄iā op̄ionē in p̄posito. Nō est ergo d̄dictio in dictis doc. hic et in me⁹ vel theo⁹: qd diuersimo de loquit̃ de vni⁹. ¶ Ad aliud dico qd accipit doctor hic p̄dicari p̄pe v̄t est sup̄ioris d̄ferioxi: iter que est p̄oritas p̄ntie et nāc: qd equocis nō p̄uenit: nec forte trāscēdētib⁹. ¶ Ad aliud dico qd nō oē diuisus est p̄us: v̄t loquit̃ doc. hic de p̄oritate: suis diuiden⁹. Sed p̄cise dū dicit vnum cōceptū et forte nō oē tale. ¶ Ad aliud dico qd nunq̄ est p̄dicatio in equocis vera nisi accipiēdo p̄dicatū pro vno signatōz tñ: dī tñ p̄dicatio equoca sic oppō relatiua: cōi/ ter. ¶ Ad aliud dico qd rō v̄lis sane inte⁹ nō p̄uēit enti. Illud nāq̄ est p̄dicabile de p̄lib⁹: v̄t est rō v̄lis: quod est plurif⁹ per realitates diuersas in illa plura. Vel dic v̄t p̄us distinguēdo de v̄li: et s̄l̄r de p̄dicari de plurib⁹. ¶ Ad aliud dico qd vniucatio cōpleta: v̄t eā diffinit Ari. cōue/ nit terminis et nāis cōib⁹: et sic logē doc. termin⁹ aut singu/ laris respectu plurīū est equocus. l̄z re⁹ vni⁹ vni⁹. sed nō p̄p̄ie: qd nō h̄z p̄p̄iā rōnē additatiua: sed de hoc alibi. ¶ Ad aliud dico qd nec accit̄ia realia nec rōnis inherēt vel causant̄ vel fundant̄ nisi in suis īferioribus. Maxie enī sup̄iora abstrahūt a cōcernētia subī: v̄t p̄us dictum est. ideo. 2. topi. dicit Ari. qd q̄qd denoiat̄ a gñe denoiat̄ ab aliqua suaz sp̄ez. Sicut ḡ sube 2^a se h̄nt ad gñari vel corūp̄i v̄l subijci accit̄ib⁹ saltē cōib⁹: ita accit̄ia cōia. i. v̄lia: cuius est v̄le ad īformare vel inherere. Nego igit̃ur s̄l̄itudinē v̄t īfer⁹. ¶ Ad aliud: qd ceteris difficilīus v̄t: sustinēdo illaz r̄n̄sionē esse de mēte doc. aduertēdū p̄mo qd vniucū esse et vniuoce p̄dicari: v̄t supra aliquatūlum tetigidi: differunt: et hoc h̄z iste infra in an̄p̄ze⁹. q. 3. et 1. sm̄az di. 3. et 8. Ad vniuoce. n. p̄dicari regit̄ v̄ntas vocis et rō/ nis: et p̄ter h̄ cōi⁹ additatiua p̄nti et rōnis eē in subo. Ad vniucū v̄o p̄di⁹ sufficiūt duo p̄ma. 2° p̄mittendū f̄m Bo⁹ de debdo⁹. et auctores de causis p̄pone. 4. qd p̄ma rerū creataz est ipsuz eē. differt autē esse et id qd est. Nam ipsuz esse nondū est. At v̄o qd est accepta essendi forma est atq̄ cōsistit. Prīmū ergo in vnoquoq̄ est sua entitas

cui adueniunt cetera siue sit in genere siue sit eē genus. Nihil enī subterfugit rōnem entis siue sit qd dicitur siue pars additatis: siue suba siue accit̄is. 3° p̄mittēdū qd suba pōt sumi dupl̄r: v̄t infra. c. de suba. q. 4. Uno mō v̄t ens per se: et sic est gñalissimū. Alio mō v̄t dī de p̄ncipys entis per se: p̄z bec dist⁹. 2. d. aīa. t. c. 2. 4° notādū qd suba v̄t est gñalissimū p̄dicat̄ per se tantūmō de his que sunt in recta linea. de his v̄o que sunt collateralia p̄dicat̄ per accit̄is: l̄z necessario. Rōnale nāq̄ ideo est suba: et h̄ acci/ piendo rōnale pro formalit̄: qd idē ei qd est suba: v̄tputa hoi: et ita de alijs. vide hūc. c. d. suba. q. 3. Ulterior est igit̃ p̄dicatio sube et cuiuslibet p̄di⁹ de suis differētis in obli/ quo p̄di⁹ dī⁹ hoc est huius. q̄z hoc est hoc. ¶ Ex his ad ar⁹ dico qd optime dicit doc. qd ens in gñe sube est equo/ cum. i. v̄t idifferēter se h̄z ad illa que sunt in recta linea et collateralia: vbi accipit genus pro coordi⁹ p̄dicabili. Di/ uisio. n. entis p̄ totū et partē est diuisio equoci in equo⁹. et hoc lo⁹: qd sic trāscēdit oīa gñā. Ens autē v̄t dicit de his que sunt in recta linea est totū. v̄t v̄o de collateralib⁹ ps. alia ergo et alia rō cū vni⁹ vocis. Et cū dicit̄ qd tunc cum sit idēz ip̄si sube segtur equocatio in suba: qd nullus po/ nit. Dico qd suba v̄t p̄us est etiā equocū. et hoc v̄t est idif/ ferens ad oīa illa que sunt in coordinatōe p̄di⁹. Si autē accipiat̄ v̄t est gen⁹ gñalissimuz: pōt dici qd adhuc est eg/ uocū: qd illi qd est per se tale: et illi qd est per accidens tale nihil est vniucū saltēz noīe tali: v̄t h̄z iste di. 29. p̄. et infra in p̄di⁹. Et si obijcias qd est gen⁹. igit̃ vniucum. dico qd est genus per se specierū: per accidens v̄o dīaz. Vel dici pōt qd suba illo mō est vniucū re⁹ oīuz que sunt illi⁹ ge/ neris vel coordi⁹. nō tñ vni⁹ p̄dicat̄: et sic logē doc. hic. acci/ pit nāq̄ equocuz v̄t opponit̄ vniuco vniuoce dicto: qd p̄cise logicus appellat vniucū. nō aut̄ opponit̄ vniuo/ co tñ. Et cū queris. quare igit̃ magis cōceditur suba esse gen⁹ q̄ ens. Dico qd p̄pterea qd dīe nō sunt p̄p̄ie suba: sed pot⁹ sube. Sunt tñ vere entia. Ens igit̃ absq̄z distin/ ctione nō pōt dici genus: et sic inte⁹ r̄n̄sionēz defenditur optime doc. Ulterior v̄o inquisitio h̄oz infra et in me⁹. ¶ Ad aliud dicaz infra vbi allegat̄. ¶ Ad aliud ps ex di/ ctis. ¶ Ad vltimū: dico qd illa tria entia sunt ipsa quiddi/ tas generalissimi et quidditates et realitates seu formalit/ tates duaz primaz differentiaz: v̄t saltem in ip̄sis includuntur. Et si queraz quare nō eque p̄dicat̄ur quiddita/ tes primaz differentiarū et cōtrabuntur ad differentias inferiores: sicut quidditas generis ad species: et de sp̄eb⁹. r̄n̄ qd h̄ pars et ex cōsequenti totum harū: ille v̄o nec par/ tes nec tota illarū. Quare igit̃ non tot prima entia quot differentie. r̄n̄ illa p̄ioritas intelligitur diuisiue et consti/ tutiue: non autem predicatiue.

Quinto dubitatur circa solutionem principalem. q. videtur enim p̄mo qd p̄ma ratio contra p̄mi/ mum modum dicendi non procedat: quia l̄z me⁹ per se consideret relationes reales: distinguit tñ. 5. me⁹. t. c. 20. modos relatiuoz penes fundamēta. Itēz quō accipit ge/ nus cum dicit qd oīa vniuersalia inueniunt̄ in genere acci/ dentis: quō etiā accidens: et quō esse in: Vide⁹ etiā eodē mō qd diuisio vocis significatiue per significare subam vel accidens nulla esset. Itē vide⁹ qd ille modus nō acci/ pit subaz v̄t distinguit cōtra alia genera: aliter nihil va/ leret. Item qualiter valet p̄ntia prime rōnis cōtra scdm̄ modū dicendi: Item quō ad esse et ab esse et etiam inesse omni et soli r̄c. equialet p̄dicari: Item quō indiuiduuz per se in genere cum relinquēdū sit ab arte: Item quō subiectum ordinat̄ ad accidens: Item quō p̄dicari in quid et in quale sunt primi modi p̄dicat̄: cū diuisio p̄i/ ma entis nō sit per quid et quale: Item et pōt ponderari

ri) qñō p̄dicari in qd: cū sit intētiō 2^a: 2 p̄ n̄s re^u rōnis: bñ describit. v3. q̄ est p̄dicare essentia p̄ modū essentie. Itē q̄re dīa nō p̄dicat sic essentia cū sit de essentia: sicut gen^u vel nobilioz mō. 2 qd addit̄ expositiue. i. p̄ modū ex̄it̄is 2 nō denoiantis. qualr b̄ sit verū de 2ª inten^u que nō existit nisi in alio vel p̄cise esse obiectiū p̄cipiat. Itē cū oīs 2ª intētiō sit acc̄is: qñō nō p̄dicat̄ per modū deno minātis. Itē cū gen^u 2 spēs sint eque re^u rōnis sicut alia tria: quare b̄ poti^u in qd p̄dicant̄ q̄ alia. Itē qñō gen^u p̄tē: spēs vō totū esse idiuidui p̄dicat: accipiēdo genus 2 spēm sc̄de inten^u. Itē si accipiant̄ p̄me inten^u adhuc videt̄ falsuz: tū qz ps nō p̄dicat̄ in recto de toto. 4. topi. tum qz p̄ter nām spē^u indiuidui includit alia realitatem positiuā formāl̄ distinctā a specie: vt b3 iste. 7. meta. 2 in 2ª sniaz. dī. 3. v3 igit̄ gdditas spē^u eē p̄olis p̄ialis 2 p̄hibi. lis. rō ergo suā de diuisione spēi 2 diffōne idiuidui v3 cō cludere verū: alr ab ipso soluēda est alibi. Itē vtrū respe ctu eiūsdē dicit gen^u eē p̄tē 2 spēs totū. Itē qñō dīa cū sit intētiō: p̄dicat̄ in q̄le essentiale poti^u q̄ alia duo. Itē qñō p̄p̄iū egredit̄ a p̄ncipys subiecti: cū causet̄ actu col latiuo itellect^u. Itē v3 q̄ oīa ista. 5. sint vnū vlc: qz omnia acci^u formāl̄. Itē v3 q̄ sint plura. 5. qz p̄dicari in qd vt est idifferēs ad gen^u 2 spēm v3 cōstitūere vnā spēs cōem ad gen^u 2 spēm. Eodez mō pōt argui de p̄dicari in quale vt est idifferēs ad alia tria: de p̄dicari in quale accidē tale vt est idifferēs ad alia duo: 2 sic octo. Et q̄ b̄ sequat̄ p̄bo: qz aut hec diuīso dā in spēs specialissimas: aut in spēs subalternas. si 2^a mō habeo itentū. si p̄mo mō. ergo gen^u gñalissimū 2 subalternū tm̄ numero differunt. Silr arguit̄ de specie spālissima 2 subalternā 2 de dīa vltima 2 itē media. silr de acc̄ite separabili 2 inseparabili: de p̄ prio spēi spālissime 2 subalterne: imo de p̄p̄ys generū 2 trāscēdentis. Itē cū diffō p̄uertit̄ cū specie q̄re poti^u cō uenit vn^u modus p̄dicādi spēi q̄ diffōni. Itē fm̄ hāc suf ficiētā v3 q̄ p̄us debuit̄ p̄ozp̄yri^u determinare de spe q̄ de gñe: 2 p̄us de dīa q̄ de gñe. Uel si attēditur penes p̄oritātē p̄riū ad totū: q̄re ḡ non p̄us de dīa q̄ de spe ha buit sermonez: plura alia que occurrunt relinquo lectori. ¶ Tenēdo cū doc. rñ^u ad ista. Ad p̄^u dico q̄ illa diuīso Ari. p̄supponit alia per dīas essentiales: quā circūloquit̄ Ari. per illā. 2 si fuissent noīa iposita 2 cognita alr diuīsi fer. Dic aut̄ noīa imposita sunt 2 cognita vt p3. p̄cedit ḡ ar^u doc. de diuīssione per se 2 p̄: quā logicus: cui^u est p̄se 2 stricte diuīdere d3 attēdere: sec^u de p̄bo re^u. Uel possit negari silitudo: eo q̄ illa diuīso est trāscēdētis p̄ trāscen dentia. bīc aut̄ q̄rīf de diuīssione gñis in spēs: q̄ per dīas essentiales d3 vari. ¶ Ad 2^u dico q̄ gen^u ibi pōt sumi p̄ prie pro denoiato: 2 acc̄is vt se b3 idifferenter ad. 9. gñā: vel pro vno signiatoz ita q̄ sit sensus q̄ oīa vlia puta ge nus spēs 2c. inueniunt̄ in aliquo. 9. p̄dicamentoz: imo in quolibz. Nā in oī p̄nto sunt gñā spēs 2 dīe 2 p̄pā passio. acc̄is etiā: p̄acc̄is: 2 nō respectu rerū illi^u gñis. sunt igit̄ ille gñqz itentōes applicabiles reb^u p̄redi^u acci^u: vt puta q̄lītatis vel q̄tītatis 2c. sicut re^u fundamēto vel accidēs suo subo: 2 sic p3 q̄tr accipit̄ ibi eē in. Uel si volueris acci pere vlio pro denoiato: tūc accipe eē in: vt puenit toti res p̄pectu p̄riū 2 e3. Possit alr dici q̄ gen^u acc̄is ibi sumit̄ pro acc̄ite: vt est cōe ad. 9. gñā: qd̄ tñ nō p̄p̄e nec vt gen^u est: 2 per quādas metha^u: qz diuīdit̄ ens 2 subaz que est gen^u. Nō ibi tāgīf de vocib^u signiativis. p3 in trac. de mo dis significādi. p̄ma rñsio placet. ¶ Ad 3^u cōcedo illum modū nō valere vt arguit̄ doc. siue accipiat̄ subam pro essentia: siue nō. ¶ Ad aliud dico q̄ pro tanto valet: quia lo^u nō p̄siderat ordinē eoz que sunt in linea p̄dicamen tali nisi pro q̄to attribuit̄ eis vt sic itentōes sc̄bas: puta

p̄dicari subycti dīas genus spēs 2c. Scdm̄ ergo ea que p̄ se p̄siderat d3 sufficiētā vel diuīssionē assignare: maxie cū itentōes diuīdit̄: vt bīc. ¶ Ad aliud dice^u infra. c. de p̄ prio 2 acc̄ite. ipse ēr doc. ibi optie declarat. ¶ Ad aliud dī ctū est p̄us dī^u de idiuiduo. ¶ Ad aliud dico q̄ ne dūz ordo dicit̄ respectū vni^u ordinatoz: imo vtriusqz: ita igit̄ p̄oris ad posteri^u sic e3: 2 bñ idifferēter: vt p3 discurreti. Ita in p̄po applica 2 diuersaz p̄oritātē 2 posterioritātē sube: v3 gñalius subī 2 acc̄itis. ¶ Ad aliud possit negari forte q̄ p̄^u dīssio entis nō sit in qd 2 q̄le: accipiēdo qd pro gdditate: 2 q̄le p̄ mō. Uelpōt̄ dici alr: q̄ in p̄posito p̄di cari in qd 2 q̄le accipiunt̄ limitate: 2 nō trāscēdētē: 2 ita nō est sile d̄ ente. ¶ Pro alio ar^u 2 p̄lib^u sequētib^u soluē dis nō p̄ q̄ oīs d̄scriptio lo^u per p̄dicationē signatā data b3 vificari p̄ p̄dicatōez exercitā in fundamētis: vt infra patebit: 2 supra aliq̄l̄r tactū est. Ex^u: cū dī: gen^u est qd̄ p̄di cat de p̄lib^u 2c. verificat̄ sic: hō est aīa: aīn^u est aīa 2 sic de alijs. Supponūt̄. n. p̄di^u 2 suba p̄p̄onuz 2 itēntionalū vt eas p̄siderat logic^u p̄ fundamētis mutādo actū signa tuz in exercitū. 2 sciēdū q̄ cū itentōes sc̄de originalr: 2 occa^u a p̄petate rei depēdēt: 2 b̄ gñalr rez accipiēdo: cōditiones modos atqz p̄p̄ietates rerū pro qb^u supponūt̄ plerūqz ipsis attribuit̄. vnde infra. c. dīa. q. 5. dicit̄ iste q̄ dīa sc̄de itēntionalr sumpta transumit̄ a dīa p̄me in ten^u dicta. Ex his p3 q̄re p̄dicari in qd est p̄dicare essen tia per modū essentie: qz vel hoc verū est mutādūz p̄dica tionē signatā in exercitā: vel vt supponit̄ pro fundamen tis. vel vt sibi attribuitur modus vel p̄p̄ietas sui funda menti. ¶ Ad aliud dico q̄ nō omne qd̄ est d̄ essentia p̄di catur per modū essentie: sed regrit̄ vltra hoc q̄ sit vt mā vel vt totū. Nam sicut p̄bi^u loquēdo: vt p̄us tactum est: mā est tanq̄ basis 2 fundamētuz radi^u totius. forma vō 2 si p̄fectioz: nō tñ primū ex̄is nec fundamētuz: ita meta phylice. gen^u se b3 vt mā: 2 dīa vt forma. Ut vō accipiū tur sc̄de inten^u eis suppo^u pro fundamētis attribuit̄ in tellect^u modū p̄dicādi ex p̄p̄ietate fundamētōz: 2 non solum hoc verū est in p̄di^u sube: sed ēt est cuiuslibet acci dentis: 2 etiā in sc̄bis itentōib^u iter se p̄dicat̄ p̄sidera tis. Cōtra. si dīa est de gdditate: igitur p̄dicat̄ in quid: vel per modū quidditatis 2 nō in quale: vel per modū: alr qd̄ p̄dicat̄ 2 modus ei^u sunt incōpō^u. Rñsione quere infra. c. de dīa. q. 6. ad finē. 2 in theore^u huius. vbi dicit̄ q̄ essentiale in plus se habet q̄ dictū in qd. Per p̄dicta p3 ad illud qd̄ tangit̄ cōtra expōnez illam d̄scriptionis p̄dicari in qd. ¶ Ad aliud dico q̄ in sc̄bis itē^u potest attēdi duplex p̄dicatio: exercita. v3. vel signata. 2 exerci ta adhuc est duplex. aut. v3. de p̄po supposito: aut de sub iecto: 2 loquoz cōcretiue 2 de p̄dicatōe vera. p̄mo modo cōiter est p̄dicatio essentialis. 2 variat̄ fm̄ qd 2 quale 2 exi gētiaz fundamētōz. 2 ita loquit̄ doc. bīc. Aliqñ tñ est acc̄italis: 2 hoc qz tales p̄dicationes verificant̄ in funda mētis mutādo actuz. P̄dicatio vō exercita p̄mo modo est essentialis in inten^u suo mō: vt in reb^u. sed p̄dicatio exercita sc̄do modo est acc̄dētalis 2 ita p̄cedit ar^u. Cō parando. n. itentōes ad fundamēta vt sunt modū itellū gendi eoz acc̄dētāl̄ p̄dicant̄ de eis: 2 cōiter in actu exer cito. Uel breuiter dicēdū q̄ itentōes possunt cōparari inter se vel ad fundamēta. p̄mo mō reperit̄ iter eas p̄di catio gdditatiua vel vt cōcernunt fundamēta: vel vt ab strabunt. sc̄do modo tñ acc̄dētāl̄ p̄dicat̄: 2 sic sunt ac cidentia. Sed de multiplici acceptione huius noīs acci dens infra. c. de acc̄ite videbit̄. Quod enim est accidēs vnius est qd̄ alterius: Recurrēdū est etiā vt p̄ius ad p̄p̄ietates fundamētōz. ¶ Ad aliud patet ex dictis: aut rōne suppositionis aut attributionis vt p̄ius. ¶ Ad

aliud dico qd genus et spes accipiunt ibi ut supponit pro fundamētis. vel si intentio dic ut pū ex 2° nōbili supra. Ad aliud qd ad illud qd tangit de pdr^o pū de toto patebit infra. q. 3. de gñe. qd ad aliud de entitate idui dui. Dico breuiter qd itēio doc. est qd spēs pme itē^o lo. quēdo dicit totū eē idui dui qd ad pdr^o formalia qddi. tatiua ut ipse. 3. di. 2. li. q. 6. expōit. Nullū. n. pdr^o qddi. tatiua icludit in idui duo nisi spēs 2 icluda in spe. Nec diui diē spēs per dñas formales nec diuifōe sciētificā: qd de scen^o a gñalissimis 2c. Diuidit tñ diuifōe māli. 2 pcedo qd p rea^o positiuas q sunt de rōne idui duoz: nō tñ ppe qddi. tatiua: qz talē rōne nō hñt pter rōne spēi. Dñā nāqz indiuidualis mā dñ: ut hñt iste in pñb^o locis: l3 aliquo mō hñt rōne forme. Rō igit doc. optima est ad pbāduz spēs torā qddi. tatiua idui duoz pdricare. Sed de hoc magis in meta^o. q. 13. 7. li. subtr^o pro 2 3. Jō notanter dicit iste in 4. di. 1. q. 2. art^o p. qd idui dui nō est diffō: qz si sic tunc in ipsa poneret aliqd qd nō pñet ad qd gderatesse. Ad in tentiōes ēt spēi 2 idui dui pōtes applicare rñsionē ut su pra. Ad aliud dico qd nō: sed re^o diuersoz: qz genus est pars spēi: spēs vō totū idui duoz: l3 vlti^o in idui duo re periat realitas corrdēs gñi. distigūe gñ 3z mediate 2 im mediate. Ad aliud p3 ut pū 2 sñr ad sequēs. vñficāē eniz tales pñones rōne suppo^o vel attribū^o. 2 ita vñr in oib^o pñōib^o logib^o est dñm. Ad aliū eguocat de acci dente: ut infra. c. de accñte. vel recurrēdu est ad illā distin ctionē de qd 2 modus. Ad aliud qd tāgit pulchrā diffi cultatē nego pñitatē illaz. Ad pbatōez pōt pbabilr susti neri vtraqz via. dato. n. qd hñt dñsio sit in spēs subalternas nō seg^o qd iserit: qz pdricari in qd est eguocū: ut infra. c. de dñā. q. 5. eguocū vō nullā pñituit spēm: qz nec diffinit sic nec diffinitur 2 pp alias nōnullas rōnes. Silr dñm est de pdricari in qle ut idifferēs ad essentialē 2 accñtale: 2 silr d pdricari in qle accñtale: ut cōe ad vltia duo. S3 tūc eēnt nōnullē difficultates. vñ. n. qd gen^o nō possz diuidi nec rō gñis per dñas eguocas. Sed de hñ infra vbi pū. c. dñā. Esset ēt spālis dif. de pdricari in qle accñtale: qz ponit in diffōne pñy ut infra. eguocū aut nō diffinit. Sed de hñ ibi dicet. Breuiter pro nūc dico qd accipit pro vno signi ficato ut p3 ex addito. Silr alia pars pbabilr posset susti neri. Et cū ostēdit oppositū de gñe gñalissimū 2 subalter no 2 ita de alyz. Pōt dici qd eqñlis dñā formalr loquēdo est inter illa: qz oia dñā numeralis ut talis est eqñlis: dñā aut accñtis per māz cui applicat est numeralis: qz mālis 2 nō formalis: igitur nō specifica ut infra. c. de gñe. 2 alibi sepe. 2 in. 2. di. 3. q. 4. 2 hoc itelligo qd ad dñāz distictoz 2 nō distinguētū. Et si obyceret qd plus distinguūtur ge nus gñalissimū 2 subalternū qd vñū gñalissimū ad alio. 2 loquor semp de scōis intētiōib^o. S3 hñ distinguūtur nu mero: igit illa specie. Pōt negari assumptum pro maiori nisi rōne distinguētū. Ex^o albedo in hoīe 2 asino solum numeralr variat sicut albedo in sorte 2 platone. Maior tñ distinctio hoīs 2 asini qd sortis 2 platonis. S3 dubium est adhuc an gñalissimū 2 subalternū sint rōnes vel dñe formales diuidētes gen^o in cōi vel tñ māles: ut masculi 2 femina respectu hoīs. de hoc infra. c. de gñe. fed spāl r pro pma via facit qd infra in anpdricamētis tenet. qd ge neralissimū scōe itē^o est sub3 li. pdricamētoz: 2 per pse quēs erit spēs: qz subm demñonis 2 p pñis diffinibile 2c. dic pñter bñ ponderādo. Ad aliud dico qd B est rōne totalis qddi. tatiua quā dicit spēs que icludit tanqz partes gen^o 2 dñāz quare cōstituūt ipsaz diffōnez 2 hoc incom plexe. diffō vō qñ qdā cōplexū est: ideo nū^o vñū modū pdricadi dicit. Et si querat qre poti^o in qd qñ in quale pdri cat spēs. Pōt dici qd pdricat qd totale icludēs vñūqz.

vel qd denoiatio plerūqz sit ab ignobiliori. Vel possz dici qd l3 species includat qd 2 quale pdricat tñ in qd 2 nō in quale: qz respectu indiuiduoz habz se ut māle 2 dñibile per dñas indiuiduales: ideo pdricat essentialē per modum essentialē 2c. Refert igit ad modū pdricandi considerare quidditatē rei in se vel in cōparatiōe ad sub3: 2 sicut ista vera sunt de fundamētis. Ita habes dicere pñter de in ten^o. Sed qui teneret diffōne dicere tertiā entitatē sicut diffi^o: adhuc haberet soluere vltiores instantias circa diffōnez quare nō haberet aliqū vñū modū pdricandi sicut diffinitū: de quo als. Ad vñmū patebit in sequē tibus rō ordis istoz. 5. Sed pro nūc dico qd ordo attrēdit in istis rōne modi pdricadi sed pñsuppo^o modum essendi. prius ergo de gñe qd de specie quia ut mā e^o est 2 maius predicabile. prius aut de dñā: ppter easdēz cās: qd de spe determinare debuit: sed mutauit ordīnez ppter similitudi nem modi pdricandi gñis 2 spēi: 2 ppter correla^o rōne cuius vñuz per alterum diffinibile est 2 cognoscibile fm ipsuz in lra. dñā aut: ut infra patebit: dicit respectū ad ge nus 2 spēm: ideo pñsupponit notitiā vñiusqz. Porphyrius aut in cōmunitatib^o mutat ordinē: qz prius cōparat gen^o ad dñā qd ad spēm ppter causas dictā. cū iam in pmo tractatu quidditatie cognita sunt. Sed de ordine istoz nō est maximū periculūz cōscientie. Recollige ex dictis sufficientiā vñū applicando ea ad scōas intētiōes ut scis bone indolis lector. Questio. X.

De primo expediu it se doc. circa difficulta tes cōes toti logice: quo ad tres pmas. q. 2 oib^o. 5. vñibus 2 ipsi vñi in cōi: quo ad alias. 9. Nūc descēdit ad pñcipale tangē do diffi^o spāles circa qd3. 5. vñūz incho^o a gñe. Et qz assignādo tres significatiōes generis dicit Por phyrius in secūda significatiōe qd locus vel pñā est pñ generatōis quēadmodū 2 pater. Ideo doc. breuiter 2 fa ciliter mouet vñā qdōnez (que potius dubium lrale qz. q. ordina^o dici debet) circa veritatē huius pñōis 2 nume rando eam inter. q. est. 10. pñcipalis.

De primo locus est vltimūz corpīs pñ^o immobile pñū. 4° pñy. t. c. 4. 1. intelligit d loco māliter sumpto. Vbi aduertēduz qd locus pōt accipi vel pro corpore locatē ut aer est locus aque. vel pro supficie vltima illius corpōis ut hic diffinit. vel pro respectu ex trinsicus adueniēte per motum acquisi^o. qui vbi actiūū est. Nam vbi ut est generalissimū est cōmune ad vbi actiūū 2 passiūū: l3 auctor sex pñcipioz tñ vbi passiūū describat: qd nomē generis famose retinet: 2 hoc plerūqz accidit quādo specie^o defunt pñia noia: 2 pōt sic descri bi locus. i. vbi actiūū est circūscriptio. factiua corpōis cōi^o circūscriptiōnem. s. passiūū corpōis cōtenti effi ciens. vel illa diffinitio. 4. pñy. de ipso loco pro formali est intelligēda per predicationē mālez fundamēti de re respectu ut cōiter re^o diffiniunt. Pōt etiaz vltērius locus accipi pro aggregato ex vtroqz: 2 hoc vel includendo qñi tates actiūas 2 passiūas 2 celestes influentiā ut eū accipit doc. 2 Porphyrius in pposito. Vel illis exclusis: diuidit etiaz multis diuifionib^o vputa inālez 2 violentiā in per se 2 per accis: in qui 2 quo in cōem 2 pñiā: in adequatā vel non. in circūscriptiūaz diffinitūā 2 per naturalem 2 sic de alyz. quoz prosecutio 2 declaratio pñet ad pñāz naturalez 2 theologā. Quid sit generatio p3. 5. pñy. t. c. 4. 2 sequētib^o. Quid pñcipiū patet. 5. meta. in pñ. 2 quotiēs accipiunt ibidem habes. Quid vō pater satis no tum est cuiqz. Quēadmodū: quoz est rō similitudinis. Plures aly sunt modi accipiendi locum qui nō sunt ad pñpositum hic. Qdō p3. diuifio cōmūis est.

De secundo arguit ne^{um} duab⁹ rōnibus. p^{ma} pce-
dit ex dissimilitudine pncipy per se z
per accis. de gbus z s⁹ phy. z s⁹ meta. z^a pcedit a fili de-
stru^{re}. vbi aduertēdū q^d mēsurā alia intrinseca. alia extri-
seca: z loquor mō d mēsurā q^{nt}itativā p^{ri}nuoz. intrinseca
vō fm vnā dimēsiōne vt lineā: fm duas vt sup^{er}ficies: fm
tres vt corpus. Extrinseca vō alia p^{ro}p^{ri}a: alia cōis. vel sic.
alia p^{er}manētius. alia successiuoz. p^{ri}ma vt locus. z^a vt tps.
de qb⁹ ifra. c. de q^{nt}itate. z alibi plenius. ¶ Ad oppo^{si} est
auctoritas. Deinde p^{ro}nez rōnūā indifferētem fm vnā di-
stinctionē pōit. distinctio est ista. q^d illa p^{ro}p^{ri}o silitudina-
riā d qua q^{nt}it pōt dupl^{ic} p^{ro}sidēri. aut vt silitudo referē
ad gen^{er} cāe. aut vt referē ad modū causandi. p^{ri}mo mō ps
affirmatiua est vera. z^a mō negatiua. Notanter ibi dicit.
q^d approp^{ri}at^{ur} efficiēs dī p^{ri}m⁹: q^z p^{ro}p^{ri}e quelz cā est p^{ri}m⁹. s. me-
taph. Et q^d loc⁹ p^{ro}inet ad gen^{er} cāe efficiētis ad q^d p^{ro}inet
p^{ri} re⁹ g^{er}atōis ostēdit: q^z p^{ro}seruare genitū est q^odam effi-
cere. locus aut p^{ro}seruat locatū. Itē coadiuuat ad g^{er}ationē
rei p^{ri}mo dīales. ista patent experimētalr. Nam videm⁹
cōiter res melius p^{ro}seruari in loco g^{er}atōis q^z alibi: l³ oppo^{si}
cōtingat per accis vt p^{ro} de cholericis genitis in locis ca-
lidis z siccis qui diutius z meli⁹ p^{ro}seruant in locis humi-
dis z ita d alys. Videm⁹ et q^d locus coadiuuat ad gnōnē:
q^z multa in g^{er}ibus climatib⁹ z regionib⁹ g^{er}ant que mi-
nime in alys p^{ro}nt g^{er}ari: imo si in illas deferant penitus
corrumpunt: vt p^{ro} de oibus venenosis aialib⁹ que nullo
mō in Scotia maiori que Hybernia cōiter noīat viuere
p^{ro}nt: sed ilico dūz terrā illaz attingūt moriunt. Patet etiā
de leonib⁹ qui z si in alys climatib⁹ g^{er}ant nō tū ita p^{ro}-
cti vt in z^a z³. Similr de fructib⁹ z herbis p^{ro} vt g^{er}bet
experit. Q^u aut locus z p^{ri} alio z alio mō causant ostēdit:
q^z iste per se z ille per accis vt p^{ri}us in ar⁹ an⁹ opp^o. sed
per se z per accis g^{er}are est alio z alio mō g^{er}are vel effi-
cere p^{ro} z^a phy. t. c. 33. z s⁹ meta. t. c. 3. z alibi sepe. Deinde
soluit argumēta. p^{ri}m⁹ ex iaz dictis cōcedendo dissimilitudinē
quo ad modū. Ad z^a negat silitudinē q^z tps nec coadiuu-
at ad g^{er}ationē nec p^{ro}seruat genitū sed potius est cā cor-
ruptōis vt 4° physicoz. t. c. 117. vbi dicit p^{ro}bus q^d temp^{us}
tabefacit z senescunt oīa sub tpe z obliuiscunt p^{ro} tps.
S^{ed} nō didicit neq^z nouū factū est neq^z bonū. corruptio-
nis enīz causa per se tēpus est. Numerus enīz motus est.
Morus aut distare facit quod est zē.

De tertio circa solonē. q. dubitat. vī. n. q. male di-
cat gen^{er} cāe: q^z tūc deus vel alig⁹ dicitur
de deo esset in g^{er}ie. Itē q^d est per se tale z per accis nō p^{ro}-
nt eē spēs eiusdē gnīs cū de ipsīs dicat equoce tale: sed p^{ri} z
loc⁹ sunt hō. igit^{ur} zē. Itē q^d p^{ri} nō sit cā filij vl⁹ geniti vī: q^z
relo cāe z cāti arguit distōnē nō mō realē sed in eē z nā:
vt. 3. di. 1. q. 7. z. 25. z^a h³ iste. p^{ri} aut nō distiguit nā a filio:
q^z p^{ri} est q^d de sui suba p^{ro}duxit sibi filiez in nā intellectuāli
vel saltē sensitiua. p^{ri}ntas vō hīrudo. p^{ro}du^{re} nālr similis
p^{ro}ducto in nā talī: per o^m fili⁹ z filiatio describi p^{ro}nt. Itē
q^d loc⁹ nullo mō sit cā efficiēs arguit: q^z sic aut locus p^{ro}-
formali aut p^{ro} substrato: aut p^{ro} aggregato. Nō p^{ro} modo
q^z re⁹ nullā acti⁹ h³ nec dū realēz s³ nec spūales vl⁹ itel-
lectuales fm aliquos. Nec z^a mō: q^z sic est q^{nt}itas q^z siue
ponat^{ur} ab⁹ siue respectiū non est de g^{er}ie actiuoz vt in-
fra. c. de q^{nt}itate. z alibi sepe fm istū z cōiter fm oēs. Si
vō p^{ro} aggregato: idē seg⁹ q^z si nulla p^{ri}us est actiua nec
totū. Ibi ē nō ponit^{ur} 3^a entitas cōiter. Itē q^{re} p^{ri}m⁹ magis
cōuenit effi⁹ q^z alys causis cum quotiēs cā toriēs p^{ri}m⁹. s.
me⁹. t. c. 1. Itē vī q^d p^{ri} nō sit ps efficiēs geniti: q^z siue ipo
genitū posset p^{ro}duci a cā sup^{er}iori. Quicqd. n. pōt p^{ri} cā cūz
z^a p^{ro} pōt. posset ē⁹ 3^a aliā p^{ro} de accitilitate effectiui⁹
loci argui: sed omitto p^{ro} nūc. ¶ Sustinēdo doc. dico ad

p^{ri}mū q^d ibi sumit^{ur} gen^{er} metaphysice eo mō quo oē cōe
genus vulgo appellat^{ur}. ¶ Ad aliud q^d cā per se z per acci-
dēs nō dicūt spēs cāe efficiētis s³ modū. s. me⁹. z^a z³ phy.
vbi supra. ¶ Ad aliud q^d cā in p^{ro}posito sumit^{ur} vt se exte-
dit ad p^{ro}du^{re}. Uocat aut iste in alig⁹ locis: z s³lr alij. illud
q^d est generā vel p^{ro}ducēs vel originās vel pullulans cau-
sans etiaz effectiue: vt ifra. c. de p^{ro}p^{ri}o forte dicet^{ur}. vel dic
q^d doc. vbi supra allegat^{ur} loquit^{ur} de distinctiōe in nā fm
numerū: nō spēm. ¶ Ad aliud q^d loc⁹ p^{ro} substrato non
ime⁹ sed p^{ro} corpe locatē includēte influētā celestem: z
tales q^{nt}itates z cōplonē est cā efficiēs. Et si q^{nt}as qua rō-
ne influētē celestis vnus locus est cōueniēti⁹ ad aliquoz
g^{er}ationē q^z alius vt dicit^{ur} est supra: cū tota terra sit vt pun-
ctus respectu celī z sit minoris q^{nt}itatis vt astrologi vo-
lunt fere quolibz corpe celesti. Dico q^d hic op^{er}z recurrere
ad diuersitatē aspectū z figuras cōstellationū z dispōnē
reci⁹: q^d nō o^m hic declarare: q^z trāscēdit p^{ro}positū. ¶ Ad
aliud: nō dicit doc. q^d magis p^{ro}uenit p^{ri}m⁹ vni q^z alij p^{ro}p^{ri}e
loquēdo: sed bñ approp^{ri}ate. Lā. n. ele⁹ z p^{ri}m⁹ sint syno⁹
vt h³ Lōmē. p^{ro} phys. 2° p^{ro}. approp^{ri}ate tū cā cōuenit ipsi
fini. ele⁹ vō mae z forme z p^{ri}m⁹ effi⁹. Sed cāz huius p^{ro}-
fundius iuestigare p^{ro}inet ad p^{ro}phias reales. ¶ Ad vltimū
q^d nō incōuenit alig⁹ eē per se cā extrinseca alie⁹ sine quo
ipm possit eē: secus de intrinsecis est dicēdū. Vel q^d nālr
loquēdo itelligi d³ illa p^{ro}seitas. vel q^d respec⁹ vt milium
magiū: vel q^d in per se causis sicut in depēdētia causati
ab eis datur sim⁹ z fm q^d tale: vt p^{ro}.

Secundo dubitat^{ur} quare dicit in p^{ro} ar⁹ q^d loc⁹ est cā p^{ro}-
accis: q^z nō mouet. videt^{ur} igit^{ur} q^d oīs per se
cā in causando mouet. igit^{ur} de⁹ est cā per motū. s³lr argui
pōt de intellectu re⁹ itellectōis: z sic de alys. Itē accipie⁹
do locū vt p^{ri}us vī q^d moueat cū vtutē actiuā per p^{ro}hicū
cōtactū respectu lo⁹ hēat: p^{ro} in plurib⁹ exp^{ro}imētis. ¶ Dū
co breuiter ad p^{ri}m⁹ q^d loq⁹ doc. de agēte p^{ro}hico corpali agē-
te p^{ro} motū vī nō seg⁹ur instātia de itē nec de deo. Vel l³
de⁹ nō imēdiatē agat per motū: me⁹ tū sic. ¶ Ad aliud
forte doc. nō negaret locū sic sumptū agere per motū sed
illaz p^{ro}culaz addidit p^{ro}pter diffōnē loci. 4° phy. vbi p^{ro}us.
in qua ponit^{ur} imobilitas. vel aliter q^d si mouet nō ita p^{ro}-
cipaliter z per se p^{ro}pter genitū sicut pater.

Tertio posset dubitari circa scdm argumentū z so-
lutionem eius quō tempus est causa corru-
ptionis z quare non similiter generationis. quare neq^z di-
citur neq^z nouū factum in tempore neq^z bonum: sed quia
plura hic tangēda essent que lo⁹ z maxime iuuenib⁹ ex-
tranea sunt: ideo in philosophia videant^{ur} z ad mere logi-
calia accedamus.

Questio.

XI.

Ad decimo querit circa diffōnēz gnīs
in 3^a accep⁹ a p^{ro}porphyrio
assignata: anteq^z de bonitate vel sufficientia
ipsius disputet q^d p^{ro}ncipalr per ipsam declar-
atur. An. vī. intētiō generis p^{ro}cre⁹ designata
an certe substratū ei⁹. z hoc nō sine causa querit. Multi
enīz ista logicalia nimis grosse z realiter accipiunt: ita q^d
ex suis scriptis minimaz dīaz inter p^{ro}physicā cōsidera-
tionem z logicā videbis. Alij vō alterum extremū nō
minus vitiosum eligentes ad voces z nomina omnia lo-
gicalia z quod bestialius est p^{ro}bi⁹ trāsferrūt. cōtra quos
4° meta. p^{ro}mo elenchoz z in principio phy⁹ z alibi sepe
Ari. z Cōmētator exclamant. taceo huius viri z aliorū
sapientum graues inuectiua in ipsos. Voluit igit^{ur} viri
tuose z subtiliter medium inuestigare doc. n⁹. Ideo con-
sideratiōes logicalēs neq^z p^{ro}ncipaliter ipsīs rebus: quia
tunc reales: neq^z ipsīs vocibus: quia tunc vocales: sed
ipsīs secundis intentionibus conuenire ostendit. ideo

rationales vere dicuntur denominatione obiectiva.

De primo qd sit diffinitio. p. 3. p. topi. ca. 4. vbi dicitur qd terminus est oratio qd est esse significans 7° et meta. 2. 8. 2. 6. topi. de additioib⁹ et regitibus et partibus ipsius h⁹. Boetius est in libro diffinitionis gratia. potest autem sumi pro sublatro et pro formalis. p. non sumit in proposito. Quoties autem dicitur tactus est supra. q. 3. aliquid dicitur autem diffinitio a diffinitio et finio finis: vbi transit. s. in. f. qd est diversis modis finire determinare ostendere qd vel quale vel quantum sit aliquid. Genus dicitur a gigno gignis vel a genos qd est natura. Et potest accipi. 5. modis ut p. per hos usus. Ubi genus genus est discretio sex⁹. Pro prietasq⁹ rei: soboles genitorumq⁹ matris. Primo modo accipitur hic: qd adhuc potest distinguere ut supra habitus est de vli. Aut v. 3. pro formalis: aut pro sublatro: aut pro aggregato. Dividitur etiam a Porphyrio in infra. Item dividitur in physicum et logicum. sed de logico ab⁹ sumptum est prius intentio. Dum tamen est an diffinitio Porphyrius h⁹ et Ari. p. topi. ca. 4. 2. 5° meta. t. c. 33. debeat intelligi de ipso genere pro formalis an certe pro sublatro. De genere pro aggregato non est dubium: quia ipsi non est diffinitio nec scia: cum sit ens per accidens. 6. meta. Quid sit predicari de pluribus: p. prius. Quid differetibus specie et in qd patet ibi infra. Quid res qd intentio: prius notum est. Quid tamen est qd prius erat dubium pcedens circa scias genus acceptum declarandus qd dubia orta circa ipsius tertia significatione. Item prius est determinandus qd diffinitio qd de sufficientia diffinitionis disputandus. Quare autem prius de genere qd de alijs determinat: dictum est supra. et notat Boetius singulariter in p. 2. editionis in Porphyrii. c. de genere. in p. Divisio cois nisi qd 2^a pars subdividitur ut patebit statim.

De secundo arguit qd duplici ratione. qd h⁹ non diffinitio intentio generis: et semper intellige de 2^a intentione. pma ratio pcedit a destructione ultime particule diffinitionis ab intentione. diffinitio. n. et quael pars ei⁹ convenit diffinitio. Sicut igitur propositum ad propositum: ita op⁹ ad op⁹. Mi. tamen ar⁹ posset negari: 13. doctor aliter respondeat. 2^a ratio pcedit a destructione penultime particule: vbi tangit tres propositiones famosas apud ipsos. pma qd intentio non predicatur nisi de hac et illa: que tamen in multis distinguuntur: vbi intentio personalis dicitur accipi: vtpote pro intentione generis vel speciei et non simpliciter: po⁹ vni⁹ ei⁹ ut statim dicam. Silem finis habet sepe in bis. q. et in quo. q. 6. arti⁹ p. in fine. 13. in pmo di. 23. in op. vbi aliter dicitur: 13. non de mente propria ut p. 3. 2^a pp. 13. impli⁹: habet hic qd dicitur malis est tamen numeralis: qua infra tangit et maxie in antipredicamentis. q. 3. et in 2° sup. 3^a qd dicitur specificica est formalis et p. sec⁹ de dicitur formaz. Item h⁹ in 2° di. 3. q. 4. et alibi sepe. 3^a ratio deducit ad hoc inconueniens: qd statu hypothesei genus non predicatur vere de specie: qd est contra oes. 4^a ratio pcedit ex verificatione et exemplificatione Porphyrii in textu. Ad o⁹ arguit unica ratione satis demonstrata. qd pcedit ex p. se intentione et per se obo: et ex p. tamen ex p. se pro⁹ diffinitionibus logicis: et satis p. Deinde soluendo. q. duo facit. p. precitat opt. qua sequitur multi reali⁹ et illam improbat. 2° p. opt. conclusus ponit et declarat. Vult igitur pma via: qd 13. res p. me intentionis que est fundamentum generis (vbi coiter accipim⁹ fundamentum sub subo: sicut est in relationibus rebus. sed op⁹ imaginari tunc duo in ipso. v. 3. qd et quo. sicut in forte cum dicimus qd est filius platonis. quo. s. ut albedine et qd ut ipse fortis alb⁹: ita aial est qd est genus: sed quo est genus est concubilitas talis non diffiniatur nec consideret ab⁹ a logico: quia tunc est artifex realis: ipse tamen ut sub intentione generis p. siderat ab eo: et ita diffinitio sicut mater considerat es vel aurum ut sphericum vel triangulare: et sic de alijs. et sic facili⁹ soluuntur ar⁹: qd p. 13. facit pro hac p. ne. Ar⁹ autem post o⁹ soluit negando qd solui intentione p. se considerat logic⁹: sed est res sub intentione. Contra hunc modum

dicendi arguit doc. ex vni⁹ p. uenientia illius qd hic diffinitio rebus ois generum. et h⁹ dicitur: conuenit: et non predicatur: ut infra: h⁹ dicitur: rebus: indefinite et non vli: h⁹ etiam generum: ad dicitur transcendentiuz et illi⁹. Sicut. n. aial de p. 1° substantie generis: ita color de p. 1° qualitatibus: et figura de p. 1° quantitatibus: et relatio supponis de p. 1° relationibus: et sic de alijs. p. etiam de. 10. predicamentis quoz qdlibet est genus. Idem habet infra. q. 3. antipredicamentoz. in solone. talis autem conuenientia non potest conuenire alicui rei sub intentione: qd pbat satis h⁹: et patuit supra. qd ens non est genus. Ad hoc ar⁹ r⁹ de⁹: et illaz r⁹ sione seg⁹. Vel salt⁹ non importat doc. infra. q. sequenti. et sepe alibi distinguendo de vnitatem vniucationis et proportionis: quaz 2^a sufficit in proposito. Uocatur autem vnitatem vniucationis vnitatem vocis et rationis sic vnius: vnitatem vero p. 2° appello vnitatem conformitatis: vel in filis se habendo: non vnius: sed plurius: et coiter re⁹ diuerfor: et hoc p. proportionem arith⁹ vli geometrica. 13. metaph⁹ loquendo: seu me⁹. et ent⁹. ut. 5. q. quolibet. arti. pmo h⁹. sicut. n. se habet aial ad hoies et ad asinum: ita color ad albedinem et nigredinem: et figura ad quadratum et triangulum: et sic de alijs. Res igitur vna vnitatem proportionis subest intentioni generis in comuni. Deinde non directe contra hanc euasione: sed contra opinionem in se alio medio arguit doc. inferendo qd logicus non per se sed per accidens tunc rem diffinitur: sicut substantia per accidens videtur: qd ut sub colore. sed omne per accidens tale reduci⁹ ad per se tale. 2. phy. t. c. 66. et alibi sepe. cum igitur res non diffinitur a logico nisi ut sub intentione. ergo intentio magis et per se. Ex quo vlt⁹ r⁹ arguit qd res non diffinitur fun⁹ loquendo ex hypothesei: cum implicat diffinitionem non conuenire per se diffinito: ut supra visum est.

Consequenter ponit opinionem propriam. vbi sic pcedit. pmo p. nem negatiuam p. mittit que triplex esse potest. pma qd res absolute loquendo non diffinitur hic: scda qd nec aggregatum ex re et intentione. tertia qd nec res sub intentione. pma p. qd aliter artifex re⁹. scdam pbat ex. 6. meta. t. c. 4. 5. 2. 6. 7. 7° meta. t. c. 11. 13. et 20. atq. 21. tertia ostendit a sufficienti ditione. p. ergo g⁹alis negatiua. v. 3. res nullo modo diffinitur saltem ut qd et p. n. cipaliter: 13. forte pro quo et comitater. p. 2° p. nez affirmatiua adiungit: qua pbat ex perfectate conuenientie hui⁹ diffinitionis (de qua queritur) ipsi soli intentioni que est necessaria conditio diffinitio vel diffinitio per se. diffinitio. n. ex secundis intentionibus constituta non conuenit per se nisi secundum intentionem. qd h⁹ fit h⁹ patebit ex. q. sequentibus. Sed pro maiori declaratione huius conclusionis distinguunt de intentione: non quo ad eius essentiam: sed quo ad modos intelligendi et significandi ipsius dicentes: qd potest significari concretive vel abstractue. Ex quo sequitur p. ipsuz idetitas significati concreti et ab⁹. primo modo quantum ad propositum significat per hoc nomen genus: cuius abstractum est intentio generis: et non generatus: ut aliqui ponunt. Nullius enim istoz. 5. vniuersaliu abstractus vno noie potest exprimitur ut infra. c. de dicitur a p. 2°. habet iste. Accidens autem omne siue reale siue rationis concretive sumptum est appli⁹ subo predict⁹ saltem: et connotat siue co significat ipsum et non in abstracto: 13. sic in sit: non tamen per modum inherens: sed per modum per se stantis: et absolute essentie significat. Cum igitur logica sit de secundis intentionibus: non quocumq. sed appli⁹ primis. Igitur logicus diffinit intentionem generis: et sic de alijs: in concreto et non in abstracto: ut. s. connotat concernit et supponit pro fundamento. verificat igitur omnis diffinitio logicalis in fundamentis: 13. in alia et alia predicatione: non tamen ex hoc sequitur qd fundamentum sit id qd diffinitur. sed secundarium pro quo. Intentio quoz ab

tractatue & additatie p̄scindēdo a p̄cernētia subti & fun-
damēti h̄z forte diffiniri a meta^o. vt supra dcm̄ est. Ideo
notāter dixit doc. 7. pprie fm̄ q̄ intētio: ad dīas eius: vt
est ens: vt supra dcm̄ est: q̄ differt intētio inquantū ens: &
inquantū intētio. ¶ Ulteri^o pro solone argumētōz & vltē-
riori declaratiōe dictōz adducit duo notabilia. ex q̄bus
duo correlaria inferit. Prīmū nōbile: q̄ p̄dicari est per se
scōbz intētionū: q̄ est 2° itētio. & dicit actū signatū: eē vō-
rerū. & posset addi 3°. q̄. v3. dicit. i. per vocē exp̄mi est vo-
cum: l3 dicit alio mō sit etiā itētionū: vt ifra in an̄predica-
mētis. Ex^o. gen^o p̄dicat de sp̄e: vel sp̄es p̄dicat de indiui-
duo: recte dī: nō tñ sp̄es est gen^o: vel e3: nec indiuidū est
sp̄es: vel e3: saltez vt qd. hō aut̄ est aīal. vel fortes est hō:
cōgruēt^o q̄ aīal p̄dicat de hoīe: vt hō de forte: vt ifra sta-
tim. ¶ 2° nōbile est q̄ per b̄ vbiū sum es: fui: exerce^o in
reb^o p̄me intētiōis: vel sibi p̄formib^o quo ad b̄ act^o signa-
tus ip̄ortat^o p̄ b̄ vbiū p̄dicari vel suby^o: vel dicit in scōis:
vt dcm̄ est supra. Prīmū cor^o: q̄ cōcreta scōe intētiona-
lia supponūt pro fundamētis maxie qñ copulan^o per hoc
vbiū p̄dicari: & nō solū re^o hui^o vbi est hoc vey^o: sed et re^o
aliōz: facit tñ sp̄alez mētione de b̄ vbi p̄dicari doc. quia
est ad p̄po^o diffōnis de qua querit^o. Ex^o. cū dī. albū cur-
rit. denotat q̄ hō vel aliud aīal currit. Ita cū dī. gen^o p̄di-
cat de specie. denotat q̄ hō est aīal: vel aliū h̄z. hic est tñ
diffinitudo pp̄ diuersitatē act^o. Scdm̄ cor^o. & seq̄ ex p̄-
q̄ a p̄dicari signato ad exercitū in eisdē termis nō tenet
arg^o per se: sed bñ in aly: vt puta ab iten^o ad fundamē-
ta: & maxie dum in iten^o sit p̄dicatio p̄ se: vt gen^o p̄dicat
de specie. q̄ hō est aīal. p̄ma enim est signatua scōe: qd̄ q̄
dictū est in p̄ figuratiue idēminate & cōfufe & sub ve-
lamine quodam practica^o & exp̄mit^o distincte per scōbz.
P̄dicatio enī signata nō est pprie p̄dicatio: vt dictūz
est p̄us: sed tñ signum p̄dicatōis. hoc p3: q̄ p̄mū ponit a
parte subti: & subm a parte p̄dicati fm̄ ordinē loquēdi in
actu signato: vt gen^o p̄dicat de specie. vel aīal p̄dicat d̄
hoīe: l3 p̄ma sit per se: & scōa per accūs: de quo in sequēti-
bus: nisi dicas q̄ illud qd̄ est subm in actu signato est p̄m
in actu exercitō: & eōtra. de quo ifra tange^o. ¶ Cōsequē-
ter iciden^o ponit dīam act^o signati & exercitū in multis.
Nāz p̄ter cōez modū exercitū actū signatū qui tact^o est
supra. & mō hic. v3. per hoc vbiū est: vel aliud substantiū.
sunt aly termini sp̄ales: siue modi vel determinatiōes
actum exercitū ip̄ortantes: & enumerat tres. v3. p̄ter tñ
& nō. Isti enī termini negatio: exclusio: exceptio & verba
sibi cōr̄ndentia p̄tinent ad actū signatū. ideo apte per se
adiungunt ipsīs scōis intētionib^o. Dicit q̄ per nō: exer-
cet negatio que per nego signat. & ita de tñ. & excludo de
p̄ter & excipio. Et ponit exēplū de duob^o p̄mis. f. de nō
& nego: vel negatio: qualr. v3. valet arg^o ab vno ad aliud:
cū terminis p̄me intētiona^olib^o & scōe intētiona^olib^o p̄po-
tionalib^o vtriq̄. Cū arg^o istud valet. Ad negationē supe-
rioris sequit^o negatio inferioris. igit^o si nō est aīal nō est hō:
vbi mutat^o actus signat^o in exercitū: & intētiōes in funda-
menta pro q̄ supponūt. Qēs enī termini aītis sunt in-
tētiōes scōe: vt p3: & oēs termini p̄m^o sunt p̄me intētiōes.
pōit ergo hō & aīal loco superioris & inferioris formalr acce-
ptōz. & ponit nō est: loco negatio. & seq̄ cū nota illatiōis:
tñ nō exēplificat doc. de aly: sed exēpla plura p̄t̄ imagi-
nari. vno mō sic: qd̄ p̄uenit p̄cise vel exclusiue aīti cōue-
nit & p̄nti. igit^o si tñ hō currit tñ aīal currit. vel sic. quod
cōuenit p̄cise vni oppositōz remouet^o ab altero. igitur si
tñ album currit: nihil qd̄ est nigrū currit. De vltimo sic.
Quicquid excipit^o ab aliquo attributo cōtine^o sub subo
attributi. igit^o si oīs hō p̄ter sortē currit. fortes est hō. &
sic de aly. habes plura exēpla in regulis p̄ntiaz applica-

bilis ad p̄positū. Ex oib^o istis p3 veritas illoz notabiliū
& correlariōz. S3 obicit^o maxie 3 scdm̄ correlariūz: q̄ ē
in eisdē termis valet p̄ntia ab actu signato ad exercitū.
Et ifra satis p3. Rūdet dupl^o: p̄mo negādo p̄mā p̄ntiā sat-
tem de forma. Nam si iducere^o ad sylm̄ p̄clo necessaria
inferret^o ex p̄igēti p̄missa & per se & per accūs: qd̄ est p̄tra
Ari. p̄ p̄ioz. & p̄ posterioz formalr saltē arguēdo. Ad alr
enīz seq̄tur neciūz ad q̄libz: & vñ ad q̄libz: & per se ad
q̄libz. Exēplūz. l3 nō sit oīno sile. fortes est risibilis. igit^o
hō est risibilis: nō seq̄. p̄pter qd̄: sed potius eōtra. Alio
mō respōdet negādo minore: imo q̄ est fallacia p̄ntis in
arg^o: vel in p̄ntia illa p̄ma p̄pter variatiōē medij. animal
enīz & hō sub intētionib^o scōis extranean^o sibiip̄s ab^o
sumptis. P̄dicari nāq̄ cū sit scōa intētio accidit aīali:
etiā pro esse itelligibili. ideo. n. p̄dicat q̄ genus: vel supe-
rius vel cōe vel p̄di^o q̄b^o per se cōuenit p̄dicari. Sūt igit^o
aly termini aītis & p̄ntis saltē q̄tū ad suppo^o. l3 nō quo
ad signatiōē: que alietas sufficit ad fallaciā accidentis.
Vel melius in scōa respōsiōe vult p̄ntiaz valere p̄pter
alietatē terminōz: & qd̄ ibi tangit de fa^o accūtis: exēpla
riter adducit. In hac aut̄ p̄ntia non est formalr fa^o talis:
q̄ nō cōparan^o hic accidēs & subz ad aliq̄b^o 3° attributū:
sicut p̄uenit in fa^o tali. vt hic. hō est sp̄es. socrates est hō.
q̄ rē. Et si reducā in sylm̄: adhuc nō esset fa^o. vt si sic ar-
guat^o. de quocūq̄z p̄dicat aīal. illud est aīal. sed de hoīe
p̄dicat aīal. igit^o hō est aīal. Ex y3 duab^o r̄nsionib^o habes
duas p̄pōnes notabiles. p̄ma ex p̄ma. q̄ verius suā veri-
tatem nō h3 a minus vero. scōa ex scōa. q̄ termin^o varia-
tus in fallacia accidētis est duo termini. ¶ Ad p̄m^o p̄nci-
pale dicit q̄ aliud est esse qd̄ rei: aliud p̄dicari in quid de
re: & hoc vt ly in qd̄: determinat inherēs: nō inherētiam:
cōcedit igit^o gen^o p̄dicari in qd̄ de re: vt ly in qd̄. determi-
nat ipsūz gen^o in se: q̄ vñ qd̄q̄ in suo genere est qd̄. sicut
supra in sili dictū est de per se. quare l3 p̄dicatio sit de-
notatiua accūtalis. aliud est gen^o p̄di^o: tñ dī in qd̄ ad sen-
sum datū p̄i^o. ¶ Ad 2° dicit per idēz. gen^o inquit est qd̄
dīntiūz numero tñ: vt puta huius gnis & illius. p̄dicat tñ
in qd̄ de differētib^o specie: & hoc pro substrato: & forte ē
pro formali accipiēdo dīa specie: su^o ly in qd̄. vt p̄ius
sed de b̄ in 3° art^o & infra. q. 14. ¶ Ad 3° p3 per distōnez
habitū inter actū signatū & exercitū: & aliā que tacta sunt
in corpore. q. 13. n. h̄ sit fa^o: gen^o est sp̄es: vel cō: accipiēdo
vtrūq̄z vt qd̄: bec tñ est va. gen^o p̄dicat de specie. ¶ Ad
4° dicit q̄ ex^o ponit Porphyrius in reb^o p̄me intētiōis.
tūz q̄ in illis verificat^o diffō & pro illis scōario saltez dā.
atq̄z pro eis intētiō gnis vt diffinī: supponit: tum q̄ ma-
nifestiora & notiora: per que ignotiora ordine doctrine cō-
uenit declarare. tūz ē q̄ exēpla ponim^o pō vt ita sit: ex p̄
p̄ioz. t. c. 40. de ipsis tñ p̄mis intētionib^o nō dā ista dif-
finitiō nec ab^o sumptis: nec aggregatiue: nec vt sub intē-
tionibus secūdis: ex p̄babit^o.

De tertio p̄mo dubitat^o circa p̄m^o p̄n^o & solone ei^o:
tūz q̄ mi. ar^o quā nō negat doc. v3 negā-
da: vt supra notauit: tūz q̄ illa diffictio de in qd̄ vt deter-
minat inherēs vñ inherētia. & eodē mō illa de p̄ se supra v3
mūn^o p̄ueniēs: q̄ sic p̄p̄iū & accūs & dīa possent p̄dicari
in qd̄: cū vñ qd̄q̄ in suo gñe sit qd̄: l3 re^o alterius sit q̄le.
Ad b̄ dico breuiter q̄ l3 mi. illa posset negari vt p̄us dixi:
accipiēdo ly in qd̄: vt d̄terminat inherētia: nō tñ vt determi-
nat inherēs: & q̄r illa diffictio valeat & itelligēda sit dictū
est in sili supra. ¶ Ad illud qd̄ addit^o de aly vlib^o: pōt
dici vt supra. q. 9. notauit. q̄ pot^o gen^o vel sp̄es p̄dicant^o in
qd̄ q̄ alia. tūz pp̄ p̄p̄ietates fundamētales. tū pp̄ suppo-
sitiōē p̄sonalem. tū pp̄ reductionē aliōz ad ista duo. Et
cū dī q̄ vñ qd̄q̄ est qd̄ rē. y^o me^o sed nō logice. vel alr
y^o est:

v^m est: vt tñ moduz spēi vel generis iduit: vel 3° v^m est: p^r priemō tñ appropriatē: vel 4° z coincidit cū 2°: v^m est de his q̄ per se in gñe aliq̄ repo^lia sunt: cui⁹ sūt tñ gñā z spēs.

Secundo dubitat circa 2^m pñcipale z solonē eius. videt. n. q̄ male dicit intentionē nō predi-
cari nisi de hac z illa: que tñ numero differunt: z hoc siue accipiat intentionē in cōi: siue vt iplicite itelligit de inten-
tione generis. In intentionib⁹ nāqz scōis ponimus coor^m z gñā z spēs suo mō: sicut in pñis vt in antepredi^o. q. vl-
tima h3 iste. Item genus generalissimū z subalternū ma-
gis differūt q̄ vnū gñalissimū ab alio loquēdo de inten-
tōis. z sīlīr pōt argui de spē spālissima z subalterna z for-
te subiecta z pñcata: z eodē mō de dñtia pñcio z accidē-
te. Sed hoc generalissimū z illud differūt numero. igitur
gñalissimū z subalternū plus q̄ numero. dñā vō maior
numerali ad minus est spē^a. Sicut de vñ^o mīnozi nume-
rali in simili h3 iste. Et si dicat q̄ dñt gñalissimū z
subalternū tñ penes mās gbus applicant: z ita acti^o. sic
masculus z femina in specie humana: z eodē mō de alijs
oib⁹ est oīm. Cōtra. qz eadēz rōne gen⁹ z spēs solum
numero distinguēnt: imo poti⁹ in his v^m erit: qz eidem
fund mēto applicari pñt saltē re^o diuerfoz. gñalissimū
aut z subalternū minime. Itē fm istū in his qōnib⁹ p. to-
tūz: diffōnes z diuisiones logicales vbiqz pñt verificari
ri de scōis itentōib⁹ semper itelligēde sunt: cū igit gen⁹ a
Porphyrio diuidat in gñalissimū z subalternū: z vtrūqz
diffiniat. vt p3 cap. de spē. segtur q̄ tales diffōnes z diui-
siones dant per dñtias formales z scōe itentōiales: z nō
per mās. Itē 3°: qz eodēz mō poterit diuisio vñis in h. 5.
dici mās: z sicut pñs dictū est de genere z spē in pma re-
plica: ita pōt argui de dñtia z spē: z sīlīr de spē z proprio: z
sic de alijs. S3 tūc quō coordinatio predicamentalis in
scōis itentōib⁹: z quō scia de ipñs: quō demōstratio: quō
ordo: quō diffō: Cōtra solone h⁹ duby (13. vt. 5. q. 9. teti-
gi: vtraqz pars pbabilīr sustineri possit) tñ vt clari⁹ vtraqz
via sustineat. Notandū pmo q̄ in omnib⁹ accñtib⁹ siue
realib⁹ siue itentōialib⁹ pōt attēdi dñā duplex. i. mās z
formal: vt expñse h3 iste. i. dif. z. q. 5. soluēdo argūta opi.
z. 3. di. eiusdem z alibi. Prima (vt pñse talis) est nūeralis
ex parte distinctoz: 13 ex parte distinguētiū possit eē spē^a
vel generica. scōa vō est spē^a ad minus: nisi extendat ad
beccitates. Scōa aduertēdū q̄ supposita sunt in duplici
dñā: quedā eiusdē denoiationis cū suo cōi: quedā alteri⁹.
Exēplū vt hō respēū aialis z hoc aial cōiter tñ suppositūz
eiusdē denoiationis pñcat de supposito alteri⁹ denomi-
nationis stāte idēitate cōcretōis. 3° sciēdū vt sepe supra
dcm est q̄ alr logic⁹ z alr meta⁹ has scōas itentōes cōsi-
derat: qz hic vt applicabiles reb⁹ pñe itentōis sunt: ille
vō vt abstrahūt ab illis. Ex his ad dubiū pōt dici: sustinē-
do ipm genus pñcari plus q̄ de solū numero differētib⁹:
q̄ logē doc. de dñtia mālī accñtiū z nō formali: insecut⁹
forte in hoc viā cōez que acci^a spēs suba dicit numero di-
stingui. Vel alr q̄ loquitur logice z nō meta⁹ de ipñs in-
ten⁹: vel alr posset saluari dcm doc. itelligendo eum de
suppo^o alterius denoiatōis. pñcat. n. gen⁹ de hoc dif-
ferēte spē: z de illo que tñ numero differūt. vt infra pate-
bit. Vel vltimo posset dici: q̄ loquitur confor: miter dictis
suis alibi vbi dicit. q̄ vnūqzqz genus: vel general⁹: vñū
qōqz cōe pñs descēdit in suū pñziū idiuidū q̄ in aliquā
eius spēm: s3 tale idiuidū forte pōt bñ dici de pluribus:
vtputa hoc ens sicut ens: hoc aial sicut aial: z ita hoc gen⁹
sicut genus: z sic posset dici q̄ duplex esset predicatio cu-
iuslibet cōis: prima. i. scōa: sicut duplex suppo^o. s. eiusdē
vel alterius denoiatōis. pma de solū numero differētib⁹:
scōa vō de spē differētib⁹ z aliqñ de solū numero talibus

diceretur: sed hec rñsio querit maiores difficultates pñs-
uere. ideo teneant rñsiones precedentes: vel dicat pñter.
Qui vellet tenere aliam viam soluat motiua. Prima via
magis mihi sapit: quid aut dicēdū sit de spē respēū spē^m
z subalterne: z de dñtia z pñcio z accidente: suo modo in
suis locis pertractandum erit.

Tertio circa solonez. q. pōt dubitari: z gñā breuitatis
oīa sub vno dubio pñstringaz. Videt. n. q̄ ma-
le dicat cōtra primā viā ar^o: q̄ illud qd h⁹ diffinit pñnit
vñiuoce reb⁹ oīum generū. tum qz denoiatiue z acci^o eis
conuenit. tum qz multe res generū nō sunt gñā. Item ens
sub itentōe vñis vel cōis: aut transcendētis conuenit vñi-
uoce rebus oīum generum. igit pñp illa est falsa: impossi-
bile est aliquā rem zc. Itē circa idēz laborat dialecticus
meta⁹ z sophista. 4. metaph. t. c. 5. Meta⁹ vō diffinit ge-
nus vt res pñe itentōis est: eadē et diffōne qua Porphy-
rius. vt p3. 5. metaph. t. c. 33. igit z logicus. male igit dicit
q̄ res nullo mō diffinit: s3 intentio. Itē posset pñderari
ille pñpōnes. oē per accñs reducūt ad aliqñ p se: z diffō cō-
uenit diffinito per se: sed pertransio pro nunc. Item qd ol-
cit pñter: q̄ intentio. v3. diffinit per se hic vt est concretū:
videt falsum ex. 7. metaph. t. c. 9. Itē cū pñcretū z abstra-
ctūz idē significāt per te infra. q. de denoiatiuis si abstra-
ctūz significat qd: segtur q̄ z cōcretum. male igit dicit q̄
intentio vt qd est h3 diffiniri a meta⁹. vt tñ cōcretiue sum-
pta a logico. Itē abstracta vt sic nō pñt diffiniri: qz oē qd
pñprie diffinit supponit personalr qd ab^o nō pñnit. Itē
illud primūz notabile vñ falsum: qz h⁹ est vera. aial per se
pñcat de homie: z hec: genus est vñe: z hec: genus est gen⁹.
In omni. n. genere est qd z essentia z pñcatio essentialis
per pñs: z hoc mediante hoc vbo est. Item illud primūz
corr⁹ videt repugnare soloni. q. z sīlīr z^m notabile. Nam si
noīa z^m iten⁹ pñcretiue accepta respēū h⁹ vbi pñcari: sup-
ponūt p fundamentis: z talis pñ⁹ h3 exerceri in pñis. vi-
det ergo q̄ diffō generis h3 verificari z exerceri in reb⁹.
Res ergo sub itentōe diffinit. vt pma via tenet. Itē ex
scōo corr⁹ vñ seg q̄ pñ⁹ signata in scōis itentōib⁹ sit per
se: vtputa ista. gen⁹ pñcā i⁹ de spē: z tūc disperatū per se de
disperato pñcat. Itē ista pñcatio: gen⁹ pñcat de vñi: nō
exercet in reb⁹: s3 in ipñsmet scōis itentōib⁹ dicendo.
vñe est genus. Itē circa illaz sram in qua notat dñā actus
signati z exerciti multa essent tangenda. S3 breuiter du-
bitari pōt. qre illa aduerbia: nō: tñ: z pñter denotant actūz
exercitūz magis q̄ vba sibi corrūdētia: cū aduerbia adie-
ctiua vboz sint: z minoris per pñs entitatis. Item circa
solonē primā obiectōis que ponit in fine solonis. q. pñtra
z^m corr⁹. vbi negat pñam: qz pñs est min⁹ veruz q̄ ante-
cedēs. videt dubitādū: qz tūc pñā in qua necūm iferē ex
ipoli vel pñngenti deberet negari. Itē vñ q̄ male dicat in
scōa responstone q̄ termin⁹ variat⁹ in fa⁹ accñtis est duo
termini: cum fa⁹ accñtis sit fa⁹ extra dictionē. Multipli-
citas. n. accñtis pōt stare cūz vñitate termini. vñde supra
q. 8. dictū est: q̄ diuersitas supponis stat cūz vñitate subit⁹
z signati. Cum. n. appa^o in fa⁹ accñtis: fm istuz. pmo elen-
choz. q. 4. 6. est idēitas apparēs alicuius diuersitatis: ita
q̄ sit aliqd vnū pro medio comparatū ad extrema fm di-
uersas nās in ipso exñtes: ipsa tñ diuersitas est cā nō exi-
stētie. Et ibidez. q. 4. 4. dicit q̄ accñs vt sumit in fa⁹ acci-
dētis: est: cūz rō alicui⁹ nō fit eadē totalr cū rōne alterius
put ad 3^m comparant. Ex his p3: q̄ terminus non variat⁹
in fa⁹ accñtis: sed rō formalis significati. Item posset spe-
cialiter argui q̄ superius nō accidit suo inferiori: oīmto
tamē pñcā: qz de hoc est ibi spālīs qd. Sustinendo igitur
doctozes nrm rñdeo ad ista. Ad primū nego assumptum.
Ad pñmā pbationē dico q̄ stāt simul: aliqd dici denoiati-

tie de alijs: et cū hoc esse p̄dicatū vniuocū illis. vt infra in antepredi^o dice^o: et sic itelligit doc. puenientia vniuocaz in pposito: non vt vniuoce dicitur: sed vt vniuocum p̄dici^o. Ad aliā dico qd ly rebus supponit determinatē et nō distributiue. vt imagiariis. ¶ Ad 2^m pōt dici qd ens est vniuocum meta^o nō logice. vt supra tactum est. vel pōt negari aīis: vt p̄us bitū est soluēdo illā difficultatem de ente. q. 9. ¶ Ad 3^m dōm vno mō: qd ly laborāt circa idē: diuersimode tñ. vt hz p̄hs et Lōmentator ibidē: nō iconuenit igi^o qd idē per se ab vno diffiniat: lz nō ab alio. Uel pōt alr dici negādo mī. qz meta^o nō solū entia realia: sed et rōnis: et negatiōes et nō entia cōsiderat. vt p. 3. 4. metaph. Sed tūc est dū^o ppter dēi doc. supra: qd alr meta^o alr vō logice cōsiderat: qz hic in p̄creto: ille vō in abstracto: qd tñ in p̄posito est falsum: qz vterqz in cōcreto diffinit. Dicit pōt qd meta^o maxime in .5. metaph. accipit vltimū descripiōes vulgares terminōz cōmū: de qbus ibi determinat nunc ex logica nunc ex alijs facultatibus. vt p̄nter inuestiget qdditates tales abstractiue: et ita est i p̄posito. Uel si nō dōm p̄mā r̄fionē: distigue de abstractiōe: lz n. meta^o cōsideret qdditates rerū absolute: nō tñ in vltimata abstractiōe logicali: qz sic forte de ipsis nihil posset p̄dicari. cōsiderat qd abstractiue. i. absolute et abstractiōe p̄cedi^o. lz in voce sit p̄cernētia et in re ibērētia: de hoc als alr^o. Uel breuiter dōm qd hz. ibi determinat de genere put est qd. dā totū i^o t̄r: et ponit multiplicē acceptionē ei^o. vt de alijs terminis ibi facit. lz igi^o recitat accep^o eius logicalē: nō tñ vt sic ipm cōsiderat: sed fm reales eius acceptiones. vt p. 3. vel dic qd plura in meta^o nō meta^o: s. p̄hyſice vel logice determinātur: vt hz iste i. q. meta^o. ¶ Ad 4^m de .7. meta p̄hyſice: dōm qd ibi logi p̄hs de cōcreto p̄signi^o et p̄no^o simul: et nō pro signato tñ. h vō itētiō generis per se diffinit in cōcreto pro signato tñ: lz verificet in p̄no^o. de hoc ampli^o. q. sequēte. ¶ Ad 5^m dico qd vtrūqz significat qd: s. diuersimode: qz hoc cuz casu illud vō absolute. Et hec diuersitas sufficit ad distigendū diffōnē logicalē a mē^o. bene ergo dicit doc. qd vt qd est hz diffiniri a mē^o: qz oīs qdditas et maxime accīnalis abstractiue d̄signata a p̄p̄tate dicit qd. p̄cretiue vō modū alterius. Et qz logice cōsiderat sc̄bas itētiōes vt sūt modi itelligēdi p̄marū: iō cōueniēter in concreto et p̄p̄inquo diffinit eas. ¶ Ad aliud posset negari assumptum fm aliquos. bec. n. est vera fm ipsos. humanitas est aīalitas: sicut ista. hō est aīal. et posset p̄firmari hoc ex dictis hui^o di. 3. z. q. p̄ma. in declaratiōe illi^o dicit Aūic. q. v3. equitas est tñ ipsa. Uel alr posset dici qd abstractus et vltimatus pōt diffiniri ex obliquis vel p̄dicatiōe mālī: lz nō ex rectis: vel p̄dicatiōe formalī: vt il la capiunt p̄ codē. Exēpluz. h enī est p̄mī modū: humanitas est ex aīalitate et rōna^o. sicut h: homo est aīal: qre sup p̄mo posterior. Uel 3° et clari^o ad mētez h^o. dōm qd diffō mē^o: lz sit abstracti: nō tñ vltimate talis. de hoc magis i fra. q. 13. ¶ Ad aliud p. 3. solo ex dictis doc. concedo enim hāc eē veram: aīal p̄dicat de hoīe: et hoc per se est: p̄to q̄to illa signata exerce^o dicēdo. hō est aīal. vici tñ vel p̄dicari p̄ accīis puenit aīali: sicut esse gen^o vel supius vel cōe. Lū dī p̄nter qd bec ē p̄ se: gen^o est v̄le: hoc gen^o est gen^o rē. Dico qd cū logicus cōsiderat sc̄bas itētiōes vt applicabiles p̄mis. iō comparatio sc̄baz itētiōnū apud logicū fm p̄dicatiōnez et subiectionez dī attendi p̄ se in illo actu: qui est exercendus in fundamentis pro quibus supponunt. iō dicta doc. debēt itelligi p̄p̄rie logice: lz meta^o: vt p̄cedit ar^o. in sc̄bis itētiōib^o possit esse p̄dicatio exer^o suo mō sicut in p̄mis: et tūc iduunt modū p̄marū itētiōnū: qz eis vt sic cōsideratis sunt applicabiles: aut seipse: aut alie se cunde itētiōes vt modi: et ita tales exercite p̄supponunt

signatas in se vel alijs logice cōsideratis. Uel posset breuiter dici: vt p̄us ad aliā partē argumēti: qd lz bec. gen^o est v̄le: sit p̄dicatio per se: accidit nihilominus extremis qd comparent iter se per hoc verbum est. ¶ Ad aliud nego qd ifer^o. Dico enī qd doc. in solone. q. optimē dixit rez: aut absolute: aut sub itētiōe: hic nō diffiniri. Nō p̄mo mō: qz tunc esset diffō realis et nō logicalis. non 2° modo: qz tale est ens per accīis cuius non est diffō. Nihilominus tñ illa diffō in actu signato in sc̄bis inten^o assignata verificat in p̄mis in actu exercito: et ita dat pro p̄mis quātū ad verificatiōē: lz sit per se p̄mo itētiōis sc̄be: et p̄ ipsa dēi p̄mario in actu tali. Nec mirū est hoc in diffōnib^o: logicis maxime: qd. s. alioz sint: et pro alijs dēnt: qz considerant diffōnibilia huius a logico: vt egregie inqt doc. concretiue et in suppositiōe personali: et vt modi applicabiles rebus: et nō vt quid vel abstractiue. vt supra declaratus est: et ita si bene aduertis: nulla repugnantia est in dictis doc. Ad aliud pōt cōcedi qd ifer^o tanq̄ iconueniēs. Et cū dicis qd disperatū p̄dicat per se rē. Dico qd illud esset inconueniens in p̄dicatiōe exercita in qua denotat p̄dici^o eē de rōne subiecti: vel ecōtra: si p̄dicatio sit per se salte in p̄mo vel sc̄bo mō: nō aut in p̄dicatiōe signata vbi extrema supponit pro fundamētis. Uel alr posset dici: qd ex dictis doc. non sequit illud qd ifer^o. Nō dicit enī doc. qd p̄dici^o signata in sc̄bis itētiō^o sit per se: sed dicit qd a p̄dicari per se in itētiōib^o ad esse in fundamētis rē. hoc est qd ipsum p̄dicari cōuenit p̄ se itētiō^o: esse vō reb^o. vt dēi est supra. ¶ Ad aliud dico: vt iam tactū est supra: qd ipsemet sc̄be itētiōnes iduunt modū fun^o: qm ipse de alijs modi^o p̄dicatur: et ita est in p̄posito argumēti. Et si hz hic iduunt p̄dicat de pluribus que nō pōt exerceri in reb^o p̄me itētiōis saltem p̄ia formalī: qd dico ppter eēntiā diuinā. sortes enī nō p̄dicat de plurib^o nisi equoce. vt dēi est. q. 9. Ideo pōt test sic exerceri. hoc iduunt est iduunt: et sic de alijs. S. dices qd ista sunt cōtra doc. qd dicit qd nō tenet p̄ia talis in eisdē terminis. Dōm vt dicit doc. soluēdo obonem illam in solone. q. ad finē: qd tales p̄ntie nō sunt per se et formales: et de talibus itelligit doc. cor^o suū. Uel alr negari pōt qd sint in eisdē terminis: salte quantum ad identitatem accep^o et supponis: lz sit identitas mālī. Possent ponderari verba doc. i fra. caplo de suba. q. 2. soluēdo. 4. p̄ncipale. vbi dicit: qd ad hoc seg illud infer^o hoc esse illud: s. hoc ibi hz exponi: et controuersia: si qua est: tolli. Sed breuiter dici pōt: qd illud dēi doc. s. qd ab actu signato: et in itētiō tenet ad actū exercitū in fundamentis: est veruz vbi itētiōes sunt alterius denominatiōis: nō aut vbi sunt eiusdem. vñ tenet. genus p̄dicat de spe. igi^o hō est aīal: nō ita sequit. genus p̄dicat de hoc genere. igi^o similr in fundamētis: cuius vltioriē inuestigationē forte als notabimus. ¶ Ad aliud dico qd illa aduerbia nō sufficiunt ad actum exercitū. vba tñ eis corrūdiētia sufficiūt ad actū signatus: et ita ar^o quodāmo ad oppo^o: qz igi^o per hoc vbus est. qd dicit actū positiū nō pōt exerceri totū illud qd ipotatur per verbū includēs negatiōē vel exclu^o rē. vel per noīa verbalia huius. iō opz addere aduerbia talīuz vboz hui^o vbo est. ad exp̄mēdū seu exercēdū totū illud qd signatus est. Ideo dicit doc. qd per nō exerce^o nega^o rē. qz illud qd obscure ipotabat per verbū dicens actū signatum: iam expresse ponit et formalr: lz de se sine vbo non sufficiat ad actū exercitū. Et cū dicis qd sunt adiectiua verborū: concedo. igi^o minoris enti^o: pōt cōcedi. igi^o nō dicit actum exercitū: cōcedo: s. addunt verbis p̄nt^o dicētib^o talē: vel alr: qz lz minoris enti^o: nō tñ exp̄ressionis illius qd quodaz quasi sub velamine ipotat per verba sibi corrūdiētia: et hoc nō inconuenit. sicut per accidentia que sunt minoris entitatis

entitatis ipsa suba pficiuntur et clarius cognoscuntur res males. Alterior speculatio huiusmodi videri in tractatu de modis signandi. Ideo pro nunc differat. Ad aliud videri quod doct. loquitur de sequentia formalis: instantie vero sunt loci in sequentia maius. Vel aliter quod vult in omni sequentia inferens esse magis tale vel saltem non minus quam illatur: et ita in veritate et falsitate et primo et impossibilitate: sic tenet ille cose quere males. vt pz. Ad hoc optime nota ea que dicitur finem super primo elechoz. q. 8. soluendo 2^m ar^m pncipale. vnde et in aspredi^o. q. 9. ad finem vbi tangit silem pnam: et solutione notabiles eius. Ad aliud potest dici breuiter pro nunc quod terminum variari puenit: vel quo ad male eius: vel quo ad formale. et hoc vel quantum ad significatum pmarium vel secundarium: vel quantum ad modum signandi seu accep^m. nunc vero ista termini sunt idem in proposito maliter accepti: non tamen formaliter: quia in ante pro signi^o pmaris et quasi sub modis significandi ab^o. In pnter at pro scdarys et modis respectiuis accipiuntur: variatur igitur acceptio: ista non pncipalis signi^o. et hoc sufficit ad fallacias accidentis. In alijs quoque fallacyz secus est. de hoc magis super quonibus elenchoz. Ad autem tangit in fine de acci^o superioris inferiori dicitur ifra: et super li^o elenchozum magis. Ad hoc nota ea que hz infra. q. 5. antepredi^o soluendo vltimum pncipale in simili singularissime.

Modo decimo querit an diffinitio generis sit conuenienter data. De primo quod sit diffinitio: et quod genus: et quotiens sumuntur: et quomodo in proposito satis. pz. q. pcedete. Conditiones vero diffinitionis patet. 6. topicoz. 7. metaphysice: et aliquando pertractabunt in sequentibus articulis. Diffinitio cois nisi quod 2^a p subdiuiditur. Ordo pz: q. postquam visum est quod diffinitio merito sequitur examinatio diffinitio. ad sequentes etiam pz ordo. vt statim dicetur.

De secundo sex rationibus arguitur p parte negatiua. 1^a sumit ex Ar^o. 7. metaphys. t. c. 4. 2^a etiam ibidem. t. c. ii. et pbatio assumpti. pma p autem habet ibidem. t. c. 20. et 21. 3^a pbat illud idem assumptum ratione: et adducit phz. 3. topicoz. cap. i. et videtur quod phz loquitur ibi de genere pdi^o et non de genere moris. vt pz per exempla que ponit de homine asino et colore: et id scdo solo doct. ad hoc ar^m magis sapit. 3^a rō fundat. 7. metaphys. t. c. 13. et in Boetio. li^o diuisionum. t. 6. topicoz. 4^a rō est clara. 5^a rō fundat. 6. topicoz. cap. 2. et 4. 6^a rō pcedit per vias nugationis inueniente in hac diffinitione: allegat phz. 5. metaphys. et est in illa parte post textum comē. 15. cui non correspondet comētū nec textus: ara^o. Idē ē. 10. metaphys. t. c. 10. et 17. et alibi ibidem. Vbi aduerte quod vnus et multa opponuntur: et ideo quotiens accipit vnus: et aliud: vnus aut quotiens sumit patet ibidem: et tange ifra cap. de spe. 3° multitudo toties accipitur vel multum. partes aut vni^o quedam sunt pma^o: vt idēritas. quedam scdarye vt filitudo et huius. filiter est de multitudinis. partes. n. ei^o pmarie sunt diuersitas et diuisio. secundarie opposita. dicit ergo doct. quod multitudo abstractiue sumpta diuidit ad modum generis in spēs in diuisam et diuersitate. differentia igitur concretiue sumpta. s. in plurali numero: descendens ab hoc singulari differēs includit multa: sicut alba colorata in plurali numero: quia sicut abstractum ad abstractum: ita concretum ad concretum quantum ad iclu^m et p dicationē et supioritate essentialē: maxime vbi saluat vniformis eoz vnio^o. Videtur quod in diffinitione generis sit nugatio cum diuersis differentibus: sicut si diceret colorata alba: vel alia alia boies: et addit notat doct. si ly pluribus. ponit p multis: vel si comparatiue adhuc idē significat. Nam in diffinitione generis ponit Porphyrius pluribus diuersibus spe. et expositores cōter exponunt ly pluribus. pro multis: sicut

plerumque solet comparatiue exponi per positiue et econtra: vel dato quod ibi teneret comparatiue: non vitat nugatio: cum comparatiue gradus et positiue idē significant: ista sub diuersis modis signandi. vt pz in tractatu modorum significandi: et in proposito attendit nugatio non ratione modi significandi: sed signi^o. pz aut quod ly multum: non hz aliud comparatiuum. quod ly plures. Non enim regulariter pnt semper formari: vt patet cuilibet gramatico. Adducit doct. satis apparentem eua^m ad hoc ar^m ex cōi snia grama^o q saluat congruitatē et perfectionē orōnis: in qua magis cōe pcedit min^o cōe ex eadē parte orōnis: et hoc per quandā figurā: quā appellant apponē. Nam tūc minus cōe specificat et determinat magis cōe: ita quod orō que alis gñaret cōfufum conceptum. tunc cāt dist^m. vt aial currit: et aial hō currit: sed econtra fieret nugatio: quia tunc idē bis diceret manifeste. nam non possum dicere boiem quā dicā actu aial: sed bene econtra. vt pz. Contra hanc eua^m arguitur ex duplici auēte: et ista qdā hic dicant exponētes doct. quod non itendat in pma harū rō. nū ipugnare rñsionez: s. ostendere quod nugatio est in prepo^o iferi^o supiori ex eadem parte orōnis: quia hoc videtur inui ex ifra. vt pma facie apparet. hoc tñ est minus bñ dcm. tum quia Ar^o. hoc non itendit ibi: imo oppo^m. tuz qz doct. q tā subtilis erat rē: ita manifestaz non curauit tam subtili pbare. Nullus enī dubitat tūc eē nugationē. Doct. igit multum breuiter iduxit textum phz: et ille bonus pz: qui non vidit ipm in fonte deceptus est. ifra igit phz. 6. topicoz. cap. 3. est ista. Rursum si vli dicto addidit et particulare: vt si dementiā diuini^m expediētiū et iustoz. Nā iustū expediens qd. quare continet in expedi^o: abūdās ergo iustū. Nā q dicit vlt addidit et particulare. Et si medicinā disciplinam sanādoz aial et hominū: aut legē imaginē eoz que naturaliter sunt bona et iusta. nā iustū bonū qd. quare frequenter idē dicitur: hec ibi. Vides igit quod doct. adducit hūc textum di recte cōtra rñsionē. ifra igit: vt cōter habet: est supplēda et castiganda. Aliā autem adducit ex. 7. metaphys. t. c. 43. cui^o duplicē pbatōnē ex eodē loco adducit: et ibi vltz doct. trina de nugatiōe cognoscenda assignat. v3. p trans^m ter miorz: et per assignationē rōnū loco noius. Ad oppo^m arguit auctoritate Porphyrii h. et Ar^o. pmo topicoz. 4. cap. In. 2. parte. 2. facit. pmo assignat quedā modū dicēdi alij quoz: quē ipugnat rōnib^o fortissimis: deinde ponit ppriaz solones. Est igit modus dicendi quorādā: quod non est vera diffō: sed descriptio. hoc at iter diffōnē et descriptionē assignat cōter vt dñtia: quod hec per intrinseca: illa vero per extrinseca additatiue dat: et cōfirmant dcm suū ex ifra Porphyrii. doct. qñ subridēdo pmo dicit: quod sic facit poterit euadi ois ingitio de diffōne alicuius. Et soluit dcm Porphyrii ex seipso. scdo arguit ex dco Porphyrii applicādo sniam aliā famosam phz. 4. metaphys. t. c. 28. 3ª tangit cōuertibilitatē et perfectatē huius rōnis re^o gñis. Vbi pmo attendendū quod bona diffō dz esse conuertibilis cū diffinito et adequate expmēs totā essentia eius: et distinguens ipm ab oī nō ipso. 2ª notandū quod aliqd esse pueribile cū ali quo potest esse vel essentialiter vel accidentaliter. pmo mō est diffō salte adequate: ista diuisa vltimata ponat huius: sed hoc est inadequate et grā mae. scdo mō est ppa passio vel descriptio. Nota 3ª quod cū dicit doct. quod quodlibet eiusdē gñis: qd p dicit per se et itelligit de predicatiōe pmi modi: vel de his que per se et non reductiue sunt in eodē genere cū spe. Vel loquitur pmi cōez modū dicēdi: quē sequitur in his. q. de propria passione: quod v3. est in alio genere a suo subto. 4ª arguit ex dictis phz. 7. metaphys. t. c. ii. et 13. Text^o ibi expmēs est iste. In qua igit non ierit rōne ipm dicente ipm h ratio eius quod qd erat eē singulis: et notanter dicit: in quoz diffōne non cadit subm: vt excludat predi^m secundū modū que

non constituunt diffōne sed descriptionē: cuius dicit in fine: qz in diffōne nulli⁹ rē ibi est varia ista in diuersis origina- lib⁹. bñ enī ponere nulli⁹ diffinitiuū vel diffinientis: vel nulli⁹ diffinitū supplēdo ly partis: sic in nulli⁹ partis diffi- niti diffōne cadit diffinitū: et intellige hoc tanqz pars gddi- tatiua: sed bñ ponit tanqz additum: qz spēs est pars diffō- nis generis: et genus cadit in diffōne eius. Vel dic qz loq- tur de partib⁹ per se intrinsecis diffōnis generis: et sic abt⁹ erit verus. 5° tangit iterū perfectatē et couertibilitatē hu- ius rōnis et excludit instācias de ppo et dñtia vltima que per se et pueribilib⁹ pdicat⁹: et satis clara sunt que dicit. vbi notabil⁹ rāgit qz dñtia vltima nō dicit adēqte essentia spēi exclusio genere. Abiecta g illa opī. ponit modū dicendi p- pziū tenēdo partē affirmatiua declarando qd hic loco ge- neris et qd loco dñtie ponit. vbi aduertēdum qz qñis su- pra. q. 6. assignauit duas rōnes vlis: magis tñ imitat illas p. pberme. tanqz ppiā eius: qz illā pmi et scōi posteriorz: qz Porphyri⁹ vñ loco vlis in diffōne cuiuslibet istoz. 5. illa que magis videt esse gdditatiua ei⁹: b⁹ est pdicari de pluribus: diuidit aut pdicari de pluribus per qd et quale et vtrūqz hoz per differēs spē et numero. p has ergo duas dñias circūloquēdo vñā. v3. dñtib⁹ spē et in qd: et per ra- tionē vlis loco ei⁹: diffinit ipz gen⁹: et notāter ibi dicit do- ctor qz de dñtib⁹ genere iquantū talia nīhil per se predi- cat. bene. n. per accidens hoc p⁹: et loquit docto. de predi- cari ppe logice: et tenēdo equo^m entis. 10. pdi^m: sed pos- to adhuc qz de ipsi⁹ pdicat vniuoce et per se: nō tñ iquantū dñtia genere: sed iquantū partes subiūne: et hoc maxime tenendo ly iquantū ppe reduplicatiue. Generalissimum enī de itermedys in linea pdi^m per se dñti nō dī de eis in- quantū genera inferioz: sed iquantū spēs ipsius sunt. con- cludit igit pueribilibitatē et sufficientiā b⁹ rōnis. Cōsequē- ter soluēdo p^m ar^m principale adducit primo vñū modū dicēdi: cōtra quem replicas nōnullas per ordinē psequen- do rōnes iducit et ipm sustinet multū subtil⁹ euab⁹: dein de assignat aliū modū dicēdi faciliorem ad ipsi⁹ pncipa- le ar^m. Dicit igit: vt ēt infra. caplo de ppo. et q. de denoiati- uis bz: qz dñti Az. intelligi d3 de accñtib⁹ copulatis de gbus. 7. metaph. t. c. 17. et 19. cuius nō sunt iste scōe itētio- nes: que nullā rem sibi determināt: cū vniuoce oibus ap- plicent. vt supra tactum est: et nō^m dicit vbiqz applicātur: ppter ea que supra notauī. Sed ptra hoc vltimū de vni- uoca applicatiōe arguit dupl⁹. p ex vniformitate passiōis et subri quantū ad vniuoce pdicari vel applicari. ex. z. po- sterioz. Idē ēt bētur. i. posteriorz. t. c. 39. 2° arguit ex vni- formitate actus et potētie quo ad idēz. Rñdet qz ista hñt veritatē de passiōe reali et actu silr: atqz potētia sibi cor- respōdente ex nā rei. Itētio vō est effectiue ab intellectu et nō est in reb⁹ pme itētiōis: po⁹ per oz⁹ ad b⁹ itētiōes: sed tñ per accñs. sustinet igit qz nō iconuenit itentionem gñis vniuoce applicari reb⁹ oīum generū: lz nulla res p- me itētiōis sit eis vniuoce: et hoc sp: vt tactum est supra: sustinēdo equocationē entis in his logicalibus. Sed con- tra hoc istat iferēdo qz sicut entitas secundariū intentio- num accipit ab entitate pñariū et pñupponit illā: alr esset ficti^m: ita vñitas vel vniuo⁹ in his pñupponit vñitatē vel vñ^m in illis. Rñdet: vt tactus est in qōne precedente qz sufficit vñitas ppoitiōis ex pre reruz a qua mouet itelle- ctus ad attribuēdū vñā itentionē et vniuoce oibus illis. Nō regriē igit vñitas vniformis. hīc inde. Replicat sub- tiliter cōtra: qz tūc maior vñitas sumeret ex minori. hoc enī p3: qz illi. 4. modū vñitatis. 5. metaph. affi^m hñt se per ordinē et fm mai⁹ et min⁹. v3. nūerali spē^m gñica et ppor⁹. cū igit vñitas vniuoceatiōis regiat ppe in duobus iter- medys: aut saltē in trib⁹ pñis: segtur qz sit maior vñitate

proportiōis: que est minima oīum. Rñdet optime qz ma- iores vñitatē sumi a minori puenit vel causat et cōplete: aut occasional⁹ seu origial⁹ et incomplete. pmo mō pcedit qz ēt iconueniēs: cū effect⁹ nō possit excedere suā cām to- talē. 2° mō nō est iconueniēs et sic est in pposito. Nāz sicut itellec⁹ cāt itentionē: ita ēt ab ipso effectiue bz suā vñita- tem. Alio mō rñdet ad illā replicā que cōcludit qz tūc itē- tio ēt figmētū et vñitas ei⁹: et fere coīcidit cū pñia respō- sione. vt p3 vltimate ipsam resoluēdo. Eadē et responso pōt applicari ad illas duas primas replicas de passiōe et subto: et de po⁹ et actu. Dicit. n. doc. qz res pme itētiōis po- test cōsiderari. vno mō in se et absolute. alio mō vt cōside- rat a rōne. pmo mō concedit qz nulla res est vniuoce re- bus oīum generū: sed bene secūdo mō. hoc videtur ē in- tētio doctoris et resolo rñsionis. Vult dicere breuiter: qz lz res diuersoz genēz: in gbus fundat itētio generis nō sit vñum in re: nec pueniunt in aliquo sic vñorū vt itelle- ctus in eis considerat illā ppetates: a qua mouet vt attri- buat eis itentionē gñis: et iuenit illam in oib⁹ vniformiter. videlz cōica^m plurib⁹ spēs: et cetera h3. tūc pñderat oīa ipsa qñtūqz iter se diuersa vt vñū fundamētū bui⁹ iten- tiōis in cōi: ita qz nullū ipsoz seorsum acci⁹ vt adequatū fundamētū ei⁹. Illa igit que in re sunt plura pñt in itelle- ctu accipi vt vñū. Exēplū b subto adēqto numeri qñterna- ry. Exēplū ēt de corpe hūano et ei⁹ mēbzis i ordine ad anī mā itellectiua et iter se: sz de hoc forte in sequētib⁹ altius. Vltimo rñdet alr ad ar^m pncipale: omīssa tāta prolixitate replicariū et euasiōnū: et rñsio pñstet breuiter in hoc: qz dī- ctū Az. itelligit de accñtib⁹ reb⁹: quozū esse dependet a suba et quo ad ibere et quo ad effici: nō aut de iten⁹ que pñse fiunt ab intellectu. Ad 2^m pncipale negat anī. ad p- mā g pbatōne: glosat optime pñm qz nomie albi vel mu- fici itelligit aggrega^m ex subto et accñte. nāz sic pōt accipi omne pcretū accñtale in 3° sui acceptōe. vt dñti est supra. concretū aut formal⁹ sumptū pōt vere diffiniri: et sic acci- piē in pposito: nō aut p aggregato: qz sic ipsius nō est dif- finitio: nec demonstratio. Ad aliā pñōne dicit: vno mō qz loquit Az. ibi de genere moris: et nō de genere logico vel pdi^m. Iustitia enī est qdā genus moris: vel potius virtus in cōi: cuius vñā spēs est ipsa iustitia: et cū virtus in cōmū ni. ex 2° ethicoz. sit bitus q facit hñtem bonū: et opus eius reddit bonū: ideo nīhil per se est in genere moris: nisi id quo hñs est bonū. Iustū vō nō est quo: sz qd: vt cetera con- creta. iō nō est per se in genere moris. Sed qz vt tetigi su- pra: v3 ibi log pñs de genere pdi^m. iō alio mō: et bñ: rñdet doc. et consistit breuiter in hoc. Alqd ēē in genere pōt du- pliciter itelligi: aut per se et sim⁹: aut reductiue. primo mō sunt tñ abstracta in genere et maxime acci^m. 2° modo sūt dēta in genere. facñtis: cū hoc tñ stat qz in ipsi⁹ reperiat⁹ superi⁹ et inferius et dētiua: et sic genus et differētia suo mō: lz nō alia ab abstractis: et per pñs diffō et demonstratio de ipsi⁹ suo modo vt de abstractis: sed de hoc magis infra. Ad 3^m pncipale recurrit ad ea que dixit supra. q. 8. vel 6. potius. Ad 4^m p3 solo in corpe. q. Ad 5^m differen- tiā ponit notabilē iter diffōnez absoluti et re^m. pma. n. dat per pōra et notiora cōiter: sed scōm dat et per priora et per ea que sunt simul natura ppter habitudinē diffi^m essentia lem ab h3: et hoc est qd solet dici distinguendo de diffōne gdditatiua et ge^m: sed de hoc magis statim et alibi pertra- ctabit. Possēt ēt alr dici ad illud ar^m negādo spēm poni in hac diffōne: lz ponat in alia: quā ponit Porphyri⁹. vñ refert dicere: differens spē: et spēm absolute. Solo tñ doc. sustineri d3. Ad 6^m: breuiter se expediendo dicit docto. qz ibi non est nugatio: qz ibi non ponunt ly pluribus. et ly differētib⁹. tāqz parti⁹ diuerse: sz vñū ponit tanqz expō- alterius

alterius ut sit sensus: de pluribus. i. de differentibus speciebus: sed an sufficenter euadat hec ratio difficultatem argumenti: et an sic sit necessarium fugiendum: statim pertractabo.

De tertio circa deum in solone. q. 2. pmo circa pmo modum dicendi. q. 2. v3. hec ratio gñis sit descriptio et non proprie diffō. videt esse pbabilr deum: tum qz vt tactum est supra. q. 3. ex fundamentis huius: et etiam pbi. 7. metaphy. t. c. 12. 2. 15. diffō est solius sube: vel saltem rerū pme itētiōis: imo vt h3 Decbā. quolibetto. 5. q. 20. diffinitio est rei singularis extra aiam: tū qz fm ipm ibidē. q. 19. diffō expmēns qd rei que est oīo longa composita ex genere. ppo 2 differentibus essentialibus significantibus partes essentialēs diffinitū est tū noīum absolutū significatū cōposita ex mā 2 forma: sicut homo leo tē. diffō vō expmēns qd noīs que est oīo explicite declarās qd per vnaz dictio: nē ipozat est noīum cōnotatiū 2 relatiū que significant vnum in recto 2 aliud in obliquo. sicut albu caliduz. pater filius 2 h3. vbi assignat. 4. dñtias haruz diffōnum. vt p3 ibi. gen? igit cū nō sit nec suba: nec res aliqua extra aiam: nec nomē absolutū: sed cōnotatiū vel relatiū. sequitur q nō diffinit ppe diffōne dicente qd rei. h3 igit rō: aut erit descriptio vel saltē diffō qd noīs tm. Ad h3 breuiter rñdeo 2 hoc supponēdo ea que dicta sunt supra. q. 3. q. hec rō nō est precise qd noīs diffō: sed ē qd rei: 2 hoc accipiēdo rem. vt. 3. q. quolibetti. articu. i. accipit iste p oī positiuo qd nō est sim? nihil. Nā in oī genere est qd 2 res illo modo: 13 ergo antho? sube est diffō: sicut 2 qd: tñ alioz ē est suo mō. vt pbs. 7. metaph. vbi supra prestat: 2 ne duz rerū extra aiam: sed ē in aīa suo mō: que tñ vt diffinitū sumunt per modū rerū pme itētiōis: 2 h3 est expressa sentētia h3 in. 4. d. 1. q. 2. Et in. 2. d. 1. q. 5. 2 ad deū Decbā p3: qz suis falsis imaginationib? inittit: qz nō ponit aliqd reale nisi singularia. Ad aliud deū eius simplr neganduz est q diffō nō sit nisi pēse absolutoz ruinosis enī fundamentis adheret. vt p3 intuenti: ideo teneat snia doctoris firmissima ptra illū pmo modū dicendi: 2 argumenta ei? efficacissima. Sed circa. 3. rōnem doct. vbi dicit q hec rō cōuertit tē. posset obici contra ipm: qz videt ibi velle q accūs cōuertibile: cuius est ppa passio nō sit eiusdē generis cū eo cui? est. qui enī poneret hanc esse descriptionē diceret ea ex quibus fit esse inten? qz passio intentōis nō pōt esse nisi intentio. vt p3. Item cum dicit q omne qd p dīcat per se de aliquo est superius ad ipsum tē. videt falsum ppter p dicationē passiōis per se: 2 p dicationē eiusdē de seipso: que ponit cōter in pmo mō. Dico q vel loquū doctoz famosē. vt supra sepe notauī. vel q itelligit d his que sunt eiusdē generis per se 2 nō solū reductiue. Et sic p3 ad. i. ar. de passione. Ad aliud dico q itē de p dicationē ppe sumpta lo? 2 pmi modū: 2 sic: nec passio: nec idē de se p dīcat. Intelligit ē de p dicationē alterius a subiecto. vt p3 in lra: 2 eiusdē generis. s. per se 2 ne duz reductiue: quoties aut accipit predicari de. vel dici patebit isfra. caplo de accitē: 2 tactū est supra. qualiter ē ppiū habet rōnez cōis 2 p dīcabilis: 2 qualr nō: 2 respectu quoz. isfra. caplo de ppo h3 videri. plix. 1. Utē? cū dicit doct. in vltimo argumēto cōtra opi. q h3 rō p dīcat cōuertibilr 2 nō vt ppiū: qz tūc tota hec rō posset diffiniri. posset obijci: qz ex hoc videt isferre q ppiū est diffil: qd tñ non est pcedenduz fm Scotistas: qz nihil est per se diffil: qd nō est per se spēs alicui? generis: sed ppiū nō est h3. g. tē. Di tendū: vel q famosē loqur: vel extēdēdo diffōnez ad descriptionē: vel diffōnē qd nomis: sed sic forte loquēdo nō esset incōueniēs qd isfer. Recurre ad ea q dicunt pmo 2 scdo posteriōz. de medio demōstratiōis: an. s. sit diffō subiecti: an certe passionis: 2 applica ad ppositū. Qd vltius

dicat. s. q nō est vltima dñtia: qz addendo vte esset nugatio. posset obijci cōtra: qz multi per ly qd: in diffōne gñis itelligunt vte tanqz genus. Reliquis qd sequitur ponit pro dñtia. Pōt dici per iteremponē expōnēs: immo potius itelligit fundamentū per ly qd: vt alij alius exponit. vel sustinēdo expōnē illoz dic pñter. Pōt enī dici pbabilr q per hoc totū: qd p dīcat: circūloqur ipm p dīcabile: ita q sit sensus: genus est p dīcabile de pluribus tē.

Secundo pncipalr circa solonē ppiam doct. ad. q. occurrit quedam instātie. Pmo. quare Porphyri? vti rōne vltis p vlti in diffōnib? illoz. 5. cum nō ita fiat in alijs diffōnibus. vt p3 cōter. Itē videt de claratio docto. in hac solone 2 pso vltimū argumētū repugnare. Nam videt hic velle q: dñtib? spēs: 2 in qd: ponitur hic tanqz dñtie diuisione huius: qd est p dīcari de pluribus. vt p3 expōse in lra: 2 cōstituit ipm gñis. in solone vō vltimū argumētū pncipalis dicit: q differentibus spēs: ponit vt expō h? qd est: predicari de pluribus. Itē videt esse nugā in diffōne: qz preponit inferius superiori ex eadem parte oīonis. v3. dñtib? spēs: ipsi: in qd. 2 hoc pbaf: q supra. q. de sufficientia vltimū: 2 hic in littera dicit q: in quid 2 quale: sunt primi modi vel dñtie p dīcabilis: quorum qdlibet subdiuidit in dñtib? spēs 2 numero. Item sicut differēs spēs per se predicat de hoc dñte spēs 2 illo: vt isfra dicit. ita differens genere de hoc 2 de illo. ergo male dicit doct. in littera: q de differentibus genere iquantuz talia nihil per se predicatur. Ad pmo p3 solutio ex sufficientia doct. supra de. 5. vniuersalibus. vt de eis loquitur Porphyrius. 2 ex his que dicta sunt. q. precedente. In ratione enim predicabilis 2 applicabilis fun? cōsiderat logicus has intentiones. ideo loco vniuersalis ponit predicabile de pluribus. Vel si placuerit exponere diffinitiones istas in predicatione materiali. vt tactus est supra: ita q sensus huius diffōnis: gen? est qd predicatur tē. sit iste. genus est vniuersale fundatum in illo vel applicabile illi: si qd predicatur de pluribus tē. sed hec expositio: 13 bona fit: nō tamen ita ad mētem doct. Vel alr: q ē in diffōnibus realibus hoc idem 2 vbi per genus primum 2 alias descendendo dantur diffinitiones: vt si dicat q homo est substantia animata sensibilis rōnalis. ibi ponit rō aīalis loco ipsius. Vel 3? q hoc fecit Porphyri? vt euitaret nugationem. Nā si dicatur genus est vniuersale. oporteret addere predicabile vel dicibile tē. Breuiter enī ppe logice diffiniendo sic deberet diffiniri: genus est vniuersale. a. sed quietatiue 2 explicatiue diffinit. vt Porphyrius 2 bene: 2 sic d alys. Ad aliud dico q nulla est repugnātia in dictis si bene examinentur. siue enim ponatur differentibus spēs expositiue siue non: pcedit declaratio doct. Ad aliud negat nugatio: 2 cū dicit q inferius preponitur tē. dico q aliter considerant inferius 2 superius in linea recta: 2 aliter in linea collateralī. pmo modo per modū includētis per se 2 inclusi. secundo modo per modū diuisiōis 2 diuisi: vel potius subdiuisiōis 2 subdiuisi: vel ordinate diuisiōis alicuius terty. primo modo esset nugatio: non autē scdo modo. Sed qz adhuc posset obijci contra tales modū diffiniendi: pōt aliter dici: q 13 ordine scripture 2 loquendi seu euphonie preponat vnus alteri: sententialr tamē 2 cōstructiue debet itelligi ecōtra. Sed contra hoc est qd dicit doct. dñtib? spēs ibi addi expositiue qd nō pueniret nisi imediate poneret. Dico igitur q ista nō se habent subordinate essentialr diuidētes: 13 vni differēter pōt poni vt subdiuisio alterius. predicabile. n. imediate 2 cor? respicit subil: 2 illud est differens specie vel numero. Deinde conuenit ei talis: vel talis modus predicandi: qz talia sunt predicata tē. Et qd dicit doct. in

quid & quale esse primos modos predicandi: concedo: sed ex hoc non sequitur quod prius conueniant predicabili quam respectus ad subiectibile: imo preponuntur predicabile & subiectibile ipsi modis. Et sic patet quod argumentum est ad oppositum: quod ibi preponitur superius: vel principaliter saltem minus principali. Breuiter ergo secundum comparationem predicabilis duplicem. videlicet ad subiectibile & ad modum predicandi: dat ista duplex diuisio: & adequate una euacuat alias. una tamen simpliciter prior: & visitate possint indifferenter diuidere. Vel dic breuiter quod in ratione vniuersalis includuntur duo. scilicet predicabilitas & plures: & differenter diuisiue. primi sunt in quod & in quale: & secundi diuisiue specie & numero: & sic non est subordinatio essentialis. ¶ Ad aliud potest negari quod differens genere predicat. &c. q. 5. metaph. differentia dicuntur aliquid idem entia: & quod differens genere maxime attribueretur generi^m que non sunt diuisiue: sed primo diuisiue: ideo & dicatur congrue diuisiue genere: non tamen diuisiue: & hoc proprie logice loquendo. ut supra sepe notauimus. Et si dicatur quod genus & species dicuntur cor^m. ergo eodem modo differens genere & differens specie. potest negari consequentia: quod differens specie & numero sunt diuisiue subiectibilis & non predicabilis nisi terminatiue. genus vero ut genus est terminum predicabile. Et si obiciatur de generibus subalternis ut animal & planta &c. que possunt dici differentia genere denominatiue. ergo differens genere ut est intentio eis applicatur: & ita ar^m stabit. ut prius. Posset dici ut supra quod generalissimum & subalternum sunt diuisiue materiales generis. Vel ponderari possunt verba doctoris. ubi dicit: inquantum talia: & hoc maxime ut actus signatus potest verificari in fun^m. & in hoc cessat omnis instantia. plura alia hic omitto lectori gratia breuitatis: & infra. q. 14. amplius ista pertractabunt. dato enim quod differens genere predicatur de hoc & de illo: non tamen ut differentia genere sunt ut modus: & bene ut quod: & sic intelligit doctor. ut infra dicetur. Posset ulterius ad principale argui: & similiter contra diffinitionem speciei & aliorum applicari sic. Omnis bona diffinitio conuenit cuilibet per se contento sub diffinitione: sed hoc non est huius. ergo &c. patet consequentia cum ma. b. probatur: quod hoc genus: cum sit indiuiduum: non predicatur de pluribus &c. Ad hoc potest dici negando minus ad probationem dico quod in actu signato non inconuenit indiuiduum predicari de pluribus. secus est de actu exercito. Vel posset negari ma. loquendo de diffinitione in actu signato assignatis: quod sic diffinita supponunt simpliciter: sed considera alius.

Tertio principale posset dubitari circa primum argumentum principale & solutionem eius: & consideratio eius magis ad metaphysicum quam ad logicum pertineat. veritas enim illius dicti philosophi. examinat. 7. metaph. & in. 4. sententiarum. di. 12. ab isto. ideo recurre ad ea que ibi habet. quantum autem ad primum solutionem illius argumenti non videtur recte deinde: quod tamen accidentia copulata diffiniuntur per substantiam: nisi teneretur illa opinio. que vult omne accidens esse copulatum: ita quod & uni insit per accidens vel continetur: alteri tamen necessario vel per se: & quo infra magis. philosophus enim vniuersaliter loquitur. 7. metaph. t. c. 4. & sequentibus. ut patet: & hec est sententia huius infra. q. de denominationibus: & in. 4. ubi prius. & sup. 7. metaph. p. illa tamen solutionem videtur facere intentio philosophi: & 2. 7. metaph. t. c. 4. 1. Sed pro nunc breuiter dico quod non solum accidens copulatum: sed vniuersaliter omne accidens maxime reale habet diffiniri diffinitione quietatiua per substantiam vel aliquid ei equiuale: & hoc mediate vel immediate. Responsio igitur doctoris famosa est. ut patet per ly di. in illis enim accidentibus est manifestius verum dictum philosophi. Secunda ergo responsio infra post omnes replicas est

melior quam statim pertractabo. due prime replicae cum solutionibus earum satis clare sunt: & ibi possent tangi plura de potentia & actu & emanatione passionum a subiectis de quibus alius. Sed circa alias replicas & solutiones eorum possent instantie nonnullae applicari. illa responsio de vnitatem proportionis sepe in his locis habetur. Sed contra aliam sequentem: & etiam illam. ubi dicit doctor. quod maior unitas est in intentionibus quam in fundamentis: & hoc ab illa accipitur arguitur sic ex fundamentis huius. 10. dist. 4. & 2. di. 2. & 10. q. quolibet: cum vnitatem prioris potest stare pluralitas posterioris & non e contra: sed fundamenta intentionum sunt priora. ut patet. ergo ipsis plurificatis proportionaliter plurificantur intentiones: imo ipsis non plurificatis adhuc possent plurificari intentiones. iuxta dictam propositionem. Ad hoc respondeo sustinendo illas solutiones famosas quas etiam. 8. di. p. m. q. 2. & 13. di. 3. q. 1. tangit in simili: quod posterius plurificari potest intelligi dupliciter aut numeraliter: aut specificiter. primo modo concedo regulam doctoris ubique secundo modo non tenet. Non oportet enim quod locus lapidis & hominis sint alterius speciei: & sint alij numeraliter: & sic verum est quod alia & alia intentio est in alio & alio fundamento: & non alterius rationis. In eodem est fundamento: saltem remoto: possunt esse plures intentiones etiam alterius rationis. Vel aliter posset dici: quod dictum illud doctoris. tenet in essentialiter ex natura rei ordinatis: ut de actu & potentia iam dixit in littera. sed prima responsio sufficit. Vide nota^m eum in prima dist. tertij. q. 2. soluendo argumenta opinionis. ¶ Circa alias responsiones doctoris ad illam replicam de vnitatem fundamenti ubi dicit. Alii ter concedi potest quod habet subiectum vniuocum &c. posset dubitari. primo an differat a prima de vnitatem proportionis. & si non: videtur superfluitas: vel si sic: quomodo potest verificari: Dico breuiter quod potest sustineri probabiliter quod differat a prima: quod in prima ostendit precise vnitatem proportionis esse in fundamentis. in secunda vero vnitatem vniuocationis: hoc autem verificari potest sic. ut in. 3. di. 13. q. 1. habet iste: quod recipientia formam eiusdem rationis possunt dupliciter considerari. vno modo ut talia vel talia entia. alio modo ut recipientia. primo modo bene possunt esse alterius rationis: sed non secundo modo. Exemplum. sicut albedo est eiusdem rationis in lapide & ligno: ita ista ut comparantur ad albedinem non sunt alterius rationis: immo accidit eis esse alterius rationis ut recipiunt formam eiusdem rationis: ita dico in proposito quod animal & color: & sint alterius rationis: tamen ut sub intentione generis considerantur: possunt dici esse eiusdem rationis: & ita habere vnitatem vniuocationis: equiuacem saltem. sicut ex alia parte forma accidentalis ex diffinitione subiecti: ut tali nunquam est alterius rationis: ut. q. precedente deinde est. quod diffinitio materialis que est accidentis per subiecta est numeralis terminus. ¶ Alterius circa secundam solutionem primi principalis potest dubitari: quod videtur esse repugnancia in dictis doctoris hic. 7. metaph. & in. 4. dist. 12. q. 1. videtur namque velle hic: quod causa huius quod est accidens diffiniri per substantiam: est: quod substantia est causa efficiens ipsius: & ne dum materia in qua: cuius oppositum dicit ubi supra: quod aliter potius ponere deus in diffinitione cuiuslibet creati quam subiecti: cum ad deum sit dependentia essentialis simpliciter: accidentis. autem ad substantiam in ratione efficientis est dependentia essentialis secundum quid & maxime absoluti. Item omnis forma habet diffiniri per illud: cuius est ut susceptiui: ut habet doctor in loco preallegato: etiam anima intellectiua. ut p. 2. de anima: cum ergo intentiones habeant esse subiectiue in rebus. ut supra dictum est: & non in intellectu: & sicut in alijs rebus: ita & in subiectis. ut p. 3. q. 3. de vltimo dixit. quod ergo in diffinitione secundarum intentionum non ponere subiecta: nulla videtur ratio.

Ad h^o l^o multa ppositum transcendentia dici possent: tamē pro nunc dico: vel q^o loquitur famosē: vel al^o q^o in accitib^o realibus pcomitant^o se: et effici ex pncipys subiecti vel for malibus vel materialibus: et recipi in eodē vt tactus eius fm esse reale. Intētiōes vō l^o recipiānt quodāmodo: non tñ fm esse reale: sed tñ cognitū. vt supra dcm̄ est. Dicitur ergo doct. verū est hic et nō repugnat alibi dictis: accidētia realia diffiniunt^o per subam: q^o hñt esse per ipsam: et in rōne susten^o susceptiui et efficientis: l^o hoc vltimūz nō sit rō principalis: et sic ēt forme subales et aīa intellectiua rē. diffiniunt^o per mām. Intētiōes aut nō habēt magis esse per subam q^o per res alioz generum: et si que fundatur in ipsa: hoc est iquātū habet esse intellectu: et sic verum est q^o totum esse suūz habent formāl^o ab intellectu. Non tamen nego fun^o debere poni in diffōnibus accitium itentiona liuz eo modo quo hñt esse per ipsa vel in ipsa. vt patet in hac diffōne. gen^o est qd rē. vbi p ly qd: pōt intelligi fun^o generis: vt qdam probabil^o exponunt hic. Posset etiam dici. vt dicit doct. in. 4. vbi p^o p^o. q. 2. q^o nō omne accidens imēdiate diffinitur per subam. vt p^o dixi. et ifra. q. 3. an te p^odi^o notabil^o declarat. vbi ponit p^oiam iter accidētia realia et intēntionalia in comparatiōe ad subiecta. Qui aut vellet pertractare verba docto. vbi p^o in. 4. et in me taphysica forte posset negare q^o accitū non diffiniuntur per subam: eo q^o efficiens eoz est: sed de hoc alibi magis. per h^o patet ad formā argumentoz. Posset etiā dici q^o lo q^o tur hic de diffōne logica. ibi vō de diffōne meta^o vt ibi habet: et hec de argumento p^oncipali et solutionibus eius dicta pbabil^o sint. Cetera argumenta cum suis solu tionibus vsq^o ad penultimum ar^o satis patent. Illud qd tangit in. 2. pncipali de dictis fm accit^o et identitate qd qdest cum eo cui^o est: h^oz videri p^olixius. 7. metaphy. et in 3. di. 22. et alibi sepe. Sed breuiter dico q^o vnūquodq^o est idem cum suo qd qdest: eo mō quo h^oz qd qdest. Aliud qd ibi tangit de cōcretis et abstractis ifra. q. penultima et vltima antep^odi^o videbitur altius.

Circa solonez. 5. pncipalis dubitari posset: q^o videtur velle absoluta oīa sufficienter posse diffiniri p essentialia: ex quo seq videt^o q^o in diffōne quantitatum et qualitatū nō est ponēda substātia: cōtra p^om et p^odermī nata. Item extrema retonis sunt pōzi retonē. ergo relatio potest diffiniri per pōza et notioza. sicut et absoluta: nō ob stante q^o diffiniat^o per extrema: diffōne per addi^o data. Ad ista dico q^o solo docto. est singularis et subtilis et irrefragabilis. Unde aduertendū q^o diffō alia qd dicitur: alia getatiua. vt in. 7. metaphy. et in. 12. dist. 4. h^oz iste. que l^o aliquādo coincident nō tñ semper. in subys enim coinci dunt: in accit^o vō l^o 2° inferat p^omū: nō tamē econtra: q^o p^oter essentialia addunt^o alia: vt subm vel fun^o vel ter minus. Ulterius sciendū q^o secus est de relatiōe et sec^o de relatiōe et in diffiniendo et in cognoscendo. Relatio enim est quo et relatiū qd. vnde in diffōne retonis debent poni terminus et fundamentū cum sit habitudo vnus ad aliō. In diffinitione vō relatiui debet poni correlatiuum vt ad qd dicit^o. Extrema etiaz retonis possunt dupl^o considera ri. Vno modo absolute vt talia vel talia entia. Alio mo do sub retonib^o oppositis vel desperatis. p^omo modo sunt pōza et notioza: saltem quo ad naturā. scōdo modo non. Ex his ad p^omū dico q^o accidentia ēt absoluta diffiniunt^o per additamentū: nec oppo^o h^oz doct. vnde dicit q^o absolutus potest cognosci in se per essentialia et notioza: vbi tangit duo. Non enī omne p^o diffinito et notius est ei essentiali: le irinsecū: l^o bene econtra cōmuniter: l^o igitur in diffōne quantitatis vel qualitatis ponat^o suba: diffiniē nihilomi nus per p^o et notius. Vel al^o posset dici q^o accipit doctor

absolutū pro suba tñ: et oīa accidētia sub alio mēbro. Et si dicatur vt iam notati: q^o accitūa absoluta diffiniunt^o per subam rē. dico q^o nullum accitū est simpl^o absolutū: l^o ali quod sit formāl^o tale. Et vltēius dico q^o suba pōt dupl^o considerari. vno modo absolute vt substantia. alio modo vt subiectus. p^omo modo est pōz. scōdo modo nō. Nō ponitur aut in diffōne acci^o nisi vt subm: et per consequens nō vt p^os. hec respōsio est pbabilis: sed prima cōior. Ad aliō concedo q^o refo diffiniē per pōza et notioza: vel saltez po test sic diffiniri. relatiuum vō vltra illa icludit in diffōne getatiua ei^o suū corre^o qd est fil^o nā. et de tali loquitur doct. in ifra comparando genus ad spēm. vt patet. hec solo facit mihi fidē: l^o posset dici vt aliq^o volunt: vtrunq^o per pōza et notioza diffiniri: q^o terminus vnus est fun^o alterius. Ponunt^o nihilominus ipsa correlatiua aliquando in diffi nitionibus circūloquendo absoluta. Posset etiam dici q^o extrema retonus vt sub retonib^o considerant^o nō sunt pōza: nec notioza: vt p^os: et ita tam de relatiuis q^o de retoni bus pōt verificari solo docto. sed ifra magis cap. de refo ne: et alibi hec altius pertractari habent.

Ultimo circa ar^o vltimūz pncipale et solonem eius dubitari posset. Vides primo q^o dñtia non sit spēs multitudinis: tum q^o multitudo nō est genus: cum sit transcendens: tum q^o multitudo opponit^o vnitati. 5. me taphysice: cū igit^o vnū sit equocum: et multitudo similiter erit. vt patet p^omo topicoz. et per cōsequens nō est genus. Et autē vnū sit equocum ifra. caplo de dñtia. et caplo de specie videtur dicere iste. et 5. et 10. metaphy. cōiter de mente 2^oz. ponitur. Item vides q^o illa solutio que impu gnatur ex. 6. topicoz. et 7. metaphy. sit bene assignata ali ter figura grāmaticalis: quā appositionē appellant: nō sal uari in oratiōe congrua nō esse nugationē: vbi preponitur superius inferiori ex eadem parte orationis: vt aīa homo currit. Item p^os. et phyficozum. t. c. 3. in diffinitione na ture videt^o preponere superius inferiori: cum dicit. primo per se et non fm accidens: vbi econtrario debent p^ostrui. simil^o. primo posteriori in diffōne passionis vniuersalis cum dicit: de omni per se: et fm q^o ipm. Item. 7. metaphy. t. c. 43. docet p^os ex itentiōe dupliciter diffinire. vno mo do per genus p^omūz et oēs dñtias vsq^o ad vltimam. alio modo per genus proximū et dñtiam specificam. Sed pa tet: q^o primo modo diffiniendo preponit^o dñtia superior inferiori ex eadem parte orōnis: vt hic homo est suba cor porea aiata sensibilis rōnalis: aut igitur p^os inconueniē ter docet artem diffiniendi: aut nō erit nugatio preponen do dñtiam superiorē inferiori: et sic stabit solo illa. Itēz si nugatio vitaret diffōnem sequeretur cōtra Scotistas q^o ens nō esset vniocū. p^obo p^osequentiaz: q^o dato opposi to cōsequētis cū ens icludat^o in p^om generis per se: et simili ter in p^om dñtie: idēz. vtrūta ens: bis ex eadem parte ora tionis diceret: patet ponendo ratiōes noīum pro noībus. Item doct. iste super. 7. metaphy. et in. 4. di. li. q. 3. tenet q^o dñtia superior nō predicat^o per se de inferiori: cū^o oppo sitū oporteret ponere si hoc ar^o cōcluderet. videt^o g^o fuge re nemie psequēte et trepidare timore vbi nō erat timor. Item cōtra solonem huius argumenti. vbi dicit doct. q^o dñtib^o spēs ponit^o ibi expositiue. arguit^o sic dñtia per se diuifina superioris est per se p^ostitutua inferioris atq^o per se diffinitua eius: sed dñtib^o spēs est h^o respectu vltis vel rōnis ipsius: que est predicari de plurib^o: et generis: quod est spēs vltis. ergo rē. p^oz cōsequētia cū maiori. minor vō est doct. in solone huius. q. et supra. q. de numero vltimū. et ifra. c. de dñtia. et q. 14. sequeute. Item: vt prius tetigi: videt^o esse repugnātia hui^o solonis ad solonem. q. et ad ea que tangit ifra. q. 14. vbi ex itentiōe tenet hanc p^oticulam

esse convenienter assignata in diffone generis: qd supflunz
videret nisi poneret vt pars: et ne du vt exp^o alteri^o par
tis diffonis. ¶ Pro solone istorum: nota pmo qd nugatio
est vnus et eiusde in eadē parte oionis inutilis repetitio.
vbi notat^r d^r: in eadē parte: et inutilis: ppter predicationē
eiusde de se: et repetitionē eiusdem grā ornatus et maioris
expressionis. scdo nota qd refert dicere superius et inferi^o:
magis et minus cōe. Nā inferi^o: vt tale: semp includit supius
per se: nō tū est ita de min^o cōi respēu magis cōis. vt pater
de hoīe et albo. 3° aduertendū fm quosdaz: qd alr in arte
diffinitiuā logice vel meta^o bz euitari oimoda nugatio:
alr in sermone vulgarī vel cōi vel grāmatali: s; hoc nō
multū appobol: s; fit pbabilr dictū. 4° itelligendum qd
qd dōie vltimē rexp sunt cōiter nobis ignore: ideo vtimur
pluribus circulo^o earū in diffonibus: s; fm alios ponan
tur plures dōtie ppter plr^o formarum: vel potius for
malitatū seu realitatū eiusde diffinibilis: in qbus tamen
diffonib^o semper dōtie pōres se tenent ex parte potētia
lis et generis: et vltima est tota suba rei completiue: s; non
comprehēsiue. sicut in habentibus plures formas forme
pōres se tenent ex parte susceptiui et mālts: et vltima for
ma est trūmō complet^o actus specific^o et formalis: et vna
nō includit formalr alteraz. de quo in theoz^o b^o huius. et di
ii. 4. et 7. metaphy. copios^o sermo habet. Vlt^o est p
derandū qd genus et spēs sumunt aliqñ ppe: aliqñ meta
phorice. pmo mō tū reperiant in rebus limitatis et vni
uocis. scdo mō in trāscendētibz et alijs indifferenter. vñ
solet dici. homo in genere et hō in spē: et mille hoīm spe
cies et c. Vltimo notandū qd vñ cathe^o sumptū: s; equi
uocē dicat de membris duarū diuisionū assignatarum. s;
metaphy. cap. de vno. ipm tamē acceptū scōis: in ytra
qz diuisione dō nō equoce: sed potius vniuoce vel analo
gice de membris illius diuisionis: et sic in diuisione logica:
que est in vñ numero spe genere et ppositioe: dō vniuoce
analogice tū: qd dō vno numero pncipaliter et tanq; simplr
vno. de alijs aut minus pncipalr et tanq; s; qd tali: et simi
liter pōt dici de multitudine. vt ifra. c. de spē et dōtia. et su
per. 5. meta^o bz iste. Ex his ad argu^o rñdēf. ¶ Ad p^ouz
p3 qd ibi accipit genus meta^o. vel forte ppe accipiendo
multitudinē rōnis. Et cū dicis qd est trāscēdēs: nego: nisi
per applica^o accētalē. sicut alia iten^o. ¶ Ad alia de eg
uocatioe vni^o p3 ex vltio nōbili. ¶ Ad aliud dō figura grā
maticali. dico vno mō. vt pus in 3° notabili dōm est: qd nō
est simile. Vel alr ex. 2. notabili melius: qd s; figura gram
maticalis euadat negationē addēdo min^o cōe magis cō
muni: nō tamen inferius superior: et sic pcedit ar^o. ¶ Ad
aliud de. 2. phyfi. et i. posterior. p3 ex. 4. notabili. Ibi enī
preponunt magis cōmuniā min^o cōibus: et se tenēt ex par
te potēntialis seu gūis: et vltimū qd ponit est dōia comple
tiua. ¶ Ad aliud de. 7. metaphy. p3 idē. Nō enī negat
phs dōtia addi dōtie vsqz ad vltimā in diffonib^o: imo
sic docet diffinire. Sed intendit qd tota suba rei actualr et
completiue est ab vltima dōtia: et nō ab aliqua pcedēte:
sed oīs talis se tenet ex parte potēntialis: alr sequeret^r nu
gatio: et hoc maxime ponēdo dōntiam inferiozē continere
superiozē per se: vt qdā volum^o de quo statim: et q. sequen
ti magis. ¶ Ad aliud nego pñtiam. ¶ Ad pbationē dico
qd hoc ar^o soluit iste. 3. di. p. q. 3. cuius snia consistit in hac
ppōne: Quī duoz inferiorz alterū aliud denoiat. 3° cōe
parti^o in vno: seipm in alio absqz nugatioe qualificat: et
hoc maxie bz locū loquendo de dōntys sumptis ab alie^o
rexp per comparationē ad genera: qz loquendo de dōntys
acceptis ab vltimis realib^o nō pcedit ar^o: cuz de illis nō
pdicet^r ens qd dicitur. dico ergo breuiter qd ens nō bis dō
ex eadem parte oionis eodē modo: sed semel qd dicitur

et semel deno^o atine: et sic idē bis dici nō incōuenit. ¶ Ad
aliud qd tangit bonā difficultatē ad hoīem. Dico vno mo
do qd logtur hic fm cōem expositionē ifre: vt sepe pus no
taui: loco vō ppo aliter determinat. Vel alr dōm qd itat
simul: dōntiam inferiozē nō includere per se superiorē: et cuz
hoc nugationē esse in preponendo dōntiam superiorē ife
riori in diffone: et hoc per modū actus et forme: qz aut eēt
eadē inferiori: aut nō. si sic erit nugatio. si nō. ergo eiusde
erunt plures actus: qd est falsum: et est argu^o phi ibidem.
Vult igit phs. vt pus notauit: et docto. post ipsuz: qd dōntia
superior preposita se tenet ex parte potēntialis: et circuloq
tur genus p^oimuz cum oibus alijs vsqz ad vltimā: a qua
est completiue et formalr suba dōntis: et qd ibi tangitur de
p^odicatioe superioris de inferiori tangit. q. sequenti: sed p
nunc dico: qd inferior est diuina superior et nō recipit pre
dicationē eius. Et si obicias qd diuina p^odicat de diuine
tribus. Dico qd verum est in recta linea: que verius dicunt
tur in qua fit diuio qd per que vel qbus. Posset etiā hic
ponderari: vt pus dixi: dōntia inter esse superior et cōius.
Posset et tangi dōntia iter dōntias essentielles et accidenta
tales. vt tangit phs ibidē. Sorte enim verius diceretur qd
fixio pedis est pedalitas qd qd rationalitas est sensibilitas.
de quo tamē magis als dicit: qd potius ad meta^o qd ad
logicū pertinet vltior speculatio p^odicat. ¶ Ad aliud
dico qd notanter dicit doct. qd nō ponunt tanq; partes di
uerse eo modo quo genus et dōntia in diffone: qz vt pater
ex dictis: ponunt circuloqz proximi generis: et ideo
vnum est specificans et exponens reliquum: nihilominus
ipsa iter se comparata sunt diuerfa: sicut magis cōmune
et minus cōe: s; in comparatione ad vltimā dōntiam se ha
beāt vt vñ: ideo nec controuersia: nec repugnantia ali
quem in dictis doct. sed singularissima doctrina logicalis
et metaphysicalis. Per idē pater ad vltimū argumentū.
Posset etiā probabilr dici qd doct. nolendo intrare illas
difficultates metaphysicales exponēdo phi auctoritates
inductas breuibus se absoluit in illa breui solutione. sed
prima responsio satis placet. ponit ergo: differētibus spē
per modū expositionis et circuloqz: cū ly plurib^o: et ex
parte materialis: et in quid: vt dōntia completiua actus et
forma. Sed ex hac solutione oriuntur duo dubia. Primo
quō: in qd: cum sit equoqz. vt ifra. caplo de dōntia habet
iste: possit esse dōntia completiua in diffone generis. scdo
quare vñ nō esset genus p^oimū respectu istor. 5. cum ta
men: ex dictis supra: videant^r eē spēs spālissime respectu
ipsius. Ad h infra caplo de dōntia. q. 5. dicit: sed pro nunc
breuiter dico qd in qd hic ponitur pro vno significatoz
tū est vniuoqz: sicut forte rationale ponit in diffinitione
homis. vt infra caplo de dōntia. q. vltima habet. Et simi
liter ad aliud pōt pbabilr dici qd vñ nō est genus proxi
mum ad hec. 5. s; cōmunit^r ponat^r esse: et hoc: qz non sunt
nomia iposita itermedys: vel alr: qd dōntib^o spē ponit vt
speci^o et exp^o. respēu pluribus: vt dōntie vltimē vñs: et
addit. in qd. vt cōpletiua gūis: ita qd vna respicit sub^o et
alia modū p^odicadi. Plura alia subtilia hic ptractanda re
linquo lectori et altiori indagini. Questio. XIII.

Tridecimo querit an predi^o ge
neris de specie i sum
da^o in actu exercito sit vera: vt ista. homo est
animal. et h. et est questio solemn^o et vniuer
salis et vtilis valde in doctrina hui^o: cuius mo
tuum sumitur ex diffinitione generis. vt pater: et ex deca
ratione Porphyry exemplificando illam particulaz: dif
ferentibus specie: in fundamentis. Animal inquit cum sit
genus de homine equo et boue predicatur: que differūt a
seuicem specie non numero solum.

De primo

De primo qd genus qd species qd aial atqz hō sa-
tis notus est. Animal enim est suba aia/
ta sensibilis sūm peripatheticos. sed suba se mouēs motu
voluntario sūm pla. cuius diuisiones multiplices patent
plerūqz in pbia. hō autem est animal rationale: et addunt
alig: mortale: vt infra. c. d. dīa. q. finali p3. vel sic: ē aial mā-
fuetū a nā g. bi. a deo for. de li. ter. ordi. ad be. eternaz rē.
predicatio vō: quid et quotiens sumitur supra dictum est:
et in sequētibz magis dicam. Quid satis p3. Prius enim
disputauit d. diffōne in cōi nūc vō particulas cunctas dif-
finitōis. psequitur: et verificationez ipsius diffōnis et priū
eius in fundamentis notificat. Diuisio cōis est.

De secundo q. rōnibus partez negatiuam arguit
Prima sumitur ex. 4. topi. c. ii. 2. 7.
meta. ex rōne partis et totius quātuz ad mā. z ex. 5. me.
t. c. 30. z. 31. quantuz ad mi. Et nota qd semper in hac. q. vt
p3: accipit doct. genus et differentiaz et species pro substrat-
tis. 2. rō sumit comparando mān ad mān. sicut enī
pars non predicatur de toto. ex. i. rōne: ita nec materia de
māto: ex. z. et hoc ppter repugnantiam actus et potētie. Qz
autē genus sit materia probat ex Porphyrio. c. de genere
vbi dicit ipsum esse pñm spēm: in quo puenit cū. z. signi-
ficatione generis: que est esse pñm generationis. Cum autē
pñcipium totiens sumat: quotiens cā. 5. meta. t. c. 1. et indu-
ctiue p3 qd genus nō est pñm nec formale nec efficiens nec
finale: sequit qd erit materiale. Idez ostendit ex Porphy-
rio. c. de dīa pbando. z. diffōne dīe que est predicari de
pluribus differentibus specie rē. Et idem h3 pbs. 7. me.
t. c. 43. z. 8. meta. t. c. 6. z. 9. z. li. diuisionuz Boetij. Et ante
q. format. 3. pñcipale assignat quāsdā euā ad hēc. z. pñci-
palia. z. sunt quatuor: qñ. 3. vltimas sustinet infra soluē-
do. q. z. ar. eius. pñam vō respuit et replicas cōtra eā con-
cludere ostendit. 2. accipit ibi. Ideo dī. 3. ibi. Alr dī. 4. ibi. di-
citur sūm Boe. rē. Et pmo ad. z. respondet negando mi.
nec sequit ex dicto Porphyrio. c. d. genere: qz nō materia:
le sed formale pñm est genus ex. 7. meta. t. c. 35. et idem po-
test colligi. 5. meta. t. c. z. z. pbi. t. c. 28. Et cum probatur
qd nō est pñcipium formale: qz nō dif. forma vō dif. 7.
meta. t. c. 49. non sequitur: qz nō qdūqz formale pñcipiū
dif. sed tñ vltimum et cōpletium: qd est satis cōsonum
dictis huius in materia de pluralitate formarum: z. alibi.
Deinde exponit dictuz Porphyrio. c. de dīa. quod est ve-
rum sūm simili. nō equalitatem vel identitatem. sicut. n.
materia de se ē indeterminata et potentialis et perfectibilis
per formas: ita genus respectu differentiarum. Et lz be-
solutions sunt appentes et sustētabiles: qz tñ in proposito
nō satisfaciunt argumēto: ideo replicat contra eas qz ad-
huc manet difficultas argumenti: cum etiam forma nō p-
dicetur de toto sicut nec materia. Nam sicut ratione for-
me repugnat pñm materie totū: ita ratiōe materie pñm for-
me. sicut enim hec est falsa. homo est corpus organicum:
ita et hec. homo est anima intellectiua. Ad hāc replicā rñ-
det dif. de forma. vt i. 3. dī. z. i. quo. q. z. sup. 5. meta.
z. alibi h3: totius. v3. et partis vel totali et partiali forma to-
tius vel totalis: vel que est totum est ipsa additas. forma
vō partis vel partialis: vel que est pars: est que cum mate-
ria constituit vel componit tertiam entitatem vel quiddi-
tatem vel formam totius: lz non quācumqz. Dicit igitur
qd genus est forma totius et non partis et talis bene potest
predicari. Sed lz distinctio sit bona: applicatio tamen est
falsa: nec adhuc euadit difficultatem argumenti. Igitur
scdo replicat ostēdens qd fuga illa nulla est: qz sicut mate-
ria in abstracto nō predicatur de toto: ita nec forma etiaz
totius: vt patet de humanitate respectu totis: et sicut per
oppo. forma talis predicatur in concreto de habēte ipaz:

ita et materia. lz enim hec sit falsa. homo est corpus: hec ta-
men est vera: homo est corporeus. similiter me. loquen-
do: lz hec sit falsa: homo est animalitas. hec tamē est vera
hō ē aial. nō obstat qd sit materiale homis. Impugnata
igitur illa. i. responsiōe et fuga ad. z. pñcipale assignat aliā
responsiōem: et est 2. pñcipalis ad vtrūqz arg. pñcipale
quaz responsiōem infra sustinet et replicas contra ipsaz
soluit dif. de pñm materie vel partis de eo cuius sunt
v3. vel in concreto vel in ab. pmo mō cōcedit ipsas pos-
se predicari vere. scdo modo non. Cōtra ar. dupliciter. pri-
mo: qz tunc denominatiue et non vniuoe predicaretur ge-
nus de specie: contra pñm. z. topico. c. 3. z. diffinitione.
z. antepredi. Assumptum probat ex diffinitione. 3. antepre-
dicamentali. 2. arguit ex modo significandi cōcreti: qui
est significare per modum alteri inherētis et informatis
et concernētis: quod nulli sube cōuenit: ex pñm. c. d. suba
proprietate pñm. animal igitur cum sit suba concretus nō
erit: et sic de alijs. Tercio pñcipaliter aliter respondet
ad eadem duo ar. pñcipalia dif. de materia et parte: aut
v3. rei: aut rationis. Compō enim aliā realis que est phy.
et rerum. alia rationis que est me. et realitatz seu forma-
litatum vel formalium rationuz. loquendo igitur de pri-
ma pcedunt ar.: sed non de 2. cuius vltioresz discussio-
nem tangam statim in 3. articulo. Contra quam respon-
siōem arguit ex. 7. meta. t. c. 33. et format ar. cōmutando
pporzionez: de quo modo arguendi statim magis dicet: et
littera est satis clara. Quarto pñcipaliter respondet ad
primum pñcipale ex dictis Boetij lib. diuisionum. vbi
dicit qd genus in diuisione est totus et in diffinitione pars:
sed doct. loco diuisionis ponit predicari: quod potest be-
ne stare etiam sūm Boetium ibidem: quia in hoc distin-
guitur diuisio generis ab alijs diuisionibus: qd ipm diui-
sum predicatur de diuidentibus: qz est totum vniuēsale
vt diuiditur et vt predicatur. Contra quam responsiōem
ar. dupliciter ostendendo genus esse vtrūqz partez vel
vtrūqz totū: lz tñ appropriate vno modo dicatur pars:
et alio modo totum: vt infra statim. pprie vō vtrūqz si-
gnificat partem materialem speciei: vt pñs dictus est. ali-
ter esset equiuocū: et per psequens nō genus nec diffiniēs.
ostendit igitur qd distinctio illa nō valet nisi exponat bñ
vt ipse infra exponit: qd vt diffinitur predicatur: et vt predi-
catur diffinit: lz diffinitur et predicari sint diuersi actus ra-
tionis: de quo infra tangam. remanent igitur illa duo p-
ar. inso. nō obstantibus his responsiōibus. 3. ar. pñci-
pale procedit a cōcretis ad ab. sicut supra. q. i. post oppo.
arguit sic: homo est animal. ergo humanitas est animalita-
tas. et pmo probat psequentiam valere dupliciter. deinde
ostendit falsitatem cōsequētis. pma probatio cōsequētie
patet ex illa regula. Qñ in pcretis est pñm per se rē. cui
rationez assignat notanter: qz in primo mō pñm pñcat
essentiali subti: et veritas talis pñm est rōne identitatis
essentialis extremoz: et per consequēs rōne essentialiū si-
gnifi. et nō ratione cōnotatorū neqz modorū significādē
siue cōcernētie. verius autēz et absolutius (vt ita loquar)
significantur essentie per ab. qd per concreta: qz humani-
tas seu equiuitas est tñ ipsa sūm Auicē. ergo in ab. talis
pñm erit vera. 2. pbatio ē exemplaris. et patet littera. vbi
aduerte cū dicit doct. qz ex modo significandi terminorū
idē ponit in pñte rē. qd per tales modos itelligit pcretum
et ab. que idē significāt: lz vario modo: qñs enī a cōcre-
tis dispositis nō teneat bñ pñtia ad ab.: qz tñ tollit cā vi-
tatis ppōnis: que est pueniētia eoz 3. tenet tñ a cōcretis
in essentiali subordinatis ad ab. saltē nō vlti. qz ne duz
rōne pñm: sed etiā pñm rōne formali significatoz vnuz
de alio predicat. Deinde pbat falsitatem pñtis pñcipalis

iferendo in.3. figura b. icōueniēs. ergo rōnālitās ē aialitās.
q. si nō: habere p̄o incōueniēti: vel falso. pbat falsitātē
eius assumēdo p̄o ma. illā ppōnēs famosā quā supra.
q. i. cōtra primā rōnē ad p̄m p̄n^l assumit. v.3. q. oīs p̄dī^o
vera in ab^o est per se p̄mo mō eēntiāl^r vera: et p̄o mi. di.
ctuz p̄bī. 6. topi^c. c. 8. z. 3. me^c. t. c. 10. Illam vō ppōnem fa
mosā ma. pbat p̄mo auctoritate p̄bī. 7. me^c. t. c. 4.3. vo
lentis oñdere dīam sup̄iorem eē de intellectu iferioris dī
fm q. exponit cōiter textus ille: vt. q. p̄cedēte tactū est.
dicit q. fixio pedis est pedalitās qdaz: inuens per b. q. ta
lis p̄dicatio in ab^o nō eēt vera nisi p se et eēntiāl^r p̄dī^m in
eēt subto. 2° pbat eandē ma. ex mō significādī ab^o qui est
nude et pure et p̄cise significare eēntiā: vt ifra. c. de deno
minatiuis habet magis p̄tractari. et ar^o. 3. b. uīus. q. si ergo
vere ab^o de ab^o p̄dicat sequit̄ vnum eēntiāl^r et p̄e
cise et p se eē alterū: q. vt p̄us dictū est: nō rōne p̄nota^o s.3
significatē essentīe verificat. 4° p̄ncipale et sequētia p̄
cedunt per media cōia de qbus fecit mētiōē supra. q. i. q.
nō faciūt scire sed opinari: et sūt me^a dīa^a applicabilia ad
plura: vt p̄z. et simile arg^m fecit supra. q. 8. q. i. laterali d. ve
ra et nō vera nā. z. ifra. q. z. de spe. z. q. 5. de dīa tangit idēz
mediū: et fundatur super repugnātia vel oppōne generis
et sp̄ciat q. sicut ista est falsa. species est genus: ita hō sub
modo vel ratione sp̄ciat nō recipit p̄dī^m animalis sub mō
do generis accepti. Nam si modī inter se repugnant etiā
gdditates sub ipsīs iter se repugnabūt: vt sicut ista est fal
sa: albu est nigrū: ita et ista: homo albus est hō niger. simi
liter ista: ens finitū est infinitū: est falsa: sicut ista: finitū
est infinitū. Ponit exemplū in littera de concre
to et abstracto: vt p̄z. Quinto p̄ncipaliter arguit me
diū cōi sumpto a simili in affirmatiuis et negatiuis ab ife
riori ad sup̄ius eodem ordine arguendo: vbi debes nota
tare q. nō obstāte falsitate aūtis p̄ntia potest eē bona: vñ
ista est falsa: homo est asinus: ista tñ admīssa vel p̄suppo
sita per possibile vel impossibile. sequit̄: ergo homo est aial:
z ar^o i imaginatur valere in negatiuis: s.3 tñ ibi aīs sit vez
et p̄ns falsū: cuius op^m fuit in affirmatiuis: et pbat p̄ntiā
i affirmatiuis p illā regulā famosā: qñ opp^m p̄ntis zē.
pbat aut assumptū. v.3. q. sicut affirmatio ad affirmatio
nem: ita negatio ad negationēz dupl^r. p̄mo ex p̄mo postē
riorum. t. c. 30. 2° p ar^o a cōmū^a p̄portioē fm artē p̄bī. z.
p̄p̄z. t. c. 21. z. i. p̄bī. c. 3. rōne. 8. z. vltima. p̄o solone il
lius. q. Utrūz ppōnī affirmatiue ppō de modo enuntiā
dī dīa. aut alia ppō affirmatiua de p̄dī^o dīo dīef. et p̄i
maz p̄ez tenet quā pbat. 8. rōnib^o. Sed pro itelligentia
illius auctoritatis. z. p̄ioz sciēdū q. p̄bī ibidē assignat. 6.
regulas: q̄s q. singulares sūt recitabo. Prima est ista. Si
alicuius sylī extremitates p̄uertunt̄ iter se necesse ē me
diūz p̄uerti cū vtrāqz extremitate. 2^a regula: si sint q̄tuor
termini quoz duo p̄uertant̄ iter se sicut genitū et corru
ptibile. et alij duo ēt p̄uertent̄ iter se: sicut ingentū et icor
ruptibile: tūc si p̄mus dīcit tēto: sicut genitū et ingentū:
sic ēt scōus dīcit 4°: sicut corruptibile et icorruptibile. 3^a
regula: si sint q̄tuor termini quoz duo p̄mi adiūtez dī
cāt: sicut genitū et ingentū: z. z. sicut corruptibile et icor
ruptibile ēt dīcūt: tūc si p̄mus p̄uertat̄ cū 3°. 2° p̄uertet̄
cū. 4. 4^a regula: si aliq̄d p̄dī^m p̄dicet̄ vlr de duob^o sub
iectis et de nullo alio. si vnūz illoz subtoz p̄dicet̄ vlr de
alio tūc p̄dī^m p̄uertet̄ cū illo subto. 5^a regula: si duo p̄dica
ta p̄dicant̄ vlr de aliquo subto et vtrūqz illoz p̄dī^m cōuer
tatur cū tali subto: tūc alterū p̄dī^m p̄dicabit̄ de alio p̄dī^o
p̄liter. 6^a regula: si sint duo p̄dī^m opposita: quoz vnum sit
elīgēdū vt. a. aliud sit fugiendū vt. b. et ex alia pte sint
duo opposita sicut. c. z. d. quozum. c. est fugiēdū: z. d. eligē
dū: tūc si. a. iūctū cū. c. sit magis eligēdūz q̄. b. iūctū cū

d. sequit̄ q. a. sit magis eligēdū q̄. b. p̄dictas regulas
ibidem pbat p̄bī: et in p̄bīōe vltimē adducit duas ma
ximas morales. ad p̄positūz vō doc. hic faciūt due p̄dī
ctarum regularūz: videlicet. z. z. 3. vt patet. Sexto p̄n
cipal^r arguit ēt mediū cōi sumpto ex codez et diuerso in
nuēs iplicite q. ad vītātē ppōnis affirmatiue regit̄ idē
titas p̄dī^m cū subto: vt alibi sepe b.3. et spe^c super. 6. me^c. q.
3. et p̄z. ex. 4. meta. et alibi sepe apud Az. si g animal vere
p̄dicat opz q. sit idē boi. alr p̄dī^o affirmatiua talis esset fal
sa. sed si est idē iā nō p̄dicat: q. p̄dicari est p̄e alio dīcī
vt supra. q. 9. b.3. et alibi: ideo. n. cōiter. 3. modus dīcēdī p
se p̄mo postē nō ponit̄ modus p̄dicādī: sed tñ essēdī:
q. p̄dicatū nō est p̄us nec aliud a subto. vñ l.3 mō def vīoz
ppō illa in qua enūtiat̄ idē de se: nō tñ est p̄p̄ie p̄dicatio:
q̄re cū animal qd p̄dicat de boie necessario sit idēz vel dī
uersum respectu boi. ex. 10. me^c. nō vere logice loquēdo
nec etiā me^c. p̄dicat de boie. Septimo p̄ncipal^r ar
guit iferēdo hoc icōueniēs. v.3. q. tota nā aialis esset in ho
mine: si vere p̄dicaret de boie: et sic de alijs fundamētis ē
itelligēdūz. et pbat hoc seq: q. als nō esset simplr aial: sed
tñ fm qd: quo hēfio iferit aliud incōueniēs. q. v.3. tūc nī
bil nāe aialis eēt ēt hōiem. et tunc nec bos nec asinus: et sic
de alijs erit aial. pbat illud illatū ex. 3. p̄bī. t. c. 63. et idē
habet. 5. me^c. t. c. 21. z. 31. z. 10. me^c. t. c. 13. d. toto et p̄fecto
quoz rō est esse tale: et qd nībil est. Octavo p̄ncipal^r
arguit iferēdo hoc incōueniēs. v.3. boiez eē genus si hō
esset animal: et sic de alijs. et p̄r p̄bī discursus per illam
regulā aīp̄dī^m. Nū alterum de altero p̄dicatur zē. et
per p̄ntiāz a p̄mo ad vltimū. Cui argumētō imēdiate rñ
det (et bene) vt apponat replicam: et solutio p̄z ex his que
dicta sunt supra sepe. Est enim fallacia accētis et figure dī
ctionis: vt p̄z. Contra hoc arguit ostendendo q. nō variā
medīuz: nec extraneatur animal homīni sub hoc attribū
to quod est genus: imo sic et nō aliter potest de ipso p̄dī
cari: q. q̄cquid p̄dicatur: p̄dicatur sub ratiōe alicuius
vniuersalis: vt p̄ius sepe tactū est et specialiter. q. 7. z. 9. si
ergo animal vere p̄dicatur de homīe necessario sub rōne
alicuius vniuersalis p̄dicatur: nō alterius q̄ generis: vt
patet iudendo. Nono et vltimo p̄ncipaliter arguit de
specie comparata ad indiuidū: q. sicut argumētū est: q. fun
damētū generis in actu exercitio non potest p̄dicari de
fundamento speciei: ita eodem modo potest dubitari de
specie: et indiuiduo in fundamentis: et per eadez omnia me
dīa p̄bī potest q. fundamētūz speciei nō potest vere dī
ci de fundamētō indiuidui: sed addit̄ doct. hoc argū^m spe
ciale vltra alia ad hoc: ideo dīcit. de specie arguit̄ specia
liter zē. et est etiāz mediū cōe: vt patet: ex oppōne corru
ptibilis et icorruptibilis p̄cedens: species enim fm Az.
1. posteriorum et alibi sepe. sunt perpetue et eterne et vbiqz
et semper et sunt partes vniuersi. Indiuidua vō ex. 7. me
ta. t. c. 53. sunt corruptibilia: q. nō est palam abeūtibus a
sensu vtrū sunt vel non: et ideo de ip̄s non est scīa fm
ip̄m vbiqz: quare dīcēdo: sortes est homo: est falsa p̄dī
catio: sicut dīcēdo. homo est animal: immo magis falsa:
vt patet. Ad oppositū arguit duabus auctoritatibus
et duab^o rationib^o. p̄ma auctoritas est Porphyry. c. de spe
cie. z. c. de genere. exēplificādo in fundamentis de diffini
tione generis. secunda auctoritas est p̄bī. cap. de suba. et pa
tent. Prima ratio sumit̄ ex p̄ postē. t. c. 9. z. 15. vbi habet̄
q. p̄mus modus dīcēdī per se est qñ p̄dī^m est dīcēdū
subiecti. de quo et alijs modis dīctūz est supra. q. 8. et doct.
facit tres cōsequētiās. p̄ma est q. animal per se p̄dicat de
homīe. secūda q. necessario. tertia q. vere. et patent p̄mo
posteriorū. ingt de p̄ma clarum est. de secūda etiāz p̄z. q.2
oīs p̄dī^o p̄se^a ē necessaria: s.3 nō ecōtra: et maxime de p̄mo

modo. de 3^a etiā patet: q² vel nulla p^odicatio est necessaria nisi vera. 2^a ratio sumit ex reductione entib⁹ in sillogis-
miz: de quo. i. 7. 2. p^ozū habet videri. 7. i. posteriorū. Cum
ergo ista entib⁹ p^ontia sit bona: homo currit. ergo animal
currit. per p^om. c. de suba. in p^odi⁹. Aliquem enim boiem
dicis grāmaticū eē. igit^r 7 animal 7 boiem grāmaticūz di-
cis. silr autē 7 in alijs. hec p^ohs ibi. 7 tenet per hanc subin-
tellectā: hō est aīal: hō ergo erit vera 7 necessaria: 7 assignat
regulariter hāc p^opōnē. Dis p^ontia entib⁹ 7c. quam etiāz
ifra super li⁹ piber⁹. q. 7. Et in anp^oredi⁹. q. 9. 7 in p^o sentē-
tiarū di. z. q. z. p^o. Lōsequenter rīdet ad q^onem tenēdo
p^otē affirmatiūā nō solū in p^oposito: sed vbiūq³ superius
p^odicat de inferiori in fundamētis 7 in actu exercito. Ue-
rum est aut q² p^oprie logice loquendo nihil est supius nisi
genus vel spēs: 7 forte alr eē dicendū me⁹: vt alibi habz
declarari. ¶ Pro solone duoz p^omōz argumētōz p^omit-
tit quoddā notabile valde necessariū vbiq³ mixtuz me⁹
logica ac grāmaticē speculatiue subit⁹. quod etiāz ifra. q.
16. 2. 7. 7 in anp^oredi⁹. q. 7. 7. i. reptationū. di. 8. q. 4. 7 i p^o
Anglico. di. 3. q. 3. 7. di. 8. q. z. 7 i. z. di. 3. q. 6. talibi p^otractat.
7 supra. q. 9. aliquātiluz tetigi. v3. q² genus 7 oīa accipiū-
tur a diuersis rebz vel realitatibus in nā specificā. qua-
rum vna est mālīs vel potētiālīs vel p^ohibilis seu determi-
nabilis: 7 alia formalis vel actualis vel p^otrabēs seu deter-
minans: q² p^omō significant ex p^orimaria 7 formali signifi-
catiōe: per modū tamē totius: 7 nō p^oris: vbi duo dicta col-
ligūtur. Primū q² genus sumit a tali mālī: 7 illud p^omō si-
gnificat vel importat de suo intellectu determinato. 7 si-
militer dicēdūz est de differētiā suo mō. z^m dictū est q² tā
genus q² oīa significat hō p^ortiale per modū totius ex p^ose-
quēti. Primū p^obat. q² alr in diffōne eē nugatio si idē pe-
nitius ipoztarēt p^omō: cuz oīs bona diffō regat illa duo. 6.
to⁹. 7. 2. 8. meta. 7 alibi sepe. 7 p^omō diuisionū 7 in li⁹ diffō-
num Boetij. z^m p^obat: q² alr p^odicatio vtriusq³ de spē esset
falsa: cuz p^os sumpta per modūz p^oris nō predicet de toto.
spēs āt totū eēntiale vel g^odditatuū est respectu vtriusq³.
7 sit pars subitiua generis: vt p^oz. 7 tāgit in p^obatōe p^o illud
q² dixit. q. p^oce⁹ de nugatione cognoscēda. 7 in p^obatōne
z^m repugnātiā totius 7 p^oris: q²re vnum nō p^odicat p^oueniē-
ter de altero: nec aliqd sub mō vnius de alio sub mō alte-
rius: vt prius dictū est in silr: 7 statz amplius dicā. Ex his
rīdet ad duo p^oncipalia argumēta q² p^otem vel mām p^odi-
cari de toto pōt itelligi duplr. v3. vel per modū p^oris: vel p^o
modū totius. Primo mō p^ocedit mē. vtriusq³. secūdo mō
negat. Ad. vō vtriusq³ est vera scō modo: 7 falsa primo
modo. Et fundat se in dictis Auic. 5. meta. de manu⁹ 7 ca-
pi⁹ que cōcretiue dicūtur a manu 7 capite. Ideo idē signi-
ficat q² illa: per modū tamē totius: q² cōcretiue. 7 illa per
modūz p^oris: q² ab⁹. vnde 7 ista sit falsa: fortes est caput:
ista tñ est vera: fortes est capitatus. 7 silr ista ē falsa: caput
currit. hec tñ vera: capitatus currit. Exponit enim manua-
tum per hīs manū: vbi aliud significat: aliud p^onotat. si-
gnificat nāq³ pars illa integralis: quā caput significat: cō-
notatur totū hīs p^op^o modūz significandi p^ocreti. hoc idēz
bz exp^ose. 4. di. p. q. 1. ad finē. silr dicendū est in p^oposito
de p^ote essentiali vel g^odditatiua. vñ aīal exponit per hīs
sensum: rōnale per hīs intellectuz. vbi aliud significatur
aliud cōnotat: significatur enim primo p^ortiales realitates:
7 cōnotatur tota p^op^o modos significandi p^ocretōz. hīc enīz
caput vel sensum 7c. nō est p^oris: sed totius. primo igit^r im-
portat p^otes: sed ex p^onti totū. Lūi⁹ vltorio iuestigatio sta-
tim ar⁹. 3. est annexenda. Deinde sustinēdo tres vltimas
eua⁹ supius assignatas ad duo p^oma argumēta postponē-
do p^omāz. q² satis p^obabilitē impugnata est: rīdet ad re-
plicas factas p^otra illas. Et notanter dicir: fm q² p^oz valet:

q² illa scōa rīssio posset bñ 7 male applicari ad p^opositū:
de quo ifra magis. Ad p^omā igitur replicam rīdet dis⁹ de
cōcreto fm q² suū opp⁹ q² est ab⁹ pōt distingui iuxta do-
ctrinā p^ohi p^o topicoz. Abstractū nāq³ aliud est a supposito:
to. i. ab inferiori. aliud a subro. 7 posset addi 3^m. v3. a fun⁹:
vt. 5. di. p. q. 1. bz. ex⁹ p^omi. vt humanitas. ex⁹ 2^m: vt albedo.
Ubi tñ aduertendū q² vbiūq³ reperit abstractio a subro
in terminis cōibus repit abstractio a supposito: 7 nō ecō-
tra. nam sicut humanitas abstrahit a forte: ita albedo ab
hoc albo: q²uis adhuc maneat concretio alterius denoia-
tionis: vt postea dicet. Silr p^ocretio ē duplex. alia ad sup-
posita eiusdē nāe vel g^odditatis. alia ad sup⁹ vel subm al-
terius nāe: 7 posset addi 3^a ad fun⁹: vt p^oz vbi supra in p^o.
Ex⁹ p^o. vt hō. ex⁹ 2^m: vt albū vel albus. vbi ē itelligendūz
q² vbi iuenit in terminis cōibus p^ocretio ad subm: iuenit
similiter ad sup⁹: 7 nō ecōtra: q² sicut hō p^ocernit hunc 7
illum: ita albū hoc 7 illud opponunt igit^r mēbra vtriusq³
diuisionis cū p^ocisione accepta: saltē vnuz alteri. 7 breuiter
p^oma repit in subys 7 accētibus per modum subaz acce-
ptis. 7 z^m tñ in accētib⁹ iuenit: 7 applicādo ad p^opositūz
dicit q² p^ocretū scōo mō acceptū est denoatiūz. 7 anteq³
rīdeat ad p^obatōnē illius assūpti ex anp^oredi⁹ p^o diffōnē
denoatiūz soluit scōam replicā de significatiōe forme
in cōcreto iuxta p^odictā dis⁹. p^onter exponit singula⁹ dis-
finitionē denoatiūz quātum ad illaz p^oticulam. oīa fo-
ca⁹. q² ē ifra. c. de oīa. q. 6. tangit. 7 in. z. di. 1. z. q. 1. vbi cō-
cludit q² diffō denoatiūz p^oproprie logice loquendo p^o.
cōcretis acci⁹ 7 nō subalibus: q² ibi casus accipi debet p^o
cadētiā vel inclinationē forme ad subm: 7 nō p^oo inclina-
tione ad suppo⁹ p^opriuz vel p^oproprie nāe: q² sic vni⁹ est 7
nō denoatiū: maxime si teneant illa esse oppō in rōne
p^odi⁹ de quo infra magis. vti enī intēdo breuitate inquātū
res subiecta patiet: q² iuxta sententiam p^ohi. 8. p^ophysicoz:
Peccatū est aliqd ostēdi per longiora q² inest per mino-
ra. quare cuz in 3^a ar⁹ intēdo circa ista nōnulla dubia per-
tractare: hic succincte lram discurre. Deinde obycit p^otra
solonem illam. z. p^oncipalis probādo q² materia nō potest
predicari: etiam in cōcreto de mātō: q² sicut animal ē mā
hominis 7 p^ocretū respectu aīalitatē ita lignū est mā arce
7 concretum respectu ligneitatis: sed hō est falsa. arca est li-
gnuz: vt patet: igitur 7 hec: homo est aīal. Respondet no-
tabiliter negādo silr⁹: q² arca est res artificialis aggrega-
ta per accidēs ex forma artis 7 re naturali mālī: cui acci-
dit forma talis. 7 igitur accidens in p^ocretō p^ocernat subm
nō tamē ecōtra. Ideo lignum nō est cōcretū nec ad subm
nec ad suppo⁹ respectu arce: sed respectu huius ligni vel
illius. aīal āt est cōcretū ad suppo⁹ respectu hominis: qua-
re de ipso vere predicatur: vnde dicit q² nihil est cōcretuz
quātumcūq³ sit cōcretū respectu sui accidentis: sed pot⁹
ecōtra. negat ergo breuiter silr⁹: q² hic. i. cōparando aīal
ad hoīez significat mā. i. māle hoīs in p^ocretō: vt aīal q² ē
cōcretum māri. i. hoīs. ibi nō. i. compando lignū ad arcaz:
7 sit mā arce nō tñ p^ocretuz ei⁹: vt dictū est: neq³ ad subm
neq³ ad suppo⁹. Nō ad subz: q² cōe est oī sube in subto nō
eē: neq³ ad suppo⁹: cū ens per accēs non sit suppo⁹ entis p^o
se. Lōsequēter sustinēdo 3^m rīssionē supra ad illa duo p^oni⁹
de parte 7 mā reali 7 ratiōis 7c. respōdet ad replicā ex. 7.
me⁹ exponendo singularissime p^ohilosophum: q² sua simi-
litudo tenet quo ad distincte importare: non quo ad p^oro-
portionaliter predicari vel subyci: B est dictū: q² sicut tota
ratio dis⁹ importat totam rem vel quidditatz cuius est:
ita pars partem: vt dictū est in p^orecc⁹. non tamē ita vere
predicatur pars de parte: sicut tota de tota. vnde dicit q²
hec est falsa: aīa est rationale vel rōnalis: vt rationale est
oīa hoīs: q² p^opterea dis⁹: q² rōnale: vt bz 7 8^m de ma.

Expositio

fuper "porphy" .c. de dñia. pōt dupl'r accipi. vno mō: vt dic
apri^{cm} rōcinādī. alio modo vt dicit ptem formales: p mo/
dum tñ totius. pmo mō forte hec est vera aia est rōnalis:
sed nō scōo mō: de quo ifra magis. Dicit ergo q illa com/
mutatio pportionis tenet quo ad dif^{ce} ipoztare vel expzi
mere vel dare itelligere seu significare. nō quo ad vnifor/
miter pdicari. cuius vltiorē rō bz ifra videri. ¶ Deinde
exponit valde notāter Boe^m rē cuius snia fuit 4ª rñfio
fupra adducta ad vtrūqz ar^m pñ^{ic} oīcēs: q gen^{is} vtrōbiqz
est pars ⁊ totū. i. in diffinitōe ⁊ pdi^o. B est ingt: dif^{ce} ipoz/
tat partē per modū tñ totius: ⁊ sic est pars signi^{ce} ⁊ pma
⁊ formaliter: sed est totū ex mō significādī ⁊ ex pñti ⁊ co/
notatiue. Uerū tñ appropriare lo^o. vt diffinit est pars: ⁊ vt
pdicat est totū: in se tñ pprie loquēdo est totum vtrōbiqz
⁊ pars lz diuerfimode. vt dictum est. Vbi aduertendū q
aliquid cōueniū pluribus pprie: sed vni eozqz appropriat
⁊ nō alteri: vñ eidē comparo ad plura appropriat aliquid
respectu vnius qd nō respectu alterius. Uñ illud dicit cō/
uenire alicui pprie quod ex se vel ab intrinseco sequitur
ipz. Appropriare vō dicit aliquid alicui puenire quod ab
extrinseco vel vsu loquēdi seu vo^{ce} sibi attribuitur. Exē/
plū posset poni de attributis diuinis que pprie ⁊ eque cō/
ueniū oībus personis: sed appropriare aliq dicuntur de fi/
lio: aliq de alyis personis: vt p3 de po^a ⁊ sapia ⁊ clemētia ⁊
bz similiter in creatur: impator est ppe oīs oīuz: appo/
priate tñ alemanoꝝ vel romanoꝝ. dñiū etiam cuilibet
dño pprie debet: sz apud italos Venetis appropriatur: ⁊
sic de alyis. Ar^{ta} que fecit cōtra illam 4^{am} rñfionez nō sol/
uit afr qz ex dicta declaratiōe: qz pcedunt cōtra illā dif^{ce}
de genere pprie ⁊ nō appropriate intellectu: ideo ad ea p3
ex dictis. Cōsequenter soluit. 3. pñ^{ic} breuiter recurredō ad
illam distin^{ce} de pcreto ⁊ ab^o duplici superius datā. dicit
enim q tenet in pcretis acci^o ⁊ nō subalib^o ⁊ ab^o ppoz^o
sumptis: sed de hoc ifra magis perquiram. ¶ Ad. 4. pñci/
pale respondet per quādā distinctionem valde nōbile: de
modis sigⁿⁱ. v3. ⁊ itelligēti: que presupponit diffusam co/
gnitiōē de modis significandi: quoz ignorantiā multum
ipedit a speculatione pfecta logicali ⁊ meta^l. ⁊ maxime ī
doctrina huius doct. de qbus in tractatu per se intēdo ad
lōgum ptractare. Aduertēdūz igit pro nūc q modoz ali^o
est sigⁿⁱ aliū itelligēti ⁊ aliū essēdi: quoz varietates ⁊
descriptiōes notauī sup. 3. q. antepredi^o ifra. Modi autēz
significādī prinēt ad p̄sideratiōē grāmatici: qui sunt ac/
cidētia oīonis p̄grue: ⁊ prinz eius: v̄puta. 8. pñū oīonis: ⁊
sunt intētiōes. z. cātē actu colla^o diuerfimode cōparantis
voces signi^{as}. ⁊ iter se ⁊ ad significata ex pprietatibus q/
busdā ex pre rez originalr ⁊ occasionalr: vt supra de secū/
dis intē^o gñāl est dictum. sunt autē subtrine in vocibus si/
gni^{is}: vt supra. q. 8. ingt doct. vel in significatis: vt per vo/
ces significant: vt hic tāgit. quoz alū sūt eēntiales: alū ac/
cidētales: de qbus maxime verificat hec rñfio doc. Modi
dī vō itelligēdi p̄tinent ad p̄sideratiōē logici: vt supra. q.
4. ⁊ 5. dixit q vlc: ⁊ sñlr itelligēdūz est de alyis iten^o logi/
calib^o: est modus intē^o obri itē^o: vt ibi plīx ptractauī. Di/
cit igit doc. q modi tales significādī sūt sepabiles a signi/
ficato: vt per voces vel potius: vt recte ingt doc. p dictio/
nez significat: ⁊ iō nō p̄t sub oppositis illoꝝ itelligi absqz
incōgruitate ⁊ falsitate ⁊ ipfectione oīonis: ⁊ ponit ex^m de
numero singulari ⁊ plurali. Uñ notādū q numerus in re
bus aliū est eēntialis siue eēntiaruz cuius pñ^m est vnitas
trāscēdēs: que est indiuisa rei entitas. aliū ē accidentalis
siue ididuoꝝ: cuius pñ^m est vnitas q ē indiuisa p̄tinuitas: ⁊
in vtroqz numero repit pprietas idisibilitatē rōne vni^{is}
⁊ pprietas diffi^{is} rōne pfuse multitudinis: qz fm Boe^m nu/
merus ē multitudo ex vni^{is}. pfusa: qd d3 itelligi de nu.

mero in reb⁹ a qb⁹ p^oprietatis accipit numerus q^o est mo-
dus significadi accitialis nois. Numerus igit^r est modus
significadi actius nois: quo mediare nome p^oprietate idi-
uissibilitatis: q^o est vni⁹: vel p^oprietate diuissibilitatis: q^o est mlti-
tudis: significat: et diuidit in singularē et pluralē. Nume-
rus singularis est modus significadi rē sub p^oprietate indi-
uissibilitatis que est p^oprietas vni⁹: vt aial hō. Numer⁹ plu-
ralis est modus significadi rē sub p^oprietate diuiss⁹: que ē
p^oprietas multitudinis: vt aialia hoies: et sicut exēplificat de
numero: ita possz d^o gñe psona casu rē. exēplificare: ad qd^o
cūqz igit^r p^odi^m compet^r hō sp^o est singularis numeri noia
tini casus: tertie psonē rē. q^ore absqz repugnātia intellectu
nō pōt itelligi sub o^o illius modi: q^ore si dicat^r: hō currūt: ē
repugnātia intellectu: et p^o pñs icōgruūtas et impfectio et fal-
sitas forte. Et addit no^o q^o l3 hō modi signi⁹ nō sint illa q^o
vniunt^r qz dictōes vniunt^r in oīone vel p^o seu significata:
sunt tñ pñ⁹ formalia vel rōnes formales: qub⁹ significa-
ta vniunt^r medi⁹ dictionib⁹ signi⁹: qz f3 exēgētia modo-
ruz significadi pñū oīonis vniunt^r et cōstruunt^r adiūicez:
vt h3 videri in mā de pstructione. qñ igitur est repugnātia
illoz modoz est falsitas: et maxime qñ sunt circa idē nu-
mero: et qñ circa diuersa: vt postea patebit. hec igit^r est fal-
sa: albedo est alba: vt tetigit ar⁹. qz modus significadi g^o ē
pcretū: et modus significadi que ē ab⁹ circa idē repugnā-
t3 nō semp^r circa diuersa: vt hō est alb⁹. Modi aut^r intelli-
gēdi nō sūt isepabiles a significato: qz nō sim⁹ f3 h3 dter-
minatā eius accep⁹ sibi pueniūt: vt supra. q. 8. de triplici
accep⁹ termini cōis dcm est. pñt igit^r fun⁹ scōpaz itentio
nū logicaliū nūc itelligi sub illis: nūc sub op⁹ illaz: vt sub
nullis: qz qñia sūt pñ⁹ talia iudicant^r suba: vñ hō pōt itel-
ligi sub itentione spēi: cū d3: hō p^odicat^r de forte: et sub iten-
tione indiu⁹: vt cū d3: hō currūt: et addit pñter: qz tales modi
itelligēdi eñeant^r fundamētis: cū vniunt^r per hoc verbū
est: vel in actu exercito: vt dictuz est supra. q. 7. qz rō gñis
eñeant^r aīali cū d3: hō est aīal rē. cuius rōnē ostēdit dicēns
qz itēctōes tñ applicant^r fundamētis: vt hñt eē cognitū:
qō est eē fm qd: iō nō per se ex nā rei rebus ifunt: sed per
accñs: vt p3. Et addit vltra qz tales modi itelligēdi nō sūt
p se vni⁹. Ad vni⁹ fundamētōz vñ p se. i. ex nā rei: l3 bñ
p accñs: nec sunt formalia pñ⁹: sub qbus signāta formalia
vniunt^r: et iō cōcludit qz repugnātia eoz nō cāt falsitatem
ppōnis in q^o fun⁹ vni⁹ p^odicat^r de fundamētō alterius:
B igit^r: hō ē aīal: erit vera non obstante repugnātia gñis et
spēi. Ex q^o rñsione valde subtili p3 triplex oīa modoz si-
gnificadi et modoz itelligēdi. p^o est isepabilitas hoz et se-
pabilitas illoz. 2° est qz isti sūt pñ⁹ formalia vniōis: et il-
li nō. 3° qz repugnātia hoz cāt falsitatez oīonis in funda-
mētis: et illoz nō. Ad formā igit^r ar⁹ breuiter rñdet negā-
do añs: loquēdo de gñe et spē in fundamētis: vt hic simū-
tur: et cū inuñ pbatio de oppositis rōnib⁹ vel modis subi
et pñ⁹ talis: di⁹ ē de modis: vt supra. v3. sepa⁹ vel cān-
tibus falsitatē: vel nō. p^o mō pcedit. 2° mō nō. et sic est i p^o
posito. vel posset breuiter negari assumptū qz subm. v3. et
p^odicatū in pposito accipiunt^r sub oppositis rōnib⁹ vel mo-
dis: qz accipiunt^r f3 eē qddi⁹: et nō compatū: q^ore eñeant^r
eis itentioēs: et hoc explicat doct. iplicite in solone illa: et
sic patet solo valde singularis: d^o qua ifra magis. ¶ Ad 5.
principale negat sil⁹: qz cōmittit fallaciā pñtis a destru-
ctione añtis ab iferiori ad supius eodē ordine affirmati-
ue et negatiue ar⁹: imutatur enim añs in pñs: et inferius i
superius: vt supra dixi. Nā inferius negatū efficit^r supius
respectu superioris negati. Et ad. i. pbatōnem ex. i. poste-
rioroz dicit qz tenet in causis pñcis: vt sicut hēre pulmo-
nez rē. Ad esse asinū nō est pñse cā cēndi aīal: qz etiam

eē hoīem est huius cā. Nā genus includit per se in quilibet spe: qre nō eē asinū nō isert nō eē aīal: vt pz. Ad aliud dicit: sicut i fili supra soluēdo re^{as} ptra 3^m rñsionē ad duo pncipalia dictuz est: q illa cōmutata proportio tenet quo ad vniformitatē opponis: nō aut quo ad vniformitatem cōsecutionis: sic sicut pma in cōparando affirmatio/ nes asini et aīalis ad suas negationes seorsum tenet. Non enī ita antecedit nō asinus ad nō animal sicut asinus ad animal: et sumit hīc antecedere et cōseq ppric: nō exten/ sive. vt patet. Ad 6^m dicit q animal vt idifferens. i. hīs illā minore vnitate vnitate spēi: vt sumitur. s. a realitate idifferētie potēiali pdcat. Verificat tamē: vt est eīdem: qz per modū totius: et determinat et hīc ex natura specī/ fica: vel potius dīa specifica. supponit. n. determinate in/ determinate tñ. Cōtra quā solone obijcit: q tūc quodlibz illorū: ad qd animal est indifferēs: predicaretur de hoīe: qz qū indifferēs ad plura pdcat de aliquo: etiam qdlibet illoz predicari poterit: hec igit erit vera: hō est asinus rē. Rñdet notāter: vt infra. q. 3. de dīa in fili bz q indifferē/ tia ad plura est duplex. Una per modū disunctionis: alia per modū copulationis. Vel sic: vna acci^l: alia potentialis. dicit igit q ar^m nō pcedit de indifferētia disunctionis vel potēiali: sed bene alio mō. Nō enī sequitur: homo currit. igitur sortes currit. imo est fa^m pñtis. sequitur tamen: oīs hō currit. ergo sortes currit: saltē cū pñtis subti. hoc etiaz pz de disunctiua ex qua formalr nō sequitur aliqua ptium determinate. Ad 7^m rñdet pcedēdo totā nām vel qd/ ditatē aīalis esse in hoīe: vt i fili de nā specifica bz in. z. d. 3. q. 6. in solone soluēdo obonē. Et cū ostendit q nō: ex dī/ finitione totius: exponit optime illā dīcriptionem quo ad sufficientiā et cōplemētū: nō quo ad pñfz pñtētiā: hoc est dictū q qdditas alīs ita tota saluat in homine: q etia in alijs spēbus cōtinet: vel saltē sibi nō repugnat pñneri. qūter at hoc sit possibile et nō arguat illimitationem eius: als patebit. Ad 8^m recurrit ad solutionē supius i pede q. datā: et ad replicā ptra hoc dicit q illa famosa ppō. De quod predicat rē. est vera de predicatione signata et non exercita: qz itētiōes extraneant fun^l: vt de se pdcatur in actu exercito: vt sepe dictum est. Ad vltimū rñdet du/ pliciter. vno modo negādo mī. quo ad pñā ptez eius. vbi notāter dicit: per se suppositū cōis: pp idīduū circūstan/ tionatū vel sūt totū vel ppter determinationes accitales pñtinas que nō cōstituūt per se suppo^m: vt homo alb^o rē. et hoc idē bz infra. c. de suba. q. z. et sup^l pñber^m. q. 6. in so/ lutione optime. et in. z. d. 3. q. 3. et alibi sepe. nō est igit idī/ uiduū per se magis corruptibile qz spēs: qz eque abstrahit ab hīc et nūc et hō. sicut spēs. Alr rñdet negādo. z. ptez mī. qz sicut idīduū est corruptibile ita et spēs: vt bz eē ma/ teriale: saluatur tamen semper per successionē idīduoz sicut elementa corumpuntur fm suas ptes: nō tñ fm se tota: vtraqz responsio bona: sed prima altior.

De tertio lz mā huius q. sit pot^o meta^l qz logica/ lis: qz tñ famosa et vltis est et plures diffi/ cultates cōtinet: instabo circa singula dicta doc. i ipsa: siue arguēdo siue respondendo: et inchoabo a solone pncipali q. Dubitatur igitur pmo an predicatione superioris de infe/ riori vniuersaliter sit vera vt cōcludit doc. et videt q nō: qz hīc est falsa inferius est superius: qz predicat op^m de op^o. Item infra. c. de suba. q. vltima. dicit q suba nō predicat per se nec vere de pñbus sube: sed partes sube sunt iferi^o ad subam vt patet: igit. Item hec est falsa: humanitas est aīalitas. vt pz hīc in lra. et tñ ibi predicatur superius de infe/ riori. Itēz videt q male dicit q vlt^o predicat supius de inferiori vere: qz tūc hīc esset vera: homo est omne animal: vel oīs hō est omne animal. Ad hīc facit rñdet. tenēdo

pñē doc. Ad p^m dico q loquit^o doc. hīc de supiori et infe/ riori pro substrato: et nō pro formali: vt tu accipis. si autē accipitur formaliter: verū est q i actu signato vñū dicit^o tur de alio. hīc enim est vera: supius pdcatur de inferiori. que exercetur fundamētis: in actu ē exercito accipiēdo vñū: vt qd: et alterū: vt modus: vñūz dicit^o vere de alio: vt pz. Ad aliud dico q loquit^o doc. ibi de pñb^o quātitati/ uis vel essentialibus pñcis sube: nō at subiectiuis: que so/ lum sunt inferiora. nā nihil pprie est supius vel inferius: lo/ gice loquēdo: qd nō est i recta linea: vel saltē p se in pñ^o: mō ptes tales: de qb^o ibi loquit^o sūt tñ reductiue in pñ^o: vt ibidē dicit. Posset alr dīci distinguēdo d suba analo^o: et pñ^o. vt ibidē doc. dīf. pmo mō pdcatur de pñbus et pñcipys sube. 2° mō nō. Ut 3° dīci pōt q lz nō pdcatur d eis in ab^o et in recto: predicat tñ in concreto et in obliquo. Ad aliud nego q humanitas sit iferi^o et aīalitas supi^o: pñprie logice loquēdo: qz itentiones tales nō attribuunt^o fundamētis nisi in concreto sumptis. vel saltē nō in vlti/ mata abstractione. vñ hec est falsa. albedo est acci^o: vt ac/ cidens est vñū de numero vñūz. et similr hec est falsa: hu/ manitas est species: cuius ratio vltior infra dīcet. Alijs autē videt q hec sit vera: humanitas est aīalitas: de quo statim magis. Posset etiaz dīci q lz pñcatiōe formali in recto illa sit falsa: nō tñ māli et in obliquo: sic. v. z. humani/ tas est vel cōstituit^o ex aīalitate: de quo habz videri sup. i. posterior. Ad vltimū dico q doc. nō accipit ibi vlt^o. i. cū signo vlt^o: sed pro cōiter vel vbiqz vel in oīb^o terminis: ita q nō solū de hoīe et de aīali: s. vlt^o in alijs est vera rē.

Dubitatur secundo circa dicta doc. i illo notabili pro solutione duoz primoz pncipaliū adducto. primo cuz dicit: q ge/ nus sumit^o ab aliquo māli in specie. v. z. q nō: qz sube ima/ teriales: fm ipm: ppter pñam sunt in gñe: sed in talib^o non pōt sumi genus ab aliquo māli: cū nō hnt mām: ergo rē. Itē accitā nō hnt mām nisi in qua sunt. 8. me^o. sed acci/ dētia per se hnt gñā et dīas: ergo rē. Itē q se indifferenter et potētiā bz ad plura nō bz aliquem intellectū determi/ natū: sed gen^o est hō vt pz infra sepe: et maxime soluēdo 6. pncipale huius. q. male igit dicit q genus iportat illud māle de suo intellectu determinato. Itē si significat ptez et nō per modū pñs: sed per modū totius: vt dicit doc. seq/ tur q significatū et modus significādi repugnāt. hoc autē ē incōueniēs: cū modi significādi sumant^o a pñtibus signi^o: vt dictū est. Itē si primo significat ptez: et ex pñti to/ tiuz sequit^o q erit equocū: et per pñs nō gen^o: igit male dī/ cit: q ex pñquenti iportat totū. Consilr fere in oīb^o pos/ set argui ptra aliud dictū de dīa. Itē videt q nō vitatur nugatio in dīfōne: qz idem bis dicit^o: cū p te vtrūqz ex cō/ sequēti iportet totā spēm vel totū suppo^m: igitur sicut ad vitandū nugationē dīcis ea primo diuersa significare: ita opz q ex pñti nō impōrtēt idem. Item videretur q pñ/ catio gñis de dīa: vel ecōtra esset per se sicut vtriusqz de specie si vtrūqz iportaret species: qd tñ negat iste et pñs. 3. meta^o. t. c. ii. Itē hīc est per se pmo modo: homo est ex aīa: vel hīc: homo est ex aīalitate. vbi sumitur pars per modū pñs. igit ps per modū pñs accepta pōt pñdari de toto. Itē si modus pñ^o repugnās modo subti ipediret vītātē pñcatiōis sequere^o q nullū acci^o vere dicere^o de suba: et sūt nulla scōa itentio de pñā: et sic de alijs. male igit dī/ cit illam pñcatiōnez esse falsam pp modum repugnātē. Ad ista rñdet. sed pro solone pñi nō ea que ifra. q. 7. añpedit^o ar^o 3° dū^o p singularissime adduxi: sed pro nūc breuitati intendens: ad formaz ar^o respōdeo negādo mī. Uñ nō dixit doctor q genus sumit^o a mā sed ab aliq mā/ li. i. hīc se in ordine ad illud a quo sumitur dīa ppo^o.

Expositio

māe respēū forme. Et cū dicis q̄ sube imāles nō hnt mā-
teriā: pcedo pprie loquēdo: h̄s alig ponant in eis māim: vt
habet videri in. z. sniari. sed b̄ nō obstante in ipsis reperi-
tur aliq̄ realitas potētiālis: et aliq̄ actualis: vt in locis pre-
allegatis in 2° ar^o h̄s iste. et phs. 1. z. me^{cc}. t. c. 19. et sequenti-
bus. Et Boetius inq̄t q̄ Az. relictis extremis egit de me-
dio. i. de suba cōposita: qd̄ nō solus est verus de substantiis
mālib⁹: sed et imālibus: que sunt cōpo^{cc} cōpōne rōnis seu
meta^{cc}. 1. 3. nō reali. ¶ Ad aliud de accitibus per idez. phs
enim. 1. z. meta. vbi pus ponit diuersitatē pncipioz p̄m di-
uersitatē pncipia⁹ in oī p̄di^o. Nulla enim spēs in vniuer-
so est ita simplex qn̄ icludat aut diuersitatē rez aut reali-
tatum: a q̄rum vna sumit ratio gūis: et ab alia rō dīe. sed
forte posset sustineri accitū cōponi ex materia et forma
vt. 7. meta. notanter h̄s iste. Et si iducere dīctum phs. 7.
me^{cc}. t. c. 35. et 3. meta. t. c. z. et 2. p̄by. t. c. 35. q. f. q̄libet pars
diffinitiois est forma. dic vt h̄s iste. 7. meta. q. 16. q̄ vez
est nō sibi inuicē: sed in ordine ad totū quo ad predicari
formaliter. ¶ Ad aliud nego ma. qz ideterminatio nō est
in genere ratione significati: sed ratione modi significan-
di: vel p̄notationis. significat enim determinate vna qd̄
ditatem determinatā sicut spēs. respectu tñ gdditatis si-
gnificate per differētiā illa est potētiālis et determinabilis:
vt p̄s in simili de signi^o māe p̄. ¶ Ad aliud p̄s in fili ifra
q. penultia de dīa. est. n. repugnantia modi ad modum: et
qd̄ ad qd̄. Nō tñ dico q̄ q̄libet modus puenit cuilibet qd̄
idifferēter. Et cū dī q̄ modi signi^o accipiunt a p̄prietari-
bus tē. Dico q̄ i eadē re p̄nt repiri plures p̄prietates: rō-
ne q̄rum plurificānt et variant modi significādi. Modo
h̄s ipsum genus significat gdditatez que in veritate est p̄s
gdditatiua spēi: vt tñ p̄siderat intellect⁹ illā vt vna in mul-
tis et de multis: dicit ipsaz eē totū vte: et sic noīe p̄creti im-
portat: sicut igit d̄ eodē re^o diuersoz dicunt totū et p̄s: ita
eidē dīctioni pueniūt significare p̄tez p̄mo et ex p̄nti ipoz
tare totū: qz p̄mo vt p̄s gdditatiua est. scōario vō ex nō si
gnificādi vt totū vte est significat: vt albū p̄mo significat
q̄litate: ex p̄nti ipoztat subm: vt ifra h̄s p̄tractari. vnde nō
dicit doc. q̄ significat totū: sed p̄te per modū totius. quid
aut sit illud totū: an. f. vte vel particulare statim magis pa-
tebit. ¶ Ad aliud p̄s ex dictis. quia nō ponit doc. ipsum si
gnificare duo: sed vna tñ reliquū p̄no^o: qd̄ nō arguit eg-
nocationē: alr oīa cōcreta accitū essent eguoca: qd̄ est fal-
sum manifeste. ¶ Ad aliud p̄o dicit: vt. q. p̄cedere dictus
est: q̄ qn̄ idē icludit vel ipoztat per aliq̄ duo: quoz vnu
denoiat alterum: ipsum in vno denoiat seipsuz vt in alio.
Vel alr q̄ nō est nugatio nec sequitur ex identitate cōno^o.
sed tñ pncipalr significat: vt hic: musicus alb⁹ currit: nō
est nugatio: 1. vtrūqz cōcretū p̄notat idē totū vt subiectū.
¶ Ad aliud dico q̄ negatur predicatio gūis de dīa: acci-
piēdo vtrūqz p̄o formali significato: negatur ergo p̄ntia.
¶ Ad aliud h̄s forte illud assumptū est dubiū: tñ admittē
do ipsum dico q̄ hic loq̄tur doc. de p̄dicatione formali et
in recto: et nō māli vel in obliquo: vt p̄s. dico et q̄ aīalitas
nō est genus: nec humanitas spēs: p̄pe loq̄ndo. hic aut est
fmo de fun^o gūis: et spēi: vt p̄s. ¶ Ad vltimū dico q̄ non
quecūqz varietas vel modoz eēndi vel itelligendi vel ēt
signi^o ipedit veritatē p̄pōnis vt in solone. 4. pncipialis
notāter h̄s doc. sed illoz qui sūt p̄n^o formalia p̄structionis
ad idē comparoz. q̄ ergo idē sit totū et pars respectu eius
dez est icōueniēs. Vel alr q̄ doc. itelligit illā repugnātiā
ex p̄te p̄tū iter se in ipso toto. qz enim homo icludit aīam
et corpus: ideo rōne aīe repugnat ei dici corpus: et rōne cor-
poris dici aīa. Nō est ita in alijs: vbi p̄dicantur accidētia
(in p̄creto de suba: qz p̄notāt totū vt dēn̄ est.

Tertio

dubitat circa duo pncipalia ar^o et solones eo

rum per ordinem. videtur primo q̄ illud dictus ex. 4. to-
pi^o. v. 3. q̄ illi peccāt: qui dicūt genus eē p̄te: repugnat d̄ter-
minationi doc. cuz hic ponat exp̄sse genus esse p̄te p̄prie.
Itē ps et totū ad idē fm̄ idē: et de eodē dicta iferūt d̄dicto-
ria. si igit genus est totū respectu spēi: nō erit ps re^o eius et
eō. cū igit. 4. topi. dicit q̄ nō est ps sed totū. et 5. meta. dīe
q̄ est pars: igit est repugnantia: imo d̄dictio in dictis phs.
Itēz h̄s vera: h̄o est ex carnib⁹ et ossibus. 7. meta. et h̄o
est terrenus vel corpens: in qbus mā p̄dicat de toto. assū-
ptū igit ar^o. z. pncipalis est falsuz. Itē p̄batio mi. z. pnci-
palis in illa deductione de p̄n^o vī peccare: tuz qz p̄m est in
plus q̄ cā. 5. me^{cc}. t. c. i. tum qz q̄libet ps diffi^o ē forma: vt
allegat p̄ter in l̄ra ex. 7. meta. erit igit gen^o p̄m forma:
le: et qd̄ adducit in op^o: qz. f. nō distiguit: videt falsū: qz ne-
dū per dīas sed per genera distigunt alique species ab
alijs: nō solū enī rōnale: sed et aīal distiguit boīem a lapi-
de. Itē vī q̄ illa p̄batio d̄ p̄n^o finali nō currit. qz actus p̄i-
mus est perfectior actu scōo: sicut suba accitē. sed act⁹ p̄i-
mus ordinat finalr ad actuz z^m vt h̄s iste. z. di. p. q. i. Dis-
entis inq̄t in actu p̄mo perfectio vltima p̄sistit in actu z^o
quo p̄iungit optimo: igitur nō sequit⁹ genus ē imperfecti⁹
spēi: igit nō est p̄n^o finale eius. Itē vī illud dictus phs. 7. et
5. meta. de p̄ib⁹ diffōnis eē falsuz: qz mā p̄ntet ad qd̄d
est rei mālis: vt. 8. meta. t. c. 9. videt dicere phs. et 7° me^{cc}.
et 3. sniari. d. zz. h̄s iste. Itēz nō vī vez q̄ sola forma vlti-
mata distiguit. qz omnis forma vt talis: dīf. Itē vnuz
opposito nō est sile alteri: materia et forma sunt opposi-
ta: igit si gen^o est forma: vt dicis nō erit sile materie. Itē
nō vī bñ dictū q̄ genus sit forma totius vel forma resul-
tans: vt dicit illa p̄o r̄n̄sio soluēdo re^o p̄mā: cū ipm sit ps
p̄stitutū spēi. Itēz qd̄ dī in. 3. r̄n̄sione de p̄ib⁹ rei et rō-
nis: videt dubiū. quare iste p̄dicantur potius q̄ ille. Itē
posset dubitari de significatione p̄creti et ab^o an. v. 3. signi-
ficent idē vī nō: pp exempla de manuato et capi^o: et aīali et
rōnali tē. Itē videtur illa dīf^o de concreto et abstracto dī-
minuta: qz in p̄mo. di. 5. q. i. ponit triplex cōcretū et triplex
abstractum. Itē videtur repugnantia in dictis doc. hic et
in 2° di. 1. z. q. i. vbi dicit q̄ diffinitio denoiatinoz conue-
nit nō solum cōcretis acci^o sed etiam subalibus. q. etiaz
3. 4. et 5. quo^o. et 8. di. p. q. z. et ifra in antepredi^o. q. 3. ad fi-
nē. et 7. di. 3. q. i. dicit q̄ denominatio nō solum fit in p̄di^o
accidentali sed etiam vniuoca: et p̄di^o p̄por^o sumptis.
Itē cōmunis expositio oīuz accipit casum in diffinitio-
ne denominatioz p̄o terminatione vocis. Itē si om-
ne concretuz concernit vel suppo^o vel subm. igitur nulla
suba prima erit cōcretum. Itē membra illius diuisiōis
coincidunt: qz idem cōcretum cōcernit et subm et suppositū
ta: vt album. Itē quare potius cōceditur ista: arca est li-
gnea: vt habet phs. 7. meta. t. c. 25. q̄ ista: arca est lignum:
cum nō propter informationem prima sit vera: sed p̄pter
mālē bitudinē: vt i. 3. di. 7. q. i. h̄s iste. et di. zz. Itēz si alit^o
nihil reale dīf^o vltra sua mālia. vt qbusdā videt: q̄re non
reciperēt vere p̄di^o suoz māliū. Itē bec cōcedit. albū est
h̄o: et nō ista. albū est humanitas: et nō pp aliud nisi qz h̄o
est cōcretuz et humanitas abstractū. falsa igit est illa p̄o-
positio. f. Nihil est cōcretuz respectu sui accitris. Itē vnuz
qd̄qz p̄p qd̄ illud magis. cū igit h̄o sit rōnalis pp animā:
aīa erit magis. igit male negat istam: aīa est rōnalis: et in
z. di. i. q. 6. rōnalitatē vel intellectualitatē dicit puenire aīe
et angelo. plura alia omitto circa h̄ ar^o et 7° eo: breuita-
tis causa. ¶ Ad ista expe^o r̄ndet. Ad p̄m dico q̄ phs loq̄-
tur ibi de p̄te integrali vel eēntiali: et nō de p̄te gdditatiua
p̄ modū totū accepta: vt hic loq̄it⁹ doc. et sic nulla ē repu-
gnantia. ¶ Ad aliud dico q̄ totū et ps diuersimode acce-
pta non inferunt d̄dictionē: nunc aut genus est totū vte et

pars qd dicitur: nō aut subiectiua respcū spēi. Vel sic: pars per modū ptis et totū per modū totius repugnat: nō aut pars per modū totius sumpta repugnat toti. est enī pars signi^{ca} et totū cōnotatiue. concretum deniqz ad supposita sit totum vniuersale sicut cōcretū et subiecta totū in mō. Ad aliud pz ex dictis. loquitur. n. doc. et pbs de pdicatione formali et additatiua nō materiali vel denotiatiua. Ad aliud posset negari quod sumitur. s. pñ^m excedere cām: qz pbs. s. meta^{ca}. t. c. i. videtur dicere qz totiens sumitur pñ^m quoricens cā. vel cōcesso assumpto: dicendū qz loquitur fa- mose vt pro cā accipitur. Ad aliud dico qz partes diffi- nitionis additatiue et meta^{ca} pñt cōparari: vel iter se: vel ad diffinitūz. p mō vna est vt mā: alia vt forma. z^o modo qlibet est vt forma. i. formale pñ^m et formale cōsti^{ti}o itrin- secū diffi^{ti}. Qd additur ibi de di^{ti} dico qz sicut esse rei ba- betur complete et vltimate a forma: ita et vitas et dist^{ti}: suo tamen mō cōcē^{ti} genus vel māz dare et eē et vni^{ti} et dist^{ti}. loquitur igitur doct. antho^{ca}. Vel alr potest dici qz lz gen^{ti} distinguat suas spēs a spēbus alterius gñis in suo gradu: nō tamē iter se. sed dīa vtroqz mō distinguit. Ad aliū de actu primo et z^o rē. dico qz finis alius est quo. alius gñi cuius. Itē alius qui attingit per operationē. alius qui est cā finalis. Finis enim qui ē cā finalis vel gñi cui^{ti} est vlti^{ti} et optimū. z. phy. t. c. z. z. 6. meta. Auic. t. 8. mē^{ti}. 5. meta. cō^{ti}. 3. idē bz. Finis aut quo vel q attingit aliqñ per opera- tionē: nō mō gen^{ti} nō est finis aliquo illoz modoz pprie respectu spēi: secus est de actu z^o respectu p. qz aut allegat ex. z. di. pñi: posset solui ex eo quod add^{ti} doct. ibi: quo cō- iungitur optimo: qz lz actus scōs non sit nobilior vel per- fectior actu pmo itrinsece et formaliter: est tñ pfectior ex- trinsece et obiectiue: sic loqz doct. ibi. Ad aliud iam di- ctum est quō intelligendus est pbs. Ad aliud silr dictūz est: qz intelligi debet antho^{ca} vel sim^{ti} et a quocunqz. forte enī homo nō di^{ti} in formis cōibus ab alijs spēb^{ti} aialis. Ad aliud pz qz doct. nō sequitur illam rñsionē. vt pz ex re^{ca} se^{ti}. Sed dato qz pcedat posset dici qz se habet p mo- dum totius vt dictū est. Est ēt genus saltem subalternum totum et pars respcū diuersoz vt pñs: sicut est spēs vni^{ti} et genus alterius. Ad aliud dico qz ideo predicant ptes rōnis: qz per modū totius sumunt et abstractionē et vlr. par- tes aut rei per modū rei et determinate et singulari^{ti} et i ac^{ti} existentia: qz pscindūt enīz et abstrahunt. 4. cāe meta^{ca}. a seiphs phy^{ca} cōsideratis: vt in theore^{ti}. t. i. z. 5. meta. z. 8. di. p. reptationū bz iste. Ad aliud pz infra. q. 8. antepredi- camentoz. et ibi copiose ptractauit mentē doct. Ad aliū dico qz di^{ti} bimēbris de ab^{ti} et concreto sufficit ad propo- situm doct. hic. Vel dici potest: qz sub vno mēbro: videli- cet: a subo: vel ad subm: ipñ^{ti} intelligit abstractionē vel cōcre- tio in ordine ad fundamētum: cum cōiter pro vno ponit alterum. Ad aliud dico qz hic pprie logice loquitur de denotiatiuis et diffōne atqz predi^{ti} eozū. Alibi vō: vbi qñta- tur extensue loquit^{ti} vt pz ibi expresse. Ad aliud dico qz in hoc iste subtilitatis merito nomen fortit^{ti} est: qz alios cunctos antecedit. Igñ nimirū si grossi grosse et subtilis subtiliter exponat: nō solum enim ex cadētia vocis termi- naliter sed ex signi^{ti} ipsius et mō signi^{ti} casus ibi dīz inter- pretari: vt magis infra loco suo pz. Cadit enim forma acci- dentalis ad subaz: qz per se stare nō pōt: et sic significat cō- cretiue. et lz pcretūz subale cadat nō tñ eodē mō: vide. i. z. di. 4. q. 3. soluēdo. z^o pñ^{ti} ad ppo^{ti} declarādū. Ad aliud dico qz in cōcretis sin^{ti} subaz nō est cadētia nisi soli^{ti} vo- cis. nisi dicat^{ti} qz ne dū concernit superius suūz iferius sed etiā ecōtra. et silr subz suū accñs sicut eē. Ad aliud pōt dici qz mēbra debēt intelligi cūz pñ^{ti} saltē in terminis cōi- bus. Vel alr: qz nō sequit^{ti}: pueniūt eidē: ergo nō opposita:

qz respectu diuersoz eidēz pueniūt: vt patet. Ad aliud pz responsio: qz bz: arca est lignū: accipit^{ti} pars per modum partis. h vō: arca est lignea: accipitur per modum totius vt de capitato dictū est. Ad aliud nego qd assumit^{ti}: sed dico qz forma artis est aliqd reale positiuū: vt. z. phy. t. i. z. infra. in. 6. pñcipūz habet ptractari. Ad aliud pz infra. q. 8. antepredi^{ti}. declarādo illud dictū pñi. i. posteriorūz. albus est lignū. nō enim pp cōcretionem bois ad album: est bec vera: albus est hō: sed pp ipsius pcretionē ad illud cui ac- cidit album vt ad hūc hominē. humanitas autem neutro mō pcernit. iō ppō illa: humanitas est alba: vel ecōtra: est sim^{ti} falsa: est ergo vera predi^{ti} per accñs vel mālīs redu- cibilis ad denominatiūz per puerionē simplicē. Ad aliud: pz infra. c. de qñtitate. q. z. soluēdo. z. pñcipale: et sup- lib. piber^{ti}. q. i. tenet enim rel^{ti} pñi tñ in causis efficienti- bus. Quod ibi tangitur de intellectualitate: problema est vt pz ibidem: et negatiua potius tenenda est.

Quarto dubitatur circa. 3. pñcipale et eius solonem. p qñliter illa ppō famosa. v. 3. a concretis ad ab^{ti} tenet ar^{ti}: bz veritate. et illa alia. Dis pñ^{ti} vera in ab^{ti} est per se pmo mō: et qñliter pbatōnes vtriusqz currunt: et qñre poti^{ti} a cōcretis accidētib^{ti} ad ab^{ti} tenet pñā: qz a suba- lib^{ti}. videt^{ti} enī dicere. 3. meta. oppo^{ti}. v. 3. qz tenet pñā in cō- cretis et ab^{ti} spālīb^{ti} vel ad suppo^{ti} et non ad subta: vñ ista tenet. h hō est hō: igitur h humanitas est humanitas: non tamen ista: hō est albus. igit^{ti} humanitas ē albedo: bec ibi. Ad ista rñdeo: lz poti^{ti} ad me^{ti} pñtēt radi^{ti} qz ad lo- gicū: pmo aliqñ pñmittēdo. Aduertēdū ergo pmo qz abstra- ctio alia est vltimate alia nō. voco vltimatā abstractionē qua additas pñcipit absqz bitudine ad qd cunqz: qd est eē pñā rōne eius: vt ingt Auic. 5. meta. Equitas est tñ ipsa. Nō vltimatā vō abstractionem appello qua ab aliquo p- scindit^{ti}: non tñ ab oī: de quo pōt intelligi dictūz huius infra q. penultima de gñe. Pro quo clarius intelligēdo nota qz alr in substantijs alr in accñtib^{ti} ab^{ti}. et alr in accñtib^{ti} re- spectiuis sit vltimate abstratio: vt. 5. di. p. q. i. bz iste. et su- pra. q. i. aliqñ dictūz est: in substantijs inquam fit vnica. i. vnus rōnis: qz a suppositis: in accñ^{ti} absolutis fiunt due v. 3. a suppositis: extēsiue loquēdo: qz noīe suppositoz infe- riora intelliguntur. et a subiectis in vtraqz vō possunt poni gradus. In accñtib^{ti} respectiuis fiunt. 3. videlicet a suppo- sitis fundamētis et subiectis: et in abstractionib^{ti} accñtium talis est ordo: qz facta abstractōe a posteriori et magis ex- trinseco: remanet cōcretio ad prius vel intimius vel ma- gis itrinsecū: vt facta abstractōe albedinis ab albo rema- net eius cōcretio ad hanc et illā: vide in 4° vbi. 8. notāter ad h et vbi ibi nōiū. Alteri^{ti} notādū qz sicut posita cā to- tali nālī et pñca effect^{ti} ponit^{ti} et effect^{ti}: ita remota remoue- tur. Cā aut veritatis ppōnis est bitudo vel idētitas extre- moz: qñ nō hñt si sunt distincta pcept^{ti}: nisi infra vltima- tā abstractionē accipiant^{ti}: et hoc itelligo in creaturis: qz p- pter ist^{ti} vnus vel vtriusqz extremoz pcedit pñ^{ti} vlti- mate abstracti de alio in diuinis. vñ ibi ponit^{ti} duplex pre- di^{ti} vā: in substantijs maxie. v. 3. formalis et p idētitate: in creaturis aut nulla ponit^{ti} vera p idētitate: qñ nō sit forma- liter vā: vt. 8. di. p. q. 3. ad finē bz iste. Et pñt^{ti} difficul- tari an ēt i vltimate ab^{ti} i diuinis deē vā pñ^{ti}: nō obstatē ist^{ti}: de quo non curo mō. Qñ igit accipiunt^{ti} additates in ab^{ti} tūc pscidit^{ti} rō formal^{ti} vñ^{ti} ab alia: qñre simplr falsa est pñ^{ti} nisi h pñ^{ti} sit illa. Ex his ad ppo^{ti} dico qz illa ppō. 3. pcretis vbi ē pñ^{ti} per se rē. vā est dūmō nō arguat^{ti} ad vlti- mate ab^{ti} et i substantijs et in accñ^{ti}: sz qz i substantijs sit vñ- ca abstractio: hoc est a supposito: iō diē doc. et bñ: qz tenet rel^{ti} in pcretis et ab^{ti} accñtib^{ti}: qz ad huc facta abstractio- ne a subo remanet pcretio ad suppositū. In substantijs au-

Expositio

te immediate fit vltimata abstractio. Sz ptra: facta abstractione humanitatis ab hoie vel hois a sorte remanet concretio ab hac humanitate: qz hec est vera. hec humanitas est humanitas. Pot dici q alia est abstractio a supposito alia a singulari. nunq. n. pot fieri ita vltimata abstractio qdditatis: salte per noia pme itentiois: qn fit capax beceitatis: z ita ex vtroqz pstituit singulare illius quid litatis: abstractio igit a supposito fit ab habente qdditate: z non ab hac solum. dicat ergo in substantijs ee vnica abstractio: qz ab hntre. i. a supposito: i acci^o at plures: qz a subo remotiori z ppingozi z a supposito: extensue loquedo: z maxime alterius denoiationis vt colo^o abstrahit ab albedie: lz non ab hac coloritate forte. sifit ab albedo ab hoc albo: lz no ab hac albedine. tenet ergo hec pntia: album est per se pmo mo coloratu: igit albedo e color: z h gra mae potius qz pntia formali. h aut no tenet: ho per se pmo mo e aial: igit humanitas est aialitas: qz lz aialitas cōcernit hac aialitate: vt suuz singulare: no tn humanitate: qz no est singulare ei^o nec suppo^o ppe: sz ho aialis suppo^o dici pt. Sz cōtra: humanitas est hns aialitate qz cōstituit ex aialitate z rōnalitate. igit. Dicit pōt qz humanitas resultat ex cōst^o no tn cōstituit: sed est forma toti^o: nec est hns ppe sz habet: qz e tn ipsa. Sz cōtra. 3. di. 2. q. 1. exponendo illd dictū Aui. Equitas est tn ipsa. dic doc. qz qdditati sic abstracte pueniūt ista. v3. ee qddest per se obm intellectu: p se ee pssiderabile a me^o: per diffōne expm i: z ppōnes veras de pmo mo ee per rōne ipsius verificabiles. Dico q refert ppōnes pmi modi ee vificabiles rōne qdditatis z ee verificabiles de ipsa: no sufficit eni idēitas extremoz ad verificationē ppōni: sed requir nō repugnātia modoruz. Nā lz aial z rōnale sint idē: eo qz eidē 3°: z iō vnuz de alio pdicatur: facta tn abstractione eoz ab illo ampli^o no manet rō idēitatis: nec per pns vītatis ppōnis. Dico ergo no ob^o q pdicte cōditiones pueniāt ipsi qdditati pci^o accepte: no tn vt sic bz bitudine ad supi^o: vel iferius alterius denoiationis in rōne pdi^o. vel subit: hoc dic doc. ibi expresse exponedo Aui. q. v3. non est vna nec plures nec vlt nec pntulare ad ite^o quē ibi assignat doc. z hec intelligo ee vera in pdicatione formali z in recto: qz fm aliqz: h est vera in pmo modo: humanitas est ex aialitate zc. z est snia Linco. i. posterioz. c. de per se. Sz si querat an de vltimate abstracto possit aliqd vere pdicari vel ipsuz de aliquo. Sz pro solone hui^o z. z. pnt^o qfiri i h du^o. an. s. ois vera pdi^o in ab^o zc. Dico q aliq pnt predicari vuplr. vno mo formalr. alio mo per idēitatem: pma pdicatio pōt esse tā in substantijs qz in adiectiuis: sz z tn in substantijs eo q noia adiectiua significant per modū inherētis z infozmatis: qre de quocūqz vere dicuntur formalr dicūtur: in creaturis tn nō ponit cōiter h distinctio: vt supra notauī. Ideo Auz. nō tradidit lo^o notitiā de pdi^o iden^o: lo^o g d pdi^o iden^o dico q sic vt pz i diuinis. hec. n. e vā: eēntia diuina e bonitas vel pntitas zc. loquedo at de pdi^o formali ponit doc. 5. di. p. q. i. hanc maximā. Qū subz est vltimate abstractū: z pdi^o nō pōt ex rōne sua pdicari nisi formaliter: ppō nō pōt ee vera nisi sit in pmo mo. a qua regula solēt fieri plures exceptōes. v3. q nō tenet in negatiuis pdi^o: nec in respectib^o rōnis: nec qū subz nihil addit supra pdi^o: vel econtra. nec in pntiuis: nec in respectib^o fun^o: nec in modis itreficis: nec in nō dif^o formalr a subo: nec i hntib^o se p modū hitus: nec in opa^o ima^o terminatiue: nec in ab^o a subiecto: vel suppo^o z nō a singulari. pro quoruz vltiori declaratione videat Grā. de ma. in p confli. di. 5. q. i. Sed iudicio meo satis limitaret rel^o doc. in his paucis. v3. q tenet vbiqz de vltimatis ab^o sim^o z pdi^o tn formaliter dici^o z formalr distinctis: atqz de suppo^o

primo verificabilibus: ipm tn de seipso predicari in pmo mo nō nego: z de suo singulari: h ergo pōt pcedi vera: humanitas est ens: sed an entitas: vtraqz ps pbabilr sustinēri posset. Sz his pz qliter illa ppō: ois vera pdi^o in ab^o est per se zc. bz veritate z qliter nō: si intelligatur in vltimate abstractis. patet ex dictis. si i me^o modo ab^o: aliqū est vera aliquando falsa. Et ad pbationes eius pz z specialiter ad illud de. 7. me^o dictū est. q. pcedēte. nō enim iten dit ibi pbūs dntiaz supioz ee de intellectu inferiori: nec p se pdicari de ipsa: sed per se diuidi per ipsam: vt ibi tactū est. z sup. 7. me^o bz iste. z in. 4. di. q. 3. ar^o 2°. pre 2°. soluēdo oēs op. Et cū dicat in pbatione pme ppōnis: qz si e veritas in concretis hoc est rōne eēntie significare: patet ex dictis. Vno mo q ne vuz rōne essentie signat: sed modi significandi ppō bz veritatem. qre enim h pcedit: ho est albus: z h: homo est albedo negat. nisi ex diuersitate modorū. Alio mo pōt dici q veritas est rōne essentie significare: vbi adhuc remanet vltior concretio: z vbi nō non. Et cū dicis doc. alr sensisse super 3° meta. patet ex dictis. ibi eniz compat cōcretuz accitale z subm ad ab^o vtrisqz ppō^o iferendo: vt homo est alb^o: g humanitas est albedo. z pz qz ibi nō arguitur fm regulā: qz in antecedente non est pdi^o per se. Qd ibi bz d hoie z humanitate z hoc: z illa: pz q compat ab^o ad singulare: z non ad suppo^o: vt dicitur est. Vult ergo doc. ibi. q quādo in cōcretis est pdi^o p se. z adhuc vnū in ab^o est pdi^o de alio tenet ar^o z hoc siue i substantijs siue in acci^o: vt dictuz est: z ita nulla est repugnancia: si bene intelligatur doc. Sz his pz noialius error: qui eque cōcedunt predicationem concreti de concreto: z ab^o de ab^o. dicit eniz hac esse veram: humanitas est aialitas: sicut hac. ho est aial: nō cōsiderantes qz in pma pdi^o cat pars: per modū partis accepta de toto vel d forma totius. In 2° vo ps per modū totius: vt supra sepe. Sz si vltorius queratur curiose qre potius remanet concretio in acci^o ad supposita facta pma abstractione ab eisdem ne dum a subiectis. vtruta facta abstractione albedinis ab albo: z coloris a colorato: quoruz qlibet cōcernit sua supposita vel singularia: remanet adhuc concretio coloris ad albedinem: qz in substantijs: vt. v3. facta abstractione humanitatis ab hoie vel sorte vel hoc homine: z animalitatis ab animali vel hoc aiali vel homine: non remanet concretio aialitatis ad humanitatem: sicut ad hanc animalitatem. Potest ad hoc dici pba^o: qz lz ra^o ratio huius est qz hoc est suba z illud accis: tamen resoluendo dico: q cum suba est ens absolutū non depēdens nec iherens formaliter: significatur proportionalr z significatur: aut ergo in se precise z absolute: aut vt habet esse in supposito: nō per modum iherentis nec informāis proprie: maxime in ee scō: quare vno modo significatur in cōcreto: alio modo in ab^o. z facta pma z vnica abstractione nō remanet in substantijs aliqua alia maxime ad supposita alterius denominationis. Accidentia vo per opp^o sunt entia depēdētia z inherētia. quare possunt significari diuersimode z vt iherēt z vt pcernūt sua iferiora z pci^o accepta: z pz iferiora significant siue fm ee iherētiuz siue fm esse essentialē superiora vniformiter significantur: quare facta abstractione pma in acci^o a cōcretionē ad subiecta z singularia: remanet scō ad suppo^o vel singularia tn: z adhuc restat vltior: in qua precise significatur essentie eorum. Sz vt albū albedo albeditas vel qdditas albo: z simili de colore. Vlt ergo sicut eēntie rerum se hnt quo ad modum essendi: ita se habent quo ad modum itelligendi z significandi vt bz videri alibi. Plura alia subitā possent h pertractari: que relinquātur me^o: hec pauca hic ad duxi quia noui hanc difficultatem esse vniuersalem lo^o z meta^o

et meta: et si aliquid predictorum excedat ingenia iuuenū: sunt nihilominus huiusmodi verba necessaria in doctrina boni doctoris.

Quinto principaliter dubitatur circa. 4. principale et solutio eius. primum videtur quod inconuenienter appellatur illud medium: quod est genus et species non sunt contra omnia: nec tale medium ad omnia potest applicari. videtur per. 3. Item videtur quod hoc sit vera: alio modo est alba: quod per se affirmatur est vera: in qua predictum est idem subiecto: talis est ista. Item videtur quod modi signandi sunt separabiles a signato. nam hoc et homines idem significant. idem ergo signatum nunc est singularis: nunc pluralis numeri. videtur per. 3. Item quare dicitur quod conueniunt modi signandi dictioni potius quam voci vel termino vel propositioni. Item si intentiones logicales: de quibus per se considerat logicus: sunt modi intelligendi. videtur dicitur doctor. 8. logica erit modus sciendi et non sciendi. per. 3. Item: quod sic subiectum ad subiectum: ita habetur ad habendum et contra. primum est contra determinationem doc. 8. q. 1. Item videtur quod modi signandi relinquunt ipsi signatum vel dictionem signatam respectu alicuius predicti: quod hoc est bisyllabum: hoc non est masculini generis. sicut hoc est albus. sicut hoc est species. videtur esse contra omnia generis. hoc vero est albus. masculini generis. Item modi signandi possunt vniuersi affirmatiue et negatiue vera et falsa enuntiare. sicut modi intelligendi saltem per accessum: et videtur esse quod per se. videtur hoc. notarius est casus: casus est numerus vel modus signandi: vel casus non est persona et cetera. Item quare dicitur quod sunt formalia primum in quibus signata coniunguntur potius quam materia vel effectiua: immo secundum alios sunt effectiua. Item videtur quod repugnancia modorum signandi non causat falsitatem: sed tamen incongruitatem orationis: videtur hoc. albus currit: vel homines currit. et sic de alijs. videtur. n. ista bene se per. 1. contra rationis maioris et minoris: congruit: perfectum: verum vel falsum. videtur per. 3. in diffinitione famosa propositionis. Item videtur supponere falsum. tunc quod per se et ab omni vocat modos signandi. et tamen in. 2. di. primi. per. 2. q. 1. in solone vocat illa modos logicales. tunc est: quod homines vocat ab omni: quod tamen videtur falsum ex dictis: quod in subiectis est vnica abstractio. Alia plura ibi possent adduci: sed nolo tantam plenitudinem incurrere. Ad ista respondetur. ad primum per. 3. supra. art. 2. vocat. n. doctor. illud medium contra: eo quod preeditur per locum ab omni qui est locus dictionis contra omnia applicabilis in omni materia: nec requiritur quod genus et species sint contra omnia: sed sufficit quod super his fundari possit oppositio vel super alijs. Ad aliud per. 3. per. 3. quod non tamen idem est extremorum: sed non repugnancia modorum requiritur: nec aliquis ipse quod eadem forma accidentalis in forma: ret seipam accidentem: et hoc intelligitur hoc cum dicitur albedo et alba: est. n. quo. et non quod. videtur per. 3. Sed posset adhuc dubitari ex dictis huius. 3. q. 1. quod. 1. di. 2. q. 5. et 7. meta. q. 1. et 2. di. 4. q. 1. quod videtur preeditur istas. ibi etiam ibi etiam accessus accidit: et similitudo est similitudo: et sic de talibus dicitur per se ibi notatur: et ita hoc et de dicta ad hoc aliquam rationem et alibi vbi opportune occurrunt: et pondera ea que habet iste super. 5. lib. meta. q. 1. per. 5. et circiter ad hoc. hoc et alibi. Ad aliud per. 3. ex ista doc. non videtur. n. absolute quod non possit signatum intelligi sub omni talis modi: sed quod videtur signat tali dictione: non potest intelligi sub omni talis modi. vbi denotatur quod modi signandi actiui sunt in voce vel dictione signatam immediate. videtur supra. q. 8. dixit. sed mediate possunt conuenire signato: quod a proprietate ipsi ex parte rei accipiuntur. Modi vero signandi passiuus clarus est quod in ipsis signatis recipiuntur: sed eadem res signat per hominem et homines: iste tamen dictiones varie sunt: et ideo vario modo conueniunt. Item igitur sub hac dictione hoc accipit vel apprehendit signatum semper est singularis numeri: et sic intelligitur doctor. Ad aliud dico quod ista se habent per ordinem: vox. v. signum: vel dictionis pars orationis et terminus. videtur alibi dicitur. Vox est male remotum: deinde addit signatio tunc imponitur ad signandum. 3. signatio tunc ponitur in determinata parte orationis. 4. fit extremum enuntiationis. et tunc vocatur proprie terminus. videtur per. 3. per. 3. per. 3. notatur ergo dicitur doc. quod modi signandi

conueniunt dictioni ad dictam vocis absolute accepte: non tamen ex hoc vult quod non conueniant parti et termino: et vocem etiam videtur esse dictionem. Primum tamen conueniunt dictioni et parti: tunc ipsas in eadem partis. videtur alibi dicitur. Ad aliud patet supra. q. 1. 4. et 5. Item enim intentiones sunt modi intelligendi in actu recto: sunt nihilominus per se intelligibilia videtur quod actus reflexus: et sic de ipsis potest esse scia et demonstratio suo modo. Ad aliud secundum ponentes signaturam dictionis duplex. scilicet formale et materiale. per. 3. ratio: quod hoc. v. aliud et aliud signat in illis duabus propositionibus. Sed si ponatur tamen vnica signatio. scilicet formalis: etiam per. 3. responsio: quod doc. loquitur de dictione et modi signandi ipsius signaturae accepta. ideo dicitur quod sunt inseparabiles a signato videtur signaturae per tales dictiones: nec relinquunt ipsas et cetera. Sed breuiter posset dici quod hoc: hoc est bisyllabum: non est proprie dictionis: sed vox materialis: saltem non habet rationem completam dictionis. videtur per. 3. supra. Prima responsio satis euadit difficultatem. Quod addit ibi de homine et specie. per. 3. quod masculinum genus nunquam ipsum dimittit: nec etiam femininum: sed aliquando secundum exigentiam predictam accipiat nunc in vno: nunc in alio vel in utroque genere. habet eis se quodammodo dictionem et permissionem ad utrumque: vel si copulatiue et actiue. liter. dicitur per. 3. Ad aliud dico quod modi tales possunt accipi modaliter vel materialiter vel sub alijs verbis videtur quod vel videtur modus. loquitur autem doc. de eis modaliter vel per terminum: et videtur quod: et non videtur quod acceptis. videtur per. 3. Ad aliud dicitur per. 3. per. 3. quod causa constructionis partium orationis sunt quatuor. v. materia: et est ipsa pars orationis. formalis et est debita vnio constructionis adinuicem. efficiens: et est duplex. intrinseca: et est modus signandi. extrinseca: et est intellectus. finalis etiam causa duplex est. intrinseca. v. et est oratio per se et perfecta. extrinseca: et est expressio mentis conceptuum. Sunt igitur modi significandi: inquit doc. per. 3. formalia. id est rationes formales propter quas sic: et sic vniuntur partes orationis: ita quod vnio est forma propinqua et modi remoti. quare dicuntur efficiens intrinsecum eo modo quo philosophus 2. per. 3. per. 3. dicitur quod forma et efficiens coincidunt: de quo in tractatu suo dicitur. Ad aliud quod tangit bonam difficultatem: sed posset probabiliter dici quod omnis oratio incongrua esset falsa: sed non contra: eo quod veritas est adaequatio rei ad rem: et in eo quod res est vel non est et cetera. cum igitur modi signandi accipiuntur a proprietate repta ex parte rei: si oppositi modi proprietatibus rerum attribuantur vocibus signatiui: in hoc videtur oratio esse falsa: sed inquit hoc sit probabiliter: quia tamen alia pars posset sustentari. breuiter ad oppositum pro nunc respondetur: quod non dicitur doc. tales modos causare falsitatem orationis semper: sed quando sunt circa idem. videtur per. 3. in ista: quod non contingit in illis istatibus. videtur per. 3. consideranti. Ad aliud potest dici. vno modo quod loquitur exemplificatione de concreto et ab omni: vel aliter quod in primo loquitur extensione de modis logicis: vel 3. et forte verius: quod isti modi pertinent ad grammatice et logicum: diuersimode tamen. quod per. 3. quod vterque de eis tractatur: quod non inconuenit. sicut in pluribus alijs contingere potest. Considerat enim grammaticus concretum videtur habet se per modum adiacentis alteri. logicus vero in ratione predicabilis vel subiectibilis. videtur per. 3. Ad aliud dico quod homo potest dici abstractum media abstractione: quod sibi correspondet concretum videtur humanus vel humanus et cetera. Et cum dicis quod in substantiis est vnica abstractio. concedo a supposito. videtur dicitur est: sed propter illam potest poni abstractio in eisa per dictionem dicitis per modum materialis habitudinis vel possidentis vel possessoris: sed non in ratione formatis cum nulli accidit. tales ergo denotationes contra dicitur extrinsece. quare non est proprie concretio ad subiectum. videtur ista causa. de denotatiuis videbitur. Sed ad hoc posset obijci contra dicta. nam hoc preeditur etiam apud istum ibi etiam ibi etiam. videtur. 1. 2. di. quarti. q. 3. et 1. di. 2. q. 5. et alibi. videtur. 3. q. 1. quolibet. et hoc sicut. similitudo est similitudo: et sic de alijs.

Pōt dici q in talib⁹ pcretuz trāscēdēs dī de ab¹⁰ limitat⁹: vel q secus est in re¹⁰ secus in absolutis. Uel q false sunt de vīte smonis ⁊ formalr: quere alibi altius. Reliqua argumēta cuꝝ solutionib⁹ suis satis clara sunt: ideo omitto istare ptra ipsa: sed qd tūgī in .s. pncipali ⁊ solutione eius de cōmutata pportioe. quere diffuse in p buius. di. 36. ad finē. ⁊ in .4. di. 43. q. 3. ⁊ ifra in antepñtis. q. 10. aliquat⁹. ⁊ sup. z. p. 210. ⁊ p. Periber. vbi supra. Regulr eiz nō tenet talis argumētatio cōparādo extrema ad iferius ⁊ supius vniformiter arguēdo affirmatiue ⁊ negatiue: sed bñ difformiter: ideo dī dīci. sicut p^m ad 3^m: ita 4^m ad 2^m ⁊ nō ecōtra. quere Euclidez in .s. ppone. i. s. 7. i. 6. ⁊ alibi. Qd tūgī in .6. pncipali ⁊ 7. ⁊ solonib⁹ eoz de pñca tione cōis ⁊ vificatione pñti ⁊ pñti totali pñti in subto. possent bñ difficultates metaphysicales. De vni¹⁰ illa mī nozi quā ponit iste ex nā rei ⁊ vnitare numerali. cēt enīz difficile noialib⁹: ⁊ alyz de vīa cōi soluere illa argumēta. pro quoz declaratiōe. quere. i. ⁊ 7. metaph. ⁊ in .2. di. 3. pte. i. diffuse. Qd vltimo tūgī de corrup¹⁰ indiuiduoz ⁊ specierū vel incorruptibilitate: habet videri supra lib. Postē. ⁊ alibi: ⁊ maxime in pmo de sinceris vitatibus. di. 3. q. 4. Circa illā ppōnez in .2. rōne post o^m. Dis pñtia entī¹⁰ ⁊ pñti posset dubitari: sed infra in antepñtis ⁊ sup lib. Peribermentias forte tūgam aliqua circa eam. Et h̄ pro nūc sufficiat de hac. q. clarissima. Qd. XIII.

Artodecimo querit de scda pñca posita in diffi nitioe gñis. s. dñtib⁹ specie. An pueniēter po naf. ¶ De p. qd differētibus: qz pcedētia cla ra sunt. s. scda. ⁊ pñca ⁊ diffō ⁊ genus ex di ctis: patebit ifra. c. de dñia. ⁊ aliquat⁹ supra. q. z. vel. 3. b. c. tactū est. Est. n. differens pcretiue dñā a dñia: ⁊ hoc vel p¹⁰ itētiōnalr vel z¹⁰ itētiōnalr dicta: vt ifra. q. 5. de dñia. dñia aut spēs multitudine est. vt supra dñā est: ⁊ habet 5° ⁊ 10. meta. dñia aut est iter differēs ⁊ diuersuz. vt 5° me taphy. t. cō. i. va¹⁰ b⁹ pñs: ⁊ 10. meta. t. cō. i. ⁊ sequētib⁹ b⁹ iste ⁊ pñs. diuersa. n. sunt que nō sunt aliqd idē entia: nec numero: nec specie: nec genere: nec pportioe. dñia vō sunt qñqz in aliq pueniūt ⁊ in aliq differūt: ⁊ talis toties sumit quoties idē vel vñū: ⁊ Porphyrius diuidit ipm in cōe. pñtiū ⁊ magis pñtiū. vt ifra. q. i. de dñia patebit. ppe eiz loquēdo illa dicunt dñia que specie vel genere distin guunt. hic aut spāliter est fmo de diffe¹⁰ specie. Qdo cō ueniēs est: ga pñs determinauit de diffōne ⁊ diffinito ab¹⁰ ⁊ declaratione exēplari in fundamētis: nūc aut de pñca lis positis in diffōne: ⁊ lz ptes pñozes sint toto ordine na ture: ordine tñ cognitiōis pōt eē ecōtra quo ad nos. vt p¹⁰ pñsicoz pñs: ⁊ alibi sepe apud pñm ⁊ istū: s. vtroqz mo do poterat fieri inuestigatio. vt pñs in pcessu pñi plerūqz qui venādo aliquā diffōne pñs ptes: deide totā assignat. ¶ Ad maiorem igit expñsiōne ⁊ declarationē pñs duas pñs. q. de diffōne ⁊ diffinito inuestigat hic de pñb⁹ diffi¹⁰. Et qz aliq absolute pcederet has ptes nō eē pueniēter positas vt diffinitiuas: nisi pñs oñderet ipsam esse verā diffōne: ideo pñs pñs oñdit diffōne ipsam eē verā diffō ne: ⁊ cui¹⁰ diffinitū: ⁊ pñter pñcas cūctas pñs pñs. Qdo tñ buius. q. ad sequēte posset pueniēter esse retrogradus: qz illa videt esse circa pñm pñca: ⁊ h̄ circa scdam: s. de hoc magis ibi. Qdo. n. qñum parū refert qualr assigna bi: dñmodo veritas ⁊ itellectus ipsaz apprehēdi possit: magis. n. circa textualia ⁊ originalia curat ordo: lz vbiqz sit ponderandus. Diuisio cōmunitis est.

De secundo tribus rōnibus arguit negatiuam: ⁊ sunt singulares rōnes ⁊ solones sin gularissime. p¹⁰ ratio s̄c formari dī. Illa pñca. inconue

niēter ponit in diffōne que nō distinguit diffinitū ab eo a quo vt per ipsaz distinguit assignat: s. bec est b⁹. g. zc. pñs discursus cū ma. mi. vō pñas: qz nō distinguit genus a specie: s. ad lz assignata est a Porphy¹⁰: vt pñs in diuisione quā ponit in ifra ad declarādū diffōne gñis. g. ma. buius pñs. pñs: qz illa pñca que segt. bona pñtia ad par ticulā posita in diffōne alterius nō distinguit illud: cuius est ab alio: sed segt. differūt specie g numero. vt 5° meta. vbi supra b⁹ pñs. g. zc. vbi notāter dicit doc. q. añs nō di stinguit a pñte: vt differēs specie: in pñsio est añs ⁊ dif ferens numero pñs: ⁊ itelligit bicañs: pñs pñs oñd est iferius vel quasi tale. Añs. n. semp in bona pñtia dī esse magis tale vel saltez nō minus pñte. 2° quasi vniformi ter mutādo tñ terminos arguit cōparando genus ad pñtiū: ⁊ formabis ar¹⁰ vt pñs: ponit. n. bec pñca ne dñ ad dñaz gñis ⁊ spēs: sed etiam gñis ⁊ pñs: vt pñs in ifra Por phyry. vbi supra: ⁊ ifra satis est manifesta: nō solū. n. spēs spālissimaz assignat pñtia ⁊ diffōnes: sicut nec demfati ones. vt pñs in exēplis ifre. pñtiū aut pñca: cuꝝ eo cuius est pñtiū bñ. g. de differētib⁹ specie plerūqz: imo de diffe rētib⁹ genere ponēdo vñ¹⁰ entis: vt pñs. 3° arguit deducē do quasi a pñ ad vltimū: ⁊ sile habet ifra. c. de accñte. q. z. ⁊ sunt. z. pñtie per ordinē: ⁊ dī pñs pñozis sumi pñs ante posterioris. pñs pñtia est: h̄ pñca pñtiēter ponit. ergo per se pñtiū diffinito. 2° et si hoc. i. bec pñca per se pñtiū diffinito. ergo dñia specie per se subyciunt generi. hoc pñs est falsum: ⁊ segtur ex pñs ante. ergo pñs añs est fal sum: qd est titulus quesiti. nam falsum nō segtur nisi ex falso. Probat pñter vtrāqz pñtiā. pñtiū pñs est ex pñs Posterior. ca. de per se. pñtiū scde pñtie est ex nā cor relatiuoz maxime vbi est mutua relatio: ⁊ declarat exē plariter in pñtiōibus maioris ⁊ minoris inequalitatis: de qb⁹ ifra. Ulterius rōne pñtiū idē ex rōne per se corre latiū. vñ aduertēdus qz relatiū alia sunt per se: alia per accidēs. vt. s. meta. t. cō. 20. habet pñs. Exēplū pñtiū: vt pñs filius. Exēplū scdi: vt bō dī filis vel duplus: eo qz talia sibi accidunt. Relatiū etia per se alia sunt fm spēs. i. fm pñtiā rōne. alia fm genus. i. fm rōnez sui cōis. Exēplū pñtiū: vt duplū ad dimi¹⁰ dī. Exēplū scdi: vt duplū ad submultiplex dī: eo qz multiplex quod est genus suū per se pñtiū ad submultiplex: vel meta¹⁰ ad sci¹⁰: eo qz scia que est suū genus refert ad scibile. dicit g qz nihil dī per se relatiū nisi ad suū per se correlatiū. ⁊ qz suppleri sic ratio: sed pñtiū per se refert ad subyci. g. ⁊ ecōtra: cum in per se correlatiuis mutuis sit mutua pñtia vel refer¹⁰. Et vltērius: qñ aliqd segtur ad aliud eodē vtrāqz addito nō diminuēte segtur ad idē. g. segt. genus pñtiū de dif ferētib⁹ specie per se. g. dñia specie per se subyciunt gene ri: sicut segtur fm¹⁰: genus pñtiū de specie. g. spēs subyciū generi. Et incidētalr ostēdit qz aliqd nō refert per se nisi ad suū per se correlatiū vt appareat qualr per se ⁊ nō per accidēs subyci refert ad pñtiū ⁊ ecōtra: ga ali ter: ingt: idēz posset referri ad plura per se: cum eidē pos sint corrñdere plura correlatiua per accidēs: fm qz eidez subo pñtiū plura accidē que per se referunt: hoc aut est in cōueniēs ingt pñtiū tria. p ga est pñtiū pñm. s. meta. t. cō. 20. Intellectus ingt nō est ad itē¹⁰ ⁊ itelli¹⁰. 2° ga tñc vñus eēnt plures eēntie: qd ostēdit notāter ex rōne rela tionis vel relatiū: quā approbat pñs. c. de ad aliquā in pñtiū dicēs: qz relatiū esse. s. eēntiale ⁊ additū est ad aliud se bñ. si g eēt per se ad plura: cum habitudō va riet ⁊ distinguit ⁊ specificet a termino: nō eēt vna habi tudo: nec per pñs vna relatio: nec eēntia relatiū talis. 3° idem ostēdit ex pñtate illa famosa relatiū. ca. de ali quid que est: eē simul nā: ⁊ ifert ex b⁹ qz si idēz refert per se ad plura

cum ad plura q^z tūc simul posset eē z nō eē: qđ implicat p̄di-
 ctionē manifestā: z declarat in istis grā breuitatis. v. g. po-
 nat q. a. referat per se ad. b. z. c. diuersa z distincta cor-
 relatiua ipsius. a. per se: tūc. b. exīte erit. a. z ecōtra: z sīlr. c.
 exīte erit. a. z ecōtra: s; nō est necesse ex cor-^{re}l. b. z. c. ad
 ipm. a. ipsa iter se esse correlatiua: ergo vnus eoz pōt esse
 sine altero: quo posito simul erit. a. ad positionē vnus il-
 loz: z non erit ad desitionē alterius. sī se ar^m facit ifra. ca.
 de specie. q. z. c. de refone. q. vltima. z. s. meta. c. de rela-
 tione: z qualr pcedit ar^m. p. s. ibi z statim magis. Deinde
 subiūgit falsitatē illius. z. p̄ntie p̄ncipalis. v. s. q. dīa spe-
 cie per se subiciunt generi: q. a. vt supra. q. 11. dixit. Intē-
 tio generis p̄dicat tū de hac z illa: que differūt soluz nu-
 mero: qz penes fundamēta gbus applicant. dīa vō mā-
 lis vt talis est numeralis. dīa vō specifica formalis. Ar^m
 igit in forma breuiter p̄sistit in hoc. Dis pars diffōnis cō-
 uenīeter posita puenit per se diffinito: sed h nō est hui⁹.
 g^z c. Maior p. s. p̄. Poster. Minor vō. pba^t: q. a. dato op-
 posito sequerēt q. dīa specie per se subicerēt generi:
 p̄ns est falsuz: q. a. p̄dicat tū de hoc genere z illo que dif-
 ferūt solū numero. p̄ntia pba^t ex nā correlatiuo^z per se
 z mutuo referibilīuz: cuius sunt subyci z p̄dicari: z pba^t
 exēplo z rōne. vt p. s. in lra. Et psequere vt prius notauī: z
 adde vt expedit forti⁹. ¶ Ad oppo^m adducit p̄orphy^m:
 z sīlr p̄bs in topicis. z. s. meta. diffinit. ¶ Ad. q. breuiter
 rīdet ponēdo p̄nes affirmatiua: z assignat duas causas.
 quare bec pticula ponit. Prima vt dīa diuisiua superio-
 ris: vt tactū est. q. 12. z. 9. z^a q. a. in illa pticula ex p̄mis spe-
 cies que est cor^m gūis: qđ hīc diffinit: quare necio hz po-
 ni in eius diffōne cōpleta. ¶ Ad p̄m p̄ncipale. p̄mo rīdet
 opione alioz. v. s. q. nō per se: sed per accidēs cōuenit ge-
 neri p̄dicari de differētibus numero: q. a. nō inquātuz ge-
 nus: sed inquātū spēs: accidit aut generi q. sīr spēs siue lo-
 quamur in fun^{to} siue in scōis iten^{to}: vt videt. Sed cōtra
 hoc arguit ostēdēs q. per se inquātum genus puenit sibi:
 q. a. seg^t p̄ntia necia ad differre specie differre numero. g.
 de quo p̄dicat aīz z p̄ns: maxime vbi est p̄ntia necia et
 formalis: imo cum reduplicatiōe p̄dicat tale p̄ns de tali
 aīte: vt segtur: sortes est hō. g. est aīal. Igit^r sortes inquā-
 tuz hō est aīal: ita hīc. p̄dicat de differētibus specie. g. de
 differētib⁹ numero. g. inquātū p̄dicat de differētib⁹ spe-
 cie p̄dicat de differētib⁹ numero: quare nec extranee: nec
 accītalr. Rīdet ergo: a^o duplr ad ar^m. p. q. diffinitio spēi
 quātū ad illā pticulā differētib⁹ numero: bz itelligi cum
 p̄cisione: ita q. de tū numero differētib⁹ p̄dicat: z sic nō
 seg^t ad differētibus specie: imo opposituz eius seg^t: vt si
 aligd p̄dicat de differētib⁹ specie. g. nō p̄dicat de tū nu-
 mero differētib⁹. Vel aliter q. p̄dicari de differētibus nu-
 mero p^o duplr. vno^o imediate. alio^o mediate. p̄mo modo
 puenit spēi. z^o modo generi: z sic neutro modo quo cōue-
 nit spēi p̄dicari de differētib⁹ numero seg^t ad differētib⁹
 specie. vt p. s. ¶ Ad z^m rīdet negādo p̄pus p̄dicari de dif-
 ferētib⁹ specie: s; tū numero: qđ ostēdit dīcēs: q. p̄pus nul-
 lius est inquātuz illud est genus: sed tū inquātū spēs: qđ
 declarat nobīlr: qz p̄pū nō puenit alicui nisi cui puenit
 eē subm demōnis: cum in demōne potissima passio vel
 p̄pū demōf de eo cuius est: z omne p̄pū sic est demō-
 strabile: modo demōfatio p̄supponit de suo subro p̄cogni-
 tiones qđ est: z q. a. est. p. Poster. hīc aut qđ est soli spēi cō-
 uenit. 7. meta. tex. cō. 13. z. 6. Topi. z li^o diuisionū Boetij.
 ergo a p̄ ad vltimū: soli spēi puenit hīc p̄pū: spēs aut p̄-
 dicat de solo numero differētib⁹ igit z p̄pū: cum cōuer-
 tant: vt arguat sic reso^o: de quo nō p̄dicat vnū p̄uertibi-
 liū: nec altez: spēs z p̄pū sunt p̄uertibilia: z spēs nō p̄di-
 cat de differētib⁹ specie. g. nec p̄pū: dīscursus bonus cuz

maiorē: z. pte mi. p. aut pbat. Cuiusque puenit ppus per
se p pōt eē subm demōstratiōis: sed sola spēs pōt eē subm
demōstratiōis. g. p. pñā cum mā. nā omne hñs pprū ppe lo
gice loqñdo pōt hñe mediū per qd demōstrari possit de ipo:
cū ppositio illa sit mediata in qua pdicat pprū de suo
subto. ex p. poster. ideo cōuenit in 2° mō subto. z h3 cām
sue iherētie in subto. Adinor vō pbat: qz de subo demō
stratiōis psupponit qd est: sed soli spēi puenit hñe qd est. g.
Ad 3° pñ. rīdet tripl. p. exponēdo illā pñicūlā: differ
rētib⁹ specie: sic. i. de spēs dñtib⁹: vtpote gen⁹ applicatū
aialī pdicat de hac specie applicata boi: z illa specie appli
cata asino: z sic de alyis: que spēs dñtes nō differunt spe
cie: sic bō z asinus: s3 tñ nuō: qz sunt indiuidua spēi: z tñ
differūt per mās qb⁹ applicant^r. vt dcm est: z sic pcedit q
illa de qb⁹ pdicat genus differūt solū nuō vt oñdit ratio:
qñ ad pbonē fallitatis z⁹ pñtie pñcipalis illi⁹ terty pñ
cipalis. z⁹ rīdet negādo z⁹ pñtia pñcipalē pp variatiō
nē illi⁹ determinatiōis: per se in ante z pñtie: qñ in ante de
terminat hoc qd est pdicari: z in pñtie hoc qd est subiei.
z⁹ rīdet z⁹ meli⁹ z subtili⁹ z cōplete di. q. data pñā p⁹: pōt
pcedi z⁹ z pñs vlt⁹: z b cum tali modificatiōe: q. v3 illa
que subyiciunt gñi tñ differūt nuō: qd declarat singula
rissime: qz dñia specie ingt nō differūt specie: sed nuō tñs
accipiēdo dñia specie in subto. s. pdicte pponis pro suppo
sitis hui⁹ qd est differre vel differēs specie. ¶ Pro cuius
declatiōe sciēdū q sic genus vel spēs sunt itationes. qñ
supposita vel singula⁹ sunt: b genus: bec spēs: ita dñia est
itētiō nō solū accipiēdo ipaz vt est vnū de. s. vlib⁹: qz ta
lis applicat ei qd est pñ⁹ dñie in fun⁹ que est spēs multi
tudinis. s. meta. s3 ē accipiēdo dñiaz vt est itētiō applica
bilis ipsi dñie p⁹ itētiōnali. Verbi grā. bō z asin⁹ differūt
in re ex nā rei dñia reali a qua pcretiue dñ differēs vlt dif
ferre. pñm⁹ aut quo foiale illi⁹ dñie est rōnale vlt irrōna
le. itells igit attribuit itētiōnē illā z⁹ quā appellat dñiaz
ipsi rōnali: z sic est vnus de. s. vlib⁹: de qua ifra diffuse lo
co suo: z nō solū hoc: s3 ille dñie p⁹ itētiōnali attribuit aliā
itētiōnē a qua pcretiue dñ differre vel differēs: z qz talis
dñia p⁹ itētiōnalis: alia est nūeralis: alia spe⁹: alia gñica:
alia pportitiōis fm exigetiā pñ⁹ foialiū differēdi in re ex
nā rei. Ideo illa itētiō sic partiū. v3. in dñiaz nūeralē spe
cificaz z⁹. z filr differēs pcretiue dcm ab ea: z bec est itē
tiō hui⁹ expse ifra. q. s. de dñia. gen⁹ igit z⁹ itētiōnalr acce
ptū nō solū pdicat de specie pñ⁹ signata: s3 ē de differē
tib⁹ specie: b est de hoc differēte specie z illo que sunt sup
posita huius cōis differēs specie. vbi supponit differēs z⁹
itētiōnale pro differēte p⁹ itētiōnali: z ibi nō est stat⁹ quo
usqz pueniat ad fun⁹ spēi. Pluralis igit nūerus hui⁹ qd
est differēs specie est dñia specie: sic hoies hui⁹ qd est bō:
z aialia hui⁹ qd est aial. sic g⁹ bec est vera. hic bō z hic bō
sunt hoies. z filr bec: b aial z b aial sunt aialia. ita b: hoc
differēs specie z b sunt dñia specie: z sic bec est vera: dñia
specie sunt dñia specie: cui⁹ rōnē addit dicēs: qz cōe in plu
rali pdicat de suppositis multis filr supple: sicut in singu
lari de supposito vno filr: sed de plib⁹ seorsuz vel diuifim
sine successiue. Deinde adiūgit q tunc dñia specie accipit.
vt dicit qd re⁹ supposito. Vbi aduertēdū q. sicut supra
q. 7. z alibi tactū est qlibet istaz itētiōnuz pōt accipi: vel
vt qd: vel vt modus: z sic spēs vel gen⁹: ita differēs specie
vel differēs nuō vel gñe. sicut g⁹ for. z plato differunt nuō
vt modus: qz ille est modus itelligēdi applicat^r illi dñie
in re illoz singulariū eiūsdē spēi: ita hoc differēs specie: z
b differunt numero vel sunt dñia numero vt modus: qz
nō solū alyis: s3 sibiipfis itētiōnes scōe sunt modi itelligē
di: z sicut bō z asinus sunt spēs vt modus: z filr differunt

specie vt sic ita gen⁹ & spēs sunt spēs vt modus & differē
specie vt modus nō vt qd: qz sunt itētiōes dispate. Dicit
g^o nō^o q^o dīa specie sunt vt qd re^o supposito: & semp
extēsiue accipiunt suppo^o. Modus g^o dīe differētiū spe
cie & itētiōnalr nō est differēs specie vel differre specie
s; nuō tū: qd declarat expēlificādo de gñe & dīa. Nā ge
nus est gen⁹ vt qd nō vt modus: s; est spēs vt modus. vt
supra dcm est: qz cuiusq; applicat gen⁹ vt modus h; sub
se plures de qb⁹ pdicat ēt pdi^o exercita: mō gen⁹ h; tū
B & illud gen⁹ sub se. vt dcm est supra. s; dīa vt est vñ
de. s; vñ nō est dīa vt modus: qz cuiusq; applicat dīa
vt modus est diuisiuū gñis & pstitutiū spēi q^o nō cōue
nit dīe. vt ifra dicit: est tū dīa spēs. vt modus: qz sub ta
li mō itelligit in ordine ad suū gen⁹ qd est vñ. s; multa
gñia. i. multa supposita gñis vt hoc & hoc genus non sunt
multa gñia vt modus: s; vt qd. s; multa dīa specie non
sunt dīa specie vt modus: qz cuiusq; applicat differēs
specie vt modus in ordine ad aliud est spēs distincta ab
illo: pueniēs in eodē gñe cōi cū eo: mō differēs spe & dif
ferēs spe sunt tū indiuidua huius cōis hūitis modū spēi
qd est differēs spe: & l; fundent in dñtib⁹ spe: saltē remo
te: vt modus: sunt tū inter se dīa solū nuō vt modus. Et
qz alig obcyeret h̄ ista dicēdo o^o pdicari de o^o: cuz vel
spēs de gñe vel de dīa: vel differēs nuō de differēte spe
dī. Dicit doc. in fine: q^o nec est oppō modi ad qd: nec eō
vt ēt supra habitū est. & ifra expō. c. de dīa. q. p̄tima. in
fine: qz qd qd & modus mō: non aut qd mō: nec eō oppo
nunt. Ad for⁹ ergo arg^o breuiter dcm sic: cōcedo vtrāq;
p̄tiaz & vtrūq; p̄tis. Et ad p̄bōnē falsitatis vltimi p̄tis
pcedo q^o illa que p se subyciunt gñi differūt nuō vt mo
dus: sunt tū dīa spe vt qd. Sed qui vellet ibi recurrē ad
fundamētis posset dicere q^o hmo iste h; vificari in p̄mis
itētiōibus vel in fundamētis & itētiōes supponūt pro
fundamētis. Doc. tū subtilis vult oīa vificari in itētiōi
bus per se & p̄mo: ideo sequere ipm & nō errabis.

De tertio

dubitāt p̄ circa titulū questū & solonem
q. s; qz videt repugnare dictis supra. di
xit eis. q. & ad fi. q^o differētib⁹ spe ponit in dīōne gñis
vt expositio & nō vt p̄tula distincta ab alijs. hic vñ susti
net q^o bñ ponit tanq; p̄tula distincta. vt p; in declaratiōe
doc. qz ponit vt dīa diuisiua & pstitutiua. Et p̄firmat:
qd h. q. & q. seqns tātū illas duas p̄tulas. v; pdicari de
p̄tib⁹ & differētibus specie: qd nō ptingeret nisi ponerent
vt distincte p̄tes. aut g^o determinatio doc. supra nulla est:
aut suppo^o & solutio huius. q. nulla. Itē videt q^o male di
cat: q^o ideo ponit illa p̄tula: differētib⁹ spe: in hac dīō
ne: qz diffi^o est relatiuū: cum tū ex determinatis differēs
spe est alia itētiō q; spēs: spēs aut & nō differēs specie est
corre^o gñis. Ad p̄^o tactū est supra. q. & ad fi. satis abūde.
Dico g^o breuiter pro nunc q^o siue ponat expositiue siue vt
distincta p̄tula pōt pueniēter queri de cōueniētia eius.
Notauī aut supra q^o diuersimode diuidit pdicabile p in
qd & quale & p differētibus specie & nuō & in cōpatiōe ad
diuersa. Ad aliud dico q^o in hoc toto: differētibus spe
cie: includunt duo. vñ vt determinās. i. spēs: aliud vt de
terminabile. i. differēs: & ita stat snia doc. vbiq; vera: sunt
nāq; tā minime entitatis isti re^o. & p p̄tis cōgētibilitatis
remote. vt vix nōia repant eis & maxime eoz dīys nisi
p̄mo & circūlo^o. vt alibi notauī: & ideo habitudines & ca
sus eoz ad extrinseca & ad magis talia sunt nobis magis
nota. vt. & di. 4. q. 3. & vbi ibi notauī h; iste. p illaz g p̄ti
culā differētib⁹ specie & gñis dīa & ipi⁹ corre^o iplicite ex
plicitēq; circūlocutiue & apte expmuntur. Nec obstat q^o
in obliq ponit spēs: imo sic expedit: nec fuit ibi aggrega
tus per accis: nec obstat per o^o differētibus numero: qz

ibi idem potest dici vel quod implicite in vno explicite
in alio nominatur vt in alijs contingit.

Secundo circa p̄^o p̄ncipale & solutiōes pōt dubita
ri: videt. n. q^o illa p̄tis nō valet. i. differūt
spe g^o nuō: qz siue ponat differēs vniuoce dici de istis siue
de vno simplr & de alio fm qd: nō videt valere h; p̄tis:
imo oppo^o segt. i. q^o nō valet simplr. Itē siue accipiatur
aīis & p̄tis & itētiōnalr siue p̄ itētiōnalr: videt q^o aīis dī
stingat a p̄tite. p; in scōis iten^o. p; etiā in fun^o. qz sunt
diuerse p̄pōnes & pcept^o: & aliqñ nullā p̄nexionē in re ha
bent vt hic: hō est asinus. g^o de^o est: & sic de alijs. male igi
dicit q^o aīis nō dist^o a p̄tite. Itē videt q^o illa p̄^o rñsio quā
ipugnat sit bona: cū differēs spe & nuō sint dispate itētiō
nes: cū igi^o genus diffinit p vñ. nō g^o puenit sibi alterū:
vel si sic: saltē nō p se inq̄tuz genus. Itē sicut spēs extra
neat gñi & vlr iferius supiori: ita videt q^o illud p qd p̄sti
tuit spēs vel diffinit tanq; per dīaz extraneet gñi: huius
est hoc qd est differētib⁹ nuō. vt p; & itra illā p̄pōnez.
v; q^o p̄tis dī de ante cum redu^o arguit: bec p̄tita est ve
ra. hō currit. g^o deus est: qz neciuz segtur ad qdlibet: s; ta
le p̄tis nō pdicat de tali ante. vt p; nec cum reductione:
nec sine reductione. Itē p̄tra alias duas rñsiones posset
obyci. p̄ ga nō vident puenire generi & spēi scōe itētiōna
liter acceptis: qz sic genus pdicat p̄tise de differētib⁹ nu
mero & imediate sicut spēs. Itē spēs pdicat de subalter
na & spālissima que differūt specie. qd pbat: qz plus dif
fert spālissima a subalterna q; vna spālissima ab altera:
sed vna ab alia differt nuō. g a subalterna specie: cū dīa
maior numerali ad minus est specifica. Ad ista rñdet
sustinedo cūta dicta doc. Ad p̄^o dico q^o aliter est sentiē
dū de spēs⁹ oppositis vel dispatis alicui⁹ gñis & h;ys for
mis: & aliter de modis vnitatis vel multitudinis seu plura
litis qui se hñt trāscen^o & p addi^o & p̄suppōnē. Dico g^o
q^o posset poni vtrūq; s; vel q^o vniuoce vñ q^o vt fm qd & c.
& h accipiēdo: fm qd: pro eo qd est minus p̄ncipalr vel cō
plete siue pfecte tale: l; p̄ sit magis de itētiōne doc. vt
p; ifra. q. & de dīa. & cuz ifers g vñ nō segtur ad alterū.
nego: per viāz p̄suppōnis nō formalis p̄tis. Exēplū: segt
quaternarius g ternarius: nō q^o formalr vnus sit alius: s;
q^o mālīa vnus includūt mālīa alterius: & per p̄tis viā p
suppo^o hoc eē ifert illud eē. s; hōm est in pposito. B aut
non puenit cōiter in formis absolutis h;ys vel limitatis
vt dixi. Sed an vlr dīa vel distinctio maior ifert minor
sunt vary modi dicēdi: de quo alias. Ad aliud dico q^o
doc. accipit aīis & p̄tis ibi p̄pē & stricte fun^o: pro his que
se hñt vt includēs & includim for^o vel fun^o: vel pro ife
riori & supiori: & sic p; q^o tor^o p̄cessus argumenti nō est ad
ppo^o. Ad aliud p; q^o l; p differētib⁹ specie diffinitat
genus: illud tū. vt dcm est: ifert differētib⁹ nuō de necessi
tate. Et ad hoc valet illa regula antep̄tialis. Nā alterus
de altero & c. posset etiā aliter declarari ex dictis doc. h;
eo q^o dīa specie sunt dīa numero: ideo quod pdicat de
vno & de alio. Ad aliud: l; forte in fundamentis aliqñ
extraneet iferius supiori rōne alicui⁹ attributi vñ vel al
teri: in iten^o tū nō opz: vel ad huc admissio toto arg^o nihil
mali segtur: qz falsuz p̄supponit in fine rōnis. s; q^o hoc qd
est differētib⁹ numero absolute diffinit spēm. Sed opoz
ter addere: vel p̄tise: vel imediate. vt p; in ifra. Vel breui
ter sicut ad diffinitū segtur diffinitū: ita ad diffinitēs diffi
nitēs. & hoc pōt facilr euadere difficultatē p̄mi argumēti
supra. q. v; secus est in spēbus vel modis respectiuoz:
secus in absolutis. vñ p; & filius sunt due spēs & alterius
gñis subalterni: & tū vñ segt ad aliud. s; de differētib⁹
specie & numero est dcm: & maxime & itētiōnalr acceptis.
& s; h de modis vnitatis vel idētitatis potest dici: de quo
ifra magis.

ifra magis. ¶ Ad aliud pz ex dictis qñ sumunt ibi añs
 7 pñs. 7 dz dici de accipi pportionalr cōsecutioni. ¶ Ad
 aliud videt qñ ille nñsioes maxime hñt vñficari in fun^{to}.
 sz nñbilomin⁹ pñt per se vñficari in iten^{to}. 7 cū dñcis qñ ge
 nus 7 iten^{to} nñalr pñcat de differētibz nuō pñse 7 ime
 diate. Ad B notauī supra. q. 9. 7. 11. plura. pñt eīz pñabilr
 vtrqz via sustineri. s. vel qñ genus gñalissimū 7 subalter
 nū sñnt diuerse spēs: qñ maxime appet ex B qñ diffiniunt
 7 pñtates varias hñt: 7 facit efficaciter ad hoc snia doc.
 ifra in antepñtis: qui tenet pñd^{is} vel gñalissimū (qñ idē
 est) de subm lib. pñd^{is}. qñ nō posset esse nisi eēt ad minus
 spēs 7 diffil^{is} 7 subm per se pñm passionū 7 demñrationū: que
 minime pñueniūt singulari: vel qñ tñm dñia accñtali 7 mñ
 li dist^{is}. si pñ via teneat pz falsitas assūpti. Si aut teneat
 7 via: ad huc distinguēdū est de pñdicatione: exercita. v3.
 vel signata. pñm pñcedit. 7 mñ negat: qñ pñcat de diffe
 rētibz specie 7 nuō sic. pñ per se dñia specie de qñ pñcat
 gen⁹ nō differūt specie: sz nuō tñm. Dico qñ accipi dz: diffe
 rētibz specie: in diffōne gñis: vt qñ nō vt modus: saltez in
 iten^{to} vñficādo. pñ differētibz nuō in diffōne spēi pñt acci
 pi vtroqz mñ. gñ sñl^{is} in diffōne gñis. Itēz tñc posset genus
 diffiniri per dñtibz gñe. sicut per dñtibz specie 7 mar
 me gñalissimū: pñcat etiam genus de hoc gñe 7 illo que
 sunt dñia gñe saltē vt qñ. ¶ Ad pñm nego pñtiā: qñ nō pñt
 eē minor dñia mñ numerali: secus est de spec^{is}. ¶ Ad
 aliud pz supra. q. 12. in solone. vbi dicit doc. notat^{is} qñ de
 differētibz gñe in qñtū talia nñbil per se pñcat: qñ tñm ma
 xime verū est in fun^{to} 7 logice loquēdo: sz n. differēs gñe
 pñd^{is} de hoc 7 illo: aliud tñm nō sic pñueniēt pñd^{is} de eis.
 Et qñ adducit de gñalissimo: sz posset pñabilr sustineri:
 B tñ diffinīt gen⁹ indñter se hñs ad subalternū 7 gñalif
 simū: ideo illud qñ est cōe vtriqz debuit poni in diffōne:
 vel simplr pñt sustineri qñ nulluz gen⁹ fue gñalissimū si
 ue ifinitū de differētibz gñe vt talia sunt pñcat. Lū vltē
 rius arguit de hoc gñe 7 illo: dico qñ refert dicere: dñia ge
 nere 7 gñia dñia: vt statim dicā in fili. pñcedo gñ genus pñ
 dicat de hoc 7 illo: 7 nego qñ illa sunt dñia gñe: nec vt qñ
 nec vt modus: dñia gñe pñpē subalternis: sed diuerfa gñia
 lissimis fun^{to} applicant. ¶ Ad aliud de specie spālissima
 7 subalterna pñt dici eodē mñ: sicut de gñe dñm est: si te
 neres qñ distinguantur specie: pñt dici qñ loqutur doc. hic
 antbo^{is} de spālissima que nullo⁹ est gen⁹. Aliud ē est log
 de pñdicatione exercita: 7 aliud de signata. Pñt ē est diffō
 ne cōez vtriqz: 7 ideo differētibz nuō. Spēs ē oīs vt spēs
 tñm de nuō differētibz pñcat. vt in. z. pñcipali 7 nñsione
 ei⁹ tñgit doc. 7 statiz pñtractabo. Si vñ alia via sustineat:
 dico qñ accipiēdo formāl^{is} spālissimā 7 subalternā nō ma
 gis distinguunt qñ due spālissime iter se: sz fundamētalr
 vel mñlter pñcedit arg^m. Ille. n. denoiatiōes pñueniūt eis
 a fun^{to}. qñ si volueris videre pfunde qñ vna distinctio
 vel dñia sit ma. alia vel intēsiue vel extēsiue: 7 si itēsiue:
 aut rōne extremoz: aut rōne ipsius dñie in se. vide hunc
 in quol. q. 2. ad finem singularissime.

Tertio dubitat circa z^m pñcipale 7 solutionē ei⁹. vi.
 def. n. illud arg^m tñgere bonā difficultatez: qñ
 numeris in cōi pñter passiones spēs pñt hñe aliqñ passio
 nes. vt pz in arith^{is}. sz cōiter passioēs ei⁹ assignent disti
 cte: sed B ideo est: qñ nō est nomē ipositiū ipsi vnice. vt vi
 def. iste. 1. 7. 4. meta. sentire. Itē clarū est de figura 7 cla
 rius de triāgulo: cui⁹ supñd vel spēs sunt plures 7 ipsius pñ
 assignant passiones: tales igit passiones cū pñuertant cūz
 suis subis pñdicant de dñtibz specie: aliter nō eēnt passio
 nes. vt pz. Rñsio igit doc. vñ mirabilis ad illud arg^m cūz
 dicit qñ pñtiū soli spēi pñuenit: 7 qñ tñm de nuō differētibz
 pñcat. Lōtra spēs subalterna bz pñtiū. vt pz de aiali 7

pñdicat de differētibz specie. gñ 7 eius pñtiū. Itē gñalissi
 ma hñt pñpā. vt pz ex pñcessu pñbi in pñd^{is}. vbi assignat pñ
 pñtates sube 7 alioz. Et vt notat^{is} bz iste. s. q. 7. 7 ifra
 q. 2. antepñd^{is}. Qñ aliqñ passio pñuenit plibus subis nō pñ
 mis necesse est qñ pñ rōne alicui⁹ cōis pñueniat eis. Itē ens
 bz passiones. vt pñs. 4. meta. expñse oñdit 7 iste post euz.
 Itē non videt valere illa deductio doc. qua pñbat solus
 spēi eē pñtiū: qñ nō mñ spēi: sed alioz cōiūz sunt demñ
 rationes. Nec hñe qñ est 7 ga: soli spēi pñuenit: imo cuiqñ
 positiuo siue trāscendēti siue limitato. plura alia posient
 hic adduci: posset. n. pñderari illa diffō Porphyry 7 pñbi
 de pñpō que nō itelligit solū de pñpō spēi. vt pz. Itē cū dñia
 pñdicat de pluribz differētibz specie. vt pz ifra: 7 pñtiū se
 quat id cui⁹ est maxime rōne forme 7 dñie eēntialis. pñe
 niet igit tot quot dñia talis. gñ nō solū numero different
 bus. Rñsio igit nulla. ¶ Sustinēdo doc. dico qñ nñsio
 sua pñt declarari. vno⁹ in scōis iten^{to}: 7 sic claz est qñ pñd
 cat de solū numero dñtibz sicut spēs: maxime tenēdo il
 lā 2^m viāz supra. Alio⁹ in fundamētis: qñ ar^m tñgit B ma
 gis. pñt ē est dici. vt ingt doc. no^{is} qñ vñqñqz hñs pñtiū
 vt sic induit modū spēi: 7 ita de solū numero dñtibz est
 pñdicabile: 7 si sub se pñtineat vel gñia vel spēs hoc est sibi
 extrāneū 7 est subm pñpū: 7 sic pz ad oēs ifstātiās. Pñtiū
 eīz ingt iste in. 4. vi. 8. q. 2. vñqñqz dñ de suo indiuiduo
 qñ diuidat in alia iferiora alteri⁹ denoiatiōis si qua talia
 bz 7 in illo pñtiū induit modū spēi: 7 pñdicat de solum nuō
 differētibz siue sit subalternū siue gñalissimū. Et de ipso
 ente trāscendēti tenet Frac. de may. in pñ pñla. in plo. q. 11.
 qñ bz modū spēi poti⁹ qñ gñis. Dico gñ tenēdo hñc viāz: qñ
 nullū pñdictoz bz pñtiū nisi in qñtū induit modū spēi. Et
 cū dñcis pñtiū pñdicat pñuertibilr: pñcedo: sz illud cuius est
 pñdicat de differētibz specie. nego vt sic sumptū: sz si pñd
 cat hoc est sub mñ gñis. 7 tñc extrāneat ei ratio spēi: 7 pñ
 pñs pñpū. Lōtra: qñ pñ per se supñiori pñuenit 7 iferiori. cō
 cedo: sz ifocheles est iferius ad triāgnū. gñ sibi pñuenit hñe
 tres. Dico qñ indiuiduū supñioris hñtis sub se plura iferio
 ra saluā 7 includit in qñlibet iferiori per se: quare qñ cō
 uenit per se supñiori pñuenit cuilibet iferiori nō ratione sui
 vel supadditi: sed rōne indiuidui talis inclusi. si gñ ifoche
 les bz tres hoc est inquātuz est hic triāgnus: 7 nō inquā
 tū ifocheles: 7 bec est itētiō 7 fuga valde singularis doc.
 Et qñ addit de demñratioē 7 qñ est 12. dñm est eodē mo
 do. ¶ Aliud qñ segtur de diffōne pñpū facit soluit: ga
 itelligit de pñpō spēi. ¶ Ad aliud de diffōne dñie patebit
 ifra loco suo. Posset. n. dici qñ nō quācūqz formā: sed tñm
 specificam segtur pñtiū: 7 ita negat silitudo. Ex his pñt
 patere quat⁹ Porphyrius hic diffinit spēm cōem subal
 terne 7 spālissime: ga spēs oīs vt spēs tñm de numero dif
 ferētibz pñdicatur: 7 sic spēs subalterna sicut spālissima.
 Sed sz hic modus dicēdi sit mibi pñabilis 7 subtilis: ga
 tñ multis nō alte valētibz speculari videt^{is} mirabilis.
 potest aliter dici: qñ loqutur doc. hic pñpē logice: 7 de subto
 demñrationis 7 qñ est 7 specie spālissima que maxime et
 verissime est spēs: cuius pñm sequuntur passiones: 7 forte
 nō ita pñm cōmuniū nisi vt habēt esse in spālissimis: 7 tñc
 patet qñ dicēdū est ad obiectiones. Posset etiam dici qñ
 pñtiū vt est vñū de qñqz vñlibz nō applicat passionibz
 trāscendētibz: sed alio modo: vt de vñi dictum est supra.
 loqutur ergo pñpē logice 7 appropiate de pñprie spālissime
 in hoc loco. Tene viam quāz volueris 7 dic cōsequēter.
 Posset etiā dici aliter ad arg^m qñ Porphyrius nō solum
 distinguunt pñtiū a genere per hoc qñ est pñdicari de diffe
 rētibz specie 7 numero: sed per in qñ 7 in quale. distin
 guit autē vtroqz modo a pñprie appropate 7 antbo^{is} sum
 pto qñ solius spālissime spēi est. vt patet.

Expositio

Quarto dubitat circa 3^m principale et solone eius. videtur per q^{uod} illa p^{ro}positio non valeat. h. s. p^{ro}positula puenieter ponitur in diffone. g^o per se puenit diffinitio: ga subm^{od} ponit in diffone accit^{us}: et tñ non per se: sed per accit^{us} p^{ro}dicat de ipo. s^{ed} vñu^m relatiuū in diffone alterius: et videt q^{uod} sic est in p^{ro}posito. vt p^{ro} in solone. q. ad finem. Itē illa scda p^{ro}positio si valeret vt p^{ro}batur ex rōne relatiuoz se queret q^{uod} in oibus relatiuis esset mutua p^{ro}positio et habitu: do: q^{uod} falsum est. vt p^{ro} in relatiuis tertiū modi. Itē illa p^{ro}positio: nihil d^{icit} per se relatiuū tē. videt falsa: ga scia re / fert ad scibile et creatura ad deum per se: et tñ non ecōtra per se vt videt. Itē illud q^{uod} incidet alr p^{ro}batur. v^{er}o idē non ferri per se ad plura: videt falsus s^{ed} ipm^{um} ifra. c. de specie. et in p^{ro}positis. c. de relone. et s. meta. et in quol. q. 13. et alibi nec rōnes cogūt. vt p^{ro} ibi. Itē cum dicit q^{uod} itēones tñ differūt mālter: et per p^{ro} numerale: videt falsum: cum in itēionib^{us} est ordo et g^o et spēs suo mō et q^{uod} vt ifra in p^{ro}positis: et alibi habet. Itē d^{icit} illa spe^{ci} aliqñ est per mām. vt hō a lapide per aīal differt specie: vel ē ab an^{im}o ponendo rōnale eiusdē rōnis in eis. g^o falsa est illa p^{ro}positio q^{uod} d^{icit}ia specifica est semp formalis. Itē videt illa p^{ro}positio. v^{er}o q^{uod} d^{icit}ia accitū per subm^{od} sit numeralis tñ: eū satis dū^m in multis. Itē videt q^{uod} p^{ro} rñsio ad illud ar^{tem} et 3° coincidāt. g^o vna vel alia est sup^{er}flua. Itē supra. q. 7. p^{ro}cessit genus esse maius v^{er}o q^{uod} spēs: s^{ed} nō magis. ergo p^{ro}dicat de plurib^{us} q^{uod} spēs: sed hoc p^{ro}ns est falsus data v^{er}itate illius tertiē rñsio: nis in ifra: ga v^{er}ūq^{ue} p^{ro}dicat de tñ numero differētibus: accipiēdo differēs numero vt modus: cu^m per te d^{icit}ia specie de g^obus d^{icit} genus nō differūt specie: s^{ed} nūo tñ vt modus. Lōfirmat. sicut fundamētū ad fun^{cti}ō: ita intētio ad itēionē: s^{ed} fundamētū g^ois p^{ro}dicat de plurib^{us} q^{uod} nūo differētibus et fundamētū spēs nō. g^o s^{ed} in itēionib^{us} suo modo erit. Itē videt q^{uod} d^{icit}ia specie de g^obus p^{ro}dicat genus sint aliqñ d^{icit}ia specie vt modus. v^{er}o g^o accipio differēs specie in lapide et differēs specie in hōie: et alia duo in hōie et asino. p^{ro} duo magis differūt q^{uod} alia: q^{uod} nō solum specie spāliss^{ima} ma: s^{ed} etiā subalterna. vt p^{ro} 3. g^o differūt plus q^{uod} nūo. Itē videt q^{uod} h^{ic} sit vera. gen^{us} est genus. vt genus a p^{re} p^{ro}dit^{us} d^{icit} modū p^{ro}stantiā p^{ro} tactā de g^oialiss^{imo} et subalter. no. Itē quare pot^{est} genus et spēs nō solū modalr pueniūt fundamētis p^{ro} itē^o: s^{ed} etiā sibiip^{ro}sis q^{uod} d^{icit}ia vel p^{ro}prium. quare g^o d^{icit} q^{uod} d^{icit}ia nō est d^{icit}ia vt modus: cu^m tñ pcedat spēm esse spēm vt modus. Ad ista breuiter rñdet. Ad p^{ro} dico q^{uod} loq^{uor} de p^{re} additatiue et nō per additamētū diff^{er}it. vt p^{ro} ex solone. q. Et cu^m d^{icit} q^{uod} ponit vt cor^{re}ptū verū est quātū ad hāc determinationē: specie: nō tñ quātū ad hoc q^{uod} est differēs: q^{uod} sic est d^{icit}ia. Vel dato q^{uod} ponet vt terminus adhuc per se puenit: s^{ed} nō in recto p^{ro} se p^{ro}dicat. Ad aliud p^{ro} q^{uod} logit^{ur} in relatiuis mutuis et de p^{ro} mō. vt p^{ro} in exēplo vel de 2° mō. Ad aliud dico q^{uod} ly per se sibi determinat iberētiam nō iberēs. Ad aliud dico q^{uod} loq^{uor} Doc. de per se et p^{ro} referri: et sic pcedūt argumētā: nō aut de per se nō p^{ro} vt in locis p^{re}allegatis h^{ic}: vel aliter q^{uod} arguit sufficiēter hic ad hōiem et ex cōiter p^{ro}cessis. Ad aliud tactū est supra hic. et q. 9. et 11. q^{uod} d^{icit} dōm est: loq^{uor} enis de illa dōstōne nob^{is} notiozi: sicut ē relōnes reales distⁱⁿguunt. Si aut volueris tenere alia v^{er}iaz dic q^{uod} simplr est verū illud d^{icit}m. Ad aliud d^{icit}m est. q. pcedēte aliqualr qualr ptes diffōnis sunt vt forme. S^{ed} breuiter dico: q^{uod} l^o hō per aīal distⁱⁿguatur a lapide: vltimate tñ et cōplete et formalr per rōnale. Q^{uod} addit de angelo patebit infra. q. vltima de d^{icit}ia. Ad aliud dico q^{uod} oēs istātie p^{ro}tra illaz p^{ro}pōne facit p^{ro}nt enadi de q^{uod} nō curo mō. Ad aliud dico: q^{uod} p^{ro} rñsio in hoc vt p^{ro}babit pōt distⁱⁿgui a 3°: q^{uod} in p^{ro}ma spēs est determinabile et differēs determinā. In 3°

vo ecōtra: et hoc nō est incōueniēs: cu^m etiā in entib^{us} realib^{us} ita ptingat. vt ifra. c. de specie. q. 2. h^{ic} iste. genus enis ne dū de spēs differētib^{us} que nō differūt specie: s^{ed} nūo: p^{ro} dicat p^{ro}dicatiōe signata: s^{ed} etiā de differētib^{us} specie vt est speci^{um} vel p^{ro}ctiu^{us} bui^{us} q^{uod} est p^{ro}dicari de plurib^{us}: vbi nō solū includit spēs vt cor^{re}ptū: s^{ed} differēs vt speci^{um} vel p^{ro}cti^{us}: ita q^{uod} itellec^{tu} est iste. genus p^{ro}dicat de spēs differētib^{us} et differētibus specie: et v^{er}ūq^{ue} applicat differēs nūo vt modus: vbi nō solū explicant supposita g^ois: s^{ed} pluralitas et modus pluralitatis eoz: et nō solū g^ois in cōi: s^{ed} huic generi singulari applicato aīali hoc puenit: et h^{ic} est intelligēdū tñ in actu signato: vificat aut in fundamētis in actu exercito. Qui aut vellet dicere q^{uod} 3° rñsio est expl^{icit} et decla^{ta} ratua p^{ro}me posset ena^{re} ar^{tem}: s^{ed} p^{ro} rñsio magis sapit. Ad aliud p^{ro} pus. dico. n. q^{uod} in fundamētis est mai^{us} v^{er}o genus q^{uod} spēs. s^{ed} in itē^o: q^{uod} p^{ro}dicat de differētib^{us} specie et numero: spēs aut de differētib^{us} nūero tñ: et ita h^{ic} plura supposita: nō tñ in actu exercito: imo pauciora. Ad cōfir^{ma} tionē posset negari silitudo: q^{uod} maior v^{er}itas in itēio nib^{us}. vt p^{ro} supra. S^{ed} data silitudine. p^{ro} solutio ex dictis. Ad aliud p^{ro} ex dictis: q^{uod} q^{uod} fundamēta sint di^u uersa nō incōuenit itēiones eē eiusdē rōnis: q^{uod} d^{icit}ia mā^{ius} lis in quātū talis tē. Ad aliud p^{ro} pus s^{ed} m^{od}os duos modos dicēdi q^{uod} notau^{it}. Ad aliud q^{uod} t^{er}git pulch^{er}ū mortuū. dico vt supra. q. 9. t^{er}git: q^{uod} oīa v^{er}ia reducūt^{ur} ad duo p^{ro}. s. genus et spēs: nō ita ad alia reduci possunt. et ideo nō ita d^{icit}ia pōt modaliter p^{ro}dicari de se sicut spēs. Modus igit^{ur} d^{icit}ie est esse diu^{er}sus et p^{ro}stitutū: et ex p^{ro}nti p^{ro}dicabile in quale de p^{ro}stituto: sed hoc tñ puenit fundamētis bui^{us} in^{ter} tionis et nō ipsi itēionis: imo vocat^{ur} d^{icit}ia denoiatiōe ex^{tr}inseca et tñ a p^{ro}perate fun^{cti}ō: et s^{ed} d^{icit}ia dōm est de p^{ro}po. Modus v^{er}o spēs p^{ro}stitutū ex genere et d^{icit}ia et cōtineri sub genere et h^{ic} sub se plura indiuidua: que oīa nō solū fundamētis itēionis: sed etiā ipsimet itēioni in suo genere cōueⁿⁱ nunt: et s^{ed} pōt d^{icit} de genere. Ex his et alijs dictis supra collige plura singularia documēta in his itēionibus et applica vbiq^{ue} lector.

Questio. XV.

Undecimo

Q^{uod}rit an gen^{us} necess^{ario} requirat multas spēs. De p^{ro}mo q^{uod} genus satis p^{ro} ex d^{icit}is et quotiēs sumitur. Necio est aduerbiū modale: et sumit^{ur} totiēs quotiēs neciū. Nec cessariū aut. vt p^{ro} 5. meta. tex. cō. 6. accipit^{ur} quatuor modis. p^{ro}mo modo sine quo nō ptingit aliqd eē tanq^{ue} a cau^{sa} / salt^{im}: vt respirare et cib^{us} respectu aīalis. 2° modo sine quo nō ptingit: aut esse: aut fieri aliqd bonū vel expellere malū: vt bibere phar^{ma}ciū vt nō laboret g^o: vel nauigare in eginā vt pecniā recipiat. 3° modo v^{er}im facies siue cōtra appetitū nālē siue rōnalē: et tale est triste et increpabile p^{ro}tiēti. 4° mō q^{uod} non ptingit aliter se h^{ic}: et iste modus est absolutus. alij v^{er}o ad aliqd bonū psequēdū vel malū eni^{ti} tādum vel ad agēs extrinsecū violētum. In p^{ro}posito aut^{em} d^{icit} hoc 4° modo maxime. Quid multū vel multitudo. p^{ro} 5. metaph. tex. cō. 12. Et quotiēs accipit^{ur}. totiēs. n. quotiēs vnū: excepto. 5. modo v^{er}itatis. s. v^{er}itate indi^uisib^{ilis} sunt ei^{us} vñū et multa passiones entis diffi^{ci}te: hic v^{er}o maxime audif^{ur} vt p^{ro}inet ad p^{ro}di^{um} quātitaris potius q^{uod} vt est p^{ro} sio entis: s^{ed} v^{er}oq^{ue} modo pōt accipi. Regr^{it}: hic accipitur pro exigi. Quid spēs et q^{uod}tiēs sumit^{ur} ifra loco suo patebit. Q^{uod}do ad pcedēte posset eē retrogradus. vt. q. p^{ro}cedite notau^{it}: eo q^{uod} pcedit in diffone generis ly plurib^{us} ly differētibus specie. S^{ed} ga (vt supra est sepe tactū) vñū est vt ex^{tr} p^{ro}positio alteri^{us} capiunt^{ur} pro eodē: et ideo he due. q. de eadē p^{ro}icula sunt mote: s^{ed} vocaliter sint varie. S^{ed} siue sint di^u uerse p^{ro}icula siue nō ordo parū nocet dūmodo itelligat^{ur} intētio

Intētiō doc. sunt. n. subtiles de due. q. 7. satis obscure q̄tū
ad aliqua dicta in eis. Diuīsiō vō cōis: excepto q̄ secūda
pars subdiuiditur: vt statim notabo.

De secundo arguit p̄tē affirmatiuā auctrib' plu-
ribus. p̄mo Porphyry ponētis illā
p̄tē in diffōne generis. 7. pōt sic formari ratio. Illud
necio regit genus qd est de eēntia ei': s3 multitudo sp̄s
rū est h3. g. Patet p̄ntia cu3 ma. mi. vō p̄bo. Illud est de
eēntia gūis qd est pars gdditatiua diffōnis ei': s3 plurali-
tas vel multitudo sp̄s est h3. g. p3 p̄ntia cū ma. minor vō
nota est ex p̄cedētibus. Alia auctas est Porphyry ca. de
specie. 7. clara est: quas fortificat rōne 7. aucte Boetii. 3.
auctas est P̄bi. 4. topic. c. 1. cui addit alias ei' dē ibidē
ca. 12. 7. remittit se ad plura loca P̄bi. 5. metaph. 7. 7. 7. ad
Boetii 7. Porphyry: formabis aut argumēta vt nosti inge-
niose lector 7. hic 7. alibi: qz nō semp doc. curat de forma
argūdi. Ad oppo^m arguit per locū a fili: 7. p3 lra: s3 po-
tius in fun^{to} q̄ in intētionibus p̄cedit. Ad iūgit imēdiate
rūsiōne ad argumētū illud negādo fili^m. Raro. n. tenet
argumētū de sicut: qz nō nisi sit sicuti^m: 7. replicat imē-
diate p̄tra solonez 7. tota lra facit est. Deinde ridet ad
q. vbi quatuor facit. P̄mo ponit vñū modū dicēdi cōez
7. clarū 7. p̄babilē. 2.º ipugnat illū: eo q̄ nō alte 7. subtilr
inuestigat vitatē 7. intellectū q̄stiti: nec videt eē ad p̄positū
quesitū. 3.º ponit aliū modū dicēdi subtiliorē tenēdo op-
positū p̄mi modi. 4.º 7. vltimo: qz p̄mus modus cōis est
7. p̄babilis sustinet ipm addēdo ea que omisit addēda 7.
soluit argumēta que facit p̄tra euz. 2.^m ibil Cōtra hic mo-
dus 7. 3.^m ibil P̄tē igit dicit. 4.^m ibil Sustinēdo p̄m po-
sitiōne 7. 7. Dicit ḡ p̄mo q̄ genus: nec 2.º itētionāl: nec p̄
itētionāl acceptū regit multas sp̄s actu vel po^a. Qd
oñdit inductiue de vtroq; p̄ q̄ nō scōe itētionāl: ga sic
acceptū dī correlatiue ad sp̄m. posito aut vno correlati-
uoz pōit necio reliquū: nec regit plurificatiō vni^o poi-
tius q̄ alterius: imo si p̄tingat vñū correlatiuoz plurifi-
cari hoc sibi accidit in q̄tū referē. v. g. p̄ referē ad filius:
ideo posito vno ponit reliquū: s3 aut ei' dē p̄is sint plu-
res filij: hoc tñ accidit vt referunt. Naz nō ad hūc vel il-
luz: sed ad filiū referē. s3 dōm est in p̄posito: s3 q̄ nō sit
sile hincinde oīno posset oñdi: de quo infra. Scōdo hoc idē
oñdit de fundamētis vtriusq; qz posito mātō 7. cōposito
vel p̄stituto ponit māt vel pars vel p̄stituent: mō genus
est māt vel pars p̄stitutiua potētialis sp̄s. vt p3 sepe su-
pra. 7. infra magis. q. 1. 7. 3. de necitate ponit posita ēt vni-
ca specie 7. saluat in illa: sic de specie re^a indiuidui dictū
est. Si tñ ingt loqimur de aptitudine sic regit ad rōnez
gūis pluralitas sp̄s 7. hoc p̄bat sic: qz q̄ per se puenit
superiori puenit p se cuiuslibet eius inferioris: s3 p̄dicari de plu-
rib' saltez apti^o 7. eē vñū in multis 7. de multis ponit in
diffōne vlis. vt p3 supra. q. 6. et alibi sepe. ḡ per se cōuenit
gūi qd est sp̄s vlis. vba. n. 7. participia posita in diffōni-
bus ad minus debēt vificari fm aptitudinē vt cōiter dī:
s3 satis inepte. Cōsistit igit hec solutio in hac distōne. ge-
nus regere multas sp̄s pōt intelligi duplr. vno^o in actu
vel in po^a. alio^o in aptitudine. p̄ modo loquēdo sit hec p̄
p̄clusio. Genus siue 2.º itētionāl siue p̄ itētionāl acce-
ptū nō regit multas sp̄s: que p̄bat vt p̄us inducēdo. 2.º
mō loquēdo sit h 2.º p̄clusio. Genus vtroq; mō sumptūz
regit multas sp̄s 7. p̄bat vt p̄us. p3 q̄ hec positiō ha-
bet duo mēbra fm hāc dī^m de q̄b' facit doc. mētionē in
seq̄ntib'. Addit p̄nter ex his qd dōm ad argumēta ante
oppo^m: 7. ēt ad arg^m post oppo^m. vt infra statim. Et qz aligs
posset obyēē p̄tra dicta: eo qz po^a 7. aptitudo sunt idē. naz
si aliqd est aptū natū ad aliqd est etiā vt videt in po^a ad
idē 7. ecōtra. ideo notāter valde ponit dīaz iter ista no-

tificādo ea dicēs q̄ aptitudo est inclinatio alicui^o in ali-
quid fm se vel potius nō repugnātia. vt p3 in boie ad rī-
dēdum 7. in supficie ad albedinē. po^a aut dicit ordinē ad
actū. de p̄. s. aptitudine p3 optime in 3.º dist. 1. 7. in quol. q.
19. 7. alibi. 7. spāliter. dī. 12. 4. q. 1. 7. dī. 18. p̄mi. 7. 7. meta.
q. 12. 7. vbi ibi notauī. De po^a vō in 2.º dī. 1. q. 3. 7. seq̄nti-
bus. 7. dī. 4. 7. 12. 7. in p̄ 7. 4. 7. alibi sepe. 7. maxime copio-
se. 9. metaph. per totū in. q. huius. Qz aut ista nō sint idē:
nec semp simul ostēdit per separabilitatē eoz abinuicē:
ga alicubi repitur po^a sine aptitudine 7. ecōtra. Exēplūz
p̄mi: in graui respectu vbi sursum. Exēplū secūdi: vt in ce-
co respectu visus. In p̄mo est po^a sine aptitudine. inclinā-
tur enim ad esse deorsum. In 2.º aptitudo sine po^a: q̄ sit
aptitudo ostēdit per p̄hm in postp̄dicamētis. 7. 5. meta.
tex. cō. 27. q̄ nō sit potētia ostēdit per p̄hm in postp̄di-
camētis. Et applicat hec ad p̄positū de genere 7. vlr de
quolibet vli. Deinde arguit p̄tra hāc positiōne trib' rōni-
bus. p̄mo ostendēdo q̄ nō est ad p̄positū quesitū. 2.º 7. ter-
tio ostēdēdo falsitatem eius. P̄ma ḡ ratio pōt sic forma-
ri. Illa positiō nō est ad p̄positū: que nec soluit: nec itelli-
git quesitū. hec est buis. g. p3 p̄ntia cum ma. mi. vō decla-
rat doc. in lra. 7. p̄mo quo ad p̄mā ptem p̄mi mēbri positi-
tionis. s. de itētionibus generis 7. sp̄s dicens. p̄cedit ingt
hec positiō ac si dubitare^t si vna itētiō sp̄s est. vbi est cō-
structio it̄rāstitiua: que eēntiāl referē ad genus: qd dicit
p̄pter relatiua per accidēs: 7. per se non p̄mo: 7. dubitare^t
an itētiō generis sit. q̄ nō videt: hoc est: nō videt b̄ esse
du^m: nec quesitū pueniēter vt du^m: cuius rationē adiūgit
imēdiate: ga genus referē ad sp̄m. s. in cōtō hāc vel il-
laz. s. nisi ex p̄nti 7. quasi per accidēs extrēsiue loquēdo. si-
cut supra. q. 7. dixit de p̄e 7. filio. Accidit ingt sibi sic re-
ferri ad plura. Deinde quo ad scōaz partē p̄mi mēbri po-
sitiōnis dicit etiam q̄ nō est ad p̄positū: qz nec querit an
natura generis si sit nā sp̄s est. s. quia nemo hoc dubitat.
Declarat ḡ qd querit questio dicēs: sed. s. querit si nō sint
multa. s. fun^{to} p̄me itētionalia gbus applicet intētiō sp̄s:
sed tñ vñū. s. b. ḡa breuitatis vtiur lris. An illi nature. s.
que includit in. b. que verius dicere^t gdditas vel 2.º vel
realitas q̄ natura. logtur tñ doc. extēsiue: ga minus pue-
ctis. vtpote ipsi. a. applicet itētiō generis: cui. s. a. applica-
ret. s. itētiō generis si multis. naturis vt. b. c. d. applicaret
intētiō sp̄s in casu: 7. hoc respectu illius nature. s. a. Et sic
ingt itē^o. q. neutrū mēbuz positiōnis est ad p̄positū. illa
mēbra positiōnis sunt mēbra illius dī^o supius assignate
de po^a vel actu 7. aptitudine. vt p3 in illis duabus p̄nib'.
Possent etiaz hec mēbra referri ad itētiōnes 7. fundamē-
ta. Et qz hec lra reputat obscura iterūz replico ipsam in
alys terminis sic. Accipiātur. vbi ḡa. color 7. albedo: 7. po-
nat q̄ nō sit alius color in vniuerso nisi tñ albedo: color
igit includit in albedine vt pars gdditatiua eius. Que-
ritur ḡ an in tali casu: sicut itentio sp̄s pōt applicari albe-
dinē ex p̄p̄tate repta ex pte rei per opus intellectus nego-
ciātis: ita itētiō generis posset applicari ipsi colorū nō ha-
bēti alias naturas spe^o sub se. sicut si haberet plures in
gbus includere^t gdditatiue 7. participatiue. vtpote albe-
dinē nigredinē rubedinē: 7. sic de alys. hic ḡ ingt Doc. est
intellectus. q. 7. nō querit de itētionibus seorsum: nec fun-
damētis seorsum: nec de po^a vel actu 7. aptitudine. vt p3.
Et valde subtilr inuestiganit doc. logice hūc intellectū: ga
vt p3 sic est questio logicalis: qz de secūdis itētionib' ap-
plicatis p̄mis: 7. non tñ de scōis: nec tñ de p̄mis. hec igit
lra posset diuidi in tres partes. p̄mo ostēdit qd nō queri-
tur. 2.º qd querit. 7. 3.º ifert p̄clusiue p̄tra p̄mam positiōne
qd p̄ncipāl itendit. s. ipam nō esse ad p̄positū: nec itelli-
gere. q. 2.º ibil Sed si nō. 3.º ibil Et sic itē^o. 7. p̄ma pars

adhuc in. z. fm q. duos falsos intellectus excludit. p. de in-
tentionibus. z. de fundamētis. z. ibi. Nec querit. Jb vo-
lunt radicali itantū explicare vt bec lra clare appareat in
notioribus. est. n. tediosa z totū qd segtur in hac. q. ideo sin-
gula vba tāgāz. z. arguit ptra positionē ostēdēdo ipam nō
ēē verā: z. hoc quo ad. z. mēbrū de aptitudine: z. etiā ptra
p. mēbrū ex p. tici. Vult. n. doc. ex vītate illi. z. mēbrū da-
ta iferre oppo. pmi. Impossibile ingt est aliqd ēē aptus
de pluribus dici nisi illa appbēdi possint ab intellectu per
diuerfas spēs: z. per pns habeant esse cognitū actuale vel
habituaie saltē: z. notāter dicit. species: q. nō ituitiue sed
abstractiue cognoscunt. notāter etiā d. diuerfas spēs: q.
alia plura sunt disparta: vel o. z. repita. vni. nō est al-
terius. Vbi etiā est aduertēdum q. sicut aliqd est relati-
ue: z. l. terminus relati apti. nō nēcio sit actu quo ad
exntiam in re: si tñ vñ est actu cognitus z alterū: sic d.
intelligi illa ppetas relatiū: vlt. q. s. sunt simul nā. i. na-
turali intelligētia: z. ideo videt. ppositio assumpta vīssima.
addit pnter mi. q. si sic pnt p. p. ergo ptra p. mēbrū
erūt plures actu: ita z. mēbrū ifert o. pmi. Probat cō-
sequētiā optime ex his que tacta sunt supra. q. 8. z. alibi
q. itētiōes applicant fun. vt hnt esse cognitū z non vt
hnt esse mālē vel gdditariū z. ille g. est ac. spēsuz logi-
ce loquēdo. s. esse actu appbētibiles ab intellectu per spēs:
z. hoc dicit doc. supra. q. 8. in illa regula de signato termi-
ni cōis z eius triplici accep. declarādo z. mēbrū d. ter-
tio modo vt per formā intelligibīlē ab intellectu appbēdi-
q. d. est esse cognitū. z. sic ifunt ei itētiōes. z. arguit etiā cō-
tra z. mēbrū positionis iferēdo oppositūz pmi. z. ife as-
sumptū vel ar. q. pcedētē rōne. z. ante oppo. bz. z. infra
sup. p. lib. p. ber. q. 6. Si ingt aliqd est aptū dīci de plu-
ribus z. g. plura talia sunt apta recipe p. dicationē illius.
igī si illa aptitudo sufficit ex pte generis p. illis aptitudo
sufficiet ex pte spēs: q. equale esse sufficit cor. vt vide-
tur: quare si genus est actu gen. ex tali aptitudine: z. spēs
actu erūt spēs ex p. illi aptitudine. g. segtur o. pmi mēbrū
ex z. vt p. cōcesso. n. q. genus habet plures aptitudinē
segtur q. z actu spēs plures habebit. Declarat assumptū
seu p. ticiāz p. m. vt p. notant ex equali modo cēndi re-
latiūz. Cōsequētē ponit aliū modū dicēdi ad. q. tenen-
do o. pmi mēbrū p. mēbrū positionis. s. q. regit genus z ratio
eius multas spēs actu: z. hoc intelligēdo nō de actu exntie
realis in re ex natura rei: sed de actu cōcipiēdi: ita q. sint
actu in esse cognitū per spēs intelligibīlē ab indiuiduis ac-
ceptā: q. q. exntibus. q. ideo dicit: q. spēs ite. causā ab
intellectu agēte z phan. vt. 3. d. pmi. q. 6. habet iste: z. alibi
sepe. phan. aut est spēs sensibīlis singularis ostendēs
obm sub p. ditionib. mālīb. z. euz hīc z nūc que p. ditiōes
p. uenit singularibus. vt p. corruptis aut singularibus z
p. dātāz. manet spēs intelligibīlis indelebilis in intellectu.
vt. 4. d. quart. habet iste. z. 3. d. pmi. z. sup. lib. de aia.
Et addit aliud q. requiritur ad spēs generis. v. q. actu ha-
beant aptitudinē partici. genus. sicut infra ca. de p. p. d.
dicit q. rīssibilitas inest actu homini vel ridere aptitudi-
naliter actu inest: z. adiūgit q. talis est actualitas spēm
in quātūz dicunt spēs generis. s. in esse cognitū z in habē-
do aptitudinē participādi genus. Ex qua solutiōe respō-
det ad argumētū post oppositū: q. videt esse contra hūc
modū dicēdi dicēs: q. eodē modo dicēdū est de specie re-
spectu indiuiduū: z. quo ad actūz z aptitudinē. Argumē-
ta vō ante oppositū sunt pro hac positione. vt p. ideo cur-
rūt. Et q. bec positio nō multū differt a p. m. positione si
bene intelligat: z. illa p. m. cōis est z. p. babilis vt dixi p. s.
ideo sustinēdo ipam z. p. cordādo quodāmodo banc cum

ipā rīdet ad argumēta iam facta ptra illā valde subtilē
z. satis obscure. Dicit g. sustinēdo p. m. positionē z. vbi
rīdet ad argumētū p. m. quo ad illā p. tēz in qua ponit itel-
lectū verūz. q. dicēs: q. in tali casu bec nā esset spēs z. illa
alia in ipa inclusa esset genus vt p. s. i. sicut fuisset si ha-
buisset sub se plures nās specificas: z. assignat rōnē breuē
z. subtilē: q. adhuc ingt euz p. p. minus habet de itelle-
ctu. vbi aduertēdū q. sicut supra. q. 4. z. ifra. q. 7. antep. dī
camētoz. bz. doc. genus est tenuis similitudo singulariū. vt
ingt Boetius. i. parue entitatis z. actualitatis actuali: q.
mālē z. potētiāle: z. sicut vñ q. d. se bz. ad eē z. actū a quo
maxime est eē: ita ad intelligibilitatem: quare ingt doc. q.
euz p. p. minus bz. de intellectu. s. obtrine nō formalr: nec
subtrine: z. hoc intelligi de fun. generis: hoc est dictū: ge-
nus bz. se in vna etiam specie vt potētiāle z. p. trabile et
actuale: z. per pns minus habēs de entitate z. actuali atq.
eēntiali intelligibilitate q. spēs cuius est. Et sic sustinēdo
p. m. positionē q. nec actu. s. quo ad exntiam: nec po. ad sic
ēē regit genus plures spēs: sed tñ aptitudine. i. nō repu-
gnātia ad eē actu. p. solutio ad titulū q. nōis expositūz
vt tu exponis ipm. Et ita est inquit doct. rīo ad p. positum.
Ad z. m. dicit q. nō sufficit ad eē spēs. i. ad h. q. sit spēs
alicuius g. itis posse p. p. ab intellectu: s. regit vltra hoc
q. in eius intellectu includat genus: respectu cuius d. dīci
spēs: q. d. ingt nō est verū. s. illud fm additū de illis mul-
tis ad q. est aptitudo g. itis vt p. dīcatur de illis. s. tñ apti.
Tñ si sic sit genus aptūz dīci z. vbi doc. tāgit p. ditiones
regitas ad hoc vt aliqd sit spēs generis actu. p. q. genus
tale aliqñ dicebat actu de tali z. nūc sit aptūz dīci de eo.
dē. z. q. p. p. ab intellectu: z. hoc p. spēm intelligibīlē. vt
supra. z. hoc eādē per quā euz eē p. p. vlt. ifra. q. 3. z.
6. pmi. lib. p. ber. habet. 3. p. p. addi q. in eius intellectu sit
genus vt p. s. i. ingt sic sit gen. aptū dīci. tūc erūt plures
spēs actu z. ne dūz aptitudine vel potētiā. Ad 3. negat
p. m. z. p. d. dat iftātā de solis forma: z. tenet q. talis argu-
mētatio nō tenet euz aptitudine: q. tūc vbi eēt aptitudo
semp. esset po. q. tñ esse falsū supra ostēdit. q. aut hoc
sequat ostēdit per vñ. p. p. notabile que clara est. In
fine vō totius. q. ponit vñ notabile z. posset assignari. vt
5. pars huius solonis in quo videt. p. cludere cum z. p. p.
tione z. ptra p. m. l. z. aliquā ad argumēta rīd. sustinēdo
p. m. dicit g. q. simplr. teneri pōt q. genus nō est aptū dī-
ci de multis nisi duab. p. ditionib. obfuaris. s. q. talia p. p.
pian. ab intellectu: z. q. in eoz. intellectu includat genus: z.
per pns talia erūt spēs actu: vt logtur logicus de spēsbus:
z. hoc siue existāt siue possint existere siue nō: quare p. clu-
dit q. genus semp. habet multas spēs actu.

De tertio z. si copiose tetigi lram doct. in z. art. tñ
p. p. oem scrupulū abigēdūz circa di-
cta itroducā aliquas difficultates. p. m. circa dicta in il-
la p. m. positione. videt. n. q. acci. genus scēde itēntialr
regit multas spēs actu: q. p. p. ditionibus declaratur est
q. p. dīcari de plurib. est ratio vltis. g. per se includitur in
intellectu cuiuslibet spēs ipsius: z. per pns generis. s. ltr. dīf-
ferētib. specie. vt dictum est. q. p. p. eēnter
tanq. particula gdditariua posita in dīffōne generis. g. de
necessitate spēs plures reguntur z. dīa specie. s. ltr. posset
argui de genere z. specie in fun. tūz ex illis anctib. ante
oppo. tūz q. si itēntio generis regit plures itēntiones spe-
ciez. z. fundamētū fun. cum ille itēntiones hnt esse in dī-
uersis fun. specificis subtrine. Itē supra dcm est q. dīffī-
nitio vltis z. generis est gdditariua z. essentialis. g. nō dāt
per aptitudinē. p. p. ticiā: q. nulla aptitudo est de essentia
illius cuius est. vt p. p. ltr. in doctrina istius et maxi-
me. z. q. q. libet. z. 6. q. p. m. dīst. z. male ergo dicit q. dīst
fini per

finis per aptum natū p̄dicari rē. Item videt q̄ aptitudo
 et potētia incōueniēter distinguant vt doc. distinguit. nam
 aptitudo dicit ordinē ad actum: et potētia inclinatioē ad
 illud respectu cui⁹ est. potētia etiā ab¹³ nō est ordo: cū or-
 do sit respectus. Itē videt q̄ graue possit sursum per pōz
 diuinā sit aptū esse sursum: alr esset viō¹⁴ sic sursum qd nō
 cōtingit: cū oīa sint in pō¹⁵ obediētiā respectu dei: et per
 p̄ns hnt inclinatioē fm̄ iperius eius. Item talpa dī ceca:
 et tamē non est nata hīc visum. ergo illa p̄positio est fla.
 Nihil dī priuatiū rē. Item per potētiā diuinā pōt cecus
 etiā natus videre: ergo illa p̄positio est falsa. a puatōe ad
 habitū rē. Itē a tenebra ad lumen est possibilis transitus
 et sic de alijs multis. ¶ Ad ista respōdeo. primo p̄mitten-
 do iudicio meo q̄ ille p̄m¹⁶ modus dicēdi sufficiēter ipu-
 gnatur a doc. et ideo scōs modus magis mibi sapit et ve-
 rior est logice loquēdo. tñ sustinēdo p̄mū: ad p̄mū istoz
 dico q̄ intelligitur illud apti¹⁷: vt dicit doc. et cōis exposi-
 tio oīum. est enī vlt¹⁸ et p̄dicabile idem: et p̄dicabile est id
 qd aptū natum est p̄dicari: et s̄lr dicēdum est de differen-
 tiā specie q̄ regunt aptitudinē. ¶ Uel si p̄tēdas q̄ intelligā-
 tur ista actu et nō soluz aptitudine. posset dici q̄ verū est
 de facto loquēdo. sed tñ in aliquo casu vt. q. ista supponit
 posset aliter esse. s̄lr pōt dici ad illud qd tāgīt de funda-
 mentis. ¶ Ad aliud posset dici vno mō q̄ entis aptitudi-
 nalis diffō per aptitudinē cōgrue pōt assignari. huius est
 p̄di¹⁹ vel vlt²⁰. Aliter posset dici posito q̄ vlt²¹ cōpl²² et actu:
 de quo est hīc sermo sit ens actu: et q̄ p̄dicabile sit tanq̄
 passio eius: vt supra. q. 6. dictū est. tunc vel circūlocutine
 dat h̄ diffō per aptitudinē: vel est descriptio per subī pas-
 sionē. Et per hoc soluit illud qd sequit de aptitudine. Et
 si adhuc cōtendas q̄ est relatiō ac²³: ergo regit terminuz
 actu. Dico q̄ verū est loquēdo de actu cognito vt dicit 2^a
 positio: nō aut in actuali exītia vt loq̄ ista. ¶ Ad aliud
 dico q̄ formalr pō nō est inclinatio vel non repugnātia: l3
 aliqñ se cōcomitent. nec aptitudo formalr est ordo: l3 cō-
 comitent se: nullibi enī fm̄ veritatē est aptitudo vbi nō
 est potētia in ordine ad aliqd agens in vniuerso. alr apti-
 tudo esset ociosa cōtra Lōmētatorē 2° meta. in p̄ncipio.
 Qz tangitur de potētia absoluta dico q̄ hīc loqutur de po-
 tentia re²⁴: vt p3. ¶ Ad aliud dico breuiter q̄ in tali casu
 graue esset sursum violenter vt viō²⁵ opponit aptitudinē
 naturali: nō tamē vt opponit aptitudinē obediētiā. l3
 aliqbus videat q̄ nec naturalr nec violenter: s3 tñ neu-
 traliter sit sursum: et hoc h3 expresse iste. q. 1. terty. 7. q. 19.
 q. 19. v3. cū actu supnaturali stat aptitudo naturalis ad
 qd²⁶ p̄positū. ¶ Ad aliud dico q̄ loquitur doc. hīc p̄prie de p̄-
 uatione que est carētia in apro nato habere habituz et qñ
 et in quocunq3 loco fuerit et fm̄ qd et ad qd: vt 5° meta. t. c.
 27. et 19° meta. t. c. 3. habet. modo talpa nō est h3. Uel alr
 q̄ talpa est nata habere visum fm̄ genus p̄pinquum. s.
 inquātuz aīal. ¶ Ad aliud de tenebra rē. patebit infra in
 postpredicamētis in vna. q. veritas illius p̄pōnis de qua
 priuatione intelligit et de qua nō. vidē ibi triplices distin-
 ctionem de priuatione. Et cum dicitur q̄ per potentiam
 diuinā potest cecus rē. dixi iam q̄ nullibi est aptitudo
 vbi non est potentia absolute loquēdo. modo p̄hs loqutur
 ibi naturaliter: vt expertus est et in ordine ad agens natu-
 rale sicut alibi in similibus loquitur.

Secundo Dubitatur circa aliqua dicta in illis trib²⁷
 rationib²⁸ cōtra primā potētiā et solonib²⁹
 earuz sustinēdo primā pōm. et qz prima rō est satis exp̄ssa
 et declarata p̄ius: circa scōm rōnez instabo. videt enim
 q̄ illud primū assumptū sit falsuz: qz natura vel qd ditas
 aīalis seclusa omni operatōe intellect³⁰ vt habet illā vni-
 tatem minozē vni³¹ specifica est cōicabilis et predicabilis

de plurib³² q̄tū est ex pte sui: dato q̄ intellect³³ nihil op̄et
 circa ipsaz nec circa spēs eius. imo dato q̄ nulla potētia
 cognoscat ipsam nec spēs eius. Itē nihil est actu species
 ante actum collatiū: sed in illo p̄iori per spēm intelligi-
 biles pōt apprehēdi. ergo illa p̄positio est falsa: q̄ act³⁴ na-
 ture inquātuz dī spēs est q̄ actu cōcipiat rē. Itē videt q̄
 illa 3^a rō p̄supponat falsum. s. genus esse actu gen³⁵ p̄pter
 solam aptitudinē ad p̄dicādum. imo regit q̄ habeat ad
 minus vna spēm actu: et ita nō erit simile de illis spēbus
 que tñ apte sunt recipere p̄dicationē eius: et sic ar³⁶ nō p̄-
 cedit. Item videt q̄ illa p̄pō Equale esse sufficit vtriq3
 corz³⁷ nō sit vera: vt p3 in relatiuis terty modū et plurib³⁸
 alijs in qbus aliter h3 esse et alio mō vnuz corz³⁹ et aliter
 aliud. Itē videt r̄sio data ad 2^m istoz trium includere
 aliqua dubia. p̄mo cum dicit q̄ nō sufficit ad eē spēi rē.
 arguitur enī sic. Inquātum aliqd predicat in rōne gnīs
 de aliqbus in rōne specierū. per hoc denotat q̄ in intel-
 ctu eoz sit et includatur tale genus. ergo male dicit doc. q̄
 nō est verum de illis multis rē. Itē quare dicit q̄ aliqñ
 dicebat de p̄terito: et per eandē spēm. Itē videt q̄ incō-
 uenienter negat illam primā p̄ntiam terty rōnis: qz s̄lt
 argumēto vltus est. q. p̄cedente. et p̄mo periber⁴⁰. q. 6. Nec
 instātia de forma solis est ad p̄positū. tum qz diceret q̄
 forma solis nō est mālīs. tñ qz dato q̄ sic negaret q̄ alia
 mā nō sit apta recipere illaz cum mā p̄ma sit vnica oīuz et
 in pō⁴¹ ad oēs: et maxime fm̄ doctrinam huius in plerisq3
 locis: et precipue in 2° di. 1. 4. Itē non videt sequi q̄ si sit
 aptitudo in vtroq3 extremo q̄ sit potētia. nec p̄positio
 illa ad hoc p̄banduz est necessaria. sicut enī graue possi-
 tum sursum est aptuz esse in centro. ita in centro est aptitu-
 do ad recipiēdum ipsam. et posset nihilomin⁴² poni sic sur-
 sum q̄ nunq3 posset esse in centro: potētia salte3 agentis
 naturalis: de qua videt loqui ipse. ¶ Ad ista r̄sio. Ad p̄m⁴³
 dico q̄ sicut vniuersale aliud est in potētia aliud in actu.
 et si in potētia hoc est vel p̄pinqua vel remota: ita predi-
 cabile. dico igitur q̄ loqutur hīc logice et de vlt⁴⁴ in actu vel
 predicabili vel saltem in potētia p̄pinqua. nihil enim sic
 est aptuz nisi cognitū: et cognitū extremis vel terminis sue
 aptitudinis: et tunc seguitur actus p̄dicādi. P̄ius enī cogno-
 scunt extrema cognitōe absoluta q̄ cōparatiua. vt dictū
 est sepe supra. concedo ergo qd assumit in argumento de
 quidditate gnīs in illo p̄ori loquēdo de aptitudine remo-
 ta nō p̄pinqua. ¶ Ad aliud tactū est supra. q. 4. et sequēti.
 s3 breuiter pro nūc dico q̄ hīc accipit spēs actu pro fun-
 damento p̄pinquo spēi. vel nō quociūq3 mō apprehēdas:
 sed apprehensam et cōparataz. Ad aliud p3 ex dictis qūo
 p̄cedit ar⁴⁵ doc. ¶ Ad illud qd tangit de re⁴⁶ non dicit
 doc. q̄ semp hnt vniformiter esse: s3 q̄ sufficit equale eē.
 loquitur etiā de relatiuis mutuis. vt p3. ¶ Ad aliud p3 ex
 2° ar⁴⁷. nō enī intelligit illud de p̄dicari actu: sed aptitudi-
 ne: l3 in rei veritate solones ille nō sunt multū curande.
 Addit enim doc. vltra hoc q̄ est p̄dicari vel ap⁴⁸ vel actu
 alias cōditiones vt sint actu species: et s̄fra ostēdit q̄ ar⁴⁹
 peccat fm̄ p̄ns. ¶ Ad aliud dico q̄ ideo dicit: aliqñ dice-
 batur: qz p̄supponit oēs species possibiles in vniuerso
 aliqñ fuisse: et ideo si ponat aliquā vel aliquas alie⁵⁰ gnīs
 nō esse actu in re. aliqñ tñ fuerūt et per p̄ns spēs itelligi-
 biles aliqñ ab idiuiduis eaz accepte remanēt. q̄re et ipse
 in eē cognito actu vel habitu. si tñ ponere⁵¹ aliquā speciē
 alicuius gnīs de nouo fm̄ se totā posse p̄ducit: tñc solō nō
 p̄cederet. dicit etiā: per eandē spēs: qz si per aliā videre⁵²
 eē alteri⁵³ obi. vt p3 et tāgīt s̄fra supli. periber⁵⁴. S3 tñ nō
 est sim⁵⁵ ipossibile q̄ sit alietas spēi et identitas obiecti.
 ¶ Ad aliud p3: q̄ bñ negat de forma p̄ntiaz illaz valere
 vt ostendit per instantiā. et cum dicit q̄ sic arguit. q. p̄e

Expositio

cedere. Dico qd nō: qz ibi de facto: hic vō de ap^{te}. Cum in
stat^u iⁿstātia de sole. ad p^m negat^u assumptū fm verita-
tem: qz forma solis est mālīs sicut alioz corpoz celestiu.
Ad aliud pōt dici vno mō qz logē de mā 2^a. vel dato
qz de pma: forte locut^u est fm cōez op. que ponit aletatez
māe supioris z inferioris. Ad aliud pbabilr sustineē
illud dictū de potētia z aptitudine: z ppositio sequēs: z ad
instātia de graui dicere qz ibi est potētia: qz nulluz vio-
lentū ppetuū nāliter. si. n. visus esset nat^u esse in ceco sicut
ecōtra qre nō pōt: sed qd sit de vltiori iⁿuestigatione
huius z dictoz. pbabilr tñ z famose loquēdo doc. soluit
argumēta illa optia: vt daret viā tenēdi primā pōs. 2^a tñ
positio mihi magis sapit. s. in rei vitate supplendo: vt fa-
cit doc. papz vel nihil differūt. Cetera clara sunt: nisi quis
moueret eo qd dicit doc. in 2ª pōne qz spēs intelligibilis
accipit ab indiuiduo. z qz aptitudo habet actu vbi vi-
det^u eē oppō in adiecto. S. hec facili^u soluitur. p^m: qz qd
est cā cause est causa causati: s. indiuiduū est cā fan^u z b
cā spēs. ergo. vel saltez indiuiduū est qd: s. nō quo: vel in
indiuiduo includit^u: z illud qd est rō agēdi z pditio agen-
tis. z ideo nō dicit doc. qz indiuiduū causat: s. qz ab indiui-
duis accipiunt^u: qd est recte dictū. Ad aliū dico qz apti-
tudo pōt cōparari vel ad inesse fun^u: vel ad terminum.
p^mo mō nō aptitudine: s. actu inest. 2° mō pprie est apti-
tudo z aptitudine terminū: s. z nō necessario actū: vt in
fra. c. de pprio bz. vbi forte prolixius hec tractabo: z hec
oia pbabilr dicta sint.

Questio.

XVI.

Extodecimo querit de tertia pticu
la diffōnis gnīs. s. in
qd. vtrū puenienter ponat^u. De p qd sit in
qd: innotuit supra. q. 9. z alibi. z in solone b^o. q.
p3. Ne dum enīz eē de gdditate vel de essen-
tia dicit in quid. vñ ait in theore^o diffōne. 6. essentialē in
plus se bz qz in qd. z infra. c. de dīa. q. 6. dicit qz ad pđica-
ri in qd nō sufficit qz pđicat qd. Quid vō: gdditas: vel qz
qd: vt qd gderat esse: bz videri in me^o z alibi sepe. Ordo
qōnis huius p3: z diuīso eius cōis est. excepto qz in. z. pte
pōt fieri aliqualis subdiuīso vt patebit.

De secundo arguit trib^u rōnib^u ptes negatiuas.
pma fatīs clara est. pcedit. n. ex ar^o
Porphyry in lra: ad oppo^m tñ ostendētis gen^u pđicari in
qd eo qz cōueniēter rīdet per ipsuz ad interrogatiōē fa-
ctā per qd de specie. cū ergo: vt. q. 11. ostēdētis est: genus vt
hic diffinit sit intērio z tale nō dī in qd de re. vt p3. nec dī
intētiōē spēs cū sint disperate spēs vñs: quare nullo mō
gen^u pđicat in qd. si enīz querat qd est hō: nō rīdetur qz
est genus. si etiā querat qd est spēs: nec rīdet per genus.
2° rō pcedit ex inadequatiōe: vel potius eo qz frustratur
fine ppter quē ponit^u: vt supra. q. 14. in simili argutū est.
z forme^u argumētuz sīlī sicut ibi notauī rōne. i. an oppo-
sitū. In pbādo mi. adducit pñm 7° meta. t. c. 43. vt supra
q. 1. z. 2. 3. recitātū est de pđi^u dīe supioris de inferiori.
Et qz aliqz diceret qz pđicat in quale z nō in qd sicut pē-
dicat de specie cui^u est cōstitutū: hoc excludendo dicit
qz nō pđicat: vt dīa. s. sic de specie pđicat: sed vt supius
de inferiori in recta linea: z assignat rōnez dīcēs: qz tunc
supius per seipsū descēderet in īferius: hoc est dictū: qz
sicut dīa nō contrahit ad illud cuius est dīa: sed potius
cōtrahit z determinat genus z alia supiora. Ita sī differ-
rentia supior de īferiori diceret^u: vt dīa nō determinaret^u
nec cōtraheret ad ipsaz per aliqd dīcī^u: cuius oppositum
psupponit doc. esse vez: s. nō pber. Vult ergo inferre qz
cū vt supius descēdat in ipsaz z per pñs per aliqd deter-
minatiū vel cōtractiū pđicat in qd de ipsa sicut in li-
nea recta spēs z generuz cōuenit suo mō. 3° rō procedit

fili fun^u sub alyz terminis. vt p3. adducit pñm p topicoz
c. 7. z est ppō notabilis z sepe ponderat in his qōnibus.
Ad op^m adducit Porphyryū. Deinde rīdet ad. q. vbi
duo facit. pmo solonez. q. 3. nēz affirmatiuas sustinendo:
ponit z declarat. 2° obicit dīa z soluit. Pñia ps pōt
diuidi in duas. pmo pclusiōē quesiti affirmatiua ponit
z breuiter pbat. 2° duo notabilia pzo maiori declaratiōe
adiungit. Dicit ergo pmo qz cōueniēter ponit^u. Cui^u rōne
subiungit: vt supra sepe dixit: eo qz rō vñs est predicari dī
plurib^u que diuidit per in qd z in quale tanq^u pmos mo-
dos pđicadi. cūz igit gen^u sit spēs vñs necesse est vt aliq^u
illoz duoz modoz pđicandi pđicet^u: qz differentie diuī-
siue generū sunt cōstitutue spēs. manifestum aut^u est qz
gen^u nō pđicat in quale: ergo per locū ab imēdiate oppo-
sitis: pđicabit in qd. Et qz aliqz dubitaret quare gen^u nō
pđicat in quale: z quare dīa pđicat in quale: z nō in qd.
Ponit pñm notabile declaratiū istoz terminoz: z signi-
ficatiōis eoz: qd. v3. sit pđicari in qd: z qd in quale: z tota
lra p3 ex his que dicta sunt supra. q. 9. z sequētib^u. Et ne
ex hoc qz dicit dīam pđicari in quale crederet aliqz dif-
ferentiaz esse qualitātē de pđi^u qualitatis: cuius modus
pđicandi est pđicari in quale: fm qz diuersi modi pđi-
candi z qōnes z rñsiones ppoz^u corrident. 10. predica-
mentis. Ideo ponit scōz notabile dīcēs qz qualitas vt est
vnum pđi^u predicat in quale absolute. s. absqz aliq^u de-
terminatione cōtrahēte vel diminūte. Sed dīa substā-
tialis. i. essentialis predicat in quale qd. i. in qle essentialē
vt habet. 6. topicoz. c. 8. Quod declarat notabilr: qz dīa
talis iporat formā vel formale spēs: vt supra sepe. Sōz
ma aut^u qualitas z actus sunt syno^u transcēdētia: quare
pđicat in quale. vñ 5° me^o. t. c. 19. habet qz pñm^u modus
qualitatis est dīa sube. z qz nō quācūqz formā nec quoz
cūqz mō: sed formā gdditatiā z essentialē iporat: z ex
pñi p mō^u totū: iō pđicat in qd. qre ingt rōne totius. i.
forme gddi^u pđicat in qle qd. i. in qle gdditatiue. Vñ
pcludit ex hoc dīaz iter modū pđicadi qūlatis z dīe: q
dīa sumit ex diuersitate modoz essendi: vt pñs sepe. de
quo magis infra. c. de dīa. q. 6. bz videri. Deinde obicit
cōtra dicta duplr: z maxie dī illud pñm notabile pñse^o ex
illa descrip^u pđicari in qd: hoc iconueniēs. v3. qz hic: hō
est lapis: est pđi^u in qd. z b manifeste flz est: qz eēt p pñs
vera: cū oē pđi^u in qd vel in qle essentialē de aliquo vere
inest sibi. qz aut illū pñs sequat p3: qz lapis nō pđicat de
boie p modū qūlatis nec īformatis: qre p modū subsistē-
tis vel eēntie: qd est pđicari in qd: p te. 2° arguit īse^o istū
īcōueniēs. v3. gen^u hic diffi^u nō puenire vñ^u reb^u oīuz
generū vel eē vñ^u eis: cui^u op^m dñm est. s. q. 11. q. autē
b sequat pōt sic argui. Cui^u ps essentialis z p se diffi^u nō
est vñ^u oīb^u gnīb^u: nec ipz diffi^u: s. hec ps diffi^u gnīs
est hō. g. p3 pñā cū ma. Adī. vō p3: qz essentialis nō est vñ^u
illis. vt dñm est sepe supra. z infra magis: qre nec pđi^u in
qd si illa descrip^u quā tu assignas est pueniēs. s. pđicare
essentialē p modū eēntie. z pōt hoc ar^u formari eodez mō
sicut pcedens. Ad hec argumēta rīdet negādo pñtiaz
pñm: qz pđicari in qd vel in quale diuidunt pđicationē
possibilem z verā: vbi. v3. est habitudo pđicati ad subm:
qualis est abstracti ingt doc. i. supioris vel cōis. vel si lo-
quat^u de abstractōe pprie: itelligi dī de abstractione non
vltimata. accipit enim abstractū pzo vñ: vt sepe alibi bz.
Ad aliud dicit cōformiter dictis supra. q. 11. z. 1. z. in-
fra in anpredi^u. q. 4. qz sufficit. v3. vñtas proportiōis in
fundamētis ad vñtatē vñuocationis in intē^u. predica-
ri ergo in qd vñuocum est in omni gnē: s. nulla essentia
vñ^u sit: sed bene vñtatē pportionis hñt essentia pze-
di^u. s. in sīlī se bñdo. vt p3: qd sufficit inquit doc. qz pđi

carum dicitur huiusmodi p[ro]p[ri]etate ad sub[st]antiam. ubi ergo est uniformis
bitudo ibi uniformis modus p[re]dicandi: et ita p[re]dicari in q[uo]d
z[er]o iten[er]it. Deinde r[ati]o ad ar[ti]c[ul]u[m] p[ri]ncipalia. ¶ Ad
p[ri]m[um] dicit q[uod] sicut sp[eci]es dupl[ic]iter accipit p[ri]m[um] iten[er]it. s. et z[er]o iten[er]it.
ita duplex p[ro]p[ri]etate e[st] q[uo]d de sp[eci]e. v[er]o q[uo]d est. et q[uo]d p[re]dicat d[icitu]r ipsa:
et h[ic] v[er]o q[uo]d posset fieri de ipsa v[er]o q[uo]d modo accepta: t[ame]n
p[ro]p[ri]etate loquendo: p[ri]ma in fun[ct]io[n]e et sc[ilicet] in iten[er]it fieri debet.
¶ Ad s[e]c[un]da[m] f[or]ma[m] igit[ur] ar[ti]c[ul]u[m] ob[er]at si queratur de sp[eci]e: vt queri
d[icitu]r. s. q[uo]d p[re]dicat de ea. c[on]ueni[en]ter r[ati]o[n]at p[er] gen[us] vt hic diffi
nit. et sic p[ro]cessu[m] ma[n]eat m[od]o. et z[er]o p[ro]p[ri]etate ob[er]at. Sicut
ergo p[ro]ueni[en]ter querit q[uo]d est h[ic] r[ati]o[n]at p[er] a[li]a. ita p[ro]ue
ni[en]ter querit q[uo]d p[re]dicat de sp[eci]e. et r[ati]o[n]at p[er] gen[us]: et talis q[uo]d
et r[ati]o[n]at h[ic] exerceri in fun[ct]io[n]e: sicut inc[on]plexa vni[us] p[ro] inc[on]
plexis alteri[us] supponit tal[em] vni[us]. ¶ Ad z[er]o p[ri]m[um] dicit q[uod]
o[ra] p[ro]p[ri]etate accipi vel vt o[ra] vel vt gen[us]. p[ri]mo m[od]o n[on] p[re]di
cat in q[uo]d: s. b[ut] z[er]o m[od]o. Sed h[ic] r[ati]o[n]at arguit dupl[ic]iter. p[ri]m[um] q[uod]
tunc sequeret[ur] q[uod] in o[mn]i g[en]te essent tria g[en]t[al]issima. s. sp[eci]er[um]
in recta linea et differentiar[um] opposit[arum]: quia sicut in re
cta linea est p[re]dicat[ur] quidditativu[m] superioris de inferiori: ita
in collateralib[us] p[er] te: ergo sicut ibi datur sup[er]m[od]u[m]: ita in
collateralib[us] suo m[od]o. z[er]o arguit p[ro]cessu[m] in infinitu[m] in d[ic]t[is]
essentialib[us] ex illa r[ati]o[n]e: q[uod] si o[ra] sup[er]ior est gen[us] et i[n]fe
rior sp[eci]es et o[mn]e gen[us] descendit in suas sp[eci]es p[er] o[ra]s: ergo aliq[ui]
o[ra] erit s[e]c[un]da illius superioris et c[on]stitutiva inferioris: et
tunc de illa s[e]c[un]da quera[n]t an sit sp[eci]es respectu superioris
o[ra]e vel n[on]. si n[on] pari r[ati]o[n]e dicend[um] erat de p[ri]ma qu[od] tu po
nis sp[eci]em. si sic cu[m] o[mn]i sp[eci]e b[ut] gen[us] et o[ra]s. ergo illius o[ra]e
erit alia o[ra] c[on]stitutiva. et de illa quera[n]t sicut p[ri]us. et sic
p[ro]cessus in infi[n]itu[m] in d[ic]t[is] essentialib[us]. Et q[uod] forte aliq[ui]s di
ceret q[uod] si illius o[ra]e o[ra]e erit alia o[ra] n[on] t[ame]n de g[en]te sube
sed de alio g[en]te. hoc excludendo dicit q[uod] n[on] p[ro]p[ri]etate esse in alio
g[en]te: cu[m] r[ati]o[n]e assignat: q[uod] o[ra]a est p[ri]or sp[eci]e: m[od]o suba
est p[ri]m[um] o[ra]s. 7. meta. t. c. 4. non erit ergo o[ra]a suba non
suba: eti[am] ex n[on] sub[st]ant[is] n[on] fit suba p[er] p[ro]p[ri]etate. t. c. 26. et z[er]o.
sp[eci]es aut[em] ex o[ra]a c[on]stitut[ur]. Et sicut sp[eci]es infert doc. hoc inc[on]
ueni[en]s in g[en]te sube: ita in alijs. eodem m[od]o posset dici et de
p[ro]cessu in infinitu[m]. et q[uod] o[ra]a semp[er] est eiusdem g[en]tis: sed in
sub[st]ant[is] manifestius est et forte verius: vt infra magis.
¶ Quia aut[em] talis p[ro]cessus in infi[n]itu[m] n[on] d[icitu]r admitti ostendit: q[uod] ad
cognitione[m] sp[eci]e regit[ur] cognitio o[ra]m o[ra]az. eius. si ergo
sunt infinite n[on] poterunt p[er]trah[er]i. ex p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate et alibi
sepe. nec p[er] o[mn]i sp[eci]es aliqua in genere sube cognoscibilis
erit. q[uod] cuius cognitio dep[en]det ab ignoto et ip[s]um ignotum
erit. Infinitu[m] v[er]o ignotum est p[er] p[ro]p[ri]etate. et z[er]o me[ta]. ¶ Ad hec
duo r[ati]o[n]at vni[us] r[ati]o[n]e: sed v[er]o sp[eci]es e[st] ad p[ri]m[um] istoz:
et remittit se ad o[mn]ia supra. q. 9. ad fin[em]. q. s. n[on] seq[ui]t[ur] incon
ueni[en]s illa in p[ar]te: q[uod] coo[rd]i[n]at o[ra]az z[er]o. sed z[er]o ar[ti]c[ul]u[m] querit
alia eua[n]g[el]i[um]: vt statim tang[am]. ¶ Ad z[er]o p[ri]m[um] r[ati]o[n]at vni[us]formi
ter vt ad z[er]o. v[er]o q[uod] acc[us]at p[ro]p[ri]etate c[on]parari vel ad sub[st]ant[is] vel ad
suppo[n]it: vt supra sepe dictu[m] est. p[ri]mo m[od]o n[on] p[re]dicat in
q[uo]d. et sic loq[ui]t[ur] Porphyri[us] in l[ib]ro. z[er]o m[od]o b[ut] p[re]dicat in quid
n[on] vt acc[us]at: s. vt gen[us] vel sp[eci]es. Eide[m]. fun[ct]io[n]e c[on]parato ad
diuersa diuerse int[er]i[us] applicari p[ro]p[ri]etate p[er] diuersitate[m]
p[ro]p[ri]etate ex p[ar]te rei. Color n[on] q[uod] vel coloratum re[um] albi et
nigri est gen[us]: respectu saporis o[ra]a: saltem co[n]ter o[mn]ia: re[um]
corporis acc[us]at: respectu qualis sp[eci]es: et sic de alijs.

De tertio circa dicta in solone. q[uod] possent plura du
bia adduci: s. q[uod] ex supra determinatis
p[ro]p[ri]etate declarari: ideo breuib[us] me expedia. Vide[n]t p[ro]p[ri]etate gen[us]
in q[uo]d et n[on] in q[uo]d p[re]dicat cu[m] sit acc[us]at sicut et alie int[er]i[us].
¶ It[em] ille notificatio[n]es de in q[uo]d et in q[uo]d n[on] vident[ur] p[ro]ueni
re iten[er]it de q[uo]d p[er] se hic est int[er]i[us]. It[em] n[on] v[er]o qualitas
absoluta in q[uo]d p[re]dicari: q[uod] et o[ra]a alia p[re]dicat acc[us]at[ur] sic p[re]di
cant. vt p[er] p[ro]p[ri]etate n[on] in q[uo]d dicant de subo. It[em] vide[n]t inc[on]ue
nienter dictu[m] q[uod] o[ra]a p[re]dicat in quale q[uo]d: q[uod] tunc n[on] esset

v[er]o. p[er] p[ro]p[ri]etate ex dictis supra. q. 9. vbi ideo diff[er]ent[ur] s[ecundu]m de
claratione doc. n[on] ponit Porphyri[us] hic: q[uod] n[on] p[re]dicat ali
quo vno m[od]o p[re]dicat: sed in quale q[uo]d. S[ecundu]m ergo dicit de
o[ra]a si sic p[re]dicat. It[em] sicut p[re]dicatio alia vera alia falsa: et
s[ecundu]m p[ro]p[ri]etate: ita v[er]o q[uod] modus p[re]dicat[ur] p[ro]ueniat vtriq[ue]. sicut g[en]t[em]
p[re]dicari in q[uo]d et in q[uo]d s[ecundu]m p[ri]m[um] modi p[re]dicat[ur] in p[re]dicatio[n]e
vera: ita et in p[re]dicat[ur] fla. g[en]t[em] cu[m] lapis de h[ic] n[on] p[re]dicat in q[uo]d
p[re]dicat ergo in q[uo]d: s. falso. solo igit[ur] p[ro]p[ri]etate ob[er]at in solone. q[uod]
n[on] p[re]cedit. ¶ Ad h[ic] r[ati]o[n]at: ad duo p[ri]m[um] p[er] p[ro]p[ri]etate supra. q.
9. art[ic]ulo 3[us]. S[ecundu]m. n[on] p[re]dicat in q[uo]d dupl[ic]iter. s. in actu signato de
sp[eci]e: vt supponit p[ro] fun[ct]io[n]e: in actu exercito de hoc g[en]te
et illo. p[re]dicat[ur] et in q[uo]d tam in actu signato q[uam] exercito
de fun[ct]io[n]e. Qu[od] et ille not[us] verificant[ur] in iten[er]it et q[uod] vide
ibide[m]. ¶ Ad aliud dico q[uod] veri[us] q[uod] alitas q[uod] alia in q[uo]d p[re]di
cat: s. ext[er]i[us] loquendo alia p[re]dicat[ur] in q[uo]d. Sunt. n. p[ro]p[ri]etate
q[uod]nes et r[ati]o[n]es diuersoz gen[us]: s. sicut q[uod]d resp[on]d[et] in o[mn]i
g[en]te: ita et q[uod] ext[er]i[us]ue: s. p[ro]p[ri]etate q[uod]d sube et quale q[uod]d
attribuant[ur]. Vel al[iter] dici p[ro]p[ri]etate doc. n[on] excludit alia p[re]dicat[ur]
ab hoc q[uo]d est p[re]dicari in q[uo]d. s. int[er]i[us] ostend[er]e q[uod] o[ra]a n[on]
est q[uod] alitas p[re]dicat[ur] ex h[ic] q[uod] p[re]dicat in q[uo]d. Aliud. n. est aliq[ui]
e[st] q[uo]d: et aliud ip[s]u[m] in q[uo]d p[re]dicari. Breuiter g[en]t[em] dico q[uod] sicut
forma et actus dupl[ic]iter accipiunt[ur]. s. limitate et t[ra]ns[er]it: s[ecundu]m et
qualitas: et ita p[re]dicari in q[uo]d. et s[ecundu]m p[ro]p[ri]etate distingui de actu
p[ri]mo et s[e]c[un]do et q[uod] alitate sic vel sic dicta. et ita p[ro]p[ri]etate de p[re]di
cari in quale. Antho[n]i[us] igit[ur] p[ro]p[ri]etate loq[ui]t[ur] doc. hic vt p[ri]us.
¶ Ad aliud p[er] p[ro]p[ri]etate z[er]o art[ic]ulo. n[on] n[on] int[er]i[us] doc. q[uod] o[ra]a habet
duos modos p[re]dicat[ur] discretos vt o[mn]i[us] sicut diff[er]ent[ur]: s. p[er]
quale q[uo]d int[er]i[us] q[uo]d essentialia. ¶ Ad aliud dico q[uod] sicut
falsu[m] est nihil formal[iter]: ita p[re]dicatio falsa et p[ro]p[ri]etate vt
talis includ[er]e repugn[an]tiam et inc[on]p[ro]p[ri]etate est nihil: s. dicat[ur]
p[ro]p[ri]etate vel p[re]dicat[ur] m[od]o vt s[ecundu]m q[uo]d. Adodi igit[ur] p[re]dicat[ur]
di p[ro]p[ri]etate c[on]ueni[en]t[ur] p[re]dicat[ur] p[ro]p[ri]etate. i. c[on]p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate loquen
do: sed nihilomin[us] p[ro]cedo q[uod] in p[re]dicat[ur] falsa aliq[ui]s denotat[ur]
p[re]dicat[ur] esse de q[uod] ditate sub[st]ant[is] aliq[ui]s denotans ipsum: q[uod] t[ame]n
n[on] est ita ex parte modi essentiali: nec eti[am] ex parte modi
p[re]dicat[ur] p[ro]p[ri]etate erit. Dico igit[ur] q[uod] si lapis p[re]dicaretur de
hoie: in quid p[re]dicaret[ur]: ergo ex o[mn]i o[mn]i. Et posset eti[am] co
cedi q[uod] sicut falso p[re]dicat[ur]: ita in q[uo]d falso p[re]dicat[ur]: et hoc int[er]i[us]
doc. in l[ib]ro: vt patet speculanti.

Secundo dubitatur circa argum[en]ta p[ri]ncipalia et
solutiones eoz. vide[n]t enim q[uod] de sp[eci]e
possent plures. q[uod] formari illis duabus. v[er]o. Cui subyicitur
et de quo p[re]dicatur et sic de alijs. It[em] ad. q. facta p[er] esse de
sp[eci]e c[on]ueni[en]ter r[ati]o[n]at[ur] p[er] vni[us]ersale: vt patet. It[em] z[er]o.
ad. q. factam p[er] p[re]dicari de hoie p[ro]ueni[en]ter r[ati]o[n]at p[er] a[li]a:
ergo n[on] soluz in iten[er]it cu[m] p[re]dicari et in fundam[en]tis cu[m]
esse sit p[ro]ueni[en]s. q. et r[ati]o[n]e. It[em] vni[us] dispa[re] n[on] p[re]dicat de
alio: sed genus et sp[eci]es sunt h[ic]. ergo n[on] c[on]ueni[en]ter r[ati]o[n]at
ad. q. facta de sp[eci]e p[re]dicari affirmatiue p[er] gen[us]. It[em] z[er]o.
videtur manifesta repugn[an]tia: in dictis huius. 7. meta. et
4[us] s[ecundu]m q[uod] dicit. i. q. 3. et hic soluendo. z. p[ri]ncipale vbi vide[n]t
sustinere o[ra]am sup[er]i[us] e[st] genus respectu inferioris. Quia
enim est gen[us] alit[er]ius p[re]dicat[ur] p[er] se de illo. vt p[er] 3. sed
o[ra]a sup[er]i[us] n[on] p[re]dicat de inferiori o[ra]a p[er] se vt ex int[er]i[us]
t[em]p[or]e habet in locis p[ar]allegatis. ergo n[on] est gen[us] eius: r[ati]o[n]e
ergo nulla. It[em] vide[n]t q[uod] insuffici[en]ter solu[n]t obiectiones
vel re[um] c[on]tra illaz r[ati]o[n]e et maxime s[e]c[un]da[m] q[uod] penitus
vide[n]t p[ro]cludere. It[em] quare in illa z[er]o re[um] sp[eci]es gen[us] sub
stantie poti[us] q[uam] alia g[en]t[em]: et qu[od] p[re]cedit illa p[ro]p[ri]etate n[on] suba
esset p[ri]or: cu[m] n[on] semp[er] o[ra]a sit p[ro]p[ri]etate vt p[er] 3. de vltima o[ra]a.
¶ Ad ista. Ad p[ri]m[um] dico q[uod] ad p[ro]p[ri]etate c[on]parando spe
ciem ad genus suffici[en]ter loq[ui]t[ur] doc. Possent eti[am] alie
o[ra]es reduci ad istam. vt p[er] 3. ¶ Ad aliud dico q[uod] extraneus
est a p[re]dicatio[n]e logici de istis p[re]dicare ea in esse essen
tiali vel q[uod] ditate: vt dictu[m] est p[ri]us. loq[ui]t[ur] eti[am] p[ro]p[ri]etate de

Expositio

eē & p̄dicari: vt pz in lra. lz ergo eē suo mō pueniat iten^o: nō tñ pprie: vt reb^o. Uel alr q̄ tūc equalent fun^o vel rebus: qz nō vt modi: lz vt qd accipiunt. per idē pz ad aliō de p̄dicari in fun^o qd cōuenit est: vt pz supra. q. 11. & alibi sepe. ¶ Ad aliō dico qd vep̄ est: qd assumit in actu exercitō & accipiendo vtrūqz vt qd: secus est de actu signato. ¶ Cōtra. sicut bec est falsa. lapis est hō: ita & bec: hō p̄dicat de lapide. Dico q̄ sec^o est in reb^o: sec^o in intētionib^o: maxime cōcretive sumptis: qz sic accipiunt vt supponūt pro fundamētis: & nō pro suis suppositis vel significatis. Cōtra h̄ est essentialis & p̄ se: gen^o p̄di^o de spe. dico q̄ si B est vep̄ itelligit de actu signato & nō exercitō. qd enī est essentialē in actu exercitō in fun^o pōt dici eēntiale logice in iten^o in actu signato. vt pz. ¶ Ad aliud pōt dici vt notauī supra. q. 12. & 13. q̄ log^o doc. hic fm famofas expofitionē alioz qui tenēt de mēte p̄bi ibi eē dīaz supioz p̄dicari per se de iferiori & icludi in itellu ei^o. In locis vō allegatis log^o fm opōnē ppriā. ¶ Ad aliud pōt cōcedi qd infer^o: & pp hoc ille modus dicendi nō est imitandus. Sed adhuc sustinēdo ipz pōt dici ad ar^o q̄ nō segtur p̄cessus in ifini^o in dīys: qz diceret q̄ stat^o eēt in z^o: qz illa est sim^o simplex. Et negat q̄ eadē rōne stādū eēt in p̄. ¶ Ad aliud dico q̄ v̄l ideo spe^o log^o de suba: qz notiora sūt noīa dīaz illi^o p̄di^o noīb^o dīaz alioz. Uel ideo: qz suba nō per addi^o diffini^o. sec^o de alyis. Et etiā: qz forte in alyis gnib^o nō ita negat p̄cessus in ifini^o in specieb^o & dīys sicut in gñe sube. nō est. n. incōueniēs imo necesse in alyis p̄di^o nō subaz p̄cedere spēs illoz generū. Et qd tangit de dīa vltima dico q̄ log^o de dīys cōiter notis: cui^o nō sunt vltime eo mō quo dicit p̄bus quālibet p̄tē diffōnis eē in plus q̄ diffinitum. Uel dato q̄ v̄l loquat. dico q̄ dīa vltima inq̄tū pars est p̄ioz specie. Et si h̄ hoc dīcat q̄ p̄uertit: tactū est supra. q. 9. quō itelligi dī. Non. n. cōprehensīue: sed cōpletīue dictum est.

Sed adhuc posset dubitari circa solonem vltimi p̄n^o: quare pot^o cōcedi accēs re^o dīuerfoz eē gen^o & accēs q̄ dīaz. Et q̄ dīa posset fm veritate dici gen^o & spēs v̄l de mēte huius. p̄ reporta^o. disti. 25. q. z. vbi dicit q̄ oē v̄lē reducīt ad gen^o vel spēm: qm̄ illud qd est dīa vel ppriū re^o alicuius re^o suoz inferioz est gen^o vel spēs: dīa ergo supioz respectu iferioz aliter denoiatōis claz est q̄ nō est spēs saltē spe^o. ḡ genus. Ad h̄ rñō q̄ bñ de accēte prime iten^o & z^o inten^o cōcedi pōt absq̄ repugnātia qd dicit doc. qz in oī gñe est qd. Sed lz de dīa z^o inten^o posset p̄cedi q̄ sit genus ad intermediā & vltimā: vt ifra magis: nō tñ de dīa p̄ iten^o accepta. Et rō est multiplex quā tangit doc. 7° me^o. & 4° sniaz. vbi p̄us. Et qd adducit de p̄ reporta^o pōt dici q̄ se h̄z p̄ modū gnīs vel pot^o spēi p̄dicare nō subre: & respē suoz iferioz eiūsdē denoiatōis. Uel sustinēdo aliū modūz dicēdi: vt p̄us p̄cedit q̄ vniformiter h̄ dī de vtroq̄: sed alius modus dicēdi est magis ad mēte doc. Elige tñ qd volueris: & dic p̄ter.

Questio. XVII.

Decimo septimo

querit vltimate circa cap^o d̄ gñe p̄pter v̄ba Porphyry cōparātis sign^o gnīs adinucē. Utrū gen^o sit p̄ncipiū spēi. Et maxime h̄z attendi bec. q. de gñe & specie in fundamētis vt inquit doc. in lra bīe: lz etiā in iten^o pōt v̄rificari ex p̄nti qudāmō. ¶ De h̄ qd gen^o pz ex dictis satis. p̄ncipiū aut qd & quotiēs sumit habet 5° meta. t. c. 1. & alibi in alyis. Pōt enī assignari p̄n^o fm quāritatē cōtinuā: & hoc vel fm locū a nā vel a p̄posito: vel fm tēpus p̄teritū vel futurū: vel fm motū nālez vel voluntariū. Scdm quāritatez ēt discretā: ypote fm ordinē pōt assū

gnari p̄n^o: vt. 12. meta. pz. & hoc vel nālez vel voluntariū. Scdm etiā additatē pōt assignari p̄n^o: & hoc vel quo ad cognitionē siue intellectiū siue sensitiū: vt quo ad entitatē: vel q̄tū ad subst^o p̄ntia: vt q̄tū ad nāz vel causalitātē: vel q̄tū ad potētia & actū. Posset ēt alio mō distīngui de p̄n^o sicut de ordine solet fieri. quotiēs. n. sumitur ordo totiens prius & p̄n^o. Ordo aut alius p̄sectōis. alius gñationis. alius nāe. alius duratōis. & alius origis. & s̄lī d̄ p̄n^o itelligēdum est. Sz vltiorē declarationē dictoz dīmitto lectori sagaci: qz hic p̄tractare alienū & p̄sum foret. Quotiēs ēt cā totiēs & p̄n^o accipit: vt supra. q. 13. tēti. gñ: lz p̄pe p̄n^o quēiat causis mouētib^o & agētib^o: vt Auer. 2° p̄. p̄mi de phico auditu. exponit Ari. lz an recte: h̄z v̄l derials. B. n. nomē cā appropriat firi & p̄n^o effi^o & ele^o mālī & for^o. Sz cōiter cā & p̄n^o: vt syno^o bñtur & maxie in p̄posito: lz p̄n^o pprie z^o sign^o gnīs cōueniat: cōiter tñ tertie. lz an ēt pprie: per modū. v̄z. efficiētis: statiz magis. Quid spēs & quotiēs accipit. q. sequente h̄z videri. Diuisio. q. cōis: nisi q̄ z^o ps aliqua subdiuidi pōt. Ordo vō pz: qz prius erat determinādus de gñe: vt sic sumit in illa v̄z. 3° sign^o quaz ponit Porphyri^o diffinitūe & declaratiue q̄ de cōparatiōe ipsi^o ad alia. Dis. n. potētia cognoscēs pueniētā vel dīaz aliquoz: p̄us cognoscit extrema: vt z^o de aīa. t. c. 146. habet. h̄ autē. q. h̄z pro fundamento b̄z comparationez: vt patet.

De secūdo arguit ad p̄tē negatiuā duob^o rōnibus & vtraqz ducit ad ipo^o & dīctionez. p̄ sic format. Genus nō est p̄n^o suiipsius. ergo nō est p̄n^o speciei. vel sic syllo^o. Nihil est p̄n^o suiipsius. sed si genus esset p̄n^o spēi esset p̄n^o suiipsius. ergo zc. Assumptū pro ma. pz ex oppōne p̄ncipiū & p̄ncipiati: qz opposita relatione inferūt dīctoria. Ad. vō pz duplī. p̄io ex idēitate generis & spēi per p̄hm. 7. meta. t. c. 43. gen^o nihil est zc. Quicqd aut est p̄n^o vnus eoz que sunt sim^o idēz est p̄ncipiū alterius: vt pz. 2° pz mī. ex p̄seica p̄dicatiōe generis de specie p̄ posterioz. in p̄dicatiōe enīz tali & maxime p̄imi modi p̄di^o est idēz subo etiā format: saltē terminatiue: & supra. q. 13. tactū est idem. ¶ Secūda rō p̄cedit ex oppositiōe totius & partis vel p̄ncipiū: & patet. Or aut genus sit totū allegat Porphyriū in lra. & est. c. de specie. & idē h̄z Boetius li. diuisionū: vt supra. q. 13. v̄lūz est. Sequeret enīz bec cōtradictio q̄ genus esset cōpositius & simplicius specie si esset p̄n^o spēi. ¶ Ad oppositū adducit Porphyriū in lra cōparantē tertiā significatiōez generis ad scdm. sed cōiter in originalib^o habet primā. & vtraqz lra pōt saluari. Nā illa que est prima ordine scripture est: 2° ordine causalitatis & intētionis & cōtra. p̄ia enīz significatio est multitudo vel collectio de scēdentiū ab vno p̄mo. z^o vō est p̄n^o talis multitudinis: & pz q̄ via causalitatis & intētionis istud est p̄n^o. potest ergo lra corrigi si habet: primā: vel itelligi sine correctione ad sensūz datūz. Sic inquit genus tertio modo dictū est p̄ncipiū specieruz sicut genus secūdo modo vel primo modo zc. ¶ Deinde respondet ad. q. vbi. z. facit. primo cōclusionē affirmatiuā ponit & probat. 2° pro declarationē illius p̄bationis quedam notabilia adiungit. z^o ibi [Sed sciendūz zc.] Dicit ergo primo: q̄ sic: & hoc loquēdo de fundamētis generis & speciei: qd ideo nō^o dicit: quia loquēdo de intētionibus sunt simul natura & disperate spēs vniuersalis: & sic vnum non est de essentia alterius: & arguit ad hoc sic. genus est essentialē p̄ncipiūz cognoscēdi specierum. igitur zc. bec consequētia posset probari ex scdm meta. t. c. 4. vñūq̄qz sicut se habet zc. sed doc. probat eā alio modo: qz diffinitio faciens scire diffinitum exprimit essentialia p̄ncipia diffiniti: vt patet p̄ topicorum. c. 4.

talis autē definitio datur per genus et dīam. 6. topico. 2.
 c. 1. et diffini- tale est sola spēs p̄prie loquēdo: imo etiā sola
 spēs: vt p. 7. meta. t. c. 13. et 37. 7. 6. topi. 2. in li. diuisionū
 et diffonū Boetii. Deinde pro maiori declaratiōe dōcē
 adducit duo nōbilia sing. et meta. 1. valde vtilia vbiq;
 2. s. q. 13. fuerūt tacta fere. et infra. q. 7. an p̄dicti. et in p. di. 3.
 et 8. et in quo. q. 2. art. 2. ad finē siliā tangant. et nōbīle
 incipit ibi. Et p̄p̄rōnes et. Dicit ḡ p̄mo q̄ sicut spēs pōt
 dupl̄r p̄siderari. s. in eē exīrie et p̄hico: et in eē q̄dditatio
 et me. sic silt et ptes et cōpositio ei. p̄mo mō mā et forma
 sunt ptes: et h̄ maxie vey est loquēdo in ḡie sube corpee.
 scō mō gen. et dīa quoz vnus. s. gen. sumit a pte mālī.
 aliud. s. dīa a pte formali: vt supra tactū est copiose. q. 13.
 et vtrūq; iporat illud idēz qd spēs: l3 alio mō: qz spēs de-
 terminate. ipsa vō et maxime genus indeterminate. dicit
 igit q̄ gen. nō est p̄m spēs p̄mo mō: qz tūc nō p̄dicaret
 de ea sicut mā p̄di de toto: sed scō mō: et ideo p̄dicatur.
 Quare necesse est q̄ tales ptes ponant in diffōne: cū diffi-
 nitio sit ratio quā significat nomē. 4. meta. t. c. 28. et tales
 ptes sūt ptes rōnis. 7. meta. t. c. 33. Et addit nō q̄ sicut
 mā et forma que sunt ptes fm rem et rei: extraneas sibi
 inuicē: imo sunt p̄mo diuisa saltē subīue ad vnū itellm:
 et ideo vnū nō p̄dicat de alio. Ita cōcepti ḡnis extraneas
 cōceptui dīe formati: l3 sint aliqñ idēz re. quare vnum
 nō p̄di de alio: l3 p̄dicent de eodē tertio: et idēz ipotent:
 diuersimode tñ: qz vnū. s. gen. per modū qd et essentie. et
 aliud. s. dīa per modū qualis et in formatis vel denoian-
 tis: vt p̄us sepe: et spāliter. q. p̄cedēte. vnū etiaz. s. genus in-
 determinate: qz pter determinationē vltime forme ipor-
 tat idē. sed alterū vt dīa cū determinatione talis forme:
 et exp̄līcat d̄ aīali rōnali et hoīe. et p̄ in līa. Vult breuī-
 ter q̄ sicut in re extraneas mā forme: ita apud intē. p̄
 generis cōceptui dīe extraneas. Cōsequēter ponit aliud
 notabile ostēdens dīam inter ptes rōnis et ptes fm rem
 siue p̄hicas: et tota līa clara est ex his que dēa sunt supra
 q. 13. cōueniūt enī in significādo p̄tē mālez et formalez:
 l3 fm maiorē et minorē abstractionē. S3 differūt quo ad
 modū significādi et p̄dicādi: qz ptes rōnis significāt par-
 tes per modū totius: sed ptes fm rem significant partes
 per modū p̄tū vel p̄tis. vbi d3 itelligi noīe p̄tis signi-
 p̄: vel voces vel termini impositi p̄tib. verbi grā. corp
 organicū et aīa intellectiua: aīal et rōnale et h̄: ideo p̄pter
 tales modū significādi p̄dicant ptes fm rōnem de toto
 tali: et nō p̄dicant ptes fm rem saltē p̄di formali. po-
 nit ex de aīali et re in comparatiōe ad hoīes et statuam:
 quoz vnū significat per modum totū: qz p̄tine p̄tē
 ad suppo. vñ aīal est h̄ns sensus fm Aūi. aliud vō vt res
 significat p̄tē essentiales vel integrales: et ideo per modū
 p̄tis: l3 possit alio mō accipi per modū totū: vt si dicatur
 enea. 7. meta. quare nō p̄t: vt sic de toto: qz hec est falsa.
 statua est es. Ex his dictis soluit arg. p̄ncipalia breuib.
 et maxie p̄m dicēs: q̄ gen. pōt diuersimode dici totū
 et pars: vt p̄ per Boetii lib. diuisionū. et h̄ p̄prie et appro-
 priate: vt dictū est p̄us. q. 13. soluendo argumenta p̄ncipa-
 lia ibidez. Gen. enī in diffōne est pars in diuisione vō vt
 p̄di totū. Et sicut dictū est de toto et pte: ita de p̄ncipia
 et p̄ncipio dicēdus est. Genus enī in diffi. est p̄m: in
 p̄dicti vō p̄ncipiatū: saltē ex modo significādi et idēita-
 te reali et formali etiā fm aliquos. Nec sequitur p̄dictio:
 eo q̄ est de eodēz ad idē fm idēz et eodēz mō et tpe et.
 vt habet p̄mo elen. boz de elencho.

De tertio circa dicta in solone līi. q. 13. fuerit pro
 maiori pte tacta p̄tis: aliq breuib. tagā.
 videt p̄mo q̄ illa p̄ma p̄ntia nō valeat: genus est p̄m co-
 gnoscēdi spēm. ergo est p̄m eēntiale spēs: qz accitū sunt

p̄ncipia cognoscēdi subaz et subm suū accitū: cū diffini- p
 ipm: et tñ nō sunt p̄m eēntialia illoz: vt p3. Itē vī q̄ d
 tentiōe ḡnis posset dici idē re intētiōis spēs: qd de fun-
 tene. Nāz gen. diffini- p spēs: vt p3 in līa Porphyry. g
 et ecōtra: qre gen. erit p̄m cognoscēdi spēm: igit et essen-
 dist valeret tū. Itē lo. determinatio et intētiō est p̄mo
 de intētiōib. cū ergo hic loquat de ḡie in 3. signatione:
 vt p̄inet ad logicū. verificabit p̄mo et per se hec p̄posi-
 tio in intētiōib. Itē si gen. est p̄m spēs: hoc erit vt mā-
 le: s3 mā nō est p̄m cognoscēdi: cū ipsa cognoscat in ana-
 logia ad formā: p̄mo phy. t. c. 69. ḡ et. Itē scire est effect
 demonstratiōis in qua passio de subiecto cōcludit: ita q
 illud qd scit est p̄ illata. diffō aut nō est demonstratio nec
 diffi. p̄ illata: male ergo dicit q̄ diffinitio facit scire dif-
 finitū. Itē posset dubitari circa illud p̄mū notabile
 quare gen. et dīa dicunt ptes rōnis funda. ipsa accipiē-
 do cū sint res p̄me intētiōis: et qualr sumit ibi rō: et qre
 mā et forma nō p̄dicant sicut genus et dīa: et vī q̄ p̄dicat
 ibi et in sequētib. Dicit enī p̄mo q̄ illud qd iporat de-
 terminate per spēm inde terminate iporat per genus et
 dīaz: cū tñ infra dicat q̄ dīa cū determinatione vltime
 forme iporat illud: ergo determinate. Itē quēcūq; vñ et
 eidē sunt eadē inter se sunt eadē phyficy et p̄ioz p̄mis.
 sed gen. et dīa sunt h̄. ḡ male dicit q̄ extraneas vnū al-
 teri: sicut mā forme. Similr posset argui de mā et forma
 pp idēitātē eoz eidē 3: vt cōposito. circa alia que sequū-
 tur in līa nō opz imozari: qz supra. q. 13. satis dictū est cir-
 ca illa. Ad ista r̄ndet. Ad p̄mū dico q̄ loquit doc. de
 principio essentiali cognoscēdi: vt ipse notanter exp̄mit
 in līa cuiusmodi sunt illa que sunt de intrinseca rōne dif-
 finiti. et per hoc p3 ad instantiam de accidentib. respectu
 sube et ecōtra: qz nō intrinsece et essentialr: sed extrinsece
 et per addi. notificat. Vel si p̄tēdā de quocūq; diffi.
 posset dici q̄ accitū notificat a posteriori. loq̄ aut voc.
 de noti. a p̄o: et tunc cōcederet qd inferē de subo respe-
 ctu accidētis. p̄ma tñ r̄ssio fortior. Ad aliud patet q̄
 illa diffinitio et notificatio spēs per gen. est per addi. et
 extrinsece. Ad aliud p3 in fili infra. q. 2. an p̄dicamē-
 toz. plura. n. realia in logica pertractant: l3 nō ex p̄maria
 intētiōe. cōiter. n. que dicunt de intētiōe p̄nt verificari in
 fun. sed nō semp es. Qui tñ vellet tenere hāc p̄pōnez
 esse verā in intētiōe. vt supponūt pro fun. facilt teneret.
 sed snia doc. est magis imitāda. vt patet bene speculanti.
 Ad aliud posset dici. q̄ gen. est p̄m formale: l3 nō vlti-
 matū vt tactū est supra. q. 13. et iō d3 p̄pōz mānē vey
 re mā. vel dato q̄ vere māle: nego q̄ mā nō sit p̄ncipius
 significādi et cognoscēdi illd cui est: vt 7. meta. et 3. sniaz
 di. 22. h3 iste. Et qd addit ex p̄ phy. intel. est a posteriori
 et quo ad mō cognis nre: vt di. 1. et 2. q. 1. expōit iste. sic ē
 for. cogscit per opationē. Qui aut vellet ponere gen. eē
 p̄m origina. et quodā mō effectiū spēs: qz sic teneret si
 multitudo quā ponit Porphy. iter tertiā et scōaz signi-
 gnīs hiet: alr dicere. S3 ea q̄ dēa sunt p̄babilia vident.
 in aliquo. n. est silitudo: in alijs vō nō. Ad aliud dico q̄
 ac. scire extēsiue pro dare distictē cogscere cogne et icō-
 pleta. Vel dato q̄ p̄p̄e itelligit vtuāl et radi. et accipit
 qd scit: pro de quo. diffō. n. est demitatio pōne d̄ns. i. p̄o-
 sterioz. Ad alia p3 diffuse. s. q. 13. Et q̄ tangit de p̄di-
 etōe: nōū art. 2. q̄ loq̄ tñ de ḡie. Vel si de dīa: nō tñ
 vltia de q̄ loq̄ illa. vt p3 in ex. de rōnali qd ponit dīam
 vltimā: vt infra. q. finali de dīa h̄. Ad aliū p̄cedo idē-
 titatē reales et exneitatē formalez. Cōtra: sunt idēz foalr
 3: nego: s3 bñ es. nā dato assumpto diffi. euaderet: Re-
 gula tñ p̄bi itel. est absq; modi. Silt vōm est de mā et
 for. Nego. n. idēitātē reales vlt formalem eoz cōposito.

sed eodra concedo vtrāq.

Questio. XVIII.

De primo octavo

querit circa capl^z de specie. An illa diffō ei⁹ famosa quā ponit Porphyri⁹. s. p⁹dicari de plurib⁹ rē. sit p⁹ueniēter data. ¶ De p⁹ satis noti sūt termini b⁹. q. nisi q⁹ sepe supra hūc terminū spēs omisi⁹ t⁹ remisi⁹ ad hūc locū. Est. n. equo⁹ cus iste termin⁹ spēs: vt p⁹ per Porphy⁹ in l⁹ra: qui ponit signi⁹ ei⁹ duas. S⁹z alij plures ei⁹ ponūt signatōes. Dicē nāq⁹ spēs a specio specis: qd est p⁹siderare. t⁹ nō h⁹ in v⁹l⁹ sed ei⁹ cōposita. Primo. n. accipit⁹: vt notat Porphyrius pro forma vel pulchritudine: vñ spēs pami rē. z⁹ put⁹ relatiue d⁹ ad gen⁹: vt est vnum de. s. vñb⁹. z sic in p⁹posito accipit⁹. 3⁹ pro fructib⁹ leguminib⁹ vel cōdimētis aromaticis. 4⁹ pro silitudine rei sensibilib⁹ vel intelligibilis. vñ 3⁹ de aia. t. c. 38. lapis nō est in aia: sed spēs lapidis. 5⁹ pro manerie: vt cū d⁹. Isti pāni sunt eiusde⁹ spēs. 6⁹ pro acci⁹dēte seu mō signandi p⁹is oionis dato ipsi ad designādū rem suā sub ei⁹ p⁹mario. vñ scōario que dicunt⁹ p⁹mitia z derivatiua spēs: q⁹ describit⁹ sic a gbusdā. spēs est originālis dispō oionis per quā fit primitiui z derivatiui discre⁹tio: de qua plura in. t. de modis significādī hñtur. vñ ver⁹ sus. Est gnīs spēs: spēs belene: spēs q⁹z. Uendit apotheca: vocū spēs h⁹z ortū. Designat sile: manerie q⁹z rei. h⁹z aut⁹: vt alig⁹ volunt⁹ spēs logica silitudine cū specie ciuili vñ nāli: q⁹z sicut illa est forma pulchritudo vel act⁹ corpis remota turpitudine: ita ista est nā cōplete attri⁹ta remota potētia: litate gnīs p⁹oia. S⁹z poss⁹z ēt dicit⁹ q⁹ ēēt act⁹ idiuinduo⁹z. z fox⁹. vñ Boetius. spēs est tenuis silitudo singularium. Accipit⁹ ēt p⁹me inten⁹ti: z scōe. Primo mō est nā cōis plurib⁹ numero dicit⁹ b⁹ cōi⁹. z de ipsis q⁹dditatiue p⁹di⁹. 2⁹ est re⁹ rōnis fundat⁹ in nā tali: z de ista ē p⁹ncipalis iten⁹tio logici. de fun⁹to vō eius ex p⁹nti z scōario. Intellectus enī cōsiderans naturā aliquā vnaz vnitare minori vnitare numerali in vno vel plurib⁹ idiuinduis cōparat ipsaz ad illa de gbus dicit⁹ vñ est z ad gen⁹ p⁹pinquū: que comparatio passio est re⁹ rōnis que spēs noiatur z in respectu ad gen⁹ z idiuindua diuersimode: vt infra dice⁹. Ordo p⁹ ex determinatione Porphyri⁹: z his que dicta sunt supra q. 9. Diuisio vō cōmunis est.

De secundo

arguit ad p⁹tez negatiuā. 6. rōnibus. quaz p⁹ma sumit⁹ ex aucte famosa Porphyri⁹ de diffōne cor⁹re z satis clara est. 2⁹ rō p⁹cedit per nō adequatōes z p⁹uertibilitatē diffōnis euz diffi⁹nito. z supra. q. 14. tacta est. 3⁹ p⁹cedit ex aucte. 6. topico. c. 4. z pōt p⁹firmari ex 5⁹ meta. t. c. 19. z 3⁹ me⁹. Anīc. quia vñū q⁹z ē sel ip⁹z: vt. 6. sūt sel. 6. z. 10. 10. cū alie g⁹ponā⁹ diffōnes spēs: aut ille nō valent: aut ista: aut salte⁹ aliqua supflua: sed qua rōne cōcederet alias nō valere z silit⁹ de ista: q⁹ vñiformiter arguit auctoris i⁹sufficiētia. sile arg⁹ facit infra. c. de dīa. q. 5. an oppo⁹. z soluit no⁹. Et qd ibi d⁹: q⁹ si sic nō esset diffinibile rē. itelligo sic. si eiusdē sunt multe diffōnes eiusdē erūt multe essentie. z si sic: nō erit vñū: sed multiplex. Multiplex aut⁹ non est diffinibile: vt p⁹ p⁹ma p⁹ntia p⁹z. q⁹z diffō est rō indicās q⁹ qd erat eē. 2⁹ p⁹ntia p⁹z: q⁹z vñ⁹ entis est vna essentie: qd maxie verū est de vno p⁹ se: cui⁹ est spēs. Oz aut⁹ spēs hēat alias diffōnes p⁹z in l⁹ra Porphyri⁹ z doc. hic copiose. 4⁹ rō p⁹cedit per vñā oppōis. z p⁹z. formabis aut⁹ ar⁹ copios⁹. q⁹z doc. breuiter arguit. ¶ Ad bāc. q. rñdet z bñ q⁹ re⁹ nō sūt op⁹ nisi ad idē z fm idē. z sic in p⁹p⁹ nō accipiunt⁹. S⁹z h⁹ arguit inferēdo ex h⁹ q⁹ spēs bis dicere⁹ ad aliqd h⁹ Ari. 5⁹ me⁹. t. c. 20. qui h⁹ h⁹ pro incōueniēti. 5⁹ rō p⁹cedit p⁹ nō adeq⁹tionē vel p⁹uer⁹ti⁹ diffōnis z diffiniti. 6⁹ rō p⁹cedit h⁹ bāc particulaz diffōnis spēs. s. esse p⁹di⁹ de plurib⁹. quia spēs

nō est p⁹di⁹ per Aristo. p⁹ topicor⁹. vbi enumerat p⁹di⁹. 4. inter que nō ponit spēm: vt p⁹z. z l⁹ ar⁹ per locū ab aucte ne⁹ min⁹ valeat: q⁹z tñ ex intētiōe sibi sufficiētiā predica⁹toz oñdit: ideo ar⁹ p⁹cedit. ¶ Ad opp⁹ adducit Porphyrius: z addit q⁹ ad vtrāq⁹ p⁹re hui⁹. q. possent adduci ar⁹ z eua⁹ vt supra de gñe b⁹: z silit⁹ circa p⁹riculas huius diffi⁹nitōis p⁹ ordinē. ¶ Ad qōnez breuiter rñdet tenēdo partem affirmatiuā: ad cui⁹ declarationē remittit se ad ea q⁹ dicta sunt prius de diffōne generis. Tota enī declaratione sibi posita valet bic: nisi q⁹ in quid⁹ z differētib⁹ numero: sūt in hac diffōne tanq⁹ differētiē cōstitutiuē z actiue. z sub alia rōne ipsum in qd z differētib⁹ specie ponuntur in diffinitiōe generis. Predicari enī de plurib⁹ est ratio vñs z est cōis vtriq⁹ diffinitioni: differētib⁹ numero z in quid variant spēm a genere. Et sicut dictū est de differētib⁹ specie qd ponit⁹ ibi expositiue: ita bic de differētib⁹ numero est dicēdum. Singule etiaz. q. ibi posite. v⁹z. quid diffinit⁹ an res an intentio. z de exēplo posito in fun⁹to de p⁹di⁹ generis de specie: z de differētib⁹ specie. z de pluralitate spēmum regit⁹ necessario ad rationē generis: z de in qd: z de p⁹n⁹ z p⁹nci⁹. possent p⁹por⁹ bic moueri: z eadē fere esset determinatio: quare doc. omisit ista tanq⁹ sufficiēter discussa ingenioso lectori. Deinde rñdet ad arg⁹ p⁹ncipalia. ¶ Ad p⁹ dicit q⁹ l⁹z in hac diffōne nō ponit⁹ genus. in alia tamē ponit⁹: in qua exprimitur habitudo spēs ad genus. quā ponit Porphyrius prius in l⁹ra q⁹ istaz. vñ dicit q⁹ spēs h⁹z duplicē cōparatiōē. vñam ad genus cui subicit⁹. z fm illaz diffinitur per genus: vt per suuz per se cor⁹re⁹. aliam cōparatiōē h⁹z ad idiuindua: fm quā diffinitur per ipsa tanq⁹ etiaz per cor⁹re⁹ per se: z nō p⁹mu⁹z: vt infra statiz. Sed q⁹ p⁹tra hoc alig⁹ possit obycere ex vñctis Porphy⁹ in l⁹ra. c. de specie. vbi vult q⁹ extrema. s. generalissimū z spālissimū habēt vñicā habitudinē. s. illud ad inferiora tñ. istud vō ad superiora. intermedia autēz ad vtrūq⁹. ideo dicit doc. nō fm quā est gen⁹. sed h⁹z quā est spēs: hoc est dictū: q⁹ species spālissima: de qua est bic sermo: nō mutat habitudinē nec nomē spēs ex comparatiōe eius ad idiuindua z gen⁹: q⁹ vtrōbiq⁹ est spēs: z ita l⁹z sint fm veritatē due comparatiōes: sunt tamē in hoc tanq⁹ vna: spēs vō subalterna: vt cōparat⁹ ad diuersa fortitur diuersa noia: q⁹z nūc species nūc genus est. Nō ergo comparat⁹ species ad idiuindua: vt genus ad spēs: sed vt species que nō cōtrahit⁹ p⁹ differētiā quidditatiuā: sed bypo⁹. z dicit totū esse idiuinduo⁹z rē. ¶ Ad 2⁹ p⁹ncipale remittit se ad dca p⁹us. q. 14. ¶ Ad 3⁹ distiguit d⁹ vno diffinito: aut. v⁹z. ab⁹. aut re⁹. p⁹mo mō p⁹cedit ar⁹: sed nō scō mō. modo spēs re⁹ est: vt p⁹z: z ideo cū ad duo referat⁹ duas diffōnes hēe p⁹ueniēter pōt. Sed h⁹ hoc re⁹. q⁹z Porphyrius ponit tres diffōnes speciei. vñaz spālissime: alias duas cōes vtriq⁹. s. spe⁹ z subalterne: vt p⁹z ex l⁹ra sua: vbi dicit in p⁹li. alie vō rē. pluralis vō numer⁹ ad mīnus pro duobus supponit: q⁹z equalit⁹ singulari geminato: vt. q. sequēte patebit. hoc aut⁹ videt⁹ icōueniēs si tñ duas habitudines h⁹z: q⁹z sicut sufficiēter expmī⁹ bitudo ei⁹ ad idiuindua per vñam diffōnez: ita z ad genus per aliam. supflua est ergo 3⁹. z que rōne vna ita z alia: vt p⁹us argum est. Ad hoc rñdet vno mō dicēs q⁹ spēs etiaz ad ipm genus h⁹z duplicē cōparatiōē. vñā in rōne ordina⁹ in līnea p⁹dica⁹. aliaz in rōne subycibilis in enuntiatōe. z fm has duas dantur ille due diffōnes speciei in comparatiōe ad genus: vt p⁹z in l⁹ra. Sed q⁹ ista rñsio nō videt⁹ sufficiēs nec est p⁹pria. sed aliorum expositoz: obycit no⁹ contra ipsam sicut in simili supra. q. 9. habet. Ordo enī huius libri. s. Porphyri⁹ ad li. periber⁹ est me⁹: quia me⁹ lib. p⁹dica⁹ mētoz: cuius iste aduinculatiuus z introductorius

ns est: arguit ergo per locū a maiori ne sic. si in li. predi-
camentoz nō determinat de incōplexis: cui⁹ sunt gen⁹ &
spēs & sic de alijs vt vnū d alio in ppōne enūtiat. g mul-
to min⁹ in hoc li. illa ergo z⁹ cōparatio spēi ad genus nō
p̄tinet ad hūc li. g nec fm illaz diffinit⁹ pueniēt in B li.
Qz aut in li. p̄dī⁹ nō determinet de incōplexis sub illa rō-
ne ostēdit: qz tūc supflue in lib. peribermēnias p̄hs deter-
minasset de noie & vbo sub illa rōne. si iaz in li. p̄dī⁹ deter-
minatū vt sic de ipsis fuisset. Ideo alio mō rīdet ad illā
replicā & solonē terty p̄ncipalis tenēdo tñ ēē duas diffi-
nitōis spēi. vñā. vñ. in cōparatōe ad idiuidua: & aliaz in
cōparatōe ad gen⁹. & tūc vñā illaz que ponunt in cōpa-
ratōe ad gen⁹ nō est distincta diffō ab alia: s; expōsitua
ei⁹. vt supra in fili de dīntib⁹ specie in diffōne genis dicit.
sic. vñ. expōnēdo: spēs est: que ponit sub assignato gñe: &
de qua gen⁹ in eo qd̄dest p̄dicat. nō ponit ibi et: copula-
tiue: sed expōsitue pro id est &. Et qd̄ dicit Porphyrius.
Alie erūt &. nō itelligit alie⁹ essentialiū diffōnum: sed
quarūdaz notificatiōnū: qz illa diuersitas est tñ fm qd̄
& nō simplr vel essentialis: imo nō videt esse diuersitas
nisi in voce tñ: ex eo enī qd̄ per se supponit generi in eo
ostēdit nēcio gen⁹ esse per se in qd̄ p̄dī⁹ de ipsa. Unde
inquit doc. in alia cōparatōe. s. spēi ad idiuidua cōsistis
diuersitas reperit. nā idiuiduū per se subicit spēi: & spēs
in eo qd̄dest p̄dicat de idiuiduo: & tñ nō pp hoc ponit
due diffōnes speciei in ordine ad idiuidua: sed vna tñ.
¶ Ad 4^m p̄ncipale remittit se ad rāsonē datā imēdiate
in pede. q. ad ipm. ¶ Ad replicā p̄tra illaz rāsonē rīdet
cōcedendo qd̄ nō per diuersa sibi accētia referē spēs ad
gen⁹ & ad idiuidua. inō p accēis: s; p se referē ad vtrūq;
cuius rōnez adiungit dicēs: qz tūc inquit per neutrū diffi-
niet: qz diffō dat per essentialia & nō accēntalia. exēplifi-
cat de hoīe cui accidit duplīz. est enīz vñ⁹ hō duple ma-
gnitudinis vel quātītatis ad aliū hoīez vel aliud q̄ntū: &
hoc accidit homini: & ideo nō diffinit hō per tale accēis.
s; in p̄posito est dicēduz qd̄ habitudo ad spēm & idiui-
dua per se & essentialr conuenit spēi: & ideo per se & essen-
tialiter diffinit per vtrūq;. Et cū p̄ba⁹ ex. 5. meta. qd̄ nō:
exponit nō⁹ p̄hm dicēs qd̄ intellexit accēis nō referri vt
ad subz & terminū per se: vt p̄z p ex^m suū ibi cū dicit: non
est aut itellus. i. acc⁹ ite^m q est accēis ad ite^m vt subiectū: &
intell⁹: vt opp^m supple per se re^m dicit: & sic inq̄r doc. nō est
cōtra dicta: qz nō cōparat spēs hic ad gen⁹ vel idiuidua
vt accēis ad subz vel oppo^m: vt p̄z. Alio mō exponit p̄hm:
vt. 5. meta. & ifra. c. de relone. q. finalī. exponit ipm dicēs:
qd̄ idē referri per se ad plura pōt itelligi duplīr. s. vl per se
p̄mo vel per se nō p̄mo. p̄mo mō loq̄t p̄hs: & nō z⁹ mō: &
sic p̄cedūt argumēta que facta fuerūt supra. q. 14. Illud
aut per se p̄mo referē qd̄ fm rōnē p̄p̄iā formalēz speci-
ficā referē. Illud vō per se nō p̄mo: qd̄ per rōnez sui gñis
referē: qd̄ aut per se ostēdit: qz vlr qñ rō referēdi nō acci-
dit relato: s; per se & essentialr cōuenit sibi: tale nō p accēis
referē. mō gen⁹ icludif per se in p̄m spēi. ergo qd̄ sibi cō-
uenit rōne gñis: nō per accēis: sed per se puenit ei. si ergo
gen⁹ alicuius spēi per se referē ad aliqd̄: & spēs per se re-
ferē ad idē: qd̄ ostēdit dicēs: qz ipole est absolutū in sua
rōne formali icludere relatiuū: cōtra noiales somniātes
relatiōē nō distingui a fun⁹: s; enī aliqñ relō sit eadem
re⁹ fun⁹ ab⁹. non tñ formāl pōt esse: vt. 1. di. z. q. 5. co-
piose h; iste. Applicādo ad p̄po^m dicit qd̄ spēs per se p̄mo
referē ad gen⁹: per se aut nō p̄mo ad idiuidua: qz ratione
sui gñis qd̄ est vlr: cui⁹ per se & p̄mū corre^m est idiuiduū
vel singulare. Rō. n. vñis est dici de. vel predicari de. que
includif per se in q̄libz ei⁹ specie. g in intellectu spēi: modo
spēs nō de alijs q̄ idiuiduis est dicibilis nec p̄dī⁹ signa-

ta nec exercita: & maxime spālissima: per se ḡ refertur in
rōne p̄dī⁹ ad idiuidua in rōne subycibilis. Et ponit ex^m
geome^m d̄ duplo & dimidio & submultiplici. Ubi aduer-
tendū qd̄ multiplex est gen⁹. qd̄daz p̄portōis maioris in
equalitate & submultiplex qd̄ est corre^m ei⁹. est ēt genus
p̄portōis minoris ineqlitatis. sub p̄tinent p̄les species
imo finite in ifini^m: vt duplū triplū q̄druplū &. s; sub
z⁹ p̄tinent spēs relatiue oppo⁹ toridē p̄ additiōez buius
p̄pōnis: sub: in cōpōne: vt subduplū subtriplū &. duplūz
igit̄ dī relatiue ad dimi^m: s; p̄ ad filiū & p̄p̄iā rōnez. &
p̄ter h̄ referē ad submultiplex qd̄ est corre^m sui gñis. s.
multiplicis. Et addit doc. diffilitudinē hic & ibi: qz ibi igit̄
corre^m gñis p̄tinet corre^m spēi. hic nō: h̄ est dictū: s; du-
plū est spēs multiplicis: ita dimi^m est spēs submultiplicis:
iō p̄tinet corre^m spēi. s. duplū: qd̄ est dimi^m sub corre^m ge-
neris. s. multiplicis: qd̄ est submultiplex. hic vō singulare
vel idiuiduū vl subycibile qd̄ est corre^m gñis. i. ipsi⁹ vñis
nō p̄tinet sub se gen⁹ qd̄ est corre^m spēi: qz tā gen⁹ q̄ spēs
sūt spēs vñis: & neutru⁹ est spēs idiuiduū p̄tī^m p̄a^m. Deide
applicando ad p̄po^m arg⁹ p̄n⁹ dicit qd̄ due diffōnes spēi
assignant ex hac z⁹ p se eius bitudine. p̄ ex per se & p̄. z⁹
ex per se nō p̄. vñ notāter Porphyri⁹ tenuit ordinē p̄ue-
niētēz diffiniēdi: & dicit qd̄ z⁹ q̄ dat p̄ poster⁹. i. per idiui-
dua est magis ad p̄po^m hic: qz est ipsi⁹ spēi p̄p̄a: inq̄atū
est vñ. hic aut maxie fit fmo de specie sub rōne vñis vel
p̄dī⁹: vt p̄z supra. q. 9. & alibi. igit̄ z⁹ diffō spēi est famo-
sior hic q̄ p̄. s; p̄ sit essentialior & p̄rior simplr: qz potius
subtri q̄ p̄dī⁹ rōnē h; iō iubet Plato gescere: & non enu-
merat iter p̄dī⁹ in topicis. ¶ Ad 5^m p̄n⁹ rīdet duplīr. p̄
cōcedendo assumptū: nec est incōueniēs: qz nō sunt dīst⁹
vñā spēs & diffō. z⁹ nō pōt negari assumptūz: qz p̄dicari
in qd̄ puenit spēi: sed diffōni nullus vn⁹ modus p̄dicandi
corrīdet: sicut nec p̄b⁹ ei⁹. p̄dicat n. in qd̄ & in q̄l: & he
due rāsones fuerūt tacte supra. q. 9. ¶ Ad vltimū p̄nci-
pale remittit se ad ea que dēa sunt supra. q. 9. determina-
ta enīz in illa. q. sunt tanq̄ p̄n⁹ cōia ad alia plura.

De tertio qz. s. c. de gñe. & alibi fere oēs difficulta-
tes hic tractāde sūt determinate: iō breui-
ter me expediēdo circa solones ar⁹ aliq̄ motina tāgāz &
soluā. Vide⁹ n. qd̄ gen⁹ & spēs nō sint per se p̄ re^m: vt sepe
doc. dīc̄ hic: qz oia re^m vl sūt dispp̄atiue vl egp̄antie. ge-
nus & spēs nō sūt re^m egp̄antie: vt p̄z: nec dispp̄antie: qz ta-
lia nō sūt spēs eiusdē gñis p̄p̄ing: vt p̄z discurredo. gen⁹
aut & spēs sūt spēs spe^m ipsi⁹ vñis vt cōiter ponit. Itē nō
vñ qd̄ spēs possit p se referri ad idiuidua: qz tūc dēn Por-
phyri⁹ de extremis arboris p̄dī⁹ nō staret: nec spēs esset
extre^m: s; idiuiduū. Itē p̄hs z⁹ de aia pōit duas diffōnes
aie q̄ est ens absolutū: & s; de p̄b⁹ alijs p̄z in doctria ei⁹
& alioz. Adale ḡ dī in solone. 3. p̄n⁹ qd̄ vñi⁹ ab⁹ nō ē nisi
vna diffō. Itē sic ēē ab⁹ est formāl ad se: ita rel⁹ ad aliū.
igit̄ si referē p se ad plura: & p̄ oīs hēbit p̄les diffōnes: vt
cōcedis. hēbit ēt p̄les eēntias: & ita nō erit vñū: vt p̄z. ma-
le ḡ cedis rel⁹ hē p̄les diffōnes & p se bitudines ad di-
uersos terminos. & cū h̄ ipz ēē vñū. Itē. s. q. 9. in p̄b̄atis
modis dicēdi alioz iste pōit numerū vñū & sufficiētiā pe-
nes p̄dicari. q̄re in B li⁹ p̄siderat de incōplexis: vt vñū de
alio enūtiat. ḡ male ipugnat illā p̄mā rāsonē ad replicā
& solonē. 3. p̄n⁹. Item supra. q. 12. & p̄mā opt. in solone. q.
adducit Porphyriū vbi dīc̄ assignauerūt. i. diffinierūt: vt
exponit doc. ḡ eodē mō dīz exponi hic: cui⁹ dicit. alie vō. s.
assignatōes erūt nō spe^m &. male ḡ exponit assignatio-
nes per notificatiōes. Itē p̄dī⁹ & subycibile sunt oppositē
intentōes. ergo diuersificāt simplr & nō solū fm qd̄ illas
duas diffōnes spēi in ordine ad gen⁹. Itē illa expō in p̄b⁹
5^m meta. de intellu re^m intelligētis: & intelligibilis non vñ

detur bona: qz ne dum ab obo: sed etiā a potētia depēdet
act⁹ itelligēdi fm istū maxie. si⁹ oē accis diffinitur per
subm. ergo per se refert ad ipm: pter hoc ad terminū: si
bz terminū aliū a subo. Itē si idiuindūz vel singulare est
p se cor⁹ vltis. qua rōne ergo diffinit spēs p idiuindū:
pari rōne cetera vltia diffinitent: qd minime videt⁹ vey.
Rāso igit neutra ad phm. s. meta. bñ currit. Itē oia. s.
vltia ptenēt sub subycibili in ordine ad vlt: qd est gen⁹
eoz. ergo sicut dimi⁹ ptenēt sub submultiplici: ita gen⁹
sub subycibili: qd est cor⁹ vltis vel pdi⁹ qd idem est.
male ergo dicit q nō est oīno simile quo ad b in ppoz⁹
z itē⁹. Itē illud qd est simul nā cū pōri est pū quolibz
illo posteriori: sed cor⁹ vltis est simul nā cum vlt: z spēs
est posterior vlt. ergo erit posterior cor⁹ pmo vltis: ma
le ergo dicit q scōa diffō spēi dat per posteri⁹. Itē sicut
ergo diffō includit gen⁹ z dīaz tanqz ptes suas: ita z spēs:
ergo qua rōne diffō nō bz vñū modum pdicandi: ita nec
spēs: z ex opposito opp⁹. Itē s solonē pncipalez. q. posset
obyci sic. diffō cōueniens spēi in rōne vltis vlt p⁹ dī⁹ dī
cōuenire oibus qb⁹ puenit spēs: vt sic. sed non mō spēs⁹:
sed z subalterna est spēs sic. hec aut diffō solū spēs⁹ con
uenit. ergo est diminuta. ma. p3 in fili de diffōne generis
z alioz filr. plura alia posset adduci: s3 his solutis pate
bunt alia. ¶ Ad ista rñdē. Ad p⁹ dico vno mō q genus
z spēs sunt re⁹ dīsp⁹erante: z sunt in pdi⁹ relōnis redu
ctiue: vt ifra. c. de relōne z oppōne dicit⁹: z ita vñūz redu
cti ad rela⁹ supponis: z alterū ad re⁹ supponis: z sic redu
ctiue sunt in diuersis gnibus subalternis: s3 formalr sint
eiūsdē gnīs ime⁹ tanqz spēs⁹. Alio mō pōt dici q nō sūt
spēs spēs⁹: vt supra dictū est. q. 9. z. 11. z alibi. z b loquēdo
de specie ab⁹: vt. i. diffōne hic diffinit. Maior ē est vñū
tas in inten⁹ qz in re⁹: vt sepe supra dictū est. Breuiter g
siue teneat q genus z spēs: vt qd z foialr sint spēs spēs⁹:
siue subalterne: reductiue tñ z foialr sunt diuersoz ge
neruz subalternoz. Qui etiā vellet tenere q essent eiūsdē
dez gnīs ifini vtroqz mō nō videt esse aliqd incōueniēs
maxie in scōis intētiōib⁹ qeqd sit de pms. ¶ Ad aliud
dictū est in 2° art⁹ qūo itelligit Porphyrius spēm nō hē
duas habitudines: z qūo nō. videt ēt loqui d specie: pme
inten⁹ maxime: loq⁹ etiā eo mō quo Plato posuit quie
tem. i. in diuisione qdditatiua z sciēfica. secus est de di
uisione hypo⁹ z mālī. pmo modo concedo q spēs est ex
tremū. scōa mō nō. ¶ Ad aliud p3 ex ifra doc. nō dicit. n.
absolute q vnus absoluti nō sint plures diffōnes: s3 sic
qz quelibet eaz sit indicās ei⁹ esse in se: hoc est dictū: qz
eiūsdēz ab⁹ sit vna diffō mālīs z alia formalr: sicut loq⁹
phs 2° de aia. nō tñ plures formales: vel mālēs seozluz.
Posset etiā dici q aia ibi diffinit: vt quodāmodo respe
ctiū: qz inq⁹ act⁹ vel pñ⁹: vt p3. ¶ Ad aliud qd tangit
pulchram difficultatē. dico q nō variat essentia relatiui
nisi referat per se pmo ad diuersa: qz ex hoc q refert p
se pmo ad vñū includit suū gen⁹ esse ad aliud formalr: s3
nō semp ecōtra. sicut enī variatio essentie in ab⁹ conue
nit ex diuersitate dīaz vltimaz: ita in re⁹ ex hoc z cuz
hoc ex diuersitate pmoz per se terminoz. de hoc magis
patebit ifra. c. de relōne. c. finali. ¶ Ad aliud pōt dici q
loq⁹ supra. q. 9. de pdicari apti⁹ z vt est modus ipsi⁹ in
cōplexi in se seozsum z in potētia remota siue ppinq⁹: hic
vō loq⁹ de facto z in cōpōne actuali: ita breuiter q pdi⁹
vel pdi⁹ z filr de subycibili pñdēat vlt in pmo actu in
tellect⁹ vel in scōa. pmo mō pñdēat hic z in li. pdi⁹. 2°
mō in li. peribē⁹. ¶ Ad aliud dico q nō dicit Porphy
rius explicite: assig⁹: in plurali numero: s3 tñ in singula
ri. Vel alr q loq⁹ in plurali nuō fm opī. alioz: vt p3 in
ifra ibidez. Vel q equocat de assignatōe: vel q supra. c. d

genere arguit doc. ad hoīem z topice. ¶ Ad aliud p3 su
pra art⁹ 2°. s3 enī sint diuerse itentiones vna tñ ifert ex
alia per moduz sequele: qd enī subyci⁹: alicui subyci⁹
de necessitate: ad maiorē ergo exp⁹ressiōe z declaratiōe
loq⁹. ¶ Ad aliud s3 multa posset dici: tñ pro nūc breui
ter dico q loq⁹ doc. hic de depēdētia act⁹ itelligēdi in
rōne mēsu⁹ ad mēsurā: z nō pñse effect⁹ ad causaz: nec
susten⁹ vel inherētis ad susten⁹: vel ad illud cui inbe
ret: z hec est intētiō sua z expō: vt p3 in quo⁹. q. 13. art⁹ 2°
ad finem. ¶ Ad aliud pōt dici vno mō q cor⁹ vltis: vt
est pdicabile est ipm subycibile z nō pñse singulare vel
idiuindū: z s3 diuersitatē subycibilis diuersificat⁹ dif
finitōes spēs ei⁹: vt p3. Vel alr dato q idiuindū esset ei⁹
cor⁹: nō tñ ita ponitur in diffōne alioz: sicut in diffōne
spēi: pp ea que dicta sunt supra. q. 14. foluēdo. i. pncipale.
¶ Ad aliud dico q s3 spēs vlt gen⁹ ptenēat⁹ sub subyci
bili vt modus: nō tñ vt qd: sed sub pdicabili: z sic p3 opti
me solutio doc. subtilissima. Si aut teneret q idiuindūz
esset cor⁹ vltis: clara est solo. Dic posset ponderari mul
tum dīa iter spēm subiectā z pdicatā z an sit idem for
maliter vel alie: z que sit essentialior bitudo gnīs an ad
spēm: an certe ad idiuindū: z an subycibile z pdicabile
sint de essentia spēi vel passiōes eius: vbi plura subtilia
addat ingeniosus lector. sunt. n. valde subtilia z ardua: s3
bñ examinent⁹: ad que pauci aspiciūt: quia nō vident⁹ pro
pane lucrādo. ¶ Ad aliud pōt dici vno mō: q accipit hic
pñs z posteri⁹: vt supponit pro fun⁹ z filr spēs z idiuin
dua: vel ibi ly posteri⁹. bz respectū ordinē denotare: cō
parādo. v3. per se cor⁹ ad per se pñū tale: z sic lra habz
depēdētiā ex pcedentib⁹. Vel alr. q sicut pñs sit origis
stat euz similitate nāe z cor⁹: ita in ppositio ppoz⁹ est
dōz. pdicari. n. est pre alio dici: vt supra sepe dictū est. pñs
igit z posteri⁹ sunt simul nā: vel nālez intellectionē: vt
p3. Spēs aut dicit⁹ esse pñs idiuindū in rōne pñi⁹: s3
alio modo posset dici posteri⁹: vt ostendit rō. si aut tene
ret idiuindū nō esse cor⁹ per se vltis: p3 facili⁹ ad ar⁹.
¶ Ad aliud dictū est supra. q. 9. z pro nūc breuiter nego
fili⁹. qz spēs dicit⁹ tertiā entitatē distinctā a pñbus per se
vnam: cuius est vnus modus per se pdicādi: secus est de
diffōne. sed si teneret filr de diffōne: difficile ēt euadere
ar⁹. ¶ Quare aut potius in qd qz in quale pdi⁹: dictū est
ibi. ¶ Ad vltimū dico q hic loquit⁹ d specie ppe z appro
priate: que tñ est spēs: z nullo mō genus: qz spēs subalter
na in rōne pdi⁹ nō est spēs: sed genus. Silr oīs spēs: vt
spēs pdi⁹ de soluz numero dīntib⁹: vt supra. q. 14. dictū
est. hic ergo diffi⁹ spēs pdi⁹: spēs vō subiecta diffinit alia
diffōne. per se igit conuenit spēi pdicari z per se subyci⁹:
vtrūqz cōuenit spēs⁹ z subalterne: filr habere sub se dīa
numero cōuenit per se vtrūqz. hē aut dīa specie accidit
spēi: vt spēs est. dan⁹ ergo diffōnes pp se dūeniētiā: z nō
per accidēs talia. Non ita est de genere respectu genera
lissimi z subalterni.

Questio.

XIX.

Deimonono

circa quoddaz dictuz
exēplificatiūz Por
phyry. c. de specie. vbi incidēter ponit num
rum predicamentoz z ordinatoz in pdi⁹ z
pñter infert duo correla⁹: quoz scōm est q
descēdēdo a gñalissimis ad specialissima opz ire per mul
titudinē z diuisionē. sed e3 ascēdēdo opz ire per cōposi
tionez: cuius cām subdit: qz oē cōe est collecti⁹ multoz: z
magis cōe est magis collectiūz: vt genus qz spēs. Et ideo
iquit plures hoīes pñculares sunt vnus hō participatio
ne spēi: z que sequūtur ibidem: querit doctor de veritate
huius pponis: plures hoīes sunt vnus homo. nīl aliud
addendo: sed absolute ipsaz pponēdo, sicut ifra. c. d dīa
querit

querit de veritate illius: fortes senex &c. & filii infra in predicamentis: & alibi. ubi advertendum quod hoc quod valde difficulter pertractat. ut patet supra in illa. quod de predicatione generis de specie in fundamentis. ut hoc est animal &c.

De primo quod sit plures: tactum est supra. c. de genere. & hoc videri super. 5. & 10. metaph. siue enim sumat comparatiue siue positiue dicit multitudinem: & ideo toties hoc sumi quoties multitudo: quoties autem accipitur multitudo. patet ex multis unitatis. 5. metaph. hic enim sumitur positiue & per multitudinem numeralem. ut patet. Multitudo enim est quod est diuisibile potestate in non partem: vel est aggregatio unitatum: & hoc multum loquendo de unitate & non formalis: quia sic sunt duo. ut patet. 10. metaph. Quid boies & homines: notum est: quantur enim multe notissime homines in libris & auctoribus diffonunt. supra est. q. 13. tactum est: dicit autem in modis signandi tria & non in significatio. ut patet. de quo infra. q. de diffone equorum & alibi sepe. Quid autem vnum & quoties dicat. patet in ista hic aliquantulum. 5. & 10. metaph. copiose: supra. q. 4. tetigit aliquantulum: sed breuiter per nunc notabo. Vnum enim est quod est diuisum a se & diuisum a quocumque alio: que negones presupponunt positiua. ideo est descriptio circulo vel accidentalis. Unitas est secundum Boetium de unitate & vno est quod vnaqueque res vna est: & est descriptio ab effectu formali. Tagat hoc de modis unitatis. ex Boetio ibidem lector: quia sequuntur ex Aristotele. Dicit etiam unitas per numerum vel per se: & est descriptio per passionem & conuenit omni unitati: dicitur tria de numero additatio. v. 3. & descriptio. ut aiunt. Vnum aliud per se aliud per accens. primo modo diuiditur in reale & logicale. Reale diuiditur in vnum partem unitate. & hoc per: vel per se per eo cuius motus est vnus: vel ipso per se per quod: & vtriusque contingit esse vel secundum lineam rectam vel reflexam. quorum primum est magis tale. 2. in vtroque memorato. in vnum spiritus vel subiecto: & hoc vel immediato ut omnia vna in forma vini: vel ultimato ut omnia fluida in forma aque. In vnum genere ut boies equi canes: & potest diuidi ut genus: puenit & differt ab immediato precedenti. In vnum diffone: vel spiritus ut fortes & plati: vel generalis sub modo spiritus: ut omnes superficies: sed primum est magis tale. ut patet. In vnum diuisibile. i. quod diuisibile intelligit intelligit ut materia per se. forma prima. ens & alia simplicia simplicia: & ad hoc potest reduci precedenti. ut patet. Vnum vero logicale diuiditur in vnum numero. ut quorum materia. 1. dicitur individualis est vna: in vnum spiritus. quorum ratio. i. diffone est vna: in vnum genere quocumque sub eodem generalissimo continetur. in vnum secundum proportionem: quocumque sic se habet adiuicem ut aliud ad aliud: ut sicut se habet serenitas ad aerem: sic tranquillitas ad mare: vel sicut se habet aial ad boiem: sic color ad albedinem. Vnum autem per accens est vel quod vnum accens comparatur ad subiectum: ut coruscum muscic: vel quod vnum accens comparatur ad aliud: ut muscic iustum: vel quod accens comparatur ad subiectum & ad accens: ut muscic ad coruscum muscic vel eodem: vel quod complexum accens comparatur ad aliud ut coruscum muscic ad coruscum muscic. unitas vel identitas posset alio modo diuidi ad metem huiusmodi. 1. per plerisque locis sic: quod. v. 3. alia est rationis. s. rationis ut entia tertii modi positatis. alia ex natura rei ubi excludit verificationem dictiois de sic eisde secluso actu colatino intellectus. alia formalis ut se habet vltimo super in inferiores. alia similitudo ubi est vera realis identitas & precipue reperitur in diuinis. Alia essentialis & non differt a. 3. ut coniter dicitur nisi solum in diuinis. Alia subiectiva: & hoc vel per puenientiam realis subiecti: vel per puenientiam potestialis per realitates diuinales. Alia obiectiva respectu predicationis additamenti limitati vel transcendentis. Alia per se ut in compositis physico vel metaphisico. Alia per accens. Alia ordinis. Ultima aggregatio: & 13. hec diffone posset reduci ad prout quod dicitur: est nihilominus alia in vbiis saltu. Plures alie diffone possent introduci hic: sed hec sufficiunt per nunc: quia potius ad

meta pertinet vnus cōfisi: sicut & entis quod ad logicum. Intelligunt etiam predicta de vno cathe sumpto. ut patet: de quo infra magis dicetur. Aduerte etiam quod vnum posset diuidi in partes subiectivas: sicut & ens si essent nomina imposita: ut vnum in subiecta dicitur identitas: in quantitate equalitatis &c. Ordo huius. quod patet. Diuisio vero cōfisi est.

De secundo ad partem affirmatiua arguit. 4. rationibus: & reputantur valde difficiles cum suis solonibus: & tota hec. quod iter ceteras huiusmodi operis: ideo caute & diligenter legantur. prima ratio procedit per locum a parte in modo ad suum totum vel ab inferiori ad suum superius secundum alios logicos. Est enim regula vltima: quod a determinabili cum determinatione non diminuitur: nec distrabere ad ipsum determinabile precise sumptum valet argum. Et est alia regula antiqua: quod omne se habens per modum apponens respectu alterius inferi est eo: quod est de illi de oppone non diminuitur nec distrabere: & si est apponens accidentaliter de illi inferi per minus cōfisi: & ita est per in modo: ut homo albus respectu hominis: vel albus homo respectu albi. sic generaliter arguitur hic: per tria spiritus plures boies &c. generaliter plures boies &c. ostendit veritatem antea ex ista Porphyry. Nam autem probat tollendo instantia seu tacita eadem. Diceret enim aliquis quod ibi arguitur cum determinatione diminuitur: quia ly spiritus diuinum unitatem in ante & sumitur absolute in ante. Ubi advertendum primo quod unitas numeralis. ut habet. 5. metaphysice. c. de vno. t. c. 1. est maxima unitas precipue de numero illarum. 4. i. spiritus generalis & proportionis: ideo inferit illas & non e contra: quia inferes de esse magis tale quod illatum: non sequitur ergo: sunt vnum spiritus generalis numero: quia ly spiritus diminuit quodammodo: ita quod est quasi secundum quod tale. Notandum est vltimum: quod determinatio alia dicitur diminuitur: alia distrabens: 13. alig duo vltima membra capiunt per eodem & vnum plerumque ponitur per alio: propter tria loquendo potest poni tanquam diuersa. Determinatio dicens seu restringens est que facit terminum teneri per paucioribus quod si per se sine illa ponere: ut albus nigrum & hoc: & talis determinatio non tollit rationem illi cui addit: nec diminuit ibi rationem: 13. quodammodo cōfisi vel suppone. Determinatio vero diminuitur est que non tollit rationem illi cui additur: sed bene partem primit ne dum cōfisi id determinatio vel indifferetie seu supponis: sed est debite ibi rationis: ut albus & dentes &c. Determinatio autem distrabens: que est & puenans & amplias dicitur: est que tollit seu destruit totale rationem illius cui addit que de distrabens quasi ad diuersum trabens: quia trahit terminum ad aliam signationem a suo prope signato: ut mortui: pictur: & imaginatum: cognitum secundum aliquos: sed alij volunt quod sint potius diminuitur vel indifferens: quia nec ponitur: nec tollunt rationem sui determinabilis: saltu duo prima sunt distrabentes. ut patet. 3. sciendum quod generalis omnis determinatio de ponitur cum suo determinabili ex parte eiusdem extremi. s. subiecti vel predicationis in propone. ubi generaliter refert dicere: homo albus currit: & dicere. homo est currens albus: ut patet. hoc enim est generale in omnibus modis difficationibus & realibus & itentibus. ut infra sepe hoc iste. dicit ergo doc. tollendo illam cauillationem quod cum ly vnum in ante isto: participatione spiritus plures &c. ponitur in predicatione & ly spiritus in subiecto: quia ly vnus non diminuitur a ly spiritus: ideo stat per unitatem numeralem vtrobius: in ante. v. 3. & dicit. Illa autem propones quam notat doct. s. Nihil diminuit ab alio &c. hoc ipse in. 3. sniarum. di. xi. q. 3. & 3. notanter: & alibi sepe. Secunda ratio principalis ostendit omni illius quod prima deducit: 13. vtraque arguit veritatem propones. prima tria procedit de unitate numerali. & secundum de unitate spiritus: & assumit regulam nobiliter per ma. mi. vo ut esse vera. 5. metaph. c. de vno. ut statim dicit. ubi generaliter per illa ma. ens est cōfisi subiecti & accens: accens autem est ens secundum quod respectu subiecti. ut. 4. & 7. metaph. patet. Tercia de ens in alio. stat ens per accens. ut patet. filii domini est in proposito de vno. Tercia ratio procedit per locum a diffone vel descriptione vni superius tacte.

Expositio

ex. 5. metaph. t. c. ii. e. v. indiuifus a se et forma aut hois
 humanitas est cois oib' hoib': ita q' hnt indiuifione speci-
 fica saltē in ipfa. id est et. Ultimo arguitur logicē vel potius so-
 phiftice magis. vbi fundat se i illa famosa: q' temp' ē cōia
 bona qm' o'ntis non stat cū ante: et assumit distributiū
 duoz in ante et exclusionē affirmatiuā p o'ntis: et p3
 lra. nolo enī i his deiceps yltra diffici' loca plix' videri:
 q' ex pmissis reputo apuisse ample viā lectori. ¶ Ad o'
 arguit duab' rōnib'. p' rō pcedit p cōuersionē simplicē.
 et satis p3. z' rō pcedit ex oppōne seu repugnantia predi-
 ti subit: cui' fundamētū est tactus supra. q. 13. z' ifra. q. 5. de
 dīa hētur sile: subz enī sumit sub mō plis et p' dī' sub mō
 singularis nūeri q' repugnāt iter se et re' eiusdē sil: cū g' ly
 hoies: sit plis nūeri et ly vn' hō: singularis: p'dicaf o' d' o' o':
 vlt saltē idē sub vno oppositoz d' se sub altero. sic enī albe-
 do nō ē nigredo: nec albu nigrū: ita nec hō alb' hō niger.
 q're silr in pposito. id est dīa est supra q' h' est falsa: albedo
 est alba pp repugnatiā modoz taliū inseparabiliū: secus de
 modis separabiliū. vt p3 ibi. vt g' ppō oīno falsa: sed b' ar'
 vlt cōcludere vniformiter de vnitate spe'cā: sic nūerali: de
 quo statim forte. ¶ Cōsequēter rīdet ad q'stū vbi sic p'
 cedit. p' vnā dīstōne p'mittit. z' mēbra dīf' p'osequit de-
 clarat et ad ppo' applicat. p'us tñ p' mēbrū declarat funda-
 mētis Arist. et ad ppo' applicat q' z' mēbz exp'mat. Le-
 ctōz vō aliū ordinē tenere p't. At enī q' vnu vlt vn' poti':
 vt loq' doc. pōt accipi vel cathe' vel finca'. hoc scōz mē-
 bzū ponit ifra ibi. Alr sumit vn' et. silem dīstōne bz ifra.
 ca' de suba. q. i. de solus: z. 1. dī. p. et alibi de tot'. vt. ii. dīf.
 4. q. i. silr i. 3. dī. 9. de solūmō. p' mō signat dīa entis ingt
 doc. vbi aduerte q' extēsiue loq' de dīa: sic alibi sepe vo-
 cat actū et potētiā obtinā dīas entis. Opponit enī h' mō
 vnu multitudini: vel est p'n' eius vt tactū est supra. Pari-
 stēs qdē in hoc loco sup' Porphy' volūt q' vnus cathe'
 sumpt' sit p'n' nūeri: qd' satis bñ itelligi pōt. Allegat p se
 Ari. 4. z. 5. metaph. videaf i. 4. t. c. 3. et ide: lz ibi maxie de
 vno vt est p' vnica entis loquaf: lz ad hoc videaf copio-
 se ille sup' 4. metaph. q. z. vbi singularis doctria ad ppo'.
 In. 5. vō metaph. t. cō. 8. et ide habet copiose qd' dīc: qtuoz
 vō modi de qb' loquit i lra assignant ibidē. t. c. iz. vt. 5. no-
 tati. nā illa est diuifio logica vni'. Deide itroducit pble-
 maticā vnā dīstōalē d' h' p' mēbro: sub du' q'si omittēdo:
 qualr vnu cathe' sumptū dicaf de illis qtuoz modis vel
 acceptōib' seu vnīs an. se quoce an certe vt d' simplr et f3
 qd talib'. Si p' mō: cū rīdēdū sit ad multiplex semp p'e-
 missa dīstōne: cōcludit q' ppō ista: ples hoies et. est vera
 trib' modis. f. p'io vnitate spe'cā gñica et p'portōis. et 4' mō
 est falsa. f. p' vnitate nūerali: et bec est p' solonis. Si autē
 teneaf alia viā: quā mag' laudat doct. z. 5. metaph. maxie
 tenet: et ex dictis Arist. ibidē. t. c. iz. iserētis ex vna vnitate
 vtpote maiori minozē oñdit: cōcludit q' ppō ē simplr fal-
 sa: eo q' qd dī de aligb' vt de simplr et fm qd talib' dum
 absolute ponit sumit p simplr tali. vt p elēchoz famoso
 bētur. De analogū et. vn' igr accipit h' tñ p vno nūero:
 et q' si ipole est plures eē vnus: q' tūc dīdictio manifesta:
 q're ppō falsa: et dīctionē iplicā: et bec est scōa p solonis.
 Deide ptractat z' mēbz pncipale dīf'. f. si vn' finca' su-
 maf: et p declarat itellm vni' sic sumpti dicēs: q' dicit mo-
 dū itelligēdi terminū p supposito determinato: idetermi-
 nate tñ: sicut signa pncipalia: et illud appellant grāmatici
 nomē p'itiū vt vn' floz: et subdit q' hō i hac ppōne: plu-
 res hoies et. a pte p'di' nō iest subto talis ppōnis illo mō
 f. veraciter. igr cōcludit q' sic accipiēdo vnu nihil aliud
 addēdo i ppōne ipa est falsa: et h' est 3' solonis. Et q' ali-
 qs forte diceret q' ly vn' a pte p'di' nō accipit p vno sup-
 posito: f3 p plurib' hoc excludit dicēs. Nihil enī est i sub-

iectio et. Et si dicaf q' copulatio subintellecta a pte subri
 hoc faceret: plale enī egpollet singulari geminato. Vñ h:
 plures hoies: subintelligit: iste hō et iste hō et. Dicit doct.
 q' copulatio nō pfund' et maxie p'di': qd' pbat p istāia: q'
 als ista eēt vera i sensu cōposito: qtuoz sunt duo: sic dedu-
 cendo: duo et duo sunt duo. si p'di' pfunderet: bec esset ve-
 ra. Ultra: duo et duo sunt qtuoz. bec etiā est vera vt subm
 sumit in sensu cōposito: sequeret igr q' qtuoz eēt duo:
 qd' est falsuz. g' altera pmissaruz: nō minoz vt p3. g' maior.
 igr copulatio nō h3 vim pfundēdi. Ulterior psecutio di-
 ctōz statiz in 3' articu. et als vbi occurrit oportuitas di-
 cendi. ¶ Demū soluit argumēta pncipalia. ¶ Ad p' neg-
 gat oīam: et exponit Porphyriū nōnter: vbi aduertendū
 q' ali' est ordo plerūq' scripture vel vocalis exp'fionis: et
 ali' p'structōis et snie itellectualis. Vñ: p'ticipatōe sp'e: lz
 ponaf a pte subri ordie scripture d3 nihilomin' cōstrui et
 itelligi a pte p'di': et sic saluaf illa regula nōbilis i argu-
 mēto de determinatōe et determinabili re' idētitatis exte-
 mi. ¶ Ad z' dicit valde signāter q' determinabile et si
 hac determinationē aliqñ ad supposita extēsiue loquēdo
 de suppositis: nō tñ d'bit naturalr: nec ordiate ipfaz: f3 po-
 tius e3 et maxie nō ad fm qd: et ponit exēpla vtriusqz mē-
 bri in lra vbi applicari pōt illa dīstinctio supra assignata
 articulo p'iti de multiplici determinatiōe. Vñ: sicut als
 dīcū ē nāliter loquēdo et p'prie: posteriora sūt determina-
 tiōes pōz et nō ita e3. sicut noia adiectiua noium substan-
 tiuoz et gñalr accitīa subarū: f3 aliqñ puenit e3 determinā-
 nari: vt ingt doc. maxie ad supposita: q're cū dī: hō albus:
 determinaf hō p albedinē ad supposita: et e3: lz nō ita p'
 prie: f3 vt itelligaf determinatiō: vlt veri' loquēdo d'ctio: d3
 d'bit' p'poni et d'bens addi: f3 siue sic: siue sic: stat snia doct.
 verissima: q' ad ite' et nō ad vocalē ordinē est aspiciēdū.
 Cū igr dī: vn' hō: nō diuifit veritas ex additōe sui de-
 terminabilis nālīs: f3 poti' saluaf: sicut modus itrinsecus
 nō diuifit: nec destruit g'dditatē: nec e3: vt i silr h3 doc.
 pmo reportatiōnū. dī. 4. 5. q. z. bñ tñ d'bit ad itādū p vni-
 tate: que est i hoie. silr cū dī: hō mortu': nō diuifit mor-
 tuus f3 d'bit: an aut diuifaf hō vel dīstrabaf du' est: vt
 statim tāgā. ¶ Ad 3' negat optie oīaz ppter variationē
 hois in ante et p'te in rōne determinatiōis et determinabi-
 lis. In ante enī tāgā idīstio spe'cā vel nāe. In p'te vō nūe-
 ralis vel bypo'. Assūptū igr ex. 5. meta' est pcedēdū: f3
 in iserēdo est accīs vel figura. d. vlt dīs: vt p3 p'acticātī.
 ¶ Ad 4' negat silr oīaz: et ad eius pbōnē rīdet duplr.
 p negādo opp' p'tis pueniēter assignari: q' nō tñ vnus
 hō et. f3 nō ples hoies et. est oppo' p'tis: et hoc vt notan-
 ter dicit doc. eo mō quo p'tis est ppō vna: de quo h3 vide-
 ri sup lib. piberme. de vnitate. v3. et veritate ppōnis: et silr
 sup lib. elēcho. Nā ppō multiplex nō est vna: nec vna: nec
 falsa iquātū talis. Jō pulchre dī. si est vnu vt p'ter exem-
 plificat in lra: vbi tñ nō accipit ppōnem verā simplr: sed
 adhuc dīf' hāc. f. iste et iste sunt vn' hō: q' vera est in sen-
 su diuifōis: et silr illa p q' ponit. f. ples hoies et hoc itelli-
 gēdo lram vt cōiter h3 ipressa: et vt frater Jo. foxal declar-
 rat eā plire: f3 pfecto cū origialib' antiqs recordādo vbi
 cōiter h3 sic. Verū est in sensu cōpōnis: lz nō diuifōis et.
 pōt exponi h' mō. si sit vnu. i. vna ppō cathe' de q' vnita-
 te loquit doc. h' segē vnu vel vna ē vt facit sensuz cōpo':
 et sic loquit doc. de ea in tota hac. q. Nā cū cōclufit hāc esse
 falsā in solone. q. plures homines et. hoc itelligit vt vna
 cathe' est et nō vt bypo'. vt p3. q're lra antiq' pōt teneri et
 saluari: et expō dicti viri omitti: et vbi h' ly vera. ponatur
 ly vna vel vnu: vel ly vnus ad hūc itellm nō referēdo ad
 vītate ppōnis in se: f3 ad illud imēdiatē pmissum. f. si sit
 vnu: q'si diceret verū est ipm p'tis eē vnu vt sumit in sen-
 su cōpōnis

su cōpōnis et nō diuisiōis: et ad hāc expōne fac: qd sequitur
vbi dicitur doc. qd tūc nō opponit ei tūc vñ hō rē. s; nō plu-
res hoies rē. vbi manifestū est qd si accipit in sensu diui-
sionis nō opponeret ei bec: nō plures hoies. Nam h negat
pdi^m a plurib⁹ sumptis p modū pluriz. igit^r alia sic affir-
mat: als nō eēt oppo: s; sic nō affirmat nisi i sensu cōposi-
to accipiat. vt pz. Oppō. n. ppe ē passio cathe^m et nō hypo^m:
s; rēsiue s; rēsiue recte est in cathe^m et nō in hypo^m: s; rēsiue
vtrūq; pueniat eis. Excuset igit^r supi^m et nō doc. i aduer-
tētiā hoc i loco et vbiq; . [Dicit igit^r doc. qd recte assi^m o^m
pntis nō opponit asiti. qre pna p^m nō fuit bona: et assignat
cām i lra: vbi pla possent tāgi de nā hui⁹ distributiuū vter
q; . sed videant^r pua logicalia et modi signandi. statiz aut^r
forte aliq⁹ ad iūga ad h. Vbi ē aduerte ad parēthesim in
lra cū dicit^r ē enī vterq; signū diuisiuū. Vult breuiter di-
cere qd hic: vterq; istoz est vñ hō: attribuit^r pdi^m plurib⁹
nō per modū pluriz. i. nō collectiue: s; seorsum et diuisiue
sumptoz. hic vñ hō ples hoies rē. negat^r pdi^m a plib⁹ per
modū pluriz. i. s; et collectiue sumptoz. qre stant s; tāq;
nō repugnātia. et bec est p^m rñsio. [Alia rñsio ad pbōnē
pntie est ibi: vel pōt cōcedi rē. Admissio. v; . qd h. tūc vnus
hō rē. eēt oppo^m pntis: qd pōt pcedi: saltē iplicite et equa-
lenter rōne alterius exponētis. adhuc negat^r qd repugnet
anti: qd declarat recurēdo ad nām distributōis h⁹ et exclu-
siois illi⁹: excludit^r enī nō pdi^m a plib⁹: s; pdi^m sic accep^m
a qlibet nō sic sumpto: exclusio enī nō semp excludit aliū
fm eēntiā: s; fm eē: et sinca^m disponūt subta in ordine ad
pdi^m: s; an cathe^m v^l certe sinca^m accipiat vñ hō dū^m ē:
de q⁹ āplius statiz. hō oia pbabil^r et succinate oca sint. lector
discrer^t eligat fortiora et addat vt expedit vbiq; igit^r oise.

De tertio circa dicta aliq⁹ motiua occurrūt. p^m circa
dicta in solone. q. et l; circa illā diuisionē
vnius i cathe^m et sinca^m possent plura notari: omitto tū
illa lectori recurrenti ad parua logica et alibi vt expedit.
Videf^r p^m illa distinctio seu p^mdiōnalis declaratio p^m mē-
bri vñ⁹. v; . cathe^m sumpti equoce. s. vel vt fm qd et sim-
pliciter accepti: nulla sit. p^m qnō possit accipi equoce: q; in
equocis nō est pna: s; seg^r. sunt vñ nūero vel spē. qd vñū.
Itē equo^m nō iferūt seiuicē cū sint pcepti^m diuersa inq;
tū talia: s; seg^r sunt vñ nūmero. qd spē: et sic vltra pcedē-
do. qd rē. Itē qd oī de aliq⁹ tāq; de simplr et h; qd talib⁹:
equoce se h; ad illa. naz ille est scōs modus equocatiōis.
vt pz. i. elēcho. qre nō differt z^o ps p^mdiōnalis a p^m. Itē si sic
diceref^r esset fa^a fm qd ad simplr: vel eō in argumentis
Arist. s. metaph. quē doc. i lra itroducit. nō seg^r enī. est hō
vñ⁹. q. motu^m vel pictus: sicut nec ē. Itē vñ hō dicere sibi
ipsi. p^m elēcho. q. i. b. h. i. b. i. vult qd termin⁹ analog⁹ p
se possit^r eā ipoztat sua signata: et qd h; reduci ad p^m mo^m
equocatiōis. hic vñ vñ dicere opp^m expse. Itē quō sinca^m
eēt modi intellndi cathe^m. Itē vñ qd ibi sit repugnātia
supponere. s. determinate ideterminate tñ. Itē cū soli⁹ acci-
tis sit iesse: et hō nō sit acci^m: qre qd dicit boiem iesse v^l nō
iesse. Itē cōparatiu⁹ gradus h; vñ p^mfundēdi terminū se-
quēte: ples aut^r est cōparatiu⁹. qre male dicit qd nihil ē in
subro illi⁹ p^mponis. ples hoies rē. stute cui⁹ ly vnus possit
cōfundi. [Ad ista rñdef. Ad p^m: ocm est pus qd doc. ma-
gis seg^r z^o p^m p^mdiōnalis qd p^mā: et ita argumēta p^mā
possent admitti: s; sustinēdo illā p^m pōt dici ad p^muz qd
pna nō valet nisi p^mfacta distōne et sumpto vno i vno sen-
su: et sic nō est pntia p^mpe: s; qdā illatio: vt in fili ifra. q. 4.
anp^medi^m h; . [Ad aliud dici pōt qd sec^o est cōparare eg-
uocata iter se. sec^o ad z^o cui pueniūt. p^m nō pcedit ar^m. nā
nō seg^r: est vnitas nūmeralis. qd spē^m. p^metretue tñ seg^r aliū
ad alterū rōne pcomitatie necie: sic forte ad subam seg^r
acci^m i ordine ad z^o. Possit ēt fieri vis de equo^m eiusdē

vel alteri⁹ denoiatiōis et de equo^m a casu vel a p^milio. plu-
ra alia p^msiderabit lector acur^r. [Ad aliud dico: sicut als
notant qd fm qd tale pōt accipi duplr. vñ⁹ vt accipit in
fa^a tali. p^m elēcho. qd cū addito. s. distrahēte accipit. alio⁹ p^m
min⁹ pncipalr tali: vere tñ et formalr tali. Et^m p^mni. vt hō
mortu⁹. Et^m scōi. vt acci^m re^m sube. ar^m igit^r pcedit p^m mo^m.
doc. aut^r logē hic z^o mo^m. Per idē dōm est ad ar^m sequens.
Dec rñsio est necia plerūq; i doctrina hui⁹: et maxie in his
logib⁹. vt pz ifra. q. 5. c. de oia. [Ad aliū dico qd loquit^r. p^m
elēcho. de vtute fmōis stricte: et q^m est ex vi vocis signi-
ficatis. hic vñ logē famose: et qd ad vtētes: qre nō dicit. vi
deaf^r ibi p^m maiori elucidatiōe h⁹ rñsiois talibi ples. Ibi
ē loquit^r de analogo equoco. hic vñ de analogo vniūoco.
[Ad aliud dōm qd sinca^m sunt dispōnes qdaz attribue
ab intellu ip^mis signatis: et s; rē dōm de vocibus ad voces
cōparatis. pnt^r qd dicit modi qdē intellndi et actiui et passiui
suo mō. nā alr intellunt^r cathe^m cū ip^mis et alr sine ip^mis.
vñ in modis itelligēdi dant^r ples gradus vt pus in fili de
intē^m scōis est dcm: s; an sint itētiōes scōe vel nō dū^m ē:
cū pueniāt termin⁹ signatiuis: ne dūz in z^o accep^m: s; in p^m
et z^o. De diuersitate aut^r eoz et p^metati^m et vltiori inest
gatiōe q^mat apō auctores: et maxie Parisiēses et Oxoniē-
ses. hic cūcta ptractare nimis plixū videref^r. [Ad aliud
dico qd ly vñ⁹ vel aliq⁹ et hō additū terminū cōi facit ipm
supponere determinate: ita qd nō p^muse: iō ad verificandū
talē p^mponē sufficit verificatio p^mdi^m de vno suppo^m. deter-
minat^r qd ad itādū p^m supposito suo et vno: s; qz nō magis p
hoc vno qd p illo: iō ideterminate: ita qd ly ideterminate. h; z
referri ad indfiaz suppo^m: et ly determinate ad vificationē
z accep^m suppo^m. p^m quoz plixiori declaratiōe qre aucto-
res vt nosti in mā de supponib⁹ terminoz: et aliq⁹ alibi in
doctrina h⁹: et maxie ifra. c. de suba. q. i. z. nō est igit^r dī-
ctio: nec repugnantia in dictis doc. si bñ exponant. [Ad
aliū pz ex equocatiōe hui⁹ termini iesse: de qd hēs notāter
ifra. q. z. c. de acci^m. [Ad vltimū dico qd ly ples. ibi non
accipit cōparatiue sed positiue vt tactus est prius. Vel si
adhuc cōparatiue nō distribuit quēcūq; terminū sequen-
tē: s; tñ formā in q⁹ fit cōparatio: vel terminū cōparatōis.

Secundo dubitat^r circa qdā oca in solonibus argu-
mētoz et ip^mis argumētis. p^mo vñ qd illa
ppō in p^mo argumēto. s. nihil diminuit ab aliq⁹ nisi pona-
tur rē. nō sit vera. vt pz hic. Ethiops est albus fm dentes:
imo vñ qd nō diminuit illud qd ponit a pte eiūsdē extre-
mi. in⁹ sniaz hui⁹ di. 36. p. in solone pncipali soluēdo p^mā
obonē vbi dicit qd distractū re^m distrabentis nō est distra-
ctū: s; rē terty ad qd cōparat sub rōne distrabētis. s. item
sniam h; p reportationū. di. 3. q. 5. arti^m. z. soluēdo obonem
dicēs: qd vñū qd qz qd fm qd est aliqd: simplr est illud h; z
qd. p^m ēt elencho. q. 5. i. tāgit idē fere. Itē qre poti⁹ negatio
vel distributio a pte subti distribuit p^mdi^m qd determina-
tio diminnēs vel distrabēs. Itē illā ppōnē in solone. z.
pncipalis. Determinabile nō dicit determinationē ad h; z
qd. est istātia ad boiem in z^o di. ii. q. i. soluēdo. 3. pncipale.
vbi dicit qd cūz dī: chīs ē hō creat^r. ly creat^r. distrabit^r ibi
per ly hō: et tñ est determinabile ei⁹. Itē qre poti⁹ ad sup-
posita qd ad fm qd pcedit determinabile dōre determi-
nationē: Itē videf^r qd repugnat ista: aliqd. v; . esse dicitūz
alicui⁹ et nō determinatiū eius seu determinationē. Itē
qre dicit: aliquando cōtrahit ad supposita: Itē solo z. vñ
def repugnare soloni terty vbi cōcedit boiem esse deter-
minationē vnius et ad h; z qd. Itē vñ illud z^o pncipale ex
fun⁹ s. metaph. cludere qd rō vnitatis cōsistit in sola ne-
gatiōe: qd nō cōcedit seg^rces hui⁹: imo nec ipsemet. vt pa-
ter. 4. metaph. q. z. Itē circa. 4. pncipale et solonē eius: s; z
satis dcm sit: plura tñ dubitari possent. p^mo an regantur

accipiēdo: nō plures. vt supra declarauī opponi huic: plu-
res hoies zc. (¶ Ad aliud pz ex nā hui' distributiōis z p/
prietatū ei': imo est regula gīialis q' ad hoc q' ppōnes de
hoc signo: vterqz: sint vere: opz q' p'dī' i'st diuīsim illis
quib' subm distribuit. vñ si sortes z plato portēt sīl vñū
lapidē hec esset falsa. vterqz istoz portat lapidē. z hec ve-
ra: neuter istoz portat lapidē. Aduertēdū ēt q' a ppōne i
qua ponit vterqz ad ppōnez in q' ponit: i'st: loco vterqz:
subtis p eisdē sumptis valz aī' z eō: z hoc si illi. teneē di-
uisiue: secus si collectiue: z hoc est qd tetigit doc. i solone
4. pncipalis dīcēs: illud qd ponit loco p'itis si sit vñū zc.
plura alia querantur ad h' in puis z magnis logib'. (¶ Ad
vltimū pz in multis vt de p'tib' in toto siue sint eēntiales
siue integrales: z hoc siue sit cōpō realis siue rationis: nec
modus qd nec eō: sed qd: qd: z modus mō repugnāt. vt su-
pra dīcī est sepe: opposita enī pnt sumi per modū cōpossi-
biliū: z non opposita aliqñ per modū incōpossibiliū: z sic
de alijs. simīl'r suba per modū accidentis: z absolutū per
modū respectiui. Addat diligens lector his pmissis exilī-
bus incitatiuis subtiliora z altiora vt expedire videbit iu

Questio. XX.

Igesimo circa capitulum de differētia. Querit circa primam diuisionem differētie que est in cōm pprā & magis ppropriam: an. s. sit conuenienter assignata.

aduertendum q^d Porphyrius assignat
duas vel tres diuisiones dñtie: lz alie
diuisiones p^{me} diuissionis. q^{re} dicit doct.
quid dicitur et quoties. p^z in tra Porphyri
uētibus. q. copiose. Diuisio vō: que et pri
dit: quoties accipit hic in p^{mo} argumē
tigit: lz pliri^z de ipa et ei^z vtilitate et ad
deat apud Boe^m in lib. diuisionū: et vbi
fit. Quid hui^z q. ad pcedentē p^z ex pces
ois que tacta sunt supra q. 9. Ad sequēte
manifeste. Diuisio autē cōis est.

arguit duab⁹ rōnib⁹ pro pte negati-
ua. prima pcedit ex sufficienti dedu-

ctioe spērū diuisiōis eas remittendo ab hac de q̄ querit
vt arguat sic. Illa diuisiō nō est bona: que sub nulla spērū
diuisiōis sufficienter ⁊ famose assignatarū cadit: sed h
est h̄. g. z. supponit enī doc. cū Boe^o diuisiōnē oēm esse:
aut per se talem: aut per accūs. si p̄mo mō hoc 2° tripli
ter: aut. s. ḡis in spēs: ⁊ ḡialiter superioris in inferiora: lz
Boetius diuisiōnē spēi in indiuidua videat reducere ad
diuisiōnē toti⁹ in ptes: sed hoc pōt saluari ⁊ declarari di
uersimode: aut toti⁹ in partes: aut vocis in signatiōes. Si
vō z^o mō: hoc ē 2° triplr: qz aut est subiecti in accidētia:
aut cō: aut accūtis in accūtia: quādo plura insunt eidē 3°
quoz membroz declaratio exēplaris querat in Boe^o vbi
prius: sed bzenib⁹ p nūc sit talis. Exemplū p̄mi. vt aialū
aliud rōnale aliud irrōnale: vel sic: aliud hō aliō asinus.
scōi vt domus aliud tectū aliud p̄cie. terry. canis: ali⁹ la
trabilis: ali⁹ belua marina. q̄rti vt hoium gdā albi gdā
nigri. q̄nti alboz alia hoies: alia margarite. sexti dulcius
alia alba: alia rubea. Ostēdit aut doc. minores inductiue.
p̄mo qz nō sit generis in spēs: qz non eque p̄ dī de his tri
bus. naz p̄ncipalr de dīa magis pprie dicta dī: qz illa est
simplr dīa: alie vō p̄m gd. z^o qz nō toti⁹ in ptes: eo qz p̄di
cāe de diuisiōtib⁹ nō sit toti⁹ itegrale vel eēntiale de quo
loquit. nā totū vlt p̄tinet ad p̄mū mēbz. 3° qz nō vocis
in signatiōes ppter tres cās. p̄mo qz nō eque ipoztat illa
tria. vt dcm est. z^o qz est p̄m^o p̄ntie que nō est in equoco.
3° qz diffinibilis est qd nō puenit equoco. 6. topicoc. c. z.
deinde ostēdit qz nō est diuisiō per accūs quo ad aliqz 3°
mēbroz

membroz vnica phōne: qz ipsa itelligit p se in oi mēbro di
uisionis qd nō cōuenit diuiso per accidēs. nā nec accidēs
in subto: nec eō: nec vnū accidēs ptingēt p currens in eo
dem 3° cū alio includit p se. 2° rō pncipalis pcedit p vias
remo¹⁰ p ditiōis bone diuisionis ab ista: solet enī cōiter di
ci q ad bonā diuisionē tres cōditiōes regunt. p^a q mē
bra diuidentia nō coicidūt iter se. 2^a q mēbra diuidentia
distinctione sumpta cōuertunt cū diuisio. 3^a q mēbra diui
dētia debēt esse positua saltē i diuisione gnis in spēs. mō
p^a diuisionis cōditio nō cōuenit huic diuisioni: qd osten
dit doc. duplr. p qz trimēbris: qre vnū mēbz nō opponit
alicui: aliter plura vni opponerent 3° p^hm. io. metaphy.
t. c. 17. 2. 1. pibermētiās. c. 5. 2° qz vnū mēbz seqt ad aliū:
qd nō puenit in oppositis. Qz aut sequat deducit 2 lra sa
tis p3. Formet aut ar^m sic. illa diuisio nō est bona cui non
cōueniūt conditiones bone diuisionis. h est hō. quare 2c.
Adinor aut deducit vt pūs. Formare sic arguēta omi
to plerūqz sagaci lectori. Addit qz sū pōt argui ad pban
dū diuisionē assignatā de p dīcari vel p dīl. caplo de gene
re esse icōueniēte: qz mēbra coicidūt 2 adiuicē sequun
tur. P dīcari enī ē pte alio dīcī. quare qd p dīcā de plu
ribus pprie p dīcā: qd de vno solo cōiter vel improprie.
vt p3. 2. similr ingt vbiqz dā diuissio per pprie 2 cōmu
niter. ¶ Ad oppo^m adducit Porphyriū in lra: quē sequū
tur Auerrōis 2 Boet^o 2 Albert^o 2 ceteri expositores. Dein
de rīdet brenib^o 2 clare ad questū dicens: q est bona di
uissio 2 equiuoci in equocata: nō tñ penes p mū modū: sed
penes scōz de qbus modis habet. i. elenchoz. Est enī p r
mus modus cū equocu est a casu. scōz cū a p silio. tertius
cū termin^o simplex vnū: cōposit^o duo denotat. Exemplū
p mī. vt canis vel equus. secūdi vt rīsus vel sanū. tertij vt
imortale. Et adducit dcm Ari. 1. elēchoz. cap. 2. de illo se
cundo mō equocatiōis q nō ppter analogiā: s3 ppter trā
sumptionē distiguī a pmo vt ipse h3 sup. 1. elēchoz. q. 15.
Vult g dīcere q hoc nomē dīa pprie significat illā que
facit aliud: vel q est per se: vel que est magis pprie dicta.
transumptiue aut 2 quadā metba^o significat illā que fa
cit solū alteratū: vel que est per accidēs: vel que est cōis
seu ppria. Cōsequēter rīdet ad p mū pncipale iplicite: ne
gādo q nō sit diuissio equoci in equocata. Et ad p mā p r
bationē nō rīdet: eo ga ostēdit q nō sit equoci quo ad p
mū modū: qd cōcessum est. Ad 2^m aut rīdet 2 ad tertiaz
q nō seguntur nec diffiniē: nisi in vno sensu: 2 sic nō est eg
uocu sed vniuocu. Cū enī dī est dīa magis pprie dicta
ergo dīa: nō valet nisi p facta distinctione 2 sumpta diffe
rētia pro illo sensu. vt p3. similē sniaz hēs ifra. q. 4. anpre
dicamentoz. Aduerte ibi cū dicit doc. 2 ē p m^o pntie: qd
pōt itelligi vel de iferēte vel de illato idifferēte. vt patet
speculātī: s3 magis hic itelligi d3 de illato. nā pns 2 si nō
tēpoze tñ nā pūs est autē: 2 ita est p m^o pntie. ¶ Ad 2^m ne
gat assumptū: 2 ad p mā p bationē ostēdit qualr reduciē
ad bimēbz: sic etiā Porphyri^o in lra facit: 2 excusat au
ctozē notabilr dīcēs: q possūt illa duo mēbra. i. dīam cō
munē 2 ppriā loco diuissī. i. bniis qd est dīa: nō magis p
priā: ga est scōz mēbz pncipale pme diuisionis: 2 hoc se
cit grā brenitatis: 2 ita gūaliter oīs diuissio vel est bimē
bris formalr vt reductiue. ¶ Ad aliā p bationē dīc q mē
bra cū p cīone sumpta nō iferunt seinuicē. Nā nō seqt:
differūt dīa pprie sumpta tñ. ergo differunt dīa cōiter
dicta. similr de alijs est itelligendū. Eodē modo iquit est
dōm de mēbris alterius diuisionis: cū. i. diuidit differen
tia in facientē alteratū: 2 in facientem aliud. Pro quibus
oibus videat Boetius in cōmento hic. 2 ceteri exposito
res. silem sniam h3 ifra. caplo de qualitate. comparando
species qualitatis iter se 2 quantū ad oppositionē 2 cōse

cutionem membrorum 2 specierum: 2 alibi plerūqz.
De tertio 13 p dīcā satis clara sint: pauca tñ tangā
p maiori declaratione. Primo circa p mū
pncipale videt q ista diuissio possit poni gnis in spēs: eo
ga maior est vnitas in iten^o qz in reb^o. vt supra dictū est
sepe. bec g intentio dīa poterit poni gen^o ad has tres spe
ciales: 13 ex pte fun^o nō reperiat tāta vnitas. Qd etiam
addit: genus. i. dīcī eque de spēs^o: h3 instantiā: ga in omni
gnie stat ordo 2 analo^o. vt p3 supra: 2 in p. di. 3. q. 3. 2 ē snia
p hī. 8. 2. 10. meta. 2 qd ibi dī: totū. v3. nō p dīcari de pri
bus. Cōtra. p dīcā in obliquo 2 cōtētiue. P rīa etiā pba
tio ad ostēdēdū q nō sit vocis in significatione videtur
insufficiēs: ga tñ pcedit de pmo mō equocationis. Alia
etiā pbatio que ostēdit q nō sit diuissio per accīs videt
assumere falsum tenēdo equo^m diuissī. vt p3. Itē videt il
la ppō assumpta in. 2. rōne pncipali. i. 2 m vnū vni oppo
nit. eē falsa loquēdo de dīys 2 relatiuis oppositis. Nam
albū opponit nigro 2 flauo 2c. Itē nō videt q membra
alicui^o diuisionis sequant adinuicē: disperata enī vel re
pugnātia sūt. Itē cū dicit in solone p mī argumētū q dīa
sumpta in vno sensu pōt esse p m^o pntie: est instantiā ifra. q.
4. antepredi^o soluēdo. 3. pncipale. vbi dīc q talis illatio
nō est pntia: sed illatio eiusdē ex se: 2 p elenchoz. q. 8. sol
uēdo. 2. pncipale dicit idē. Nā ad hoc ingt q pntia sit bo
na opz q pns vtuāl^r includat in ante 2 nō sub ppria rō
ne. Itē videt q illa reductio bui^o diuisionis ad bimēbz
quā tāgit in solone. 2. pncipalis nō sit bona: eo ga vna cō
ditionū bone diuisionis est q mēbra sint positua. vt su
pra dictū est. Alia addat curiosus lector vt expedire vide
bit. Ad ista breniter respondeat. ¶ Ad primū q saltē in
fundamētis requirit vnitas pportiois vt in intētionib^o
sit vnitas vniuocationis. vt supra. caplo de gnie b3. modo
in fundamētis h3z triū intentionū nō est talis pportio:
nō enī ita albū distinguit socratez a platone: sicut rōnale
boiem ab asino. vnde predicari in quale cōuenit equino
ce dīe 2 duob^o vltimis vltibus. est ergo hoc vox dīa eg
uoe signatina h3z triū intentionum 2 ei nulla vna pmo
correspōdet in rōne significati. Contra. tūc videt q vte
vel p dīcabile nō erit vniuocu ad gneque vltia ptra ea que
determinata sunt supra in mā de vni^o vltis in cōi. Circa
hoc stude. forte ifra. q. 5. plixī^o tangeat. ¶ Ad aliud tactū
est supra. q. de vni^o vltis: 2 ifra. q. 4. antepredi^o p3. 2 alibi se
pe: est enī inequalitas spēs quo ad dīas: equalitas vō in
ceptu gūico. Cōtra. sensitiuū a quo sumit aialitas in bo
mine est nobilius qz in asino. g aial nobilius in hoc 2 illo:
2 per pns nō eque p dīcā. Responsonē qre. ¶ Ad aliū.
q logtur doc. de p dīcatione formalī essentiali 2 in recto.
¶ Ad aliud pcedo qd iferē. vt p3 ex solone. q. ¶ Ad aliū
etiā pcedo q illud nō sufficiēter pcedit nisi p facta distō
ne. ¶ Ad aliud dico q itelligit de per se 2 pmo opposi
tis vt als plixī^o patebit. ¶ Ad aliud dico q nō sequunt
generalr adinuicē per locū intrinsecū vel p viā eēntialis
iclusiois: sed per neāz cōcomitantia in 3°. vt. q. pēunte
tactū est. Exēplū. sequit est supficies g linea: vel superfi
ciatū ergo lineatū: qd tñ nō arguit vnū icludi formalr in
altero: sed pcomitari neāz: 2 sic de alijs. ¶ Ad aliud dīo
q loquit extēsiue de p rīa 2 nō p pte: vt loquit doc. vbi al
legat in antepredi^o. 2 hoc itelligo nisi fieret p rīa 2c^o alte
rius iclusi vel icludentis vtuāl^r. ¶ Ad vltimū dico q il
la cōditio itelligit de diuisione gnis in spēs: vel gūalr q
itelligit p dītio formalr: nō circūlo^o: circūlogmur enī p
situa plerūqz per q dā negationes. vt p3 in diuisione aia
lis per rōnale 2 irrōnale: 2 in diuisione entis per in alio 2
nō in alio 2c. Sigs etiā obyceret ptra diuisionē: ga com
mune nō ponit in numerū cuz suis iferioribus p3. de quo

Expositio

cōmuni hoc intelligi debet.

Questio. XXI.

Vgesimoprimum

declarádo p̄mū mēbzū diuīsiōis p̄dicte. s. dīf ferentiā cōiter acceptā: q̄ dīc q̄ ne q̄ū ab alio: s. ēt a seipso iquātū: nūc motū: nūc gescēs: vel nūc puer: nūc vir vel senex dīc aliqd tali dīntia. An. s. bec ppō: sortes senex dīffert a seipso puero: sit vera.

De primo

nō opz laborare: qz bī termini satis nō ti sunt. Socrates enī (vt aiūt) fuit p̄i mus: p̄hoz a quo socratici dicti sunt. vñ ob sui p̄mitatez z famositate cōiter auctores eius noie vrunt: quid senex: qd puer z dīntia: satis clarū est. pueritia enī z senectū sūt de numero septeze vel octo vel paucioz etatū vt medici z p̄bi atqz theologi varie loquunt: querantur auctores vt lector voluerit. Quid. q. p. 3. Diuīsiō cōmunis est.

De secundo

arguit trib⁹ rōnibus ad partē negati uā. p̄ sumit ex nā retonis z relatiuo ruz. Rele enī ē ens duplici depēdētia depēdēs. q̄re ipole est eā eē sine extremis: cū sit depēdētia vñ ad aliud. vt ifra. c. de relone bz iste: z eo mō quo est rele querit extre ma: si actu actu: si potētia vel aptitudie sūt. Luz igit dīa dicat relone ac¹³ querit extrema actu. vñ cōiter dī q̄ oīs alietas z dīntia querit ex tīa extremoz. Jō lz dicat: chū merā eē nō eādē homini: nō tñ distigui vt differre ab ho mie. mō idē socrates nō est actu sūt senex z puer. vt p. 3. q. re non recte: nec vere dī q̄ dīffert a seipso puero. C. 2. rō pcedit per locū ab oppositis z ifert a p̄mo ad vltimū nō idētitatē socratis sibi ipsi: qd iplicat loquendo d̄ oī modo idētitatis z ostēdit se pcedere a destructiōe p̄ntis ad de structionē aūtis. C. 3. rō pcedit a p̄mo ad vltimū p tres p̄ntias inferēdo eūdē socratē esse multa: qd implicat. In pbatōe p̄me p̄ntie assumit vñā ppōnē notabilē de relati uis equiparatie. vide. i. 9. d. p. 2. alibi sepe idē. In pbatōe scōe adducit dicta Arist. 5. z. i. o. metaph. videat in 5. t. non bīte cōmentū: z in. i. o. t. c. 1. o. 1. z. 1. 7. z alibi. 3. 3. p̄ntas pbat p regulas cōes logicales: q̄s supza sepe notauī. C. Ad op positū arguit. p̄mo auctē: deinde rōne per locū ab opposi tis: cui⁹ fundamētum sumit ex. i. o. metaph. t. c. 1. z. Deinde rīdet paucis: z facili⁹ ad questū tenendo partē affirmati uā: p̄mīssa tñ dīstōne dīntie de qua in. q. pcedente. nā tñ ppō illa est vera accipiēdo dīam p dīa cōiter accepta vt extendit se ad q̄cūqz accīs per accīs: z sic senectus z pueritia sunt dīf. scus dīf est si accipiat dīa pp̄ia vel ma gis pp̄ia. nā sic ppō est falsa. z rō hui⁹ est: qz nullū accīs per se rei variat manēte re: imo tale est coeū rei z idē si bi: sub cui⁹ o¹⁰ nō pōt itelligi illud: cui⁹ est absqz iplicatio ne: o¹⁰ est de accīte per accīs: me dū igit ab alia re: sed a se ipsa in diuersis t̄pib⁹ tali dīntia aliqd pōt recte differre. ista est rō quā doc. tacuit: sequeret enī q̄ si aliqd differret a se talib⁹ dīntis. tūc sūt ipm z nō ipm: qd manēti nō manēs nō est idē: nec rei essentia variat manente re ipsa. C. Cōsequēter soluit notabilī argumenta p̄m¹⁰. Ad p̄mū rīdet dupl. p̄mo ad maiorē dīf¹⁰ d̄ esse actu: aut in rōne referendi: aut in rōne existēdi: exēplificat de pōzi z poste riori. Eandē rāssionē bz ifra. c. de relone. q. 3. soluendo 4. m p̄ncipale. vbi dicit q̄ eē relox q̄ dī q̄ debēt eē sūt nā: nō est esse existētiē: s. esse pp̄iū rela¹⁰ iquātū referunt: hoc est esse intellectuāle z obie¹⁰: ideo cōiter glosat sūt nā. i. s. z nālē itelligentiā. Alio mō rīdet ad mī. cōformiter dictis suis ifra. caplo de relone. q. p̄allegata. soluēdo. z. p̄ncipa le ostēdēdo q̄ extrema sunt actu si bñ assignent: z addu cit documētū gīale de extremis retonis equipantie. non igit sortes senex z sortes puer p̄cise sunt extrema: s. addi dī vtrobīqz ly dīns. qd est p se relatiuū: illa vō per accīs

vel fm dici tñ. de qbus nō intelligit p̄prietas illa rela tiuo. s. esse sūt nā. Ex hac solone optime euadi pōt illud ar¹⁰ qd valde pōderat i doctrina hui⁹: z spāl. 3. dī. p. q. 7. z 25. dī. z. ad. p̄bādū q̄ idē nō possit monere se: eo qd relati ua opposita realia regūt dīst¹⁰ realē extremoz. dōm est ergo q̄ z si volūtas nō distinguat realē a seipso: z sūt de intellectu z graui z leui z bñ: tale tñ vt mouēs dīst¹⁰ realē a seipso vt moto: sicut hō vt alb⁹ distinguat realē a seipso vt p̄cise hō est. C. Ad 2. m p̄ncipale negat p̄ntiam ppter p̄ntis z figurā dictiōis: lz doc. hoc nō addat: cōmutat enī quale i qd. vt p. 3. falla¹⁰ aūt p̄ntis pōt ibi assignari penes ipsius. 3. modū. z hoc si ly sibi. referat hoc totū. sortes senex. si vō referat tñ mō fortē: pōt reduci ad p̄mūz mō¹⁰: qz arguit a destructiōe aūtis ad destructiōēz p̄sequētis. a parte enī i mō ad totū nō tenz destructiue. Qd ibi tāgit de relatiuo reciproco: declabis ex grāma¹⁰ posituius z spe¹⁰ z logi¹⁰ vt nosti. sūt bz in p̄mo. dī. 4. q. illa. Utrū de¹⁰ genuit aliūz deū. ppōnē vō assumptā in p̄bado. z. p̄ntiam negat. sortes enī puer nō est superi⁹ ad sortē: s. potius eē. vt p. 3. C. Ad 3. m p̄ncipale fm vñā viā rīdet negādo p̄mā p̄ntiam recur rēdo ad nām hui⁹ vbi dīffert. nā icludat negōnē: rōne cui⁹ mobilitat imobilitatū capax sequēs: z imobilitat mobi litatū: z assignat instātiā in alyz termis. C. Ad p̄bationē vō illius p̄ntie rīdet bene q̄ tenet in relatiuis equipan tie posituius nō negatiuis. Obicit p̄nter notanter contra hūc modū dicēdi ostēdēdo q̄ q̄ntis hēat locū i terminis cōib⁹: nō tñ in terminis discretis vel singularib⁹. Alr enī supponit termin⁹ cōis dū pponit: z alr dū postponit offi ciali: vt cū dī. ab hoīe tu dīffers: z tu dīffers ab homine. p̄ ma vera. scōa falsa. sūt in proposito: bec. sortes dīffert ab hoīe. est falsa: s. bec. sortes dīffert ab omni hoīe. est vera: qz ibi ly dī. imobilitat mobilitatū. bec autēz. sortes z oīs hō dīnt: est falsa: qz ibi sicut z in p̄¹⁰ mobilitat hō: z tūc vt sortes nō esset hō. vel differret a seipso: quoz vtrūqz est falsum: sed in terminis singularib⁹ nō habet bec diuersi tas supponis: qz si sit discret⁹ discrete semp habet. In sin gularib⁹ inqt nō refert p̄ponere z c. z. p̄berme. cap. i. se. quī igit grā mae. sortes senex dīffert a seipso puero. g. sor tes senex z sortes puer differūt: pcedit igit p̄ma p̄ntia z sūt scōa: quā appellat vltimā: lz nō simplr: respectiue tñ qz in ordine ad p̄mā: ponit enī aliq̄ superlatiuis p cōpa ratiuo: z ecōtra. Utr enī verū est q̄ eo mō quo aliq̄ dīffe rūt sic sunt multa: si rōne rōne: si re re: si acci¹⁰ acci¹⁰ z c. negat g doc. 3. p̄ntiam. z assignat duas rōnes negatiōis. p̄i ma: qz est fa¹⁰ a fm qd ad simplr. z¹⁰ qz arguit a dīntis ad diuīsa in dictis fm accīs p̄tra Arist. z. p̄berme. c. z. Ra ro enī valet arg¹⁰ a cōiunctis ad diuīsa: sicut ecōtra.

De tertio

circa dicta aliq̄ occurrūt dū¹⁰. p̄mo cir ca solonē. q. videat q̄ ppō illa nō sit dīsti guēda: qz vel sumit ibi differre absolute: z indīnter ad il la tria membra: aut determinate p̄tracte. si p̄mo mō cū sit analogū dī sumi p̄ famosiori signāto: z sic ppō est simpli citer negāda. Si secūdo mō: qd videat verius. iuxta illaz ppōnē supza. c. d. spē. q. z. quādo. s. aliqd se bz ad aliq̄ sim pliciter z s. qd: si addat sibi aliqd determinās ad fm qd stat tñ pro illo: sed hic addit senec⁹ vel pueritia ipsi dīf ferētiē que determināt ad fm qd differre. q̄re stabit dīf ferētia hic ex vi sermōis p dīntia cōiter accepta: nō igit distinguēda est ppō. C. Itē p̄tra p̄mā solonē ad p̄mū p̄ncipale videat q̄ similitas reglita ad relatiua nō dūm quo ad actū referendū: sed quo ad existētiā dī itelligi. als dī stinctio retonis in actualem z aptitudinalē nulla est: qd pbat. nā quo ad esse obīuū z intellectuāle simul sunt rīsti bile z rīstus: z ita quo ad actū referendū: quare si talis dīta rat actus requirit ad extrema retonis ac¹⁰ vna erit ac¹⁰ sicut alia.

fit alia. distinctio igitur nulla. Assumptum probatur. nam ipse est intelligere aptitudinem vel aptum natum in quantum talen: nisi itelligatur terminus seu illud ad quod est aptitudo: id non necessarium simul sint actus. Posset et dubitari ibi quod illud quod non est actu in re vel cum alio: posset esse actu in intellectu vel simul in alio sic actu: sed hoc infra. c. de relatione. q. 3. b3 plius videri. Item contra. z. solone eiusdem argumenti arguitur. Unius per se relationis est unum per se extremum. nam relo h3 entitate unitate et perfectitate ab extremis: sed distinctia est una relo et per se. igitur ipsi erunt extrema talia. modo hoc totum: fortes senex dñs vel fortes puer dñs non est h3. p3 eni q est aggregatum per accidens. igitur. Circa solones. z. z. 3. pncipalium possent plura tagi et de nam officialium diuersorum et diuersimode mobilitatum et supponibus terminorum: sed omitto hic tantam plixitatem. videant alibi copiose: s3 vide reť alicui q illud copulatum fortes senex et fortes puer: non faciat singulare contra ea que h3 doc. in obiectioe ptra pma via soluendo. 3. pncipale. Item videt q senectus et pueritia non sint determinatiões diminuētes cum sint accētia naturalia hoīs cum quibus vere saluat nā būana. Prima igitur assignata p negōne. 3. psequētie. 3. pncipalis nulla est. Item v2 q arguendo a pūctis ad diuisa in terminis accētia valet argumentū. nā sequit. fortes est h3 alb. ergo fortes est h3 sic de alijs: imo in subalib3 non valet: q2 non sequit. h3 est aīal. ergo h3 ē. plura alia circa hec possent adduci: sed ista ad pñs sufficiat: q2 solutis alia facilius soluentur. Ad ista rñdes. Ad pñm dñm est pñs dñ mente hui3. pmo elenchop. q. 16. q illa ppō. Omne analogū rñ. nō est vera de vīte fmonis: sic dādo pñm mēbz nīlī segt. Qd addit quo ad z mēbz. s3 q trahit. pōt dici pformiter dictis hui3. pmo elenchop. q. 9. z. 10. q terminus equo: cū nō pōt dñi pñem: nec p me ad iunctū et multo min⁹ per imediate adiunctū: sicut est in pposito. terminus enī vel fundamentū relationis nō itelligit ppe tanq3 ptractiū eius et maxime vbi plura fundamenta et plures termini annumerant: cū enī dñ fortes senex. pōt vtrūq3 ēē fundamentū vel vtrūq3 termin⁹. quare op3 distinguere de dñia. vt dicit doct. querať singularis doctrina huius sup pmo elenchop. q. pallegetis ad hoc. dñm doc. supra. cap. de specie. q. z. si est verū itelligit de imediate adiuncto via di scursiui pcessus tñ: nō ex vīte sermōis: sed argui ad ducit illā ppōne ibi. Ad aliud qd tagit bonā difficultatē h3 videri plīe ifra. ca. de relatione: et sup. 5. metaph. et sup. snias et alibi: s3 p nūc breuiter pōt dici q in hoc dñt: q2 hec aptitudo: et illud actus vel actualis relo. et forte nō querit relo aptitudinis termin⁹: vel si sic nō actu relo: s3 aptitudie vel nullo mō. pscindit enī termin⁹ eius ab actu et potentia. vt dicit Grāscus in pmo cōfla. di. 30. q. finali. vbi plura singularia ad ppositum possunt notari. Rñs etia nō mutuo forte referē: nec per se est relatiūm rñsibi: sed potius rñsūū vel qdditas cuius est passio. dato igitur q intellectus itelligat simul rñsibile et rñs: nō tamen vt actualia entia: nec actu mutuo et per se relata: secus est de dñte et dñte. Respectus enī aptitudinalis nunq3 fit actualis seu formalis: sed bene formalē expectat: et in hoc ponit differre a fundamēntali. altera tñ itelligitur et actu fundamēto inheret vel inest pot⁹. vt ifra. c. de ppo. q. 4. habet: plura alia addat hic curiosus lector. supra et cap⁹ de genere tactū est de aptitudine et cōditionib3 eius: et alibi sepe querať. Ad aliud dico q doc. ibi ostendit quid per se et formalē est hic relatiūm et qd per accidens seu materialiter. Vult ergo q dñs et dñs sint formalē et per se talia. fortes vō puer et senex materialē: cōcedo igitur vnus per se relationis sit vnus per se extremū formalē: plura tñ materialē. ad plura et per se referri pōt idē: s3 nō pmo. vt

de vbi supra quottauī doc. et Grāscus. z. i. di. 4. Posset etia dici q additio fundamēti vel termini respectio nō arguit aggregatiūm per accēns. vt supra in mā de vnīuersali in cōmuni tactū est: et ita negaretur q auferē per se vnitas extremi in pposito ppter additionē istoz ipsi dñti. Ad aliud pōt dici: q si singulare geminātū equaleret termino cōi hoc verū erit tñ respectu diuersoz singulariuz. vbi geminant diuersa singularia et nō vbi idē sibi ipsi: sicut accidit in pposito. Ad aliud dictū est supra q. z. de specie in simili: s3 enī pueritia nō distrabat vel diminuat a rōne Socratis absolute: dim inuit tamen in ordine ad 3. s. multitudinē: sicut notāter dicit doct. in littera respectu talis pñi rñ. ita q arguere a multitudine tali. s. accidētali ad multitudinē essentialē est arguere a fm quid ad simplr. vt p3. Ad aliud vide ifra. super. i. perihermenias. q. 7. optime et super. z. perihermē. vbi allegat. In aliquib3 pñdicatis accētia sequit: in alijs nō: vt p3 per regulas pñi ibidez. Quere expositores et maxime Antonium Andree post hunc vt nosti. Questio. XXII.

Vt secundum querit de prima diffōne differentie a Porphyrio assignata: et maxime h3 diffō illa et pcessus doc. itelligi de dñia pma intentionaliter accepta: sed nibilominus oia possunt itelligi in secundis intentionibus vt ostendam.

Quantum ad primū omnes termini clari sunt ex sepe dictis. Quid. q ad pcedentes patet: quia prius erat instandū circa diuisionē multiplicis et declarationem membrorū q3 circa diffinitionem eorum: sicut multiplex in quantum tale prius est diuidendum q3 diffiniendum. Diuisio cōmūnis est.

De secundo arguit primo duab3 rōnibus ad partem negatiuam. Prima ratio procedit ex nominis interpretatione huius. s. qd est abūdare: et allegat p minori pñm in pñi. et hētur. c. de suba pñiata te. 3. Secūda ratio pcedit diuisione seu inductiue inuestigando: videlz a quo spēs h3 dñtia: per exclusionē duoz primoz membrorū iferendo 3. ostendit oppositū diffōnis: et aliud incōueniēs. s. opposita simul iesse eīdem: qd implicat: hec incōueniētia et solones eorū tangit auctor in littera: et Boetius in cōmento egregie: que vbiq3 videbis. Allegat in pmo mēbro illud pñm famosus pñor qd habet. i. pñy sicoz. t. c. 3. 4. z. i. elenchop. c. z. et alibi sepe: qd tñ et si materialiter vel effectiue verū sit: ordinalr tñ falsum et naturalr et duratiōe: vt recte theologi sentiunt. Pro secūdo mēbro est ppō famosa que est Aug. i. tri. i. z. pñi. z. de ania. t. c. 47. Adducit imediate eua: immo bonas solones ad illa duo que inferunt sustinēdo. 3. membrū inductionis: et in hoc soluit. z. pncipale. Obicit pñter contra has eua tribus rōnib3: duabus pñis rōnibus diuissim et seorsum: et 3. cōiunctim. Assumit in pma rōne ppōne notabiles que pōt elici. z. elenchop. s. Nihil dat qd nō h3: vel qd de se nō habet rñ. In 2. assumit aliā famosā que pōt hēri. g. metaphysice. t. c. 8. z. metaph. cōmen. pmo. z. 8. phy. z. i. ce. z. alibi sepe: maxime in doctrina hui3. In 3. rōne tagit dñm pñi. i. perihermē. c. de verbo. Ad oppo allegat Porphyrium. Deinde rñdet ad quesitū tenendo partē affirmatiuā: quā paucis optime declarat: eo q2 diffō indicat essentialē et intellectu adequatū essentialē diffinitū: qd pñi. i. topicoz. c. 4. vbi diffinitū diffinitio: q. s. est oratio qd est esse significans: constat autē ex genere et dñia. vt. 6. topicoz. et 7. metaph. et alibi plerūq3 p3. sequit ergo q dñtia includit in intellectu eēntiali spēi: nō sicut est de intellectu generis: qd pbat duplr: que oia tacta sunt copiose supra. q. 3. z. 6. de genere: et ifra. q. 7. antepredī. et alibi in doctrina

Expositio

huius sepe ut ibi notant. Hoc etiam tangit. z. q. sequente. ubi vult qd ista diffinitio est dñtie inquātū constitutiva spēi est: z nō iquantūz diuisiua generis. Cōsequēter soluit argumēta pñcipalia. Ad pñmū rñdet distinguēdo de continētia. est enī continētia multiplex ut alis notant: qz alia formalis seu actualis ut totū pñmū vel metaphisicū continet suas partes: alia potentialis seu pmissiua. ut mā pñmū sica vel meta^a continet formas vel propoz^{as} formis: alia vñtialis ut causa efficiēs cōtinet effectū z maxie equoca. alia emīnētia ut de^a cōtinet alia oīa entia. alia vñtina. ut pñmū in identice plura cōtinetibus. fm̄ ergo diuersos modos continēdi genus est in plus spē z econtra. z vnūz est continens alterum: z econtra. z sic exponit Aristo. z Porphyriū diuersimode intelligendo abundare. ¶ Ad secundū pñcipale recurrit ad solutiōē pñmū datā supra quas declarat pulchre pñbice cōparando formā naturalē cōpositi ad mām z ad efficiēs a qbus diuersimode in cōposito hētur: z sic due eua^{as} date supra ad arg^{um} bñ pcedūt. habet enī cōpo^m formā a mā eo mō quo mā illā bz: qz tñ in potētia. Nā in quocūq; est aliud hñs est z tale habitū ut in illo habet. bz aut actu formaz ab efficiēte effectiue: z posset addi qd ex se vel a forma ipsa formalr: z sic triplr vel quadruplr forma est in cōposito: potentialr a mā: effectiue actualr ab efficiēte: formalr actualiter ab ipsa forma: vñtialr vel occasionalr vel cāliter a fine. ea tñ quē dicit doc. firma sunt z sufficiētia: est igit fallacia pñtis i argumēto penes. z. modū: qz arguit ab īsufficiēti. ut pñmū. Ultimo rñdet ad illas tres replicas. Ad. i. pcedit assumptum z qd inferē sic glosando: qd nō bz dñtia actu a genere: bene tñ po^a. ¶ Ad. z. respōdet duplr. pñmō cōcedendo opposita īnēsse eidē genere: sicut rōnale z irrōnale īn sunt actu homini z asino que sunt eadez genere: z sic de alijs. secus est de eodez spē vel saltim nūero. Reducere aut ad actū potentialitatē dñtiarū in genere est pñtinere spēs: sicut de materia z formis oppositis est dñm. Alia rñsio qd equino cat de potētia z est satis bona rñsio. vno mō sumit ut dicit ordinē ad actū: z sic est dñtia entis. 9. metaph. t. c. z. z. inde. alio mō p ideterminatō: z sic sumit in pposito. mā enī z ppoz^{as} ei est potētia z de se indeterminatū: act^u vō determinatū z determinatiū. 7. metaph. t. c. 4. 9. pñmō mō pcedit argum^{um}. per hoc rñdet ad. 3. distinguendo de predi^c cōie de genere: aut. f. vñ: aut pñculari qd pōt intelligi dupliciter. vno mō recurrēdo ad illas tres acceptōes terminī cōis: z tñc vñ pñdicari intelligit illud qd in. 3. acceptione sibi pñuenit: hoc est in suppone simplici: z pñā sic indeterminate sumpta: pñt^{ur} vō qd i pñ vel z^a acceptiōe: qz. f. p suppositis vñficat. Alio^a satis bñ intelligit vñ. i. in pñpōne vñ. pñculariter aut. i. in pñpōne pñculari vel idiffinita. vñ bec est vera. aīal est rōnale: vel aliquod aīal est rōnale: sz bec est falsa: oē aīal est rōnale. stat gñs potētia z vel indeterminatio cū tali predi^c. bec tacta sunt. s. c. de genere. q. 3. solnēdo. 6. pñcipale vbi de duplici indeterminatione dictū est. plura horz declaratiua alibi querant.

De tertio qñs predicata satis clara sint aliqua tñ tagā pñ maiori declaratiōe eoz. Pñmo videt qd ea que dicunt in solone. q. z in toto processu eius nō pñt applicari ad scōas intētiōes: cuz igit Porphyrius logice diffinire deberet: z per pñs intentiones ex inten^b: videt qd ista diffinitio nō sit bona. Itē videt qd illud fundamentū doc. in solone. q. z argumētoz: qd. f. genus in potētia vel indeterminate continet dñtia: spēs vō actu: sit fallum: qz vnūq; est actu seipm: sed gen^{us} est dñtia salrim realr. ergo impossibile est genus esse actu qñ dñtia sit actu: qz mā^a nō mā^a nō pōt esse idē. cōtinentia ergo generis respectu dñtiarū nō est potētia vel permissiua:

sed potius actualis vel vñtina. Item si inte^a diffinitio de dñtia scōe intētiōalr sumpta quō erit in intellectu spēi cuz sint disperata: z quō per ipsam abundabit a genere: z quō continet in vno actu: in alio in po^a: z sic de alijs que ibi dicunt. Posset et dubitari de his que tangit quantūz ad pñmū gñs de dñtia: z ecōtra. videt enī qd dñtia per se pñdicet de genere: qz qd ppter qd demñrari pōt de aliq per se pñd^{ur} de illo: sed dñtia est bz respectu gñis: z hoc loquendo in fundamētis. ergo z. pñmū cuz maiori. Ad. i. aut pbo ex dictis bñ. z. di. p. q. z. in solone: vbi dicit qd qd pñmō z imēdiate pñuenit alicui de quolibet qd est in eo siue sibi superiori siue inferiori pōt demonstrari ppter qd per illud cui pñmō cōuenit tanq; per mediū: sed dñtia pñmō z imēdiate z per se cōuenit spēi. genus vō icludif per se in spē tanq; superius ad ipsam. igit per rōnē spēi de genere ppter qd demonstrari poterit ipsa dñtia. Qd tangitur in solone. z. pñcipalis de continētia formarū in materia: posset dubitari. plix pertractando inchoationes formarū z rōnes semiales z diuersas potērias mae que pñtinent ad pñmū z meta^a. videat iste. 7. metaph. t. c. snia. rñ. di. i. z. r. is. z. alij. z. pñ. z. alibi sepe z maxie An. an. i. q. 3. pñmū: z moderni scotiste: z sup pñmū pñmū in. q. 9. meta^a. vñ deat iste p multiplici acceptiōe potētie pñclare. Item videt qd bec aīal est rōnale. sit vera vñ sic dicendo: aīal est omne rōnale. Itē ex hoc qd fortes est indeterminate habens ad federe z ambulare nō segtur. fortes sedet: igit solutio illa vltimi argumenti minus recte pcedit. Alia ingrat ingeniosus lector. ¶ Ad ista per ordinem. Ad pñmū dico qd l3 (ut dñm est) pñcipali^{us} vel expñssius intelligunt dñtia in hac. q. z diffōne de fun^{am}: pñt nihilomin^{us} in actu signato verificari in secūdis inten^b: sicut in simili infra. q. z. sequente ad finē. declarat doc. illā diffōnē qñtā dñtie: qua. f. dñt a se singula. Cum ergo dñ. dñtia est qua abundat z. hic supponit intētiōes dñie spēi z generis pñmū fundamentis: sicut supra de genere z spē sepe dñm est: qd igit in actu signato dicitur de inten^b concretue sumptis in actu exercito verificat in fundamētis. Est igit dñtia ut est itentio qua: nō ut forma iformate: nec intrinsece pñt^{ur}: sed qua ut itentione applicabili ei qd est pñcipiū forma. le intrinsecū actualr formalr inclusum in specie vt supponit pro fundamēto: abundat species a genere suppo^{it} eoz dez mō. Est ergo diffō lo^a: qz de intentione ex inten^b. ut tamē pro fundamētis suppo^{it}. ut pñmū. ¶ Ad. 2^{am}: qd tangit pulchrā difficultate: pōt dici vno mō qd identitas realis aliquoz est duplex. vna ratione vnus vel vñiusq; extremoz se identificatiū. alia ratione conueniētie vel identitatis in 3^a de pñma. pcedit argum^{um}: sed nō de scōa: qñlis est in pposito. fundamētū hui^{us} solonis pōt colligi ab isto. 8. di. p. Aliter pōt dici qd actualitas z potentialitas de qbus loquitur doc. in lra debet intelligi quo ad inclusionē formale: z formalē idētitatē: nō quo ad inclusionē realē seu identitatem talē: qui vō nō ponerent distinctionē aliquā preter opus intellect^{us} inter genus z dñiam difficulter possent eua dere argum^{um}. Breniter ergo dico qd genus continet actualiter potētia. i. ideterminate: dñias qñ spēs determinate cōtinet. An aut possit sustineri genus cōtinere formaliter dñias du^{as} est. Et pōt dici qd nō ut ideterminatū est: sz bene ut dñtum z esse totius cōicans. plura ardua meta^a possent hic adduci: sed bec sufficiūt iuniorib^{us}. ¶ Ad alij. videt pñmū ex pñma solone qualiter oīa illa in actu signato dicunt de dñtia. ut est scōa itētiō. ¶ Ad aliud quātū ad predicationē gñis de dñtia videat iste. 3. metaph. s. qñtū ad predi^c dñtie de genere: dico qd duplex est demñratio: sicut duplex mediū: vñ. f. pñcūlare. dñm doc. z. di. p. vbi qñtū intelligi dñm (ut ē adductū ad ppo^m) de demñratioe pñcūlari.

ticulari. et tunc supponit et verificat pro inferiori. ut si argueret sic. ois hō est rōnalis: aliqd aial est hō: g. rē. si vō acciperet aial vt cōe est vel vt indifferēs p̄dicatio dīe de ipso erit per accēs sicut et p̄prie passionis hōis. vide hunc q. i. p̄olo. finiarū soluendo obiectionē quandā ex Den. de gan. posset alr dīci: qd dīctū docet. d3 intelligi de eo qd p se primo inest per modū passiōis: nō de est. vel alr qd doc. in originali suo correxit illa verba sine superiori rē. vt p3 i. tuētī opus eius qd castigauimus. ¶ Ad aliud dico qd vltimas et particularitas p̄pōnis d3 attendi maxime ex parte subī: et nō p̄dicari: qz sīncathe^a a pte subī disponant in ordine ad p̄dī^m. nō aut ecōtra: vt ifra. c. de suba. q. i. h3 docet. Aliiter ē p̄t dīci qd hec est falsa. aial est oē rōnale: si ponatur rōnālitās cōuenire intelligētys: sed h est istātia spālīs. p̄ma solo sapit. ¶ Ad aliū nō currit silitudo: qz ideterminatio vel indifferētia sortis ad illa accidētia est p̄tingens et subīna: generis aut respectu dīarū est necessaria et inseparabilis. vt pater speculanti. **Questio. XXIII.**

Agelunotertio querit. An differētia possit diffiniri. ¶ De p̄mo termini clari sunt. S3 videtur qd ordo hui⁹. q. ad p̄cedentē est p̄p̄terus: qz p̄us erat vidēdū an possit diffiniri qz disputandus de ipsi⁹ diffinitioib⁹. S3 de ordine parū refert. saluari tñ pōt hoc mō: qz dīffō de qua in. q. p̄cedēte maxime attēdi h3 de dīa fundat^a sumpta: de qua nō est p̄ncipalis itētiō logici. Vel si de scōis intētiō^b possit verificari vt declaratū est. nō tñ fm illā rōnē: fm quā p̄ncipāl^r hic p̄siderant^r. Nā p̄ncipalis cōsideratio hic de dīa est vt h3 rōnez vltis vel p̄dī^m. qre dīffō sequēs. s. p̄dicari de plurib⁹ est p̄ncipalis: imo q̄si sola: de qua ex itētiōe hic logtur^r Porphyri⁹ et doc. igit in ordine ad illā premisit hanc. q. an. s. dīa possit diffiniri: et sic saluat^r ordo. Diuisio vō cōmunis est.

De secundo arguit. z. rōnib⁹ ad partes negatīnā: que satis clare sunt etiam sepe supra bite ex fundamētis: p̄bi quātū ad maiores. Vbi aduerte qd bñ formādo p̄mā rōnē illud qd ponit^r p̄ maiore d3 ponit minor et contra. ¶ Ad oppositū adducit Porphyriū. brenib⁹ vbi rīdet ad q̄stū tenēdo partes affirmatiuam. Illud enī pōt recte diffiniri qd h3 genus et dīaz: et si est respectiū h3 fundamētū et terminū. sed dīa est h3. vt hic logmur d ea: qre rē. M. p3 ex dictis sepe supra. et maxie q. de numero vltius: et de diffōnib⁹ gñis et spēi. vltē enī vt p̄dicari de pluribus (que est rō ei⁹) vbi p̄ qd et vltē rēius ipm qle per qle eēntiale et accēntiale: et iterū qle eēntiale specificat per dīntibus spē et numero. Dīa ergo cuz sit spēs vltis h3 gen⁹: h3 etiā dīas vt qle eēntiale ibi stando si diffiniat ipsa in cōmuni. Si vō ipsa vt intermedia est: addit dīntib⁹ spē. si iterū ipsa vt vltima: addit differētibus numero ipsi quali essentiali. doc. vō remittit se ad q. sequētē: qz ibi hec oia clariū p̄tractant^r. ¶ Deinde rīdet ad ar¹². Ad primūz distinguēdo de dīa vel vt dīa est vel vt spēs. p̄mo mō p̄cedit ar^m. z. modo non. Et l3 frater Jo. foxal dicat hic qd hec tota solo nō possit verificari de dīa nec vt est p̄me itētiōis nec vt z⁹: s3 p̄ma ps de p̄ma et z⁹ de z⁹. qz solū dīa vt est p̄me itētiōis h3 rōnē dīe respectu alicui⁹: et solū dīa vt est z⁹ itētiōis h3 rōnē vel modū spēi. tñ p̄babilr dico qd tota solutio pōt verificari de dīa vt est z⁹ itētiōis: et forte etiā tota de dīa vt est p̄me itētiōis l3 minus p̄prie. Intelligo ergo verba doc. sic: qd dīa vt vñū vltimū nō h3 dīam cōstitutiuā eius vtpote hoc qd est in qle eēntiale inq̄tū dīa sumit^r sub modo dīe. i. suiipsius vt modū ita. s. qd sicut ista est vera: in qle eēntiale est dīa vt modus: ita eēt vera ista. dīa vt z⁹ vltē est dīa: sed tñ mō h3 illā dīam que est diuisiua superioris et ipsius con-

stitutiuā inq̄tū h3 modū spēi: ita qd nihil aliud vult dīe re doc. ibi nisi qd dīa pōt accipi vel vt qd vel vt modus. p̄mo mō ipsius est dīa: vt tñ iduit modū spēi. z⁹ mō nō. Nā dīa vt h3 sumit^r nō iduit mō dīe: s3 bñ spēi vlt gñis. nō ergo itēdit doc. asserere qd dīa re^a alicui⁹ possit habere modū dīe: s3 pot⁹ negat^r: et sic tota solo p̄t intelligi de scōis itētiōis: alr nō bñ eēt ad p̄po^m argumētū. qz ar^m ne dū de p̄mis: s3 ēt de scōis itelligi pōt. Posset ēt itelligi solutio de dīa vt est p̄me itētiōis: eo qz h3 modū spēi. p̄dī^m enī d̄ p̄lib⁹ dīntib⁹ numero in eo qd qd: vt p3 de rōnali: vlt de dīntib⁹ spēi s3 ē intermedia. qre cū ois spēs h3 diffōnē: dīe erit diffinitio: b maxime posset teneri si vera eēt illa op. qd ponit dīa supiorē p̄dicari per se de inferiori. S3 fm vltatē b nō est verū. Nā l3 rōnale re^a hōis vel aialis h3 rōnē vel modū dīe: nō tñ h3 verā rōnē spēi nisi silitudinarie eo mō qd alig dīcūt ens esse spēs. et vna rō hui⁹: ē: qz pars spēi nō est spēs vt h3 iste in. z. dī. i. q. 6. et hoc loquēdo de pte que sic ē ps qd nō totū. alia rō est: qz nihil p̄prie est spēs: qd nō est p se in gñe: dīa est h3. qre rē. et p̄ hoc alig distinguūt dīe specie p̄dī^m et dī spē suba. si qd dīa erit spēs erit tñ p̄dī^m et nō p̄rie subta. s3 quātū valet illa diffinctio tactū est aliq̄liter supra. et alias h3 videri. verius igit solo vificat^r de dīa z⁹ intētiōis qd de ipsa p̄ itētiōis accepta. Obicit nobilr p̄tra solutionē et assumit vñā p̄pōnē famosaz in doctrina ipsius: q. v3. cōparatio alicui⁹ ad qd cūqz nō variat rōnē p̄prie ei⁹: vel salti nō destruit ipm. Qd enī per se tale ad qd cūqz cōparat^r semp est tale: et pōt p̄firmari ex. i. phy. t. c. z6. et in de. Oē vere est rē. queraf iste in quo⁹ q. 3. ar¹². z. et in p̄mo. dī. z. pte. z. q. i. soluendo p̄ncipale et alibi sepe. Adale ergo dī qd dīa cōparata ad suā dīā nō h3 rōnē dīe: cum ipsa sit per seipsa vel dīa. ¶ Ad hoc rīdet dicens qd dīa vt qd nō variat ex cōparatōe eius ad qd cūqz: et maxime ad suā dīam: sed hoc nō obstatē nō h3 modū dīe hoc est nō induit se vt modū cōparatū ad suā dīā: sed induit speciē vt modū: est ergo dīa cōparata ad qd cūqz: sed non habz modū dīe i ordine ad aliqd: et hoc sibi: l3 alys sit modus. Est enim ita qd qd nō modus sibiip̄s. alys vō modus est et nō qd: semp tñ quid. ¶ Ad. z. p̄ncipale rīdet vt sepe supra. qd dīa est spēs: et hoc vt modus: nō vt qd. Cuiuslibet enī vlti applicatur species vt modus: non sic de alys.

De tertio qz in. q. sequente hñt ista videri copiose: pauca tangā pro nūc. Primo circa istam p̄dī^m in qle eēntiale est dīa dubi⁹: qz cōstitutiuū essentiali alicuius nō p̄tinet sub ipso: sed in qle eēntiale cōstituit dīa: g nō p̄tinet sub ipsa. falsa g est talis p̄dicatio. Itē tūc sequeret^r qd dīa p̄cederet seipsaz. Nā in qle eēntiale p̄cedit dīam cū cōstituatur eam: et sit pars eius: sed in illo p̄iori in quale est differentia: ergo dīa ante seipsam qd implicat. Itēz quare differentia nō induit modū dīe sicut spēs speciei et genus gñis. maxime cuz transmutatur a dīa vt est p̄ncipiū formale differēdi. vel vt est nomē p̄me intētiōis: sicut. q. sequēte habet. Itē cū dīa p̄me intētiōis accepta nō diffinit^r: qz nō est p̄prie species et dīa z⁹ intētiōis fabricatur ab intellectu moto a p̄prietate fundamētū. igit viderē qd illa eodez modo nō possit diffiniri. Item videtur qd illa p̄pō. Omne qd est per se tale rē. sit falsa. Nam. 4. et 7. meta. p̄hs viderē velle qd accidens in ordine ad subam sit non ens: et tamē in se est vere ens: silt de terra et ipsius quātitate in se et in ordine ad ce^m: et sic de alys. Item cum dicit qd differētia est necessaria differentia: viderē dicere falsum cum contingēt causat ab intellectu et in esse conseruat^r. ¶ Ad ista rīdet. Ad p̄mū cōfōrmiter dictis supra. q. 6. de proprio vltis. Lōtineri sub alio contingit dupliciter vel continentia accēntialis denotatio nis. vel eēntialis inclusionis. p̄mo modo nō incōuenit cō-

Expositio

stitutiū dīneri sub cōstituto: et supius sub iferiori: et ma-
xime in scōis itēb^o: gane dū aly: s; sibiipfis sunt modi
itelligēdi. scōmō nō est pōse: sic pcedit argumentū.
¶ Ad aliud pōset dici cōformiter dictis supia. q. 4. r. 5.
de vlt: quatr. scēst modus itelligēdi cuiuslibet itelligibil:
s; breuiter et p̄babilr dico q; in illo pōri in q̄le nō est dīa
formalr: s; tñ fundamētalr: nisi forte dīa vt modus p̄ce-
deret dīaz vt qd: qd nō videt. p̄babile: maxie si sint idē
in re. ¶ Ad aliud dico q; rō illius est tacta supia. et habet
p̄ reportatiōnū. dif. 25. q. 2. eo q; oīa vltia reducūt ad duo.
p̄ma. s. gen^o. et spēm: qd nō solū vey est in fun^o. s; in ipfis
itēb^o: et hoc tō ga oē vltē s; aliqua supposita: aut solū nu-
mero: aut spē dīa: q̄re induit modū gñis vel spēm: non ita
est p̄m differendi formalr: vel ex p̄ncipys subit egredit:
vel adest et abest per trāslatiōē p̄hicā. g nō iduit modus
dīe: nec p̄p̄y: nec accētis: s; igit aly et p̄me itēb^o et scē
itēb^o sint modi illa tria vltia vltima: non tamē sibiipfis.
secus est de duob^o p̄mis. dū tamē est de accētē an sibi et
aly possit applicari vt modus. de quo infra. c. de accētē.
Et qd additur in argumēto ex. q. sequēte de illa transum-
ptiōē: verū est quo ad nōmō aut quo ad oēm p̄p̄ietatē.
¶ Ad aliud tactū est sepe supia quatr est alio mō vni-
tas et pueniētia et ordo in itēb^o: et alio mō in reb^o. Diffini-
tur enī trāscēdēs scēde itentīōalr. et s̄līr gñalissimū et p̄p̄iū
et idiuīdū: s; nō ita fundamēta. dato g q; p̄petas ex par-
te rei sit icitatiū itellect^o ad fabricādū talia: non tñ vni-
formitas hincinde nisi rara. Similr pōt dici de modis si-
gnificādī suo mō et vocib^o signatiuis et p̄p̄ietatib^o cor-
spōdētib^o. Induit g ista modū spēm p̄p̄ietatē nō ita fun^o.
¶ Ad aliud dico q; dcm̄ p̄bi itelligit ip̄p̄rie et trāsum-
ptiue vt iste exponit p̄mo et 4° snīarū: et qd tangit de q̄ti-
tate terre si^o nō simplr: s; ip̄p̄rie et respectiue dīz intelli-
git: s; ibi pōset esse istātia: q; nō arguit de eo qd est per se
tale. Est ergo accētis vere ens et in se et in ordine ad subam:
s; illud verū ens sit diminute ens respectu illi^o qd est sub-
stantia. ¶ Ad vltimū pōt dici q; itelligit in sensu cōposi-
to eo mō quo itelligit illa p̄p̄o p̄mi p̄berme. Omne qd
est q̄s est rē. Aliud est g dicere: dīam esse nēcīo: et aliud
ipsaz necessario esse ipsam. Qui velle ēt ibi recurrere ad
esse qdditatiū et ad esse existētie ipsius dīe: forte pōset
sed de hoc nō curo modo. supia in simili tetigi ista: et als
si occurrēt: nunc festino ad alia. Questio. XXIII.

Vgesimoquarto querit de. z. dif-
finitione dīe: s; sit p̄ma via itētiōis hic vt notari p̄t. que est
p̄dicari de plurib^o rē. et est valde subtilis et plu-
ra ambigua includens et difficilis. quare lento
gressu discutiat: et nō volatu asinino: sed aquilino.

De primo satis noti sunt termini ex dictis: quoti-
ens sumit in q̄le: et q̄le: dcm̄ est supia et
dicef magis infra. q. p̄iti et sequēte et alibi. Videat p̄hs
et expōitores. s. metaph. r. c. 10. et in p̄dicamētis. c. de q̄lita-
te: et in de modis signandi: et in doctrina b^o. hic et alibi se-
pe. Dico. q. p̄z ex dictis. q. p̄eunte: et hoc in cōp̄atiōē ad. q.
p̄cedētē: ad sequētē vō s̄līr p̄z. vt supia de diffōne gñis
et partib^o diffōnis disputatū est. Diuisio cōmunis fere.

De secundo arguit. s. rōnib^o ad partes negatiuā.
due prime pcedunt ex inadequatio-
ne et incōuertibilitate diffōnis et diffinitū et e^o. Nā cōmu-
niter assignant tres p̄ditiōes bone diffōnis. Prima q; sit
cōuertibilis cū diffinito: sic q; pueniat cuilibet ei^o suppo-
sito et soli diffinito. z^o q; explicet adeq̄te eēntiā et qddita-
tem diffinitū: nibil diminutū: necq; supflū cōtinēdo. 3° q;
faciat differre ipm a quocūq; de quo nō verificat vel nō
ipso: de quibus queratur in topicis et in lib. diffinitionum

Boety et alibi. Ex remo^o igit prime harū arguit duabus
p̄mis rōnib^o: s; enī ad inferēdū bonitatē diffōnis nō suffi-
ceret vna vlt alia istarū: s; oēs s̄līr q̄runt: alr eēt cōsequēs:
ad inferēdū tñ insufficiētiā eius sufficit remotio vnius vlt
alterius: q; facilius ē destruere q; cōstruere: et bonū est ex
cā integra: malū aut ex p̄uatiōē cuiuscūq; cōditiōis reg-
site. Prima rō clara est. nā p̄supponit dīam hic diffinitā
esse vñ de. s. vlt^o: et eē cōmunē ad dīaz iter mediā et vlt
timā. diffō at ista nō ē ita cōis: s; tñ puenit iter mediē vlt
gñice: vt p̄z. 2^a rō ēt clara est: que tñ ponit dīaz (vt p̄ma
facie appet) esse abstractū: et per cōsequēs nō applicabilē
subo vel fundamēto p̄me intētiōalī: q; p̄cise in concreto
applicant intētiōes fun^o: vt supia tactū est sep̄us. q; at
sit abstractū oñdit: eo q; sibi cōtrīdet p̄cretū vt differēs:
qd cōfirmat ex textu. Vbi aduerte q; cū dīz in fine: et con-
similr in aly: q; per alia itelligit alia duo mēbra. hoc ē
dīaz p̄p̄iā et magis p̄p̄iā. vt. s. bō per risibile ab asino p̄
rudibile dīz dīa p̄p̄iā. et per rōnale ab irrōnali dīz dīa
magis p̄p̄iā. 3ª ratio pōt reduci ad remo^o. z. cōditiōis
bone diffōnis: q; s. hec diffō nō exp̄mit eēntiā diffinitū cō-
ueniēter: eo q; diffi^o nō ē relati^o. hec at diffō ē relatiui. q;
re rē. pōt ergo formari ar^o sic. Qñcūq; in diffōne nō rela-
tiui ponit relatiū vt eēntiale i diffōne: diffō est vitiosa:
s; in hac diffōne ponit talr relatiū. g rē. Ad. oñdit i p̄n^o
ar^o vbi dicit q; dici de. est rō vel de rōne relatiui. Nā dici
de. vt dcm̄ ē supia. q. 4. puenit accēt^o itēb^o. vtpote p̄di^o q;
referunt ad suba. ip̄licite enī in hoc qd est dici de. includit
p̄di^o vel p̄di^o et subz vel subit^o q; sunt relatiua. et ponit bic
loco gñis. q̄re vt p̄s eēntialis diffōnis. Q; aut dīa non sit
relatiū oñdit p̄ rōne oñsiua: eo q; ē quo et nō q; b̄ est: est
relo: g nō est relati^o. p̄z p̄ia: q; si relo eēt relati^o tūc refer-
ret ad aliū: aut g seipsa: aut alia. nō seipsa: q; i oib^o citra p̄m
dīnt quo et q; snīa Boety: si alia. q̄ro de illa vt p̄us. vel g i
infini^o p̄cessus: vel relatio nō referet: et p̄ p̄is relatiū nō
erit: et p̄ p̄ cōiter dīz q; relo nō fundat i relone. Cōsequē-
ter oñdit idē inductiue. Nā si dīa referet: aut g ad rē p̄ itē-
tiōis aut z^o. nō p̄: q; tūc relatiua nō eēt s̄līr nā: qd ē p̄tra
p̄hm i p̄di^o. c. d̄ relone. Res enī p̄ itētiōis sūt p̄ores nā
scōis itēb^o cū sint entia nāe et fun^o scōarū itētiōnū. nec ad
rē z^o vt oñdit inductiue: p̄supponēdo q; vñ vñi opponit.
genus at opponit spēm et e^o. igit neutrū opponit dīe. In-
diuidū vō opponit vlti q̄re nō dīe: p̄p̄iū at et accētis nō
vident aliquā hīrudinē hīe ad dīaz: tū q; hīr a^o corre^o.
tū q; posteriora nā. 4^a rō pcedit p̄remotiōē. 3. p̄ditiōis
bone diffōnis: et p̄supponit q; dīa est abstractū: et dīns: vlt
dīet: p̄cretū. p̄cretū at nō p̄t vere p̄dicari de suo abstra-
cto: vt supia. q. 3. de gñe declaratū ē: q; sunt o^o modi isepa-
biles rē. cū g nō p̄t recte dici q; dīa dīz p̄ suā diffōne ab
aly: nō pōt p̄ p̄is diffiniri: vñ b̄ arg^o nō solū ostēdit hāc
diffōne de qua q̄rit nō eē pueniēte: s; vlt pcludit dīā nō
posse hēre diffōne. 5^a et vltima rō pōt reduci cōtra. z. cōdi-
tiōē bone diffōnis: eo q; nō adequate hec diffinitio dicit
essentiā diffinitū: qd patet: q; si sic supflue ponerentur alie
quas assignat Porphyrius. allegat p̄hilosophū. 6. topico-
rum. et habetur. c. 4. et supia. c. de specie. q. i. idēz habetur:
et ibi declarauit totum. ¶ Ad oppositū adducit Porphy-
rium. Deinde respondet ad quesitū: vbi duo facit. p̄mo
cōclusionem rīsuā deducit. secūdo obiectiones quasdas
adducit et soluit. z^o ibi. Contra. illa dīa rē. Circa primum
adhuc duo facit. primo quandam distinctionē premittit.
z^o iuxta membra distinctionis intentū concludit. Dicit g
p̄mo q; dīa est duplex. s. intermedia: que. s. est diuisina ge-
neris nō vltimi et cōstitutua speciei subalterne: sicut cor-
poreū vel aiātū vel sensibile i gñe sube: et s̄līr i aly. Alia
est dīa vltima: que. s. ē diuisina vltimi gñis et cōsti^o spēm

spalissime vt ronale: vel fm alios: mortale re^m hois: vel h totu: ronale mortale. hec distinctio satis pz d mte pbi z Porphyry: vt supra. q. de numero vlium tetigi. Ponit ergo iuxta mebra hui⁹ distinctiois duas pnes vel tres saltē iplicite. p^o q^o bec diffō z^o est dīe intermedie vlr sumpte: ita q^o cuilibz tali puenit z re^m ei⁹ hz dictas pditiones bone diffōnis: z declarat qd ibi loco gūis ē: z qd loco dīe: sicut tetigi. q. pcedēte. z in fili supra. c. de gūe z spē copiose. z^o ē est. q^o bec diffō nō puenit dīe vlrime: ex qua sequit^r 3° q^o f. nō est diffō dīe vlr sumpte: vt. f. est cōis ad intermedā z vltimā que est 3° vlr: z dat quādā cōgruetiā hui⁹ in fili de spē: q. f. sicut Porphyri⁹ assignat vnā diffōnē spēi: que pēise spē^m cōuenit. aliā vō vel alias que pueniūt tā spē^m q^o subalterne: de q^o supra. c. de spē bēs. ita assignat vnāz diffōnē dīe: que tñ intermedie cōuenit. vlr si dīe in cōi: nō tñ vlr. alias vō assignat que pueniūt cuiusq⁹ dīe: z ita ipfi cōi p z vlr: vt pz discurredo. ¶ Deīn obicit ptra ista valde notāter. p^o obo ducit ad hoc incōueniēs: q^o f. si p dīctā eēt vera q^o darent^r plus q^o. s. vliā. qd ostēdit ex simi li mō se bñdi ipfi⁹ modi p dīcādī in qd ad dīns spē z dīns numero: z ipfi⁹ modi p dīcādī in qle. qre cū per diuisionē z dīctionē ipfi⁹ in qd per dīntib⁹ spē z numero cōstituiunt^r duo vliā. f. gen⁹ z spēs. sicut si bec diffō nō sit dīe in cōi: f. intermedie erit aliā diffō dīe vlrime: que pueniūt in hoc q^o est in qle eēntiale: z differūt pēise per dīns spē z numero. ipm g in qle dīctuz per illa constituet cū illis has duas spēs bñtes distinctas diffōnes: qre sex vliā. Vbi aduerte cū dicit in lra. que duo consilr se bñt zc. q^o illud dī referri ad dīns spē z dīns numero. vel ergo sex vliā vel bec diffō nitio erit dīe in cōi: z nō intermedie. z^o obo ē q^o si firmatūa pcedētis z exclusiua canillatiōis. Diceret enī aliquis q^o dīa intermedia z vltima nō erūt duo vliā: qz pueniūt vniuoce in ipso vli in cōi cui⁹ erit vna diffō cōis vtriq⁹: z h logice: z in rōne p dīcabilis pter illas q^o assignat Porphyri⁹ i rōne diuisiui z cōstitutiui z distinctiui i lra: vt i fra tāgēt: h. f. p dīcari de plurib⁹ i qle. f. eēntiale nihil aliō addēdo. arguit igit q^o talis diffō nō valeret: qz daf p equi uocū: vtpote per ly plurib⁹. qd ofidit p regulā pbi i topi cis: q^o op^m eius. f. vniū est equocū. ergo z ipm. qz si vniū op^m positorū est multiplex z reliquū. p topicoz. allegat p bñm pro assumpto. s. meta. t. c. s. z inde. z maxie. t. c. z. s. c. de spē. q. z. ptractatū est. Equocū vō nō p facta distinctiōe si cur nō diffinit: ita nec diffinit. cōcludit g^o q^o simplr dīa vltima z intermedia erūt duo vliā. Cōsequēter ibi. S. z tūcyi debi. istat vt pñe pncipale defendat: z per istatā tollit z^o obiectionē dicēs: q^o si pcederet illud ar^m. tūc diffō vlis p piber⁹ assignata nō valeret: qz daf per plurib⁹ nihil addē do: nec ipz dībēdo seu dīst⁹: qd tñ nō ē dicēdū: vt supra de clarauit. q. 6. z cōis schola defendit. si at ingt cōcedis dif finitionē vlis valere in qua ponit ly plib⁹. absolute. a fili babes cōcedere z verius: diffōnez dīe in cōi nō vitari p ly plurib⁹: maxime cū ibi dīst per ly in qle. S. z fortifi⁹ obones adhuc replicat inferēdo hoc incōueniēs. f. q^o gen⁹ z spēs pñt pñlri poni vniū vlr. Nā sic tū fugis incōueniēs illatū. f. q^o eēt sex vliā: eo qz pueniūt illa duo dīa. f. iter media z vltima i ipsa vli dīa: cui⁹ erit vna diffō z vniuo ca. ita dicā q^o spēs z genus pueniūt in hoc cōi qd est p dīc de plurib⁹ in qd: appellef. a. q. f. sit ifra vlr z supra genus z spēm: z diffiniat tali diffōne vniuoce vtriq⁹: z tunc erūt tñ 4° vliā. Deide ibi cū dicit. Dīci pōt. rīdet fil ad hāc replicā z ad pñā obonē ostēdēdo singularissime silitudi nē nō currere cōpando dīaz vltimā z intermedā ex vna pte ad genus z spēm ex alia: qz ne dū per dīntib⁹ spē z numero dīnt illa: sed in ipso in qd: qz equoce eis puenit. vni per modū pñs pñie l3 appropate per modū totius: alte

ri per modū totius z pñie z appropate: vt supra. q. de niū mero vliūz hz. nō sic ex alia pte est equocatio ipsius i q^o le eēntiale: qz vtrāq⁹ dīa p dīcat pte formalē: l3 tñ p mo dum totius. cōueniūt ergo in vna diffōne dīe in cōi illa duo: nō sic ista cōueniūt in aliquo ifra vlr: qre pcludit vt pus q^o dīa erit vniū vlr: genus vō z spēs duo. Deinde ibi. Pro diffōne at vlis zc. soluit z^o obiectionē fil z illd dū de diffōne vlistenendo ly plurib⁹. esse vere vniuoce ad plura numero spē zc. z sim⁹ dīci de eis. vniūz vō l3 nō sit equocū ad vniū numero spē zc. nō tñ sim⁹ dī de eis. f. f3 qd de vno spē vel gūe: z sim⁹ de vno numero sicut supra q. z. de spē in z^o via tenuit. Exemplificat de hoie: z suo op posito qd est nō hō. nā hō de hoie vero dīcīf sim⁹ z d hō mine picto vel mortuo f3 quid. mō nō hō est vere vniuo cuz ad mortuū z nō mortuū: z sim⁹ dīcīf de vtroq⁹: l3 fal so dicāf de nō mortuo: itelligēdo nō mortuū pro hoie vli uo. si aut intelligāf de lapide vlr hō. vere dīcīf. veritas tñ vel falsitas enūtiatiōis nō tollit vniuoce predīcati. vere tñ z simplr dī de mortuo siue hoie siue alio. Reddit aut rōnē qre vniū nō dīcīf equiuoce recurrēdo ad regulā topicā: z cōcludit q^o p dīcāf sicut pus. f. sim⁹: z fm qd. vt hō de viuo z mortuo: per determinationē distrabēt in qd z sim⁹. Tollit aut instātias finalr: qz aligs dīceret q^o lter vniū distinguīf in illa p topicoz. c. s. z. s. meta. vbi supra. si non est nec vni⁹ nec equocū ad ipsa: dicēs: q^o hoc nō est incōueniēs: qz hoc contingit in multis noibus multi⁹ dī ctis: vt pz maxime. s. meta. z exemplificat spāl^r inter alia de puatione. vbi aduertēdū ne lector hic fatigēf: q^o p bñs ibidē. t. cō. z. 7. z. 9. meta. t. c. z. distinguīt modos puationis. vno mō ex pte aptitudinis quā ipoztar. alio mō ex pte ne gationis: quā significat. pmo modo hz. 4. modos. pñmus ē si aliqd nō hz aliqd natoz haberi: qñis ipm nō sit natus habere illud: vt plāta dīcīf pñari oculis: z iste modus est iprozysimus. scōus est si nō hz illud qd aptū est habere aut ipm aut suū genus: vt aliter hō dīcīf pñari vīualiter talpa. z est minus pñi⁹. 3° est si nō hz qd natū est habere z quādo z in qūqz loco fuerit z fm qd z ad qd z vt quā tum: vt catulus post. 9. dīē z sic de alys: z est ppyssimus. 4° per vim ablatio eius qd qz natus est habere fm ipetū nālem vt voluntariū. exemplū vbiqz claruz est. Ex parte vō negationis modi puationis sunt. s. pñmus per appōnē huius prepōnis in. in principio cōpōnis apud latinos vel huius prepōnis. a. apud grecos: vt inequale. scōs vt inui sibile pro eo qd nullo modo est tale: vel pro eo qd est tale f3 turpiter: z sic de alys. sed hic vidēf cōcedere cū pmo mō. 3° pro eo qd paruz habet oppositi positū vt appron qd latine idē est qd nō ignē: f3 hic pñnef sub scōo. 4° qd nō facile vel nō bñ est tale: vt insecabile dīcīf qd nō faci le aut nō bene secāf. 5° qd oīno nō habet oppo^m: z hoc mō monoculus nō dīcīf cecus: f3 qui nullo mō hz vīsum. Ad ppositū aut doc. hic sufficiūt pñmi modi. f. ex pte aptitu dinis assignati: l3 et alij modi possint applicari bñ. ¶ Cō sequēter rīdet ad argumēta pncipalia. Ad p^o remittit se ad dīctū in solutiōe. q. Ad formā argumētī negādū est as sumptū z declaratiō ei⁹: qz p supponit falsum. f. dīa in cōi hac diffōne diffiniri. ¶ Ad z^o pmittit distictionē differē tie notabilē: z breuiter negat differētiā: vt hic est pmo de ea: esse abstractū: sicut nec aliqd alioz vniuersaliūz: eo qz (vt. s. c. de gūe dictū est) logicus diffinit z^o intentiōes in cōcreto ne dum ad supposita: f3 et ad subiecta vel funda menta. nā sic sunt applicabiles pñmis: bñ tñ est abstractuz vt est spēs multitudinis z pñme itentiōis a quo dicunt^r cō cretūe dīns z dīns: z significat relationē ingt doc. Decla rat autē qd sit dīa z^o intēntionalr accepta vt hic est pmo de ipsa dicēs. q^o hoc nomē dīa trāsumīf a dīa vt ē nomē

Expositio

pme intertiones: qd pot itelligi vel quo ad originatione ite
tois vt qbusda placet: tuc oia pme intertio¹⁰ sumit ibi
no pro relone vel spe multi¹⁰: s3 pro fundameto vel termi
no ei⁹ qd est pn^m formale disse¹⁰ de quo pnter logtur doc.
Uel pot itelligi illa trasumptio quo ad silitudinez vocis
z satis bñ: qgd dicat Socras: sic b nomē spēs logice tran
sumit a spē: vt significat silitudine reale: vt supra. q. 4. de
claratū est: qditer spēs est silitudo tenuis indiuiduoz. s3
Boe^m. s3r hoc nomē pprū z hoc nomē gen⁹ trasumunt.
Intelligo ergo q hoc nomē oia vt significat scōaz inten
tionē applicabilē ei qd ē pn^m formale oie vt oia ē res p^c
intentionis. Ubi notāter dixit: res: z nō nomē: qz res z non
noia fundant z sūt relones: trasumit a oia. i. ab hoc noie
oia pme iten¹⁰ accepto: eo qz sicut illud significat relonē
fundatā in multitudie vel spēs seu modū multi¹⁰: ita istd
significat intentionē applicabilē ei qd est pn^m multitudis
vt pote rōnali: z suppoit p eo itatū q ex hoc q talis itēio
alicui applicat segtur neōio distinctio z oia eēntialis ei⁹
ab alio z ita mlti¹⁰ sic b nomē risus trasumit ad floritio
nē pziat: z cursus ad motū velocē aque: z ē equocatio pe
nes fm modū. tāgit ergo doc. in solone ista triplicē oiam
vnā pprie sumptā z formalr que est spēs vel modus mul
titudinis z p^c itētiois: aliā trasumptiue que ē z^c itētiois.
3^m fundametalē seu ozi¹⁰ re¹⁰ vt rūs qz s3 dinerfismode vt
rōnale vl bñ: z pot poni fundamētū vtriusqz vl salti remo
tū p^c z pprinquū z^c: s3 tñ diuersas eius accep¹⁰: vt supra i
gñali dcm ē d trib⁹ acceptōib⁹ significati termini cōis: z l3
doc. appellet ipz pn^m formale oie possit ēt appellari pnci
piū māle alio re¹⁰ pro quāto fundamētū de quo statiz ma
gis. Deide ad pbatōnē assumpti rñdet q tñ a oia: vt ē
nomē pme itētiois pcretie dñ oins. Et ad dcm Porphyry
rñdet singularissime ipz exponēdo dices qz ois dñ sortēs
senex ois: nō est itelligēdū q dñ vel oins ibi pñ^m sit con
cretū oie: vt est. z. itētio. sed sic ingt est illd dcm vel ex^m
ad pposituz ei⁹: qz illa extrēa. s. sortēs senex z sortēs puer
fundat ex nā rei oiaz vt est relo realis a q sic denoiat:
z i ipis extremis totalib⁹ sūt aliq pncipia formalia disse
rēdi vt pueritia z senect⁹ qbus itellect⁹ applicat hāc intē
tionē oia vt ē cōis: cui⁹ nomē trasumit a oia reali vt pñs
notauit. s3r est de extremis oie pprie z magis pprie itel
ligēdū. vult eniz q semp cōcomitant se pdicte tres oie.
Ad 3^m rñdet recurrēdo ad eandem dist¹⁰ oie negādo
oia nō referri vt hic accipit: l3 vt ē abstractū pme itētio
nis nō referat vt pcedit ar^m. Ad ar^m inductiū cōcedendo
pmū mēbzū negat z^m. referē eniz ad illa tria. s. indiuiduū
relone s3 gen⁹: vt supra. c. de spē. q. i. dictū est in sili. vocat
tñ doc. subz tale corre¹⁰ z illud est cōe ad indiuiduū vel sin
gulare vel iferius z vlr ad quodcūqz subycibile z allegat
Phm. 4. topicoz. c. 9. Referē ēt ad gen⁹: z ne aligz instat
ret q vnū vni pponit. spēs aut pmo opponit gñi z ecō
tra: declarat se dices q nō in quātū gen⁹ est. s3 in quātū diui
suz z oia diuisiua. S3r referē ad spēm nō pmo vt spēs ē
s3 in quātū p^c oiaz: vbi semp supponit itētioēs p fun
damētis. s3r ifra. c. de pprio. q. i. b3 z alibi sepe. Deide an
teqz soluat. 4. pncipale soluit. 5. qz ei⁹ solo dependet ex di
ctis. Nō ē eni icōueniēs eiūsdē respectiui ad diuersa rela
ti plures eē diffōnes: vt. s. c. de spē. q. i. dictū ē. oia aut est
b3. vt pz ex pmissis. Declarat g p ordinē. 4. diffōnes oie
qz ponit Porphy⁹. pma ingt est ei⁹ in quātū cōstitutiuā. vt
supra. q. 3. bñ. c. nōui. z ifra est satis clara. z⁹. i. ista d qua i
bac. q. querit est oie itēmedie vt dcm est. z addit doc. in
quātū est vlc. hoc est q illa est ei⁹ vt est pñ^m z per pñs vt
referē ad subycibile relone s3 gen⁹. Si at accipiat gñali⁹
vt tactū est i solone. q. b ē nō addēdo dñtib⁹ spēs: s3 tñ d
pluribus in qle. s. eēntiale erit diffō oie in cōi: vt. i. 3. vlc:

de quo hic agit ingt. nā de illo est pncipalis itētio in B. c.
tāqz de adeqto subo. Alie due. s. 3. que est: q oia est illud
qd est aptū natū diuidere ea que sūt sub eodē gñe. z. 4. q
est q oia est qua dñt a se singula. danf de ipa inqñtū di
uisiua est: in qñū pma tāgitur diuisio actiua. in 2ª passiua.
S3 sicut Porphy⁹ z expositores ei⁹ i ifra dicūt. pñ^m dñ
doc. q illa. 4. sic absolute sumpta parū valet: z cū corrigi
per additionē istā. s. z pducit ad eē z ē ps eēntialis eē rei:
tūc dñ^m magis ad rōnē pstitutiū qz diuidendi: hoc est di
ctu: q tūc illa diffō erit oie in quātū cōstitutiuā est: z sic
due erūt ei⁹ in quātū pstitutiua: z vna inqñtū diui¹⁰. z. 4. in
quātū vlc vel pñ^m. Ad 4^m pncipale rñdet ponēdo
equiuocationē oie z^c intē¹⁰ accepte. Nā vno mō accipit
put iā in solonib⁹ pcedentib⁹ declarauit: vt hic est sermo
de ea. s. vt est. 3. vlc. alio mō: vt supra. c. de gñe tactū est: de
clarādo illā pñ^m dñtib⁹ spēs: pñ^m sitas in diffōne gñis. p
mō est cōcretū. z^m mō abstractū cui⁹ cōcretū est oins: z bz
sub se duas spēs. s. oiaz spē z oiaz numero: qb⁹ corrdēt
sua pcreta. s. oins spē z oins numero. Et adiūgit cōgruita
tē z pbabilitatē h⁹ distinctōis z solonis: qz tā diffinitū hic
qz diffiniētia repiunt vniuoce i oī gñe eo mō quo de gñe
supra. c. de gñe dixit. z declarauit ibi. nulla at res p^c itētiois
sic repit. ergo hec particula. s. dñtib⁹ spēs. posita i diffōne
oie qñ sit applicabil reb⁹ oiaz genēz: l3 nō oib⁹ erit itē¹⁰
z p pñsei⁹ abstractū: z addit vnā pñ^m nōbile de puer
tibilitate diffōnis vel descriptōis z diffiniti seu dscripti:
z cōcludit itētiū. Ultimo rñdet ad formā argumētī pcedē
do pñ^m cū maior: negādo mi. z pbōnē ei⁹: l3 eni pcretū
opponat suo pprio abstracto: nō tñ cōcretū pcreto dispa
to vel abstracto salti nō vltimato: vt supra. q. 3. de gñe di
xit. supponit ergo falsum in argumēto. s. oiaz hic diffini
tā esse abstractū bñ⁹ cōcretū oins spē. Ex hac solone hēs
qdruplicē oia: tres. s. pñs enumeratas: z 4^m nūc additā
que est spēs multi¹⁰ rōnis vel modus ei⁹ vel salti in ea fū
dat imediate. Instat cōtra ista ostēdo q oia est ab¹⁰ z
hoc vt est 3^m vlc: z est cōtra solonē pcedētē: z ptra solonez
z. pncipalis. qd pbat duplr. pmo ex. 4. diffōne oie: qz po
nit tanqz quo z nō tāqz q. eē aut quo est pprietas abstra
cti. eē vō q: cōcretū: qd ostēdit in exēplo de albedine z al
bo. scōo: qz si est cōcretū bz abstractū. querit ergo qd vel
qle: inuens q nullū dat. Ad pmū rñdet declarādo sin
gularissime illā. 4. diffinitionē: que declaratio vbiqz pon
derāda est sicut supra tetigi sepius: qz diffōnes intētionū
danf per fundamēta pro qb⁹ supponit: z pñt bene intelli
gi p dicatione māli eē veras: qñis ob maximā subtilitatē
doc. reducit eas supra ad p dicationē formales. vnde cum
dicit gen⁹ est qd p dicit de plurib⁹ z c. pot itelligi in pñ^m
māli. sic. genus est intētio applicabilis vl applicata ei qd
p dicit de plurib⁹: salti qgd sit de gñe vel spē z de oia p
modū pñ^m diffi¹⁰: ipsa tñ in rōne diuisiui vel cōstitutiuū
diffi¹⁰ supponit necessario pro fun¹⁰. dicit igit: q oia est q
non vt forma informate: sicut albedo est qua aligd est al
bum formalr informas ipm: z hoc est dictū pñs: q. s. oia
nō induit modū oie: sed bñ spēs: sed qua vt itētioē appli
cabili pñ^m oie: vt rōnali vel bñ oia spē vt quo z^c inten¹⁰
accepto dñt a se singula spē. i. q declaratiōe tāgit triplicē
oia. s. duplicē z^c itētionale z vnā p^c inten¹⁰ fun¹⁰ vel z^c
intētionale per modū pme se bñtē: nō soluz eniz iste diffi
nitiones oie pñt verificari in fundamētis pme inten¹⁰
verū etiā in scōis intē¹⁰: vt supra de gñe z spē in sili dictū
est. 4^m vō tacuit hic: s3 an ibi sit vt. s. est relo realis ou^m ē
de quo forte in 3° ar¹⁰. Ad aliud dicit sicut supra tactus
est: z ifra. c. de pprio. q. i. solūdo. z. pncipale bz: q nō pot
abstractū oie ex pñi vno noie: sicut nec aliorum vltimū
forte pp penuriā terminoz vl equocationē: s3 tñ circun

locutione sic. s. iterio dicitur. s. r. d. alijs dicendum est. tale autem non potest de rationali: quia est abstractum a subiecto. unde supra dixit: quod hec est falsa: ratio est interior: imo hoc est. species est interior. ubi notatur ter dicitur rationali et non rationalitas: ut infra. c. de accidentibus in similibus et supra etiam tetigit: quia sicut intentiones concretive considerantur a logicis: ita et fundamenta saltim in aliquo concretione. Ultimo per modum correlarij epilogatiui colligitur principia quedam dicta in solone et quod etiam. primum dictum est de multo et uno: quod potest accipi vel prout item vel secundum. id est. s. me. ta. c. de uno. Philosophus ponit duas divisiones unius. una realem alia logicam. s. r. potest dici de multo. et hinc hoc principium ad considerationem logicam vel metaphysicam diuersimode consideratur: et saluatur inquit facilius vniuocatio eorum in ois generibus: quod si dicitur: quod vniuocatio repugnans in ois genere inquantum intentiones: sed non inquantum res. hoc maxime colligitur ex solutione. q. 4. principalis. Ceterum in origine ibidem sequitur: tamen potest esse equuocum: et videtur ista corrupta et iudicio meo posset bene suppleri sic. In quod tamen potest esse equuocum et. quod si dicitur quod in quid equoocum puenit genus et species ut prius dictum est in corpore. q. 7. loco istorum posuit plura species et numero: hoc est dictum. q. 7. si plures dicatur vniuocum de illis et sicut in questione: non tamen in quod: quod intelligitur via diuisionis non predicationis dicitur accipiatur per species per eas constituitur. Si volueris alio modo exponere considera ipse. posset ista intelligi absolute sic. potest tamen esse equuocum et. aliquid potest poni equuocum ad illa pro substratis supponitur: sed illud non sit plures. Addit et alio dictum in solone quod. v. plures in diuisione vltima sit vniuocum et. ratio plixitate iuxta istam vsus sum: quod diffcilis est: et ne videamus (ut ait) praesens farina. Lector autem ingeniosus abbreviet vel dilatat ut expedierit. Noui enim minus puenit pro quibus laboro ex charitate ratio plixitate vel maiore fore necessarium: imo dubito expom indugere plerumque altera. Res tamen subtiles et remote a sensibus: non possunt nisi subtili tractari. sed quicquid fiet: non dubito grossa capita hic fastidiari: charitas tamen patiens est.

De tertio

occurrunt nonnulla dubia circa dicta doct. in hac. q. 2. primo circa solutionem. q. cu. dicitur doc. quod diffio de qua queritur est intermedia non vltima. Contra. sic genus potest dici et illo quod tamen numero dicitur: ut supra q. 1. de genere tetigit. s. r. videtur dicendum de dicitur: non enim est color generis: igitur diuisio dicitur in intermedia et vltima est tamen in diuisiua: sicut tactum est ibi de diuisione generis in generalissimum et subalternum: et species in specialissimam et subalternam. Individui vero inquantum talis non est diffio neque demaratio neque scia. 7. me. ta. c. de specie in Porphyrio et alibi sepe. male ergo dicitur hac esse bonam diuisionem: et cum hoc ipsam esse dicitur intermedia et non vltima: nec ipsi dicitur in color. Posset contra ibi dubitari sic supra de diuisione generis inuendo negationem cum dicitur de pluribus differetibus. Item non videtur saluabile una dicitur aliquid generis diuisiua esse vniuocam et alteram oppositam equuocam. cum igitur in quod et in quod sint dicitur ipsi potest dici de pluribus: ut supra sepe et hic dicitur: ergo in quod non erit equuocum et in quod vniuocum. Probatio assumpti: tamen per regulam totam si vniuocum oppositorum multiplex et alterum erit multiplex. tamen quia dicitur est diuisiua generis et constitutiva species: sed vniuocum: cuius est genus: non diuisiua per equuocum. s. r. equuocum non constituitur intrinsece et essentialiter vniuocum. sicut enim non diffinitur ita nec diffinitur: per prius non constituitur. Posset confirmari idem ex identitate generis et dicitur. unde se quis vniuocum esse multiplex si alterum esset tale. Item non videtur maior puenientia per et accitris in quod accitrali quod generis et species in ipso in quod: sed illud illis est vniuocum ut videtur doc. velle i. c. de proprio et accitris. ubi potest multipliciter accceptionem accitris. et in diuisione proprio ponit loco generis expresse et accitris implicite: vel saltim se tenet ex parte generis vel potestialis seu contrahi utrobius. Preterea videtur quod ratio quam assignat per illa equo nulla sit: cum dicitur quod genus predicat preter et. quia si sic sequitur

re et ubique quod nihil esset vniuocum parti et toti quod videtur falsum tam de prius subiectiuis quod et de essentialibus et integralibus atque additamentis. Posset insuper ibi ponderari quod generis predicat preter et species totum formaliter accepta. nam supra. q. 3. d. genere. dicitur ex intentione Boetij quod genus in predicatione est totum: sed in diffinitione sit per species. s. r. quod dicitur cum sit res rationis predicat preter formaliter individui vel species. Item posset congrue dubitari quod re non diffiniunt. Porphyrius dicitur in color: ut est 3. velle: de quo in hoc. c. iterio: ut dicitur hic doc. cum tamen genus in color diffiniatur et non genus subalternum nec generalissimum per. Item quare potest dicitur intermedia quod vltima diffinitur: maxime cum species specialissima in ratione potest diffiniatur et non subalternam. Item aut Porphyrius enumerat species specialissimas vltis: aut tamen subalternas: aut utrasque. si specialissimas erunt plura. s. 5. per quod dicitur vltima et intermedia sunt due species specialissime dicitur in color ut hic videtur tur hinc. s. r. de genere generalissimo et subalternum re generis in color: et de species specialissima et subalternam respectu species: et de proprio huius et illius respectu proprio: et de accitris separabili et inseparabili re accitris est dicendum. erunt igitur. 10. vltima: si subalternas primas erunt tamen duo. v. 3. vniuocum dictum de pluribus in quod. et alterum in quod. vel saltim erunt tamen. 3. vel ad plus. 4. ponendo equo ipsius in quod et ipsi in quod in color. generis. v. 3. et species dicitur et per dicitur in quod accitraliter dictum: nisi forte singas illud esse equuocum. Item videtur implicare cum dicitur vniuocum dici similitudinem: et per quod non tamen equoocum. cum tamen 2. modus equocationis per electorum assignatur sit ille. Item quomodo non esset facta per quod ad similitudinem. vel saltim est. hic: sicut vniuocum quod vniuocum specie. 5. Ari. 5. meta. q. sic docet recte arguere. Item sic vnitatis numeralis est simpliciter vnitatis et alie per quod: ita plures proportionis est similitudinem: et maxime plures ut docet Philosophus ibidem in 5. quare infert alias et non econtra sicut ex alia parte per oppositum de vnitatis. igitur sic vniuocum dicitur simpliciter et per quod ita eodem modo plures. declaratio generis doc. nulla est. Item ei quod est simpliciter tale et ei quod per quod nihil datur color vniuocum: ex intentione huius infra. c. de relatione. et per innotat. di. 29. quod vniuocum non est vniuocum ad vniuocum et specie et. igitur equo cum vel datur mediu: quod videtur contra istum et sequaces ceteros. Circa illud exemplum de non homine: posset dubitari sed non contra imitari. Mirum est etiam quod genus vel species addita vnitati dicatur determinatio distrabens sicut mortuum hominem: cum tamen ista positio non valeat: homo viuus. ergo homo mortuus. hec autem valet: sunt vniuocum numero ergo vniuocum specie vel genere et. Item potest dubitari circa tales diuisiones: vnius. s. r. puationis et aliorum sic diuisorum ad quam species diuisionum a Boetio assignatarum hinc reduci non videtur quod ad aliam quod ad eam in eam vel vniuocum in vniuocum. vel si ad nullam igitur Boetius diminuitur est. Plura alia possent ibi tangi sed hec principalia sunt et satis difficilia: a quibus si liberari poterimus alia euadere non dubitamus. Ad ista igitur sustinendo semper doctorem veritatis: salua sententia altiori: coram respondere. Ad primum autem illam difficultatem possibilem tetigit quod. s. r. ponit genus et sicut species atque dicitur et. habere modum generis re suorum inferiorum vel modum species species. et per via vniuocum magis secura: quod si teneatur facilius euadit artem negando dicitur intermedia esse individuum vltimatum saltim. Sed si alia via teneatur difficile est euadere artem. Et sicut argueret de species species et de genere generalissimo: quorum diffinitiones assignat Porphyrius nisi quod diceret quod tales diffinitiones intelliguntur in actu signato ut verificantur in funt in actu exercito: et sic individua diffiniri non inconuenit: sicut esset de actu exercito et sic exponeret Philosophus ubi allegatur. Sed videtur difficultas specialis adhuc de generalissimo quod doc. in. q. antepredi assignat sub ly potest et hoc et in ten sumptum: cum sub scie habeat neccio quid est: et quare et passiones demonstrabiles per se primo de ipso que non possunt verificari de individuo. Sicut supra dixi quod diffiones scorum in tentionum in actu signato assignatarum verificantur per se primo

de seipſis: et dant ex eſſentialib⁹ ſuis in ſuo gñe: q̄re p̄ via
magis ſapit. ſaluat enī coordinationē nōbile i ſcōis itēb⁹
et mltā ſubtilia et neceſſaria ad p̄ceſſus doc. hui⁹. Ille alī⁹
modus dicēdi vī coincidere cū illa opī. ipugnata. c. de ge-
nere. q. i. q. ſ. res ſub itētiōe diſſi⁹ a logico. Cōſidera tñ al-
te cūcta bñ moderādo. ¶ Ad aliū qd̄ t̄gīſ de nugatione
p̄ ex dictis ſupra. c. de gñe. in. q. de hoc mota. et q. z. ponun-
tur enī nō vt p̄tes diſſi⁹: ſz vt ſpecifici⁹ et ſpecifici⁹. et ita vnū
eſt expō alteri⁹. Dant enī iſte diſſiniōes cōiter: vt docet
p̄hs. 7. meta. per genus p̄mū et oēs dīas vſqz ad vltimā.
¶ Ad aliud ſuſtinēdo ipm in qd̄ eē p̄prie equocū p̄t dici
vno mō q̄ ſuū op⁹ eſt ētequocū: cui⁹ eſt ip̄z: i q̄le i cōi ad
in q̄le eēntiale et accēntiale. nā illd̄ ſibi p̄oppōnit et nō i q̄le
eēntiale: vt p̄z. Vel alr q̄ nō incōuenit vnū oppoſitoz eē
equocū et alterū vniocū: qñ nō ſunt oppoſita ſz oēs ſigni-
ficationē: et ſic itelligēdus eſt p̄hs in topicis: et eſt intērio
doc. hic et infra. q. vltima de dīa. ſuſtinēdo rōnale eē equi-
nocū: et irratiōale vniocū. In qd̄ at et i q̄le ſue i cōi ſue
eēntiale nō ſūt oppoſita ſz oēs ſignificationē: qz oē p̄di⁹
in q̄le videt dicere tñ p̄tē formale vel eēntiale vel accē-
tale: ſz forte per modū totū: et ita vī q̄ oppoſat modo p̄-
dicādī in qd̄ ipſi⁹ gñis et nō ipſi⁹ ſpēi. Et qd̄ ibi addit. ſ. q̄
dīa adueniēs gñi cōſtituit ſpēm: hoc pōt cōcedi. ſz in illo
pōri nō p̄facta diſtinctione nō eſt p̄prie dīa. vñ dīa pōt ſi-
gnificari mediate per vocē equocā: et immediate per vniocū:
cā: nō dicīſ recte aduenire gñi niſi me⁹ in illo pōri vel re-
more. Et cū dicīſ q̄ equocū nō eſt diuiſiūz vniocū: pōt
cōcedi p̄prie: qz ſic nec cōſtituit p̄prie in illo pōri: ita nec
diuidit niſi remote. Vel aliter q̄ illud poſſet negari. Nam
vtrūqz diuidētū aliqñ pōt poni equocū et ita equocū eg-
uocās p̄ equocātia pōt diuidi: vt p̄z infra. c. de accēntē. q. i.
pōt ēt vnū diuidētū eē vniocū et alterū equocū: vt p̄z i
diuiſione entis i ſubaz et accēntis: vel vnū vniocū: reliquū
vō (vt h̄ pōt doc.) dictū ſim⁹ et ſz qd̄. hec tetigi aliqñliter
ſupra et q. 4. an p̄dīſ. ſz iſta ſim⁹ p̄babilr docā: hz nihilo
minus dictū doc. ſpālē difficultatē d̄ diuiſiōe gñis i ſpēs
p̄ dīas: cū dīa diuidat p̄ſtituat et diſſiniat: que nō p̄nt cō-
uenire equoco vt tetigit ar⁹. Reſo⁹ ergo tenēdo hāc viā
dicāſ q̄ dīa vt dīa eſt: nō eſt equocū: ſz bñ pōt ſignifica-
ri p̄ vocē equocā et vniocā. vñ eiūſdē ſignificati p̄nt eſſe
voces ſignificatiue p̄les ordinate: q̄rū vna remotius: alte-
ra p̄p̄ius ip̄z ſignificat. ¶ Ad aliū pōt ſuſtineri: maior
cōueniētia illoz duoz in q̄li accēntali q̄ iſtoz in ipſo in
qd̄: qz ibi nō ē illa multiplicitas p̄tis et totū: ſicut hic. Alr
forte poſſet poni ibi equo⁹ ſuo mō. Et qd̄ addit de diſſiōi-
bus p̄p̄y et accēntis: pōt dici q̄ ponit tñ circūlocutiue. vī
q̄ ibi d̄bīſ per immediate adiūctū eo mō quo equocūz pōt
d̄bī. de quo forte magis iſra ſuo in loco. ¶ Ad aliū: q̄ hic
loquīſ de p̄te eſſentiali vel qd̄ditatiua et toto vniformi. ſz
igīſ p̄tib⁹ et totū vī ſit aliqñ aliqd̄ vniocū: p̄tib⁹ tñ eēn-
tialib⁹ et totū tali raro. vñ iſra. c. de ſubā dicīſ q̄ analogice
p̄dicāſ ſubā de p̄tib⁹ ſubē et de ipſa ſubā: imo ſubā que eſt
gñaliſſimū nō p̄dicāſ de illis formalr et p̄prie in recto ſal-
tē: qz tñ reductiue ſunt in gñe. optime igīſ aſſignat doc. rō-
nē illius equocatiōis: et hoc logice loquēdo: qz ſic mā et for-
ma ſic ſunt p̄mo diuerſa: ita genus et dīa maxie fundat⁹
accepta. gen⁹ igīſ hīs mō⁹ māe alr i qd̄ d̄: et alr ſpēs hīs
modū totū. Vel alr: q̄ nō ſeq̄ ſemp ex alie⁹ rōnis mōi
p̄di⁹ nullū eſſe vniocū p̄i et totū. ſz p̄ rñſſo placet logice
loquēdo: et itelligēdo de p̄tib⁹ eēntialib⁹ et toto tali. Qui
vellet alr iſmaginari hic poſſet p̄babiliter a p̄n⁹ dicere q̄
doc. loquīſ hic extēſiue de equocatiōe cū dicīſ i qd̄ eē eg-
uocū: qz. ſ. nō eſt ſtrictiſſime vniocū: tñ vere eſt vniocū:
hoc eſt infra latitudinē graduū vniocatiōis p̄tinet: ſicut
als ſepe declarauī mentē eius: et ſic facili⁹ oia ſaluarentur

que adducta ſunt tanq̄ſ icōueniētia. eſt igīſ vniocū ana-
logū quāta analo⁹ nō reſpī in q̄li eēntiali: et ideo reſpecti-
ue loquēdo illd̄ eſt vniocū et iſtud equocū: non aut ſim⁹
loquēdo: et tūc poſſet p̄ſtitutio ſpērū ſubalternarū ordina-
te ſub vī deſcēdendo ſic iſmaginari: ita q̄ in qd̄ adueniēs
vī cōſtituit vnā ſpēs ſubalternā: ſilr et in q̄le ex alia p̄te:
et iterū in q̄le eēntiale vnā: et i q̄le accēntiale aliā. hec oia p̄-
babilr dicta ſint. ¶ Ad aliud qd̄ addit ſupra. q̄liter. ſiſta
formalr accepta p̄nt dicere p̄tē et totū et q̄liter eſſentia-
lez et p̄z ſupra. q. de numero vīus. et c. de gñe. et alibi vbi
iſta tetigi. trāſſerunt enī ſicut noīa ita et p̄prietates ſūda-
mētoz ad intētiōes: et qd̄ dicīſ de illis in actu ſignato vī-
ficatur in fun⁹ in actu exercito. plura alia circa iſta decla-
randa quere. ¶ Ad aliud pōt dici q̄ diſſiniuit alys diſſiō-
nibus dīas in cōi et ēt hac diſſiōne ſz nō p̄ciſe ſeu adq̄te:
qz ſtādo in vna parte hui⁹ diſſiōnis ſufficienter diſſiniit: vt
dicīſ doc. in iſra. Poſſet ēt dici q̄ diſſiniit itētiōes que ſunt
appli⁹ p̄p̄inque ſalti rebus et nō alias. Sed hoc hz inſtā-
tiā p̄p̄ diſſiōne gñis vt t̄gīt ar⁹. p̄ma ḡ ſolo placet. ¶ Ad
aliud pōt p̄babilr dici q̄ iō nō diſſiniit dīam vltimā: qz
dīe vltimē rerū cōiter ſunt ignote. iō p̄hs. z. poſteriorz.
et c. 17. dicīſ q̄ q̄libet p̄s diſſiōnis eſt i plus q̄ diſſiniitū: eo
qz dīe cōiter accepte in diſſiōnibus ſunt cōes q̄re intērio-
nē applicabilē fun⁹ noto diſſiniuit. Et ſi iſſetur ex p̄ho
7. meta. qui docet diſſiniire ex vltima dīa. Dico q̄ eſt vlti-
ma circūlo⁹ cōiter et ex plurib⁹ venata et cōiter per acci-
dētia ſaltim p̄p̄ia: et q̄uis aliqñ dicereſ nota: raro tñ re-
alterius. Vel pōt dici q̄ iplicite diſſiniit diſſiniit dīa in-
termidia: qz nihil aliud addi op̄z niſi d̄ntib⁹ numero. ne
videat ḡ ſup̄flū: tacuit illā. Et qd̄ addit de ſpē ſpālīſſima
pōt dici q̄ illaz diſſiniuit et p̄p̄ diuerſitatē p̄dicabilitatis
ei⁹ i qd̄: et vt oñdat dīa ſpēi a gñe i rōne p̄di⁹. nā oīs ſpē-
cies vt ſpēs eſt p̄di⁹ de tñ numero d̄ntib⁹: ſic iſra i ſilī de
p̄p̄o dicīſ. ſi igīſ ſpēs p̄dicāſ d̄ d̄ntib⁹ ſpēi eſt vt iduit
modū gñis: et nō modū ſpēi. q̄re nihil ſine rōne auctor et
doc. n̄ loquunt. ¶ Ad aliud p̄z ex dictis: ſi enim tenebīſ
illa via que ponit illa. ſ. dicīſ d̄ tñ numero d̄ntib⁹. pōt di-
ci q̄ aſſignat ſpēs ſpālīſſimas: et hoc ē ſatis bonū motiūz
p̄ illa via: ſz nō p̄cludat. Si aut tenebīſ alia viā: quā ma-
gis cōmēdauī: dicēſ q̄ enumerat ſpēs ſubalternas nō p̄-
mas: ſz vltimas: niſi ponat illa equocatiōe de qua ſupra in
ipſis i qd̄ et i q̄le: et ſz ille hēant ſub ſe ſpālīſſimas: et ita poſ-
ſent poni p̄babilr. iō. vel ad minus octo: qz tñ p̄ueniūt in
eodē noīe cōi vtpote gñia in gñe et ſic de alys: poſuit p̄ciſe
5. gñiales intētiōes. Et ſi queras q̄re nō poſuit tñ duo: ſu-
ſtinēdo illā coordinationē quaz p̄us notant. Pōt dici ſicut
in ſilī ſupra tetigi q̄ hoc iō p̄grue fecit: qz multū remota
ſūt ab applicatiōe et p̄dicatiōe de fun⁹. cū igīſ logic⁹ p̄ſide-
rat itētiōes et enumerat et diſſiniit vt appli⁹ ſalti de p̄p̄in
quo fun⁹ et i p̄p̄y p̄cretis nō duo vīa ſic nec decē dixit.
Illa tñ via d̄ equo⁹ hz magnā p̄babilitatē: q̄ tñ nō poſſita
ſatis ſic euadīſ ar⁹. Et ſiqz vellet enumerare illa cōia cū
illis ſpēs⁹ nō recte ſentiret: qz ſup̄iora nō ponūt i numez
cū iſeriorib⁹. Et hui⁹ p̄z i alys. nā enumerādo ſpēs ſigu-
re dicim⁹ triāgūlū eē vnā ei⁹ ſpēm nō obſtāte q̄ cōtineat
ſub ſe alias ſpēs. ¶ Ad aliū qd̄ t̄gīt bonā diſſi⁹ p̄t di-
ci vno ſic. ſ. c. d̄ ſpē. q. z. nōui. q̄ ſz qd̄ ē equocū: et ſilr ſim-
plr: vt hz iſte i. 4. di. ii. q. 3. ſoluēdo Den⁹ motia. et q̄ doc. h̄
accipit ſz qd̄ p̄poſteriori nālī vī p̄ min⁹ p̄n⁹ tali: ſic acci-
dēs d̄ ens ſz qd̄. ſz poſſz fieri vīſ d̄ rigore ſimonis qñ d̄
ſz qd̄ taler: et qñ tale ſz qd̄. de q̄ nō curo mō. nō excludit ḡ
doc. vni⁹ vni⁹ p̄p̄ h̄: ſz d̄notat analogiā cū vni⁹. negat igīſ
q̄ ille ſit ſcōs mod⁹ equo⁹. p̄ idē p̄z ad aliū ſequēs. ¶ Ad
aliū qd̄ ē ſatis pulchrū motiūz: p̄t dici q̄ facili⁹ ē deſtrue-
re q̄ cōſtruere ex. 7. to⁹. q̄re plures cōditiones regunt ad

idētatē inferēdū q̄ ad dīstīnctīōnē sicut in moralib⁹ bo-
num est ex cā integra: malum vō ex defectu quocūq; seor-
sum: ita oīs plītas dīcīt simplr plīalitas: nō ita oīs vnitas
est simplr talis. q̄re magis p̄ analogia ⁊ ordo hīc q̄ ibi. h
videt̄ intētio hui⁹ in 2° di. i. q. 6. soluendo. i. p̄n^o. Quēcun-
q; ingt dīa sufficit ad dīstīnguendū: sed nō sic de idētita-
te: quere ibi optime. Et ad p̄h̄z dico q̄ q̄uis tales p̄ntie
valeāt forte potius in ordīe ad opposita respiciēdo q̄ ad
rōnē formālē plītatī: nō tñ tāta analogia est. tenet ēt ille
modus argu^o ex cōcomītātīa ⁊ gūalitātē infē^o re^o illari.
Breuiter ergo dico q̄ cōter cū oī vnū^o dātur gradus:
plus tñ in vno q̄ in alio: vt p̄z. vide. 5. me^o. q. de vno opti-
me ad h. plura hīc meta^o addant. p̄osset ēt ibi dubitari
cū dīcīt doc. q̄ vnū opponit oīmōde plītatī: cū tñ. 5. me^o
videat̄ eē vnus modus vnū^o cui nō opponit multū^o: sed
hoc bz videri ibi notanter: famosē saltim v^o dīcīt. ¶ Ad
aliud p̄cedo fm̄ hāc viam q̄ est vnūocū analogū tñ: sed
an analo^o deē vt me^o maxīma altercatīo ē. videat̄ iste su-
per p̄ elenchopz. q. 15. notanter ⁊ alibi plerūq; ad h. ¶ Ad
aliud potest dīcī q̄ accipit dēterminatīōnē dīstrabentem
extēsiue ibi. Exēpla vō ponim⁹ nō vt ita sit: vt supra sepe
notaui. ¶ Ad vltīmū p̄z ex dīctīs. nā tenendo viam istāz
reducet̄ illa dīuīso ad dīuīsiōnē gūis ī spēs. ⁊ qd dīcīt doc.
q̄ nō est dīuīso vnū^o: loquīf anton^o de vnū^o. s. p̄p̄yssi-
me accepto. Nec satis p̄babilia sunt ⁊ satis cōsona doctri-
ne huius plerūq;. Sed nīlōmīnus posset alia via h̄ pro-
babīlīter sustīnerī. s. q̄ loquītur doc. de 3z qd ⁊ fm̄^o. hīc
p̄p̄rie. Nā sua ex^o ⁊ declaratio multū p̄tēdūt ad h: sed sic
dicendo dīffīcīlius solūmīf argumētā. Sed ad prīmū p̄t
dīcī q̄ accipit equocū. p̄p̄yssi^ome: cuiusmodī ē p̄mūs mo-
dus equocationis: q̄n. s. vox eque p̄mo plura īportat ⁊ pro-
p̄rie ⁊ nō trāsumptīue. ¶ Ad aliud q̄ ille p̄ntie tenet p̄p̄-
gūālē p̄comītātīā illoz modoz ⁊ nō p̄p̄ formālē cōtīnen-
tīā: vt dīctū est p̄ius. secus est de mortuo ⁊ vīno respectu
hoīs: īz forte in aliquo sensu bec p̄ntia valeret: hō vīn^o er-
go mortuus vel eē: de quo vide notātē infra super p̄mo
p̄iber^o. q. 7. Et sīgs obcyeret q̄ equocū nō dīffīnīf: vnūz
autem in cōi sic per hoc qd est esse dīuīsiūz rē. p̄ōt dīcī
q̄ nō est p̄p̄rie dīffīnīto: īz noīs declaratio vel descriptio
que nō repugnat equocīs. ¶ Ad aliū p̄z p̄us. ¶ Ad aliud
q̄ p̄ōt dari me^o respectīue loquēdo iuxta illam regulam
cōem scoticā. Qñ. s. sunt duo extrema inter que sunt me^o
quanto magis aliquid recedit ab vno tanto accedit ad al-
terūz: imo assumit nomē alterius: vt p̄z. 5. p̄h̄ycozom de
medys 3ziorū. queratur iste. q. finali plo. snīarum. ⁊. q. 8.
quo^o 2° q̄ modus equo^o p̄ōt respectīue poni mēdium
inter vnūocū ⁊ equocū p̄mī modī: īz fm̄^o contīneat̄ sub
ambītu latitudīnis equocozom. ¶ Ad aliud p̄z ex dīctīs.
¶ Ad vltīmū p̄z q̄ reduci potest ad dīuīsiōnez equocī in
equo^o in aliquo gradu saltīz. Eligatur via que magis pla-
cuerit: dūmō possint cuncta p̄nter bñ saluari: sed p̄ma via
videtur efficacīoz ⁊ ad mentem huius. 5. meta.

Secundo circa quedam dīcta in ar^o p̄ncīpalīb⁹ ⁊
solūtiōnīb⁹ eoz⁹z breuīb⁹ aliqua mo-
riua occurrūt. p̄mo videt̄ q̄ illud dīctūz in solone. 2. p̄n^o
s. q̄ dīffēretīa est relatio ⁊ spēs multū^o sīt falsum ⁊ impli-
cans dīdīctīōnez: vt videt̄. q. qd est spēs absoluti est abso-
lutūz. dīa est spēs multū^o: multū^o autē est absolutū. g. rē.
p̄z p̄ntia cum ma. ⁊ p̄ma pars mī. est tua. 2° vō probo.
nam multītudo est quātītās: quantītās vō a toto gūe po-
nitur absolutūz. Confīrmāf rō. nā. 5. meta. t. c. 20. ponūtur
relatīōes p̄mī modī fundari super vnū ⁊ multa: ergo vnū
⁊ multa sunt absoluta. Itēz videt̄ dīdīcere sibi in solūtīōe
z. p̄ncīpalīs. 2. 4. q. 2. in p̄ma dīcīt q̄ dīffēre dī tñ cōcre-
tīue a dīa. vt est nomē p̄me intētiōnis. in alia aut pōit q̄

dī p̄cretīue a dīa vt est nomē scōe intētiōnis. Itē posset
dubitari circa illū dīctū in 3° p̄n^o solone et^o qd. s. relo nō
referf: cū tñ oē ens oī enti sīt idē v^o dīuersum. 10. meta.
t. c. 12. sīlīr p̄portīonabīlītās est sīmīlītudo p̄portīōnū fm̄
Euclīdē in. 5. ⁊ iste plerūq; cōmemorat ⁊ sustīnet relōnez
fundari in relōne ad qd sequīf necīo īp̄fāz relōnē referri.
nā in quo est albedo īp̄fāz est albū. Itē īz idē possīt refer-
ri ad plura p̄ se: vt supra. c. de specīe. q. i. bz ⁊ hīc ⁊ īfra. c. d.
relōne. ⁊ alibi sepe: per se tñ p̄mo nō est po^o ⁊ sic exponit
p̄h̄z. q. s. vnū vni opponīf. dubiū īgīf est q̄ est p̄ se p̄mū
correla^o dīe. an. s. genus vt dīuīsum: an certe spēs vt cō-
stītuta. nā ad vtrāq; per se referf ⁊ in spālī vt dīcīt. Itēz
male vt videt̄ assignat duas dīffōnes et^o īquātū dīuīsa v^o
īquātū p̄stītutīna: ga ⁊ sī in ordīe ad dīuerfa ponant̄ plu-
res dīffōnes eīusdē respectīuī: in ordīe tñ ad idē nō nīssī
vna: vt supra. q. i. de specīe notātē declarant. Itēz circa
dīcta in solone. 4. p̄ncīpalīs posset dubitari de fundamē-
to dīe vt est relatio realīs ⁊ vt relo rōnis ⁊ an semp p̄co-
mitant̄ se: q̄re etiā illa realīs nō sufficeret: per p̄ns alia
est supflua vel ecōtra. Itē cōīs doctrīna est q̄ abstractūz
⁊ p̄cretū p̄ueniūt in p̄n^o vocis ⁊ dīnt in sīne. hoc autē non
pōt saluari in p̄posito cū dīz q̄ itētio videt̄ eē eīus abstra-
ctū. Itē ex illa dīstīnctīōne de dīa videt̄ seg q̄ p̄cretū p̄-
dīcet̄ de suo p̄p̄rio abstracto: ga sicut dīa: vt est 3° vīe
dīffert ab alys specīe: dīa īp̄sa vt est relo rōnis. ita īp̄sa
met dīffert specīe ab alys vel gūe vel numero: ⁊ sic p̄cre-
tum denoīat p̄p̄riū abstractū qd est īconuenīēs: vt p̄z su-
pra. q. 3. de gūe. Itē qualr vnū ⁊ multū sūt intētiōnes cū
sūt de p̄dīcamēto quātītātīs que est ens reale. Oppositū
etiā videt̄ dīcere. 5. meta^o. quātū ad multū. p̄h̄s etiāz 5°
meta. p̄tractat de modīs vnūz ⁊ multī logīce sumptozū.
videt̄ īgīf q̄ meta^o cōsideret illa vt intētiōnes ⁊ nō so-
lū logīc^o. p̄la alia addat sī poterit īgenīosus lector. ¶ Ad
ista rīdēt̄. Ad p̄m^o q̄ vellet tenē illā viā satis apparētē: quā
segf 5° de mayronīs. s. q̄ quātītās a toto gūe sīt respe-
ctīuū: facīlīr solūet̄ ar^o negādo multū^o: ⁊ sīlīr quātītātē eē
absolutū. īz tenēdo alīā viā: quāz īmitat̄ doc. pōt dīcī q̄
dīa ⁊ dīuerfītas sūt modī gdā accītālēs mltū^o ⁊ nō p̄p̄e
spēs. Sīlīr dōm est de idētītātē ⁊ sīmīlītudīe re^o vnītātīs. ī.
portāt īgīf mltītudo ⁊ vnītās relōnes tales: sīt rōnes ne-
cessarīo fundādī eas: nō tñ p̄cīse dīcīt īp̄fāz: sīt vnū īpor-
tat negatīōnē: non tñ p̄cīse īp̄fām. Vel posset dīstīnguī de
multītudīne p̄o formālī ⁊ p̄ substrato: ⁊ sīlīr de vnītātē.
p̄mo mō possent dīcī relōnes. scōo mō absoluta vel tran-
scendētīa īdīffe^o. Et qd addīf: multū^o. s. esse spēm quātī-
tātīs. hoc pōt negari ga multītudo est trāscēdēs ⁊ in plus
q̄ numerus accītālīs quī est spēs quātītātīs nīssī extēdāt̄
multū īp̄sa quātītās: p̄o qbus vide īp̄m 4° meta. ⁊ in p̄
snīarū ⁊ alibi. ⁊ sup 4° p̄h̄ycoz. Qūo aut vnītās se bz in
rōne fundandī relōnes p̄mī modī: ⁊ sīlīr mltītudo. quere
īn quolībeto. q. 6. sed melīus in p̄ di. 19. ⁊ 21. ⁊ sup 5° meta.
Ille nāq; q. meta. valde declarāt oīa dīffīcīlīa in hīs. q. ⁊
ecōtra plerūq;. ¶ Ad aliud pōt dīcī q̄ illa exclusīua est
accōmodata: ita q̄ itēdit doc. dīffēre dī p̄cretīue a dīa
vt est p̄me intētiōnis sīt. s. p̄cīse q̄ nō a dīa: vt est 3° vīe.
nō tñ sīmī^o p̄cīse. Vel alr q̄ p̄p̄ dīffīcultatēz illīus ar^o
enadēdā tenet illa exclusīo. dīffīcultas tñ alterīus argu^o
cogīt opposītū. ¶ Ad aliud pōt dīcī q̄ famosē loquīf dīcīt
alibi aut ex intētiōne ostēdit q̄ relatio fundat̄ in relatio-
ne maxīme alterīus denoīatīōnis: videat̄ tñ sīngularīssī-
me ad p̄positū īn. z. dīstīn. i. q. 5. ⁊ īn quolībeto. q. 3. ⁊ īn
4° dīstīn. īz. q. i. supra etiā. q. 3. de gūe tetīgī p̄la ad p̄p̄o-
sītū. nō oportebat īgīf hīc aggredī illā dīffīcultatē: ga dīf-
ferētīa realīs est quo ⁊ nō qd. Et sī querat̄ de īp̄sa cōpara-
ta ad alīa entīa an dīffert ab eīs vel non. posset dīcī vno

Expositio

mō q̄ est relō fundamētalis: z sic nō dīr. vel alr q̄ nō p̄
prie dīr: sed bñ est p̄mo diuersa. de quo hēt videri in for
malitatibus. q̄re sū^m. 5. me^{cc}. q. i. p̄ne. 9. de relatiōe. z vbi
ibi notauit: z que ad hec ponderando. ¶ Ad aliud: qd̄ q̄rit
bonā difficultatē posset pbabilr dici diuersis p̄sideratio
nib⁹ q̄ genus eēt per se p̄mo vno mō z alio mō spēs. p̄rio
ritate enī nāe p̄us compa^t ad diuīsum q̄ ad p̄stīutū: sed
p̄ioritate p̄fectiōis z itētiōis ecōtra. z q̄ a fine vñq̄q̄
est iuste denominādū: pōt pbabiliter dici q̄ respect⁹ eius
ad cōstitutū est essentialior z p̄ior sū^m. Vel posset dici
q̄ per se p̄mo refert ad vtrūq̄ p̄pter duas relōnes q̄s fū
dat. s. diuīdētis z cōstitutētis: ad qd̄ tñ p̄ncipalīus dīc vt
p̄ius. Et cū dī q̄ nō refert per se p̄mo ad plura: verū est
relatiōe eiusdē rōnis. Exēplū: socrates est p̄r z est sīlis:
īnquantū p̄r per se p̄mo refert ad filiū: īnq̄tū sīlis per se
per se p̄ ad sīle. eodē mō dicendū īn p̄posito. ¶ Ad aliud
p̄r ex l̄ra doc. q̄ diuīsiō z sīmīlīr cōstitutio est duplex. vna
actiua: alia passiua: sūm hoc assignant diuersē diffīnitōes
sic vel sic. Vel alr dicat q̄ vna est expō alterius: vt supra
c. de spē ī fili. q. i. dīxit. ¶ Ad aliud dīco q̄ fundamētū
dīe rel^{is} est reale z sūm esse reale. sūm^m vō dīe rōnis est
ens rōnis vel reale: sūm esse tñ dīmīnutū vel rōnis. vñ cū
dīcīf: hō z alīnus differūt: ibi est dīa realis: sed cū addit:
dīnt spēs: est dīa rōnis. s. an cū hoc realis: pōt dici q̄ sic:
sūm diuersas tñ acceptiones significatōrū: vbiq̄q̄ ergo
fundatur realis pōt fundari z rōnis: s. nō ecōtra. nec īgīf
vna nec alia sup̄flua. vt p̄r: sicut nec multitudo vñsīmī
ter accepta. ¶ Ad aliud p̄r īfra. c. de denominatīōis. z. c.
de qualitate de diuersitate denoiatiūoz z p̄cretōz vt ibi
notat copiose. Breuiter ītelligīf illud dictūz famosū
vbi cōcretū recte potest formari ab abstracto: vbi nō nō.
Ex^m de studio dicto a vñte zc. ¶ Ad aliud q̄ illud īl
latū nō est īcōueniēs forte qñ cōcretū sūmīf vt modus
z īn respectiuis z trāscēdētibus. Ex^m accīs accidīt: īberē
tia īberet: de quo tetīgi sup̄ra. q. 3. de gñe. vel posset cōce
dī p̄cessus ille īn īnīfīnītū īn respectib⁹ rōnis: vt sup̄ra dī
ctum est: z hoc saluat melīus repugnantīā que videtur īn
modis illīs opposītis. Vel sī velles dicere ibi sicut īn re
bus q̄ dīa nō dīr p̄prie: sed est diuersa: cōsidera an cur
rit. vide vbi. s. nōmī sup̄. 5. me^{cc}. ad p̄pō^m p̄ z dī. plures enī
cōbinatōes z denoiatōes hīc possent adduci z multī
plicatō īn respectib⁹ īstīs: que oīa relīquo lectorī. sī q̄rāf
q̄re potī⁹ a dīa vt relō rōnis dicat p̄cretiue q̄ a dīa: vt
3^m vñ. dīcēdū: vt sup̄ra notauī īn expōne. Sī q̄rāf etīam
an talis dīa rōnis vt est abstractū sīt spēs vñs. Dicendū
q̄ nō vt qd̄: sed bñ vt modus vt de īdīuīduo dictū est: nīfī
q̄ posset poni relō rōnis trāscēdēs: hoc tñ nō tollīt ei⁹ lī
mīa^m vt qd̄. ¶ Ad aliud p̄r. 5. meta. q. de diuīsiōne vñs⁹
lo^{ca}. dat enī vñtas rōnis z realis z sīlīter multitudo z
quātītās. ¶ Ad vltīmū q̄ multa dicunt ī me^{cc} nō me^{cc}.
sicut īn logica nō lo^{ca} z maxīme īn. 5. vbi nōīa multiplicia
pertractantur: hoc verū est. Addat z dīmīnuat dīlīgens le
ctor īn omnīb⁹ vt videbitur.

Questio. XXV.

Vigesimoquinto querit de illa p
tīcula. s. ī q̄le po
sita īn dīffōne dīe. Et īz possīt eodē mō dubī
tari de alīs p̄tīb⁹ dīffōnis: vt sup̄ra. c. de gñe
dīspūtauit: vtpote de dīntīb⁹ spēs: z an īn fun
damētīs vere sīt p̄dī⁹ dīe de spēs: z an regrat mltas spēs:
z an sīt p̄n^m spērū: que oīa omīssī: q̄ satis solūnt p̄pō^m
ex dictīs sup̄ra. c. de gñe. spālīter īgīf de mō p̄dicādī dīe
q̄rit. nā īn illīs oīb⁹ p̄uenīt cū gñe: īn hoc vō dīr: z q̄nīs
a sīlī sup̄ra an. s. īn qd̄ cōuenīēter ponīf īn dīffīnitōne ge
neris. z. q. de numero vñīuersaliū. z. q. 3. de genere. z etīam
īn illa an gēns sīt p̄n^m specīeī satis solui potest. q̄ ista. nī

bilominus ad maiorem expressionem z declarationem se
orsum voluit eam disputare.

De primo termini satis noti sunt ex precedentib⁹.
Ordo vō patet de se. Diuīsiō cōis est.

De secundo tribus rōnib⁹ arguit ad partē negatī
uā. p̄ma p̄cedīt ex īnterpretatiōe bu

ius vocabulī: īn qd̄. formen^t ar^m relō^r. z^a īnfert vñz īn
cōueniēs: dīam. s. eē q̄lītātē: q̄ īn q̄le est modus p̄dicādī
q̄lītātis. nā ad. q. factā per q̄le p̄uenīēter rīdet per q̄lītā
tē eo mō quo diuersis generib⁹ corrīdēt diuersī modī p̄
dicādī rīdēdī z īterrogādī ex modīs ītelligēdī z essēdī
ozīgīnē hīntes. P̄robatō falsitātis īn illo ar^m est spālīs de
dīa īn gñe sube que pōr est spēs saltīz pōritate nāe sūe sīt
vltīma sūe ītermedia vt ps toto. pōritate ēt p̄ntīe loquē
do de ītermedia. q̄lītās vō est postīorīor specīe de genere
sube: z sīlīr forte spēs quantitatīs. Sed sī volueris probare
gñālīr falsitātē p̄ntīs arguatur sic. genera sunt īmpmīxta
formalīter saltīm vt pōt collīgī. 5. p̄p̄sīcōz. z. 5. meta. er
go res vñīus gñīs nō est de eēntīa alterīus. dīa autēz est
de eēntīa spēsī cui⁹ est īn oī genere. ergo nō est determinā
te q̄lītās vt est genus dīstīnctū ab alīs. 3^a rō īfert alīud ī
cōueniēs: dīam. s. p̄dicārī denoiatiue vt dīstīnguīf cōtra
p̄dicārī vñīocē: qd̄ ostēdīt eē falsūm duplīr. Vbi aduerre
q̄ illud vltīmū ar^m. Item p̄dī⁹ denoiatiua zc. nō est ar^m
p̄n^m: sed est z^a probatō falsitātis p̄ntīs illīus. 3. p̄ncīpalīs.
Ad op^m adducīt auctorē īn l̄ra. ¶ Deīnde rīdet ad q̄stīū
ex dictīs P̄orphyry īn l̄ra assignātīs duas rōnes q̄re dīa
p̄dī⁹ īn q̄le: que oīa patēt ex dictīs sup̄ra sepe vbi tāgīt de
duplīcī cōpōne z p̄p̄etātīb⁹ mae z forme: vbi ītelligē cō
pōnē rōnis tā p̄r rōne rōcī⁹ q̄ rōcīnātē: diuersīmode lo
quendo z quo ad actū p̄mū z z^m. aut formālīr aut vñualīr: z
sīlīr oīa p̄nt ītelligī de īntētiōīb⁹ ī actu signatō: s. exp̄ssīus
loquāf de fundamētīs z actu exercītō: sed tñ cūcta caute
mēsūrabīs. Allegat p̄hs. 8. meta. z. ē. c. 6. 9. z. 15. Idē h̄z
7. meta. ad finē z alībī sepe. Vbi ēt tāgīt cōuenīētiā horūz
terminōz qualitatīs. vñ. act⁹ z forme. notātē vide eūz. 5.
meta. z īn theob⁹. z. 19. dī. p̄. q. i. z. i. dī. z. q. 5. z īn. 4. dī. 6. q.
io. ad maiore p̄firmatiōe. Arist. ēt q̄re vbiq̄z īmitat⁹ vñ
tur hīs terminīs tāq̄ synonīmīs plerūq̄z. dīstīnguīf p̄nter
de actu duplīcī z sīlīr q̄lītate z forma: vt sup̄ra. c. de gñe. q.
penultīa h̄z. z īfra. c. de suba. q. 3. z est ītētiō p̄hī exp̄sse īn
plurīb⁹ locīs: queraf. z. z. 3. de aīa. 5. z. 8. p̄hī. z alībī sepe.
huīc enī diuīsiōnī act⁹ corrīdēt diuīsiō pō^r ī eēntīales
z accidentālēs: īn theob⁹ videat⁹ dīe q̄ īn ordīne ad actū
z^m p̄cīse ītelligat⁹: hoc tñ spālē est. Cōsequēter solūit argu
mēta p̄n^m. ¶ Ad p̄m īngīt alīud est p̄dicare qd̄ z alīd p̄dī
cārī īn qd̄: hoc est dictū: q̄. s. alīud est esse de qd̄ dītate rei:
z ita p̄dicare talē qd̄ dītate: z ēt īpōrtare ne dū p̄tī⁹: s. z to
talr ex p̄ntī z rōne modī significādī. z alīd est hēre modū
qd̄ vel eēntīe: hoc est subsīstētīs z nō denoiātīs respectu
eius. p̄mū p̄uenīt dīe. z^m gñī: vt sup̄ra sepe dictū est. Rea
lītatīb⁹ enī eiusdē rei p̄nt p̄uenīre diuersī modī z eēndī
z p̄dicādī. Modus nāq̄ rei formalīor est īpsa: hoc idē h̄z
p̄ulchre īn theob⁹ vbi īngīt q̄ eēntīale est ī plus q̄ īn qd̄
dictūz. ¶ Ad. z. rīdet p̄ equo^m q̄lītātīs. 5. meta. t. c. 19. vt
sup̄ra. q. de numero vñīum dīxit. ¶ Ad. 3. rīdet duplīr. p̄
negādō p̄ntīā p̄ fallaciā equo^m z p̄ntīs. Nā arguīf ex īn
suffīcīēti vel ex īndeterminatō ad determinatīō: z etīa ex
equoco ad vñū equocatoz: s. vñū īstōz suffīcī ad vñīādū
ar^m. pōt enī eē dīffīcultas spālīs ībī de cōpōssī⁹ horū loco
rūz: de quo nō cūro mō. Alīo mō rīdet cōcedēdo p̄ntīā z
negādō aīis eo mō quo recte est aīis z p̄pō vna. pro cuius
declaratōne p̄tractat p̄prie logice dīffōne denoiatiūoz
vt dīstīnguīf ab vñī⁹ sicut sup̄ra. q. 3. de gñe h̄z. z ībī ad
plēnū tetīgī totū: vbi finalr tangīt multī⁹ subī z accīdē
tīs z īn

tis et in quale: que oia patet. Ultimo redit sup solutiones
pmi pncipalis replicando oprime: qz vident repugnancia
pcedi in illa solone: hoc est qd aliqd dicat qd et no per mo
du qd: sed qualis: qz modus pdi^m videt repugnare subo:
sicut qd et quale repugnat: sed pter solone doc. pot facit
ibi dici: qd l3 modus pdi^m repugnet subto: sic q non possit
eē modus eius. pdi^m tñ no repugnat sibi: vt cum dī. lapis
est albus: pdi^m no repugnat subto: sed bñ modus eius. si
tñ pdi^m pdicaret sub modo repugnanti pdi^m bñ valeret
ar^m. Doc. tñ aliter rñdet dicēs: q repugnancia vel opposi
tio hñt fieri circa idem: et est snia pbi in Elenchis. et. 10.
meta. et alibi sepe. Res vo et modus no sunt idē. i. eiusdē
gnis vel rōnis: iter que itelligit eē oppositio. igit non op
ponunt: l3 igit qd opponat qd: et quale quali: in qd tñ no
opponitur quali: nec in quale qd: sed in qd in quali. Res
ingt rei: et modus modo opponunt. Et exēplificat de plu
rali vt qd: et singulari vt modus. vt supra habet.

De tertio qz hec oia satis abūde sup^o et alibi exa
minauit. ideo pauca occurrūt. Posset eiz
p dubitari qualr rōnes auctoris in lra pbāt dīam. vt est
3. vlt pdicari in quale: tñ qz siue querat de re siue de in
tentione qualis sit no pueniēter rñdet per dīam sic sum
ptā: vt si querat qualis sit hō: no pueniēter dī qd est dīa.
sñl si querat qualis sit spēs no recte rñdet dīa. Itē qre
appellat cōpōnem ex genere et dīa. pme itentionalr maxi
me: cōpōsitū rōnis cum ex nā rei vnianē in hoīe: et sic de
alys. Posset fieri altercatio circa illud dictū. ex. 8. meta.
sed nolo inozari modo. Itē circa illā declarationē diffō
nis denotatiuo: posset dubitari: ga. et. 2. dif. 2. q. 1. vult su
perius vel ptes essentialē denotatiue pdicari. Itē videt
q ne dum res rei: sed modus rei opponat: ga no solū op
ponit albedo nigredini: sed etia3 disgregati^o visus que
est modus albedis opponit nigredini. sñl caliditas oppo
nitur aque. Itē cui vnū opposito: per se puenit: reliquū
nec per se nec per accidēs puenit eidē: sed dīa de hac et il
la pdicat per se in qd. igit pdicari in quale no est ppius
modus eius. Ad ista facit rñdetur. Ad p^m p3 supra
c. de genere. q. 6. soluēdo. i. pncipale: sicut duplex est que
stio de specie in ordine ad genus: ita dōm est in pposito
in ordine ad dīam. vt p3. Ad aliud tetigi p3 sepe: et
nūc breuibz in solutione. q. p3 siderata enim a meta^o pñt
appellari rōnes vel entia rōnis in cōparatione ad pside
rata a physico: sñl sepe habet iste et in theore^o. et p meta.
et. 1. sniaz in reportatis. dif. 8. q. 4. cause vt cōsiderant a
meta^o abstrahūt a seipīs. vt cōsiderant a physico: et ita
cōpositio seu pstitutio ex reali^o generis et dīe in esse pci
so et abstracto pōt dici cōpositio rōnis: et hoc rōcinabilis:
l3 in vītate in re sit cōsidētia in esse reali: hoc tamē acci
dit: ga in eē obiectiū et gdditatiū talia p3 siderat meta^o.
et isto modo qlibet pars diffōnis appellat forma. i. pdi^m
formale respectu diffinitū: cum quo stat vnū hīe rōne po
tērialis respectu alterius: pōt etiā dici cōpositio rōnis ra
tiocinātis. i. facta per itē^o. eo q intellectus facit illā oīonē
seu cōplexionē lōgā. 8. metaph. et hoc via diuisionis vel
cōpōnis seu formalr seu vtualr saltim. Pōt ad huc stri
ctius dici cōpositio rōnis rōcinātis. vt in actu signato ex
itentionib^o p3 siderat vel ex pcep^o pme iten^o sub secūdis.
Ad aliud ex dictis in solone et supra. q. 3. de genere. p3.
nā hic loqur stricte lo^o de p3 dicatione denotatiua que dī
a posteriori: alibi vō extēsiue: sicut. 3. dif. pmi. et ifra in an
tepiitris habet: q oīs p3 dicatione maxime formalis: pōt dici
denotatiua. Ad aliud pōt dici q loqur doc. hic de op
positione formali vt distinguē ptra vtualē: istantie vō
adducte pcedūt de vtuali. Aliter dico q secus est de mo
dis extēsiue sumptis: qui. v3. sunt modi respectiue. res vō

absolute: qui. s. ex natura rei cōsequūt illa quoz sunt: et
secus de modis ppe dictis qui p3 se modi sunt: et ab irrelle
ctu pñt applicātur rebus: l3 moto ex ppetatibus rerū.
ar^m ergo pcedit pmo modo: no 2° modo. nam tales neq
formalr: neq vtualr op3 opponi rebus: sed p3 sidera plura
hinc et inde pōderādo. Ad vltimū dico q dīa vt dīa
no pdicatur in qd: l3 bene vt spēs vel genus: sed semp vt
dīa est pdi^m in quale: et sic pcedo assumptū. Vel aliter q
relatiua no dicunt^o opposita nisi ad idem et fm idēz cōpa
rata. In quid aut et quale sunt respectiua. quare no oppo
nūt nisi ad idem cōparētur. modo vō dīa cōparat ad
diuerfa in ar^o vt pte ad sua inferiora et ad funda^o cui ap
plicat^o: et sic pōt de his in qd: de illo vō in quale pdicari.
Cetera altius p3 siderabit lector.

Vigesimosexto

Circa quartā diffō
nem dīe que est q

est qua differūt a se singula: cui corrigēdo ad
iungit^o q pducit ad eē et est pars eēntialis eē
rei. Querit circa exēpla Porphyry pma par
tes declarātis: vbi dicit q per genus no differt spēs a spe
cie: sed dīa diuidit. vt aīal ingt no separat hoīez ab irra
tionabilibus aīalibus: sed rōnale. Item rōnale no sepa
rat hoīem a dīs: sed mortale. videt ergo velle q aīal ra
tionale sit genus intermediū diuīsum per mortale et im
mortale: querit inq3 doct. an mortale sit differētia diuīsi
ua aīalis rōnalis et pstitutiua hoīs: vbi etia3 iplicite que
rit: an aīal rationale sit genus. vt patet.

De primo

satis noti sunt termini. Mortale enīz
videt dicere aptitudinē ad mori: et sñl

rōnale ad rōcinari: l3 no vt aptitudines sunt: sed pro pñ
cipijs intrinsecis aptitudinū debet poni dīe. vt h3 Graci
scus hic et ifra sup pmo Periber. q. 7. habet iste notabilē
diffōnem de mortuo et viuo. Rōnale etiā ne dum videt
ipostare vel pro signato vel pro cōnotato nām intellectua
lem vel intellectualitatē: sed (vt dictū est) aptitudinē vel
potērialitatē ad rōcinari vel discurre. quare no ppe cō
uenit deo: nec itelligētys vt gda3 volūt. Importat etiam
ptē pmo: ex pñti totū: vt supra sepius habet. Ratio nāq
vno modo solet dici vis rōcinatiua: et sic videt Porphy
rius accipe hic cum dicit. sumus. n. rōnales nos et v3. alio
modo pōt dici forma pstitues hoīem seu modus cogno
scēdi hoīs vt distinguitur ab itelligētys. vt docuit doc. in
lra soluēdo ar^m p3 mus pncipale. vnde Aug. in lib. de dīa
spūs et aīe ingt. In p3ia sensus mutabit^o in imaginationē:
imaginatio in rōnez: p3^o in intellectu: intellectus in itelligē
tia: itelligētia in deū. 3° accipit p3 diffōne seu gdditate
vel formali rōne. videtur p3s. 4. 7. 2. 8. meta. et forma
licantes ad ppositū copiose. Nō curo multū in his decla
ratiōibus adducere antiq3: qz satis ex seipso Scot^o expo
nit: dimitto in arbitrio lectoris se extēdere vt voluerit.
Non dubito cūcta altius ex Scoto posse dici q3 ex gbus
cūq3 antiq3: ga addidit altissime inuētis. vnde no ratiōe
maioris acuminis: sed dūtaxat auctis et ineptitudinē reci
piētū veritatē: vt habet p3s. 2. metaph. amplius antiq
testādī sunt: aliq tamē huius tēporis sophiste ignozantes
modernos seu acutos fingunt se fundatos recurrēdo ad
antiquos: sed nechos nec illos sapiunt plerūq3. Aduertē
duz etiā q hec. q. tota est realis physica. v3. et meta^o atq3
theo^o. sicut illa lōga supra ca. de genere. qd plerūq3 acci
dit in his qōnibus incidētalr. valet tñ ad logica^o reductū
ue. vt p3 in fili ibi speculārī. est etiam curiosa et plura di
biosā tāgit. Quid. q. et diuīsiō eius patent.

De secundo

ad ptes affirmatiua arguit p aucte
Porphyry in lra: deide duabus rō
nibus: quaz pma ostēdit rōnale no esse vltimā dīa3: eo

Expositio

q̄ nō cōuertit̄ cum hoīe: q̄d als declarant: q̄uo. s. intelligi
 dz oīam vltimā pueri cūz specie ⁊ torā eius subam di-
 cere. Intelligit. n. de vltimata ⁊ cōplexa p̄stōne: ⁊ nō de
 p̄cisa entitate excludēdo alia: maxime in via hui⁹: est. n.
 ibi anthono⁹. Vel posset dici q̄ puerit̄ ne dum rōne for-
 malis signati: sed ēt p̄notati. Assumptū ostēdit aucte P̄o-
 p̄hyrū in ista h̄r: P̄bi p̄ Eth. quere. ca. 13. ⁊ alibi eum. vi-
 det̄ igit̄ mortale addēdū rōnali vt puerit̄ totū cū hoīe.
 Ad hāc rōnem adiūgit imēdiate eua^{cm} quā tenet ifra ⁊
 declarat: ponēdo. s. equocationē rōnalis d̄ys ⁊ nobis. Cō-
 tra quas arguit. ex. z. de aīa. tex. cō. 33. ⁊ inde. ⁊ vt ar^m fa-
 ciat ad p̄positūz debet fieri per oppositū auctis: mutādō
 s. oīst^{cm} in idētitatē. Et p̄t p̄firmari modus arguēdi per
 regulā tōpicā. sicut oppositū. s. ad oppo^m zc. ⁊ ex p̄ P̄o-
 sterioz. sicut affirmatio cā affirmationis: ⁊ ecōtra. Vult
 ergo inferre q̄ sicut ex distōne obtozūz segtur distinctio
 actuz: ⁊ ex distōne hōz distinctio potētiāz: ita ex idēti-
 tate idētitas: modo ingt: idē est obm intellectus angelici ⁊
 humani: q̄d appellat q̄d qd rei mālīs: saltim ingt idēz ge-
 nere: hoc dicit vel p̄pter diuersitatē spe^{cm} ⁊ numeralez
 per p̄is reptāz in talib⁹ additib⁹: vel forte: qz nō semp
 eadē numero vel specie intelligunt̄ ab illis ⁊ a nobis. Cō-
 cludit igit̄ q̄ sicut obm nāle est idēita po^a nālīs: q̄d ideo
 specificat: qz p̄t esse diuersitas circa obm supnāle ⁊ mo-
 dū cognitiōis eius: ⁊ circa lumē glie: q̄d se tenet ex parte
 potētiē: nō vt nālīs: sed vt elenatē: vt p̄z. vel dicit: po^a nā-
 lis p̄pter diuersitatē in p̄n^o cognoscēdi ⁊ modo cogscēdi.
 vt p̄z in solone huius argumēti ifra. 2° ratio p̄t funda-
 ri sup regulā tōpicā. Quotiēs. s. dō vnū oppositūz: ifert
 B incōueniēs: duas. v3. tñ modo spēs spālissimas eē sub
 aīali: q̄d multū obuiat p̄fectiōi vniuersi. ¶ Ad oppo^m ar-
 guit sex rōnib⁹ satis efficacib⁹ in q̄bus fundat solonez. q.
 P̄ima ratio ostēdit aīal rōnale nō esse genus per locū a
 distōne ad diffinitū destructiue. Scōda ratio ⁊ sequentes
 ostēdūt q̄ mortali nō puenit ratio dīe. p̄ma eo q̄ sumit̄
 a mā ⁊ nō a forma: oīa vō accipit a forma vel a realitatē
 te formali. vt p̄z sepe supra: ⁊ est intētiō P̄orphyry ⁊ p̄bi
 exp̄sse. pro minori allegat P̄hm. 7. meta. tex. cō. 22. ⁊ in-
 de. Idēz p̄ P̄hyfī. ⁊ p̄ de gñatione ⁊ alibi plerūqz: expo-
 nit aut̄ p̄hm de qua mā dz intelligi dictū eius: ⁊ p̄t cōfir-
 mari expositio illa ex dictis eius in. 3. di. 22. ⁊ 7. metaph.
 Tertia ratio p̄cedit ex oīa puenientie p̄di^o p se ad p̄di^m
 per accidēs: vt habet in cōit̄tib⁹ P̄orphyry. Lūz igit̄ in
 hoc mortale puenit cum p̄di^o per accidēs: q̄d p̄ inest indi-
 uiduis nō erit p̄di^o per se. igit̄ nec dīa. Assumptūz dedu-
 cit ex p̄ meta. in problemis: ex alia p̄pōne notabili: q̄. s.
 aptitudo per se est eius cui puenit actus: ⁊ videt̄ q̄ velit
 subintelligere p̄mo. aliter nō eēt ad p̄positū. Quarta ra-
 tio p̄cedit ex p̄ioritate dīe ad illud cuius est p̄stitutūa:
 vel saltim sū. altate: q̄d fo. te dicit p̄pter vltimāz ⁊ iter-
 mediā: s3 p̄us declarant q̄uo sunt p̄ores ambe saltim nā.
 hoc aut̄ non puenit mortali ingt. Quinta ratio p̄cedit ex
 p̄petate vltime dīe p̄us declarata: que nō puenit morta-
 li. vt p̄z: qz alys ab hoīe cōuenit. Ultima ratio p̄cedit ex
 distōne 4° dīe bñ intellecta ⁊ correcta destructiue: morta-
 le. n. potius ad nō eē q̄ ad esse pdu^t. ¶ Deide rñdēdo ad
 q. paucis pcludit ex his rōnib⁹ p̄tez negatiuā: vbi p̄nt for-
 maliter poni due vel tres s̄nes quo ad duas vel tres par-
 tes questū. ¶ Cōsequēter rñdet ad argumēta p̄ncipalia.
 Ad P̄orphy^m exponendū ponit p̄mo rñsionē alioz: q̄. s.
 imitatus est in hoc P̄latonē. nam ratio aīalis ab ip̄o po-
 sita puenit itelligēty: que est q̄ mouet se motu volunta-
 rio: q̄d etiā facit pro opi. hui⁹ in. z. vbi tenet angelū seip̄m
 p̄tinue mouere. Diffinit etiā Aug. 8. ci. imitādō tñ in hoc
 P̄latonicos: ⁊ maxime Apuleium Mādarēsem: demo-

nes dicēs: q̄ sunt genere aīalia: mēte rōnalia: aīo passia:
 corpe aerea: duratione eterna. Ibi etiā diuidit aīal rōna-
 le in deos demones ⁊ hoīes. Doc. vō nō negando hāc esse
 opi. Platonicoz: sed ostēdēdo q̄ P̄orphyrius nō est imi-
 tatus in hoc P̄latonicos istat: eo qz nō imitat illā diffi-
 nez P̄latonis: s3 potius Ari. vt p̄z in p̄cessu eius. ca. de spe-
 cie. assignādō coordinationē p̄stāle. Defendit ergo P̄o-
 p̄hyrū alio modo ⁊ satis bene. dicendo q̄ loqtur famose
 fm opi. vulgi sequētis imaginatōez que nō eleuat extra
 sensibilia: nec elenat: ⁊ ideo decipit ⁊ decipit cōiter circa
 isensibilia. vbi notāter dicit q̄ cōiter nihil accipit zc. q̄
 lz spālī influētia vel notitia fidei: nō tñ nālī modo cognō-
 scēdi viatoris: de qua itelligit doc. Notāter etiā dicit q̄
 cōiter decipit: qz aliqñ coincidit cūz veritate. Et adducit
 P̄hm. 3. P̄hyfī. tex. cō. 75. Imaginat̄ igit̄ vulgus q̄ sub-
 stātie incorp̄ee sint aīalia quedā: sicut corp̄ee sensitiue.
 vñ inoleuit p̄suetudo in lege n̄ra vt manuducerent̄ vul-
 gares in notitiā angeloz: depingere eos corp̄eos ⁊ alatos
 ⁊ p̄inctos in mysterium agilitatis: nūc nudos: nūc arma-
 tos: ad diuersa credita declarāda. Sūtr trinitates p̄sona-
 rū: vt p̄zem ad modū antiq dierū sedētis in throno. aliūz
 in modūz iunioris: ⁊. s. s. alys diuersis modis. vnde P̄au-
 lus ingt Rōm. 1. ca. q̄ inuisibilia dei p̄ ea que facta sunt
 itellecta p̄spiciunt̄: in q̄bus oībus valde opus est sale dis-
 cretionis: ne figura in p̄thorippum: ⁊ fruitio in vsum: vel
 ecōtra mutet̄. ideo Boeti^o in lib. de hebdomadib⁹ recte
 dicit q̄ cōiuz aīe p̄ceptionū: alie sunt cōes oībus: alie tñ
 sapiētib⁹: vt incorpalia nō esse in loco. Assignat aut̄ cām
 quare ita loqtur P̄orphyrius: dicēs: q̄ loq̄ minus pue-
 ctis: hoc est iuniorib⁹ ⁊ rudibus. vt p̄z ex p̄he suo ⁊ huius
 libelli noīe: appellat̄. n. isagoge in cathegorias Aris. cum
 quo p̄cordat inia P̄bi in p̄he^o P̄hyfī. de cognitiōe p̄fusa
 p̄cedēte distinctā: ⁊ q̄ pueri p̄ appellant oēs hoīes p̄ies: ⁊
 postea discernunt. plura alia hic possent adduci: sed nolo
 vltra id q̄d necesse est me extendē. dicat lector. ¶ Deide
 rñdet ad p̄z rōnē p̄ncipalē vbi bñ adderet in textu. p̄m.
 ⁊ recurrit ad rñsionē p̄zius datā supra imēdiate post ar^m
 ponēdo. s. equo^m rōnalis: q̄d declarat assignans duas rō-
 nes eius equocatiōis. p̄^o qz ip̄e itelligit per spēs inatas. i.
 p̄creatas fm vitatē vt habet videri in. z. di. 3. q. 10. ⁊ hoc
 itelligēdū est de spēsbus gdditātū cōiūm: vt ibi declarat.
 vnde p̄nt p̄ficē in cognitione singulariū ⁊ exp̄imētatiū.
 omne. n. cōcūm alicui p̄t dici sibi innatū: nos vō acgrū-
 mus de nouo spēs mediātē sensu vt ostēdit ex p̄ Postet. ⁊
 idē habet in de sensu ⁊ sen. de quo h3 videri in p̄ hui⁹. di.
 3. q. 6. ⁊ in reportat. di. eadē. ⁊ sup lib. de aīa. qz varie sunt
 opi. doc. de talib⁹ spēsbus: an. s. sint sensitiue depurate: an
 certe intelligibiles ex illis nate: aut gdditates abstracte:
 saltim B certū est q̄ per spēs sensibiles via originis p̄ce-
 dimus ad itelligēdū. 2° rō est: qz ipsi sine discursu itelli-
 gūt: nos aut̄ cū discursu ⁊ notāter dicit: cōplexa: qz circa
 cognitiōez incōplexoz: nō est p̄pe discursus: lz bñ ordo ⁊
 in nob: ⁊ etiā in ipsi: ⁊ si nō vniūformis: allegat p̄hm. 3. de
 aīa: s3 habet exp̄ssū in de memoria ⁊ reminiscētia. Vult
 ḡ q̄ rōnalitas n̄ra ⁊ rōnalitas itelligētiarūz sint alterius
 rōnis: ⁊ p̄p diuersitatē p̄ncipioz cogscēdi seu p̄causap
 cogscēdi: cuius sunt spēs in cognitiōe incōplexa: ⁊ p̄pter
 diuersitatē modi itelligēdi seu p̄cedēdi in cognitione cō-
 plexa: ⁊ intēdit q̄ rōnale in vno sensu sit dīa vltia hoīa
 ⁊ B idē videt̄ sentire in quol. q. 1. p̄te. z. ⁊ rōne. z. ⁊ in. 4.
 di. 4. 3. q. 13 de hac equocatiōe ibi nō loquat̄. Cōtra hāc
 equocatiōez adducit p̄nter duas replicas. p̄ma p̄cedit ex
 regula tōpica sepe allegata de comultiplic^o oppositūz: cū
 ergo rōnale ⁊ irrōnale sint opposita si vntz multiplex et
 re^{cus}: ex quo ifert q̄ hoc p̄cesso hec eēt vera in vno sensu
 itelligētia

Intelligētia est irrōnalis: qđ videt pma facie absurdū. sile
ar^m bz ifra. q. 4. antepdi^o ptra equo^m entis. nā ipa posita
ingr sequeret qđ bec esset vera in vno sensu. suba est non
ens: qđ nō est qđritas neq; qualitas: igit nō ens vt oppo
nit illis: si ens nō dicit pceptū cōiorē illis: talis modus
argu^o. p^o ex. 6. Topi^o. ca. 13. 2ª replica pcedit ex diffōne
equocoz: sopbistice tñ iferēdo vt patebit. ¶ Ad p^m istoz
rñder duplr. p^o pcedēdo qđ iferē: sicut in fili ifra vbi iam
quortauit. pcedit subaz esse nō ens in vno sensu: sicut vox
acuta pōt dici obtusa nō vt opponit obtusitas acutiei vo
tis: sed vt opponit acutiei magni^o vel liquoris: z si^o in
alys multi^o pōt pcedi: tñ magis bic: si irrōnale dicat solā
negationē rōnalis. Alia rñsio est pcedēdo illā pponē nō
pfata dist^o. nam sim^o ingt est vera: vel fm alios d^o di
ci: sim^o est falsa: s^o pma lra placet vt statim declarabo.
vult ergo qđ irrōnale non sit multiplex: sicut supra in fili
sepe dictū est: z hoc qđ nō opponit rōnali fm oēm signa
tionē: sed tñ fm vnā: vt. scilicet dīa aīalis: nō autem vt est
dīa sube incorporeo: eo. v3. modo quo cōuenit intelligētys.
Ex quo infer qđ bec est simplr falsa: nō est irrōnalis. s.
cus esset dōm fm pma^o rñsionē: nam posita equocatiōe
irrōnalis esset vera in vno sensu: sicut h. intelligētia est ir
rationalis. Et addit qđ bec ppositio: bos est irrationalis.
est oīno vera: hoc est nō distinguēda: sed simplr pceden
da. Cōtra qđ obicit: z posset etiā applicari ptra illud iaz
pcessum. s. qđ intelligētia est irrōnalis: z arg^m pcedit ex nā
puatini vel puationis. nā est negatio in apto nato: z in ge
nere z nō absoluta vel eē genus. quare h nō pcedit ppe:
lapis est cecus: s^o sit nō videns: igit ista. bos est irrōnalis
erit falsa: cum irrōnale dicat puationē rōnalis vt videt.
Ad hoc rñder duplr. p^o negando assumptū. s. irrōnale esse
nomē puatiui: sed videt negatio pñse. vnde ly in. ingt
positū in cōpōne. s. huius vocis vel dictionis irrationalis.
(naz ibi mutat gfa euphonie n. in. r.) d^o accipi negatiue:
vt. v3. idē signat qđ nō: z nō puatiue: z sic pōt dici de bo
ue: qđ est nō rōnalis: s^o nō sit apt^o rōinari: sicut lapis est
nō vidēs. Et anteq; ponat fm moduz ad idē ar^m: obicit
ptra istū modū dicēdi iferēdo qđ tūc nō eēt dīa diuisua
aīalis si idēz diceret qđ nō rōnale: z pbat pñtiāz duplr. p^o
ga excederet aīal: qđ nō puenit dīe diuisiue. vt p3: s^o po
tius diuisum excedit diuindētia seorsum saltim. qđ aut ex
cedat. p3: ga de quocūq; alio ente a rōnali dici pōt: cum
de quolibet alitp^o dictio^o: z sic nō solū aīali puenit. z ga
si solā negationē ipotat: z positū nō est de intellectu ne
gationis. igit sensibile: que est dīa supior nō erit de itel
lectu irrōnalis: hoc autē repugnat cōiter dictis. vt supra
sepe tactū est. s. dīam iferiorē includē per se supiorē: vt
videt elici. ex. 7. meta. tex. cō. 43. Ad hāc obctionē rñder
duplr. p^o negādo pñtiāz: z ad vtrāq; pñtiā rñdēdo: qđ ne
gatio illa nō est extra genus: sed in genere: z talis pōt esse
dīa: z nō dī de alyz ab aīalibus. Sed s^o hoc euadat ali
qualr pma^o pbatōne pñtie: nō tñ z^m: ga siue sit negatio
in genere siue extra: nō includit in suo intellectu positū.
ideo aliter rñder dicēs: qđ pōt cōcedi ppter z^m istoz. i. p
pter z^m pbatōne pñtie: qđ irrōnale nō est dīa: z hoc p
prie loquendo hoc est formalr: s^o forte circūlocutiue: vel
nō est dīa pñtiēs aliquā determinatā spēs aīalis: z as
signat rōnez ex origine dīe a forma: cum igit diuersaz
spēruz aīalis sint diuersē forme: habebūt diuersas dīas
positiuas: in fine lre: bene eēt: dīe ppe: omittēdo copula
tionē. vel sic. dīe z ppa. s. ppe passionē. nam diuersitatē
dīaz psegur diuersitas passionū. vt p3. Cōsequēter ibi
l. Aliter pōt dici zē. pponit z^m modū dicēdi ad illā obcio
nez supra. ibi l. Cōtra puatū nihil ppe dī zē. s. sustinēdo ir
rōnale accipi puatiue dist^o pñter de puatione. s. puatē

actū z puatē aptitudinē. z silez dist^o bz ifra in postpñ
tis. q. 5. z dicit qđ p^o puatio puat actū: z ēt aliqñ po^m re
spectu agentis nālis saltim z habitū vt cecitas: aliqñ tñ
actū vt tenebra: sed dimittit vel relingit ingt aptitudinē
nō solū fm genus: sed fm spēs qñ est ppa. z^o vo nec actū:
nec aptitudinē: nec habitū: nec po^m dimittit vel relingit.
Qđ nō aptitudinē de qua magis videret. p3: qđ als nō eēt
puatio aptitudis: z h maxime fm spēs vel genus ppin
quum: z si qđ ingt relingit hoc est fm genus tñ z nō fm
spēs. pro quo declarādo nota modos puatiōis. 5. meta. qđ
supra. q. 5. huius ca. notauit: applicādo ad ppositū dicit qđ
rōnale dicit tñ aptitudinē: z irrōnale puationē illi^o. nū
bil g fm spēm relingit: sed bñ fm genus relingit aptitudi
nē vel nō repugnātiā: z sic dī de boue. nam inquātū aīal
est nō repugnat sibi rōinari: sicut exēplificat de talpa. p^o
g puatio in hoc distinguē a z^o: qđ p^o dimittit aptitudi
nē etiā fm spēs. z^o tñ fm genus vel nullo^o in casu: maxi
me fm genus. Ad formā igit argumēti dicat distinguē
do ma. z filr mi. Nihil. n. dī puatū qđ nō est natū zē. ve
ruz est: aut fm spēm: aut saltim fm genus: vel ad minus
gnalissime loquēdo: fm trāscēdēs: bos vo z si nō fm spēs
saltim fm genus est natū hīe rōnē: hoc est aīal est natum
hīe rōnē: z saluat in boue. vt p3. Deinde soluit z^m obcio
nem principālē supra ibi. Trez equoca sunt zē. dicēs: qđ s^o
signatis equoci in qñtuz talia nihil sit cōc nisi vox: ipsa tñ
seorsuz accepta pñt esse vniuoca hñtia vniuo^o. sicut igit
vox equoca pro vno signatoz dicit rem z pceptū illi^o: ita
z pro alio alterius. Nō segtur g qđ intelligētie sint tñ rō
nales fm vocē: z nō fm rez: imo ipe magis fm rem. i. pfe
ctius. vt p3. cum cōitate. igit solū vocis stat pluralitas re
ruz z pceptū: cuius oppo^m imaginat ar^m. Ex hac solone
etiā p3: qđ vox equoca nō est simplr vna: de quo tñ habet
videri egregie sup lib. Elēch. apud istum vbi gliose scri
bit. Cōsequēter his obtionib^o z solonib^o expeditis re
dit ad solūedū illā replicam in z^o ar^m pncipali supra ptra
rñsionē ibi datā: z iam sustētāt atq; declarāt de equo
catione rōnalis dīs z nobis ibi. v3. Cōtra per Arist. z. de
aīa zē. z exponit. notabilr ipm z ostēdit qđ ar^m nō pcedit:
qđ nō valet nisi in causis pñtis ille modus arguēdi. po^o
eiz distinctio alia est ab intrinseco alia ab extrinseco: z ibi
la adhuc duplex: alia obiectalis: alia modalis. i. ob diuer
sitate modi agēdi. stat igit idētitas obialis cuz diuersita
te modi agēdi. vnde nō sequit idētitas po^o ex idētitate
obtoz tñ. naz vt notauit pñs facili^o est destrūē qđ pñtrūe
re: z vbi plures regunt pditiones ad iferēdū idētitatē
sufficit defect^o vnus ad iferēdū distōnē. Exēplificat no
tabilr de sensu cōi z pñ^o z obtoz eoz. z allegat pñm. z.
de aīa. tex. cō. 145. z circiter. Pro qbus declarandis. vide
istuz. 3. di. pmi. q. 3. z in quol. q. 13. z sup lib. de aīa. z alios
vt nosti. est igit fallacia pñtis in arg^o. ¶ Ultimo soluit
vlt^o pncipale negādo dīas oppositas eē eiusdē cōitatis:
ideo vna pōt eē spe^o spālissima. altera vo specifica sub
alterna: sic ingt est in pposito: z hoc po^o irrōnale eē dīaz
verā pp iam dicta. Et addit pro pfirmatiōe boz vnā no
tabilē pponē que pōt fundari in dictis pñi. 8. meta. r. c. 8.
z. 10. meta. tex. cō. 2. z inde. lra tota satis clara est.

De tertio z si ptractare huius. q. difficultates ma
gis pñteat ad me^m z theologum atq;
physicum qđ ad logicū: ne tamē pñterire videar pñsus ea
que ad cōez vtilitatē faciūt: aliqua circa dicta breuibus
dubia tāgā inchoādo ab ar^m post oppo^m in qbus stabili
vitas quesiti. Primo circa p^m ar^m posset dubitari: an itelli
gētie sint aīalia: z posset pbari qđ sic. nam cōpositū ex mā
z forma intellectuali videt esse aīal: sed angelus vel itelli
gētia est bz. ergo. Adinor est ne dum paganoz: sed etiaz
L. Maurity SS z

multorum theologorum super. 2. in 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

vel intellectualia: manifestum autem est quod forma humana vel rationalis est nobilior forma irrationali vel brutali. Sed directe sequitur oppositum solonis vel repugnancia manifesta in dictis doc. addat lector alia si voluerit. Ad ista per ordinem. Ad primum illa imaginatio de materia angelorum satis perplexa est nisi accipietur materia (ut quidam volunt) pro graditate limitata. Sed Bonaventura et quidam alii. 3. dist. scilicet videntur accipere materiam abstractam metaphysice et eiusdem rationis sic in omnibus sicut in quolibet de anima (que attribuitur isti) habet etiam: sed quicquid sit de hoc tutius est in via huius tenere in ipsis non esse materiam philosophice loquendo: sed bene propter materiam ut genus. ostendit eis sufficere in quolibet. 9. quod impossibile est angelum informare materiam: hoc tamen non demonstraret forte ipsum in se non componi ex materia: aut igitur simpliciter negandum est in intelligentibus esse materiam: aut si concedere: non tamen sequitur quod sint animalia: sicut optime Bonaventura. 8. dist. scilicet ostendit. animal enim dicitur huius sensum: et cum dicitur quod anima sensitiva pertinet virtualiter: negatur: quod frustra poneretur in eis: secus est de homine: nec indiget organis quibus exerceretur opera diversa vitalia. queratur iste. 8. dist. scilicet et alii. Exemplum de potentibus celus componi ex materia et anima intellectuali. De potentia anime sensitivae in intellectuali est bene dictum. an. scilicet est ponenda precise in homine virtualiter vel equaliter: an certe formaliter: sed quicquid sit non sequitur illatum: sicut non sequitur e contra. forma. scilicet perfectior pertinet in aliquo virtualiter. ergo imperfectior. Exemplum de forma corporeitatis et de vegetativa seu sensitiva in homine intellectuali. Ad aliud posset fieri longus processus de causis mortalitatis vel corruptibilitatis rerum. vna est. naturalis: eo quod omnia originaliter ex nihilo: ideo tendunt in nihil. spiritualis vero alia activa alia passiva. prima duplex. alia extrinseca. alia intrinseca. passiva etiam alia obiectiva. alia subiectiva. Potest igitur probabiliter dici quod mortalitas non dicitur ratione materiae: sed etiam forme et principaliter puenit homini et non solum ratione forme: sed etiam efficientis positivae vel negativae: et generaliter quot sunt cause dandi esse tot non esse suo modo: si mores tamen attribuitur materiae per annexam privationem que machinatur ad maleficiam. per philosophum. text. cor. 80. et sic arguitur doc. hic. querantur expostores et quoniam iste super philosophum. et per de generatione. 7. meta. me. etiam et spiritualiter iste in. 7. meta. et melius in. 2. dist. 15. et 19. et in. 3. dist. 16. et in. 4. dist. 4. Ad aliud dicitur quod eo modo quo corruptibilitas ratione materiae pertinet ratione ipsius in corpore primo: hoc potest remota: sed ratione ipsius in particulari potest propinqua. queratur notabiliter iste in. 3. dist. 22. et 7. meta. Ad illud quod tangitur de veritate illius propositionis. per metaphysicam. 13. exponatur (et satis bene) de actibus transiensibus debere intelligi: et non de imaginibus et obiectis et non subiectis. Ubi tamen potest dici quod vera est: sic videlicet actiones sunt singularem et obiectis et subiectis maxime transientes: et hoc vel per se positum vel per actiones constitutum vel tanquam ultimum denotatum. Ubi etiam advertendum quod alia est ratio agendi vel terminandi: et alia conditio agētis vel terminātis. queratur iste super per metaphysicam. et alibi sepe. Nam famosae tractat hanc propositionem et sepe numero. Ad aliud per dictis per illas distinctiones de potestate propinqua et remota a se ipsi applicando ad aptitudines tales vel tales. Posset etiam negari similitudo: quia in vno accipitur actio terminativae vel obiectivae esse alicuius: in alio vero subiectivae. Posset etiam dici quod propositio est vera ut accipitur a doc. sed non claudit iterum. concedo. n. qui puenit terminus aptitudinis: et per se puenit aptitudinis: sed non dicitur per se primo. Posset ulterius concedi quod ridere est per hominem: sed hoc ridere huius: alia etiam ratio agendi: alia conditio agētis ut prius. vide singularissime infra in primum cap. de subiectis. 9. 2. Ad aliud posset dici vno modo quod circumlocutivae saltem potest dici ultima cognosci: sed forte non in se distincte: et formaliter: sic intelligit doc. Aliter quod verum est naturaliter: sed contra currete fide secus est. vide. 4. dist. 4. de quo alibi alius habet

babet pscrutari. ¶ Ad aliud pōt dici vno modo ex docu-
mēto gñali supra assignato: q̄ in materijs realib⁹ loqur
in his. q̄ fm cōes auctoz op̄. ita itelligit hic de discursu
in itelligētijs. Vel aliter q̄ pōt vificari respectiue loq̄n-
do. sicut dicere firmamētū nō moueri motu p̄po respec-
tu p̄mi mobilis. Vel magis ad ppositū firmamētū dice-
re moueri p̄prie et p̄mi mobile nō moueri: sed potius mu-
tari p̄pter velocitē motus: vel q̄ terra nullus est quātita-
tis respectu celi: sic hic. angelus si discurret: discurret in tē-
pore impceptibili vel in istāti seu cum istāti t̄pis: q̄ non
regit p̄ioritas et posterioritas durationis ad discursum:
sed sufficit ordo nature. nostrū aut itelligere est cum p̄ti-
nuo et tpe pceptibili plerūq̄. Pōt igit dici q̄ in cōpara-
tione ad nos nō discurret: secus est simplr loquēdo: et sic
salua doc. vbiq̄. Nā alibi vult oñdere q̄ nō repugnat
eis discurrere simplr loquendo. Et si dicere q̄ tūc deus
discurreret: q̄ ordo nature pōt assignari in cognitōe dei.
Dicēdum q̄ ad discursum regunt tria. p̄m cognoscē hoc
per hoc. 2m cognoscē hoc post hoc. 3m q̄ terminus discursus
suo imēdiate cognoscibile. et alio actu. quicqd sit de
duobus p̄mis. 2m saltim nō regit in diuinis. vide notāter
15. q. quol. et alibi pluries istum. ¶ Ad aliud qd est opti-
miz motiū p̄tra viam cōem. pcedo q̄ illud nō est suffi-
ciēs mediū negādi simplr discursum: nec ponēdi diuersi-
tatē specificam: sed bñ respectiue loquēdo. vt dictū est.
¶ Ad aliud q̄ loquit doc. ibi p̄ble et nō asserendo. Alia
enim via securior est nisi loquēdo de pueniētia trāscēdē-
ti. Vel aliter q̄ accipit ibi itellectuale p̄o potētia vel p̄-
fectione cōcomitāte essentia et nō p̄o realitate itrinseca
formali. sicut ponit dñia. ¶ Ad aliud q̄ hoc ppositio. in-
telligentia est irrōnalis. pōt verificari. vno modo si ly in-
tēneret vt est ne extra genus. alio modo vt est negatio in
genere vel p̄uatio nō in genere p̄p̄inquo s̄z remoto: vt
puta in suba. p̄o quo declarādo vide singularē doctrinā
in p̄mo. dis. 28. q. 1. in solone. et 5. metaph. cap. de p̄uatiōe.
¶ Ad aliud dico q̄ vtrāq̄ via indifferenter pōt teneri:
q̄ coincidunt cōiter negatio in genere et p̄uatio. vt habet
in p̄o vbi supra. ¶ Ad aliud q̄ loqur famosē. vt supra. c.
de genere notati. ¶ Ad aliud pōt dici q̄ nō nisi circūlo
curiue. ¶ Ad aliud: q̄ l̄z pueniāt in relinquēdo aptitudi-
nez fm genus: differūt tñ in relinquēdo et nō relinquēdo
fm spēm: q̄ illud aliquādo relinq̄t: hoc vō nunq̄. ¶ Ad
aliud pōt p̄cedi totū. vt p̄z ex doctrina hui⁹ in p̄mo. vbi
supra et hoc extēsiue loquēdo. aptius tñ accipiuntur noia
p̄uatiua aptitudinē denotātia q̄ actū in tali extēsiōe:
logice tñ illa extēsiō vsq̄ ad ens non p̄cedit. vt p̄z. Circa
dictū p̄bi: potētie t̄c. videat̄ ille p̄ metaph. 2. 3. di. p̄mi. et
2. et alibi sepe: sed pōt breuiter dici: q̄ aliter distinguūt
potētie per act⁹ et aliter actus per obta. nam p̄o est extrin-
seca et accīdētis. 2a vō extrinseca: eēntialis tamē. P̄o q̄
bus vide hūc in quol. q. 13. optime. ¶ Ad aliud videatur
p̄bs et expōsitores. 2. de aia. et queraf Auiē. optime. 6. na-
turaliū. pōt breuiter dici q̄ hñt diuersa obta cuz p̄ci ac-
cepta: et forte fm rōnes formales obtiuas: de quo non cu-
ro modo disputare. In potētijs tñ eiusdēz generis et sub-
ordinatis nō incōueniētiū necesse est ponere idētitatez
obti: l̄z nō p̄cise et adēquate. ¶ Ad vltimū qd t̄git bo-
nūz motiū: et si posset dici q̄ ar⁹ in pede. q. sunt topica et
nō assertiua et ex dictis alioz cōiter accepta et maxime in
p̄posito. nāz illud ar⁹ de quo fit sermo in. 2. habet Tho.
in. 2. p̄tra hēnt. c. 92. et 94. et in. 2. in. 2. in. 2. pōt etiam colligi
ex Bonanētura et alijs antiq̄s: et facit apparenter p̄o via
Tho. ponētis quēlibet angelū esse spēm. vt p̄z: et ita parū
curare ad itētiōē doc. Nihilominus pōt dici q̄ loqur
ibi de p̄tēis sub eodem genere remoto. hic vō de p̄tēis

sub eodē infimo. vt p̄z per exēpla sua hinc et inde. loqur
eis ibi de gradibus entiz subaliū que sunt de p̄fectione
vniuersi. hic vō de speciebus aialis p̄cise: et sic est ad mē-
tes p̄bi. 10. et 8. meta. vt allegat p̄us: cuius vltēriore spe-
culationē relinquo lectori sagaci. Posset etiam p̄tractari
p̄pter verba doc. hic in fine. q. de gradib⁹ p̄fectionalibus
specierū: et qualr p̄ma spēs excedit alias: et qualr accēdit
et recēdit: et an p̄positiue vel p̄uatiue: et an formaliter vel
vltaliter seu eminenter. Sed aliud erit locus: quia non
sunt logice cōsiderationis: nec plura nūc dictoz n̄si vt
satisficiamus et nobis ipsis et curiose inuestigātib⁹: et sic
dei gratia est finis differētie de dñia: pacis quoz auctoz
sit semper laus et gloria. Questio. XXVII.

Vgesimo septimo postq̄ expedi-
uit se circa ca-
pitulū de dñia: querit circa caplm de p̄po: in-
choādo a cōfōrib⁹: an p̄p̄rius sit vlc. P̄rius
enim est inuestigādū: an sit vlc q̄ de alijs cō-
ditionibus eius et ceteris dictis auctoris circa ipm. Et po-
test p̄tractari. q. tam in fundamētis q̄ in itētiōē: sed p̄n-
cipaliter in itētiōē. vt patet.

De primo qd p̄p̄rius et quotiēs accipit. p̄z cōiter
hic in tex. et glosa: et in dictis doc. hui⁹
in p̄cessu atq̄ in tractatu modoz signandi. Dñ enim pro-
p̄riū a p̄p̄e: ideo mihi est p̄p̄riū qd est meū et nō tuū. vide
istuz. 15. dis. 4. et alibi. Unde aduertēdū q̄: sicut dictū est
de dñia tripl̄r accepta: q̄ pōt accipi equoce tam in p̄mis
q̄ in secūdis itētiōē. ita s̄l̄r dicēdū est de p̄po quadrupl̄r
accepto in hoc caplo. Itētiō vō auctoris et doc. est de ipa
4. modo put. v3. est itētiō applicabilis ei qd egredit ex
p̄ncipis sp̄ei et inest in actu signato p̄uertibilr vt verifica-
tur in actu exercito vt p̄nter dicet. nam alij modi ipsius
p̄p̄rii reducunt ad accidēs saltim vt modus. Q̄do. q. ad
p̄cedētem et sequētem p̄z. Diuisio cōis est.

De secundo arguit. 4. rōnibus partē negatiua. 3.
P̄ma p̄cedit per locuz ab opposi-
tis. et p̄z. 2a p̄cedit ex modo p̄dicādū secūda: itētiōem
de p̄mis: et p̄supponit hic esse sermonē de p̄po et vlc secū-
de itētiōnalr sumptis. 3a p̄cedit vt p̄us de dñia. q. 3. argu-
mētatum est: et allegat p̄o fundamēto p̄hm 4. Topiē.
cap. 9. sp̄aliter aut t̄git qualiter nō referē ad illud: cuius
est p̄pter duo. 4a ratio ostēdit q̄ est ens reale: et per p̄is
nō est spēs vlcis. vt hic loqur de vlc. ¶ Ad oppositū ad-
ducit Porphyriū et p̄hm p̄ Topiē. cap. 3. et 4. Deinde re-
spōdet ad quēsitū tenēdo partē affirmatiua quam pbat
per locū a diffōne vlcis p̄struē: et allegat p̄hm in To-
picis. lib. 1. cap. 4. bene eis valet ar⁹: est p̄di ergo vlc: l̄z
nō ecōtra: q̄uis sit istātia de diffōne. vt patet supra. q. de
sufficiētia vlium. Et qualr p̄dicat de plurib⁹ declarat:
ga de his de qbus suū subm cum quo cōuertit: et pōt ser-
mo iste vificari in actu signato in itētiōē et exerceri in fun-
damētis: sicut de alijs dictū est. Q̄ aut suū subm p̄di
de pluribus ostēdit: ga illud est subm demōstrationis in
qua passio demōstratur de subto: tale aut est cōmune vel
vle. vt p̄z p̄mo. Postet. tex. cō. 1. 4. idē habet. 7. meta. tex.
cō. 53. et alibi sepe. qd igitur p̄di p̄uertibilr de vlc est vlc.
quare p̄p̄riū vlc: p̄pter argumēta tñ distinguit de p̄p̄rio
p̄me itētiōnalr et scēde itētiōnalr sumptis. p̄a p̄p̄tate cō-
cretiue dñ. 2m vō nō habet abstractū vno noie noiātū. vt
ifra dñ. et p̄ modo ingt p̄p̄riū pōt eē indiuidui sicut spēs
sicut in ciuilib⁹ mutata lege nāe: hec domus est p̄pa. Pe-
tri: hec vō Joānis. vnde p̄p̄tary dicunt tales: sicut vltu-
ry minores ab vsu simplici reruz secluso dñio. in quo se-
quunt̄ legē nāe et enāgelicā p̄fectionē. s̄l̄r illo modo dñi ri-
sibilitas hoīs. p̄p̄etas a qua forte trāsumptiue dñ p̄p̄rius

Expositio

ut est iterio ut pus de dña dictū est. sic tñ hō z risibilitas
nō inesse cōparato: sed reali p̄siderant: de quo statz ma-
gis dices. ¶ Cōsequēter rīdet ad arg^{ta} p̄ncipalia. Ad p^m
dupl^r. p̄mo q^a ar^m cōmittit fallaciā equo¹⁰: qz p̄cedit de
pprio p̄me itētionali. hic vō est sermo de scōe itētionali
quale est cōe: lz dicat trāsumptiue ppriū. 2° sustinēdo ar^m
nō p̄cludere de p̄po p̄me itētionali etiaz recurrit ad cō-
possi^{cm} relatiuoz de eodē respectu tñ diuersoz: sicut su-
pra tactū est de p̄ze z filio z genere z specie. pōt igit ppuz
cōparari vel ad spēs vel ad indiuidua: z hoc maxime lo-
quēdo de funda¹⁰ vel subo huius relatiui ppriū. p̄mō est
ppriū. 2° mō cōe. Unde aduertēdū q^a sicut supra de dña
ocm̄ est: q^a s. est triplex vtpote p̄m^m formale differētiā: s. rō-
nale: z relatio realis: z 3ª que est relatiuū rōnis z 3. vlti-
ma hic imaginādū est de p̄po. Uno^o est passio realis ema-
nās ex p̄ncipijs subtri vt risibile siue sit absolutuz siue re-
spectiuū. 2° mō est relatiuū reale a p̄p̄tate oc̄m̄: sicut cōe
reale cōitate. 3° modo est itentio applicata illi funda¹⁰ sic
egrediēti qd dī p̄dī^m cōuertibile in quale accēitale: z per
p̄ns nō ingredit̄ eēntiā subtri: z si sub eius opposito negē
itelligi. An aut̄ hec rīssio possit applicari ad ppriūz vt est
itērio habet p̄nter inuestigari. ¶ Ad. 2. p̄3 solutio. naz p̄-
supponit falsum. s. p̄p̄tate eē abstractū ppriū vt hic acci-
piē. Sed p̄tra hoc istat dupl^r. p̄ ostēsiue. iuxta illud p̄m^m
famosum per qd tenet forma sylli. Quēcūq^a. s. vni z eidē
sunt eadē rē. p̄bi. z p̄rioz atq^a elēchoz p̄mis. 7. Topiē. z
4. metaph. z arguit in 3^a figura: z pōt regulari per dici de
omni: vt p̄3. Cōiter enīz doc. nō obseruāt rigozē logicū in
arguēdo: sed sufficit q^a argumēta regulari possint. lex eīz
p̄pter trāsgressores facta est. s. rē regule doctrinales pro
p̄ter ignorantēs. sigs igit istat q^a ar^m nō valet: ga est ex
puris indefinitis: eēt puerilis istātia. nam nō solū hic: sed
alibi hoc accidit. Inferē igit hāc esse verā. ppriū est p̄p̄-
tas: ga ex veris nil nisi verū. quare p̄p̄tas nō erit abstra-
ctuz p̄me itētionale: ga si sic nō p̄dicaret̄ vere de cōcreto
scōe itē¹⁰: cuius est ppriū vt in ar¹⁰ accipit̄. sicut eīz scōe
itē¹⁰ de p̄mis tñ p̄cretiue ita z p̄me de illis dici debēt.
Uitē nāq^a sub eo modo signādi quo accidēs p̄dicari
pōt de subto: z subm de accēte: z sub quo non: nō. Unde
sicut hec est vera: hō est albus: ita ecōtra: lz in ali¹⁰ modī
p̄dicādī: z sicut hec falsa: humanitas est alba: ita z ecō-
tra. 2° instātia est ingitina: sicut supra de dña in fili bz.
¶ Ad p^m dicit q^a est accidēs: z posset etiā reduci ad figu-
rā. d. sicut supra sepe bz. vt p̄3 cōparādo hoīem ad aīal in
actu signato z exercito. s. rē cōparādo hoīez ad spēm z so-
crates. Cum igit dī q^a risibile est p̄p̄tas: accipit̄ fm̄ esse
qd dicitur vel mālē. dñs vō addit in minorē: risibile est
ppriū: accipit̄ fm̄ eē cognitū: z ita variat̄: z sic. 4. termi-
ni: z hoc est qd dicit doc. paucis v̄bis. Extraneē isunt rē.
¶ Ad. 2. clara est solutio ex dictis pus. ¶ Ad. 3. p̄ncipale
rīdet dupl^r. p̄ negādo ppriū nō referri saltim fm̄ genus:
z ita p̄cedit fundamētū ar¹⁰ ex p̄bo. Inquātū igit est p̄dī^m
vel p̄dicabile dī ad subm: sicut de alijs dictū est. Alia rñ-
sio est sustinēdo ipm̄ in spālī referri vt de dña oc̄m̄ est: z
dicit q^a ad spēm nō inquātū spēs: ga sic habet genus pro
eius corre¹⁰. sed inquantū hīs ppriū: sicut dña refert ad
ipam vt p̄stituta. Et ga p̄bōnes vident̄ p̄tra hoc: rīdet
per ordinē: z videt breuiter dicere ad p̄3 q^a aliud est di-
cere hīs ppriū z dicere subm ppriū: z declarat. iuxta di-
cta supra de vli in cōi in quo subtriue est ppriū dicens: q^a
nō in specie scōe itētionali sumpta: nec etiā p̄ itētionali
nisi multū remotore: ex hoc p̄st alia loca declarari vtpo-
tē illud supra de substantijs p̄mis z scōis z illud ifra de al-
bedine vel albo socrate z accēte. vnde non segē socrates
est albus: albus est accēte. s. g socrates accidēs. sicut nō segē

tur socrates est hō: hō est suba z^a. g socrates. sic hic. risibili-
le est ppriū: hō est risibile. g rē. nā in oibus talib⁹ variat̄
mediū z acceptio eius: lz igit in suppo¹⁰ p̄sonali possit sal-
uari q^a spēs est subz ppriū: accipiēdo vtrūq^a vt supponit
pro fun¹⁰: nō tñ accipiēdo ipa vt qd z pro signat̄: bñ tñ
verū est q^a spēs vt qd nō abyciēs tñ modū spēi est subm
ppriū vt modus. s. illi⁹ qd denotiatiue dī ppriū: qz ne duz
fundamēta: sed itentiones hñt passionēs qb^a applicat̄ p̄-
p̄riū vt modus. vt supra dictū est. s. rē ip̄sumet ppriūz est
subm ppriū: z sic subm denotat suū accēte. Nā ista. s. vliā
sunt. s. gñales modi itelligēdi applicabiles oibus aliq^a il-
loz. s. modoz p̄dicādī p̄dicabiliuz siue sint res siue itē-
tiones: vbi lector plura addere valebit: quia als hec tacta
sunt z ex dictis nota. ¶ Ut igit spēs supponit pro fun¹⁰ vel
subto suo (nā plerūq^a accipimus fundamētū z subm pro
eodē hic) est hīs ppriū vt ppriū supponit pro suo: z sic
pōt saluari spēs hīe ppriū z esse qdāmodo subm eius: ga
supponit pro subto subtri illi⁹ z est subtriue in eo: dato igit
q^a nō referat̄ ppriū ad risibile: referē tñ ad spēs vt hñtez
ipm̄ vbi notat̄ dicit risibile z nō risibilitas p̄pter cām
pus assignatā: qz. s. applicari debēt itētionēs fundamētis
eo modo quo sunt p̄dī^m p̄p̄tate eis vel naturis eaz^a z nō
aliter. ¶ Ad aliā p̄bationē rīdet subtri: z videt facere
mixtū fm̄onē (vt alibi solet) ex p̄mis z scōis itē¹⁰. naz
cum dicit p̄po pus est illud rē. habet maxime v̄ficari in
fundamētis: vel si in itē¹⁰ vt tñ supponit pro illis. subie-
ctuz igit ppriū pōt dupl^r p̄siderari. vno modo fm̄ se. alio
modo vt hīs ppriūz: sicut de genere respectu dñe posset
distingui vel fm̄ se vel vt diuiso cōsiderato. vbi applica-
bis vba doc. in actu signato in itentio¹⁰ ad fundamētū in
actu exercito subtri. ¶ Vlt̄ enīz dicere q^a quīs subm p̄-
me itētionali acceptum vt hō. verbi grā. sit p̄rioz risibili
nā saltim: vt tñ induit modū spēi: z per p̄ns subtri passio-
nis: z hñtis passionē: z s. rē risibile induit modum ppriū z
habiti a suo subto: non est p̄rioz ipō risibili: sed simul nā:
ga qñ hoc est hīs illud z illud habitū ab isto: z sic appel-
lat subm ipam spēm supponētes p̄sonali vt pus dixi: vel
fundamētū sub specie respectu fundamētū sub p̄po. Qui
vellet illa vba applicare ad ppriū vt rela¹⁰ p̄me itētiona-
le facili diceret: sed tota difficultas est de ipō vt est itē-
tio: z sic est ad p̄po¹⁰ solonis z argumētū. ¶ Ad 4^m rīdet
q^a z si fundamētū ppriū vt est. 4. vlt sit in re aliqñ ex nā
rei: nō tñ ipa itentio: z ostēdit q^a illa diffinitio. s. accidere
omni z soli z semp: de qua in. q. seqñte: formalr z in actu
signato accepta nō v̄ficaret̄ de aliquo p̄ter opus itellus:
vt patebit in. q. seqñte: dato. n. q^a in re eēt vniō eēntialis
rerū: z cōitas quedam radicalis: nō tñ p̄dicatio actualis:
nec vlt in actu: ga intellectus est qui facit talia: qd igit as-
sumitur de triangulo nō procedit.

De tertio occurrit quedā dubia circa dicta. p̄ cir-
ca solonē. q. videt eīz q^a illa solutio non
sit ad p̄positū: ga tñ v̄ficat̄ de p̄po p̄me itētionali acce-
pto. naz vt est 2° itērio de nullo demonstrat̄. vt p̄3: nec est
p̄dī^m p̄uertibile respectu alicui⁹: imo accēitale z separabi-
le: ga modi itelligēdi separabiles sunt. vt supra. q. 3. de ge-
nere dixi. Itē ratio vlt̄ per se puenit cuiuslibet eius spēs
si igit fm̄o eēt hic de p̄po vt est spēs vlt̄ nō rōne subtri:
rōne ip̄s in se formalr eēt p̄dicabile de plurib⁹: aut igit
declaratio non est ad p̄po¹⁰ vel est itelligēda in fundamē-
tis. Posset igit difficultari an soli⁹ vlt̄ sit demonstratio.
Itēz videt q^a ppriū vt est p̄me itētionis nō opponit̄ cōi-
ga opposita debēt eē eiusdem gñis. Res igit rei: z itērio
itētionis opponit̄. vt p̄3 supra in fili. q. 4. cuz g cōe sit scōe
itē¹⁰ z ppriū p̄me nō opponent̄: qd est p̄tra illam distin-
ctionē in solone. q. z p̄ p̄mi p̄ncipalis. Itē sicut de rōne
ppriū est

ppriū est puenire vni soli spēi: ita z oibus pētis sub ipā. quare nō solū erit ppriū spēi: sed etiā indiuiduoz. Cōfir-
mas: ga videt eēntialior cōparatio eius ad indiuidua vt
est spēs vltis si capiat scōe itētionālī qd ad spēm. ideo po-
nit ly omni imēdiate post ly accidit in diffōne ei: illa igr
solurio z^a pmi pncipalis minus bñ pcedit. Itē illa pposi-
tio in 3° ar^o pncipali. f. q. nullū accēs referē ad suū subz:
nō videt vera: imo pdictoria eius est vera cuz omne ac-
cidēs bz diffiniri per subm qd nō est pp aliud: nisi pp ha-
bitudines eius ad subm. vt bz ifra. q. 3. bñius. c. z. q. de de-
notatiuis: z sup. 7. meta. z in. 4. iniaz. dif. 12. z alibi sepe.
z est itētio pbi expse. 7. meta. z alibi sepe. supra etiā ca.
de gñe. q. z. ptractant idē aliquātulū. Nec pbōnes illius
ppōnis currūt. nam qd iferē in p^a non est incōueniēs. Et
qd tāgī in z^o de similitate relatiuoz nō est vlr neciūm.
vt pz in relatiuis tres modi: l3 aliter satis bñ rñdet ad il-
lam recurrēdo ad bñs vt tale. Itē videt q incōueniēter
dicat subm ppriū nō esse spēm: ga hec est vera in secūdis
itētiō: ppriū inest spēi: z nō aliter q vt subro: vt videt.
Itē posset difficultari an ppriū pme itētionālī sit subine
in specie silr accepta. sicut dicit doc. cuz sint realr idē (vt
multi volūt.) Itē qñ aliqd est per se tale qd cūq nō oīstra
bēte sibi additō adduc est tale: cūq g subm fm se sit prius
pprio. g inqūtu bñs: erit ēt prius ppo. Hoc posset pfirmā-
ri ex dictis bñs. i. di. scōi. q. z. vbi dicit q ne dū absolutū
cause pcedit nā effectū: l3 etiā dū actu causat pcedit. silr
ibidē. q. 3. z. 39. di. pmi. de ptingētia volūtatis in cādo ēt
dū actu causat: z rerū ptingētia ēt dūz actu existūt. Itē 3°
di. scōi. bz iste q dā cōe reale bñs vni^{cm} minorē vnita-
te numerali: z. i. atq. 7. meta. z alibi sepe tāgit idēz. male
igr dicit in vltima solone q nihil est cōe nō exñte itelle-
ctu. Ad h rñdet. Ad p^m (vt tetigi in exponēdo ifram et
sepe supra) q ibi accipiuntur itētiōnes in actu signato: z
declarat in actu exercito z fundamētis tanq in clariozi
bus z vltimate psideratis. Ad aliud per idē: vel aliter
q talia sunt pdi^a qualia pmittūt subra. vt bz Boeti^o de
tri. supposita igr spēi per se pteitate pmi modi sunt sup-
posita propriū pteitate scōi modi: siue loquēdo in actu si-
gnato in itētiō: siue exercito in fundamētis. Unde sicut
ista est per se p mō. spēs pdicat de dñtibz nuō: ita ista.
ppriū accidit omni. est in z^o: vt pbabilr teneo: z ppor^{ter}
dicat in fundamētis. Dico igr q ppriū vt ppriū nō bz
alia supposita q spēi supposita: ppor^{ter} capiendo vtrūq:
l3 bñ vt spēs: habeat alia: z itelligo in scōis itētiō supposi-
ta spēi: nō de qb^o in actu exercito pōt dici: l3 de qbus tñ
actu signato: hoc est: nō hāc z illā spēs: sed h z illud diffe-
rēs numero. Et cum oī: q diffinitio vltis per se puenit p-
prio: h habet solui in fili ifra de diffōne accētis. Un dico
breuiter pro nūc q pdicari accētālī puerit^{ter} puenit ppo
per se eēntialr. z silr q pdicari per se in z^o modo cōuenit
ei per se in p modo. Refert igr multū in talib^o locutio-
nibus respicere ad pteitātē iberētiē z iberētis: z silr dicē
dūz est de ly essentialr. Declaratio igr doc. optima est z
saluari pōt recte itelligenti. h rñsio euadit multas ambi-
guitates hic z subtilis est. quare eaz pōderabit z alte in-
uestigabit lector sollicitus. Ad aliud de demōne teti-
gi supra. breuiter dico q in sciēty humanit^o acqñtis pro
statu vlt solius vltis est demōratio per ppriūz mediū: imo
gñālī in nulla scia: singularis inqūatū talis est demōra-
tio: z si eiz de eēntia diuina theologus aliqd demōstrat:
hoc est inqūtu est nā vel additas: z nō inqūtu singularis
pro qbus tñ altius videatur iste sup. 7. meta. q. 13. z alibi.
Ad aliud dico q cōe est duplex. p^a itētionale. v3. z z^o.
p mō opponit pprio p^a itētionālī z nō z^o mō: maxime si
tale sit ppriūz spēi: z ita ar^m nō est ptra poc. Ad aliud

pōt rñderi ex diffōne vltis passionis. p^a poster. vbi dī q
inest omni z per se z fm q ipm: z videt equalere diffōni
Porphyry hic z ecōtra. loquēdo g tam in itētionibz q
in fundamētis illa tria sunt per ordinē: ita q poster^o est
eēntialius piori: sicut in diffōne nature. z. p^a by sic. dī q
est p^m mō^o z status eius in quo est p per se z nō fm ac-
cidēs: vbi tñ non tenet vniformis ordo loquēdi: z si ad
itellectū z ordine cōstruēdi sit silitudo: habitudo igr p-
priū ad habēs ipm eēntialior z spālior est z fm spēm ad
ipm referē vt optime dicit doc. in littera: l3 igr habitudi-
ne fm genus essentiali^o respicit ea de qbus secundario dī:
nō tñ habitudine fm spēs. Nec obstat q ly omni ponat
p loco: qz hoc arguit potius o^m: sicut in exēplis pdictis pz.
piores. n. dīe in diffi^o sunt minus eēntiales. i. eēntiam
diffinitū adequate exprimētes q vltime vel posteriores:
z ita ly soli z semper: specificat ly omni: sicut per se z fm
q ipm in illa Ari. Recte ergo dicit q est cōe z vlt respe-
ctu indiuiduoz. ppriū aut respectu spēi. Et si dicat q re-
spectus ad qd cūq nō tollit eēntiale: ad qd cūq igr cōpa-
rabit erit vlt: pcedo q semp est vlt z respectus ad spēm
hoc nō tollit: l3 ad hoc aliud add^o. Vel dic vt prius recur-
rēdo ad supposita spēi: que scōario sunt propriū: z ita pōt
dici q ppriū est ppriū spēi in ordine ad rōnē iberētiē vel
inestendi. Naz ratio spēi z nō indiuidui est adequata ra-
tio talis psecutiōis: sed pōt dici cōmune vel vlt respectu
eius inqūatū includit: z pti^o z supponit pro pluribus. nō
enim pdi^a risibile de forte z platone inqūatū tales: sed
inqūatūz boies: z silr in scōis itētionib^o declarat suo mo-
do. Ad aliud dico q et si accidēs omne habet ordines
seu relationē depēdētiē seu iberētiē saltim apri^o ad suūz
subm: nō tñ pp hoc esse eēntiale eius est ad aliud se bñe:
z ita nō est formalr ad aliud z de tali: formaliter. f. z non
māliter seu fm dici relato log^o doc. in ifra. Mōdo ppriū
cuz sit formalr respectiū rōnis nō solū habet referri ad
subm: l3 ad formale eēntiale relatiū: aut fm genus: aut
fm spēm: aut vtroq: modo: z sic pcedit p^a pbatio ar^m bñ.
z^o pōt satis bñ euadi. vt in ifra pz. l3. n. bō sit prius specie
vt est itētio: nō tñ bō in eē cōparato z spēm bñs vt acci-
dēs: non tñ sunt formalr relatiua. Ubi attēde q aliud est
modus habēdi correlatiuoz: z alius forme a subro: z ita
spēs est bñs ppriū vt cor^{re} alterz habet: nō tñ vt subm
formā iberētiē nisi pnotatiue: sed sic risibile vel bñ ppriūz
habet: z ita caste itellige doc. Ad aliud pz ex dictis: q
ibi actus signat^o vificat in primis: h. n. ppriū pdi^a de spe-
cie vel inest spēi. est scōi modi in actu signato exercenda
in primis ppor^{ter}. Quotiēs aut in esse accipit ifra. q. z. de
accēte optime habet. supponit igr spēs in tali locutione
pro subro subti ipsius ppriū. vt pñs dixi. Ad aliud dico
q loqur doc. in his logi^o famose de ppo z subro quo ad
pconsiderationes reales: z ideo potius tenet dif^{cm} realē eoz
q idēitātē. vt pz posito tñ q sint idē realr in fundamē-
tis: tūc nō pprie diceret ppriū iberere: l3 bñ inesse nec re-
cipi: sed extrinse pōt dici esse in. sicut po^o aie dicimur eē
in eēntia aie: cui tñ sunt realr idēz. vt. i. 6. di. z. habet iste.
Ad aliud dico q aliud est log de subo absolute sum-
pro z aliud sub re^o bñtis accepto. p mō pcedo qd est pñs.
z^o mō nō. vt dicit doc. z hoc reduplicatiue tenendo ly in-
qūatū. secus si pmissiue seu specificatiue teneret. de quo
bz videri ifra. q. z. de accēte soluēdo pncipalia. Et cū al-
legat doc. in. z. p^a dico q acci^o ibi absolutū causē: nō fun-
damētum sub re^o redu^o. Ubi etiā attēdēdū q aliud est
log in talib^o de relatiuis duoz pmoz modoz: z aliud de
relatiuis. 3. modi. Ad vlt^o dico q loqur hic de cōmū-
ni seu vlt cōpleto: aut certe in potētia propinqua. vbi vō
allegat: loqur de cōi seu vlt incōpleto et in po^o remota.

quorū declaratioz tetigi prius supra et alibi. lector curio-
sus addat si oportuerit. **Questio. XXVIII.**

Vgesimo octauo querit de diffō-
ne ppriū 4° mo-
do: de quo est intentio hic: et specificat. 4. mo-
do: eo qd Porphyrius describit quodāmo-
do ipm alijs tribus modis sumptus: sicut de
oīa suo modo habet supra. Nam ppriū scde itētionāl-
sumptū illis tribus modis dictis pōt dici accidēs: saltim
vt modus: sed an sic de ppriū. 4. modo patebit infra: et spe-
cificat ipam diffōnez in lra: que vt dixi. q. p̄eūte pōt re-
duci ad illā primi. Postea. vt pz speculanti.

De primo satis notū sunt termini ex dictis prius.
qd. v3. diffinitio et quotiens accipitur.
Quid etiā ppriū. 4. mō pz sine accipiat p̄me itētionāl-
siue z^c itētionāl-: et magis. q. sequēte elucescet et in hac. q.
Quid acci^c et quotiēs sumit pz in solone huius. q. et infra
ca. de acci^c. q. 1. et 2. q. sequēte. ille alie p̄ticle: omni et
soli et semper: note satis sunt. Per p^m denotat adequatio
extēsiua p̄tinetie vel p̄di^o atqz ḡnālīs habitudo. Per z^m
specificatio rōnis inessendi et p̄ci^o atqz spālīs habitudo et
adequatio (vt ita loquar) intēsiua. Per 3^m adequatio ex-
tēsiua durationis et ex oībus simul. vt dicit doc. p̄uertibi-
litas: denotat enim īseparabilitas ppriū atqz eius p̄uertī-
bilitas respectu sui subti per illa. 3. et hoc fm esse mālē: et
fm esse qd dītatūz eius in fundamētis exercēdo et cor-
respon^o in iten^o signādo. ponūtur etiā illa. 3. ibi sinca^c
implicite ipotātia sua determinabilia. s. supposita vel cō-
tēta: et naturā vel rōnez formālē eius: et tēpus. vnde p̄mo
Postea. dicit p̄hs: qd demonstratio oīs est ex his que sunt
vlt^o taz ex p̄te t̄pīs q̄ suppositoz. Que oīa moderari de-
bēt tam de p̄mis q̄ de scōis iten^o p̄por^o loquēdo.

De secundo arguit sex rōnibus p̄tez negatiuā.
C^o prima ratio p̄cedit per rōnem
bone diffōnis destructiue. Nā o3 vari p̄ genus et oīas o^o
topi. aut saltim per rōnē ḡnīs loco ip̄i^o. hic vō nō ponit:
nec genus ppriū: nec ratio eius que est p̄dicari de p̄libus:
qua vrit Porphy. in diffōnib^o alioz. vt pz supra. C^o 2^a ra-
tio p̄cedit per remo^o alteri^o cōditionis bone diffōnis. vt
prius notauit. ga. v3. p^o alteri a diffinito: qd nō o3. allegat
p̄hm. 7. meta. t. cō. 43. p̄us tñ declarauit illud oīn. p̄hi.
C^o 3ª ratio p̄cedit eodē mō: et h̄ si p̄petas accipiat p^o intē-
tionāl. vt v3 ipam accipe: vel si z^c itētionāl in casu ad-
huc diffinitio abstracti nō p^o p̄creto: nec eō nisi per acci-
dēs pp̄ diuersitatē modoz signādi. S3 p^o v3 magis ad
ppo^o. vnde dicit. g. ppriū nō nisi per acci^c. q. d. q. sicut
diffinitū accidit alicui et e3 ita diffinitio p̄por^o lo^o. diffi-
nitio igit p̄petas acci^c vt est p^o itētionis accidit. p̄po vt est z^c
itētionis. C^o 4^a ratio ipugnat p̄am p̄ticulā positā in diffō-
ne: ga est dīspatū diffinitū. C^o 5^a ratio ostēdit aliud vitiūz
diffōnis hui^o vari. s. p̄ copulatioz p̄tra doctrinā p̄hi o^o
Topi. c. 13. C^o 6^a ratio ostēdit excessus diffinitū re^o diffiniē-
tiū: qd nō p^o in bona diffōne: s3 ecōtra poti^o: ga quelibet
pars diffōnis est in plus zc. z. Postea. t. cō. 17. et maxime
hoc verū est de p̄te p^o que ponit loco ḡnīs: et vlt^o nullā ex-
cedit diffi^o: cum igit ppriū: sicut et alie itētionēs rep̄at
vniūce in oib^o. g. ḡnīb^o. acci^c vō nō: qz tūc tñ duo ḡnā-
lissima ingt: vt suba et accidēs: incōgrue ḡ ponit acci^c in
diffōne ppriū: qz si pro vno signatoz tūc ppriū excedit. si
vt cōis oib^o: illa est cōitas soli^o vocis: equocū aut in q̄tūz
tale nō diffinit. C^o Ad oppo^o adducit Porphyriū in lra.
Deinde rīdet ad questū tenēdo p̄tē affirmatiuā quā ex-
primēdo declarādoqz dicit qd p̄ ly accidit. in hac diffōne
p̄ loco positū implicite habet ratio p̄di^o et modus p̄dicādi.
Nā logice loquēdo. vt infra. q. 2. de acci^c pz. h̄ vba. inesse

vel adesse vel accidere. ipotāt rōnē p̄di^o nō p̄ci^o: sed cō-
tracte: ita qd equalit dicere. ppriū accidit: et dicere ppriū
est p̄di^o in quale acci^c. Nam qd p̄dicat in qd nō acci-
dit. s̄lt^o qd p̄di^o in quale cēntiale nō accidit: eo ḡ qd oī. ac-
cidit: habet qd in q̄le acci^cale oī. per alia vō. 3. que sequū-
tur. s. omni et soli et semp. habet p̄uertibilitas vel p̄uertī-
bile: et ita itell^o diffōnis est qd ppriū p̄di^o de p̄lib^o in qua-
le acci^cale p̄uertibilit^o: et posset addi dīntib^o specie vel nu-
mero. vt p̄us de oīa oīn est: nisi forte qd soli^o spēi spālissī-
me itell^o esse diffinitio et ppriū. vt supra. c. de ḡnē. q. 4. te-
tigi. Et remittit se ad diuisionem et subdiuisionēz p̄lis in
textu. c. de ḡnē. vel potius p̄di^o: et supra sepe habet: et ad-
dit qd hec diffō coincidit cū diffōne p̄hi p̄ Top. c. 4. et nū-
miruz: qz oīa fere. que dicit Porphy. accipit hinc inde. ex
dictis Arist. Propter argumēta tñ soluēda adducit pul-
chraz distōnē de acci^c: que clariū seu diffusius h̄ infra
c. de acci^c. q. 1. et pōt reduci ad bimēbrē sic. Acci^c aliud
intētionale aliud reale. p̄ duplex zc. vt pz in lra. Allegat
p̄hm. 5. meta. pro acci^cale reali. t. cō. 13. et inde implicite sal-
tim: et tāgit illa itētionalia p̄nter. s̄cē in. 2. dicit de. de ḡb^o
supra. q. 4. et infra. q. 2. de acci^c. zc. de suba. Dicit igit qd
acci^c qd dīstinguī p̄tra subaz p̄tinet ad p̄siderationēz
me^o et nō logici nisi per acci^c. z^m mō ponit in diffōne p̄-
priū tanqz gen^o vel oīa generica cōis duob^o vltimis vltib^o
seu vniūce seu analogice. s3 3^m mō est. 5. vlt^o: et h̄ multipli-
citas et cognitio ei^o euadit plures diffi^o in his. q. vt pz. Cō-
sequēter rīdet ad argumēta p̄ncipalia. Ad p^o per iterem
p̄tionē assumpti: et declarat qualr ibi implicite et equaliter
ponit genus ppriū vel ratio ḡnīs loco ip̄i^o: et totū p̄us di-
xi. vbi aduerte in lra ad vna parēthesim. ibi In h̄ qd est
vna zc. vsqz ibi exclusiue dicit vltimā zc. C^o Ad 2^m s̄lt^o
iterimēdo assumptū: s3 n. oīa vltima p̄uertat cū diffini-
to: et hoc itelligēdo sane. vt p̄us sepius notauit: nō tñ p̄di^o
acci^cale. quare h̄ diffō nō p̄uenit ei cōplete: s3 tñ p̄tialr:
vbi tāgit modū p̄dicādi oīe. vt supra sepe habet. C^o Ad
3^m eodē mō negādo assumptū: vbi dīstinguēdo de p̄petā
te dicit qd neutro mō diffinit h̄c diffōne. Nā ea que po-
nunt in hac diffōne sunt entia rōnis seu itētionēs scde. et
vt dicit doc. tñ diffinitū fm itellēctū: hoc est ens ratiōis
vel fabricatū per itellēctū et nō ens reale: ga diffinientia
p̄cedit naturalr diffinitū. Intētionēs aut sequunt nālī
ter res p̄me itētionis. Dato etiā per casum qd p̄petas eēt
abstractum vt est sermo de eo: nō diffinit p̄ueniēter hac
diffōne: ga lo^o diffinit itētionēs vt actu applicabiles re-
bus: s3 abstracta vt talia nō sic p̄nt applicari. q̄re non re-
cte pōt dici qd p̄petas accidit: qd abstrahit ab accidere: s3
forte in po^o accidit vel idēter: nō tñ foialr: sic albus acci-
dit: nō tñ albedo pprie logice loquēdo: vlt^o n. diffōnes in
actu signato debēt vari de scōis iten^o: eo mō quo in actu
exercito p̄nt v̄ficari in funda^o. vt p̄us notauit: et infra ma-
gis p̄tractabit. Intelligit ḡ doc. ibi p̄ modū op^o ei cui p^o
accidē actu modū sig^o abstracti qui opponit mō p̄creti.
vt pz. C^o Ad 4^m ingt ex diffōne p̄dicta acci^cis quō acci-
cidit in hac diffōne. negat igit assumptū. C^o Ad 5^m: qd
l3 incōueniēs sit diffinire p̄ copulatioz denotādo dīstīn-
ctas p̄tes diffōnis copulāre: nō tñ circūloc^o: vbi oīz nō
est nomē determinatū ipositūz. vt supra notauit: sic fit in
pposito vt declarat. C^o Ad vlt^o pz ex equocatione acci-
tis. nam p̄cedit de ipso p̄ modo accepto. vt patet.

De tertio l3 p̄dicta satis clara sint: aliq̄ tñ paucis
tāgaz. et p̄ circa solonē. q. videt. n. qd per
ly accidit. nō h̄ ratio p̄di^o cūz ponit pro oīa hic p̄ oīa
aut non habet rō ḡnīs aliter sufficeret sola oīa in diffō-
ne. Itē p̄tra distōnē illā de acci^c secūde itētionāl ac-
cepto quātūz ad p^o mēbrū cum dicit qd est idem qd esse
in. zc.

In. 27. v. 7. trouerſia ſupra. q. 4. in ſolone. z. pncipalis. vbi dicit: q. eſſe in. cōuenit accitibus realibus. dici vō de. 2. accitibus. z. iten. q. re eē in. nō 2. ppo vt hic eſt ſermo d. eo. Poſſet ibi pōderari q̄r ſub o. accitibus maxie iſepabiliſ poſſit itelligi illud cui eſt ſine repugnātia: q. tūc ignis ſub friditate: z. ſic de alijs: qd vī incōueniēs. Poſſet etiaſ ponderari qualr per accitē pſiderat logic. accitē reale: cū tñ ſit fundamētuz per ſe pſideratoz ab ipſo. Itē accitū cōferūt ad cognōcēduſ qd qd eſt: p. de aia. q. re nō ſoluz p. p. ſolone. 3. pncipalis. Itē cū diſſo. ſit idicātiua eſſentie rei eadē aut eſſentia ſignā per p. ſerūt z. abſtractū: igitur eadē diſſo vtiſuſ: qd eſt cōtra. z. p. eiuſdē ſolone. Lō firmat ex dictis ſupra. q. 7. ad finē. vbi dicit q. coincidūt iſta. Intētio in q̄tū itētio: z. intētio in q̄tū appli. rei. vbi vī velle q. in abſtracto eſt appli. rei. ſiſr dōm eſt de p. p. ſolone. Itē vī hic pcedere qd in. q. pcedente negauit: p. p. ſolone. ſ. eſſe abſtractū p. p. ſolone. Itē in 5. ar. 1. vī iſſerē tāq. icōueniēs illud qd eſt neēiuz p. ſolone. diſſer. ſ. diſſer. iſſer. per aliud: vt p. 3. diſſer. z. ſpecie z. ſic d. alijs. Itē poſſet dubitari q. re p. ſolone. diſſer. iſſer. per copulationē: cum tñ diſſo deſt aliq. per diſſer. iſſer. inter que licet ponere copulationē. Itē vī q. illud illatū in vltimo pncipali. ſ. ſi accitē eſſet vniocū q. tūc eſſent tñ duo gñaliſſi: ma: nō ſequat. Nam aīſa multis ponit z. p. ſolone. minime. Ad iſta rñdē. Ad p. ſolone. iuxta ſniam. p. ſolone. 7. meta. t. c. 1. 6. idēz nomē pōt plura iuxtare vt exēplificat de hoc noie ilion vel illas. Ita dico hic q. ſolone. nōmē vel dictio accidit. nō ſoluz iuxtat dīaſ: ſed ēt gen. vt notauit. Et cum dicit q. tūc ſufficeret ponere dīam in diſſer. negat. vī refert dicere: p. ſolone. accidit: z. dicere: p. ſolone. in quale. vel p. ſolone. p. ſolone. cuius cā eſt: q. vbi qd cūq. z. maxie z. intētionale vī in ſe p. ſolone. rōnez p. ſolone. qd nō p. ſolone. in alijs terminis. Ad aliud notauit ſatis ſupra. q. 4. ſolone. ſolone. ſolone. ex pte fundamētōz aliq. dicunt eſſentialē z. in qd z. in qle eſſentialē. aliq. vō accit. z. in qle accitale. Ita p. ſolone. attribuitur iſta inten. vt ſepe notauit. pōt ergo poni equocatio hui. qd eſt eſſe in. vel pōt dici q. p. accit. realib. in eē cognito p. ſolone. ita in actu ſignato attribuit ſcōis inten. in actu exercito p. ſolone. vel ſcōis ad modū p. ſolone. ſumptis. Nō negauit q. vī ab iten. eē in. ſupra. q. 4. ſolone. ſolone. ab iſtis de q. ſolone. in ordie ad fundamētā: ſolone. alio re poſſent dici eē in. ſicut oē accitē bz eē in. Ad aliud patebit in ſequētib. z. maxime. q. z. de accitē. Ad aliud notauit ſupra. z. iſra in. q. an p. ſolone. pōt accipi ibi per accitē. ſ. ſcōario: vel per accitē. i. per aliud. vī rōne alteri. vel p. accitē vt opponit p. ſolone. p. ſolone. q. habitudo re ad fundamētūz p. ei in. z. mō ad termi. nuz vō in p. mō: ita tale fundamētū per accitē p. ſolone. cōſiderate reſpectū. pōt ēt tale fundamētūz cōſiderari vel in eſſe reali vel in eſſe cognito: z. ſic diuerſimode dicere p. ſolone. p. ſolone. Ad aliud tactuz eſt prius: z. breuiter dico q. logitur de formalr z. quidditatie diſſer. Nō ſolone. accitū rei p. ſolone. ad inueſtigādūz qd qd eſt: nō tñ ad formalr diſſer. ſed poti. eſ. Ad aliud dixi ſupra. q. 1. z. 3. de gñe. aliud eſt enīz logice aliud meta. diſſer. finire intētiōes. eadēz ēt eſſentia diuerſimode ſignatur z. ita diuerſimode pōt diſſer. diſſer. a logico intētio. nes vt modī intelligēdi ſunt: z. ita in p. ſolone. z. ex p. ſolone. a me. aut vt qd. Ad p. ſolone. tactū eſt ſupra vī alle gat. Et breuiter pōt dici q. doc. capit intētiōē ibi nō pro abſtracto: ſed famoſe loquēdo eo mō quo dī q. genus eſt intētio. Uel alr q. itētio ēt in ab. eſt appli. ſed nō actu vt notāter dicit doc. in ſra: ſicut dī q. albedo eſt applicabilis lapidi: z. ſic de alijs. Ad aliud dico q. nō concedit

illud: ſed po. q. ſic ingrit an ar. cogat. ſicut ponēdo va. cū ingrit an in eo eē mor. Ad aliud dico q. illd eſt incōueniēs vt in ppo. ponit. ſ. tanq. gen. vī p. ſolone. diſſer. ita iſtātia de gñe z. ſpe nō pcedit: q. p. addit. tamētuz vni diſſer. p. reliquū. Ad aliud ſolone. p. ſolone. vbi allegat loquā de p. ſolone. diſſer. vt p. in exēplis ſuis de bono z. ente ita q. intētio ſua eſt q. nō bñ dā diſſer. q. ſub diſſer. referē ad diuerſa: vt ſi diſſer. bonuz p. h. q. eſt eē delectabile viſui vel auditui. aut ens per hoc q. eſt agere aut pati: q. tūc ingrit p. ſolone. eē nō bonū: z. ens nō ens z. tñ ſuſtinēdo dōm. p. ſolone. vī vt allegat nō ſoluz re. p. ſolone. diſſer. ſed ēt copulationē pōt dici q. rō illi. eſt eo q. vna p. diſſer. eſt mod. determinatiua z. q. ſolone. alteri. vī ſic nō bñ dicere q. ſolone. eſſet hō z. al. bus: ſolone. hō alb. ita nec q. hō eſt aial z. rōnale: nō obſtā te ēt q. rōnale in caſu diſſer. realr ab aial: ſi accipiat a diuerſis formis realr diſſer. Uel alr q. rō illi. eſt vt denotet q. diſſer. dicit p. ſolone. ſimPLICē z. expmīt eſſentia vna: z. q. p. ſolone. ad p. ſolone. actū itel. z. q. p. ſolone. in q. enūtiat de diſſer. ſit p. ſolone. vna z. p. ſolone. plura addat ingenioſus lector. Ad vī. dico q. illud bñ ſeq. logice loquēdo vt hic loq. doc. ſolone. me. de q. bz videri iſra. q. 4. an p. di. z. ſic ſaluari pōt trouerſia. Sz ad huc d. cā q. obye. poſſet: tñ q. nō vī accitē z. iten. ſumptū ſeu in qle accit. tale eē vni. ſue cōe p. ſolone. z. accitē: q. tūc ponerent tñ 4. vīa. Nā ſic dīa in cōi ponit vī cni. ſ. p. ſolone. in qle eſſentialē: ita tale accitē. Si ar. dicas q. equote p. p. accitē: tūc nō diſſer. nec erit loco gñis: cūis o. vī in ſra. z. iſra. q. 1. de accitē. tum ēt: q. ſi p. ſolone. diſſer. hēbit p. ſolone. q. p. paſſio emanat ex pncipus diſſer. z. maxie formali. ſiſr illud p. ſolone. hēbit aliō ſic p. ſolone. in iſi. in medys dem. qd eſt ipole z. 3. Ari. p. ſolone. z. alibi ſepe. Ad p. ſolone. itoz tetigi p. ſolone. diuerſos modos di. in his diuifiōib. z. ſubdiuifiōib. vīa. pōt vno. teni vniocū illi. ad h. duo vīa. z. cum iſer q. tunc tñ. 4. vīa. pōt negari: q. numer. vīuz assignat vel ſm ſpā ſpāliſſimas vel ſaltiz ſubalternas p. ſolone. p. ſolone. nōb. z. nō tñ gñice nuncparas. Si vō teneret equocatio vel analo. dōz eſt p. ſolone. nō diſſer. in q̄tū equocia: ſz vt eſt nomē cōe remote ſignificās dīaſ p. ſolone. p. ſolone. z. accitē: ita dīa p. ſolone. addita: ſic ē nomē gñale p. ſolone. per ſpālia: vel dīa cōis diuifi p. ſolone. ſpāles ſz aliā vīa: ſic ſe tenet ex pte gñis vel pōis vt p. ſolone. vī in ſiſi. Ad aliud ſuſtinēdo ſcōis itētiōes hīe paſſiones ſuo mō p. p. ſolone. hīe p. ſolone. ſicut p. ſolone. dīa z. gñe dīa in ſiſi. z. tūc accitē venoiaſ a ſuo ſubo ſumpto vt modus vt de vī deſt eſt. Sed forte illa p. ſolone. nō pcedit. vī. q. oē hīs q. qd vel diſſer. bz paſſionē z. dem. z. eſ. q. vī p. ſolone. p. ſolone. negare: de quo nō curo mō diſputare. Et cū dīcis q. illud p. ſolone. p. ſolone. hēbit p. ſolone. pōt negari: q. ita eſt p. ſolone. q. non ſpēs alia a ſuo ſubo: ſicut de p. ſolone. paſſionib. realib. dicimus. ſz igit. p. ſolone. vt qd: ſpēs tamē vt modus hēat p. ſolone. nō in q̄tū p. ſolone. ſed in q̄tū ſpēs caſte loquēdo. p. ſolone. vt modus nō bz p. ſolone. nec in fundamētis nec in inten. vt p. ſolone. Qd. XXIX.

Vgesimonono querit an p. ſolone. ſit diſſer. vni. uerſale ab accidēte: vbi ſequor ordinē origi. naliū antiquoz z. nō iaz bācten. imp. Ex ſolutōe nāq. huius. q. patet ſolutio illius qua querit de illa particula diſſer. p. ſolone. ſ. ſemp. vt p. ex remiſſione doc. ibi in p. ſolone. ſolone. dicit. vt p. ex p. ſolone. vbi remittit ſe ad dicta in hac. q. De primo termini ſunt noti z. maxime logitur de intē. z. h. vt qd ſumptis. Qd p. ſolone.

ex dictis in solone pcedentis. q. ozitur b. q. vbi doc. posuit illas diuisione accitis: et tenet q. accis posuit in diffone ppy nō est. s. yle. q. tñ multa vident facere ad oppm: nō imerito examinare voluit distōnes hazz intetionum: et a qb' pprietatib' ex pte rei originant: et lz ex doctria pbi z' d' aia: ponēs dīaz iter aliq' duo d3 pus cogicē vtrūqz. et doc. nō adhuc determinauit de accite. nihilomin' p sup' ponit notitiā ei' haberi ex textu et aliquatulus ex pcedentib': et explicabit iaz in solone huius. q. optime. ad sequentem vo. q. (vt dixi) p3 ozdo. Diuissio cōis est.

De secundo 7. rōnibus arguit ad ptez negatiuā. et lz pncipalis intentio sit de inten^{to}: sermo tñ doc. extēdit pterūqz ad funda^{to} et ar^{to} et declarādo vt solet: et nimirū: q. sicut itetio ad itetionē: ita fundamētū ad fundamētū. C' p'ia rō pcedit p viā diuissiois sufficiētis entis reinouēdo vnū mēbrū et iserēdo reliquū iplicite. Ostēdit. n. q. ppyū nō sit suba: q. tūc vel esset d' essentia spēi. s. de giie sube: qd nō p^o: q. tūc ponere in ei' diffone: et ita in demōne eēt peti^o: cū p diffonem spēi de monstraret passio: q. idē eēt me^o et illatū: cā et effect^o: nec pōt poni suba eēntialr diuerfa a subo: q. tūc flā esset pdi^o ei' de subo: sic h' est flā: hō est lapis vel asin^o. Idē autē et diuersuz sunt ime^o oppō circa ens: et ita cuz ly essentialr: maxie circa subaz. Possz ēt alio mō pbari q. nō sit suba: et h' gñalr loquēdo siue de fun^{to} siue de inten^{to}. de fun^{to} sic: q. tūc solius sube eēt ppyū. pñs est flm fm vitatē: lz aliq' pcedat ipm. pñā pbat. q. qd est formalr de giie pōri nō pōt eē passio gnis posterioris: q. als idē esset pus et poster^o re^o eiusdē. passio nāqz posterior est suo subo nā sal tim. suba vo pōr oi accite: q. ipole est passioē accitis eē subaz. si^o accipiēdo ppyū z' iten^{to} clarum est q. nō est suba: vt nos de mēte illi^o logmur d' scōis iten^{to}. C' z' rō pcedit p aliā diuissioē. s. eoz q. sūt in cōposito: vbi ēt vī pcedere d' subys nisi extēdat cōpō ad accitia: et sūr mā et for^o vt bz ille sup. 7. meta. C' 3' rō pcedit ex resulatōe ppy: et pōt pfirmari ex pphy. t. c. 8. et betres rōnes ostendunt oē ppyū eē accis. C' 4' rō eō ondit oē accis esse ppyū et assumit fun^{to} ex pbo. 7. meta. t. c. 4. et 7. et 19. et ex p poste. t. c. 9. Tu vo formabis ar^{to} reso^o vt scis. C' 5' rō idē ondit p viām deductōis in ifi^o. et pōt pfirmari ex z' pphy. t. c. 66. Dē. n. per accidēs tale reducū ad per se tale. C' 6' rō reducū ad pbādūz p^o mēbrū. s. q. oē ppyūz sit accis et pcedit p locū a diffone pstructiue: saltiz reductiue: vel saltiz a pte subia ad totū yle. C' Ultia rō pcedit ex diuissioē accitis sub cui' vno mēbroz cadit ppyū: vt vī. C' Ad opp^o adducit auctore et pbi in topicis. li. i. c. 3. Deinde rñdet ad qstū tenendo pte affirmatiuā. C' Procul^o declaratōe adducit nobilez diuissioē accitiū fun^{to} sumptoz: applicādo pñter ad has duas itentōes. Et solet illis distictio qstū ad pñā pte. s. de accitib' cōibus poni in anspedi^o assignādo sufficiētia pdicamētoz: videant expozitores: et iste ifra. q. vlt^o anspedi. et 5' meta. q. 5. et ide. Quedā ingt de nuō accitiūz eueniūt subiectis ab intrinsecō. et h' vel rōne mae vt qritas: que tñ p^o reb' mālū: lz instātia sit de ce^o. sed in vitate nulla est: q. ibi est mā. et notāter dicit: rōne mae: et nō ipsi mae: q. subz accidentis maxie abso^o: de quo tñ bic log^o: est ens vel suba in actu formali: vt. 3. di. p. h. 3. q. 7. et 3. di. z. q. 4. qd itelligo cōparādo subas iter se: et ēt via vltimate reductōis: vt supra. q. 6. notauī. Quedā rōne qilitatū actiuaz: que pñt poni. 4. p^o qilitates vel saltiz due illaz. s. calitas et friditas: qilia sunt ingt qilitates sensibiles posteriores: sicut sunt calores sapores et odores. queraf pbs copiose in d' gnōne. tales. n. cōsequūt pmas qilitates. vt p3. Nāz nigredo cōiter sequit caliditātē: albedo friditātē. et sic de alijs suo modo:

quoz vlterior pscrutatio pñter ad nāles pbs et medicū: qualitas vo taz p^o q^o est sensū^o. iō notāter dixit sensibiles posteriores. Quedā autē eueniūt ab extrinsecō. et hoc duplr. vel diu manētia q. hñt se ad modū habit^o: vel cito desinētia q. sūt vt dispōnes. pme manēt amoto eoz effectiū. z' tantū durāt qdū durat vt agētis ipelletis vel iprimētis pñtis et exēplificat satis clare. forte p mō est nigredo ethiopū. s. du^o est an ēt sit ab intrinsecō cōplone saltiz de idis et singlaris et lombardis et hispanis et sic d' filib' p3. Et^o. z. est de gira^o factis in aq ex lapide vī remo vel b^o plectris vel applicatis. Et addit pñonem negatiuā dū cens q. nullū taliū sit ppyū: q. nō est puerbilitas. nam tres pñcule supra posite in diffone ppy. s. oi. soli: et temp^o: nō vificant de talib' re^o alic^o determinati subī. vt p3. aut saltiz aliq' eaz: vt ingt. Quare ingt est pter h' accidēs qd inest spēi rōne forme spe^o tāqz p se cāe ime^o et nece. vbi notāter dicit q. iest spēi. s. pmo: et hoc rōne forme: spēi. s. et nō idiuidui inqstū talis. vbi nō q. add^o de causalitate ei' neceā pñsa et ime^o. nā p has pñculas excludunt instātia de cā pñgēti et pñ^o et remota vel vlti: pro q. vide pñm p posterior. t. c. 30. et 9. meta. t. c. 10. et inde. et istū ibidē notāter: filiz pñonē adducit sepe. vide. i. q. plo. sniaz in pñ^o solonis in op. pboz. et z. di. p. pte. z. q. 4. d' op. in pñ^o. et 3. di. i. q. 7. d' i. op. et alibi sept^o. Qd igit hñti formā spēi iest tale accis: et nō hñti nō iest: qre puerit et p diffonez de mōstrat p de spe deide de pñtis. sec^o est de alijs accitib' pus enumeratis. Breuiter igit distinctio in for^o est talis. Acci^o qdā eueniūt ab intrinsecō: qdā ab extrinsecō. p mō duplr: vel rōne for^o spe^o: et sic sunt ppe passioēs vel nō: et h' p^o z' vel rōne mae: et sic est qritas. vel rōne qilitatū actiuaz: et sic sūt qilitates z'. Si isunt ab extrinsecō h' p^o duplr: q. vī amotis cāis effectis eoz pmanēt in subis vt adustio solis. vel nō pmanēt: vt giratio aq ex pñctōe lapidis. Et oia talia dicūt accitia cōia vel p accis. Per o^o passiones dicūt accitia pñia et p se. Applicādo pñcta ad intentiōes declarāt nobilr qd sit ppyū et qd accis z' inten^{to} accepta. Dicit g^o ppyū vt bic est fmo de eo est intetio appli^o tñ accitib' vltimis. s. in ifra enumeratis: que. s. eueniūt ab intrinsecō rōne for^o spe^o. Intells. n. moe^o occasionalr ex pprietate repta in talib' acci^o cōparat ea ad sua subta et ex pte oboz cōparatio passio est re^o rōnis in eis subine derelict^o cui attribuit trāsumptiue h' nomē ppyū: sic pñ^o de alijs supra nouī. et ide est q. modus pñi candi denoiandi et essendi talis intetiois bz reducū ad pprietates fundamētoz vltimate et radicalr. Accis vo vt est. s. yle. pportionalr declarādo applicat alijs accitibus enūeratis supra ab intrinsecō siue ab extrinsecō eueniāt. vbi singlarissime dclarat qre talia acci^o appellāt cōia dicēs. vel q. idñter isunt: et h' vī idñia cōitatis p remotōez pñ^o inhesionis. vī forte indñia pñctiois: h' est dictu: vī q. excedūt in inherēdo: q. nō tñ vni determinato subo spe^o insunt. vt p3 de albedie q. nūc hōi nūc asino p^o. vī q. isūt et nō isunt idñter. Nā lz hō sit alb^o: pōt tñ eē nō alb^o vel saltiz itelligi talis. Possēt tñ alr dici accis cōe: aut. s. cōitate causalitatis: q. causat a pñb^o: aut cōitate pñi^o: aut cōitate inhesionis: q. s. toti subo et cui lz pñi^o pōt iesse. et per o^o dō accis ppyū 3'. s. tene dicta Scoti. Cōcludit igit dīaz seu dist^o hōz duoz vltūz: qd est pñ^o in. q. ex diffonib' et pprietatib' eoz a pñb in topicis. li. i. c. 4. et a Porphyrio bic. c. de pñio et accite: de qb' in sequētib' amplior erit sermo. C' Consequēter rñdet ad ar^{to} pñ^o et vnica solone soluit. 3. pñcipalia argumta recurrēdo ad eguocationē accitis: de qua. q. pñunte habetur et ifra. q. i. de accite. Et q. talis rñio (si valet) vī pcedere ppyūz esse accis vt inferē in ar^{to} illis cum non sit suba: ideo obycis

notāter inferēdo hoc incōueniēs. oē. s. p̄p̄riū eē acc̄is vt
acc̄is diuidit ens 3 subaz. q̄ aut sit incōueniēs deducit:
q̄ nec in abstracto nec in p̄creto res p̄ itēōis p̄d̄i de z.
Nō p̄ mō: q̄ tūc essentialr 7 p̄ se iuxta illā regulā sepius
recitatā supra. Dis. s. vera p̄d̄i in ab^o est p̄ se p̄ mō. claz
aut est q̄ res p̄ itēōis nō est de itē^o formali z^o nec eē.
Nō ē z^o mō: q̄ sicut p̄dicatōes p̄ se nō p̄uertunt in p̄ se:
ita nec vlr formalis in foiales: nec denoiatiua in denoiā/
tiua p̄p̄rie lo^o. z^o aut itēōis denoiānt formalr p̄mas:
ḡ nō eē. Ad B ar^m subtilis subtilr rīdet. p̄mo supponēdo
equo^m acc̄is ad. 9. ḡia sicut 7 entis: vt p̄us notauit. 7 in
fra. q. 1. de acc̄ite. 7. q. 4. an p̄d̄i^o bz ampli^o videri. scōo
supponēdo q̄ in equocis non est p̄p̄rie p̄d̄i nisi p̄fecta
distinctōe. Luz igit dī q̄ oē p̄p̄riū est acc̄is volēdo susti/
nere quoquo mō veritatē huius: p̄p̄riū est acc̄is: dicit q̄
cū p̄p̄riū vt est itentio est vniuocū in oī ḡie vt p̄us d̄ ipo
7 alyz dixi. q̄re in hac p̄p̄one. oē p̄p̄riū zc. subm pro oib^o
suis iferiorib^o distribuit. p̄d̄i^m vō bz accipi pro vno signi/
ficatōz p̄ci^o: vtpote pro q̄ritate vel q̄litate vel bz. igitur
p̄p̄o illa sic vlr sumpta est f̄la: q̄ d̄notaret q̄ acc̄is vni^o
gnis p̄dicaret d̄ p̄p̄o cuiuscūq̄ gnis: q̄ nō vī pole. alias
p̄p̄e passiones oīuz generū essent in vno. 9. generū accidē/
tiū. s. si limitet ita q̄ sit vte accōmodatū: sic. s. oē p̄p̄riūz
in B ḡie est acc̄is. dicit q̄ est vā: lz nō eē. s. q̄ oē q̄d est in
B ḡie est p̄p̄riū. 7 declarat vno mō q̄lis p̄d̄i^o est dicēs: q̄
est denoiatiua reduciue saltim: lz nō foialr: sic cōiter p̄t
q̄n subz p̄d̄i^o d̄ acc̄ite. est. n. p̄d̄i^o idirecta seu mālis. 7 pos/
set dici q̄ ibi p̄d̄i^o acc̄is de accidēte acc̄i^o acc̄i^o. vel alio
mō q̄ p̄d̄i^o subm de acc̄ite acc̄i^o subī subī: diuersimode
declarādo ly acc̄is. 7 ly subm: 7 exponit se p̄nter in f̄a vt
satis p̄z. Alio^o rīdet sic in fili ifra. q. 5. an p̄d̄i^o soluendo
vlt^m p̄n^o bz: q̄ nō opz d̄cedere illā p̄d̄i^o eē denoiatiua:
nec vniuocā zc. q̄ talis diuisio bz locū in p̄d̄i^o f̄z se: hoc
est formali 7 directa: que. s. p̄p̄e est p̄d̄i^o: nō aut. s. in māli
seu idirecta q̄ poti^o est dicēda subratio q̄ p̄d̄i^o. Itaz si bz
reductio admitteret seq̄ret q̄ p̄d̄i^o p̄ se conuerterent 3
Ari. 7 q̄ B eēt p̄ se p̄ mō: hō est asin^o. lz nō ime^o reducē/
do: q̄d est absurdū: lz aliq̄ nō videat incōueniēs: q̄ cōi/
ter oīa incōueniētia pro conueniētib^o ponūt. P̄d̄i^o n. bz
rōne forme re^o subī: 7 B vlr forme eēntialis vel acc̄ntialis.
subz vō rōne m̄ae. 7 iō lz extēsiue loquēdo diuidat p̄d̄i^o
in foiales 7 māles: sola nihilomin^o foialis. p̄p̄e loquēdo
est vere p̄d̄i^o. 7 maxie lo^o: q̄d dico p̄p̄ p̄d̄i^o idētie idēti/
cas: q̄ nec p̄p̄e foiales nec p̄p̄ie māles appellande sunt.
Deide replicat 3 d̄cā: q̄ vī q̄ B sit formalis 7 p̄fecta.
p̄p̄riū est acc̄is: cū acc̄is diuidat in reale 7 intētiōale q̄d
vī eē cōe istis. 5. vlib^o. Ad q̄d rīdet q̄ acc̄is vt est. 5. vte
de quo est f̄mo in hac. q. nō p̄d̄i^o de p̄p̄o formalr. sed an
māl̄r possit eē du^m de quo ifra. acc̄is ē p̄ itē^o nō p̄d̄i^o
de p̄p̄o z^o itē^o nisi ad itē^o p̄us assignatū in illa r̄ssione.
Tū B est vera. oē p̄p̄riū est acc̄is zc. quā vocat vltimaz
r̄ssionē. q̄d vez est cōparādo ad p̄cedētes ime^o. vel si in/
telligit ḡialr trāsmutet f̄ra. vel dic q̄ illa p̄ricula. s. vlr p̄t
dici q̄ p̄d̄i^o denoiatiua vniuoca zc. est. z. ps illi^o r̄ssionis
vltime de q̄ loq̄t. Accipiēdo tū alio mō acc̄is vt in solo/
ne. q̄ p̄cedētis bz: ifra. q. 1. de acc̄ite. illa p̄d̄i^o est vā etiā
vlr: sic. s. oē p̄p̄riū est acc̄is. i. p̄d̄i^o nō eēntialis. falsa autē
vlr accipiēdo acc̄is pro. 5. vlr vt in hac. q. est f̄mo de ipo.
7 B veruz est p̄cipue in p̄d̄i^o formalr: imo vt sic falsa est
etiāz p̄t^o. vt p̄z: 7 negatiua 3dictōziā vlr vā. Ad 4^m
p̄n^o rīdet p̄ f̄m op̄i. cōez: vt supra. q. z. de ḡie tacuz est.
distingūdo de acc̄ite copulato. s. vlr ind̄nter seu abso/
lute sumpto. Cōtra quā solonem instat z^o. p̄mo ex dictis
p̄bi. 7. meta. t. c. 4. 7. 5. vbi inuit vlr oē accidēs diffiniri
debere p̄ subaz: de quo ifra. q. 5. an p̄d̄i^o amētoz 7 alibi

plerūq̄ patebit. 3° infert ex illa r̄ssione acc̄ntia alia p̄ter
copulata eē subas: q̄ essentias absolutas idēpēdētes ba/
bentia: q̄d est ipole. esse. n. cuiuscūq̄ acc̄ntis est inesse: 7 oē
acc̄is est ens in alio: 7 sic de alyz p̄lib^o fun^o Ari. 7 huius
vbiq̄: vt ifra magis patebit. Ultimo pōit solonē p̄p̄riā:
vt supra. c. de ḡie. q. z. 7 ifra. q. de denoiatiuis bz. cōcedē/
do vlr oē acc̄is diffiniri p̄ subaz vel subz: 7 B verū est lo/
quēdo de acc̄ite reali: q̄d itelligēduz est iplicite vlr expli/
cite. 7 loquēdo de diffōne cōpleta reali 7 bz. Nec segit
q̄d ifert p̄nter in ar^o p̄n^o de p̄d̄i^o. z. modi. arguit. n. ab
insufficiēti. opz ḡ addere sic. subz ponit in diffōne p̄d̄i^o 7
egredit ex p̄ncipys essentialib^o ei^o nēcio: vt in illa disti/
ctiōe de multiplici p̄secutōe acc̄ntis in corpe. q. tactū est:
nō sic est de symmitate re^o nati: nec d̄ albedine respectu
margarite vel bz. Regrit tū solitaria ibesio vt diffiniet
acc̄is p̄ subm: nō tū nēcia 7 vlis: q̄re 7 si aliquā: nō tamē
oēm p̄p̄riū p̄ditionē bz acc̄is p̄p̄ ipsius p̄ subm diffōnez.
Dicit igit notāter doc. q̄ B nō est p̄ se natus est symmus:
q̄ nec nēcia nec vlis. per se eniz ifert de oī. 7 oīs p̄d̄i^o per
se est nēcia. q̄d verū est loquēdo de p̄seitate p̄mi 7 scōt
modoz. p̄z igit ad ar^m. Ad 5^m p̄n^o rīdet notanter di/
stinguēdo de per se vt. s. dicit ime^o vlr causalitatē neces/
saria essentialē. p̄mo mō p̄cedit oē acc̄is iesse alicui per
se. sed non z^o mō. 7 in B vī erasse re^o. Burlei sup. c. de p̄/
p̄rio. p̄ p̄fetas vī posse reduci ad. 3. modum. z^o vō ad p̄m
z^m vel. 4. quoquo mō: 7 ad illud q̄d addidit ex. z. p̄by. vī
deat expō singularis bz sup. 4. meta. q. z. 7 alibi plerūq̄.
De his erit f̄mo pl̄xior ifra. q. finali super Porphyrio.
Ad 6^m p̄n^o p̄z solo ex dictis: equiuocat eniz de acc̄ite
vt p̄z. Ad vltimūz p̄ncipale dicit singularissime q̄ p̄/
p̄riū sicut nō est acc̄is sepabile: ita nec insepabile: q̄ illa
diuidit acc̄is: vt est. 5. vte. 7 rō ḡialis ip̄si cōpetit vtrūq̄:
q̄ vtrūq̄ est p̄d̄i^o in q̄le acc̄ntale nō p̄uertibile: 7 sine re/
pugnātia intellectu pōt itelligi subm sub o^o vtrūq̄. se/
cus est de p̄p̄rio: vt supra in solone. q. tetigit. de quo ma/
gis ifra. q. z. de acc̄ite erit subtilis f̄mo. negat igit p̄p̄riū
esse acc̄is iseparabile. naz alr p̄cluderet ar^m.

De tertio lz dicta in hac. q. satis ex p̄libatis pateat
tamē vt p̄suetudini morē geram: cuncta
paucis discutiā. p̄mo circa solonē p̄ncipale. q. vī q̄ illa
distinctio de acc̄ntib^o eueniētib^o ab intrinseco 7 ab extrin/
seco nō p̄cedat: tūz q̄z nihil agit in seipm sicut nihil mo/
uet seipm. nā talia sunt distincta subo seu supposito: tūz q̄z
de acc̄is eueni subo causat a cā effectiua subti. ḡ ab ex/
trinseco: sed tale est q̄ritas in mālib^o 7 alia plura. ḡ male
dicit illa euenire ab intrinseco. Itē q̄re poti^o rōne m̄ae q̄
forme subalis euenit q̄ritas cū vtrāq̄ sit de se eque idū/
tibilis 7 p̄ acc̄is seu p̄ q̄ritatē diuisibilis: loquendo de
formis extēsis: tūz ē q̄ celuz ponit q̄tum 7 sine mā f̄m
Ari. 7 Cōmē. non ḡ rōne m̄ae semp inest q̄ritas. Itē q̄re
nō declarauit penes qd ifunt q̄litates actiue cū sint acci/
dentia sicut alie q̄litates posteriores. Itē p̄ p̄by. t. c. 80. di/
cit: p̄bus q̄ mā cū forma sunt cā oīuz acc̄ntiūz: nō igitur
q̄litates actiue seu p̄me: vt dicis: erunt cā aliāz. per idem
pōt ipugnari q̄d segt de forma sp̄ei. Itē vī q̄ illa causali/
tas arguat dist^m realem passionis a subo. q̄litates ē ele/
mētoz vident eē p̄p̄rie passiones illo mō: cū p̄sequantur
formā sp̄ei. vt p̄z. Itē q̄re 4^m 7 5^m vte nō vocat acc̄is: cū
fundamētū vtrūq̄z dicat acc̄is. Itē quō sub o^o accidē/
tis maxime insepabilis possit sine repugnātia intellectu
intelligi subz poti^o q̄ subz passionis sub ei^o oppo^o. Itēz
B intētio p̄p̄riū est acc̄is per acc̄is re^o sui fundamenti 7
pōt sub eius o^o intelligi: vt vī sicut supra de modis intel/
ligēdi ḡialr dictum est. c. de ḡie. quare igitur non voca/
tur acc̄is 7 quō ei conuenit diffō posita bica Porphyrio

et a pbo in topicis. Itē posset dubitari qd intelligit p for-
mā spēi. aut. s. formā pñicā. aut dñam ab illa sumptā. aut
tertiā entitatē et pñter oīa mēbra ipugnare. Itē vī suffi-
ciēter log d accñtib⁹. qz de respectis nullaz mētionē fecit
nec penes qd isunt ostēdit: sñr qd oīm erit de qñtatib⁹
pñe spēi et h⁹. plura alia ponderari hic possent: s3 bis ex-
clusis oīa modus eua⁹ oīa alia. ¶ Ad pñm istoz sustinen-
do illaz famosaz distinctionē esse cōgruā dico qd posset ibi
ly ab intrinseco. itelligi vno mō qñ a pñeua rei pñtōne et
entitate: et per oīm ab extrinseco: qd aduenit rei de nouo
post ei⁹ eē cōpletū dura⁹. Alio mō pñt itelligi in ordine
ad efficiētiā intrinsecā et extrinsecā: et h⁹ magis sonāt vba. Et
cū dicis qd nihil efficit in se nec mouet se. Dico qd h⁹ flm
est in doctrina hui⁹. vt p3. di. p. q. 7. et 3. di. z. q. 10. et 25. di.
ei⁹. s. d. 2. q. 4. me. q. penult. et alibi. Idē. n. in rōne qd pñt eē
mouēs et multū: s3 non in rōne quo. Dico nihilominus qd
absolute loquēdo oē accñs aliud a pñrio pñt dici eueni-
re ab extrinseco: s3 respectiue loquēdo h⁹ ab intrinseco et illd
ab extrinseco euenire dicat⁹: de quo in sequētib⁹. Sñr illa
alia pñd. De accñs coenū et. falsa est in doctrina hui⁹:
imo suba ge⁹ est cā effectiua seu pductia suoz accñtiū:
vñ falsis pñt eē aliquoz taliū. S3 ibi possz dubitari an p
motū an certe p mutatiōem an p simplici emanatiōe: de
quo als. ¶ Ad aliud posset dici fm vnā viam qd qñtās
est pcreata mae siue ideterminata sit siue dterminata. et iō
pgrue dī aduenire cōposito rōne mae nō sic rōne forme.
sñr oīs mā est diuisibilis et entitatiue et qñtatiue: non sic
oīs forma. sñr ē: vt cōiter ponit⁹: for⁹ aduenit mae qñtē:
s3 nō aggrega⁹ i format⁹: qd maxie vep⁹ est in hñtib⁹ ples
formas. naz oēs pñter pñā pñsupponūt qñtātē. Sñr ē est
pñrio mae et qñtātis et quo ad pñtātē: et nō actiuitatez
pñicā: et quo ad eē basz et receptaculuz alioz: et sic d alys
pñtib⁹ que hñt cōsiderari a pño reali. Qd addit⁹ pñter de
celo est falsus: vt p3 in doctrina istius in z⁹ sniaz di. 14. et
alibi sepe. s3 qui vellet tenere viā Ari. possz dicere qd vba
doc. h⁹ hñt itelligi de accñ⁹ gnābiliuz et corruptibiliū. vel
distingueduz est de mā pro pñm intrinseco vel pro subo.
¶ Ad aliud pñt dici qd iō de illis mētionē nō fecit: qz s3
opi. multoz sunt pñe passiones ele⁹ de quo ifra. q. finali
sup. Porphyrio erit fmo. Sustinendo aut qd sint accñ⁹ p
accñs: dicet ibi penes qd isunt cōposito. ¶ Ad aliud d p
pñy⁹ pñt dici qd in cāis dat⁹ ordo mediationis et imedia-
tiōis. Pñt ē distigui de quo et qz: et re⁹ causatiōis et passiue
inbelsionis. Per idē ad aliud qd leg⁹ de for⁹ spēi et h⁹ si itel-
ligat⁹ de for⁹ pñs de quo ifra magis. ¶ Ad aliud tactum
est pñs: et q. sequēte adhuc h3 videri: qñr itelligat⁹ pñriuz
causari. s3 an distiguat⁹ realr a subo: pñlema ē: et an ei⁹
dez vñ alteri⁹ gnīs cū subo: de qd⁹ alias. Dicat⁹ g breuiter
pro nūc qd passio emanat⁹ se ebullit a subo vel ab ei⁹ pñ
cipys: et in h⁹ itelligit⁹ quodā mō cāri. Qd addit⁹ de qñta-
tib⁹ ele⁹ patebit ifra. q. finali sup. Porphy⁹. ¶ Ad aliud
dico qd s3 noīe gnico possit vtrūqz dici accñs vñ pñm mā:
linō tñ noīe spe⁹: et capiēdo accñs pro. s. vñ. et nō obstat
qd fun⁹ vñrūqz dicatur accñs: qz est extensiuā locutio.
¶ Ad aliud patebit ifra. q. z. de accñte. s3 pro nunc dicat⁹
qd cū diuersitatis est alietas pñsecutiōis et rōnis iberedi h⁹
et illi⁹: et iō vñ pñ se alterū p accñs test. ¶ Ad aliud p3 ex
deis supra sepe in fili d gñe spe et dñā. Dia nāqz (vt ingt
Paulus) in fig⁹ cōtingebāt illis. Ex pñrie b⁹. n. fun⁹ seu
suboz capiūt itentōes et denoiatiōes et alias pñditiones
cōiter. ¶ Ad aliud possz dari qd s3 illoz triū: et spāl⁹ duo
pñm: et ad ipugnatiōes pñter dici. ad dñam. n. forme seu
pñrietatis indiuidualis dī forma spēi. pñrietates etiam
pñice psequuntur formā pñficā et meta⁹ meta⁹. Non
tñ incōuenit qd alique pñrietates pñueniāt rōne gnīs: sed

cui pñmo pñueniūt h3 se vt spēs. vñūqzqz in sua pñpā rōne
formali pñsideratum h3 se vt spēs vel vt for⁹ spe⁹. ¶ Ad
aliud p3 qd locut⁹ est de manife⁹ et de his que ab oībus
cōcedunt tanqz distincta entia a subis. Respect⁹. n. negā-
tur a multis eē alia entia realr a subis: sñr sūt poti⁹ dispō-
nes vel modi rerū absolutaz qz res tales: vt. 3. q. 10. et
alibi h3 iste. s3 sustinēdo opp⁹ alibi ponunt⁹ modi pñsecu-
tiōnū taliū re⁹ suboz. fundant⁹. n. cōiter in accñtib⁹ abso-
lutis: et in eis suo mō pñt repiri accñtia et passiones: sed in
ordine ad subaz vt cōiter oīa sunt accñtia. et h⁹ loquendo
de respectib⁹ actualib⁹. quare in anpñditi⁹ de sufficiētiā
pñditi⁹. 2. 5. meta. et alibi. succicte vñ locut⁹ est doc. hic vt ad
pñm sufficiēbat vt ostēderet dist⁹ fun⁹: qd⁹ applicat⁹
iste due itentōes: de qd⁹ hic querit⁹. cōiter et loquuntur au-
ctores de accidētib⁹ in ordine ad subaz: et nō de accñ⁹ in
ordine ad accñtia. posito ē qd alig re⁹. vñputa intrinsecus
adueniētes. neciō psequant⁹: nō tñ pp h⁹ sunt pñe passio-
nes: qz illa est necitas pñtis: vt p3: nec psequuntur formas
spēi in se. de respectib⁹ vñ idēticis dubiū est qñr pñdicant⁹
tur: de qd⁹ alibi: qz trāscēdit pñpositus. Qd vltimo addit⁹
de qñtatib⁹ pñe spēi p3 ex dictis et ifra magis. ipoztāt. n.
respectus: vt p3. Videat⁹ iste. 13. q. 10. et alibi plerūqz.
cōsequuntur et forte talia forma indiuidui et nō spēi. Ta-
cuit et qñtates. z. spēi. vel qz imanifeste: vel qz passiones
proprie vt multis placet. de quib⁹ oībus in sequētib⁹ erit
prolixior sermo deo duce.

Secundo circa ar⁹ principalia et solones eoz aliq
paucis tangā. pñmo cū dī in ar⁹ pñmo pñ-
cipali qd pñriū nō est essentialr eadē suba spēi. vñ. n. op⁹
hui⁹ eē verū vt cōiter tenet Scotiste: et h⁹ loquēdo de pñ-
prio spēi in gñe sube: nec seq⁹ qd iserit⁹ de diffōne. Itē cū
dicit in 3⁹ pñm qd oē resultās ex cōpōne et. vñ eē ipm et
seq⁹es qd ponit⁹. 3. entitatē resultātes: que nō est accidēs.
vt p3. Itē nō vñ formalr rñdere ad. 3. pñm ar⁹. Sñr nec
replica sequēs vñ ad pñm: qz diuisio entis in subaz et acci-
dens itelligit⁹ d ente reali cui⁹ nō est pñriū. Itē vñ qd illa
pñd: nullū pñriū est suba: sit falsa: qz sicut in pñm māli
ista est vera: pñriū est accñs: vt doc. pñter declarat⁹ ita
ista: pñriū est suba: et h⁹ sustinēdo id qd cōiter tenet Sco-
tiste. v3. qd pñriū sube sit reductiue in gñe sube: et ita quo-
quo mō possit dici suba vt vñ. Itē qd tāgit pñter in pñm
solone replice de equocatiōe accñtis. 9. gnib⁹ vñ du⁹. naz
si ens est vñuocū sube et accñti vñ qd poti⁹ accñs sit vñu-
uocū. 9. gnib⁹. pñm ponit⁹ iste et sequaces vñbqz. Itēz videt⁹
qd ista sit vera. Omne pñriū est accñs. accipiēdo accidēs
etiā pro vno signatoz: vñputa pro gñe qñtatis. et h⁹ susti-
nendo illā opi. que ponit⁹ oēs pñrias passiones in 3⁹ specie
qualitatis: que ē vt elici ex dictis doc. hic et alibi in his
logib⁹. Itē vñ qd velit doc. per se inferi⁹ in aliquo gñe esse
pñriū: qd nō vñ verū: qz tūc pñriū esset pñriū in infinitū.
sñr pñriū distigueret⁹ realr ab eo cui⁹ eēt pñriū: qz siue
ponat⁹ eē pñriū spēi ei⁹. s. d. gnīs siue alteri⁹: cū oēs tales
sint distincte essentialr: hēbēt itentū. sñr accñs et pñriūz
dicerent⁹ de eodē. naz de tali iferiori diceret⁹ intētiō acci-
dentis sicut de suo supiori. et sñr intentio pñriū p te: qd est
contra doc. ifra. q. finali sup. Porphyrio. Itē si sua decla-
ratio valet sequeretur qd pñtingeret descēdere sub pñdicato
vñis affirmatiue suppo⁹ cōfute tñ: qd est 3 ipm vñbqz.
pñtiaz declaro: qz dicit qd hec est vera. oē pñriū in h⁹ gñe
est accñs: vt accñs supponit⁹ pro aliquo suo inferiori: sicut
exēplificat pñter de aiali. Qd tangit pñter in vltima rñ-
sione de pñdicatiōe denoiatiua videt⁹ eē cōtra multos: qui
ponunt pñm denoiatiua a pñiori. Et qd addit⁹ de pñm
equoca nō videt⁹ congruū: qz in equiuocis nō est pñditi⁹:
cū predicari sit pñe alio dici. et non solum voce significari.

Item videat qd ista predicatio sit vera saltem vt modus:
ppriū est accñs: sicut et illa: ppriū est spēs: et hoc capiēdo
accñs: vt est. 5. vlt: cuius opp^m dicit doc. in fine. et in prin^o
solonis replere sequētis. Circa. 4. principale et solonez ei⁹
nō opz imozari hic. qz supra. q. 2. de gñe tetigi plura circa
b. et infra. q. 8. anpredi^r. et alibi sepe hz idem. sed pp illud
dictū in solone cū dicit. sed sufficit ad hoc qz subz ponat
in diffōne et. posset dubitari qd sit subm: per qd diffinī
albedo et nigredo et hz. videat etiā mīrū qd dicit ad finem
totius. q. 1. qd ppriū nō est accñs inseparabile: cū tñ sit ac
cidens reale pñ^m mālī: et accñs intēionale pñ^m forma
li. aut igit sepabile aut inseparabile: non p^m vt pz: igit scdm.
Ad p^m istoz pōt dici vel qz logē doc. famose: vt cōiter
in his logi⁹ de pprio: sustinēdo. v. 3. oēs pprias passīōes
esse de gñe accñtis. vel qz capit hic essentialr idem pprie
pro esse de essentia sicut alibi sepe hz: et sic segt qd infert
de diffōne spēs. nec Scotiste illūmītant multū mentem
eius qui dicunt passīōē esse essentialr eandē subo. vel 2°
qd ppriū sube nō est suba pprie loquēdo: sed sube poti⁹.
Ad aliud pōt dici qz logē de resultatiōe per modum
actus 2ⁱ. i. post cōpōnez. naz formā eē in mā est cōp^m esse
quo ad actū pñ^m. Vel forte logē famose nō ponēdo. 3. enti
tatem. sed p^m rñsio magis placet. Ad aliud facile esset
rñdere ad formas ar⁹. Posset enīz dici qz illa. 3. argumēta
pcedūt de pprio p^m iten^m accepto sicut et de accñte tali.
sed. q. est de iten^m pñ^m. Ad aliud dico qz lz illa repli
ca nō sit multū efficax: doc. nihilomin⁹ admisit ipsam vt
videref quātr aliquo mō posset saluari pñ^m accñtis reat
lis de pprio: vt etiā ostenderet diuisionē entis in subz et
accidens reale enacuare totū ens et reale et rñis quoquo
modo. Ad aliud pz ex dictis: qz famose ponit pprium
in gñe accñtis. vel qd nō in recto pōt dici suba. sūt etiam
nec quātitas nec qualitas et sic de alijs. Et si iferaf qz nec
accidens pōt negari sicut rñale dī ens: nō tñ suba saltz
pñ^m. est enīz accñs nō trāscēdens. Ad aliud de equo
cātiōe accñtis patebit ifra. q. 4. anpredi^r. logē. n. doc. hic
pprie logice. et ita tenet equo^m entis sicut supra sepe ta
ctū est. et similr oīm est de accñte. sed de b erit amplior
sermo vbi pus. et supra. q. 9. aliquat^r ptractant. Posset et
nomē magis cōe eē vniuocū: et min⁹ cōe equocū in casu:
et ideo nō tenet ar^m a minori. Ad aliud qd rāgit bonū
motiū: pōt cōcedi qd iferf tenēdo illaz hypothēsiz: imo
ex dictis in hac solone videf qd doc. voluerit ppriū esse
eiusdez gñis cū subo maxime in accñtib⁹: et ē in substan
tijs forte: sed nō ita expse: et hinc pōt accipi fundamētūz
bonū pro dictis Scotistaz ad mentē ei⁹. Ad aliud su
stinēdo qd cōiter tenet de mēte doc. dico qz intelligit hic
per inferius: nō directe et formalr tale: s3 tñ indirete et re
ductiue: sicut dīe diuīsiue gñis dicunt iferius ad ipsum.
sustinēdo vō aliā viam oporteret dicere pñter: forte scōa
spēs qltatis nō est spēs aliq⁹ pprie loquēdo: sed modus
gdaz. Vel si poneret in eodē gñe cū subo suo oē ppriūz
negaref pcessus in infinitū. naz status esset in 2°: vel esset
ita quo qz nō qz. sed via cōis Scotistarū de respectibus
apri⁹ facilior est et magis ad mentē doctoris. Qd ibi tan
git de distinctiōe reali passīōis a subo declarabit in se
quētib⁹ et alibi sepe notauī. Qd ē addit de pprio et acci
dente applicādis etiā fun^m: pz ex dictis qz nō segtur fm
illaz viam: quā teneo et ifra magis ad hoc rñdebit. q. illa.
Ad aliud de descēsu illo (qd est satis nōbile) possz cō
cedi fm aliquos descēsus copulat^r: lz nō copulatiu. Vel
aliter et melius qz in illa iplicatiōe: in b gñe: subintelligit
ly qd est: ita qz sit sensus. De qd est ppriū in b gñe est ac
cidens: et ita ly ppriū. cōfundit. nō aut ly accñs. Possz et
dici qz doc. nō curauit de hac micrologia in his fmonib⁹

speculatiuis vbi trāscendit puerilia et sophi^a. Eligat rñ
sio que placuerit magis. s3 2ª magis sapit ad mentē ei⁹. f.
vel qz ly ppriū. vel ly gñe pfundit. Ex^m pñi. vt oē qd in
b gñe est ppriū illud est accñs: et sic erunt due ppōnes.
Ex^m scōi. De ppriū qd est in hoc gñe illud est accñs. sed
pñū placet et neutro mō pfundit ly accñs. Est igitur vna
ppositio explicite et due iplicite. Posset etiā distingui f3
compositionē et diuisionē et. vt voluerit solers lector.
Ad aliud pz qz logē doc. hic de pdicatiōe pprie denot
minatiua logice: que est formalis et a posteriori saltz fm
esse: lz a priori fm dici vel in esse: de quo als: nec illi mul
tuz logice loquūtur qui denotiatiua a priori ponunt. Qd
addit de pñ^m equoca: pz qz logē extēsiue vt phs in ante
predi^r. pōt enī dici pdicatio sicut et ppositio multiplex.
in omni nāqz ppōne est suo mō pdicatio: nō tñ vera nec
falsa: sed distinguēda est illa in qua predicat equiuocuz.
Ad aliud pōt dici qz logē doc. hic de pñ^m idētica seu
gdditatiua et nō modalī accñtis de pprio: et intelligit qz
sunt distincta vltia vt qd sumpta: ga qd. qd. et modus mō
opponunt. sed an ppriū possit dici accñs: etiā vt modus
posset dubitari: de quo forte in sequētib⁹ magis. eo tamē
mō quo gen⁹ vel spēs posset dici accidens ita ppriū siue
pñ^m modalī siue gdditatiua f3 diuerfaz accep^m accñtis.
Ad aliud de subo albedinis et hz. dico qz subz adequa
tuz ei⁹ cui pñse puenit est forte inoiatus sicut cōiter sub
iecta odoz sapoz et coloz. Consequūtur enīz hz accñtia
determinatā cōplexiōne et mixtiōne qualitātū actiuarū:
que in plurib⁹ mālīb⁹ entib⁹ alterius rñis saluat fm
gradus. Est enīz corp⁹ sic vel sic mixtū. et forte ppter tātā
cōitatem istoz distinguit phs ipsa ab acci⁹ copulatiu:
que. v3. in qbusdaz naturis determinatis reperiunt. Nī
hilominus tñ absolute loquēdo reducunt diffōnes com
plete quietatiue ipsoz aut iplicite aut explicite ad subie
cta: sicut in fili imaginamur de diffōne mālīuz per mās:
que tñ raro explicite ponunt. Ad vltimū dico qz doc.
negat ppriū eē accñs inseparabile pñ^m formalī: et forte etiā
posset negari loquēdo de pñ^m mālī: qz fundamētūz acci
dentale: cui applicat: non est formalr accñs sepabile vel
insepabile: lz sit aliqd talis: accñs etiā intēionale qd pñ
cat formalr de pprio et accñte et de alijs vltib⁹ siue pñse
idez sit siue aliud nō est positue sepabile vel insepabile:
sed tñ pmissiue: et pñcindit ab ytroqz. ppriū vō nec possi
tiue nec pmissiue est illud sicut alal pmissiue est irrōna
le. hō vō minime. forte tñ hec est vera: vt modus. ppriūz
est accñs sepabile. sicut. n. sic pcedit eē accñs: ita cōcedit
esse sepabile vel insepabile. Qd. XXX.

Rigesimo qrit de vltima pñcula po
sita in diffōnez ppriū. f. sp.
An. v3. ppriū necio semp ifit subo. et v3 pñci
palr primere ad ppriū p^m iten^m acceptum: lz
possit et ad intentionē scōam applicari.

De primo termini bui⁹. q. sūt satis noti ex pcedē
tib⁹. qd. v3. ppriū: qd diffō: qd vltimū:
et qd pñcula. Semp: est distributiū tpale affirmatiuū
vlt et est aduerbiū tpis: cui⁹ pñū distributiū est nūqz: de
quo hz videri in grāmaticis et logi⁹ et aliquātū sup. 4.
physicor. et posset extēdi ad eū et eternitatē. Necesitas:
in pposito audif pro necitate simplr: qz sic p demōnis
potissime in qua inherētia passīōis de subo ostendit est
necia. Qd hui⁹. q. ad pcedētes pz: qz illa iciden^m surgit
ex. z. q. de pprio. iō pñ^m erat examināda: lz in aliqb⁹ ori
ginalib⁹ hec ponit ante ipsaz: sed nō recte: qz in hac fit re
missio ad ipsam: vt infra patebit. Diuīso cōis est.

De secundo arguit tribus rñib⁹ pro parte ne
gatiua. Prima procedit ex negatio

ne perpetue cōuenientie seu inhesionis risibilis homini: et hoc inferendo ex negatōe tali ipsius actus ridendi. Ad quam immediate respōdet distinguendo de inhesionis risibilis: aut. v3. fm aptitudinē aut fm actum. Contra quas notabiliter instat nō corroborādo ar^m pncipale: sed ostēdendo distinctionē et ipsius applicationē esse nullas: q2. v3. ad actuales pōnem cāe necessarie immediate et suffi^m seg^m positio actualis effectus. forma autē specifica hoīs est h3 respectu risibilis: quare actu semp ierit risibile homini et ne ou3 aptitudie vt dicis. hec replica soluit ar^m pncipale: vt p3 infra. ¶ Secūda rō pcedit ex pōitate sube respectu accitis vltiter: vt habet. 7. meta. t. c. 4. et inde. qd non soluz vep est de pōitate nature vt videt expse ex textu pbi: sed et durationis: et sub accite sic sumpto icluditur ppiū: vt p3 per alias pticulas ibi tactas. s. diffōne: et cognitōe: vt p3. ¶ Scda rō pcedit ex potēialitate passiua subti respectu ppiū que vocat dictionis: q2 pōt indifferenter esse sub ipso et eius opposito: sicut materia ex qua respectu forme suo modo: et est snia pbi9 meta. t. c. 17. ita mā in qua respectu accidentis vltiter sumpti. Ad op^m adducit Porphyry auctoritatē in lra. et idē h3 pbs in topicis. Deinde paucis rīdet ad. q. tenēdo partem affirmatiuam et remittit se ad deā in. q. pcedēte. vñ p3 ordo. q. vt ponimus eas: et transmutatio ipsaz vt alij eas ordinant. dictū est enī in solone. q. pcedētis in illa distinctione accitis quo ad multiplex quo inhesionis ei9 ppiū p^m intē^m sumptū accipit a forma spēi et inest subo rōne talis forme tanq3 cāe immediate: et talis forma semp inest et est cā neā nālis imediata et pci^m hui9 passionis necesse est semp ipsam passionē inesse. et notāter dicit doc. q. egreditur a pncipys subi: vt statiz notabo. et appellat formam eam eius et ipsuz ppiū vocat effectū. Ex sempiternitate igit inexistētie specificē forme arguit sempiternitatē inhesionis passionis: et sic p3 solo. q. ¶ Consequēter rīdet ad pncipalia. Ad pmiū (cōformiter replicē facte cōtra euasionem adductā ad pncipale arg^m) dicit notāter q. risibile semp inest actu: l3 in se sit aptitudo: sicut singulare vt qd est: vlt vt modus vel ecōtra. sicut. n. albedo vel quāritas saltez in eucha: que est in se act^m vlt ens actuale inest tñ aptitudine: ita aptitudo inest actu: secus inquit est de ridere cū sit accis per accis hoīs: ideo pōt nūc inesse ma ptime cū sit separabile accidēs. Et addit signāter risibile nō inest homini tñ apti^m sicut ridere: sed actu semp. Et q2 aliquis posset dicere q. est aptitudo ideo aptitudinalr inest. dicit doc. B. excludendo q. nō intelligit illa aptitudo risibilis quo ad inesse homini tanq3 subo: ita q. esset aptitudo ad actu inherere hoī. Nō est inquit illa aptitudo inherētia risibilis ad actuz: sed ex pte ppiū in se hoc est q. illa aptitudo est cōparādo risibile ad. ridere stādo in ipso ppiū in se et eius termio ad quē est habitudo essentialis eius vt videt. nō autē est cōparādo risibile ad actuz inherēdo homini qui est extra ppiū nō solum quo ad denotatiōem: sed essentialr et bitudinē essentialēz sicut habitudo respect^m ad fundamētū nō est de essentia ei9. inq̄tū igit risibile dicit aptitudinē nō intelligit in ordine inherendi subo: s3 in ordine ad actū ridendi: q. apti^m plerūq3 inest subo: et ita act^m aptitudine et aptitudo actu iest. ideo subdit q. nō est incōueniēs ridere apti^m semp iesse actu homini: q2 idē est ridere apti^m inesse et risibile iesse. Jō notāter dixit doc. q. intelligit illa aptitudo ex parte ipsius ppiū in se. hec solo est singularis et notabilis circa quam in 3° art^m aliqua tangā. ¶ Ad. 2. pmi^m rīdet satis proba^m exponēdo pbs in. 7. meta. de pōitate sube rē. dicens q. dictū illud est verū per se. falsuz aut per accis. pōi enim nā inq̄tūz tale nō repugnat pōitas duratiōis: vt in. z.

di. p. et alibi sepe h3 iste. sed aliqñ ex cā extrinseca vel ex habitudine necessaria posterioris vel ex cōsecutione necessaria vel ex pōne alterius: et sic de alijs. cōtingit q. illd qd est pus nā nō possit esse pus duratione. B. tñ ei accidit inq̄tū pus est et ex nā sua: vt p3. Declarat antez ex dictis pbi hāc solonez et possibilitatē etus notabilr pmo ex. 63 pby. t. c. 15. vbi Cōmētator vniformiter rīdet huic rñsioni. 2. 8. pby. t. c. 76. et circiter. et fere idēz. z. ce. t. c. 53. et inde. per se enīz loquēdo de motu nō determinat ad certā velocitatē et tarditatē: sed in ordine ad determinata mobilia et mouētia. Celuz nāq3 fm pbs nō posset velocius mouerituz ex parte motoris: tuz ex pte mobilis: forte saltez de mobilib9 et corruptibilib9 B. h3 apparētia. videmus enīz aliqua mobilia ex nimio ipetu velocitatis motus statim dissolui. 2° hoc idem declarat ex. 4. pby. t. c. 72. de spa^m et corpe replente. forte. n. nō pōt repiri in nā corpe replens locū subtilius ipso igne. Ex pte tñ corpis et loci nō est repugnātia in infinitū. vbi Cōmētator satis notāter scribit ad B. ppo^m. quere ibi. ¶ Ad 3^m pmi^m distiguit de esse in potentia passiua aut cū pci^m aut sine. pmo mō pcedit mā. et sic mī. est falsa: q2 subz et est efficiēs et est subm re^m ppiū. pmo mō nō est in po^m dictionis ad ipsuz: sed tñ z^m mō. vt p3. Sed hāc solone instat ex. 2. pby. t. c. 70. iplicite tñ: de nō coincidētia māe et efficiētis. Ad qd rīdet notabilr distinguēdo taz de mā q3 de efficiēte. Mā enīz alia ex qua alia in qua qd est subz. Similiter efficiens aliud cū trās. mutatione aliud sine. Ex^m pmi. vt calefaciens. Ex^m scdū. vt intellect^m itelligēs forte et deus creans et sic de alijs. Dicit ergo q. auctoritas Ari. vulgata itelligi d3 de mā et efficiēte pmo mō sumptis. Sed instat hāc solone adhuc: q2 v3 iplicare dictionē: idem. v3. esse in actu et in potētia simul re^m eiusdē. Efficiēs. n. inq̄tūz tale est in actu: mā vō inq̄tūz talis est in pō. etiā mā in qua. si igit subz re^m passionis est effi^m et mā: quocūq3 capianr: erit fil in actu et in po^m: respectu tñ eiusdē. Ad hoc rīdet z^m pmo q. est fallacia ignozātie elenchī. vt p3 discurredo per conditiones elenchī p elenchoz agisfinatas. op3. n. ad dictionē iferen. daz recte: q. opposita dicant de eodē simul et h3 idē: et re^m eiusdē: et ad idem in respectiuis. Est. n. elench^m syllog^m dictionis vni^m et eiusdē: nō nois tñ: nec et rei tñ: s3 rei et nois. nō synonymi: s3 eiusdē. ex his que data sunt de necessitate accidere: nō cōnumerato eo qd erat in pñ^m ad idē h3 idēz. s3 r et eodē tpe. Est igit subm efficiēs re^m passionis et mā: et ita fm diuersa est in actu et in po^m: q2 fm rōne effi^m est in actu: fm rōnes māe est in pō. l3 igit sit idē qd: h3 tñ diuersa quo. et hoc sufficit ad virādū dictionēz. Alr rīdet distinguēdo de potētia. nam alia est abyciēs actum: alia stans cū actu. pma d3 an actū: et pōt dici respectiua actualis. 2° est cū actu et pōt dici absoluta vt saltem respectiua apti^m de quib9 habet videri super pmo et 3° physicoz. et maxime in. q. 9. me^m huius. et infra in postpredicamētis notabiliter. dicit igit ad pposituz: q. in subiecto respectu passionis est potentia secundo modo: non primo modo: et ideo non sequitur illatum.

De tertio pōt p dubitari d efficiētia sub re^m ppiū vt tāgñ in solone. q. et vltimi pñ^m et etiā q. pcedēte et alibi sepe in his logib9 et reliq3 doctria h^m doc. vñ. n. q. B. nō possit stare cū idēitate reali ipsi^m ad subm: vt. 3. di. p. q. 7. et 25. di. z. h3 iste. v3. q. re lo cāe et effect^m regunt diuersitatē ne dū suppo^m: s3 eēntialē: et p pñs reale. vñ l3 in dinis ad itra pcedat pductio: nō tñ causatio. sed Scotiste cōiter tenēt idēitatē reale3 passionis ad subm: tuz q. eadē gñatiōe gñant et eadē corruptiōe corrupunt: tuz pp eoz isepabilitatē reale3 et per quācūq3 pōm: tum pp necessitatē pñis demōstrationis et sic de alijs que bñt

videri alibi. Igitur vel dicta doc. sibi contradicunt: vel aliquod horum fundatur est falsum. Item quare potius a forma quam a materia speciei egreditur proprium. moralitas enim videtur convenire homini ratione materiae: sicut risibilitas ratione forme. Item videtur quod illa proprietas. Non est possibile cum necessaria et immediata alicuius poni nisi ponatur effectus: quia etiam quod preiungitur huius: sit falsa saltem de potentia absoluta dei: et maxime in doctrina huius. ut patet in 2. di. 12. et in 4. di. 12. ubi dicitur quod omne absolutum prius realem distinctum ab absoluto posteriori potest separari et separatim conservari. patet et de tribus pueris in camino ignis. nam ignis est causa necessaria et immediate caloribus: vel saltem calor caloris seu caloris in calefactibili: sic de aliis. Item possit ponderari qualiter hec proprietas sit ab eterno vera: hoc est risibilis: cum tamen non fuerit efficientia talis nec propria realia: ex quibus egredere illa passio. Similiter nec quantitas nec respectiva sunt de genere actionis: quoniam igitur ibi erunt propria. sicut quoniam in se habent intentionem cum sola fabricatione intellectus habent fieri. Plura alia possent ibi notari: sed relinquuntur solerti lectori. Ad ista si regerent longum processum: breuiter tamen pronunciamus absolute. ubi primo notandum quod de identitate passionis ad subiectum in dictis huius videtur ambiguitas. Nam in 1. q. 1. p. meta. 2. q. 3. p. lo. s. n. i. a. z. videtur velle quod aliter in diuinis et aliter in creaturis proprietates se habent ad suum subiectum: quod ibi recte est idem: hic vero recte causata: et per prius realem distincta ut videtur: sicut in his locis videtur velle quod sint in diuinitate sicut per prius distincta realem sustinendo distinctionem talis esse inter per prius et per prius meta. huius ipse. Scotus tamen nihilominus tenent identitates reales passionis ad subiectum. et videtur intentio eius in 2. s. n. i. a. z. di. 1. 6. expresse. ubi dicit quod potentie aie se habent ad aia z ut passionibus ad subiectum. passio vero inquit ipse ebullit seu egreditur a subiecto: et ita est idem realem eius: sicut ibi intendit ad propositum ostendere ex hoc identitate. potentiarum aie cum essentia: et iter se difficaliter inuenies expressius hoc in doctrina eius: sed potius proprium nisi bene exponatur. Unde aduertendum quod ista se habent per ordinem a se iuncte abstrahendo. v. dicitur nasci: germinari: gigni: produci: originari: pullulare seu emanare aut ebullire: ita quod dicitur esse in finem et pullulare supereminem. Solet etiam distinguere de passione extrinseca et intrinseca. Ex primo patet. ut accitua inseparabilia: et sic forte tempore ponitur passio mori. dicunt autem extrinseca non quando eueniant ab intrinseco: sicut quod precedere tactum est. nec sic extrinseca: quod non de essentia speciei: quod sic omnis passio potest dici extrinseca: sed sic extrinseca: quod realem causata in alio realis nature per se existit et absolute: id non per se subsistens. Ex secundo sicut risibilitas que non dicitur aliam rem absolutam seu naturam nec reales proprias effectum respectu subiecti. tale etiam proprium intrinsecum aliqui emanat a principio subiecti ut est proprium spiritus sanctissime. vel saltem subalterne: et hoc forte aliqui ratione materie ut mortale. vel bene carnes molles in homine. vel ratione forme: ut disciplina bile risibile. Aliqui vero emanat ab essentia vel quidditate illius cuius est proprium: sicut sunt propria transcendencia: et sicut in diuinis. Ad ista ad artem per ordinem dico quod doc. intelligi debet ubique de essentia extrinsece sumpta: hoc est accipiendo magis abstractum implicite in minus abstracto explicite. id est quod passio egreditur ebullit emanat seu pullulat ex principis vel essentia subiecti: unde ignorantia abstractionum multos errare facit: cuius sunt obtusa capita semper in valle nubilosa materialium sensibilibus et imaginabiliu submersa: non valentia ad lucida montana quidditatem et conceptum mere intelligibiliu transcendere. quare recte Augustinus inquit quod paucorum est ad sinceram veritatem attingere. et non nisi pure aie ad eas perueniunt: ut egregie 3. di. p. q. 4. iste exponit. hac puritate purissimum certe erat Scotus non et sequaces plures: imo ut verum fatear: neminem vidi limpide speculatum: nisi duxerat scotista: habeant patientiam velint nolint detractor

res: quod coactus veritate loquor: sed hactenus. loquor igitur doc. hic de passione intrinseca et emanatione simpliciter necessaria: et non de passione extrinseca et efficientia proprie dicta: siue fiat cum transpositione: siue non. ubi quod aliqui imaginantur hic saluando Scotum. v. q. subiectum est causa efficiens sine transmutatione: sicut est in solone ultimi principalis hic tangitur: nihil valet ad saluandum predicta: quod siue fiat per transmutationem talis: siue non: dummodo sit proprie efficientia: arguit semper distinctio realez. ut patet in creatore et in productione actus intelligendi. Nihil enim seipsum gignit nec efficit. Qui vellet etiam dicere quod loquitur doc. hic famose sicut coiter in his locis: posset probabiliter sustentare sed prima ratio melior est. Tetigi autem in quibusdam notulis super q. huius in meta. q. 1. qualiter potest glosari doc. in illa prima q. 2. q. 3. p. lo. ubi ponit diuinitatem iter passionibus in creaturis et proprietates in diuinis. Notat igitur dicit doc. hic in littera quod proprium egreditur ex principio subiecti: quod confirmant iam dicta: et quod loquitur hic de efficientia extrinsece et de proprio propriissime sumpto: quod est spiritus specialissime vel saltem subalterne: ut supra notauimus. stat igitur identitas realis cum emanatione: id non cum propria extrinseca causalitate: et sic nulla controuersia in dictis agitur. Ad aliud dico quod quilibet pars diffinitionis est ut forma. 7. meta. c. 35. dato igitur quod conueniat aliquod proprium ratione materialis spiritus: potest nihilominus dici quod inest etiam ei ratione forme. Vel dic quod hic sumit forma pro quidditate specifica: ut q. precedente tactum est. sed quod ibi tangitur de mortali dictum est supra copiose. q. finali de diuinitate. potius videtur inesse ut proprium individui quam speciei: sed ibi hoc notari. Unde aduertendum: et facit multum ad propositum: quod huius et expositores et etiam iste doc. et alij auctores assignant plura pro passionibus que nunc videmus quantitates: nunc qualitates: nunc rationes etiam actuales. ut patet in geometria. quare nimirum videtur ponere suba distincta realiter a talibus: et causare effectiue ipsas sicut et cetera accitua. Nihilominus tamen finem veritatem proprium intrinsecum (de quo est hic sermo) est tamen respectu aptitudinalis prius naturam spiritus in 2. vel in 3. saltem signo nature: cuius nulla causa effectiua nec efficiens potest assignari: nisi illa duxerat que est spiritus vel subiecti eius: siue in re siue in intellectu ponatur. ideo vere dicitur tale ebullire ex principis intrinsecis vel ex essentia seu quidditate subiecti. ubi si risibilitas ponatur quantitas: dicatur quod est passio hominis: huius intelligi debet ad aptitudinem: non quod ad absolutum in risibili ipotatum. de aliis eodem modo dicatur. Unde notat dicit doc. quod est potius non abiciens actus: ideo in geometria: bene tres ponit passio trianguli: quod coniungitur semper actus aptitudini. et hec est eorum doctrina Scotista: cui adhaereo: quod inueni expresse in ipso. 6. meta. q. 1. soluent. do. 3. principale hec verba: q. v. 3. prius demonstrationis intelligende sunt de aptitudine: et non de actuali existentia. hoc tene. Uocat tamen proprium effectum sicut loquitur doc. hic extrinsece ut dixi: cum tamem coeffectus deberet dici vel aliquis ipsius effectus. ubi tamen aduerte quod huius proprius effectus debet in comparatione ad efficiens: est tamen nomen coe ad causalitatem quacunque siue intrinsecam siue extrinsecam: ita intellige hunc locum et alia plura. Ad aliud patet ex dictis quod loquitur hic de causa necessaria simpliciter immediata et per se: et hoc loquendo de causa extensiuæ: ut dictum est et de effectu tali. Instat vero adducte ex fundamentis doc. procedunt de causa necessaria finem quod et non preiungit a proprie effectiue causante effectum proprie et realem distinctum et absolutum. quare nihil concludunt contra dicta. An autem caliditas sit proprium ignis et an possit separari a calore infra habet videri. Ad aliud dico quod hec fuit vera ab eterno in mente diuina. hoc est risibilis: et quale esse habuit subiectum et principia eius: tale habuit risibile. sicut autem esse cognitus et finem quod tamen et potius habuerunt illa: ita et istud. Quod addit de quantitate et respectiuis: id aliqui velint quod tamen subiectum

Expositio

sunt passionēs. et posset colorari quoquo modo ex dictis huius. 6. meta. q. 1. tñ tenēdo alias viam que verior est: dicitur quod illa non sint de genere actiōis proprie phice: sunt tñ me^{ca}. sicut ar^m. pcedit de efficiētia pprie oca. hic vō loquitur de simplici emanatōe: et sic illa sunt sufficientia pñ^a. Et qd vltimo addit de scōis intētionib⁹ supra. q. 6. terigi hoc. pōt ergo dici quod sicut intellectus dat eis entitates effectiue: ita dat aptitudines pueniētes: et sicut suo mō habet pñ^a intrinseca: ita et emana^m passionum.

Secundo dubitat circa solonez pñi pñcipalis cui dicitur doc. quod risibile semper inest actu. Et tra qd nō hz rōne entis in actu nō vī posse inherere actu: sed risibile est hz. ergo rē. Ma. p. q. 2. actu inherere pñcipali actu eē. Ma. hz ex dictis hui⁹ in quo^o. q. 2. ar^o. p. cōtra Thomā. vbi dicit quod aptitudo nō habz rōnez entis in actu: eo qd posset eē ad terminū nō exīte. Oī aut nēcio exigit aliqd nō exīis ipm est nō exīis in actu: qz rēlo non est maioris entitatis termino: vt. 8. dist. p. q. finali. 2. 13. q. quo^o. 2. in fili. 28. di. p. q. 3. hz ipse. Itē cum pñ nā sit ens in se qd inheret. videt ergo quod in illo pōi hz aptitudinez ad inherere: maxie cuius inherētia aptitudinalis sit passio cuiuslibz accētis: vt 7° meta. 2. 1. 2. di. 4. hz iste. male ergo dicit doc. quod aptitudo nō est in inherētia risibilis ad actu. Itē risibilitas dī aptitudo hoīs et non aptitudo ipsius ridere. igit in ordine ad subz itelligit illa aptitudo et nō ex pre ipsius pprii in se: vt dicit doc. Ad p^m dico quod doc. subtilissime et singularissime ridet ad arg^m. Et cuius dicis quod aptitudo nō hz rōnez entis in actu ipse doc. q. 13. quo^o soluendo ar^m pñcipale ridet ad hoc dicēs: quod relatio que quātū est ex pre fundamēti esset actualis: et pp nō entitatem termini est potētiālis: ipsa denoiat frequēter fundamētus vel subm quasi actuali inestet. Et exēplificat de inclinātōe aīe sepe ad corp⁹: et de actuali extēsiōe scie practice ad praxim: et de mēsuratiōe albedinis respectu coloris et sic de alijs. Dico g^o quod in ordine ad fundamētus risibile est ens actu: et sic actu inheret vt dicit doc. imo potest dici qd tū est ex pre fundamēti: quod hō semper ridet actu: vt p3 in exēplis iaz tactis. Et si dicat quod respect⁹ essentialis depēdet a termino qd a fundamēto: ergo pñcipalis dei noiābif talis vltalis a termino. Hoc pōt cōcedi. ideo vocat iste respect⁹ aptitudinalis in ordine ad terminū pñcipalr: et qz nō termino: sed fundamēto inheret vlt potius inest: dī respectus fundamētalīs et actuali inherēs. Dico igit quod eo mō quo est actu ens actu inheret vel inest: si sic nō repugnat modus inherēdi rei entitati. Ex^m de potētiā ma^{ca} que ei actu inheret et ita respectu eius pōt dici act⁹: hz in ordine ad formā sit potētiā. vñ sicut dictū est sepe supra de qd et modus: ita pōt hic imaginari. s. qd aliqd sit aptitudo vt qd: et actus seu ens actu vt modus. sicut potest applicari hic illa distinctio de actu formali et entitatiuo et de potētiā duplici cōrespōdente. Breuiter ergo dico quod cum dī risibile actu inest: ibi actualitas pōt esse determinatio inherētis vel inherētie. pmo mō non est vera nisi extēsiue accipiēdo actu: sicut dictus est de potētiā: vt loquit^r notāter in simili doctor in quo^o. q. 16. ar^o 3° de nā. scdo mō est vera. et sic loquit^r doc. hic: qz. v3. iesse risibilis est actualis: hz ipsum in se formaliter sit aptitudo. Ad aliud dico quod in respectiuis nō separaf inherētia aptitudinalis ab actuali: sicut separari pōt in absolutis. vt p3. vbi pñs in ar^o allegat doc. vbi aduertēdum quod nō pprie in respectib⁹ aptitudinalib⁹ seu in pprijs passionibus dī inherere vel acci⁹: vt. 1. di. 2. 7. 8. di. p. pōt colligi de mēte hui⁹. s3 bñ puenire vel inesse: vt loq^r caste doc. qz acci⁹ receptibilitas et inherētia arguūt distinctiōē reales ppe loquēdo de rigore sermonis. ppter tñ penuriā noiūz yti

doc. hoc termino inherētia. Dato igit quod in risibilitate in illo pōi nā in quo quoquo mō pcedit in eē subo icludat aptitudo adherēduz. illa tñ nō est aptitudo quā formalr ipo: tat nomē risibilis: sed est ad ridere: et nō ad actu inherere vel iesse. Vel posset negari quod in illo pōi inest sibi talis habitudo: qz vt sic est tñ ipsa: nec pñs est qd inest fundamēto cū sit fundamētalīs. et sic negaref fundari aptitudinem in aptitudie vt fingit frater Joānes focal hic. Et cuius dī quod inherētia aptitudinalis sit passio rē. pōt dici quod vey est in his que sunt vere accētis: et per pñs re⁹ distincta a subo. Qui voluerit tenere aliam viā: dicat pñter. Ad aliud cōcedo quod dī aptitudo hoīs: nō tñ in ordine ad inherere seu inesse: sed in ordine ad ridere. est enim aptitudo actu fundamēti: s3 pō⁹ termini plerūqz: et iō notāter valde dixit doc. quod est ridere apti⁹: vt denotet act⁹ inherētie et aptitudinem termini. Est. n. ibi act⁹ ent⁹ formalis et vtualis. et potētiā obiectiua formalis et subiectiua.

Tertio dubitat circa solonez. 2. pñcipalis: qz hz vt dictū est illa solo sit apparēs multū. et infra ē. q. 2. de accēte idem recitat. tñ qz 7° meta. q. 2. alr sentit: vey quod vel hic vel ibi min⁹ bñ dicat. Ibi enīz recitat tres modos dicēdi alioz exponētū illaz positatē sube tpe respectu accētis. quoz tertius est iste quē hic ponit: et ipsuz ibi satis subtilr ipugnat. et vltimo ponit opi. ppriam. Posset etiā dubitari circa illa exēpla ex pño in nālīb⁹ adducta: sed qz sunt alterius pñsideratōis omitto ea pro nūc. Ad hoc pōt dici breuiter sicut supra sepe notauī quod ad pñtez speculationē: vbi tñ per accētis cōsiderant ista realia sufficiebat doc. recitare aliquā viā pñabilēz expo⁹ Az. et iter oēs a⁹ illa vī efficac expositio. Igit satis erat illaz recitare. In meta. vō vbi fuit locus pprius determinādī veritatē reales altius iuestigauī doc. expōnez dicti Ari. et ita nulla absurditas est in dictis eius. Sed si quis vellet simplr tenere hāc expōnem in Ari. nō erit difficile declarare (etiā ad mēte doc. argumēta que facit ibidez ptra ipsuz) qd indagini altiori relinquat. Multa. n. subtili lectozi omittēda sunt. Circa solonez. 3. pñcipalis non opz imorari: qz oīa qd ibi tāgi posset ex pcedētib⁹ solui pñt. v3. quō est ibi pō⁹ extēsiue loquēdo et nō ante actu: imo oīs pō⁹ passiuā pñ negari nisi in ordine ad terminū apti⁹. loq^r tamē doc. famōse de pprio: vt pñs notauī. sicut p3 quō est cā efficiens eius. Et quō dī itelligi ibi efficiens sine transmutatione: et sic de alijs: que gfa breuitatis postpono: ad altiora acci⁹ montana volando. Ea que dicta sunt p totū de pprio pñe inten⁹ sumpto applicabis in actu signato ad propriuz logicum. Est enim vlt et recte diffinitur et dī stingnitur ab accidēte et semper inest. Ex papauere vsuārio hec dicta sint de proprio. Qui proprietarius est: plura si velit addat. Questio. XXXI.

Rigēsūmoprimo prosequit circa capl3 d accidente. et pmo querit an accētis sit d numero vltuz. De pmo qd accidens: et quorīes accipiē patebit infra in solone huius. q. 2. q. seque. sed pformiter dictis huius. 7. meta. q. 1. 2. 12. di. 4. q. 1. accidēs accipiē vno mō pro cōceptu quez formalr significat: vt pte pro ipsa accētialitate: et sic est synonymus cū inherētia. vñ accidere dī quasi euenire: quere modos significādī vt scis. Alio modo accētis accipiē pro substrato seu denoiato huius concretī accidens formaliter accēpti. et tunc pōt diuidi in reale et rōnis equiuoce. et vtrūqz mēbruz subdiuidi potest multipliciter: vt infra tangit. de quo in topicis. 5. meta. et in logib⁹ et etiā in nālīb⁹ plerūqz fm eius diuersas significaciones pertractatur. Quid numerus et quid yle p3 fere supra. Ordo huius. q. ad peccedentes

dentes et sequentes satis p3 sicut in fili supra. q. 1. de pro-
prio notauit. Diuisio communis est.

De secundo

arguit pmo p parte negativa. 4. ra-
tionib3. Quarum pma pcedit ex fun-
dameto Comen19. 3. de aia. comen. 5. 7. Boetij. 5. de p sola
tione. Receptu. v3. est in recipiente per modum recipientis: et
fili h3 in. 2. di. 3. q. 6. de unitate nuerali et additate coi. Lu
igit accis coe de quo hic est sermo est in singulari: immo
pmo est in singulari. vt h3 Porphyrius in coita19. 7. phus
5. metaphy. t. n. habere comentus. sequit qd sit singulari:
et per pns no vlt. Et 2o pcedit ex diuisione entis. 5. me-
taphysice. t. c. 13. in subam et accis. que diuisio: si est bona
dat per opposita. cu g vnu mebru vtpote suba est p inte-
tionale: reliquu et erit tale. alr no opponerent. vt. s. q. 4.
in fili dixit de suba prima et scda. et per pns non erit vlt: qz
oe vlt est 2a intentioale. vt p3 sepe pus. Et 3a ro pcedit ex
pdicatione p se accis de pme ite19 acci19 qd no ptingeret
si accis eet vlt: et p pns scde ite19. p maiore quoqz accipit
illud qd supra. q. 8. ptractauit de pdicatione. s. scde itentiois
per se de p. Ad. 10. pcedit. vel ex regula. 2. topico. s. q. oe
denominatu a supiori denoiat ab inferiori. Vel potius ex
equocatioe entis. Equocuz eni ponit imediate sua signifi-
cata: ita q nullu aliud intellm ipoztat. qre cuz hec sit per se
et in qd. Qualitas est ens. 3. 4. 8. 7. 10. metaph. igit erit per
se suba. vel accis cu ens significat imediate illa: no pms
ergo scdm. igit accis est pme itentioale: et ita no vlt. vt p3
pus. Et 4a ro pcedit ex applica19 vltis et sperus et funda-
metis pme iten19: qz no singularib3: sed coibus fundamē-
tis applicant. Accis vo applicat fundameto singulari. vt
h. albedo est accis. qd pbat per locum a diffone. et p3 litte-
ra: sed in quo differt hoc ar19 a pmo principali videt du19:
de quo forte statim. Et ad opp19 adducit Porphyrium et
Ap. pmo topicoz. Deinde ad. q. ridet tenedo per parte affir-
matia: specificado tñ de accite. Pro cui19 declaratioe p-
ter iam pus dicta de multiplici acceptioe accidētis distin-
guit notabilr de accite pme itentioalr. v3. et scde itentioali
ter oco: et illa est diuisio equoci in equocata: et vtrūqz mē-
bru dicit adhuc esse equocu. Pro pmo recitat dictuz phi.
5o metaphy. in fine. vbi coiter libri hnt. 8. metaphy. in fi-
ne. et male. 7. 6. metaph. t. c. 6. 7. ide ide habet vno mo ides
est qd ptingens in pauciorib3. de quo. 2. physicoz: et alibi
sepe habet: casus. v3. vel fortuna que dicunt accidētia: qz
cause per accis. Alio q aduenit reali rei in actu post ei19
eē copletu. Et vtrūqz oī pme itentioale: qz habet eē seclu-
sa collatioe cuiuscūqz po19 compantis. Et addit q accidēs
illo secūdo modo sumptum diuidit ens ex opposito sube.
Quale ens sic coiter sumptu est equocu ad. 10. gñia. vel f3
alia lram: accis sic sumptu est equocu ad. 9. gñia. Utraqz
lra pot bene stare. Ibi. n. vt p3 enūerat doct. 5. equocantia
per ordinē. Primu ens. 2m accis. 3m accis itentioale. de quo sta-
tim magis. Prosequit aut aliud mebru pncipale. s. accis
itentioale qd ingt est equocu: qz vno mo signat idē qd ex-
traneuz: vt in fallacia accētis in elēchis sumit. alio mo si-
gnificat omne qd fit per opus collatiuū intellectus seu vo-
luntatis: et sic oēs scde itentioes: imo oia entia rōnis dicū-
tur accētia: et ita. 5. vltia dicunt accidētia et additatie for-
te. Alio mo sumit vt distinguū ptra pdi19 essentiale. sicut
supra. q. 2. de ppo tactus est: et sic est coe ppo et acciti tñ
tanqz genus ppinquū forte. vt supra. caplo de dñtia. q. 5.
notauit. Ultimo signat idē qd pdi19: nec per se: nec eēntia-
le: nec conuertibile: et sic est ad ppositum hic. 5. vlt: qd de-
clarat: sicut pus de alyz per hoc q h3 cōditiones requisitas
ad rōnem vltis. pmo qz pdi19 de pluribus vt actus signatus
verifica in exercito in fundamentis. sequit. n. accis pdi-

catur de plurib3. ergo socrates est albus. lapis est albus.
lignū est albus: et sic de alyz. et q sit distinctum vlt ostēdit
per distinctū modū pdicandi eius vltra rōnez vlt tanqz
per oīam vel oīas plures circulo19 vnam vltimā qd est
in qle accitale nō pueribile seu coe: de quo magis. q. se-
quente erit sermo. Qd declarat notanter recurrendo ad
ppetatē fundamenti. vñ oīz itentio accidētis. sicut eniz
itentio gñis a māli in mā specifica: et oīe a formali: et spēi
a totali seu. 3. entitate: et ppy ab acci19 egrediētib3 a pnci-
pys itinsicis seu forma specifica origialr habet eē et occa-
sionaliter: l3 effectiue completiue ab intellectu: ita intentio
accidentis ab acci19 euenientib3: aut rōne māe: aut q̄lita-
tum actiuaruz: aut ab extrinseco. vt supra dcm est origialr
habet. Et sic est correspondentia vera requisita hic. sicut in
alyz. vnde sequit alietas modi pdicadi i iten19 ab alietate
modi essendi in rebus. In qbus verbis tetigit doc. pau-
cis ea que copiose sepe pus notauit. Et losequeretur respon-
det ad argumēta pncipalia. Ad pms negado m. loquen-
do de accite vt hic sumit scde itentioalr: s3 sic tñ coi ap-
plicat vt albo. vbi notāter dicit: albo et nō albedini. vt in-
fra. q. finali magis explicabit. applicat. n. itentio quelibet
boz. 5. funda19 sub illo mō signandi fm quē fundamētuz
est pdi19 in actu exercito. iuxta nām et exigentiā illi19 vltis:
qre cū albedo nō pdicet de subto: sed albu: accis nō albe-
dini: sed albo applicat: fundamētuz tamē accitis est in
singulari et de illo loqur pns in. 5. 7. Porphyrius. c. de ge-
nere: imo pmo est in singulari vt ibide et in coita19 habet
Porphy19: et p op19 est de accitib3 ppyz. Contra hāc solō-
nez istat: qz qd est in eo qd est in singulari videt eē in sin-
gulari: sed itentio accitis est in albo subitue: et album per
te est in singulari. ergo et intentio talis: et ita remanet diffi-
cultas argumēti pncipalis. Rūdet notanter recurrendo
ad ea que supra q. 8. de triplici accep19 significati termini
coīs dixit: et q. ii. de fallacia accētis in fili dicens: q funda-
mentū est in singulari fm esse māle etuz: et sic exneat itē-
tioni et eē: fm aut eē cognitū compatū inest ei itentio. qre
est accis in argumēto. Albu est in singulari accis iest al-
bo. ergo in singulari. Posset et dici q album in ma. et mī.
est duo termini: et ita variat mediuz. vt p3. Et ad 2m et 3m
respōdet vnica solone q pcedūt de accite pme itentioalr
sumpto in vltima accep19 ei19: et ita nō diuidit accidēs vt
hic accipit ens ptra subam quo ad. 2. ar19: nec pdicat per
se de aliquo nouē generū: s3 accidēs pme itentioale. p vno
significatoz quo ad. 3. ar19. Locedit tñ q denoiatiue pdi-
cat accidēs sumptū h de quolibet. 9. generū: l3 non vlt vt
iā dcm est: qz nō de oib3 suis inferiorib3 vtpote nō de fin19:
nec de q̄libet et spē. vt supra. q. 3. de ppo tactū est: qz aliq
talis est ppyuz: et exēplificat spāliter in q̄lib3: l3. n. q̄litas
vel poti19 qle vt supponit pro albo et nigro sit accis: nō tñ
vt supponit p risibili: qz risibile est ppyū hoīs et nō acci-
dēs coe. vt p3. hec ergo est vera. q̄litas vel qle est accidēs:
nō tamē hec. oīs q̄litas est accis: nec hec. oīs spēs q̄litis
est accis. est g equocatio in illis argumentis. Et ad 4m
negat mī. sed qz etiā ibi est equocatio posset distingui mī.
Et ad pbatōne per locuz a diffone: exposuit no19 Por-
phyriū. vt. q. sequente magis explicabit. Nihil. n. est acci-
dēs: vt hic loqmur: nisi q est de plurib3 actu exercito sit
pdicabile: h3 nō est hec albedo: nec hoc album. qre nō est
accidēs scde itentioale. Plura hic addat lector: qz festino
cuz herculeis structuris fabzicis ferrariēb3. Ex predictis
nāqz. q. 7. declara19 earū bone indolis h3 facilē aditum ad
h et sequen19 plerunqz. quare parce bre19.

De tertio

pmo circa solonē. q. occurrunt aliq mo-
dum vlt: qz nō h3 rōnem pdicabilis cū tñ per accis pdi-

catut ei? fundamētū. i. postērio. z alibi sepe: p̄dicari autēz
per accēs est q̄i f3 qd p̄dicari: nō ḡ accidēs erit p̄dicabi
le per se. nā sicut depēdēs a p̄tingenti nō est neciūs. vt. 39.
di. p. b3 iste: ita nec depēdēs a per accēs erit per se. Seque
ret ē q̄ itentio accētis posset applicari subto re? acciden
tis: sicut e3: q̄ ibi est p̄di? per accēs. sicut hic. vt p3 primo
posterioroz. vbi ponunt tres gradus p̄di? per accēs. quo
rū scōs est p̄di? subtr de accēte. h̄ ergo. album est lignū. est
per accēs: igit lignū est accēs: qd v2 absurdū. Accēs etiāz
nō est natū iesse subto nisi in suis fin^o p. ḡ singula? primo
hūt rōnē accē? seu iherēdi. A p̄petate aut inhesionis acci
dētalis in fun^o mouet intellectus ad fabricādū itētiōnē.
cui ḡ p̄ncipali? iest talis p̄petas ei p̄ncipali? inest intentio
accidētis: qd nō posset eē it̄ esset v̄lis. q̄re rē. Itē nō videt
tur q̄ accēs q̄rat p̄tātē subtoz: nec actu neq3 aptitudie.
sicut genus dīa species seu p̄pziū: q3 aptitudo z potētiā
tas iherētiōis ei? sufficiētē terminat in vnico subto. Bur
sus circa illā diuisionē multiplices accētis possent plura
tāgi. p̄mo qualr equocū in equoca diuidit: z s̄itr equocuz
in v̄nucū z equocū. de illis duob? p̄mis mēbris acciden
tis p̄me itentionalis nō o3 hic p̄tractare: q3 p̄tinet ad sciē
tias reales. videat iste p. p̄ in. 6. metaph. q. 2. z in. 5. meta^o
2. 7. z infra in p̄di^o z alibi sepe p. 2° s̄itr qd ibi tāgi de eg
uocatiōe entis. 10. ḡiib? seu accētis. 9. ḡiib? v2 ambiguū
in doctrina ei? vt p3. Quātū ad p̄m mēbrūz scōi p̄ncipalis
s̄accipiēdo accidēs p̄ extraneo: nō op3 hic imozari: q3 sui
per lib. elēchoz. q. 43. z sequentib? h3 copiose videri. De
scōo mēbro posset dubitari: an. s̄. scōa itentio in cōi que dē
accidēs s̄it p̄di^o eēntiale vel accidētale re? oīum aliarūz:
z an accēs vt est. 5. v̄le possit ei vt modus applicari. De 3°
mēbro posset dubitari qualr tunc non essent plura q̄. 5.
v̄lia. S̄itr q̄re potius in qd re? ḡiis z sp̄ei sit equocū: z in
q̄le re? eēntialis z accētalis q̄ in q̄le accidētale respectu
puertibilis z nō puertibilis. De 4° mēbro dubitat. p̄mo
q3 accidēs respectu h? z illū est p̄di^o eēntiale: sicut sp̄es z
gen? igit accidēs est p̄di^o eēntiale. 2° q3 4° modus per
seitatis est accidētis de subto. vt p3. ḡ accēs est p̄di^o per
se. s̄itr rō ḡiis per se puertit sp̄ei: sed accēs est sp̄es v̄lis: cu
ius rō est p̄dicari de plurib? ḡ p̄dicari de pluribus per se
cōuenit accidētī. 3° v2 q3 plura accidētia possent poni con
uertibilia respectu subtoz: vt corūpi forte respectu cōpo
siti z transmutari subalr m̄ae z q̄ritas m̄ae: z sic de alijs:
an ēt ordinate: an supflue ponit illa 3° eēntiale. s̄. per se z
puertibile. posset dubitari. Circa illā declarationē in fun
damentis ēt possent plura pōderari. v2 enīz supponere q3
tū in subys reperiunt ḡia sp̄es z dīe: z s̄itr p̄pziūz z acci
dens. s̄itr q3 a m̄a genus a forma dīa accipiuntur: que fal
sa sunt: q3 reperiunt in oībus sp̄eb? m̄aliū z im̄aliū: z v̄ni
uerfaliter reperiunt. 10. generū. ¶ Sustinendo tū dicta oīa doct. ad
ista p̄ ordine r̄idef. Ad p̄m dico: q3 sicut in entib? z entīz
p̄nectione dat̄ ordo: ita in mō p̄dicādī. Entiū aut alia p̄nci
palia z essentialr inclusa: z h̄ in oī genere: l3 p̄ncipalissime
in genere sube. q̄re eodē mō p̄dicatiōnū erūt alie p̄ncipa
les z p̄seice. alie min? p̄ncipales z per accidēs: z p̄cedo q3
respectiue loquēdo scōe s̄int fm qd respectu p̄marū: sicut
accidēs respectu sube est tāq3 nō ens. simplr tū in suo or
dīne z genere sunt tales. Aduertēduz tamē q3 p̄pō dē per
accidēs triplr. p̄mo q̄n alterūz extremo? est accidēs inbe
rens alij: qd p̄ triplr: vel quādo accidēs de subiecto: vel
ecōtra. vel quādo accēs de accidēte: accidēt? tamē p̄redi
cat. 2° mō dē p̄pō per accēs. vt distinguif 3 p̄pōnē p̄ ve
ram. vt hic. Ifocheles h3 tres. 3° mō quādo p̄di^o est c̄neū
intellectui subtr: vt aīal est bō. z v̄lr quādo inferi? de supio
ri dī. S̄itr tū duo v̄ltimi modī nō sunt ad p̄pō^o hic. vt p3.
ex equocatiōe accidētis hic assignata. Est ḡ accidēs p̄di^o

per se per accidēs seu accidentale. vt ly per se determinat
iberentiā: l3 nō iherēs: sicut accēs est per se ens. vt. 8. q. 8.
dctū est: z. q. sequente magis appebit. Probatio ibi tacta
ostēdit q3 nō est p̄di^o per se vt ly per se determinat iherēs:
z nō alr. Posset ēt dici q3 sicut est maior vnitas in inten^o
q̄ in rebus: ita maior p̄seitas. Qd p̄nter tāgi? ibi de ap
plicatiōe itentiōis accētis subto. posset p̄babilr illud p̄ce
di ex fundamētis b? sp̄aliter in. 3. di. 7. q. 1. vbi dicit: q3 nō
est de rōne h? z itentiōis. accēs applicari p̄seice itentiōi p̄
me que a meta^o dī accēs: sicut nec de rōne ḡiis seu sp̄ei
applicari dūtaxat fundamētis de genere sube: z exēplifi
cat vt argū tangit de ista: albū est lignū: tū de facto ingt
doct. nō applicat itentio accētis alteri fundamētō q3 acci
dētī meta^o. Tunc ad ar^o nego qd iherē. ¶ Ad p̄bōnē de
gradibus p̄di^o per accēs. Dico q3 p̄b3 accipit ibi p̄dicari
extēsiue vt se extēdit ad directē z indirectē p̄dicari: z vno
v̄ltimi gradus habent reduci ad p̄m. v̄n p̄ posterior. t. c. 35.
dicit q3 h̄ est per accidēs: albū est lignū: q3 significat q3 il
lud cui accidit albū est lignū: qd exponit notāter infra. q.
8° antep̄dēt. Applicat igit itentio accidētis z cuiuslibet
v̄lis fundamētō: quando qd natū est p̄dicari p̄dicat hoc
est in p̄dicatiōe formali z nō m̄alt: que nō est p̄pē p̄di^o. vt
supra notauī. Et qd v̄ltra tangit de iesse accidentis subto
p̄mo. Dico q3 p̄cedit fm esse m̄ale accidētis. Intentiō v̄o
applicat ei fm eē compatū seu intelligibile: aut potius cōi
gnitum z in sup̄pōne simplici: sicut de fun^o sp̄ei z generis
suo mō itelligēdū est. Nāz l3 hūt verius esse reale in suis
singul^o: nō tamē intellectus attribuit eis itētiōes p̄ tali eē.
vt p3. a p̄petate igit abstracta mouet intellectus: z subto
abstracto applicat itentio. ¶ Ad aliud dico: sicut dictum
est. s̄. ca. de genere p̄pō^o loquēdo q3 fundamētū acciden
tis h3 plura iherētia: z s̄itr ipm accēs: z sicut cōe ad cōmu
nerita p̄ticulare ad p̄ticulare. non dico p̄ticulare singula
re ex parte fundamētis: l3 bene ex pte itētiōis. vbi causa.
album h3 plura iherētia: cui applicat itentio accētis. etiā
hū? accētis. hoc igit accēs est p̄di^o de pluribus in actu
signato: sicut hoc gen? vel hec sp̄es: z h3 exerceri in funda
mētis mutata sup̄pōne fundamētis: l3 igit termie? sufficiē
ter h̄tudo cuiuslibet accētis singularis ad v̄nū subm fm
esse reale: nō est tū ita d̄ accēte cōi seu abstracto sup̄pōnē
te p̄ plurib? iherētib?. Fundamētū igit accētis: q3 est ge
nus vel sp̄es: iō de necessitate z per se regit pla de quibus
per se p̄di^o z in qd. s̄itr p̄pziū z accēs regit plura: q3 illa
eadem: l3 alio mō p̄dicandi: qd applica tam in actu signa
to q̄ exercito. pōt ḡ cōcedi q3 accidēs nō p̄zio z per se in
quātū accidēs regit illa plura: l3 scōario z per accidēs.
Ideo recte dī p̄dicari de plurib? accētāl? vt est intentio.
s̄itr compando fundamētū accidētis ad subm ei? v̄l suba
poti? q3 talia sunt plura vel eiusde? vel alteri? rōnis. q̄re
accēs in actu exercito p̄dicat de pluribus. Est igitur hic
plitas multiplex. p̄mo subtoz p̄mo? seu remotoz: qbus
tamē accidit q3 sint eiusde? rōnis iquātū de eis p̄dicat acci
dēs: vt albū de socrate z platone seu de hoīe z ligno. v̄l
ferūt enī q̄cūq3 suba adiūcē vniformiter iquātū accidē
tis eiusdem rōnis suba z e3: q3 dīa m̄alis est nūeralis in
quātū talis. 2° est plitas fundamētōz seu subtoz p̄p̄quo
rū itētiōis accētis: vt p̄ote albi z nigri: q̄b? ēt accidit vt sic
q3 p̄ueniant in aliq cōi vt in colore: vel in q̄li: q3 vt sic po
ti? sp̄ei q̄ accētis itētiō eis attribuit. Est ēt plitas sup̄pō
sitiōz cuiuslibet talis fundamētī cū sit cōe: respectu quo
rum pōt duplr cōsiderari tale cōe vel vt p̄seice iclusum in
eis in se qddatiue: z sic ei attribuit itentio ḡiis vel sp̄ei
respectu ipsoz. vel vt inclusuz in eis accētāl? in subtis in
cluis: z sic ei applicat itentio accētis respectu ipoz: semp
sal^o alietatē accep^o significati terminū: z varietatem sup
positionis

pōnis. vt nosti. Est pter h 4° plitas suppo^r ipsius accētis
vt est itētio. naz p dīcat de hoc 7 de illo: que sunt dīa solū
numero: vel forte spē: sicut pū de alijs vlibus tetigi: re^m
quoz 7 si sit accētis vt qd 7 eē: est tū spē vel genus vt mo
dus 7 nō accētis: lz forte in ordine ad subm cui applicatur
possit dici accētis vt modus: sic 7 cetera vlia. silt illa plura
sunt singularia vt modus 7 nō accētis: nisi vt prius dictum
est compenē. Possit forte adhuc ibi repiri plitas suppo^r
alteri^o denoiatiōis respēu ipsi^o itentionis. v3. dīa spē vel
nūero: sicut respēu gūis vel spēi suo mō: qd tū p sīderabis
bū: qz nō assero: s3 poti^o oppo^r nisi multū per accētis vt iā
tetigi: 7 hoc inquantū est accētis. Qd ibi pū addit de illis
diuisionib^o accētis als notauī 7 maxie. q. 4. an p dīca^r: q
nō est icōueniēs equiuocū in equoca imediate diuidi: nō
q ibi stet diuīso: s3 vt denotet ordo vocum in signādo
eadē significata. supra ē. c. de dīa hoc idem tetigi. silt dī
cat de diuīsiōe equoci in vniuocū 7 equocū. Est. n. talis
diuīso equoci in equo^o: lz nō imediate: aut ex pte vtrius
q3 extremi aut alterius: qd itelligi loquendo de ime^o si
gnī nō significati. Ibi ēt possit fieri vis de illa diuīsiōe ac
cidentis: quaz ponit. 7. metaph. q. 1. r. 1. z. dī. 4. q. 1. in for
male 7 pro denoiato. vt supra notauī qūter puenit: vel dis
cordat ab ista: 7 an inherētia sit equocū accētī reali 7 rō
nis: 7 plura alia que hūit videri alibi. Ad motū de equi
uocatiōe entis 7 accētis dixi supra. q. 9. r. q. 4. an p dīca^r
mētōz 7 alibi sepe. Ad aliud de p dīcatiōe scōe itentio
nis pōt dici q: est p dī^o eēntiale vt modus respēu suozum
per se iferioz: 7 q est accētis vt modus re^m subri cui accē
tribuit. Nec icōuenit iferi^o vt qd dici de supiori vt mo
dus: 7 ita iferi^o pūtere supi^o 7 eē diuersimode loquendo.
vt. s. q. 6. copiose notauī. 7 alibi. Ad alia de pluralitate
vliuz 7 de equocatiōe ipsi^o in qd 7 ipsi^o in qle: 7 de vni^o i
quale accēntale: dcm est supra. q. 5. dīa ad ple^m. 7. q. 9. ali
quāulū: sed pro nūc addo h pauca: q. f. sicut sube 7 accētī
nō ponit aliqd ppe logice vniuocū: ita nec qli accēntali 7
eēntiali: ipz tū qle accēntale pōt poni vniuocū ppo 7 acci
denti ppter maiorē eoz pueniētiam 7 in noie: 7 in p^m: qd
ōhī pūter per dīas vltiores. v3. pueribile 7 nō puer
tibile. Nec est sile de in qd: qz hic nō repit rō pīs 7 toti^o
sicut ibi: vel si volueris ponere equo^o ei^o. dic vt ibi cōse
quēter notauī. Elige qd meli^o videbit: 7 dic pūter de nu
mero vō vlium hēs pbabilia que ibidē assignauī satis in
genio: Ad alia que tangunt de 4° mēbro. dico ad p^m
q nō compaē accidēs in pposito ad illā plitatem. vt dixi
pū: qz respēu taliū nō accētis: s3 spēs dī. Ad 2^m de psei
tate. 4. modi qd satis dub^m est de illo mō fm q auctozes
varie tractant de illis modis. 1. posteriorz. S3 breuiter p
nūc dico cū Linco. 1. posteriorz: q tū sunt duo modi ibe
rendi per se. f. p^m 7. z. 3. aut est modus solita^o eēndi: 7. 4.
est modus cāndi: 7 sic optime dixit doct. q accētis cōe non
per se iest: lz per se forte cāctur vel hēat per se cāz: de quo
nō refert mō. In 4° enī mō forte aliud est subm pponis
seu locutiōis 7 aliud accidentis. vt h3 videri. i. posteriorz.
Dato ēt q. 4. modus eēt modus inherēdi: vt alijs videri:
nihil ad ppositum: qz loqur hic de pseitāte simplr neōio
inherētis: cui^o est tū pseitā. p. r. z. modoz. vt p3. Quicqd
igif dicant Alfarabius Albertus 7 Thomas: h snia diui
Linconien. placet. Ad 3^m iā in p^m. i. duby tetigi q rō
vltis per se conuenit accētī: 7 ita p dīcari de plurib^o: sed nō
ibi stādo: qz p hoc nō habet rō accētis: s3 addendo in qle
accēntale nō pueribile: 7 ita totū illud puenit ei per se vt
determinat inherētā: s3 si ex hoc inferat. q nō p dīcat per
accētis vel in qle accēntale: nō sequit vt p3. de quo amplius
in. q. sequēte pertractabit. Ad aliud pōt negari cōuer
tibilitas cuiuscūq3 accētis respectu cuiuscūq3 subri: nec

ex^o illa hoc ostēdunt: nisi capiant in aptitudine: 7 etiaz nō
erūt accēntia vt hic loqur: de hoc ifra magis. Qz vltimo
tāgī de illis. 3. eēntiali. f. per se 7 pueribile: pōt dici q nū
bil supliū ponit doct. Essentiale. n. extēfine loquēdo pōt
poni eē in plus q per se 7 per se q pueribile. Vel potest
sufficiēter ad ppo^m dici q ponit eēntiale ppter p dī^o pri
mi modicōueribile aut ppter p dī^o. z. modi: 7 per se p3
vtrūq3: sed de hoc parū refert: quocūq3 exponat iudicio
boni viri: cūz nō sit articulus fidei. Voluit breuiter doct.
ostēdere q pter gen^o dīam spēm 7 p pziū que sunt p dī^o
eēntiale qū ad. 3. p^o: 7 per se qū ad oia: 7 conuertibilia
qū ad. 4. est dare. 5. p dī^o qd est accētis. Ad vltimū de
illa declaratiōe dico q doc. loqur in manifesti^o: 7 qū i
telligi 7 exponi vlr d3: dixi copiose supra. q. 9. 7 cap. de ge
nere sepius: 7 in an p dīcamētis 7 alibi plerūq3.

Secundo circa qdaz dicta in solone ar^o occurrunt
aliq motina. primo qre dixit doc. in solone
ne p. pncipalis: accidēs iesse albo poti^o q albedini: cūz tū
bec sit vera: albedo est accētis: accētis aut ē in eo vt in subto
qd denoiat: vt. s. q. 8. dcm est: cetera dicta in illa solone ta
cta sunt iā supra. 2° v3 q male dixit in solone. z. r. 3. prin
cipaliū: q qūtas sit accētis. vt hic est fmo d accēte: qz qū
tas est abstractū a subto: debuit igif dicere qle: sicut pū
dixit: albū 7 nō albedo. Itē qū sumēdo accētis p vno no
ue3 p dīcamētōz h erit per se: qūtas est accētis: cū tunc nū
bil aliud dicat qz qūtas est qūtas: 7 tunc est p dī^o eiūsdē
de se que proprie nō v3 p dī^o: qz nō pze alio dici. Itē vide
tur q incōueniēter dicat aliq spēs qūtaris nō esse accētis:
s3 p pziū vt exēplificat de risibili. Tū qz tūc p pziū esset p
pziū: cū cuiuslibz spēi sit dcm ratiō. tū qz tūc distinguere
p pziū realr a suo subto siue eiūsdē siue alteri^o p dīca^r sit:
7 maxie qū eēt alteri^o gūis: cūz gūalissima sint ipermixta
7 re^m distincta qū ad absolutū. vt cōiter ponit. Est etiā
illud dcm d cōem scholam scotistaz. vt p3. alia plura pos
sent ibi addi: q omitto p nūc. Ad ista breuiter respon
deo. Ad p^m sicut pū in. z. articu. exponēdo ifram tetigi: q
itentiōes scōe 7 maxie ista. 5. vlia applicant subiectis seu
fundamētis sub illis modis signādi sub qb^o sunt p dī^o
actū exercito fm exigētiam talis itentiōis: 7 qz accidētia
nō sunt nata p dīcari de subiectis facta pma abstractione
que est a subto vt est albedo: qre recte dixit doct. albus eē
accētis vt hic loqur de accēte 7 nō albedine. Et cum di
cis q albedo est accētis: nego: nisi capiat accētis pme inten
tionalr. 7 tūc est p dī^o per se 7 non accēntalis. Ad aliud
dico q doc. nō dixit expse qūtatē eē accētis nisi pme iten
tiale. vba aut sequētia itelligenda sunt mutando abstra
ctū in pcretū: que cū idē significēt: lz tū vario mō: nō cu
rauit mutare vba in ordie ad signatū: qz idē est: subitelle
xit nihilomin^o variationē vocis 7 modi. Ad aliud als
sepe notauī 7 maxime. q. 4. antepredicamētōz. illā ambī
guitatē. pōt enī dici q est p dī^o per se eiūsdē de se vno
mō. Vel subtili^o: qz lz accidens in pposito 7 qualitas ean
dē rem dicāt: nō tū eūdē pceptū adeqū seu eandē realita
tem: aut formalitātē eiūsdē rei: sicut ens suba corp^o vniu
aial 7 hō. eādē rem dicūt: nō tū eandē formalitatem sine
realitātē. qre vnu de alio pōt p dīcari 7 esse cōius etiaz in
eodē genere. Quere hūc. 4. metaph. 7 alibi. 7 pondera bñ
totū examinando. Ad aliud potest dici q loq^r doct. h
famosē ex cōiter pcessis a doc^o qū ad reales mām. Vel
vt pū notauī: q risibile pter aptitudinē quā ipozat pōt
vel significare vel pnotare qūtatē. z. spēi. pmo tamē mō
est p pziū homis. Vel sustinendo q esset simplr 7 precise
qūtas posset negari qd iferi^o: qz potētie nāles sunt ita pro
pziū q nō spēs: neq3 subiecta alioz p pziū: vel forte sta
tus po^o est in 2° vt in fili sepe bab3. Vel sustinēdo dicta

Burlet qd solū subarū sunt ppa simplr. alioz vō non nisi fm qd: vt pōt elici ex dictis b^o. 6. metaph. q. 1. sola. n. suba est subm suppoztans seu pncipalis susten^o. alia vō tanq̃ media qdā iter p^m z vltia: s; pmi modi dicēdi magis placet z sunt poti^o pformes doctrine b^o z fundamētis sepe pus suppositis in his questionib^o. quare lector attendat. Nō tangit de distinctione pdicamētoz facilius soluere: tur ex dictis hui^o: sed vide copiose supra. 5. metaph. ipm: z alios vt scis.

Questio. XXXII.

In Regesumosecundo qrit de diffi nitiōe accn/ tis a porphy^o assignata: q; scilicet adest z ab/ est rē. De p patent termini ex sepe prius di/ ctis: qd. v3. accidēs: qd diffō: z q̃tiens sumant.

Intellectus vō diffōnis in solone. q. pertractabit. Que z quot sunt pditiones bone diffōnis prius nōu. 2. 6. topi. z. poste. 7. metaph. z lib. de diffōne Boetij. z alibi plerūq; ps. Qrdo. q. conueniens. sicut prius de alyz vltibus proce/ dendo dictum est. cū enī singularis inquantū talis nō sit diffō prius erat vidēdū. An accidens sit vlt q̃ iustigan/ dum de ipsius diffōne. Diuisio cōis est: nisi q; secunda ps subdividi pōt: vt statim patebit in pcessu.

De secundo arguit plurib^o rōnib^o p pte negati/ ua. p medys topicis seu cōibus: que iō cōia sunt: q; pnt nō solū ad istā diffōne ipugnādā: s; ad ples alias applicari. vt. s. ps. quoz p^m est: q; dat per copu/ lationē pphm. 6. topi. c. 13. z^m q; nō dat p gen^o z vltiaz p phm. 6. topi. c. 4. 7. z. 8. metaph. deide arguit p me^o p/ pria. p p pma pculā. f. adest z abest: q; cōpetūt ista reb^o extra z nō itentioni: que hic d3 diffiniri. Et ē q; talia nō sunt vni^a qb^o itētio accitīs est vniuoca: qd est p rationez priū diffōnis: q; sic nec diffiniri: ita nec diffinit equocu pro substrato. Quelibz. n. ps diffōnis est in plus q; diffinituz. z^o posterioz: z iō icōuenit diffinitū pdicari de aliq vniuo/ ce de quo nō pdicet diffinitēs. Declarat aut assumptū: eo q; accidens vniuoce puenit reb^o diuersoz generuz: s; non oium z oibus. vt pus dcm est: que tū vba hnt exponi z su/ stineri sicut supra de genere nōu z alibi: s; abeē z adesse nō pueniūt sic reb^o diuersoz generū: q; ipm esse est equo/ cū: sicut z ens. vt sepe tetigit pus. Deinde arguit p eandē pculā ex necitate ibesidōis itentōis ei cui applicat: qd p/ bat. p ex imut^o seu necitate fundamenti in illa accep^o in qua ei applicat itentio. f. in eē obituo z cognito. Nā sic di/ cimus spēs eē eternas: z de eis eē sciam z ipas eē nece eē z b3. Mō qd iest alicui fm eē ei^o imutabile z necciū v3 ei neccio iesse: sicut qd iest ptingēti iquātū tale v3 eē ptingens z cōtin^o iesse. pbat idē inductive: male igif d3 q; accitīs. vt est itētio adest z abest. Rursus arguit ptra. z. pculam f. pter subtri corruptionē iducendo in acci^o cōib^o insepa^o tū: que ptenent sub accite hic diffinito. Qz si negare p/ bat. p teste porphy^o hic. z^o rōne z satis clare. Cōtra eādē partē arguit ex ipamet corruptionē: q; sic adestet pter seipsam: q; iplicat. Ampli^o arguit spe^o p illā pculaz. abest. z pōt sic formari rō. Illa pculā iconueniēter ponit in diffōne ac/ cidētis z vlt cuiusl3 diffiniri que destruit nām z addita/ tem ei^o: s; abest. est b3 respectu accitīs. g. rē. pntia p3 cuz ma. mi. declarat in lra: q; si abest segt q; nō est: q; accide/ tis esse est iesse. 7. metaph. t. c. z. Ex quo vltēri^o ifert de/ structionē subtri: q; ē nō est si accitīs nō est: qd pbat ex na/ turali filtrate rela^o. c. de ad aliqd. Et sigs negaret ipsa esse core^o onidit ex rōne gñali oium vltū. vt. s. de quolibz di/ git in locis suis. accidēs vō non v3 aliud core^o hie nisi subm. qre rē. p3 igif q; illa pculā. abest. nō solū destruit ipm accidēs: s; ē subm ei^o: qd pōt eē oē ens: maxie limi/

tatum. incōgrue igif ponit cū tāta mala opef in vniuer/ so sic formauit b ar^o: ita faciat lector in alyz: qm non sunt in forma resoluta: qd omīto ipsi^o sollertie: q; iā ex fumuz z simū nauigam^o. Ad oppo^o adducit porphyrium z Az. 1. topi. c. 4. pñlr diffi^o. vbi tū est oia in vbiis: iō di/ cit doc. q; est eēntialis idētitas: q; eādē eēntialr eēntiaz declarat ex eisdē eēntialib^o. Cōsequēter rīdet ad qū/ tū. vbi sic pcedit. p nō itēta: affirmatiua. v3. pponit: con/ ditiōalr tñ. f. si bñ itelligat z declat ipsa diffō: q; bene est assignata. z^o p declaratiōe ipsi^o adducit duas vel tres di/ stinctiōes. 3° applicat ad ppo^o mēbra que expediunt vbi duas vel tres notabiles expōnes ipsi^o diffōnis proponit z alioz z ipsius: z vltimo cōplete describit seu diffinit ipm accitīs. 4° z vltio p dicta obycit duplr z soluit singula^o. Prima igif distinctio est boz terminoz. f. adesse. vt loq^o porphy^o: vel iesse vt loqur phs: q. f. sumi pnt nunc pme itētiōalr nūc scōe itētiōalr: z dicit q; hoc puenit eq/ uoce. sicut vlt in alyz ps. q̃liter aut z qñ z vbi sumuntur p mō declarat de mēte Az. vt ondat se nō volūtariē: nec p/ pria imaginatiōe loq^o: z allegat ipm pmo. 7. metaph. t. c. z. z alibi: z^o 8. phys. t. c. 6z. z inde: z pōt idē expse hēri. 4. metaph. ad lōgū de p pñ z veritate ei^o. z^m mēbz pncipa/ le declarat. vt. s. q. 4. tetigit. f. q; eē in. distinguit cōtra di/ ci de. ita q; per se iesse vel adesse seu eē in. scōe itētiōalr ac/ cepta: signat pdicā^o nō pdicās eēntialr: nec in quid: nec in/ q̃le. per dci vō de. scōe itēntiōalr sumptū denotat pdi^o eēntiale: z hoc acci^o. ppe illos terminos. vñ pp famosas z variā accep^o istoz terminoz ex vsu loquēdi auctoz: vt ois ambiguitas tollat: subdividit vtrūq; 3. f. iesse. vlt eē in. z dicit de. dicens q; capiunt triplr. pprie. v3. z cōiter atq; cōissime. Ineē enī pprie conuenit acci^o cōib^o vt albo ni/ gro sicut dcm est. q. pteunte. cōiter vō puenit accidētib^o ēt singu^o. vt in. z. diuisiōe anpdi^o b3 Az. que est qdrimē/ bzis: cōissime āt accipit fm vsu loquēdi: quo in oī pro/ pōne: siue p se siue p accidēs: siue vlt siue fin^o: siue in pdi/ catione directa siue indirecta fuerit. pdicatū d3 inesse sub/ iecto: z hoc mō loquēdi vsus est doct. s. q. z. c. de spe in so/ lutiōe. q. ad finē. Et q; forte aliqs diceret q; iste distōnes posite de ipo inesse nō sunt cōuenientes: doc. pnter pbat eas ex fundamētis Az. z auctoz: z rōne efficaci tenere z pcedere: imo necessario assignari. pmo pma que est in p/ mā z scōam itēntiōes: z hoc fundamēto tacto. s. q. 4. z. c. de genere: z alibi in diffōnib^o supius ptractatis. dicit g q; diffōnes scōarū itentionū z diuisiones a logico assignare nō debēt assumere pmas: eo q; nō opponit res pme intē/ tiōis rei scōe: nec est de essentia ei^o: nec e3. qre cuz diuissio debeat vari per opposita: z diffō p essentialia: p3 nōbīlr z demonstratiue itentio doc. q̃tū ad assumptū. Cū igif aliq mēbra illi^o diuissiois qdrimēbris pdicte: vt dci de. z non dci de. sint scōe itēntiōis: q; sunt act^o signati: sicut pdicarl z subcy. vt supra dcm est sepi^o. igif alia mēbra einfdes. f. iesse seu eē in. z nō eē in. erūt scōe itēntiōis: z sic p3 z^m mē/ brū illi^o pme diuissiois. p^m vō mēbz ei^o pbaui iam supra ex fundamētis Az. Deide pbat scōam diuissioes que est subdivissio scōi mēbz pncipalis pme diuissiois. f. ipsi^o in/ eē scōe itētiōalr accepti recitādo ad maiorē expsiōne itē/ rū illa tria mēbra ipsius. quoz p^m p3 ex p topi. vbi supra. z^m ex illa. z. diuissioe anpdi^o pdicta. z 3^m ex cōi vsu loquē/ di: z sic p3. z. distinctio auctē: z pma auctē z rōne: deinde pscg distōne oppositi ipsi^o inesse. f. dci de. dicens: q; silr accipit triplr z recte. inxta regulā topicaz. Quotiens. f. d3 vnuz oppositoz rē. pmo mō pprie vt in illa diuissioe. z. anpdi^o accipit. z^m mō cōiter vt in diffōne vltis. p phierm. accipit cū d3 q; vlt est qd pdicaf de plurib^o: qd extendi/ tur nō solū ad pdicationē supioz in eodē genere: q; sic nō pueniret

ueniret pprio et accitit: et ad predicationem cuiuscunque
 cois diuino formalr pdicet. vt h. b. est alb. b. est risibi-
 lis. 3. mo coissime: et sic extēdit ad oē pdicatū siue eēntia-
 le siue accitale siue cōe siue singulare: siue ēt directe vel
 indirecte pdicet. 3o dicit doc. q. sic accipit p oī eo qd spe-
 cificat rē b. vbi est. sicut ifra sup lib. pibermie. logē plerū-
 qz. pdicatū. n. expse positū vltra vbiū pncipale dī. specifi-
 care rē vbi: qz res vbi absolute ponit. sicut h. b. est. speci-
 ficat. cū dī. alb. vel niger vel currēs et b. res ipsi. verbi
 est: hoc est ens noialr seu pncipialr sumptū: de quo h. vī-
 deri deo duce sup illis. q. pibermie. Et sic accipit ingt doc.
 dicit de. c. de genere in declaratiōe diuina diffōnis cū dī.
 Eoz que pdicant qdā pdicant de plurib. qdā de vno so-
 lo. Nā pdicari d vno solo est coissime h. est extēsiue mul-
 tū cape pdicari: cū sit ppe: et ēt cōiter pdicari pte alio di-
 ci: sicut ēt capis in diffōne indiuidi a. Porphy. ca. de spe.
 z. c. de genere. vbi dī q. de vno solo pdicat: l. 3. igit. doct. p
 ponit diffōnē et mēbra ei: et postea fortificat ex dictis phi
 et Porphyry. placet tñ grā breuitatis dicto mō declarare
 et admiscere ifram. sic igit patēt tres diffōnes ad ppositū
 neēie et applicabiles et h. et alibi. Deinde ibi. Sumēdo igit
 tur ad esse et. applicat ad ppo. dictas dī. et maxie z. am
 exponēdo diuersimode diffōnem accitit dicens: q. si su-
 mant p mō: q. nō dī itelligi d p mō pme dī. f. pme itēti-
 naliter: l. 3. secunde diffōnis qd est de iesse scōe itentidāl-
 sumptū: tūc ingt hētur genus accitit diffinitū hic: cū vna
 dīa. f. remota vel vī vel saltē gen. intermediū cōe ad p.
 pziū et accitit. f. pdicatū in qle accitale: qd. f. est mediū in-
 ter vī et illa duo: qd ēt ponit in diffōne ppy cū dī: q. ac-
 cidit oī et soli. vt pus. q. pcedente. z. q. z. de ppo dixit: et ibi
 notant istā rā circa hoc z. s. q. 9. et filr. q. 5. de dīa copiose
 tetigi. Reliquū. ingt doc. f. abesse pter subti corruptionez.
 tenet locū vltime seu specificē dīe atqz correlatiui. cū. n.
 diffinitū: sicut et cetera vīa sit relatiui: iō ponit suūz cor-
 relatiui: qd est subm in diffōne ipsius. et filr declarat pau-
 cis diffōnē datā ab Ap. in top. Ita q. p. expō hic hētur d
 vtraqz diffōne talis. f. q. accitit est pdicatū acci. nō neēio
 iberēs subto. Et 3. hāc expōnē istat nōbīl: et eādēz in-
 stantiā h. Boet. hic in cōmēto vtriusqz editiōis in. Por-
 phyrū. Nā accidēs q. hic diffinitū diuidit a. Porphy. in
 accidēs sepabile et in accitit isepabile: et vī ēt diuissio gnis
 in spēs vel saltim vniūci in vniūcata. filr. quātū dī acci-
 dēs: vbi notāter dicit: q. tūz: et nō q. tūz. sicut. q. pcedente
 de albo et albedie dīū est. accitit vō isepabile. sic nigredo
 ethiopū et b. et filr quātitas respectu rerū māliū necessa-
 rio inest: l. 3. nō sit ppy. igit nō solū accitit pprio seu per
 se: l. 3. ēt accitit cōi puenit neēio subto iesse. qre cū illa diffi-
 nitio sit cōis oī accitit cōlinon bñ exponit p hoc qd est cē
 pdicatū in qle accitale nō neēio iberens. Ad B rīdet
 dicens. q. illud est verū de illis. sic de alijs p se loquendo:
 hoc est dictū: q. accitit iseparabilia et q. tūz nō neēio in-
 sunt subto: sicut nec alia que sunt cōia sepabilia: et hoc ve-
 re loquendo: qd declarat in exēplo phi. 7. metaph. t. c. 4. et
 idē: qd supra. q. finali de ppy tractauit: sic hic. loquēdo
 fm illā vī. vt ibi nōi. distinguit tñ de ly p se. cū dī q. p
 līa accidētia nō neēio per se sunt subto: qz pōt attēdi illa
 pteas: vel negō ei: vel a pte subti: vel a pte accidentis. p
 mō ingt itelligo in pposito: cū nullū accidens cōe hēat p
 se cām in subto qd nō neēio p se iest subto: et hoc q. tūm est
 ex pte subiecti: imo qd plus est: addit q. sic pōt dīci ppyū
 abeē: qz ēt. vt. s. q. vltia de ppo dīū ē. f. illā vīa de p se: et
 p accidēs exponendo dīū phi. 7. metaph. subm est pus
 tpe ppyo p se: l. 3. nō p accitit. z. vō mō itelligēdo ly per se.
 dicit: q. sic falsū est: nullū accidēs cōe neēio inesse subto:
 eo q. plura talia (vt illa de q. b. argutū est) habēt causas

in subto neēiaz saltē: l. 3. nō p se: vt q. tūz mām et q. tūz
 sensibiles posteriores ipsas q. tūz pmas: vbi notāter
 tāgit doc. dīaz iter cām neēia et cām per se. Nō enī oē ne-
 cessariū est per se. vt p. 3. de quo statim magis. Repugnat
 igit talib. accidētib. nō iesse subto q. tūz est ex pte ipoz:
 l. 3. nō repugnat subto p se. secus est forte loquendo de per
 accidēs neēio: qz sic ēt repugnat subto ēē sine illis. Vult
 breuiter doc. in hac solōne q. nullū accidēs cōe siue sepa-
 bile siue isepabile fuerit: siue hēat cāz neēia in subto siue
 ptingentē: siue sit ab extrinseco: iest neēio subto per se loqū-
 do vt pteas se tenet a pte subti: imo q. sic abest: qz sub-
 iectū est pus tpe ipō per se: vt aut pteas se tenet a parte
 accidētis sec. est: ad istū. v. 3. itellm q. p se cōpetit accidē-
 ti cuiusqz nō neēio iesse subto vel abeē. Et vī q. filr dīū
 eēt de ppo respū sui subti: et ita ista expō nō distinguit ac-
 cidēs a ppo: nec diffōnē h. a diffōne illi: et hoc loquendo
 in cōi vt se extēdit accidēs: et ipi. diffō diffō in sepa-
 parabilia. 3. igit doc. adducit aliā expōnē diffōnis ppyū
 ex q. soluit dubiū ppositū: et est expō Boet. in cōmēto
 vtriusqz editiōis: et forte ppter hoc dicit doc. in. 3. psona.
 dī. q. talis est: q. v. 3. accidēs abeē: pōt itelligi dupl. aut. f.
 fm rē seu ēē reale in re ex: aut fm itellm seu cōsideratio-
 nē. Multa. n. que in re sunt pūcta et iseparabilia apō in-
 tellectū seorsuz psiderant: aut separant. vī. 3. phy. t. c. 18.
 recte dicit phs: q. abstrahētiū nō est mēdaciz. Et Boet.
 hic. fit sepe vt que actu diuungi nō valeāt mēte et cogita-
 tiōe sepe. Abest igit accidēs cōe fm itellm: et hoc pte-
 ter subti corruptionē. i. destructionē eēntialis itellec. sub-
 iecti. vbi notāter dicit: eēntialis itells: ad dīaz accidenta-
 lis: sicut enī ptinget adē subti ipm accidēs: ita et ad itelle-
 ctū. qre sic aduenit post ei: ēē cōpletū iesse: ita et ipi. itel-
 lectio itellectiōis: vel poti. vt logē doc. itells itellectui eēn-
 tiali: q. tñ ex eēntialibus subti hētur. vnde qd qdest rei dī
 ei. eēntialis itellectiōis seu itellus expōsiū: nullū aut ac-
 cidēs ptinget ad qd qdest subti. et si plura ad ipm venādūz
 pferāt. p de aia. t. c. ii. Unde Boet. addit in cō. 3. si anī-
 mi rōne diuūte sunt q. tūz a subtis nō ea perimunt: l. 3.
 in sua suba pmanēt atqz pdurāt accidētes eē itelligūt.
 Adhuc nō vidēt ista expō satisfacere: nec distinguere ac-
 cidēs a ppo: qz filr dīca. ppyū abesse fm itellectū cuz nō
 sit de eēntiali itellū sui subti: l. 3. bene ēē per additamentū:
 sicut etiam de alijs accidētib. forte est verū. vt. s. notauī.
 Unūq. q. enī sic se h. 3. adē: ita et ad verā eēntialē cogni-
 tiōnē. z. metaph. t. c. 4. cū igit spēs sit pōz ppo quo ad eē-
 erit ēt quo ad talē cognitiōnē: et sic p. 3. ppyūz nō dīr ab
 accidēte fm illā expōnē. Ad hoc rīdet doc. sustinēdo
 istā expōnē ponēs dīaz iter ppyū et accidēs qd ad sepa-
 ri fm itellm dicēs: q. nō solū abstractiōe pncipia: hoc est
 psiderādo hoc: nō psiderādo illud: pōt itelligi subm pter
 accidēs: vel nō itelligēdo accidēs: sed ēt abstractiōe diuī-
 sua vt itelligēdo corū nō solū nō itelligēdo ipi. nigre-
 dinē: sed ēt itelligēdo ipm nō nigrum vel album: et ita sub
 opposito sui accidentis pōt itelligi subm. Nō sic aut pōt
 itelligi subm ppyū sub o. ei. nā l. 3. ibi possit fieri abstra-
 ctio pncipia nō tamē diuīsiua: nec. vt ita dīca: oppositiua
 abqz repugnātia itellectū. Unde Boet. vbi pus. 3. Age
 igit: qm ethiopi color niger auferri nō pōt. aio eū et cogni-
 tiōe sepemus. erit igit color alb. ethiopi. Nūz idcirco spe-
 cies psumpte sunt: minime. Ita ēt corūz si ab eo colorē
 nigrū imaginatiōe sepemus. pmanet tamē aīz: nec inter-
 rūt spēs. q. qd dīū est: adē et abeē: non re l. 3. aio itelligē-
 dū est. Et addit notāter dīaz inter accititālia et subalia dī-
 cēs. Alioq. et subalia que oīno separi nō pnt sepe aio et co-
 gitatiōe diuūgimus: vt si ab hoīe rōnalitatez auferamus
 quā l. 3. actu separe nō possumus: tamē si anīmi imagina-

Expolitio

tionem distinguimus statim perit hominis species quod idem in accidentibus non fit: sublato enim accidenti cogitatione species manet. In libello vero de ebdomada tangit multa de tali abstractione intellectus et in subtilibus et in accidentibus. Colligit igitur doctores complerem descriptionem et exponem ultimam diffinitionis predictae accidentis ex premisis dicentes: quod est predicatum non essentiale subiecto: sub cuius opposito potest subiectum intelligi complere sine repugnancia intellectui: et ita per quatuor diffinitiones accidentis complerem distinguit ab omnibus alijs vltibus ipsum et speciem a proprio cum quo magis vult pervenire. Non sic inquit proprium: supplet est predicatum sub cuius opposito potest subiectum intelligi: et ita abest accens eo modo quo non potest abesse proprium. Quod brevibus verbis exprimit dicentes: quod accens igitur non per se vel non pervenit: supplet scilicet est de proprio: et hoc inquit intelligendo inest vel igitur. ut per dictum est. scilicet primo modo scilicet diffinitionis supra posite: hoc est accipiendo ipsum scilicet intentionem aliter ut convenit accidentibus cōibus tamen. Et concludit quod ista est vera expressio. et scilicet verus intellectus diffinitio accidentis: tam a Porphyrio quam a philosopho assignate: et quod sic exponendo ipsas est perveniens assignata: quod est principiale propositum in hac. quod igitur principalis que prius posita est sub conditione iam habet absolute vera. Consequenter ad maiorem intelligentiam dictorum et terminorum positorum in diffinitione accidentis obicit duplicem singularem. Loculum. n. est quod hoc diffinitio est bona. scilicet accens est quod adest. Contra. ois bona diffinitio per se competat diffinitio. ex primo posteriorum. et 6. topi. et ex se per dictis prius. est. n. primi modi dicendi per se vel. 4. per alios: predicatio diffinitionis de diffinitio. Sed per te hoc diffinitio est bona. igitur. segitur igitur per syllogismum empiricum diffinitio accidentis per se igitur accens. igitur accens per se adest et abest propter subiecti corruptionem. Ultra iterum per syllogismum segitur. Accens per se adest et abest. ergo per se adest. quia praeterea per regulam unam consequenter. scilicet. Quia a tota copulativa altera eius partem tenet artem seu praeterea: et potest reduci ad locum a toto integrali ad eius partem: nisi forte quod est praeterea formalis et non solum dialectica: de quo hoc videri alibi. Et ultra segitur: per se adest. ergo non potest per se abesse. hoc praeterea per locum ab oppositis. Impossibile enim vult duo opposita verificari simul de eodem: et maxime sic quod includerent in eis rationem additivam: quod est postea facilius ostendi ipsum esse nihil. scilicet ostendit eodem modo deducendo versus ad ultimam praeterea mutando ante ipsum in prius quod ipso: possibile sit accens per se adest: quod si per se abest. igitur non potest per se adest. ut prius ex nostra oppositorum arguimus. Cuius. n. pervenit per se unum oppositorum: reliquum nec per se nec per accens convenit eidem. ut hoc iste. quod de practica et praxi in philosopho. in solone. quod ad fines. Doctores. igitur arguit brevibus empiricum: ut solet. tu vero declarata ut notavi. et si volueris syllogismum formaliter arguere non solum curato syllogismo ut dixi: facile erit: et ibi videntur esse. 4. praeterea principales: quarum tertia accipit doctorem pro secunda: sed tu posses loco secunde scribere tertia: vel dic quod tamen sunt tres principales quod dicat Socrates: et illa que videtur prima est tantum quod quoddam propositum: et non hic illatum seu arguimus adductum. igitur. primum ante incipit ibi. hoc diffinitio per se competat diffinitio: postquam iam probasti ipsam esse bene datam. ex quo infert primum prius dicentes. ergo accens per se adest. et 2. obvio est satis clara in qua ostendit contra dicta superius: omne accidens necessario igitur subiecto: unum quodque enim neccio est ipsum cum predicatum in primo modo de seipso. quare cum modo neccitatis. omne. n. per se primo modo est neccitatis: non est. igitur accens neccio est accens: vltima: accens neccio est accens. igitur neccio inest. per praeterea praeterea per locum a diffinitio ad per se diffinitio. quolibet enim pars diffinitionis per se predicatum de diffinitio: et praeterea formalis segitur ad ipsum: tenet et per locum a parte subiectiva ad totum vltimum: cum quolibet pars diffinitionis sit in plus quam diffinitio. et posteriorum. Ad primum istorum respondet vno modo: que ratio vult esse a. ut per ex modo loquendi negando illam secundam praeterea vel tertia secundum alias

supputationem. et rationem assignat: eo quod peccat a secundum quod ad simpliciter: et exemplificat de contingenti comparato ad seipsum cum modo neccitatis et adesse. ex primo. n. non sequitur 2. sine fallacia dicta. ut per. sicut hoc in sillo. 39. dist. primi. et alibi sepe. ex primo illud omnino philosophi. primo peribermenas ad fines. De quod est quod est nece est esse: sed quod ista ratio non vult multum persona: nec ad. primo est illud exemplum de contingenti: obicit 2. ea probando illam praeterea negatam aliter quam prius probavit. A genere in quod postea sub dicta tenet. scilicet. praeterea ad genus simpliciter sumptum: et est locus a parte in modo ad totum in modo vel ei filius. et exemplificat de diffinitione hominis et per philosophum: ita arguitur hic. Nam istud totum. scilicet abest propter subiecti corruptionem: est loco vult respectu hoc quod est: adest vel inest. ut superius declarando diffinitiones per. Ad hoc aliter respondet ad praeterea obonez quod illa praeterea 2. est bona aliquo modo hoc est in aliquo sensu: non in omni. ante autem et prius est distinguendum secundum coponem et divisionem: eo quod ly per se potest determinare ibentiam vel iberes. ut supra. quod 8. philosophi in sillo tactum est. primo modo inquit tamen ante quam prius hoc veritate. 2. modo vult quod est falsum: ut hoc accens est per se ens: est vera. si ly per se determinat ibentiam. tunc. n. est sensus quod hoc predicatum ens igitur per se tamen superius inferiori buic subiecto accidentis. si vero determinat iberes est falsum: tunc esset sensus quod accens esset ens quod ens esset per se ens: ut distinguendo contra ens in alio: et ita esset suba. scilicet in proposito. Accens per se adest et abest: verum est ut per se determinat ibentiam: quod tamen tota diffinitio quod quolibet per se pars eius: igitur per se diffinitio: et sic segitur. igitur per se adest. et ut ly per se determinat ibentiam. ut autem determinat iberes vult quod est falsum: quod esset sensus quod accidentis est predicatum in quod accens tale: quod predicatum est per se predicatum ut distinguunt per se contra per accens: quod falsum est: quod tunc non distinguunt a proprio: de quod. quod praecedente plura notavi. Sensus igitur divinus est verus et copositus falsus. ut exponit Socrates: quod sensus divinus est dividendo seu distinguendo ly per se a predicato in ante et praeterea et coniungendo ipsum ibentiam. sensus vero copositus est: an recte hoc dicat statim in 3. articulo. hoc videri. Doctores. n. non declaravit se circa hoc: et sic per quatuor. 3. se quaerit non praecedit. ut infra magis declarabit. Ad secundam obonez respondet scilicet distinguendo de determinatione ly neccio: aut scilicet ibentiam: aut iberes determinationem. primum praecedit artem quod ad modum. et 2. est quod tamen ad maius hoc tacerit. Inesse enim seu adest et abest: et scilicet accens pervenit buic subiecto accens cum modo neccitatis: sicut cum per se: non tamen talia per neccio determinata in se: ita quod tamen ibentiam quam iberes sit per se et neccio determine: ut prius dixit soluendo. i. obonez. Ultio responder ad arguimus principalia. Ad illa contra negando ibi non poni genus et dicta. ut per ex dictis: et quod illa copulatio ponit circumlocutionem. ut supra. quod 2. de proprio omnino est. Ad aliud per quod equivoce de adesse. quod hic accipit scilicet intentionem aliter: ut per ex dictis in solone: et sic repit vniuocum ubi reperit et accidens. Ad aliud quod est primum 2. secundam periculam. Nam. 3. principale omisit: ad quod in fine. quod respondet. Dicitur in illa exponere. 2. supra que sumit ex Boetio quod talia omnia ad sunt et secundum intellectum absunt: non secundum rem vel esse reale: secus est de proprio. ut ibi omnino est. Ad aliud de corruptione. Dicitur vno modo quod adest propter corruptionem illius subiecti: cuius dicitur esse corruptio. Nam subiectum tam generationis quam corruptionis est materia prima. ut per. i. physico. et alibi sepe: et spalter. i. de generatione: materia autem manet incorruptibilis et ingenerabilis ibidem: sed replicat hoc: quod vult per corruptionem illius subiecti in quo dicitur esse vel cuius dicitur inesse: quare ut prius non adest propter subiecti corruptionem: quod si sic adestet propter seipsum. Ad hoc dicitur notat quod subiectum accens aliud est informatiois et aliud denominationis: quod declarat in pluribus exemplis. primum est de loco locante et locato. Nam locus dicitur passio et accidens locantis. 4. physico. t. c. 4. et alibi. Et hoc ut subiecti informatiois

mationis: denominationis vō eius subm est locutū: qz locutū dī locatī locus: et locutū denotat a loco. aliud exēplūz ponit de actiōe agēte et patiēte. nā subm denotatiōis actiōis est agens. subm vō informatiōis est patiēs. Sīlī ad p. positū corruptiōis subm denotatiōis est cōpositū: qz illud dī corrupti et gīari. 7. metaph. t. c. 27. et 32. et alibi. Informatiōis vō subm est mā: l3 igit corruptio non adest pter corruptionē cōpositi: adest tñ pter corruptionē māe: et h est qd solet dici: q. s. mā generat et corrumpit subitue: nō aut terminatiue: cōpositū vō eō. et sic p3 solo. Alio mō rñdet ad illud arg^m de corruptiōe: q. s. adest subto seu denotatiōis seu informatiōis: vel omittēdo illā distōnes: qz v3 ambigua. vt patebit statim: adest subto absolute loquēdo: pter corruptionē ipsius quo ad intellectū eēntiale eius: l3 nō quo ad esse reale vel phīcūz eī: sicut dcm est p3 de acci^b isepara^b: pōt. n. intelligi subm corruptionis sub ea et eius o^o sine destructione sui intellect^o sine repugnātia intellectū: vtraq3 rñsio satis euadit arg^m. Ad vltimūz pncipale negat pma pñam: exponēdo terminos in pposito vt prius. Sed obicit cōtra hoc dupl. pmo ex dependētia diffinitive cognoscibilitatis correlatiūz: cuius sunt subm et acci^b: vt ē in illo argumēto vltimo pncipali tētigit: et allegat pñm in pñdicamentis: et habet. caplo de reth. ne. parte. 2. vbi sūm opi. pñiam de relatiuis pcedit: quare nō poterit subm cōplete intelligi sine acci^b. g multo minus sub opposito eī. vt dicit. plerūq3 in solone. q. 2. arg^o. 2° obicit ex fundamēto pñi. 3. de anima. t. c. 51. et 6. eth. corum: qz. s. intellectus est veroz solūmō: sed nō est verum subm esse sub acci^b et eius opposito et maxime loquendo de acci^b isepara^b: et vltimē et de oibus in sensu cōposito. igit nō est intelligibile. Ad. declarat ex quadam notificatiōe veritatis de qua h3 videri in pñdicamentis. caplo de suba: et in postpñdicamentis. et pmo pñbermenias. 2. metaph. sic: q. s. veritas est adequatiō rei ad intellectū: modo nō est ita in re. vt iam dcm est q subiectū sit sub o^o talis accidentis et sub ipso. igit intellectus nō sine falsitate et repugnātia intellectu hoc intelligit. Ad pñm istoz respōdet q dcm. Al. intelligit de re^m per se: cuius nō est subm respectu acci^b: sed est relatiūm per acci^b: qz nō dī relatiū nisi rōne alterius qd dī ad. ipsūz: et exemplificat de scibili et sciētia. pōt enī scibile cognosci non cognita scia: cū sit pñs et independētia: l3 nō econtra. Deinde excludit falsam expōnētem seu glosam: que forte hic adducere tur. s. q in illa particula: pter subti corruptionē. intelligere ibi per ly subti. fundamētū seu subm pme itentionale cui applicat h itentio acci^b. Dicit doct. singul^r q hoc nō pgrue diceret: eo qz. vt sepe dcm est. logicus h3 diffinire et diuidere per secunde itentionalia per se. et pmo et maxime si diffinitū sit itentio vel diuīsum seu aliqd diuīdētium. Modo in pposito diffinit itentio secunda acci^b siue ipm acci^b vt est secūde itentionis. qre oīa diffiniētia erūt secūde itentioes: et ita ly subm in illa particula pter subti rē. h est singularis doctrina et inultum ponderanda vbiq3 in his logi^b: et reddit solonez. q. et cetera dicta quod dāmō difficiliora: et maxime illam solonem obiectionis imediate pcedētes de correlatiuis de qbus oibus raptim tangā in 3. articulo. Tanta enīz pñxitate vsus sum in hac declaratiōe textus pter solitū ob maximam līe obscuritatem et sententiāz cōposititatem et māe vbiq3 necessariam elucidatiōē. Ad aliā obiectionē respōdet tripliciter. pma rñsio exponit illud assumptū. s. q intellectus est verum: de intellectu nō pro potētia intellectiua: qz sic pōt itelligere falsa et cōtradictoria et figmenta forte: sed accipit p habitu primo principioz. vt loquitur phīl. 6. ethico. qui antbono^o dī intellectus: et hoc forte ppter nālem adbesio-

nem intellectus respectu taliū et maximā pñgitatez in ratione actus. et de quo h3 ibi videri. 2° rñsio distinguit de intellectu simplici. v3. vel cōposito seu diuidēte. vnde refert dicere. Intellectus intelligit corū eē album: et dicere. Intellectus intelligit corū album. pma est falsa et secūda potest eē: si nō vera: nō tñ falsa: et hoc id qz circa cōpōnēz et diuīsiōē intellect^o est veritas vel falsitas. vt p3. i. pñbermenias. c. 1. et 3. de anima. t. c. 22. h rñsio pōt pñfirmari per illud cōe de abstractione pñsua et diuīsiua. vt tactū est. s. l3 nō sit oīno file. Applicari ē pñt h dca doct. in. 2. di. 1. q. 3. de itelli^o cōtradictoriū et alibi sepe. 3° respōsio est: qz subiectum nō vere possit itelligi sub o^o accidentis maxie iseparabilis: nō tñ est repugnātia intellectu si sic intelligatur. vt tactū est supra ex dictis Boetii. et hec respōsio pōt verificari: aut de actu simplici: aut cōplexo. vt p3. Ultimo rñdet ad arg^m. 3. pncipale qd omisit loco suo soluere recurrēdo ad illam distōne de determinatiōe iberētis vel iberentie per ly necessario ibi assumptūz: sed an sufficiēter euacuet arg^m: et an veruz dicat vlr h solo: et si alr possit arg^m solui tangā ifra. 3. articulo. pro līa ergo doct. aliqua declaranda hec dicta sint.

De tertio paucis discurrendo circa dicta in solutio ne. q. aliqua motiua occurrunt pmo supposita bonitate illius pme distōis ipsius adeste et abesse: in prime itentionalia. v3. et secūde itentionalia. et sīlī secūde distōis ipsius adeste secūde itentionalr intellectu in illa. 3. membra posset fieri ambiguitas an totiens possit accipi abesse secūde itentionalr sumptū. Itē v3 q illa ppō. s. iconueniens est logicū diffinire seu diuidere per res pme itentionis sit falsa. Tum qz oīs respectus h3 diffiniri per fundamētū. Sed itentioes secūde sunt re^m. vt p3 ex sepe dictis. ergo rē. Modo res pme itentiois sunt fundamēta se cundariū. g necessario hnt diffiniri per illa. Et confirmat: qz logica est de secundis itentionib^o applicatis primis: et sic logicus h3 considerare z^o vt logica est de ipsis: et per pñs diffinire. Tū ex rōne generali acci^bis. nāz omne acci^b dens h3 diffiniri per subm: sed ex dictis supra. q. 8. secūde itentioes sunt subitue in reb^o prime itentiois. g hnt diffiniri per ipsas. sīlī v3 q alia pars diuīsiōis sit falsa. Tūz qz repugnat imediate dictis. Nāz in diuīdis iesse seu ad eē in pme itentionale et secūde itentionale et in pposito logicus. g rē. Tūz qz maior oppō videt iter primas itentioes et secūdas qz iter has vel illas seorsum. g rō quā assignasti huic dicto non valet. Tum qz diuīsiō equoci in equocata est logicā et cōueniēs: sed huius sunt plures in primas et secūdas itentiones. qre rē. Item quare potius inesse vel esse in. possit diuidi in prime itentionale et secūde itentionale qz dici de. maxie cū dici sit vocū. vt v3: que sunt res prime itentiois: et sic nō procedit pbatio illius prime diuīsiōis de iesse: seu adeste: dato q ipsa in se sit apparens. Itē v3 q ille cōmunis modus loquendi de inesse oīs pñdicati in quacūq3 ppōne nō est cōueniēs: cū h album et lignūz: nō predicatū subto: s3 subm isit pñdicato. vt p3. Posset etiā dubitari de illo iesse acci^bis singularis cum sit itentio: ad qd h3 reduci. an. s. ad acci^b. vt est. 5. v3e vel ad aliud. si ad acci^b erit cōtra dca in. q. precedente. si ad aliud: qd est illud: similr etiam de illo inesse cūlscūq3 predicati queri posset. Item videt q illa applicatiō: et prima expō diffōnis: cū dicit q acci^b non necessariū inest subto: sit falsa: vt arguit pñter doct. de acci^b isepara^b et qualitativibus ele^o et quāritate in mālibus: qz si nō neciō. igit pñtente. g pñt nō iesse. ponat igit i esse: ita erit ignis non calidus: et coruus nō niger: et homo nō quantus: et h3: que sunt absurda. Itē illa expō sequēs de per se et per acci^b: sicut exemplificat ex. 7. metaph. pōt ipugnari. sicut. s. q. finali d ppo tā

Expositio

etiam est et maxime cum applicat idē ad ppiū. Item videtur quod sicut ex parte subti. per se. nō necio insunt accitua. Ita ē vt videt et ex parte accitū cum pte nō hnt causaz per se in subo. videt igit quod tñ per accis eis repugnat nō iesse: et in aliqb⁹ illud per accis sit necessariū. Itē an illa pma expō nō addita illa scōa possit sustentari. Et quare dicit eēntialis intellectus subti in illa. et expōne potius q̄ intellectiois: Itē videt quod male dicit Boetius et doct. ibi quod subiectus pōt cōplete intelligi sub o^o accidētis: tñ qz tūc nullū accis deberet diffiniri per subm: cōtra ea que sepe dicit doct. supra. et infra. q. de denotatiuis: qd̄ probō sic: qz diffō est certa et determinata et eēntialis rei cognitio: sed si subm posset esse sub o^o accidentis per ipsum diffinitū nō determinate: nec eēntialiter haberet notitia talis accidētis per ipsum: imo falso et equoce plerūqz. Tum qz silt diceēt de ppiō cōtra ter: videt vniūformiter seq ex dictis Boetii: qz subm est ppiō fm esse: maxime cum sit causa ei⁹: nec icludit ipm in suo intellectu essentiali: sicut nec alia accitua. quare ergo nō possit sine repugnātia intellectum intelligi subm sub o^o proprii: sicut sub o^o alioz: maxime inseparabiliū. Si dicat quod nō est simile: qz ppiū bz causam per se: alia vō nō: vt dicit doct. in lra. Contra. sicut forma in mālib⁹ est p se de trīnseca rōne rei mālis: ita et mā singularis singularis: et vls vls. vt tē ēt iste. 7. metaph. et 3. sen⁹. di. 22. qre cū ppiū sequitur formā silt. sicut quantitas mām de eius q̄titas hēbit cām per se: sicut ppiū. silt posset argui de q̄litatibus ele⁹ que vident sequi formam: que tñ ponūtur accitua cōia vt. q. sequente habet videri. Nulla igit illaz expōnum videt sufficiens. Item cū hic diffinit accis scōe itentioale icōueniēter dī quod bz causam necessariā aliqd̄ tale in subo sine subm ponat scōe itentioale. vt ifra tenet doct. siue pme itentioale. non pmo mō: qz vniū relata nō bz causam sui in reliquo cū sint opposita et simul natura: nō scōa mō: qz totalr effectiue est ab intellectu: vt pū sepe dcm̄ est. Itē an possit sustentari illa pma rñssio pme obonis vbi dī quod est fa⁹ a fm qd̄ ad simplr in illa scōa pñtia pñcipali. Posset ēt dubitari quō oppo^m esset dñtia contractiua sui oppositi. s. ab esse: respectu ipsius: adeē: sicut innit doct. in pñ applicationis in solutione et in re^{ca} cōtra illā pma respōsiōne obonis. Item videt quod non conuenienter assignatus sit sensus cōpositus et diuisus in illa solutione ppiā doc. qz ppositio in sensu diuiso expōnenda habet reduci ad duas cathego^{cas} ex doctrina istius doc. in pmo. di. 39. et alibi plerūqz: quod nō potest in ppositio recte reperiri nisi vt ly per se. determinat inherens: sic accis adest et abest: et tale adest et abest est per se tale: et similiter in cōsequēte imaginādū est: erit igit sensus diuisus dum determinat per se inherens: et cōpositus dum inherentiā. sic bec ppositio est necessaria: accidens adest et abest et cū⁹ oppo^m dīc frater Joā. Foxal hic. Itē videt quod nō euadat ex solone doct. difficultas illius vltimē psequētie. s. ergo nō per se abest: qz duo opposita nō per se cōueniunt eidē maxime dū per se determinat inherentiā: qz tūc denotaretur esse de essentia eius vel passiōes si eēt perfectas. et modi. Itē vniūqzqz est per seipm. ergo adest est per se adest: et similr de abest: qre videt quod ille pponēs erunt vere: vel ly per se determinat inherens in vtrazqz. bec enī est vera: hō est per se aīal rōnale p se. et hō similiter. hō est per se aīal per se. qre nō eodē mō diceret in pposito. Itē qre in solone scōe obonis dixit quod tā mī. q̄ est vera vt ly necio et. et ita nō dixit de ma. cū tamē ponat in ma. sicut in illis. Alia si voluerit addat lector hic. his enī solutis faciliōr erit trāsitus ad alia: curro semper cū ferrariensis minus ad altiora. ¶ Ad pñū igit dico quod pōt probabitur sustentari abē toties accipi. s. ppiē cōiter et cōssu-

me iuxta regulā topicā: et doct. sufficienter hoc docuit ipsi cite exprimēdo de adeē. Vel aliter pōt teneri pars negatiua: qz vt dīa seu vt pars differētie saltez circūlo⁹ ponit in pposito ipm abē. vt pñ in lra: 13 igit absolute sumptuz forte posset toties accipi: non tñ in pposito: sed restringit tñ ad pñm modū vel est specificatiū illius pmi modi potius: et hoc loquēdo scōe itentioale de ipso. Ad aliud potest dīci. vno mō quod loquitur doct. de diffōne data per itrim: seca eēntialia et de diuisione vniūci in vniūci: non autē de diffōne per additā^m data et de diuisione equiūci in equo⁹. Vel aliter q̄tū ad aliud de diffōne pōt dīci pbabiler quod qz logicus diffinit itentiones cōcretiue et in actu signato sic ponit tam subm q̄ fundamentuz in diffōnibus ipsarum vt supponunt p fundamentis pme itentio⁹ subti. Ita in pposito ponit subm. vt est itentio in diffōne accidētis vt vtrūqz supponit p rebus ppositioali in actu exercito. Vel 3° et forte veri⁹ quod in hoc differt diffō logica a metat⁹: quod logica dat pñ per eēntialia. s. per genus et differentiam et cor^m aliquando: qd̄ forte accidit ei in quātū est logica: nō ponit igit logicus expresse subm vel fundamentuz in diffōne nisi tñ cōnotatiue hoc est rōne modoz signifiandi et verificatiōis pñ^m signate in exercitām. Ad 2^{am} autē q diffinit in actu exercito: et cuius est oēs habitudines rerū neāias expresse: diffinit expresse per fundamentum et subm: qd̄ forte nō solū de rebus pme itentiois: sed secun de metaphysice consideratis pōt verificari. Elige qd̄ placuerit et dic pñter. Ultima rñssio videt de mente doct. sepe supra. vbi declarauit. quare in diffinitionibus generis et alioz nō ponit suba: sed pma respōsiō satis secūra est: et secunda etiā pbabilis vt dixi. Ad quoz maiores declarationē. quere hūc super. 6. metaph. q. 1. et alios. Forte enī solius metat⁹ est pfecte diffinire: vel si logici quātuz ad ratiocinationez to^{cas} et alioz in particulari ex conceptibus cōfū⁹ cognitis pcedētū. in examinabis multa hic addendo vt expedit. Quere hūc. 2. di. p. q. 2. et 3. dist. secundū. q. 1. et alibi plerūqz ad h. per h pñ ad oīa illa que adducuntur contra pñm partē illius ppositiōis. Lū arguit cōsequēter cōtra secundā partē. pñ ad pñm ex dictis: quod loquitur de diuisione generis et spēi vel vniūci in vniūcata: cui⁹ nō est ista diuisio posita hic de inesse. Vel aliter quod doct. hic est mixtus: qz declaratiuus dictoz in logica. ideo adducit multa nō logice pñse intelligēda. Vel. 3. quod diuisiones equo⁹ pcedunt oēm scientificā cōsiderationez de aliquo. ideo premittuntur ipsis diffinitionibus: et per consequens toti sciētē: et hoc confirmat pñmaz respōsiōne. Ut igit logice determinet hic de ipso inesse pñmittit doct. significatiōes illius vocis nō vt pñse logicus nisi vtens vel applicans: potius forte ad grammaticum q̄ ad logicum pertinent hō diuisiones: quere lib. diuisionū. et i. elenchorum. et alibi. Qd̄ addit de maiore oppositiōe pme intentionis ad secundā et c. Dico quod aliud est aliqua minus conuenire seu magis distinguī: aut diuersificari. et aliud ipsa magis repugnare. vt. 7. dist. p. 2. 1. q. terty sententiarum: et alibi sepe habet iste: 13 igitur minus conueniant pñma et secunda intentio q̄ vna pñma cum alia vel secunda cum secunda: maior tamē repugnātia est illarum inter se q̄ pme ad secundā. Exemplū. de albedine comparata ad superficiem et nigredinē. secundā oppositio maxime regit in diuisionibus de qbus est fmo hic. imo pñma nō est ppiē oppositio: 13 remota dispatio aliquoz. Qd̄ vltimo arguit de diuisione equoci. 13 dcm̄ est satis: 13 enī logicus doceat sic diuidere: nō tamē est vt sic lo⁹ ppiē: vel pcedit logicam vel de illa nō est hic fmo. d̄ his notauit aliqua supra. q. 4. quera⁹ ibi et alibi. ¶ Ad aliud de dīci de potest dīci: qz extrēsiue loquēdo posset accipi pme itentio⁹ et secunde intentionalitē

Expositio

ratio que nō reperit p̄cise in signis nāe, posset adhuc dici
 fm aliquos q̄ passio inest in primo signo: l3 non pro illo:
 sed in p̄posito maxime est fmo de o^o positivo et ordine
 duratiōis: que q2 magis ad metaphysicū q̄ ad logicū p̄ti-
 nent. breuiter hic pertrāseo. Breuiter ḡ dico q̄ impole ē
 subm̄ itelligi sub o^o aptitudis que eadē re^o est ei: l3 possit
 itelligi sub o^o accitatis actus. Et cū arguit vltieri^o cōtra
 cām assignatā a doc. in hoc, posset dici. vno modo q̄ doc.
 nō posuit hic mām pertinere ad q̄dditatē: q2 hic logitur
 fm p̄n^o cōiter concessa: vel dato q̄ sic: sicut hoc nō obsta-
 te tenet q̄dditatē eē ḡnabile z corruptibile rōne mae: ita
 z p̄tingeret ei iese ea que p̄sequit rōne mae pōt sustine-
 re. Uel alr q̄ nō rōne mae q̄dditatiue: sed potius indiui-
 dualis iese q̄atitas. Uel forte subtili^o q̄ nō ab intrinseco
 rōne mae: sed ab extrinseco inest q̄atitas māliū. hoc est
 q̄ nisi esset mā: agēs extrinsecū nō produceret in talibus
 q̄titatē: iese aut intrinseco z ab intrinsecis imediate pulu^o
 p̄p̄riū rōne forme specificē: quare nō est file. hoc tene: de
 bis ē. q. sequente h3 doct. z ibi amplius exponet. Oz ad
 dif de q̄titatibus ele^o. q. sequente h3 doct. qd ibi tenendum
 sit: sed ex p̄dictis ē p3. Dato eni q̄ hēant inesse rōne for-
 me: effectiue tñ vel ab intrinseco vel ab extrinseco sunt et
 realr distincte: z ita nō repugnat elemēta sub o^o hōz in-
 telligi vt videt. de quo ifra magis. p3. n. q̄ aqua sub cali-
 ditare z terra silt possunt esse z intelligi: sed de alijs duo-
 bus nō ita videt quo ad esse: sed difficultas est de oibus
 quo ad o^o p̄tradioz: que magis ad p̄ysicū spectat. q.
 tamē sequēte aliquāl tangā. Ad aliud dcm̄ est supra
 in fili sepe q̄ sermones logicū sunt mistici figurati. aliud
 eni sonat z aliud subitelligere dant: concedo eni q̄ hic ac-
 cipiunt accis z subm̄ scōe intentionāl: z vt supponit p̄
 fundamētis. Ideo in actu s̄gto est verū q̄ accis i separa-
 bile h3 vel supponit in subto cām necessariā: sicut p̄p̄riū
 in suo cām per se z exercent vniformiter p̄portio^o in p̄-
 mis. Exēplū. filius supponit cām ipsius p̄ductiū vel p̄-
 cipiū p̄ductiū in p̄e. qd nō intelligit de correlatiuis
 formalr nisi suppo^o pro substratis. Qui veller tamen al-
 tius omnia verificare in iten^o per se: sicut supra in diffō-
 ne generis in simili: forte posset: qd omitto sagaci lectori.
 Ad aliud: l3 possit recurrēdo ad quādā subtilitatē for-
 te sustineri illa respōsio realiter tamē nō faciliter sustine-
 tur: z efficaciter doct. arguit cōtra eam. Dabet. n. iste sup-
 lib. ele^o hōz. q. 51. z in p̄mo an^o. dif. 26. z. i. reportationū.
 dist. 3. q. 5. q̄ vnūq̄q3 qd fm qd est aligd simplr ē illud
 fm qd: sicut homo mortuus simplr est homo fm qd: z si-
 militer qd generat gnōne accitāl simplr est ens fm qd
 z nō simplr: l3 igit homo mortuus sit simplr homo mor-
 tuus vel fm qd: nō tñ segtur q̄ simplr sit homo. f3 est fal-
 lacia a fm qd ad simplr. silt i proposito accidēs per se est
 qd adest z abest. ergo per se abest. est fallacia talis. vt vi-
 cit illa rñsio: q2 rō huius qd est abesse absolute loquendo
 diminuit vel distrabit per hoc qd est adest. nā abesse en-
 tis inherētis nō est per se vel simplr abesse. sicut nec est
 per se ens. Silt ē de alia p^o per se adest z abest. ergo per
 se adest: q2 ē per ly abest: diminuitur hoc qd est adest. q2
 adest absolute pōt conuenire z bis que possunt abesse z
 que nō: z simplr adest est respectu illoz que nō possunt
 abesse z fm qd alioz. h tñ respōsio p̄cedit vt ly per se de
 terminat iherēs: ideo nō ab re doct. aliter rñdet. Et susti-
 nēdo illā respōsionē posset dici ad replicā p̄nter. q̄ sec^o
 est de diffōnibus nō datis p talia se inice distrabētia seu
 diminuetia z de datis per b3. Ideo exemplū de aialī rō-
 nali nō p̄cedit: sed l3 aliquāl sic possit imaginari: videt
 tamē difficile sustinere dīaz respectu ḡnis esse determīa-
 tionē distractiū: z contra vt declaras: z quō talia essent

de rōne terty. Ideo recurrēdū est ad solonē doc. ex cni^o
 ignorātia illa respōsio p̄cedit inepte. Ad aliud dico:
 q̄ l3 in voce videt oppositio hōz. fadest z abest: non tñ
 in re. vt p3 ex declaratiōe docto. Ad aliud cōcedo ar^o:
 q2 iudicio meo melius assignat sic ille sensus composi^o
 z diuisus q̄ vt imaginat. Sorfal. Ad aliū patet ex vi
 ctis: q2 nō sunt p̄p̄e o^o si bñ intelligant. Uel dic q̄ ponū
 tur circulo^o: nec sunt opposita nisi intelligant silt inesse: f3
 p̄or rñsio satis placet: l3 hoc qd dico de circuloctōe ba-
 bet maximā efficacīā i bis oibus diffōnib^o lōgib^o z reali-
 bus plerūq3. vide notāter Cōmen. 8. metaph. cōmen. 5. z
 alibi z alios. Ad aliud terigi supra in fili. q. 8. copiose
 ad h3 eni vnūq̄q3 sit per seipsū. vbi tñ est equocatio
 vel analo^o vocis nō recte cū determinatiōe pueniente fa-
 mosiori significato ponit. Exemplū. accis est per se ens:
 nō tamē est per se ens per se. l3 sit per se accis. Similr cū
 adeste z abesse sint analo^o: l3 verus sit q̄ accis per se ad-
 est et per se abest: non tñ per se adest per se: vel abest per
 se. q̄re rñsio doct. est optima: nō segt igit. vnūq̄q3 est p̄
 seipsū per se. ergo est per se vnūq̄q3 aliud per se. quod
 ē de ipso p̄dicat: forte ē ista est falsa. accis est per se ac-
 cidens per se: l3 sit ip̄sū per se. per h3 ad exēpla illa de
 aialī z c. qd nō est file: q2 talia non sunt multiplicia. Ad
 vltimū p̄t dici q̄ implicite dixit idē de ma. z hoc si intelli-
 gat per ma. p̄ma p̄p̄o in argumēto: q2 est idē simplr qd 3.
 sed melius est dicere q̄ ma. sit illa. inesse est d̄ essentia ac-
 cidentis. vbi non ponit ly necessario. vt patet.

Secundo p̄ncipalr circa aliqua dicta in solonib^o
 ar^o p̄ncipaliū occurrūt quedaz motiua.
 Et p̄mo circa illud ar^o de corruptōe z solone eius. quali-
 ter p̄cedat. z p̄ma solo z scōa silt. p̄uatio eni z habitus ha-
 bent fieri circa idē: f3 mā nō videt in aiatīs subm̄ vite. er-
 go nec mortis seu corruptionis. Itē accis est in illo vt in
 subto qd denominat. vt supra. q. 8. h3. ergo illa distinctio d̄
 subto iformatiōis z denotiatiōis nō procedit. Qd tangit
 ibi in declaratione de loco: videtur eē fallum: q2 locus ē
 formalr in locāte vt videt: cū sit respectus ei^o ad locans.
 Silt qd tāgīt de actōe videt esse cōtra ip̄m in pluribus
 locis: q̄ tenet q̄ actio est in agēte subtrine. Itē videt q̄ se-
 cūda rñsio nō valet: q2 in trāsmutatōe subali res amittit
 nomē z diffōnem. i. p̄ysicorum. comē. 63. z in de suba oz
 bis. cap. i. ḡ res nō pōt itelligi sub corruptiōe sine destru-
 ctione sui intellectus essentialis seu diffōnis: qd idem est.
 Item circa ea que tāgīt in solone vltimi p̄ncipalis z ob-
 iectiōnū sequētium plura possent ponderari: sed breuib^o
 me absoluā. videt eni mirū qd dicit in solone. i. obōnis:
 q̄. f. accis z subm̄ scōe intētiōāl accepta sunt relatiua p̄
 accis: eo q2 non mutuo referunt. Tū q2 ex hoc sequeret
 q̄ relatiua terty modi eēt per accis: qd tñ videt contra
 p̄hm. 5. metaph. t. c. 20. vbi relatiua per se diuidit in tres
 modos: in quozū tñ. 3. nō est mutua bitudo. per accis eni
 relatiua vocat p̄hs ibidem relatiua fm gen^o z abstracta
 relatiuozū z subiecta gbus accidūt: vt albu cui accidit s̄
 mile. Tū ē: q2 sicut genus z spēs pro formali sunt fil na-
 tura z per se relatiua. q̄re nō silt accis z sub3 pro forma-
 li: l3 in fundamētis alr cōtingat: sicut ēt pus z posterius: z
 sic de alijs iten^o sunt simul nā z per se relatiua. Itē illa
 expō quā excludit videt p̄babilis: q2 in fundamētis po-
 test verificari h̄ diffō: sicut alie logicales. Multi ēt sic ex-
 ponūt ipsam. Similr ipsum accis intentōale de quo est
 h̄ fmo applicat subto p̄me itētiōāl vt albo: z pōt abēe ab
 albo p̄ter albi corruptōez: q2 modi itelligēdi sunt sepabi-
 les vt supra. q. 3. de genere dcm̄ est. Itē videt q̄ illa scōa
 rñsio. z. obōnis nō p̄cedat: q2 nō solū i actu cōplexo itel-
 lect^o: f3 etiā in actu icomplexo est vitas vel falsitas. aliter
 intellectus

Intellectus possit intelligere chimerā: et alia ipolia. Si-
cū intellectus apprehendit coruū albuū videt appbēdere opp^m
in adiecto: et ita repugnātia intellectuū. Si-
cū et appbēdes coruū sub albedine apprehendit ipm eē albuū. igit^r distin-
ctio nulla. Si-
cū intelligēs coruū albuū: intelligit coruū nō nī-
grū: et ita sepat vnu ab alio et sic abstractio diuifua men-
dap. Itē. 3. rñfio videt iplicare: ga qd vere nō pōt intelligi
tale sine repugnātia intellectuū: nō pōt intelligi tale: cū
aliter intelligens rem q̄ sit fallatur: vt bz Aug. 83. q. 4. 32.
Item nō videt sufficienter solutū illud ar^m pñ^l de neces-
sitate inbessonis intentionū vlr: ga falsum admittit: nec
ad ppo^m sufficiēter applicat vt videt. Alia plura possent
hic addi: que relinquū altiori ingenio vbiq. ¶ Ad ista rñ-
des. Ad pñū varie expōitores et qñisse hic imagināf.
Quidā dicūt q̄ mors et corruptio non sunt accidētia positi-
tina: de quib⁹ loquit^r Porphyrius: sed puationes quedā.
Alij q̄ illa particla. pter subti corruptionē. debet addi ad
ly abest. et nō ad ly adest. Alij q̄ adest et abest scde itē^m di-
cta pñt dici de morte et corruptionē: nō tñ pme intētionāl^r
sine subti corruptione. Sed oībus his postpositis placet
rñfio doc. et pma et scda. 3. scda est simp^r melior et verior.
Et cū arguit^r de vita rē. Dico q̄ sicut res nālīs vel arti^l
etiā pōt pñderari vlt^r quo ad fieri vel quo ad esse: ita et pñ
cipia eius sic et sic pñt variari: vt bz pñs p pby. vbi pua-
tionē ponit pñ^m per se trāsmutatiōis: 3. per accūs sit pñ^m
rei nālīs. sīl^r in habetibus vnica formā vel ples varian^r
pñ^m mediata et imediata trāsmutationis et eē. Dico igit^r q̄
mā saltē 2° est subz vite vt est actus pñ^m: 3. torū est subz
denoiationis actus scōi ipsius vite. nā hoīez et nō corpus
organicū dicimus viuere: et sic vlr gñatio et corruptio hñt
pro subito in quo seu susceptio ipfāz materiā: et hoc vult
Lōmēta. 7° meta. expñse. mā inquit defert formā: et nō ob-
stat dictū pñ^m p de gñōne. vbi bz q̄ gñatio est trāsmuta-
tio totius in totū: ga intelligit^r terminatiue: et nimirū est q̄
tales trāsmutationes cū sint habitudines quedā denomi-
nent aliud a suo subito: ga a terminis quo vel qd⁹ pñcipa-
liter hñt denoiationē: et terminos qd⁹ vel que respiciunt
pñmo et denoiant: cū pductiones et corruptiones taliū sint:
vbi semp aligd radicale pñsupponit et vltimo relinquit^r
cuius est materia: sunt etiā transitus quidā: ideo a termi-
nis ad quos capiunt denoiationē s^o pby. et hoc vt dixi vep^r
est de formalibus. Coniungunt^r enī in talib⁹ plures respe-
ctus et intrinsecus et extrinsecus aduenientes. quera^r iste
in 2° di. p. q. 4. ad finē: et in. q. 5. meta. c. de relone. Cū di-
cis vltra q̄ accūs est in illo rē. vep^r est si est denoiatio in-
trinseca: secus est de denoiatione extrinseca. Vel aliter q̄
verū est de denoiatione subtiua nō terminatiua. doc. igit^r
per subm denoiationis ipsius corruptionis intelligit termi-
nū eius. Vel dic expedite et resolute et ad mentē doc. q̄ ge-
neratio in creaturis duo iporat. s. mutationē seu trāsmu-
tationē et pductionē. Pñmo modo mā est eius subm: scōo
modo totū vel cōpositū per se et pñmo est eius terminus. et
similr est intelligendū de corruptione. vbi tñ intelligendūz
q̄ taz generatio q̄ corruptio scōo modo accepta accipit^r
actiue et passiue. passiue enī accepta est formalr in cōposi-
to et denoiat ipsum: et ideo scōa solutio doc. est simplr me-
lior hic. Tamē ppter illā multi^m et famositatē loquendi
qua iste trāsmutationes capiunt^r. pñmo modo illa pñma
rñfio doc. apparens est. Qd addit cōtra exēplū de loco. di-
co q̄ locus tā pro māli hoc est pro supficie vltima corpo-
ris locātis q̄ p formalr hoc ē pro vbi actiue est in locāte
sicut dicit doc. terminatiue autē est in locato: et vbi passi-
uum est in ipso: et hoc satis declarat dicta doc. in pñma respō-
sione: q̄. s. corruptio terminatiue est i toto: et hoc loquēdo
de corruptiōe actiua. ¶ Si-
locatio ac^o in locato termi-

natiue: sed locato passio formalr subtiue: que sūt vbi acti-
uū et passiuū. Si-
ad aliud qd addit de actione pōt dici
q̄ famose loquit^r hic. vel q̄ verū est de actione acta q̄ re-
cipit in passio. videatur iste in 4° di. 13. et in quolibet. q.
13. et p. q. 4. De exēplis nō est multū curandū. ¶ Ad aliū
de Lōmēta. vide infra sup lib. piber^o. q. 3. et q. 7. vbi doc.
soluit optime illū. Intellectus enī essentialis pñcindit ab
exñtia accñtali et hic et nūc. Illa autē auctas intelligit^r de
trāsmutatiōe pñfica et amissione noīs et diffi^o in esse exi-
stentie et reali: vt p3 ibi. hic vō loquit^r logice et metaphysi-
ce doc. et Bo^o etiā de intellectu essentiali: et diffōne: et noie.
¶ Ad aliud sustinēdo singula dicta doc. 3. alio mō pōt
obiectio illa solui etiā ex dictis pñs. dico q̄ doc. hic extē-
siue capit relatiua per accūs pro nō mutuis: quoz 3. vñū
per se sit relatiuū: reliquū tñ nō per se: sed per accūs. vel
nullo mō est relatiuum: et sic deus et creatura possent dici
relatiua per accidēs: et sic p3 ad pñmā instantiā. pcedo enī
ad illū intellectu relatiua tertij modi esse per accidēs de
quo bz videri notāter in. q. butius super 3° meta. et alibi se-
pe in doctrina ipsius. Ad aliā instantiā: que difficilior ē:
pōt negari similitudo: ga in hac diffōne vt dictū est capiunt^r
termini scōe iten^l vt supponūt pro fundamētis et verifi-
cant^r in eis. vnde alia est habitudo spēi ad genus. alia ac-
cidētis ad subm et e3. 3. enī oēs scōe intētionēs sint respe-
ctus: nō op3 tñ q̄ vniformiter sint tales. verū nāq̄ est in
scōis intētionibus q̄ generi per se subijci^r spēs: et per se
includit^r in specie: et spēs per se includit genus. nimirū est
igit^r q̄ sit mutua habitudo iter ista: 3. nihilominus possent
dici q̄ genus est prius specie ad aliū intellectu: sed non sic
comparat^r accidēs ad subm: quare vere dicif^r stādo in itē-
tionib⁹: q̄ accūs est posterius subito et essentialr depēdēs.
subm vō indepēdens: et pñs essentialr: ita q̄ prius et poste-
rius fundant^r imediate in accñte et subito scōe itentioāl^r
acceptis: 3. igit^r prius et posterius quoquo mō sint sit^r nā vlt^r
per se mutua relatiua: nō sic op3 de subito et accñte vt sup-
ponūt pro fundamētis: et vt quoquo mō pñcindūt ab eis.
sequit^r igit^r accūs. ergo subz. nō tñ ecōtra. vt p3 in alijs re-
latiuis tertij modi. vñ genus et spēs forte pñnēt ad pñmū
modū: et similr prius et posterius: accūs aut et subm ad 3°.
subtilissime igit^r paucis vbis rñdet doc. Ex qua respōsio-
ne poterit lector plura inferre. pñmo q̄ modi relatiuozū
pñt applicari suo modo ad intentiones sicut ad res. Sed
ibi possent dubitari: an. s. pñse ad relones de pñdicato relō-
nis directe vel reductiue saltem. s. intrinsecus aduenientes:
an vlr ad oēs respectus pñt applicari illi res modis: de q̄
bz videri s^o meta. 2° q̄ vna relō fundat^r in alia in itentio-
nibus imediate. 3° q̄ respectiua qñq3 nō mutua pñt dici
per accūs relatiua: ga sic ab vno extremo q̄ dñr relatiua
et per se talia: ita ab alio nō per se vel per accūs: et sīl^r non
relatiua nisi forte ratione. quarto q̄ pñs et posterius sunt
relatiua multū trāscēdētia: quare et si iter se mutuo refe-
rant^r: nō tñ illa in qbus fundant^r etiā relatiua: rōne tamē
vnus extremoz vel intellectus cōparātis sic dicta. 5° pos-
set inferri q̄ subm in diffōne accidētis non ponit^r vt per
se corre^m: sed pñcipue vt terminās habitudinē eius: et ita
potius hñs rōnē absoluti q̄ relatiui et si cēntialr sit re^l.
nec obstat dictū doc. supra i solone. q. ga noie correlatiui
intelligit terminū habitudinis talis qñs. Et si obijciatur
cōtra dicta: ga subm vt hic sumit^r p te est intentio et p cō-
sequēs respectus: ergo per se ad aliqđ relatiuū referit^r non
ad aliud q̄ ad accūs: ergo solo nulla. Item doc. iste videt^r
velle s^o meta. q̄ in relatiuis. 3. modi si vniformiter sumā-
tur est mutua habitudo: hoc est si actu actu. si pō: pō. vt p3
de scia et scito. ¶ Ad pñmū pōt dici q̄ itell^s causat vlt^r de-
relingit intētionē subti in lapide cognito ad albu compa-

Expositio

rato. et cum cu dicis qd est per se respectus vel respectiuus. concedo quo ad suā entitatē talē qdē: et cū vltra dicis. ergo per se referē: hoc posset forte negari: qd potē modus abso- luti qd relatiui bz. Vel forte posset dici qd per se referē in- quātū subz vel subycibile ad pāi vel pādicabile. vlt forte per se referē ad subz vel fundamētū in quo fundat vt ad lapidē: sicut vlt oē accidēs ad subz et tūc subi erit subm et subm erit accēs et ē: et subz per se referē ad accidēs et nō ecōtra. vt si fundat itētio subi in superficie re^a albi: et sic de alijs. et sicut accēs ad subz et nō ecōtra. vt in pposito et cōi- ter: et multa alia ad que attendat lector. Vel alr et est solo z^e obonis qd si capiant subz et accēs vniformiter. s. si actu actu: si pō pō: p se mutuo referunt. Si vō difformiter nō: et sic loquitur doc. et solo pcedens pcedit. secus est enīz dice re absolute subz: et dicere subiectatū vlt natū subyci et sub- iectū. Posset ēt absolute negari oēm respectū rōnis pdu- ctū ab intellectu eē p se mutuo referi^m: qd ex pprietatib⁹ rerū motus intellectus pducit entitates itētionū pportio- nables reb⁹: qre elique sunt itētioēs mutuo referi^m: ali- que nō. Circa qd stude et adde plura: qd res mltū subtilis est: lz nō p pane lucrādo: vt aiūt grossa capita. Ex sepe tñ dictis poteris cūcta penetrare. Qd additur vltorius de il- la falsa expōne quā excludit doc. dico qd lz diffinitio vlti- cet in fundamētis in actu exercito: pmo tñ vera est in in- ten⁹ in actu signato: lz etiā verificet subz in subo subinō tñ in subo accētis: et sic intelligit doc. Alr igit⁹ exponētes qd exposuit doc. videāt Jo. in calce apocalypsis. Sz quare diffōnis scōarū itētionū vificat in fundamētis: et nō ita ptingit in alijs. nā diffō hoīs in nullo nisi in hoīe verifica- tur. videē igitur vel qd nō est vīa cēntialis harū ab illis vel qd pdicent cēntialr et per se o eis: que tñ supra negata sunt: dixi ad h supra. q. s. plura. Sed breuiter dicatur pro- nūc qd hui⁹ est: qd itētioēs sunt modi intelligēdi funda- menta. qre nimirū est qd illa que vno mō dicunt de istis alio mō vificent in illis: cū nō diffiniant a logico vt eēn- tie quedā in se abstracte sunt: sz vt supponūt p fundamē- tis et pcernūt ea. secus est de diffōne hoīs vel alini. Ex^m de modis significādi grāma⁹ et diffōnib⁹ eoz que verifican- tur in fundamētis. Ad nomē est pars oionis et verificat de lapide et ligno. Qd addit de itētione accētis applica- te albo: lz forte illd sit verū: tñ nō pmo diffiniē accēs per ipm: sz per p se corre^m et pmi: qd est subz in cōi z^e inten⁹ sumptū sicut p per filiū i cōi nō hūc vel illū: et multo mi- nus per Socratē vlt Platonē diffiniē. Ad alia que ad- ducta sunt ptra solones secūde obiectionis de multiplici accep^m veritatis: et qditer cōsistit in re et in intellectu. et de veritate cōplexa et incōplexa: bz iste mlti subtilitate scatu- risatum. 6. meta. q. 3. videat ibi. sed breuiter ad ppositūz pro nūc dico qd illa scōa nūc doc. est apparens ex cōi mō loquēdi et exponēdi Arist. veritati enīz incōplexa que est similitudo vel cōformitas actus incōplexi intellectus ad o^m simplex seu incōplexum nō opponit falsitas: sed ignorā- tia. veritati vō cōplexa opponitur et ignorātia et falsitas: priuatiue videlicet et 3^{ie}. et hoc optime notauit doc. cum dixit qd intellectus diuidēs accēs insepabile a subo ē fal- sus: nō aut intellectus simplex apphēdens subm etiā sub- opposito talis accētis: sed forte nō negaret ibi de facto eē ignorātiā. Sicut veritas et falsitas nūc est obiectiue nisi intellectu componēte vel cōplexo: lz formāl et subīue sit veritas in incōplexo. Qd addit de cognitiōe impossibiliuz. pcedo qd intelligunt: intellectu tñ nō assentiēte: dūm nō lateant. Luz vltorius arguit de opposito in adiecto: et pos- set cōfirmari ex. 5. meta. c. de falso. q. s. est rō aliq in se fal- sa: que tñ simplici intellectu apphēdit: vt hō irrōnalis: et ita posset dici hic cuz intelligit coruus albus vel coruus

nō niger. Pro huius solone pter iā dicta de accētibus se- para⁹ et insepab⁹ aduertēdū fm quosdā qd accēs pōt dici insepabile duplr. s. vel ne^m vlt priuatiue. pmo mō ly in. di- cit negationē cuiuscūqz sepabilitatis siue faciliis siue dif- ficilis. z^o mō pnat tñ facilitatē sepabilis. pmo mō diciē pabilir qd nullū accēs cōe est insepabile: lz bñ scōo mō. vñ lz tale accēs nō possit separi a subo manētib⁹ pncipys cōplexionatib⁹ que sunt pñ^a illius accidētis in tali subo: pōt tñ separi si talia pncipia trāsmutent. Exemplū tactū est supra de ouis coruoz: et est exemplū Alberti. Sicut ex- emplificari pōt de ethiope manente in regionib⁹ fridis: qd efficitur albus saltē in posteris. Vel vt alijs videē accēs aliq est sim^m insepabile per nāz a subo vt calor ab igne: nec pp hoc dicta Porphyry ipediunt: qd aliq accēs illi sile i spē est sepabile. Sed nihilomin⁹ videē Porphyri⁹ velle qd lz accēs nō pōt separi repōt tñ intellectu: vt Boe- ti⁹ exponit: et prius copiose dictū est. Sz 3° modo dici pōt qd cū oē accēs insepabile: pōt duplr intelligi: vel fm pōm s. vel fm aptitudinē. si pmo mō: hoc p^o ad huc duplr. vlt. s. fm pōm nālē vel supnālē. pmo modo plura sunt accētia insepabilia: et hoc remanētib⁹ subiectis. z^o mō nullū ē ac- cidēs insepabile: loquēdo de absolutis realr distinctis: lz se- cus sit de respectis apti⁹ et actualib⁹ itrinsecus adueniēti- bus: positis tñ extremis. Si vō insepabile capiat apti⁹ sic pabiliter dici pōt qd nullū est insepabile: imo oē sepabi- le: et si nō actu sepe. vide hūc nōnter exponētē Aug. in. z. di. i. q. 4. Ex his breuiter ad ar^m dico qd hic nō ē pprie o^m in adiecto: et hoc sim^m loquēdo: coruus. s. albus vel nō ni- ger. Et ad illud qd adducit ex. 5. meta. dico qd loquitur de cōceptu includēte duo. quoz vnū destruit rōnē formales seu intellectū cēntialē alterius. vt pz in exemplo illo de ho- mine irrōnali: vbi tñ nō est falsitas pprie nisi virtu^m seu habitu^m forte: sed potē ignorātia vt dictū est. mō albedo nō destruit itē^m cēntialē corui. sicut nec nigredo cōstruit. Ad aliud negat assumptū nisi forte in habitu vel i pō: seu quoquo mō virtualr. pnt enī icōplexa apphēdi nō for- mado cōplexa: et pmissē nō inferēdo p^olu^m. vt pz. p poste- rior. Sicut ad aliū ne^m ibi eē separationē distīnā cōplexio^m nisi vt pus. sed si esset: posset stare sine repugnātia intel- lectus vt dicit Porphyrius. et vltia rōnē doc. que optima ad ppositū est. de apti^m enī et pōl⁹ et facto: nō icōuenit cor- uuz intelligi et eē albū. qre et. solo tñ illa z^a doc. pcedit de facto cōiter et de pō nāe. Ad aliud ne^m assumptū. aliud enī est eē falsū et aliū ipo^m. vt pz pmo celi. aliud ēt est eē impossibile et aliū includere icōpossibilia: et ita nō esse pcepti- bile sine repugnātia intellectuū. sunt ēt multi modi falsi. possibilis et incōpossibilis de qb⁹ als: vide no^m ifra sup. i. piber^m. q. 9. nō lōge a fine. et vbi. s. nōui arti. z. vide optie i. z. di. 6. q. i. soluēdo rōes op. 2. 4. 5. di. p. reptationū. Ad illā ppōnē Aug. pz. nā lz fallat: nō tñ est repugnātia intel- lectuū. sed si volueris ppōnē in se bene intelligere vide hūc in. 3. di. 1. 4. q. 1. et in. 4. di. 50. q. finali. Ad vlti^m dico qd doc. sufficiēter soluit ar^m vt videē hēre efficacā ad ppo- sitū vt ex dict⁹ pz soluēdo illas obones ad finē solonis. q. lz posset negari illud assumptū: vt supra. q. 3. de gñe dictū est. q. s. modi intelligēdi sunt sepabiles et. Ar^m etiā pcedit de fundamēto imēdiate appli⁹ nō de corre^m accētis de qd intelligit diffō vt pus dictū est. hoc est de subo in quo nō de quo pprie loquēdo logice vt scis. aliud est enī cōpara- re accēs ad albū et ad subm fundatū in lapide. lz autē ne- cessario inest in ordine ad z^m: nō tamē ad primū vt patet. De pmo etiā dici^m mō acci^m realis: qd in pāi^m exercita. 8. z^o predicatione signata. lz etiā in pmiis exercita verificat ex signata quodā mō: non tñ in scōis. vt pz. Posset tamen fieri vis de intē⁹ vt sciētificē psiderant: qd sic vident eē

nece et impossibiles alr se hère: et sic vident inesse funda-
mentis: qd alr cōsiderari cōplete nō pñt: cum sint cēntialr
respectiue: et sic illud assumptū videtur hère aliqñs appa-
rentiā. sed de hoc supra sufficiēter tractatū. An etiā fun-
damenta in eē cognito sint imutabilia. vide istuz. 3. di. p. q.
4. et 8. di. eiusdē. q. finali. et i mā de ideis: et 8. q. quō. Da-
to ē qd eēnt: nō sequeret qd fundata in eis eēnt necessaria
vel nēcio insint nisi forte necessitate pñtie dūtaxat com-
paratis. s. extremis: que tñ cōparatio pñtingenter fit ab in-
tellectu creato. Ibi tñ posset nō ab re pōderari an intēio-
nes sint respectus intrinsecus an certe extrinsecus adueni-
entes. dicunt nāqz cōparatiōes passiue in doctrina huius: et
sic vident eē passiones: sed hoc nō obstat: qd etiā pductio
pā est re^o intrinsecus adueniēs: sed supra d bis tēgī et in-
fra adhuc sup pñi^o hz videri. pro nūc dico qd vlturimus
sunt respect^o intrinsecus adueniētes: s. an aliqñe sint extri-
secus tales: pñdera: maxime qñ ab extrinsecō insunt pñtin-
gēter cāte. Necessitas etiā et pñtingentia sunt modi entis
realis: s. aliqñliter ad alia trāsferant. secus tamē est de ne-
cessitate incōplexorū et complexorū: qz primo mō nō nō
simpliciter necessariū nisi deus. scōdo modo plura alia: de
quo alias. h. pro nunc per accidēs de accidēte per accidēs
dicta raptim sufficiunt.

Questio. XXXIII.

Rigesumotertio ^{et vltimū qñt. An}
^{ppriū et qd accīs et quotiēs accipiunt p3 ex}
^{sepe dictis. h. possibilitas attēdit et de cōgruo}
possint dici de aliquo eodē. De primo quid
ppriū et qd accīs et quotiēs accipiunt p3 ex
sepe dictis. h. possibilitas attēdit et de cōgruo
et absolute etiā accipiēdo ista duo: vt supra ostēdit eē distin-
cta vltia. dici: hic intelligit per pñdicari enūtiari seu appli-
cari in actu exercito vel ē signato: cū dicit de aliquo co-
dē restingit se: qz clarū est qd aliqua sunt ppria que non
pñt ponit accītia alioz: vt risibilitas et hō. Sed de aliqb^o
alijs dubiū eēt de qñtari^o ele^o fm qd tāgīt in opponēdo.
ideo dicit in pñculari: de aliquo. hic ē accī aliquo nō pro
subo p^o intē^o. et ista duo p^o intē^o: qz claz est qd sic dicitur
de eodē: vt pote de hōie albus et risibile: sed accipit ista z^o
itē^o et subm pro primo fundamēto p se et ime^o appli^o
vt pote albo vel risibili. An. s. de albo posset dici qd sit acci-
dēs pñdicatiōe denotatiua et pñtiū eadē pñi^o. et h respectu
eiusdē vel re^o diuerforū. Posset ēt itelligi aliquo eodez. s.
subo: vel funda^o in pñi^o signata stādo in itē^o suppo^o p
rebus vt subm est de quo vel corre^o et ne dūz in quo: et tūc
ly eodē pōt itelligi vel de idēitate numerali vel spe^o vel
hō. de qbus in sequētib^o magis specificabo in particula-
ri. Quid. q. p3: qz postqz de his duobus tanqz dī^o vltibus
determinant: pñtiū erat disputare de cōpō^o vlti cōpō^o
eoz re^o eiusdē fundamētū. Diuisio cōis: nisi qd scōdo ps sub-
diuidit aliqñliter fm qd duos modos dicēdi ibi ponit.

De secundo arguitur duabus rōnibus pro pte affir-
matiua. Prima sumit cōparādo qñ-
titates ele^o ad ipsa et ad mixta. pmo mō sunt propria. scōdo
modo accītia cōia. Qz sint ppria respectu ipsoz elemen-
toz ostēdit ex dictis prius. q. 3. de pprio. et q. 1. de acciden-
te in illis diuisionib^o de accīte. vbi habet qd accidēs pñs
et z rōne forme specificē sit pñtiū: hō sunt tales qñtates
respectu ele^o. vt pater: qz nō rōne mēe eis insunt: cum sint
actiue oēs s. antho^o dūe dicant actiue et alie dūe passiue.
Qz autē respectu alioz sint accītia p3 ex diffōne acciden-
tis. Et qz forte aliqñ diceret qd non sunt eiusdē rōnis in
his et in illis: sed equoce pueniūt eis: hoc excludit notāter
ex cōparatiōe ele^o et mixtoz hz tales qñtates vt habet. z.
meta. t. c. 4. Ignis ingit est calidissim^o. est autē hic alijs cā-
caloris. quā sraz adducit pñs ibi vt ostēdat pñma pñcipia
eē verissima: qz. v3. sunt cā vniuoce pñtatis alijs. vñiūqz

autē est maxime tale qd est cā vniuoce alijs vt sint talia.
Vult ergo qd veritas cōueniat vñi^o pñcipiis et pñcipia-
tis. s. causetur ab his in illis: et facit maxime pro intēione
huius contra Thomam et alios negantes aliquid esse cōe-
deo et creature: substantie et accidēti et c. nisi igitur intēde-
ret pñs qd caliditas cōueniret vñiuoce igni seu caliditati
ignis et caliditati mixtoz: illa pñpositio nihil esset ad
intentum suum ibi de causa et causato vñiuocis applican-
do ad veritatem. vt patet. Similiter suplatius includit
cōparatiūz. s. igitur ignis calidissimus. ergo calidior sed
cōparatiō (maxime pñica) hz fieri in vñiuoco et spe^o vt
patet. 7. pñfiscor. t. c. 4. et ide habet et alibi sepe. ergo et c.
Secunda ratio pcedit ex cōparatiōe lucis ad corpus
luminosum: et ad medium. nā respectu pñmi est pñpitiū:
qz sequitur formaz eius. Quod ostendit ex diueritate lu-
cis in corporibus supracelestib^o: vt pote sole et stellis et hō.
quod cōtingit ex diueritate formaz ipsoz: nō. n. mām
eozū: si quā habet: sequet lux: cū sit de se cbaos: vt dicit^o
respectu vñi scōi est accīs vt p3 ex diffōne accīs. Et sū^o
vt prius ostendit qd est eiusdē rōnis vtrobiz: qz hz idēti-
tatē nois et rōnis. Nā vtrobiz vel vtrobiz est actus lucis
di inqñtū tale: qñ rōnem assignat pñs. z. de aia. t. c. 69. et
alibi. Lū dicit in sra. pñm p3. Intelligi pro pñma pte mī.
et in sra vbi cōiter habet in originalib^o. Nō. p3. d3 pñi. z.
ps mī. p3 et c. vel forme arg^o alr pñi illā sram. lux in cor-
pore luminoso et c. vsqz ibi. Sed in corpe luminoso et c. tan-
qz pñsuppositū. et formādo pñr ma. et mī. sic. lux in corpore
luminoso et c. Sed in me^o et c. sic pñm erit maior. et sra oñ
ginalis vbi dicit. mī. p3. bñ stabit. elige qd volueris. Ad
oppo^o arguit ex oppōne harū intētiōnū: vt supra ex diffō-
nibus ipfaz. p3. Sed eodez me^o posset ostēdi qd idēz nō
posset esse spēs et genus vel spēs et pñtiū: qd forte etiāz ve-
rum eēt vt statiz dicā. Sed in ar^o oporteret vt videt ad-
dere respectu eiusdē: et maxime i respectuuis qd forte sub-
itelligit vt ista dicā. argumenta tñ regu^o ad partes. q. sunt
tho^o. qñe hic nō est imozādū. in corpe nāqz. q. ponunt rō-
nes efficaces pro pñne assertiua cōiter et spe^o in doctrina
huius. Deinde rñdet ad questū. vbi duo facit. pmo mo^o
quēdā dicēdi alioz recitat et ipugnat breuib^o. z^o opi. pro-
pñiā ponit et paucis declarat. Primus modus dicēdi est
sustnēdo pte affirmatiua qñti eius motiua sūt an oppo^o
qñtis: et rñdet ad motiū post oppositū. s. opposita pueni-
re eidē vel dici de eodē pōt itelligi re^o eiusdē vel respectu
diuerforū. pmo mō est impossibile: qz implicat dictionē. z^o
mō est bñ possibile: et maxie in respectuuis: imo sic nō sūt
oppo. sed tñ respectu eiusdē: vt supra sepe dictū est. pñ. n.
et filius nō sunt opposita pprie nisi respectu eiusdē de eo-
dez dicant. ita in pñposito pñtiū et accīs de eodē respectu
diuerforū pñt dici. vt p3 in exemplis adductis in argumē-
tis pñcipalibus: nō aut de eodē re^o eiusdē: qz tñc sequeret
dictionē sicut ex alijs oppositis de eodē dictis. Et exēplifi-
cat de glie et spe dcis de eodē respectu diuerforū: vt pote su-
perior et inferior. vt p3 per Porphy^o. c. de spe. qñe argu^o
post oppo^o insufficiēter pcedit vt notatū pñs. Nec solo
videt hère bonā appa^o ex dictis pñi et hui^o in pñfiscor lo-
cis. Ad iserēdū nāqz dictionē qñ pñi^o est respectuū
opz qd oppo dicant de eodez hz idē et ad idēz. que pñcula
nō addit in absolutis. vide hūc in. 4. di. 10. q. 4. et alibi se-
pe. et pñm. i. elēchoz dī^o elēchū. S3 doc. vnica rōne qñ
satis demōstrat ipugnat hāc viā: et hoc ex diffōne ppriū et
mō iessendi ipñ^o: et sū^o accī ostēdēs qd nec re^o eiusdē nec
diuerforū possint dici de eodē. Accipiat vbi cā. risibile in
ordine ad hōiem: clarū est qd respectu hōis non est accīs
cū sit eius pñtiū: hoc ēt in cōcedis. Cōparetur idē risibi-
le ad aliud: vt pote ad lapidē: clarū est qd lapidis nō est p3

pru: qz idē nō pōt eē ppru diuersoz spē pmo nec scdo ni
fi sit pmo cōis ytriqz. Nec pōt esse accns cōe respectu la/
pidis: qz tūc nō fuisset ppru bois: qd pbat ex cōuertibi/
litate ppru cū eo cuius est. puenit enim oī z soli z semper:
qd nō cōtingeret si alteri q̄litercūqz in idēitate rōnis cō/
ueniret. Ex pueritibilibitate igit ppru cū eo cui? est satis ba/
bet q̄ eidē fundamēto nec re^m eiusdē nec respectu diuer/
soz pnt applicari hec duo d qbus querit. Et sicut gfa exē/
pli formam arg^m de risibilitate tener de quocunqz alio. Et
potest cōfirmari hec rō z solutio sequēs doct. ex illa diffō/
ne. 3. accns quā ponit Porphyrius. c. de accns. p remo/
tione. yz. oīum alioz ab accns. Qz. s. nō est genus nec spe/
cies nec dōia nec ppru zc. qd nō solū intelligit de scōis in/
ten^o: sed et verificat in primis. Quicqd tñ sit de hoc: rō
doc. facit fidem. Cōcludit p̄ter doc. pte negatiuā questiti
cū rōne iam dicta iterū explicādo ipsas. C. Rñdet p̄ter
ad argumēta pncipalia. Ad p^m duplr. pmo negādo assum/
ptus de q̄litateb^o elemētoz: eo qz impossibile ē subm eē sine
pprio: vel sub o^o ppru vel et intelligi sub eius o^o vt prius
dcm est. mō elemēta ne dū intelligi sine repugnātia intel/
ctuū pnt sub oppositis q̄litateb^o pmarū: sed realr eē sub op/
po^o earū. vt pz in trāsmutationib^o elemētoz adinuicem.
nā cum gñat ignis ex aq prius alterat aq ad caliditatem
remouēdo successiue ipsius friditatē adhuc manēte suba/
aque: in quam inducit ab agēte nālī caliditas: que est op/
posita sue q̄litate pme: cui? est frigiditas: q̄ generet ignis:
cū generatio sit terminus alteratiōis fm p̄m z Cōmēta/
tozē in pluribus locis. Ex hoc igit manifeste appet q̄ fri/
giditas nō sit ppru ipsius aque: z silr dicēdus est de alijs
vide infra. q. 4. an p̄dicamētozū copiose ad h. C. Alia
rñsio pcedit silr negādo idē assumptū: ex alia tñ rōne: eo
qz. yz. nō psequunt^r formā elemēti: sed potius mās. lz igit
tur bēant cām quodāmō necessariā in subo: nō tñ cāz per/
se: vt supra dixit: ita sunt accnsia inseparabilia: non tñ pro/
pria. Et q̄ mām cōsequant^r declarat: qz. yz. sunt principia
actiōis z passionis: que p̄io insunt indiuiduo: z p̄ter vel
per accns spē: vt cōiter allegat ex pmo me^o in p̄hemio.
Cōcludit igit q̄ bō q̄litates pnt poni accnsia separabilia re/
spectu elemētoz: z inseparabilia respectu ele^o: vt patet de
nigro respectu corui z lapidis: nec tñ boz neqz illoz sunt
ppria: duplici ergo ratione falsus est assumptū. C. Ad z^m
pncipale admissō q̄ lux in abstracto sit eiusdē rōnis i cor/
pore luminoso z me^o: nō tñ bz eūdē modū eēndi hincide
q̄re nullū cōcretū dictū ab ipsa est vniuocū hincinde: que
cōcreta lz idem significēt qd lux ipsa: cōnotant tñ varios
modos eēndi ipsius in subo. nam cōcretum significat for/
mā nō absolute ex mō significādī: lz fm q̄ est in subo: vt
supra. c. de gñe. z alibi tactū est z ifra in an p̄dicamētozū. q. 8.
bz videri z statiz in. 3. ar^o clarius. Quare cū intētiōes ap/
plicant^r cōcretis: vt supra dictū est sepi^o: z maxie h. 5. vltia.
h duo nulli eidē cōcreto applicant^r z ita argumētūz nihil
cōcludit. Declarat per exēpla varietatē illoz concretorū
z pz ifra. Sz cōtra hāc solonē: lz bona z singularis sitistat
duplr z satis nōnter. pmo ex idēitate cōcreti z abstracti
quo ad significatū maxie in doctrina hui^o: vt ifra dicta
q. d. denotatiuis ad plenū habet. mirū igit est ponere ab/
stractū vniuocū z cōcretū nō: lz multiplex: vt arguat^r sic.
Illa nō significat p̄ci^o idē quozū vnu est vniuocū. z alte/
rūz multiplex seu multiuocū: sed p te lux in abstracto est
vniuocū. in pcreto vō multiuocū seu equocū. ergo pcretū
z abstractū nō idē penit^r significabūt. p̄is ē p̄tra te: ergo
z aīis. yz igit manifesta p̄dictio in dictis doct. hic. z alibi.
z arguit cōtra aliud dcm in solone. s. q̄ itētiōes tñ appli/
cant fundamētis in pcreto. inductiue oīdēdo o^o de rñsio^o
z albedine re^m bois. Nā p^m est ppru respectu ipsius. z z^m

accns. Et si aligs diceret q̄ talia in abstracto accepta non
sūt vltia. Excludit doc. hoc dicēs: qz eis puenit rō vltis. s. p/
dicari de plurib^o. Nā rñsio^o z albedo sūt termini cōes hñ/
tes signi^o cōia de plurib^o vniuoco dicibilia. Arguat^r igit
sic. Qd vniuocū multis se bz ad illa sub rōne alicui^o vltis:
sed risibilitas est bz. z silr albedo. ergo zc. sed nō sunt alia
vltia p̄ter h. 5. vt p̄us. q. 9. oīisuz est. igit cōpando h duo ad
boiez habebūt rōnē alic^o boz. 5. nō alteri^o q̄ ppru quo ad
p̄mū: z accns quo ad z^m. ista aut sūt abstracta. vt pz. igit
abstractis pueniūt intētiōes: qd est p te. C. Ad ista rñdet
doc. singu^o. Ad p̄mū in forma sic: q. s. equocatio pōt itel/
ligi in cōcreto vel multiuoca^o seu multipl^o duplr fm q̄
duo importat. s. vel rōne formalis signi^o vlt rōne p̄nti ex
diuersitate ipsius modi significati proueniēs. Si p̄ modo
est multi^o bñ segtur q̄ ē in abstracto sit silr zc. si vni/
uo^o vniuocū. z cō ab abstracto ad cōcretū iferēdo. Si vō z^o
mō puenit multi^o nō seq^r q̄ in ab^o sit similt^r: nec ex vni/
uocatiōe abstracti remouet^r hui^o multi^o. Et exēplificat d
sano seu sanatio. q̄ multipl^r dō fm q̄ bz diuersas bitudi/
nē ad diuersa p̄ntia: seu ponat^r vnu pcretū seu plura. respi/
cit enī sanū: z id qd est formalr tale: vt aial: z id qd signat
sanitatē vt vrinā vlt hō: z id qd ē p̄seruatū sanitatis vlt sa/
ni: vt dietā vel vas p̄ q̄to p̄tētiū effectiū sanitatis. z id
qd est effectiū sanitatis vt medicinā. Quare sanū multi/
plex vt bz p̄hs. 4. z. 7. meta. sed ad vnu hoc est analogus.
sanitas vō vniuocū est. silr dcm est in proposito de luce z
eius pcretis. hoc idē bz iste in. 4. di. y. q. 1. Cum igit dicis
q̄ idēz significat. vep^r est: sed nō eodē mō: qz abstractum
absolute: pcretū in ordine ad subm: z qz talis ordo seu mō
dus eēndi in subo ē multiplex: ideo pcretū multiplex est.
C. Ad z^m dic^r q̄ risibilitas i se z quo ad sua iferiora p̄pria.
z silr albedo sit vltē vtpote spēs: in ordie tñ ad boiez. netu/
truz est vltē: lz tñ in pcreto respectu bois. p^m est ppru. s. ri/
sibile: z z^m accns. s. albu: vt. s. dcm est. z p̄firmat hoc ex p/
cessu Porphyry. c. de p̄rio z accns. z littera patet.

De tertio circa dicta in solone b^o. q. occurrunt aliq̄
dubia. p an illa p^m respōsio ad. q. possit su/
stineri: z an ēt re^m diuersoz opposita possent puenire eidē:
z an intētiō gñis z spēi vel gñis z ppru: seu spēi z propriu:
z silr de alijs: possint puenire eidēz et respectu diuersorū.
posset et ponderari q̄lem oppōnē hñt ppru z accns. Itēz
cōtra sñez. q. fm q̄ eaz tenet doc. pōt obuci sic. Quicunqz
acc^o subm alicui^o ppru ei accidit z illud ppru: lz boi acci/
dit albedo vel albu: ergo disgregatiū vltus: qd est passio
albi: q̄re ipsi disgregatiū vltus pōt applicari intētiō pro/
pru respectu albi: z intentio accns respectu bois. z sic de
alijs ppru passionib^o accnsiuz pōt argui. Silr arguit in
scōis intētiōib^o accipio ppru vltis vel gñis vel alterius
scōe itētiōis: z pz q̄ cōpando illud ad suū ppru subz:
ei puenit itētiō ppru vt modus: sicut z alijs ppru. cōpa/
rādo vō ipz ad fundamētū p^m itētiōale vel scōe intētiōna/
le ei applicat^r intētiō accidētis sicut z suo subo. Cui enim
accidit genus eidē accidit ppru gñis vt prius. ergo zc.
Itēz vō maior cōpossi^o ppru z accidentis eidē fundamē/
to q̄ gñis z accns: sed genus z accns pueniūt eidēz fun/
damēto respectu diuersoz vt colorū: sicut. s. c. de gñe. q. 6.
pcessus est. q̄ zc. Sz sustinēdo doc. qui nihil diminute di/
xit ad h rñdet. C. Ad p^m dico q̄ non vī p̄babilis nec su/
sten^o illa rñsio vt oīdit doc. nec similitudo de gñe z spē p̄e/
dit. z ēt forte fallit nisi capiēdo spēs extēsiue pro subalter/
na vel tñ subiecta que nō est p̄prie spēs vt hic ponit op/
po^o seu dispatū p̄dicabile p̄tra genus: de quo infra magis
dicā. C. Et ad aliud dico q̄ nō p̄prie opposita vt op^o dñr
de eodē nec resp̄cū eiusdē nec respectu diuersoz: qd pz p
de p̄dictorū: qz nō sunt p̄prie p̄dictoria si cōpēt^r ad di

uerfa i respectu dīco. In absolutiuis vō nec respēu eius
dē nec respectu diuersoz dicunt de eodez. Sīr dīa non
dicuntur de eodē z fm idē. z sīr ē nec respectu eiusdē nec
respectu diuersoz: z hoc vt formaliter talia sunt. qd dīco
p pba pbi. s. pby. cōpantis extrema ad media iter se cō
pata z es. Sīr ē nec pūatiue opposita inqūatū ppe talia.
qd addo p pba A. z. de aīa cōparātis impfecte tale ad
pūationē talis. Sīr idēz p3 de relatiue oppositis: qz nō
sunt opposita respectu diuersoz p3. vt. s. p3 sepi. Nā re
fert dīcere relatiua z relatiue oppo. s3 famosa locutio vī
fica p p idēitatē z diuersitatē substrati ppinqui. Nāz ea
dem que sunt relatiua fiūt pnter oppo. iō ad diuersitatē
substratoz absolutoz dicunt h relatiue opposita. Ad
aliud dīco p babilr qz nulle due hāz intentionū proprie vt
dīspate sunt attribuunt eidē fundamento vel subto. z hoc
f3 idē: de gīe: z spē p3 ex dictis: qz spēs spē^{ma} de qua maxi
me itēdit Porphy: nō cōuenit illi cui puenit itērio gīis.
vt p3 ex rōnib⁹ eoz: z. s. satis hētur. sīr de gīe z dīa: z ge
nere z pprīo z spē z dīa: z spē z pprīo: z pprīo z accīte. z
sīr de gīe z accīte: z spē z accīte: de qb⁹ magis vī ex ver
bis doc. qz pueniūt eidē: qd vepz est loqndo de eodē qz: nō
tū de eodē quo. nā colorī applicat intērio gīis rōne cōica
bi⁹ qdditatine z bī⁹ talis ad sua pprīa īferiora eiusdē
gīis: sed intērio accītis applicat ei rōne inherētie z pcer
nētie nāe aliene z alteri⁹ generis. Et si dicat qz pprīu re
vnus est spēs suoz īferioz: vel aliqū genus. breuiter: l3
aliqui distinguāt de spē subiecta z pīcatā. dīco nīlomi
nus qz nō pprīe: sed quodā mō sīlitudinarie dī spēs vī ge
nus pro quāto suo mō dī de suis īferiozib⁹: sicut z alia. sed
tū illa nō sunt proprie īferiora nec illud supius: sed aliqua
vel aliqd īferioz z superioz. Sīr dīco de dīa: z spē atq3
genere. Et si adducat doc. in pmo reptationuz dī. z5. q. z.
vbi dicit qz oē vīe reducūt ad genus vel ad spēm. dīco qz
circūstātia scripturaz illuminat sniaz. addit. n. doc. qm i
gr illud qd est pprīu vel dīa re⁹ spēi respectu suoz īferio
ruz se h3 vt gen⁹ vel vt spēs. Nō ly vt qz sīlitudinarie loq
tur vt dīxi: vere ē reducūt ad spēm dīa z pprīu tanquā
aliqd ei⁹: z reducūt accīs ad genus vel spēm: qz eēntialioz
bīrudo est ad sua īferiora qz ad aliena: z pū est vnūqd3
in se qd qz alterius modus. quare est reductio posterioris
ad prius. Ad aliud pōt dīci qz illa oppō pōt poni nō so
lum dīspatio cōiter dicta: s3 oppositaz dīaz declaratiua
vt p3 ex dīffōnib⁹ ipsoz supius practatis. cē. n. dīetas: z
si nō forte pprīissime sumpta. vt p3. sufficit tū ad īferēdū
p dīctionē. Ad aliud: qd est directe ptra pnez pncipales
ad. q. z tangit bonā difficultatē. pōt dīci qz aliud est pnci
palr: z īmediate accīdē subto: z ita dīci accīs. z aliud me
dīate z pcomitāter: vī sub alyz vōbis absoluta inherētia
vel p mo⁹ sequele ar⁹. pcedit z⁹ mō. z sīr sequēs de intē
tionib⁹. s3 vō ītelligūt p mō. Nō est autē īcōueniēs aliqd
eē p se tale z p accīs aliqd: l3 als eēt opp⁹: z h si sit p accī
dens illud: sicut bītus idē pōt eē per se speculatiuis: z per
accīs: per accīs practicius: que nō pprīe sunt o⁹: qz p se p
se: z per accīs per accīs opponunt: sicut de qd z mō in sī
milli supia dēn est. h solo est satis appens. z pōt colligi ali
qualr ex dictis pbi. s. top⁹. c. i. 4. Aliter tū dīco qz nec me
dīate nec īmediate illd qd est pprīu vnt: est accīs aut illi
aut alteri. aliud est enī esse accīs: z aliud aliqd accītis. sī
cur aliud eē subaz z aliud aliqd sube: sicut in sīlī dīxi iā. s.
de īferiozib⁹. pprīu: z dīe: dīsgregatiuum īgīf vīsus nō est
accīs ligni nec pprīe ps formatr accītis: s3 aliqd ipsius.
Et sīr dicat ad aliō de iten⁹. sīte terīgī. s. q. 6. ad finē. pro
pūū ē nō dī eē alīcul⁹ pprīu nīsi in se z in ordine ad sua
īferiora pīderatū. z ita pōt negari dīsgregatiū eē pprīu
albi vt ad lig⁹ cōpat. imo sic ei eēneat: z ita ar⁹ cōmittit

fallaciā accīdētis. Nec obstat qz lignū dī dīsgregatiuum:
qz h ītelligitur per accīs: z remote: sicut qz lib bois sit rī
sibilis. i. illi⁹ q est rīsibilis: ita lignū est illud accītalr qz in
se per se dīsgregatiū est. Ad vlt⁹ p3 ex dictis qz gen⁹
z accīs nō cōueniūt eidē f3 idē. Sīr nego assumptū pio
maior. Dato. n. qz maior sit pueniētia pprīu z accītis: nō
tū maior cōpossi⁹ seu minor repugnātia: vt pū in sīlī dī
ctuz est. Et⁹ de albo z nigro z albo z supīcie. In pūmis
maior pueniētia: qz ne dū in gīe remoto seu pceptu trā⁹:
s3 ē ī gīe ppinq pueniūt. In z⁹ tū mīoz repugnā⁹ z maior
cōpossi⁹ l3 minor pue⁹. sīr: cū tū in pceptu trā⁹ pueni
unt. Vñ ex vltimis dīys sumī sicut z entitas ita z cōpos
si⁹ vñ in īncōpossibilitas p se vī p accīs aliquoz. Sōte tū
posset pcedi vnīformis īcōpo⁹ oīuz vt qd pīdera⁹: l3 nō
vt modus. Et⁹ de albo z nigro z albo z dolci. Ita dicatur
de gīe z de accīte: z de accidente z pprīo: qz duo p⁹ non
dīstīguunt per dīas īmediate oppositas circa idē ge
nus propīnquum sicut duo vltima. Ad bec tamen ad
dat ingeniosus lector plura vt expedit.

Secundo circa p⁹ pncipale z solonez ei⁹ aliqua oc
currūt. pmo an caliditas sit eiusdem rō
nis in ele⁹ z mītoz: an illa pbatio ex. z. me⁹ h sufficien
ter oīdīt. Itē vī qz qūitas ele⁹ sit pprīu ei⁹ vel sibi ītīmī⁹
qz pprīu. cui⁹ opp⁹ tenet in ytraq3 solone ad p⁹ pncipale.
tū auctē Petri hīspani q dīc. c. de oppōne. qz calitas non
accīdit īgnī s3 est ei cōsubale z pīnet ad ipsī dīffōnē: sicut
pūnc⁹ ad dīffōnē līnee z vnitas ad dīffōnē nūeri. z addit
ibī qz modos eēndī in. ipsī calitatis ī igne pīnet ad mo
dus eēndī in pīs. dīffōnis in dīffō⁹: q est. 4. modus eēndī
in. 4. pby. t. c. z3. Unde addit ibī qz calitas nō est in igne
vt in subto: sed in mā īgnīs. In igne vō est vt subale in cō
cui⁹ ē subale. tū ē: qz accīs qd pseqt subm rōne forme ip
sius est ei⁹ pprīu: vt. s. dīxit doc. q. 3. de ppo. z. c. de accīdē
te. sed qūitas ele⁹ est h3. nāz talia nō īnsunt rōne māe: sed
tū qūitas: qz si sic nō eēnt actiue sic nec māe: nec ē per se
sensibile: z sic de alyz. Itē cū dīcit in. i. solone q. f. al
teratio pcedit gīationē in ele⁹ vī falsum. tūz qz forme
ele⁹ gīant succēssīue fm Auer. z multi scorīste sequūt
B. z. s. meta. copiose dīspat doc. idē. tūm qz tūc īgnīs
manēs īgnīs posset eē frīdus sic aq cala. z dēductio solo
nis B vī oīdere. s3 īstud est īpossī⁹ maxīe nālī vt ē h3
īste doc. in. 4. dī. i. z. nā semp aliqū gradū calitatis sibi dī
terminat sine qz īpossī⁹ vī īpsūz fore: nec sub frīditate pōt
eē vt expīētia docet. B. n. tanqz rīsu dīgnuz multi reputāt
f. īgnē fore frīdū. Itē cū dīcit in z⁹ rīfione qz qūitates ele⁹
psequunt īpa rōne māe: vel īpsaz mās psequunt z nō for
mā: nō vī vīfīle. vt p3 ex dictis. Nā si loquat d mā pīca
que est p⁹: clarū est qz illā nō psequunt vt cui īfunt: qz fm
īstū. 3. dī. p. q. 7. z idē tāgīt. 3. dī. q. 4. z. i. z. dī. 4. sub3 accī
dētis maxīe abso⁹ ē ens actū. f. fōzālī z nō solū entī⁹: si vō
ibī fiat fmo de mā īdīdualī: vt qbusdā placet: sīue illa po
nat mā p⁹: sīue mā signata qūitate: sīue hēctas: ad h⁹ non
vī verū qz qūitates ele⁹ psequunt illā: imo p vident cōue
nīre nāe ele⁹. nec illa hēctas est p⁹ actiū. pīce loquen
do: sīc pū de mā pīca dēn est. Sīr illa pbatio ex pmo
me⁹ nō pcedit maxīe fm īstū q tenet nāz eē p⁹ actōis p
z nō sīnglare īqū tāle: l3 sīnglaritas sit p dītio agēis. In
ferī⁹ ē ī postp dī⁹. q. 4. dīc qz calitas psequīt īgnē ī suo
pfectīssīmo eē: s3 tale eē nō vī eē māe īgnīs: qz īrcūq3 sumā
tur mā. Ad īsta breuiter rīdeo. Ad pūuz dīco cū doc.
qz est īnsdē rōnis hīncīde: qd posset mltīplī pbarī. qd tū
p nunc omītto. dīa nāq3 mālīs īquātū talis est nūeralīs
vt pūus sepe dēn ē. videat īste. z. dī. i. p. z. vbi oīdīt ge
nīta. ppa⁹ z genīta putrefactīōe aliqū eē eiusdē rōnis.
Nā ibī nō bīlīr oīdīt qz cognosci possit aliqū eē eiusdē rō

Expositio

nīs. p. q. me^o. Siſt. dico q. p. bō illa ex. z. meta. optime cō
cludit. l. 3 alig obſtari nō aſſentiāt. q. b^o. p. teruia eſt pro do
ctrina: z obſtinatio p. v. tute: z ſupbia pro ſcitate. ſat tamen
in ſui p. fuſione eſt in modū ſymearuz aſcendere. S. 3 de q.
vni^o. p. cedit illa p. bō. p. 3. ifra. q. 4. an. p. redi^o. z alibi: ſaltiz
quacuq. 3 vni^o. pōt poni caliditas eſſe vniuoca hi. z illis.
¶ Ad aliud nego q. l. itate eſt^o. eſſe p. p. iū vel intimū p. pō.
Ad. p. b. ſipanus z alios auctores hui^o. op. pōt vno^o. rīderi
p. iterēptionē: vt cōiter in illo loco negat. Vel q. p. p. b. abi
liter dēclarari: dicat q. p. p. ſubale itelligit nō itriſecū ſube
ele^o. ſ. 3 q. d. ſequit nāl. ſubaz ei^o. z hoc necitate nāe: l. 3 no
ſimplr forte. z p. p. tē diffōnis itelligit p. tem quo ad nos z
poſteriori p. addi^o. diffi^o. ſic p. mo de aia dixit p. b. accē
tia p. ferre ad q. d. g. deſt. ex tēdēdo ēt ad accētia p. nālia in cē
p. ſecto z nāe z realis ex tētie z iſepabilia: z ne v. p. p. p. i.
p. ſia. Et ex^o. q. adducit currūt de diffōne p. extriſeca: z ſic
faciūt p. to hac ſolue: ſed claudicat q. ad ſilūdinē notifica
tiōis p. addi^o. nūc per p. ſus nūc p. poſteri^o. fiēde vt p. 3. ſpe
cu^o. Uide nōnter ad propoſitū. 8. meta. t. c. 5. z ſpe^o. in p. 1°.
ibidē p. totuz z maxie ad finē p. vbi ſing^o. iſta hñtur. Et
q. d. addi^o. de eſſe calitatis in mā ignis tanq. in ſubto. q. d. v. 3.
q. d. amō p. forme dictis doct. hic i. z. ſolo. ad p. mu. 3. p. n^o. ſac
hñ pro hac declarationē in. p. b. diſp. ſia. ſi calitates po.
ſuiſſet eē p. p. iē ſubale igni nō vixiſſet ip. 3. eē in mā vt in
ſubto: cū cōe ſit oī ſube i ſubto nō eē ex p. di^o. c. d. ſuba. illd
aut pōt exponi ſic. v. 3. q. mā igis eſt idifferēs ad formam
ignis z aq. z nō ſic ignis: iō mā ignis eſt idifferēs ad calita
tē z friditatem: z re^o. ei^o. ſūt accētia ēt ſepabilia z cōplete
rōnez accidentis hñtia. ſ. adēe z abēe z c. non ſic caliditas
reſpectu ignis pōt poni accēis: l. 3 ſit ſimplr accēis ei^o. iſepa
bile. Et illud pōt itelligi de mā p. apoſſito corumpēdo
accepta: ſicut dictūm q. lignū eſt mā ignis v. l. aq. vel h. 3.
q. d. mō loq. tur cō^o. z h. 3. d. mā in pleriq. locis. z iſte doc.
in. z. di. p. p. te. z. ſoluēdo motiua ſuer. vel de mā in ex tētie
ſiue ex quacūque vocat elemētuz z p. n°. 5. meta. z p. p. b. y^o.
z alibi ſepe. p. m. h. 3. ſatis ſapit ad p. poſitū: q. accipiēdo māz
z^o. mō nō recipit calitatē niſi remote multū: nec recte po.
ſet dici ſubz ei^o. vt argut eſt. ¶ Ad aliā p. bōnē op. 3. dice
re q. l. itates eltoz p. uenire eis rōne ſuaz formaz. aut toti^o.
cōpoſiti: nō ſolū vt cāe formal: ſ. 3 poti^o. vt efficiētis ſaltē
equa^o. Et cū dicis. g. eſſent p. p. iā. nego. Uñ noto: vt. ſ. ēt
notati q. accēis p. uenire rōne forme pōt itelligi duplr. v. l.
ſ. per ſimplicē emanatiōē a p. cipi. p. i. in t. r. ſecis g. d. d. itati
uis: z nō alia efficiētia extrinſeca q. ſubti p. ductiua. z tale
accidēs dixi eē reſp. cūz fundamētale z p. p. iū illi cui^o. ē: z
idē realr ei: vel p. reale efficiētia z aliā ſubti p. ductiōē. z
β vel ab ipomet. ſubto vel a cā extriſeca ei^o. formalr: ſemp
tñ ab ipō ſubto equo^o. q. 3. formā qua. p. duceret ſufficiēter
in ſe z p. ſus nā h. 3. ſ. 3 forte ab extrinſeco p. ueniat. z tale acci
dens pono realr di^o. ſ. ſubto. z v. pluri^o. abſolutū: cui^o. in
p. poſito dico eē q. l. itatē elti. poſſet ēt diſtingui d. forma: v. l.
ſ. in eē reali p. h. y. cō z idiniduali. vel in eē g. d. d. itatiuo ſpe^o.
meta^o. z ſic pōt exponi doc. vbi. ſ. dixit p. p. iū ſequit for
maz ſpecificā. z h. dicit q. l. itates eltoz ſeq. māz: β ē elta
in eē p. h. y. cō idiniduali: q. d. eē ē māle re^o. eē meta^o. z g. d. d. ita
tini. v. l. q. ſequunt formā vt in mā: nō tñ formaz vt for
mā: l. 3 rōne forme inſint. ſi aut aliqs fingeret q. ſint p. p. a
gradu determiniato z β v. l. itēſiſſimo v. l. remiſſo. accētia at
iſra v. l. ſupza illū gradu: facit ipugnari pōt: q. 3. gradus nō
variāt rōnē forme. z iō ar^o. doc. in ſolone p. uincit. ſilr non
vident forme eltoz poſſe ſtare cū alijs gradib^o. q. 3. nō ma
net ſubz ſine ſuo p. p. iō. h. aut falſum eſt: q. 3. manēt in tota
lati^o. vt p. 3. ¶ Ad aliud ſuſti^o. doc. in op. cōez q. pōit gñā
tione terminū alteratiōis: vel ſuſtinēdo aliā poſſet dici q.

alteratio pcedit nā: lz nō dura^{re}. lz p^o rñō efficacior. Intra
 ē ī postpdicamētis. q. 4. doc. ponit eūdē mo^o dicēdū: for
 te tñ ista ya sunt de elis nō puris nec in suis spberis: lz in
 his iferi^o que sunt elta: lz nō sensiblr mxta: z ita pōt su
 stineri ignē frigefieri z aquaz calefieri: z sic de alyis: susti
 nēdo ēt elta p motū gñari z corrūpi: ad b^o pcedē pōt alte
 ratio ēt dura^{re} gñationē. s. tota totā: z ps pte: ita q^o pus du
 ratione disponit z alterat p^o ppingoz agētī q^o introducat
 forma ī illā: z sic de alyis per ordinē. ¶ Ad aliā pbōnen
 dcm est. s. q^o ignis sine repugnātia itellectuu3 pōt itelligi
 sub opposito calitatis: lz an esse p aliquā pōm du^o ē. de pō
 absoluta dei nō video pditionē: sec^o de ordinata: z d^o pō^o
 nāe: cu3 de^o res q^o pdidit sic administret vt ppios mor^o
 agere sinat. vt h3 Aug^o. 7. ci. c. 30. ¶ Ad h^o tñ quera^o Az.
 3. celi. z in pble^o suis. Boe^o. n. in li. de disciplina sco^o. c. 3.
 in bystoria feli iconstātie narrat nūeruz. q^o difficilium p^o
 tractaz in hemicirculo Eratonis. z hāc pōt sextaz lupio
 ris qodiaci lati^o eiusdē semicirculi. v3. Lū vñū eltoz pziā
 vt aq^o accntalē accipiat qlitatē vt calitatē: qre nō ignis ac
 cñtalē accipiat friditatē: z nō soluit ipsaz: sic nec alias qō
 nes ibi recitatas. Dicūt tñ alig q^o ē pp maximā acnuitatē
 ignis in trāsmutādo alia z nō e3. S3. pbablr posset dici
 q^o b^o est pp raritatē mae ignis in cōpatioē ad alia. est. n. in
 millecupla ppoztoze raritatē ad terrā z cētecupla ad aquā
 qre friditas nō pōt recipi in tā subtili z rara mā: vt pz: lz
 hoc maxie itelligo veruz de eltis puris. de ipsīs vō nō pu
 ris forte sec^o est: lz ibi expientia dñficiat. de qb^o ē pñci cō
 siderare. sufficit. n. doc. hic ad ppositū suuz q^o de aligbus
 eltis z suis qlt^o sit v3 q^o sub oppositis pñt itelligi z eē:
 lz de alyis sit difficultas: nō tñ qz sūt ipoz pzia. vt pz. da
 to. n. q^o nūq^o coruus possit effici alb^o. nō pp b^o nigredo est
 ipsius pziū. ¶ Ad aliud pz ex iā dictis exponēdo. p. b^o
 spanū. loqut. n. doc. hic ī mā phy^o famose z topice vt /e
 pe dixi. vel exponat vt pus de mā z pñica z idiuidualē: z
 de pseg formas me^o z pñice z p effi^o realē vel simplicē
 ema^o seu pulula^o. Accñtia. n. cōia psequit pñ īdiuiduū
 z nō spēi iquātū talia. z nō obstat q^o tale accñs pñciat oī
 bus īdiuiduis illius spēi: qz ēt h3 cāz neciā in qltiber: nō tñ
 p se. z iō nō segtur q^o p nāz cōis: si tñ p se z^o pñciat oib^o
 īdiuiduis: pñs eēt q^o p se pzio pñciat alicui cōi: vt. s. q. 7.
 z alibi sepe tactū est. Nō itelligit. n. doc. p māz hce^o: sed
 poti^o sil totū qō est mātuz phy^o z meta^o. Exponit etia3 z
 ad ppo^o adduc pñm. i. meta. vt famose exponit. opō ēt z
 trāsmutatio phy^o est nāe singularis pzio. z ita ad ppo^o
 hic optia est illa expō. Et q^o doc. ifra in postpdicamētis dī
 citat: rñdēdo dicit. nā ibi. 3. rñsioēs adducit q^o pbabiles
 sūt. Itelligit tñ doc. ibi p eē pfectissimū ignis: eē nō fra
 ctuz: nec trāsmutatū ei^o: sub gradu. v3. pfecto caloris. z sic
 adhuc pōt dici habere esse māle: respectu esse additatuū:
 z specifici eius. Dec oia probabilia nō esse^o: lz altioza in
 genia excitādo. vtraq3 igitur solutio pñi pñcipalis pro
 babilis z subtilis atq3 sustentabilis est.

Tertio circa 3^m principale et solone ei⁹ aliq⁹ dubia pnt
adduci. p^{ro}o v^o illud qd dicit in argum^{en}to. s.
q^{uod} lux in corpe luoso et me^o est ac^u lucidi inq^{ui}at^{ur} tale: re
pugnare dictis in solone argum^{en}ti vbi dicit q^{uod} nullu^m p^{er}e
tuz dictu^m a luce iest vniuoce zc. q^{uod} lucidu^m est p^{er}et^{er}u^m con
niens vniuoce vtriq^{ue} p^{ar}te. It^{em} lux n^{on} est in me^o: sed t^{em} in
me^o q^{uod} fm^{us} vitat^{ur}. et istu^m. 13. di. z. est sp^{iritu}s lucis. g^o falsum dic
in illo assu^{mp}to: et p^{er}cedit in solone. Posset et^{er} dubitari circa
illam diuersitatem lucis in sup^{er}acelestib^{us}: et v^{bi} puenit: et
an sint pla^{ce} luosa radica^{li}: vel t^{em} vnu^m fil^{iu}m q^{ui}les sunt illi va
ry modi e^{ss}endi lucis in diuersis subis: et an migra^t de subo
in sub^o. Posset eti^{am} dubitari de ipsa luce i^{tem} se: an. s. sit suba
vel accide^{ns}. et fil^{iu}m de lumine. Quare et^{er} int^{er}itio^{es} n^{on} appli

canē abstractis sicut cōcretis. Imo oppo^m cōcedit inferi^o: qz albedinē sūtr rīfibilitatē eē spēs. Quare ēt poti^o spēs vel genus pūit applicari abstractis qz pprūū r accūs. Sūtr sequeret^r pccūsū in infinitū in spēb^o: si rīfibilitas eēt spēs: qz cuiusl^z spēs ē pprūū. g rīfū^o: r de illo quera^t in infinitū. Repugnat ēt sepe dictis ex fundamētis doctrine b^o. Quare ēt nō multi^o abstractūz ppor^o pccētis in illis exēplis de sano r in ppo^o de luce. alia plura addat lector: qz desidero puenire egnocitiū autūnale pūis qz breuiore strīgere^t mora frōdislue lux bzume: ad hui^o in piber^o subtilissimas altercatōes elucidādas. ¶ Ad pūū igit^r dico qz doc. capit lucidū pro substrato. i. pro diaphano. vt pz ex pho: vbi allat^r ibi r nō pro formali. vel dic qz lucidū pprīe puenit corpi luminoso r nō me^o: nec doc. dic oppo^m: extensue tū lo^o pōt mediū dici lucidū: r sic deā doc. nō sibi repugnāt. ¶ Ad aliū pōt dici qz loqur doc. hic famose forte pū illā op. que ponit lucē fluere p motūz: vel melius: qz nō loqur assertiue: s3 pditionalr. s. g. f. disputandi admittēdo. Ideo dicit. p. t. dicit. qz si lux rē. vbi ly si. dubitat. Unū breuiter negādū ē pū vitatē lucē eē eiūsdē rōnis in me^o: r in corpe luminoso: r negādū est ēt ipaz vel pccētū actua liter ocm ab ipsa eē pprūū in corpe luminoso. Et cūz dī qz puenit ei rōne forme: dōm p oia sicut in fili iaz ocm est dī qz eltoz. Unū Grāsciscus de mayro. 13. di. z. dīc qz lux vocat^r in fonte: hoc est i corpe luminoso: r lumē in me^o: splendor in me^o terminator: fulgor in corpe splēdido: que nō solū synonyma sūt: s3 diuersa signāntia p. s. idē bz iste in 2° di. 13. vbi vult qz lumē est intērio vel spēs lucis in medio vel in diaphano: s3 est in corpe trāspā^o: qd est actu tale qū bz lumē. p^o vō tale qū nō bz lumē sicut in fili de colore r corpe terminato est dōm. Est g lux in corpe lucido: lumē in diaphano tanqz spēs lucis. Color aut^r est in corpe terminato: qd est extremitas spīcūl. qre. z. de aia: dato ēt qz lumē sit spēs r quo: respectu lucis: est tū in se qd vī. qd pūit: git ēt in spēb^o colorz vt ibidez bz doc. r lo^o sup de sen. r sen. c. pmo. Unū qūlitas de. 3. spe qūlitaris diuidit^r in qūlitatez r in itēriōne qūlitaris. lumē g est itērio lucis r rīgrit taz in octo qz in me^o ad vidēdū illuminata r colorata. Et multi^o f3 radiū rectū sen ppēdiculārē r fractūz atqz reflexūz. de qb^o bz videri vbi supra. r origināl^r in pspēctiua Alacen. r ffrīs Joānis pcebeam archiepī cātaurien^o. excellentissimī theologi r meta^o in sua pspēctiua cōt. r in. t. d. luminarib^o vide. 1. 4. 15. r. 16. pnes pme pūis pspēctiue ipsi^o ad ppo^m. Est ēt lumē aliū pmarīū r aliū scōariū. puatio lūis pmarīū ē ymbra: s3 vtriusqz tenebra. scōariū at^r ē cū ymbra: de qz bus oibus quere copiose vbi supra: qz h tū p notitia terminoz introdūci h pauca. Pōset ēt saluari illō dōm doct. aliter sic. v3. qz lux est in corpe luminoso r me^o. s. vel i sevel in suo repūtatīo: s3 h nō sufficiēter saluaret idēritatē rōnis r vniocatiōne ei^o formāl^r vtrōbīqz: dicat^r igit^r vt pūis. ¶ Ad aliud pūinet poti^o ad astrologū r phz realē s3 qz ad logicū ptractare. qrat^r pūis in li. de celo r alibi: sed breuiter pro nūc dico qz sicut i his iferīozib^o diuersitatē forme corruptibilis segur diuersitas qūlitaris aut prime aut 2°. Ita in supracēlestib^o: qz nō recipiūt pegrinas ipressiones: segur suo mō suas formas diuersitas lucis. vñ aliq māgis r min^o diaphana sūt: r aliq ex se aliq aliūde hūt lucez vel lumē. aliqb^o tū qz a sole radical^r oia accipiūt lumē. s3 igneō in sua sphaera an hēat lucē aliq varie sentiūt r de impūsiōib^o metheoz^o. an lucide an illumiātē sūt bz videri in li. metheoz^o. r. 3. celi. r alibi sepe. pbabile tū ē qz pla alia a sole sūt in se formāl^r luminosa sic forte oēs stelle fixę. de erra^o nō est ita certū: s3 pbabile ēt sit r de illis pter qz de luna: dī qb^o mō nolo plixi^o ptractare: qre doc. vbi supra r alios theologos. r super gene. r phos r astrologos

atqz pspēctiuos. ¶ Ad aliud dico qz illi varij modī sūt eē per modū fontalis plenitudinis r itime emanatiōis meta: phorice loquēdo: cū dī corpus lucidū vī poti^o luminosū: r adhuc p modū pncipij actiui cōicatiūz sui: vt pōt r susceptiū capax est: per modū isup in alio recepti: cū dī illūminatū: in se: vel in suo repūtatīo: p modūz r fluxus r fieri. p modūz actiōis r passiōis. vñ grāmaticus diuersos modos signādi attribuit his vocib^o lucēs luminosūz illūminatū: vīpote modū actiōis r passiōis r fieri r fluxus: s3 forte nō succē^m pprīe loqūdo: s3 an multiplicatiō lūis sit successiue r p motū du^m est. vī poti^o Ap. z. de aia tenere ptez negatiuā: s3 multi affirmatiuā sustinent: de q als vide bitur. Est g breuiter lux in corpe luminoso qūlitas sensibilis: in medio vō spēs qūlitaris talis est vt lumen. alr igitur denomiāt hoc r illō: r alio cōcreto atqz alio a diuersis abstractis origi^o. r si idē eēt abstractū in se r vniocū: cōcretūz eēt multiplex: dato ēt qz eodē noie pōset noiari. vt pz in ex^o de sano: r hoc pp variū modū eēndi forme talis in subis diuersis: ita esset equocatio in pccreto: r vniocatio in abstracto. siue g ponat lux in se in abstracto eē eiūsdē rōnis in corpe luminoso r medio: r formāl^r vtrīqz inesse: siue nō: saltim qz ad ppo^m doc. sufficit: nullū pccētū vñz vniocū dictū a luce puenit vtrīqz: cui pccreto attribueretur iste due itēriōes. s. pprūū r accūs. sed illa supposita de vni^o lucis r de iberētia ipsius vtrīqz r qz sit pprūū vel in se vel in suo pccreto luminoso corpi: falsa sūt. vt pz: qre ar^m nullū est. ¶ Ad aliud dico qz nō migrat nec lux nec aliud accūs de subo in subz: s3 suū effectū seu silitudinē i medio ordiat r i qz pre ipsi^o aliā r aliā gignit siue istāta^r siue in tpe. verūtū vt recitat pūis. z. de aia. aliq imaginari sunt lumen eē qdāz corpe^o defluēs a corpe lucido: qd p minutas pres defluit r mō^o loca^r ad vīfuz: r tūc repūtat vīfui corpus lucidū. hoc at^r satis efficā ipugnat pūis ibi. r doc. vbi supra iductiue oīdit qz lumē nō est suba nec cōpleta nec incōpleta. ¶ Ex his igit^r pz ad aliū qz. s. nec lux nec lumē sit corpe^o vel suba: s3 accūtia de. 3. spe qūlitaris. qd an veruz sit: in lumine glie clari^o appebit. Arg^m vō ad opp^m soluū ab isto r ab alijs vbi supra in 2°. ¶ Ad aliud: qz logicā tāgit diffi^m: dico. Regula^r tenēdū qz itēriōes scōe applicātur pūis eo mō qz diffōnes in actu signato date de scōis: pūit in actu exercitio vīficari de illis: mō diffōnes propriuz r accūs nō pūit vīficari in fundamētis in abstracto sumptis in actu exercitio. vbi cā. pprūū est qd puenit oī r soli r sp: nō segur g qz hō pmo r p se. z oīs hō ē rīfibilitas: s3 qz ē rīfibilis. Sūtr accūs est ad est rē. g hō est albedo: non se qtur: s3 bñ qz albus accidētāl. Et cū dicis qz o^m dicit doct. infra vbi pccedit albedinē eē spēm r sūtr rīfibilitatē. Dico qz sicut dictū est. c. de gñe. duplex est abstractio. r sūtr duplex pccreto. s. ad suppo^m aliēa r pprīa. r facta abstractio: ne a pūis remanet pccreto ad aliā. iuxta illā ppōnē nota bilē. Unū aliqd est per se tale pūctū cū posteriori ēt sepa tuz ab illo pōt eē tale: albū igit^r pccernit r sua r aliena supposita. albedo vō nō aliena: s3 tū suas qre nō solū albo: sed ēt albedini applicat^r pgrue itērio spēs. s3 qū fieret vltērioz abstractio vt dicendo: qdditas albedinis vel albedeitas seu rō formalis albedinis nō diceret amplius spēs: qz nō pōset vīficari in actu exercitio dīffō spēs. vt pz. sed h itērio accūs r sūtr pprūū applicat^r fundamēto vt pccernit pūi se suppo^m aliena qre h est vera. rīfibile est pprūū: albus est accūs. nō sic h rīfibilitas est pprūū: albedo est accūs: cōcedit. sūtr dōm est de itētiōe gñis sicut de itētiōe spēs. Oz addit^r pūter de rīfibilitate. dico qz pū veritatē nō est spēs nisi silitudinarie aliquāl^r sicut pūis nōm. Forte lo qtur doc. famose hic de pprīo vt sepe nōm sustinēdo qz sit per se in gñe: r ita spēs. sed de his. c. de pprīo satis abunde

Dixi: q̄re ibi. **A**d vltimum sustinendo vni^m abstracti z in pposito z in exemplo de sano: qđ rōnabilr nō cōmulti-
plicat abstractū pcreto: qđ nō in signāto in quo cōueniūt:
sz in mō signāndi: hoc est i pcernētia: qui puenit pcreto z
nō abstracto: est illa multiplicitas: siue in idēitate vocis
significet siue in diuersitate. z b nōnter dixit doct. in lra.
vñ q̄tū ad signātū hoc nomē sanū est vniūocū: sicut hoc
nomē sanitas. sed q̄tū ad modū eēndi b^o forme in diuer-
sis ad que bz bitudinē: z que pcernit in cōcreto est multi-
plicitas vel analogie vel equocatiōis. p̄hs. n. dicit qđ dicū-
tur ad vnū: z nō pprie equoce. vñ si pla pcreta pnt repi-
ri que exp̄se importāt b^o diuersas bitudines z varios mo-
dos eēndi forme in diuersis subys: tūc erit vnūqz abstrac-
tus z plura pcreta. vbi vñ noia deficiūt erit vnū pcretus
in voce: sicut z vnū abstractū. sz multiplicitas in cōcreto
z vnitas in abstracto vt dictū ē pmo mō est in pposito de
pcretis multis dictis a luce ex hypothesi doc. 2° mō i exē-
plo de sano. sz doc. i. 4. di. q. i. fingat plura pcreta sanita-
tis. z instātia ptra doc. in illo loco quā pauci scōriste sciūt
euadere: ex idēitate. vñ pcreti z abstracti pcedens vt bīc
ar^m soluit ex isto loco. Un qui respuūt logicalia Scoti nū
qđ erūt vles z acuti in doctrina ipsius. Expro crede si vis.
doc. tñ pmo elen^o. q. i. 6. nōnter dicit qđ ista mltiplicitas re-
ducit ad vni^m. z hoc pp vnitate significati. vbi. n. vnitas
pceptus ibi semp vniūo^o simplr loquēdo. vt. i. q. an p̄di^o i
p̄n^o bz iste. vbi ingt dī pceptus ibi est vniūocatio: fm qđ
tñ pōt cē multiplicitas. Sz alr vñ doc. sentire in. 4. di. 1. z.
q. i. ptractādo illud ex^m de sano. vbi vñ velle qđ est simplr
equocū z nō solū analo^m. Id ē ptractat. 9. me^o. q. 3. z fra-
ter Guillmus occhaz q̄l^o. z. q. 4. ptractat idēz. Breuiter
igif q̄qd dicat de mō illi^o multi^o. aut. f. sit analo^o aut eq-
uocatiōis aut reducibilis ad vni^m. que oīa forte pbabif
pnt dici diuersimode exponēdo: ad ppositū doc. bīc: suffi-
cit qđ stat vnitas z vocis z signati ipsius abstracti cuz plu-
ralitate pcretorū: z sic lux erit nomē abstractū: a quo plura
pcreta sumunt in casu ar^m: sz sit falsuz: vt dcm est prius. z
sic si pcedat tibi qđ vni illorū applicet intentio ppriū non
illū: sz alteri applicat intētio accētis pp varietatem p̄nōri.
qđ p̄m p̄nōr ip̄z luminosuz. z^m vñ mediū. Sz adhuc nō vñ
satisfacere h solo: qđ iste intētiōes nō vocib^o: sz signatis
vocū iponunt. vt. s. sepe nūero dcm est. In hoc. n. dnt mo-
di itelligēdi a modis signāndi: qđ bī reb^o: i esse tñ cognito:
z illi vocib^o attribuunt. cū g p te in pposito sit idēz signa-
tū: q̄tūcūqz variet p̄nōrū: sequit qđ eidē fundamēto attri-
buunt ille due intētiōes. cui^o oppo^m conat doc. sustinere
in. q. nec valet dicere qđ respectu diuersorum: vt prius pz.
Doc ar^m satis tāgit. nec p̄t facillr euadi nisi dicat qđ signa-
tuz pōt duplr p̄siderari. vno mō seorsuz a pnotatu z sic si-
gnatur per abstractū. alio mō icludēdo pnotatuz saltz in
rōne termini bitudinis. pmo mō verū est qđ est idē signa-
tuz. 2° mō pōt dici aliud z aliud: sicut idē bō vt alb^o ē ali^o
a se: et realr vt mulicus. sz si hoc nō placuerit. dic facillr vt
prius nōui ad ar^m negādo illa sup̄pō falsa. nec doc. pcedit
īpa nisi vt videat qđ p̄nter sequat ipsi admīssis: iō iplici
te ddit aliū modū soluēdi ar^m z maxie ex bis qđ dixit in so-
lutione p̄m p̄ncipalis. si tñ volueris solonē illā p̄seq. dic
p̄nter ad instātiās oēs vt nōui z ad alia qđ bīc adduci altio
rib^o acuminib^o pnt. facile. n. (vt aiunt) ē addere inuētis.

Hec pauca fm igenioli mei imbecillitatē ad cōem
utilitatē doctrinā doct. subtilis ample-
cti volētū charitatis celo: z in seraphice religionis: cuius
indignū me reputo suppo^m: anthōnoma^o: z merito qđem
doctoris declarationē: vt min^o p̄uctis tuti^o iter dispona-
tur. z latrantib^o integritas Scotice doctrine oñdat: duxi
cōicare: rudī stilo pufus z familiari interpretatione: ne rei

subtilitate: z obscuritate verborū p̄tēsi reddant hui^o eni
laborum desides discipuli. Q̄ardua q̄dificilia q̄qz vti-
lia sūt: z vbiqz necessaria: sine q̄b^o (vt verū fatear) nemo
apices scholasticę p̄tēplatiōis nancisci valebit: documen-
ta tradita in bis q̄nibus res ipsa demonstrat. Quare si ple-
rūqz vacillauit plixus: breuissqz videbar: metas quoqz lo-
gice p̄sideratiōis egressus: loca altiorū facultatum huius
vel aliorū allegādo: antiquos doct. quorū nō sum dignus
vba recitare: minus rite honorādo atqz aliqua ex pte re-
prehendendo: veniaz dabit benigna charitas: que omnia
suffert. Nihil horū certe absqz rōnabili causa accidit. Ad
paucā tñ aspicientes de facili iudicant. Minus quoqz sa-
ne dicta maiorū correctioni semper submitto: z si qđ vti-
latis acuminis atqz singularis sollertie: p̄ys auribus oc-
curret vltra lram Scoti sūmo doc. z doctrine hui^o: cuius
a cunabulis (vñā fidelis) alūnus extiti: tribuatur. Inge-
niosus vñ z catholicus lector addat z omittat vt expedi-
re videbit. z vltimo reducat in obsequium christi: qui est
vñs p̄ditor: gñalis redēptor: diuinitate spēs: notione disfe-
rens: cui propriū est pietas: z accēs humanitas. Cui z
termino qđ vnionis: z per circūinceptionēz inclusis: oīs sit
honor z gloria in euum euorū. Amen.

ExPLICIT lectura fratris Maurity d^o Portu ordinis mi-
norūz prouincie Dybernie in questionēs Doctoris subri-
lis super Porphyrio padue dum ordinarie sacraz theo-
logiam legebat. Sinita. XXVIII. augusti in Inclita vrbe
Ferrarie. Anno salutis christiane. M. CCCXCIX.